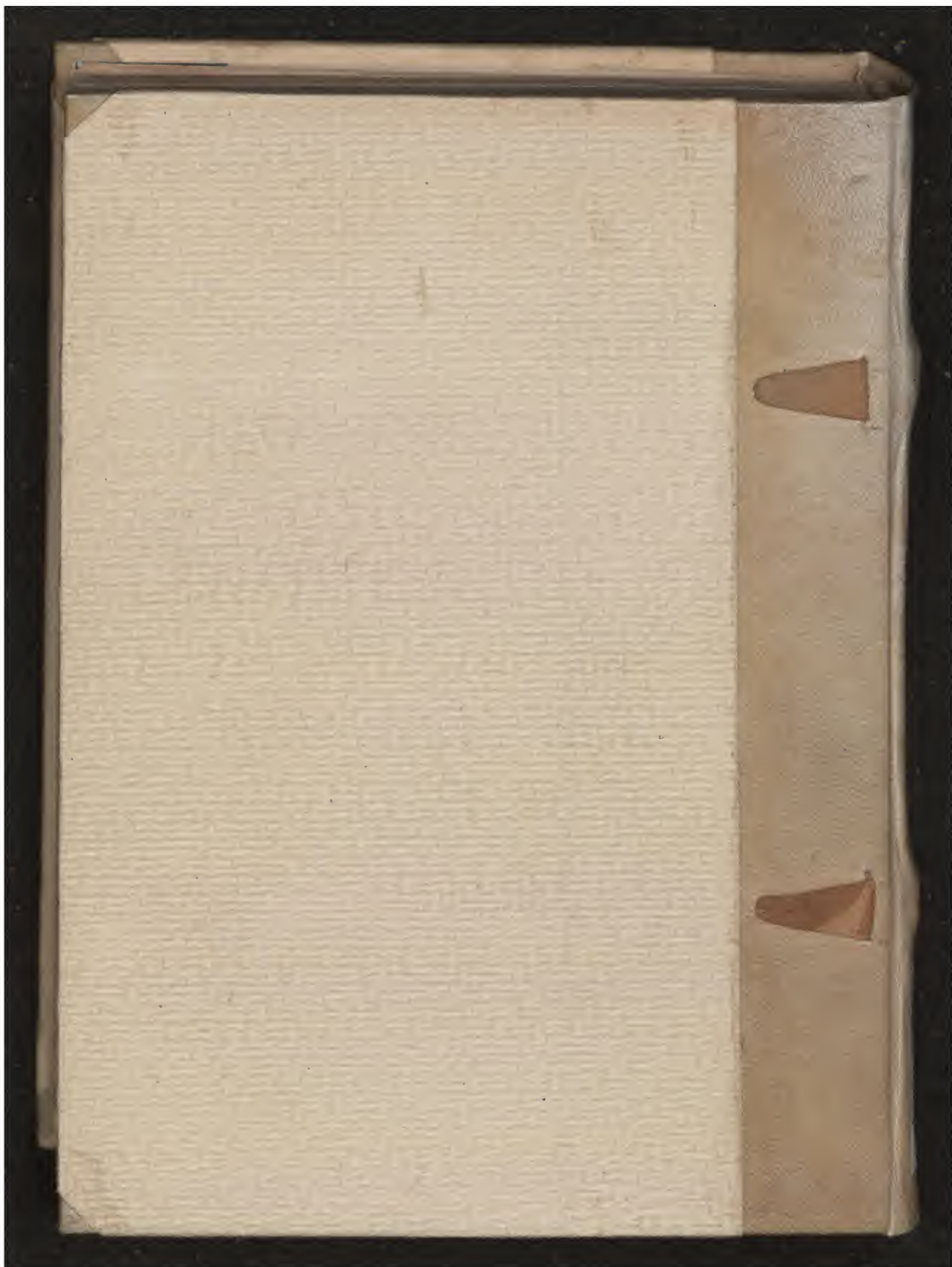

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. F.6.3 (I)

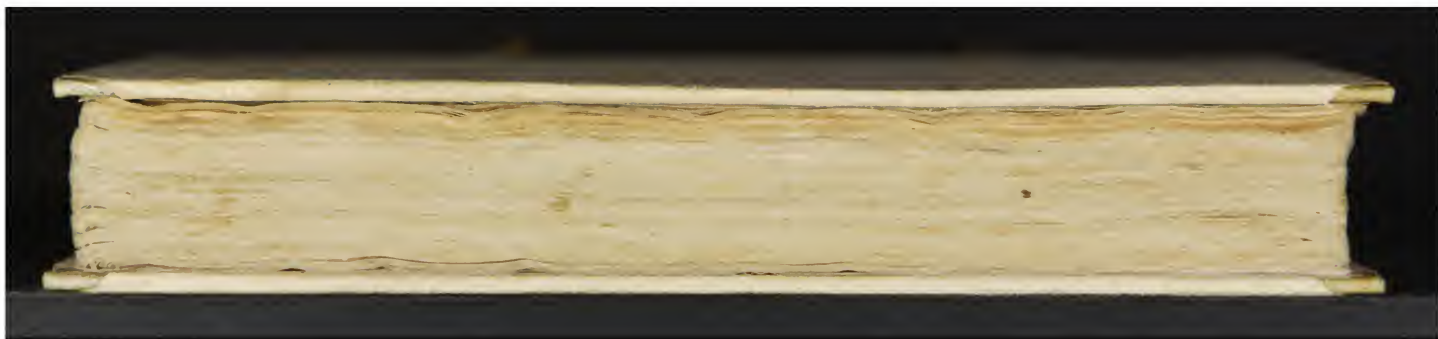

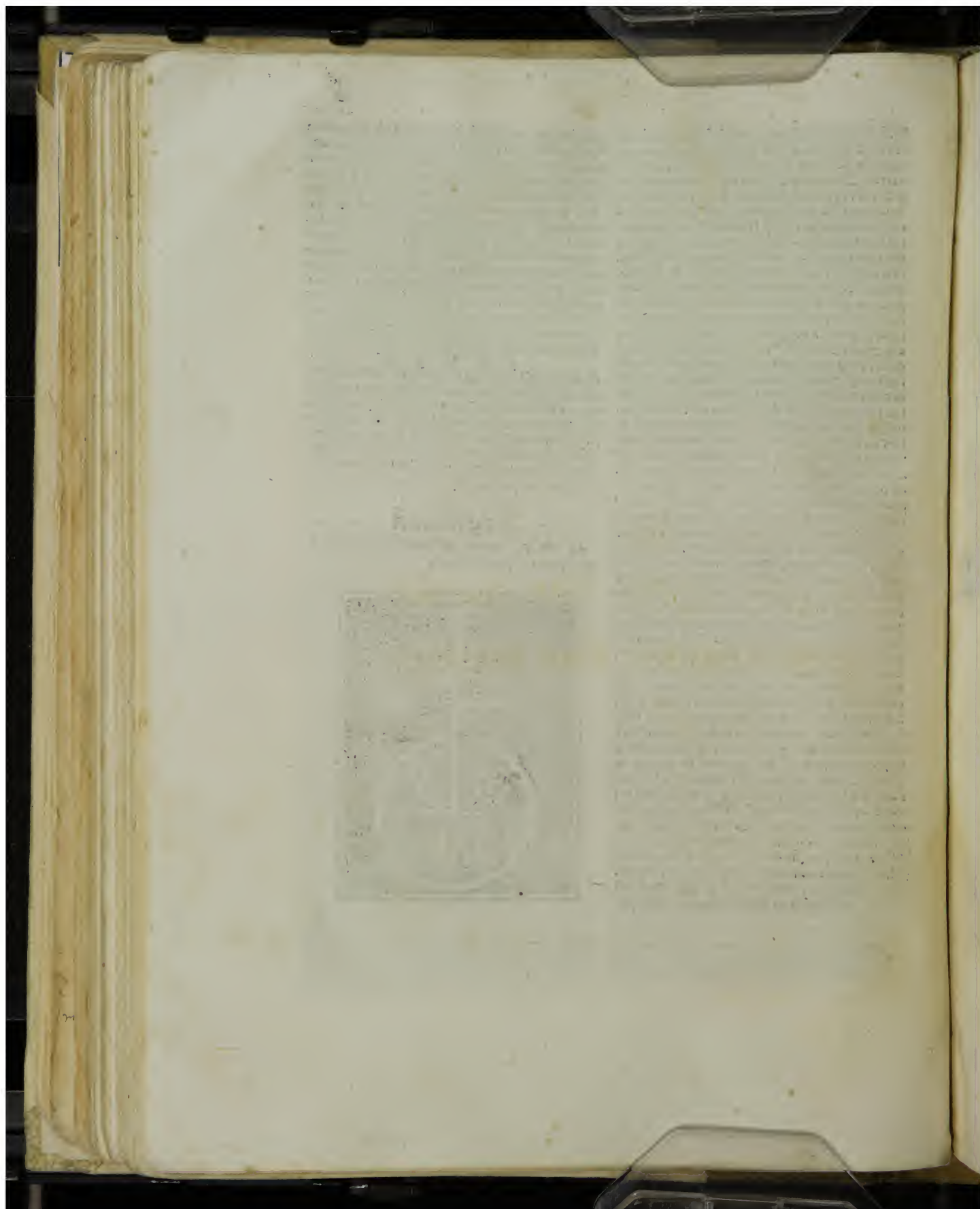
Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. F.6.3 (I)

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. F.6.3 (I)

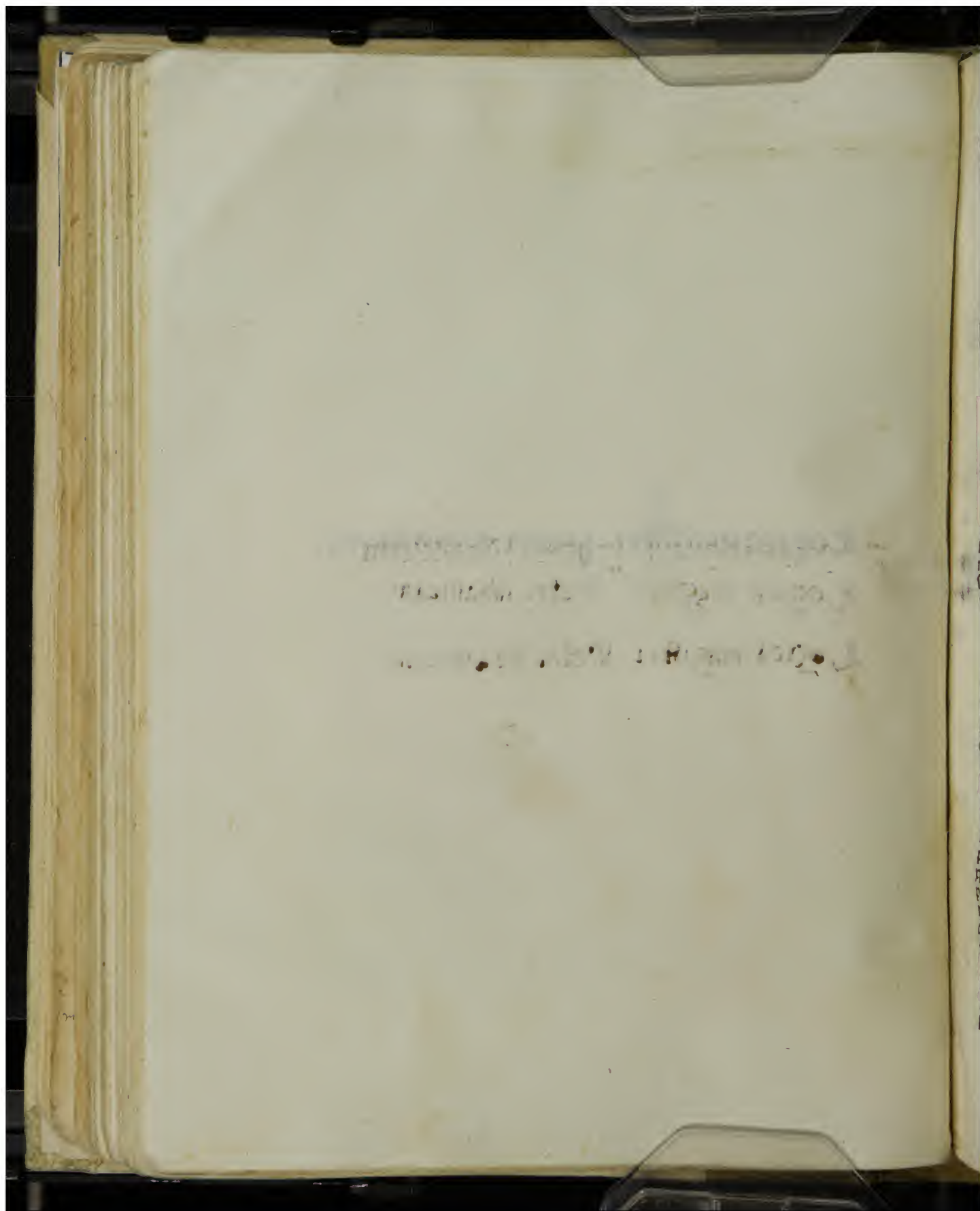
Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. F.6.3 (I)

Logica magistri Petri Santuani

Logica magistri Petri Santuani

Logica magistri Petri Santuani

De suppositionibus

¶ Hic preclarissimi ac subtilissimi logici magistri petri mantuani logica incipit feliciter.
De suppositionibus.

Itemus primo

q^o suppositio est statio termini in oratione conneri p^o supposito vel supposito pro quo vel pro quibus transit in ipso

vis termini a quo habet^r vt supponat. ¶ Pro qua diffinitione scire volumus q^o terminus equaliter significat in oratione et extra orationem. sed non supponit nisi in oratione. q^o si a se nullus terminus habet vt supponat. sed a verbo vel participio suppositionem trahit verbum aut vel principium dare non potest suppositionem nisi p^o supposito aut suppositis suis t^o p^o pro quo vel pro quibus transit vis sua in terminum supponentem. Et ideo in ista propositione homo est ubiq^{ue} dat suppositionem illud verbum est p^o suppositis suis t^o p^o non sunt nisi p^ontia. q^o vis illius verbi non transit ultra p^ontia. ¶ Sed in illa propositione. pro mitto tibi denarium supponit ly denarium non solum p^o denariis q^o sunt. sed p^o potestibus esse. q^o vis illius verbi non solum ad p^ontia se extendit. sed etiam ad ea que possunt esse. ¶ Et ideo dicit^r in ista propositione. tu es intelligens hominem q^o non potest esse. in qua ly hominem supponit non pro re que est. sed p^o re que intelligitur. q^o in illa propositione vis illius principij trahit vsq^{ue} in ea que intelligunt^r. ¶ Ita etiam in ista propositione potest esse q^o antixps sit homo qui est. supponit ly antixps non pro re que est sed p^o re que potest esse q^ouis capiat suppositionem a verbo p^ontis t^o p^ontis. q^o vis illius verbi sic coniuncti cu^m illo verbo potest transit vsq^{ue} in ea q^o non sunt. nam tota illa oratio q^o antixps sit homo cum eius p^ontibus sequitur vim illius verbi potest. Et ita dicit^r de his tu potes videre antixpm. aliud a currere potest currere. ¶ Ex quo patet q^o ita a. et b. esse propositiones sinonimas ex compositione suorum terminorum significantes in quibus una supponit terminum aliquem et in alia non supponit sibi correspondens. vt p^o p^ote huius potest esse q^o antixps est. et de illa antixps est. Terminus autem verificat solum p^o his p^o quibus est vera propositio predicat cu^m subo in propositione et oppositione suarum partium signifi-

cante et ideo patet q^o ly homo in ista propositione aliquis homo est albus. omnem hominem presentem preteritum et futurum significat sicut etiam extra propositionem significabat. solum autem pro omni homine p^ontem supponit. sed tamen pro homine q^o est albus verificat. ¶ Ex quibus sequitur primo q^o non terminus in vno contradictorio supponit et in reliquo supponit. Et conuersim si in vno contradictorio non supponit neq^{ue} etiam in reliquo et ita de contrariis subcontrariis et subalternis dicat^r. ¶ Itz sequitur q^o si aliquis terminus p^o aliquo verificat affirmatiue p^o eodem supponit. et non contra. et si p^o aliquo supponit terminus aliquis hoc idem talis terminus significat et non contra. ¶ Itz sequitur q^o quicunq^{ue} propositio in qua nulla est negatio significans ex propositioe suorum terminorum cuius est aliquis terminus categoricatus non supponens est falsa ¶ Item sequitur q^o subiecta illarum homo est omnis homo est. quilibet homo est. precise p^o eisdem supponunt. q^o signa non auferunt vim verbi. unde illi termini habent suppositiones equales quibus non habent distributiones equeles

Suppositionum q^o alia est personalis et alia est malis q^o iterum sit verum determinemus p^osupponentes primo q^o terminus maliter sumptus non p^ouertitur cu^m sibi simili p^osonaliter sumpto vt q^o subiecta horum complexorum homo currit. homo est sp^os. non conuertuntur p^oz. q^o aliquid significat ly homo in vno illo q^o non significat in alio. conuertibilium vero saltem categoricorum quicquid significat vnum significat aliud. et ideo illa non conuertuntur. ¶ Secunda suppositio est ista. iste terminus homo maliter sumptus non est species. illud patet. q^o ille terminus maliter sumptus non p^ouertitur cu^m illo p^osonaliter sumpto q^o est sp^os. neq^{ue} ille maliter sumptus est aliquid alia species. ille maliter sumptus de nullo predicat^r. ¶ Tertia suppositio. nulla propositio est q^o habeat aliquam partem propinquam que non sit pars orationis grammatice. patet illa. q^o illa non intelligeretur ab aliquo vt propositio. ¶ Ex quibus primo sequitur q^o hec non est propositio homo est species. tunc illo quod ponitur pro subiecto materialiter quod sic arguitur q^o non omnis pars propinqua illius complexi est pars orationis grammatice. igitur illud co-

ergo in n^ori
signat^r p^osupponens
h^ouicari^r homi
se h^ouicari^r h^ouicari^r
Impra

Tractatus

plexum non est ppositio. tenet pñā per tertiā suppositionē ⁊ arguitur añs. q: illud qd ponitur pro subiecto puta ly homo non est nō me neq; verbū. ⁊ sic de aliis partib⁹ oñis igitur ⁊ c. p3 cōsequētia. ⁊ añs totū preter primam partē que sic arguitur. q: ly hō ibi neque est cathegorema. neq; sincathegorema. neq; alius terminus igitur ⁊ c. patet pñā cū secunda ⁊ tertiā parte antecedentis ⁊ prima arguitur. q: non est terminus cōis nec discretus nec alius termin⁹. ergo ⁊ c. tenet pñā. silt ⁊ añs p secunda ⁊ tertiā eius parte. ⁊ q non fit terminus cōis arguitur. q: neq; est genus neq; spēs neq; alter terminus. q non sit genus satis p3. q non sit spēs de quo maxie v3 p3 p secunda supponē. q etiā nō sit alius terminus satis p3. ergo ⁊ c. ¶ Itē iste terminus hō materialr sumptus nō cōuertitur cū sibi sili psonalr sumptus. igitur cū psonalr sumptus sibi similis sit spēs iste terminus hō materialr sumptus non erit spēs pro illiusmet indiuiduis pro quibus est spēs ille terminus hō psonaliter sumptus. neq; est spēs pro aliis indiuiduis. igitur sequitur q ille terminus hō māliter sumptus nō est spēs. ¶ Item nō est pole aliquē terminum māliter sumptū d ali quo predicari. Sed pñe eo mō aliq; terminus est spēs quo ipse est pdicabilis p eodem. igitur non est possibile q aliquis termin⁹ materialiter sumptus sit spēs. ¶ Item sic. illud qd ponit⁹ p subiecto illi⁹ cōpleri vocalis aut scripti hō ē spēs nō plus significat si mālr sumat⁹ q; significaret añ ipositōez. s; añ ipositionē illud non fuisset pars oñis iō neque mō est pars oñis. ¶ Itē illud qd ponitur p subo illius cōpleri ois est signū non est pars oñis. ergo pari rōne nec alius terminus materialiter sumptus est pars oñis. p3 pñā ⁊ p bas añs. q: demonstrato illo vocali aut scripto omnis qd ponit⁹ p subo dati cōpleri. si illud esset nomen nō esset nisi ppter modū significandi generalem aut speciale ab impositore datum. sed ille terminus materialiter sumptus nō habet aliquē modū generalē neq; specialem ab impositore datum per quē sit nomen ergo non est nomen. p3 pñā ⁊ minor arguit⁹. q: ab impositore datum est talis termin⁹ ois significet per modum adiacentis aut per modum alterum multiplicatis. s; nullum talem

modū habet i illo cōplexo. ergo ⁊ c. p3 pñā ⁊ minor. q: in illo cōplexo ille terminus ois nullum talē modū habeat eo q staret significatiue. ⁊ maior arguitur. q: si vltra illos modos dedisset impositor q etiā significaret se. sequitur q omnis terminus prime impositiois esset equiuocus. iō illo dato nullus terminus posset māliter supponere. q: semp supponit p eo qd significat ex impositione aut ex nālī significatione. ¶ Itē sequit⁹ q quilibet terminus est sede intentionis vel impositionis.

¶ Sz forte dicat⁹ q ille terminus homo ⁊ ly ois hñt ab impositore q possint stare materialiter ⁊ significant se solū ipsis remanentibus ptibus orationis. ⁊ q sicut ille terminus hoc h3 ab impositore q sit pñomen ⁊ de facto sit pñomen i3 nihil demonstrat⁹. ⁊ similiter relatiua i3 nihil referat ita etiā forte dicat⁹ q illi termini hñt ab impositore q remaneāt noia dū tñ nihil preter se significēt. ¶ Sed hec responsio fallax sumit fundamentū qm ly hoc nō est pñomē posito q p ipsum nihil demonstratur. aliter enī sequit⁹ q aliqua ē ppositio quā nullus intelligeret nec itelligere posset nō data alia termini significatione. p3 pñā de tali. hoc est hoc. in qua nihil demonstratur per subm nec p predicatū. Unde inquit qdācia mus qd relatiua ⁊ pñomina demonstratiua sunt cassa ⁊ vana sine relatione ⁊ demonstratione. q: significationē accipiūt a demonstrante aut a referente. Item in illo complexo. oēs est signus. ly omne nō ē pars oñis. q: si sic illa esset congrua. ⁊ p pñs ly omne ibi est casus recti. q: ly oēm ibi h3 modū significandi nominatini casus. psequens est falsus. q: hoc nō hab3 ab impositore nec nālīter. ideo ⁊ c. ¶ Ex istis vltra cōcludit⁹ generaliter q nulla est suppositio mālīs q: si aliqua esset maxie esset in aliquo illoz complexoz homo est species. omne est signus. a est littera. sed vt ostensum est. in nulla tali ē suppositio mālīs. q: nullum illoz est congruū nec est syllaba. bus est vox nō significatiua. ideo ⁊ c. Et psequenter sequitur vltra q nulla est suppositio simplex. q: si aliqua foret sit grana exēpli in aliqua tali menti. hō est species. i qua ille terminus homo supponit p intentione ⁊ arguitur q illa nō ē ppositio. q: subiectū nō ē pars oñis grā

De suppositionibus

matice. Igitur 7c. p3 psequētia p tertiā suppo-
sitionē. aīis pōt pbari p antedictas supposi-
tiones. 7 ēt p3 totum p nunc cū ideas plato-
nicas p nunc non ponamus. sequit̃ vltra qd
oēs tales sunt falsē. homo est species. aīal est
genus. demonstratio est subiectū in annexi-
cis. si iste sunt ppōnes sic significādo. q: non
sūt ppōnes nisi terminis psonaliter sumptis
qb? terminis psonalr̃ sūptis sūt manifeste falsē.

Sed contra illa forte arguit̃ inferē-
do qd nulla ē spēs nec ali-
qd ē gen? q: neq3 iste terminus hō nec iste
terminus aīal est genus. 7 sic de aliis. Igitur
nullus terminus ē species nec aliq3 terminus
ē genus. tenet p̃ia a singularibus ad snā vni-
uersalē. 7 aīis patet ex dictis. Itē arguit̃ p
regulā thopicā in qua dicit̃ qd talia sunt sub-
iecta qualis premitunt̃ a p̃tis in qua regula
innuit̃ qd p̃dicata scdē intentionis 7 impositi-
onis p̃nt aliqñ restringere suba p̃ime inten-
tionis vlt̃ impositionis ad supponēdum māli-
ter. p̃do qbus dicit̃ negādo psequētiā cum
insertur ex dictis qd nulla ē species. 7 dicit̃ qd
multi termini sunt spēs sicut subiecta illarum
homo currit aīal in ouē 7c. Et ad formā ar-
gumenti dicit̃ negādo illam p̃iam nec ille ter-
minus homo ē spēs nec ille terminus aīal est
genus. 7 sic de aliis. igitur nullus terminus ē
species nec genus. nec arguit̃ a singularibus
ad suam vlt̃m vnde aīis ē verus qd iste ter-
minus homo demonstrādo subm̃ istius pro-
positionis homo currit nō ē species l3 subm̃
eius sit species q: subm̃ istius ppositionis nō
ē iste terminus hō q: nō ē iste terminus exis
homo vñ oēs ille tales sunt falsē ille terminus
homo ē subm̃ iste terminus aīal ē p̃dicatū ī
talī ppōne homo ē aīal sicut ille tales sunt fal-
se ille ē homo demonstrādo aīnū sed frequē-
ter oēs tales modi loquēdi admittunt̃ cā bre-
uitatis vbi argumēta 7 modus ille loquēdi
nō perūt illā difficultates. Unde pp̃ exp̃ime-
re breuius inētis conceptus terminos appel-
lamus noībus rez. Et p hoc dicitur ad scō3
argumētum qd illa regula thopica ē inuenta
solū ppter breuitatē loquēdi nō qd generali-
ter vera sit. Ex qbus vltra cōcluditur qd sola
suppō psonalis ē suppō que sic diffiniri pōt.

Supposito psonalis ē statio ter-
mini in oīone cōnexi signi-

ficatine sumpti p supposito aut suppositis p
quo vel p qbus trāsīt vis terminī in ipsum a
quo h3 vt supponat. 7 q: nulla est suppositio
nisi psonalis ideo pōt dici p regula qd oīs ter-
minus supponens supponit psonaliter. Sup-
positionē aut̃ psonalē alia cōis alia discreta.

Supposito sitio discreta est statio termi-
ni discreti aut termini cōis
cū pnomine demonstratio discreto p supposito
vel suppositis p quo vel p qbus transit in ip-
sum vis terminī a quo h3 vt supponat 7 dico
cū pnoīe demonstratio discreto pp̃ tales ter-
minos taliter talis cātus 7c. qui nō faciūt p-
positiones singulares. vnde illa est indefinita
demonstratio te albo talis homo currit q̃uis
subiecta cōis cū signo demonstratio.

Supposito sitio psonalis cōis est statio
termini cōis pro supposito
vel suppositis p quo vel p qbus in ipsū trā-
sit vis terminī a quo h3 vt supponat. Suppo-
sitionē cōmū psonalē alia cōfusa tñ alia
cōfusa 7 distributua alia determinata.

Supposito sitio cōfusa tñ est statio ter-
mini cōis p supposito vel
suppositis p quo vlt̃ p qbus in ipsū transit
vis terminī a quo h3 vt supponat sic qd sub il-
lo vlt̃e illi? suppositionis l3 descendere cū de
bita cōstantia diffictis aut copulatiū ad sua
singularia si plura supposita h3 7 nō semper
diffictis nec semp copulatiū. vñ nō sequit̃.
oīs homo differt ab omni hoīe. 7 isti sūt oēs
hoīes. ergo oīs homo differt ab illo vlt̃ ab il-
lo 7c. p̃tis enim est falsū. q: oīs homo est iste
vlt̃ iste. 7 sic de singulis. sed bene cōcludit̃ ex
illo antecedente qd oīs homo differt ab illo 7
ab illo homine 7c.

Supposito sitio p̃fusa 7 distributua ē
statio terminī cōis p suppo-
sito vlt̃ p suppositis p quo vlt̃ p quibus tran-
sit vis terminī in ipsū a quo h3 vt supponat
ille terminus sup̃ quē cadit vis terminī ipsū
habentis distribuere.

Sed dubium incidit vtrū sub
quolibet termi-
no stante distributūe 7 plura supposita hāte
liceat descendere copulatiue 7 arguit̃ qd non
qd subm̃ istius ppositionis. necessario omne
ens est. stat distributūe 7 tñ sub illo nō l3 de-
scendere copulatiue. ideo 7c. p3 psequētia 7

Tractatus

maior. s. q. subm. stat. distributine. q. in illa ne
cessario ens ē subz. stat. p. fute m. iō adueniēte
ly oē stat. distributine. ⁊ minor. arguit. q. nō
seqt. necessario oē ens ē soz. ē ens. ergo neces
sario soz. ē. vt p. 3. ¶ Secdo sic. i. illa. tu incipis
scire oēm. p. positionē. supponit. ly. p. positionez
distributine. ⁊ tñ nō l3 descendere copulati
ue. igit. ⁊ ē. p. 3. pñā ⁊ maior. arguit. q. in illa. ⁊
tu incipis scire aliq. p. positionē. stat. ly. p. posi
tionē p. fute m. igit. p. appositionē illius termi
ni oēm supponit distributine. ⁊ minor. p. 3. q.
nō seqt. tu incipis scire oēz. p. positionē. a est. p.
positio. ergo tu incipis scire a. q. añs ē verus
⁊ pñs falsus. ponendo q. sint q̄tuor. p. positi
ones q̄rū tres scias ⁊ quarta puta a sit falsa
tunc nō existentibus pluribus. p. positionib.
designata a cē. ⁊ seqt. q. tu incipis scire oēm
p. positionē. q. i. instanti qd est pñs nō scis
oēm. p. positionē ⁊ immediate post instans qd ē
pñs scies oēz. p. positionē. igit. tñ incipis scire
oēz. p. pōez. ⁊ tñ nullā. p. pōez. incipis scire. q.
nec incipis scire a nec aliā. p. positionē. iō ⁊ ē.

Ad dubium rñdetur qđ nō sub
quolibet termino di
stribuunt supponēte lz descēdere copulatiue
sicut manifeste pbant argumēta. sed vbi ter
minus distributus habnerit plā supposita ⁊
nō fuerit terminus ipediens v ē ly incipit ⁊
termini modales ⁊ dictio exceptiua. ⁊ huius
modi lz copulatiue descēdere.

Suppositio determinata ē sta-
rio termini cōis .p
suppositio vel suppositis .p quo vel .p qbus in
ipm transit vis termini a quo h3 vt suppo-
nat sic q sub illo termino l3 descendere disti-
ctiue ad oīa sua singularia si plura supposita
habuerit ⁊ nō aliunde fuerit ipeditus sicut fit
in exceptiōibz si sox. est homo de quibus sup-
positiōibz sequuntur regule ꝛc.

Prima regula. oē signū vlc affirmatiuum vt ly quilibet ly omnis &c. nō equalens oī omī distribuit terminū sequentē cui immediate additur & eius determinationē nisi impediatur. vt quilibet asinus hominis currit. tū ly asin⁹ q̄s ly hominis supponit p̄fuse distributine. s; terminos mediae sequētes ab illo termino rectos a quo illud signū regit p̄sumit p̄fuse tū dūmodo illi termini sint confundibiles & supponentes.

Secunda regula. dictio exclusiua
peruerso mō distribuit &
profundit. nā terminū cōm immediate sequētes
profundit pñse tñ & immediate sequētes distribuit

Tertia regula. signa vltia equinalictia
oñonib⁹ sicut qñda lz infinitus
semp ⁊ cetera affirmatina pñdñdñt pñfñt tñ
crimios seqñtes cōes ⁊ supponētes vt pñs.

Quarta regula. signa negativa di-
stribuunt terminos cōes
supponentes rectos a copulis vel terminis
sup gbus cadunt mediate vel i mediate. ⁊ in
relligimus illas regulas ⁊ sequētes nisi ipedi-
ant ⁊ t vbi termini supponūt. q: in talibus
ois chymera ē trage lapsus currit. nō sup-
ponit subim distributue ⁊ pdicatū puse mū.
Ex quo pz q i ptradictorijs de terminis
simplicib⁹ cōibus nō semp supponūt termi-
ni diffimiliter. vt in istis. omnis chymera est
aliqua chymera non est ⁊c.

Quinta regula. vbi infinitū ⁊ pri-
cipiū ⁊ gnātr oīs terminus i
finitus distribuit terminū sequētē ip̃; media
te vel immediate cū scilicet negatōem vt tu es
nō hō videns asinū. ly vidēs ⁊ ly asinū sup-
ponit distributive. sibi illa tādā nō ē i aliquo
loco. supponit ly loco distributive capiendo
istū terminū nō ē infinitū ita qd illa ppositio sit
affirmatiua ⁊ sit sensus qd adā ē nō ens aut nō
entia i aliquo loco. sibi supponit ly hō in illa
tu es non idem homini ⁊ sicut dictum est de
termino infinito ita de priuatiuo dicat.

Sexta regula. isti termini differt aliis
carco nescio ignoro nolo et filis
distribuit a bptinos vel accusatiuos rectos
ab eis sequentes vt tu es aliud ab asino. in igno
ras alijs. ppositioes. Et scias qd ly aliud et ly
dist no distribuit nisi ablatiuos. alir bec non
est vera. tu es aliud ens ab a fino. em. ti expo
nentes snt yd qd tu es es et a fino. et en. et tu no
es illud es qd et a fino. igit tu es aliud es ab a fino

Septima regula. vba spectantia ad actū mētis n̄ inclūdētia negatōez vt placet libz diligo amo cupio-
punito ⁊ filia ofūdūt p̄fate tū terminos se
quētes se vt delecto: habere pecuniā q̄uis
nullā pecuniā delecto habere.

Octava regula. isti termini incipit & finit sit egeo necessario 03

De relatiuis

mediate eternate pñue a dictōes excepti-
ue pñdūt pñse tñ terminos sequentes vt
necessario homo est animal. tam ly hō q̄ ly
animal stat confuse tñ.

Nonā regula. isti termini ad pp p cō-
fundūt pñse tñ terminos sequen-
tes se vt sum hic pp habere pecuniā ly pecu-
niā stat confuse tñ.

Decima regula due negationes ali-
qñ pñdūt pñse tñ. vt n̄
qdā hō nō ē aīal. ly aīal stat pñse tñ.

Undecima regula. ista nota con-
sequētie si in compa-
ratione ad consequens distribuit subiectū an-
tecedentis. vt si homo currit animal currit ly
hō stat distributue in respectu ad totā pñti-
onāle. sed in in respectu ad predicatū stat de-
terminatē. Ex quo sequitur q̄ idem ter-
minus supponit confuse a determinatē.

Duodecima regula. comparati-
ui gradus a sup-
latini confundunt ablatiuos a genitiuos re-
ctos ex natura cōparationis distributue. Sz
terminos rectos ex natura quātitatis exces-
sus cōfundunt confuse tñ vt tu es maior tua
parte quantitas tua per aliquid ly parte quan-
titatis stat distributue a ly aliquid confuse
tantū a filr distribuit ly sine a absq̄.

Tertiadecima regula. relati-
ua identitatis
sube sepe distribuunt a confundunt confuse
tantū terminū sequentē vt in secunda pte isti
us copulatiue. oīs hō uiuit. a ille ē aīal. ly hō
stat distributue a ly aīal pñse tñ. cū. n. re-
latiuū stat distributue hz vim signi vlis af-
firmatiui. nūq̄ tñ distribuit nisi aīa fuerit
vniuersalizati. Ex ly hēut ly quantitas ly
q̄lī nō distribuunt nisi ponant distributū gra-
tis. iō ille cōlīter vere. tu es ita magnus sicut
alīq̄ hō. tu es ita magnus quātns ē alīq̄ hō
a tu es taliter magnus q̄līter ē alīq̄ hō. q̄ n̄
significāt talia signa nisi illud qd referūt. a iō
n̄ plus distribuūt q̄ sua aītia sint distributa.

Quartadecima regla. hēc
pñctio cō-
pulatua. a pñdūt pñse tñ terminū sequē-
tē se qñ diuisiue tenet. vt hic a rome ē alīq̄
hō. Ex q̄ sequitur vltra q̄ terminū cōes plu-
ralis numeri includētes ly a tālū diuisiue cō-

fundūt pñse tñ terminū cōes sequentē se. vt
isti hoīes sunt hō. ly hō stat pñse tñ. a ē sen-
sus q̄ ille hō est hō a ille homo ē hō. ex quo
sequit vltra q̄ illa est vera. hoīes sunt vn̄ hō.
duo hoīes sunt vnus hō. tres hoīes sūt vn̄
homo. a sic vltra. Ex quibus sequitur v-
tra q̄ duabus vicibus sunt homo tribus vi-
cibus sunt homo. et infinities sunt homo. quia
ly hō stat cōfuse tñ. imo nō solū duabus vi-
cibus sunt hō. vey etiā tu duabus vicibus su-
isti hō. et tribus et infinities fuisti homo. q̄ i
quolibet istāti a hōe pterite fuisti hō. et qdā
bet mltās a hōe sunt vnū sel. ergo infinities vi-
cib⁹ fuisti hō. Et si arguit q̄ nō. q̄ pñse se-
mel fuisti hō. ergo nō infinities vel bis fuisti
hō. negat pñā. sicut nō sequit vna vice pñse.
ergo nō i infinities vicibus. Et iō quotiescūq̄
tu fuisti alicubi toties tu fuisti hō. Ex q̄b⁹ se-
quit vltra q̄ ista aduerbia bis ter q̄ter et fi-
milia confundunt confuse tñ terminū sequē-
tē cōem. q̄ illa aduerbia equiualent nomini-
bus pluralibus confundentibus pñse tantū.

Sed forte arguit. ptra illam pro-
positionē concessā q̄
duo homines sunt vnus hō. q̄ sequit p con-
uersionē simplicē. ergo vnus hō est duo ho-
mines. Itē sequitur q̄ oīa sunt vnū. pñs
est falsum. et pñā arguitur. q̄ illa sunt vnū
demonstrando duas res. et illa sunt vnū de-
monstrando tres res. et sic vltra. igit̄ omnia
sunt vnū. psequētia tenet. a singularibus ad
suā vniuersalē. et aīa patet. tenendo suba il-
la singulariū diuisiue. et q̄ cōsequens illud
sit falsū arguit. q̄ sequitur omnia sunt vnū
ergo nulla sunt que non sint vnū. consequēs
est falsum. quia eius contradictoriū est ve-
rum. scilicet aliqua sunt que non sunt vnū
quia demonstratis duobus hominib⁹ ista nō
sunt vnū tenendo ly ista collectiue. et ista
sunt aliqua. igitur aliqua sunt que non sunt
vnū. tenet consequētia. expositiōe tenen-
do vtrobtq̄ ly ista collectiue. Itē sequit q̄
alīq̄ sunt hoīes q̄ differunt ab hominibus.

Sed dicitur ad primum negan-
do illam consequē-
tiam. sed sequitur si conuertī debeat duo ho-
mines sunt vnus homo. ergo vnus duo-
rum hominum est homo. Ad secun-
dum cum insertur q̄ omnia sunt vnū

Tractatus

di. negando pñam. pro quo est intelligendū q̄ ille terminus pluralis numeri entia inclu- dit ly. et tentū diuisione. et collectivine disunctio modo aut disunctim. ideo adueniente signo vniversalis distribuit copulativine tā collectivine q̄ diuisione. ita q̄ istius vniversalis aliq̄ singu- lares habent subiecta tenta diuisione et ali- que habent subiecta tenta collectivine aliter nō sufficienter sumērent sue singulares. et sic ali- que singulares sunt false puta ille in q̄bus te- net ly ista collectivine. ¶ Ad tertiu cū arguit q̄ aliq̄ sunt hoīes q̄ differūt ab hoīb⁹ dī q̄ i- lid est vēr sic q̄ for. et pla. sunt ipsimet et ipsi met differunt a seipsis licet ipsi nō sint diffe- rētes a seipsis. sed differūt diuersimode signi- ficantib⁹ subiectis illarū propositionum.

Sed incidunt duo dubia. ¶ Prīmū vēr pars extremi supponat. Secūdu vtrū terminus sequens aliq̄ habeat vim cō- fundendi terminū precedentē. ¶ Ad prīmū arguit q̄ nō. q̄ eo dato sequit q̄ p̄dicatū il- lius propositionis tu es hō videns for. posito q̄ videas for. nō supponit. q̄ nulla supposi- tiōe supponit. ergo nō supponit. p̄ pñā. et p̄ bat añs. nō. n. supponit determinate. q̄ eadē rōne supponeret discrete cū vna ps suppo- nat determinate. et alia discrete si ps extremi supponat. ¶ Sī arguit de predicato istius tu es for. vel pla. ¶ Ad oppositū arguit. q̄ aliter cōparatiuus gradus differt aliud desi- nit in cōp̄t. et sic de alijs terminis nō p̄funde- rent neq̄ distribuerent terminos sequentes se. pñs est falsum. igit̄ et c. ¶ Tō dī p̄ceden- do dubiū. et cū arguit q̄ p̄dicatū istius. tu es hō videns for. nō supponit. negat. et cū dī q̄ nulla suppositione supponit p̄cedit. Ex quo nō seq̄. q̄ nō supponat. supponit. n. et c. p̄- dicatū aliq̄bus suppositionibus. q̄ supponit discrete. et determinate copulativine. sed neq̄ discrete neq̄ determinate diuisione. Et ita dī de p̄dicato istius. oīs hō ē for. vel pla. vel cicerō. et sic vltra q̄ supponit multis supposi- tionibus discretis. sed nulla suppone discre- ta vel p̄fusa tñ. q̄ ly vel n ē ps p̄dicatū. ¶ Et si q̄rat vēr id p̄dicatū stet p̄fusa tñ aut discre- te dī discrete. et nō seq̄ discrete supponit. er- go aliq̄ suppositiōe discreta supponit. sicut nō seq̄. aliq̄ līr isti currūt. q̄ velocit̄ currūt. er- go aliq̄ velocitate isti currūt. q̄ añs ē vēr. vt

p̄ et pñs falsū. s̄ seq̄. igit̄ aliq̄ vel aliq̄b⁹ ve- locitatibus isti currūt. et ita seq̄. discrete sup- ponit. igit̄ aliqua vel aliquibus suppositioni- bus discretis supponit.

Quantum ad secūm dubiū q̄ sit p̄positio differens ab ente nō ē ens ē vera et nō est vera nisi ly ente stet p̄fusa tñ. igit̄ oportet q̄ ly ente stet p̄fusa tñ. p̄ pñā et mī- nor. q̄ si statet determinate aut p̄fusa et di- stributivine cū alijs p̄tibus liceret descendere copulativine aut disunctivine. sed siue sic ex ea seq̄ falsū. ergo illa ē falsa. igit̄ cū illa sit vera seq̄ q̄ stat p̄fusa tñ ly ente. et hoc nō ē nisi rōne negationis sequētis. ergo negatio se- quēs p̄fundit p̄fusa tñ terminū precedentē. ¶ Itē si nō stat p̄fusa tñ. sed determinate. seq̄ q̄ hec pñā sit bona. dñs ab ente nō est ens. ergo ab ente dñs nō ē ens. q̄ tñ nō va- let. q̄ ab oī ente qd̄l bet dñs ē ens. ¶ Se- cundo arguit sic. i. illa propositione. aīal cur- rit. si hō currit. supponit ly aīal p̄fusa tñ i or- dine ad totā p̄ditionalē. aut pñam. et hoc nisi rōne note pñe. igit̄ et c. Cū sub ly aīal de- scendere disuncti cū debita p̄tatiā et nō copu- lativine neq̄ disunctivine. iō ly aīal supponit con- fuse tñ. et sicut arguit de ly. si ita de ly ergo. iō et c. ¶ Ad oppositū arguit. q̄ si sic seq̄ q̄ idē terminus supponit determinate et p̄fusa tñ. pñs tñ ē falsum. et pñā arguit de predica- to pñtis illius conditionalis tu es aīal si tu es homo. q̄ ex dubio sequit q̄ stet cōfusa tantū et stat etiā determinate. q̄ sub eo licet descen- dere disunctivine capiēdo istud pñs sine ante- cedente. vt p̄. ¶ Ad qd̄ dubiū rīdet p̄cedē do ipm et dī q̄ i illa p̄positione. differens ab ente nō est ens. non supponit ly ente confuse tñ nō solum ratione illius negationis nō ip̄s sequētis. sed etiam ratione illius termini dis- ferens precedentis. Et si arguitur per regu- lā supradictā q̄ ly differt et ly differens distri- buunt terminū immediate se sequentem rectus ab eo. dicitur q̄ illud est verum quando nō complicatur secum alter terminus impediēs ¶ Ad secundum argumentum cum arguit q̄ idē terminus supponeret p̄fusa tñ et deter- minate dī concedendo. in ordine. n. ad yppo- theticā totā supponit confuse tñ. sed in ordi- ne ad cathegoricā supponit determinate.

De suppositionibus

Quintadecima

regla. qeod mobiliter in mobilitate pro distribuere et imobilitate. p i pedir distributoz vt sit selsus regle q ois terminus q e apte distribuere terminu no distributu e apte si supra distributoz cadat ipedire vbi gra. in illa nullus hois asinus currit supponit ly hois distributue. et filr ly asinus. et si ponat ista negatio nullus sic dicendo. nullus hois nullus asinus currit. supponit ly asinus no distributue. et tunc ille terminus sup quez cadunt. illa duo signa supponit cofuse tñ p cedat terminus distributiuus aut alia dictio bñs ipsuz cofundere cofuse tñ vt nullus hominis nullus asinus currit. ois homo differt ab omni hoie in prima ly asinus. in secunda ly hoie supponit cofuse tantum. qz aliter supponeret determinate.

Sed contra illa regulas arguit. qz in illa suppositioe tñ homo est omne aial supponit ly aial distributue. et tñ sup eo cadunt duo signa apta distribuere istuz terminuz aial. igitur et c. p3 pñtia et minor. sed arguit maior. qz sequitur formaliter tñ. homo e omne aial. igitur homo est omne aial. qz arguitur. ab exclusiua ad suā pñtentez que pñtia si esset bona nisi ly aial staret distributue in antecedere. Item in illa. glibet asinus cuiuslibet hois currit. supponit ly hois distributue. et tñ cadunt duo signa distributua sup ipsum. quoz qdlibet est p se aptum natū illū terminuz hois distribuere. qz quocūqz amoro staret distributue. ideo et c. p3 pñtencia. et minor. sed arguit maior. qz bene sequitur glibet asinus cuiuslibet hois currit. igitur asinus cuiuslibet hois currit. qz ab vniuersali ad suā indefinitā et no valeret illa pñtia. nisi ly hois i ante staret distributue. et tñ super eo cadunt duo signa distributua. s. ly glibet et ly cuiuslibet. Itē in illa. omne aial aliud ab asino currit supponit ly asino distributue et tñ sup ipo cadunt duo signa apta distribuere. ergo et c. p3 pñtia et minor. et maior arguit. qz bene sequitur omne aial aliud ab asino currit. igitur aial aliud ab asino currit q tñ no valeret nisi staret ly aial in ante distributue. Itē in ista. tñ homo no est aial. supponit ly aial distributue. et tñ super eo sunt duo signa distributua

igitur et c. Ideo dicitur q dictio exclusiua no impedit signū vlt affirmatiuum nec cōuerso. vt patet in primo argumēto. Et vlt dicit q signū vlt affirmatiuz nūq signum vlt sibi equalens ipsum sequēs impedit. vt p3 in scdo argumēto. Ultimo dicit q signum vlt affirmatiuz nūq impedit aliud signū sequēs ipsum. sed ipsuz bene impeditur a pcedente. vt p3 in ista. tu differs ab oī hoie in aliis aut raro pōt regule instantia reperiri. Posito etiā q ille terminus sup que cadunt duo signa supponat neqz dictio exclusiua impedit signū negatiuum sequēs. neqz impedit ab eodē supponit talis terminus distributue. vt tñ hō no est aial stat ly aial distributue vt pbat argumētum vltimū.

Sextadecima regula supponēte terminū cōt in ppositione super que no cadit aliq terminus bñs vim cofundendi aut distribuēdi supponit determinate. vt homo currit. Ex qbus regulis inferē. qd alicui vniuersalis affirmatiue subz supponit cofuse tñ. vt p3 de subiecto istius. infinitus numerus est in isto pñmo. no enim supponit subiectū illius distributue. no enim sequit. infinitus numerus est in isto cōtinuo sed. b. est numerus. ergo. b. est in isto pñmo. Et p idem subiectū alicuius vltis negatiue supponit cofuse tñ. vt in illa. infinitus numerus no est in isto cōtinuo. Itē alicuius vltis affirmatiue subm supponit discrete. vt p3 de illa. totus for. est in illa. for. Et sequitur vltra q alicuius indefinite et alicuius pñcularis no exclusiue subiectū supponit cofuse tñ. vt necessario homo est aial et intelligit aliqua rosa al cuius vero indefinite supponit subm distributue et pñcatū cofuse tñ vt de indefinita que est ps istius pñtis. ois hō e aial. idē enim e subz et idē est pñcatū illius infinite et illi vltis ideo eisdem supponibz supponunt. ita etiā alicuius indefinite affirmatiue subm. et pñcatū supponit distributue. vt p3 de parte illius nullus homo e aial. et sic alicuius indefinite subm supponit cofuse tñ et pñcatū distributue vt tñ aial est homo. De singulari etiā sequitur q alicuius singularis subiectū etiā supponit q nec supponit cōter nec discrete vt p3 de subiecto istius. iste asinus hois currit. qz nulla suppositione supponit.

Tractatus

De relatiuis.

De relatiuis

a tractare materia. q: relatiua ac/
cidens supradictis regulis restri/
guntur p'supponentes primo q: re/
latiuu sube nihil significat nisi qd ab ante suo
recepit. q: relatiuum est ante late rei rep'sitati/
uum ex quo sequitur qd nullum est relatiuum
diuersitatis qd etiā ex alio p3. q: isti termini
aliis reliquis &c. in talibus p'pōnibus. vñ
homo currit. & reliquis homo morit. vnus
homo currit & alius disputat. nō referit istū
terminū vnus homo. & p' p'pōnē nō sunt relati/
ui. q: p' idēz isti termini diuersus dñs in istis
p'pōnibus vnus homo currit & diuersus di/
sputat homo currit & differēs disputat forent
termini relatiui de quibus nūc intendimus.
p'pōnē est falsus. ideo &c. ¶ Itēz dato q: essent
relatiua ly reliquis aliis alter & alii huiusmo/
di termini sequitur q: supponerēt p' eisdē rela/
tiuum diuersitatis substantiē. & suū aīa. qd est
cōtra sic oppōnātes. & p'pōnē tenet in ista p'pō/
tōe. oīs hō currit & alter homo disputat po/
nendo q: oīs homo currat. & q: oīs homo di/
sputat aīa supponit p' omni hoīe & vificatur
p' omni hoīe. & p' eodē supponit relatiuum. s.
ly alius qd ponit p' relatiuo sube diuersitatis
¶ Ideo de relatiuis sube idēitatis dñ p'imo
q: ante affirmato & p' nullo verificato relati/
uum p' nullo supponit. vt homo est asinus.
& ille currit. supponit tñ interdū relatiui ante
exīte in p'pōne negatiua. & negatiua. & pro
nullo supponēte vt antip's nō est & ille erit.
¶ Item ante vificato determinate p' vno so/
lo & nō apto nato verificari p' plibus in eadē
p'pōne relatiui supponēs supponit discrete
vt i ista hō ē for. & ille currit supponit ly ille
discrete. Interdū aīa cōtingit aīa verificari
affirmatiue & relatiui nō supponēs. vt chy/
mera itelligit & illa est. ¶ Itē ante verificato
determinate & p' plibus apto nato in eadem
p'pōne vificari relatiuum supponēs suppo/
nit. determinate. vt aliq's homo currit & ille ē
animal. ¶ Ante vero verificato distributiue
& apto nato verificari in eadem p'pōne pro
vno solo relatiuo supponente supponit ipsūz
discrete vt omnis homo est for. & ille ē aīa.
¶ Sed antecēdēte verificato distributiue & p'

pluribus apto in eadem p'pōtione verifica/
ri relatiuum supponens supponit distributi/
ue. vt omnis homo currit & ille disputat.

¶ Antecedente aīa verificato cōfūse tñ ap/
to nato verificari in eadem p'pōtione pro
vno solo relatiui supponens supponit disere/
te vt prius. vt tñ hō mo est for. & ille currit.
supponit ly ille discrete. ¶ Si vero verificet
p' pluribus & ponat in eadēz cathēgorica re/
latiuum supponens supponit sicut suū antecē/
dens. si vero sit in diuersa cathēgorica suppo/
nit determinate. Ex quo p3 q: iste sunt falsē p'
mitto tibi den. aīum quem ubi p'mitto. tu in/
diges oculo ad videndum. quo indiges ad vi/
dendū. q: aīa affirmata p' nullo verificatur
ideo relatiua illorū p' nullo supponunt. ¶ An/
tecedente discrete verificato supponens rela/
tiuum supponit discrete vt for. currit. & ille di/
sputat. & nō continue. l3 penere antecēdens
l'co relatiui. vbi sit terminus discretus.

¶ Antecedente p' aliquo verificato & relati/
uo supponente supponit generaliter relatiui
solum p' illo p' quo verificat suūz antecēdēs
nō tñ in comparatione ad aliud extremūz
vt qdam dicit. q: tunc sequerēt q: ista esset
falsa. oīs homo est animal qd est rōnale. q:
illa significaret q: oīs homo est aīa qd aīa
qd est omnis homo est rōnale. & tamen p'li/
mum cōsequens est falsum. q: tñ aīa quod
est rōnale est homo. igit oīs homo est aīa
qd est rōnale. ¶ Item exponēs istius sunt
vere & etiam eius cōtradictoria est falsa. ideo
illa est vera. ¶ Itē sequit q: ista opinio est ve/
ra si ipsa sit falsa. ¶ Item qd aliquis hō cur/
rit si ipse sedet. & q: aliquis homo est mortu/
us si ipse ē vnus & sic de aliis. ¶ Itēz ex illa
p'pōtione sequitur q: tales copulatiue sūt fal/
se. aliquis homo est & quilibet homo est ē ille
q: sedā pars significat q: quilibet homo ē ille
homo q: est. & hec significat q: quilibet homo ē
ille homo qui est quilibet homo. ¶ Item se/
quitur q: aliquis homo est suus filius & nul/
lus homo est suus filius. q: nullus homo est
cuiuslibet hōis filius. & aliq's homo est suus
filius. q: aliquis homo est alienūz hominis
q: est filius. ¶ Ex quibus regulis est vltra cō/
cludēdum q: relatiuum nō supponit distri/
butiue. nisi antecēdēs eius sic supponat. neq;
cōfūse. nisi antecēdens eius sic supponat dū

De relatiuis

modo antecedens eius supponat et p maiori declaratione huius regule ultime est intelligendum qd si in istam propositionem ista propositio aliquis homo currit. si ipse disputat. non significat qd aliquis homo currit. si ipse qd currit disputat. sed significat qd aliquis homo puta for. vel plato. et sic de aliis. currit si for. aut plato et sic de aliis disputat. unde relatiuum non connotat inherentiā predicati ad subiectum aut subiecti ad predicatum. sed solum supponit. pro illo p quo verificatur predicatum de subiecto aut e contrario.

Circa istam materiam dubius incidit verum aliqui copulatiua sit vera cuius altera pars principalis sit falsa. et alii copulatiua sit falsa. cuius quilibet pars principalis sit vera. Et arguitur prima pars sic. hec copulatiua est vera. aliquod animal est. et si tu es illud. tu es asinus. et si secunda eius pars principalis est falsa. igitur et. patet consequentia. et maior arguitur. qd asinus est. et si tu es illud. tu es asinus et omnis asinus est animal ergo aliquod animal est. et si tu es illud. tu es asinus. sed minor arguitur. qd illa conditionalis est falsa. si tu es illud. tu es asinus. qd antecedens est verum et consequens falsum. qd ly illud in antecedente supponit p omni animali distributiu. qd antecedens p omni animali verificatur. igitur et. Ad secundam partem istius dubii sic arguitur. qd illa copulatiua est falsa. alii ps. proportionalis est in hoc continuo. et prima non est illa. et secunda non est illa. et tertia si est illa et sic ultima. et tamen quilibet pars est vera. nulla enim pars est falsa. postq non est deuenire ad ultimam partem proportionalem. qd autem sit falsa. patet. qd aliter sequeretur qd in hoc continuo est aliqua pars proportionalis et nulla est illa. et est simile argumentum de illa. aliqua pars proportionalis est in hoc continuo et hec non est illa demonstrando primam et secundam et sic ultra. Item hec copulatiua est falsa. aliquis homo currit. et plato. non est ille. et cicero non est ille. et tamen nulla eius pars est falsa. quod arguitur penendo qd solum plato. et cicero currant et for. dicat istam aliquis homo currit et plato. dicat istam. et plato. non est ille. et cicero eque cito cum plato. proferrat istam. et cicero non est ille. tunc copulatiua facta ex illis tribus est falsa et quilibet eius

pars est vera. qd prima est vera. ut patet. secunda etiam est vera. qd hec copulatiua est vera aliquis homo currit et plato. non est ille. et quia ratione secunda pars est vera eadem ratione tertia pars est vera. qd eodem modo se habet prima ad secundam sicut se habet ad tertiam qd tertia eque cito fuit plato sicut secunda. id qua ratione propositio. plato a platone fuit vera. Item si plato nihil profert propositio. plato a cicrone esset vera. sed nunc est eque vera sicut esset tunc. igitur et. Item aliquis illorum profert verum p se sumptum. sed cum ista indifferent copulent. igitur illa tria et si sunt coniuncta significant tamen sicut ante copulationem significabant. et si sic sequitur propositum. Item in tertia parte istius copulationis supponit ly ille determinate et p illo p quo verificatur suum antecedens et suum ans verificatur disiunctiu. igitur et tertia pars est vera. consequentia tenet. intelligenti materiam. et istud argumentum quartum est p prima parte dubii. Item hec copulatiua est falsa. aliquis homo est. et quilibet homo est ille. et nullus homo est ille. et tamen quilibet eius principalis pars est vera igitur et. patet consequentia et minor arguitur. qd prima pars est vera. et quilibet singularis secunde pris est vera cum prima parte. et quilibet suppositio subiecti correspondet vna singularis. igitur illa vniuersalis est vera cum prima parte. p consequentia et ponitur minor sed maior arguitur. qd quilibet singularis istius vniuersalis seorsum capta cum illa principali est vera. igitur quilibet singularis est vera. patet consequentia et probatur antecedens qd oēs tales copulationes sunt vere. aliquis homo est et for. est ille. aliquis homo est et plato est ille et sic de aliis. Item hec copulatiua est vera. aliquis homo est. et for. est ille. et plato est ille. et sic ultra. qd in quolibet singulari relatiuum supponit determinate et non determinate p illo pro quo verificatur suum antecedens. id quod talis copulatiua est vera. Item prima singularis est vera et arguitur et qd secunda sit vera. qd capiatur prima et ponatur sic significando loco secunde et contra. et sequitur qd ipsa remanet vera et est prima est vera referendo id quod referebat in alia. Item relatiuum non supponit p eo p quo verificatur suus antec

Tractatus

dens in comparatione ad aliud extremum
nec ad aliam propositionem igitur **q̄**. Et
per idem argumentum probatur q̄ hec est
vera nullus homo est iste cum prima parte
et consequenter concluditur q̄ duo cōtraria
sunt simul vera cum prima parte. **S**z for
te dicitur q̄ ille non sunt singulares vniuer
sali s̄ nisi sint simul sumpti. **S**ed con
tra sunt duo boies cōs boies. s. for. et plato.
tunc secunde partes ambax istarum copula
tiarum aliquis homo est. et plato est ille. ali
quis homo est. et for. est ille. sunt vere. pona
tur igitur q̄ ille sic significando copulatur cū
ista particulari. et tūc sequitur q̄ quelibet sin
gularis illius vniuersalis est vera cū illa par
ticulari. quod fuit probandum.

Ideo dicitur ad dubium quod ipsum
est impossibile pro utraq̄ sui par
te loquendo de copulatiua affirmatiua iuxta
compositionem suorum terminorum signifi
cante. **E**d secundum argumentum quo p
batur secunda pars dubij dicitur querendo
que copulatiua demonstratur. aut enim de
monstratur copulatiua composita ex parti
bus solum finitis. et tunc illa est vera. et etiā
quelibet eius pars est vera. aut demonstrat
copulatiua composita ex partibus infinitis. et
tunc negatur q̄ illa sit vera aut falsa. quia im
possibile est illam esse. **S**ed forte arguitur
q̄ illa copulatiua potest esse. quia ponatur q̄
dens producat vnum lapidem pedalem in
hora sic q̄ in prima parte proportionali huius
horæ producat primam partem proportiona
lem huius lapidis. et in secunda secundam. et
sic ultra. et in prima parte proportionali huius
lapidis sculpat primam partem huius co
pulatiue. et in secunda secundam. et sic ultra
et sequitur q̄ illa copulatiua potest esse. imo
de facto erit. **A**d hoc dixit vt prius. **A**d
tertiam formā quando arguitur q̄ hec copu
latiua aliquis homo currit et plato non est ille
et cicero non est ille in casu dato est falsa. et que
libet eius pars est vera. igitur **q̄**. cōcessa cō
sequentiā negatur maior. s. q̄ copulatiua illa
sit falsa. et dī q̄ sicut quelibet p̄sumpta solū
cū prima parte est vera. ita etiā dū p̄iungit sic
significando est vera. et cā ē. q̄ relatiuū in ter
tia pte istius copulatiue aliq̄s homo currit. et
plato nō ē ille et cicero non ē ille. supponit de

terminare solū pro illo p quo verificat. suū
antecedens. vt p̄ ex regulis precedentibus.
q̄ antecedens verificat diuisiue pro duobus
relatiuū et supponit et verificat pro duobus
et ideo tertia p̄ ē vera sicut secunda et eodē
modo verificat. Relatiuū enim substantie ca
pit significationē. et etiā modū supponēdi ab
antecedente si antecedens supponat et verifi
cet. et non a verificatione terminū positi i alla
propositione a propositione sui antecedentis.
Unde ille due singulares sunt ita vere cū illa
particulari collectiue. sicut et diuisiue et seorsum
accepte et eodē modo significant neq̄ signifi
care possunt aliter si ante primaria signifi
catione. si bene videat. vnde relatiuū trahat si
gnificationē. **E**t si tunc arguitur. q̄ aliq̄s
homo currit. et nullus homo ē ille. q̄ aliquis
homo currit et cicero non ē ille. et plato non ē
ille. neq̄ alius homo currit nisi plato. aut cice
ro. igitur aliquis homo currit et nullus hō ē
ille. p̄ sequentiā. q̄ prima p̄ p̄tis seq̄t ex
prima parte antecedētis. et iste singulares cū
illo medio inferunt illam suam vniuersalem
igitur et secunda p̄s consequentis sequit ex
secunda parte antecedentis. et p̄ p̄tis totū cō
sequens sequit ex toto antecedente. **I**done dī
concedendo totum. vsq̄ ad illam partē. s. q̄
secunda pars p̄tis sequit cū illo medio ex secunda
parte antecedentis. q̄ nō ē vniuersaliter verū
q̄ singulares alicuius vniuersalis simul sum
pte cū hoc etiā q̄ cuilibet supposito. subiecti
correspondat vna singularis. inferant suam
vniuersalē. et hoc maxime vbi predicatū vni
uersalis stet determinate sicut posito q̄ i ista
vniuersali. quilibet homo ē homo. supponat
predicatū determinate nullo alio variato ē il
la vniuersalis falsa. et tūc. quelibet singularis
eius ē vera. Ita etiā dicitur de secundis par
tibus istarū copulatiuarū. aliquis homo cur
rit. et nullus homo ē ille. et aliquis homo cur
rit et quilibet homo ē ille. q̄ istarum vniuer
salū singulares sunt vere et vniuersales ipse
sunt falsē. et non v̄z argumen vni a singulari
bus sufficienter enumeratis ad suam vniuer
salem cum medio sufficienti. Et hoc non de
bet videri contra rationem. quia in alijs ter
minis frequenter reperitur consequentiā nō
valere a singularibus ad suā vniuersalē. sicut
nō seq̄t. n. p̄mittit ibi iste denari neq̄ p̄mit

De relatiuis

titur tibi iste denarius & sic de singulis. igitur
nō pmitit tibi denarius. antedē. n. est vez
in casu & pñs falsuz. Similiter nō sequit. nō
necessario iste homo est animal. & nō necessa
rio iste homo est animal & sic de singulis. igitur
nō necessario omnis homo est animal.

Et per hoc dicit ad alias cōsimiles copu
latiuas pcedendo ipsas esse falsas. vt q̄a exē
pli de illa que concedit esse falsa aliquid est. &
quodlibet est illud. & nihil est illud. q̄ scda ps
est falsa. Similiter & tertia. q̄uis cuiuslibet
istaz quolibet singularis sit vera. & p hoc idē
fundamētum rñdendum ad primum illoz
& ēt aliter pōt rñderi ad scdm & tertiū argu
mētum q̄ rñsuz fuerit prius. Et vltierus cū
cōcluditur q̄ duo cōtraria sūt simul vera dī
cit q̄ psequens est veruz. lz nō sequat ex il
lis cōcessis. cū nō sit hoc verum de illis con
cessis. sed cōsequens est verum de talibus cō
tingenter. omne intelligēs est deus. posito q̄
solus intelligat. & nō contingenter intelligens
est deus. vtraz enim est vera. similiter cōse
quēs est vez de talibus. incipit oīs homo ēē
sor. & nō incipit homo esse sor. posito q̄ nūc
primo sor. sit oīs homo. est. n. prima vera f3
cōem verificationem talium propositionū. q̄
in instanti qd est pñs est omnis homo sor. &
nō imediate ante istans qd ē pñs fuit oīs ho
mo sor. & scda p3 q̄ eius cōtradictoria ē falsa
Et si arguit contra pbando q̄ illa cōtraria
affirmatiua sit falsa. q̄ sequit ptingenter om
ne intelligens est deus. igit cōtingenter aliqd
intelligens est deus. q̄ arguitur ab vniuersa
li ad suam pticularem. sed psequēs est falsuz
ergo &c. Et idē arguit d scda. q̄ seq̄ incipit
oīs homo esse sor. igitur incipit homo ēē sor.
psequētia p3 vt prius & psequēs est falsum.
ergo & antedē ex quo sequit. **I**deo dīci
tur qd in talibus terminis compositis nō est
in cōueniens duo cōtraria esse simul vera ne
q3 valet argumentū generaliter ab vniuersa
li ad pticularem aut indefinitam. & ita intelli
gende sunt auctoritates que allegari pñt. & si
cut cōcediur de duobus inuicēz cōtrariis q̄
ipsa sunt simul vera. ita cōcedenduz ē q̄ duo
subcōtraria sunt simul falsa. vt ptingenter in
telligens est deus & nō cōtingenter omne in
telligens est deus. silt incipit hō esse sor. &
nō icipit oīs hō ēē sor. Sed forte arguit

pcludēdo & pcessis q̄ duo ptradictoria pñt
in uicē sit stare cū vno tertio. q̄ illa copulati
ua ē vera. alqs hō ē & tu nō es ille. & tu nō
es ille. & scda pars ptradicit tertiē & vtraz
ē vera. q̄ vtraz seorsū in accepta cum p na
parte est vera. igit p prius cōcessa vtraz ps
est vera. Itē arguit contra hoc q̄ dī q̄ ista
duo ptraria sunt simul falsa. f. scda ps & ter
tia pars istius copulatiue. alqs hō est & qli
bet hō ē ille. & nullus hō ē ille. q̄ ista sunt cō
trariā in materia naturali & i predicatione dī
recta. igit non sunt ambe simul false. p3 pñā
ex cōi regula. **N**ō dī ad pñmū negādo cō
sequentiā cū pcludit q̄ duo ptradictoria sint
simul vera. & itē in veritate cū vno tertio &
pcedit q̄ ista copulatiua ē vera. alqs hō est
& tu es ille. & tu nō es ille. q̄ in vtraz ly ille
stat determinate. & ita verificat vna disūcti
ue. sicut alia. & iō tertia ps nō ptradicit secū
de sic referendo. **U**nde aduertendū est q̄
ad dandū contradictoriū in relatiuis. oportet
mutare suppositionem relatiui. vbi relatiui
supponat cōiter & dum fuerit pars principa
lis extremi. & ideo q̄ in secunda parte istius
aliquis homo est. & tu es ille. supponit ly ille
determinate. ideo in suo cōtradictorio debet
supponere distributiue. & per consequens su
um contradictorium erit secunda pars istius
disiunctiue. nullus homo est vel tu non es il
le. & est sensus secunde partis q̄ tu nullus ho
mo es. q̄ ly ille stat distributiue. vnde con
tradictorium illius. tu es ille non potest con
iungi cum ista indefinita dum relatiuum re
fert illud antecedens aliquis homo est. **E**t
ita generaliter aduertendum est in assumen
do contradictoriū copulatiue. q̄ oportet sup
positiones relatiuorum mutare sicut & ante
cedentium vbi fuerint termini communes.
vt in daudo contradictorium illi. omnis ho
mo est. & tu differs ab illo. detur talz. aliquis
homo non est vel ab illo tu non differs. vbi
ly illo stat determinate. **E**t aliud responde
tur negando consequentiam. scilicet ista sunt
in materia naturali & in predicatione directa
ergo non sunt simul falsa. vnde illa regula
non est vniuersaliter vera. vnde ista sunt talia
contraria. tantum oīs homo est hō & non
tantum omnis homo est homo. Simili
ter ista. quilibet homo de necessitate est ens.

Tractatus

et nullus homo de necessitate est ens.

Aliud dubium est utrum hec sit vera
si sua contradictoria est. vera et arguitur quod sic
quia illa est una conditionalis cum non sit cathe-
gorica. ex cuius antecedente sequitur consequens
quod ista aliqua propositio est vera. bene sequitur ex
illa. sua contradictoria est vera. que ponitur per
antecedente. igitur illud dubium est conditionalis
vera. ¶ Item contradictorium conditionalis est falsum
igitur et cetera. Item contradictorium consequentis illius
conditionalis repugnat antecedenti. igitur illa
conditionalis est vera. Item ex contradictorio
propositi illius conditionalis sequitur contradictorium an-
tecedentis eiusdem. igitur illa conditionalis est ve-
ra. Item hec convertitur cum illa conditionalis. aliquid
propositio est vera si contradictorium illius est ve-
rum. et hec est vera. igitur et prima. per propositum et mi-
nor. quod quacumque propositio data. si contradictori-
um illius est verum aliqua propositio est vera. ¶ Item
hec propositio est bona. sua contradictoria est vera.
igitur aliqua propositio est vera. ponendo quod si
nullis relatio servatur in antecedente illius ra-
tionalis sicut in antecedente illius conditionalis.
manifeste. nam cum antecedens sit propositio vera
ex ipso inferitur propositio. et hec rationalis propositio cum
illa conditionalis. igitur illa conditionalis est ve-
ra. ¶ Item in ista aliqua propositio est vera. si
sua contradictoria est vera. id est sua supponit di-
stributione per omni per quo verificatur sunt animus
et quod animus verificatur per omni propositio est vera di-
stributione. id est illud relatiui supponit distributi-
ue et verificatur per omni propositio est vera. ideo ante-
cedens istius non potest verificari quod verificetur
propositio sic significantibus terminis. neque econ-
tra. id est sequitur quod hec conditionalis est vera.

Oppositum tamen arguitur. quod
vera. si sua contradictoria est vera. quod nec illa
est vera. si sua contradictoria est vera. neque illa
est vera. si sua contradictoria est vera. et sic ultra
demonstratis omnibus propositionibus. igitur
nulla propositio est vera si sua contradictoria est ve-
ra. ¶ Item quilibet propositio est falsa si sua contradi-
ctoria est vera. igitur nulla propositio est vera
si sua contradictoria est vera. ¶ Item de ad du-
bium ipsum procedendo. quod est conditionalis neces-
saria ut probant argumenta et maxime penul-
timum. unde ista propositio est mere conditio-

nalis. et non habet categorice probari. Sed si
la rationalis hypothetica habet suo modo proba-
ri. id est quod eius categorica habeat isto modo pro-
bati categorice sicut talis copulativa aliquis
homo est tu non es ille. non habet sic probari de
forma. scilicet est. et tu non es ille et scilicet est. aliquis
homo. igitur aliquis homo est. tu non es ille.
sed probari debet quilibet pars per se. quoniam ista co-
pulativa bene sequatur ex illo antecedente gratia
materie unde non sequitur in alijs terminis
asinus est. et si tu es ille. tu es rudibilis. et omnis asi-
nus est aliquod animal. igitur aliquod animal est.
et si tu es illud tu es rudibilis. Ideo inspecta
suppone relatiui et inspecto pro quo relatiui
supponit est ista conditionalis necessaria aliquid
propositio est vera si sua contradictoria est vera
sicut ista. omnis propositio est vera si sua contra-
dictoria est vera. et non sequitur. omnis propo-
sicio est vera si sua contradictoria est vera. ista.
homo est asinus. est propositio. igitur ista. ho-
mo est asinus est propositio vera. si sua contra-
dictoria est vera. neque maior est vniuersalis.
quod est hypothetica. Et sicut dicitur de ista ita
dicitur de talibus. omne animal si ipsum est ru-
dibile est asinus. quod non sunt categorice sed hy-
pothetice vnde non sequitur omne animal si ipsum est ru-
dibile est asinus. scilicet est animal si est rudibilis
igitur scilicet est asinus. non enim valet consequen-
tia. quod maior non est vltis. sed est conditionalis
convertibilis cum illa. omne animal est rudibi-
le. si ipsum est asinus. ideo ille non convertuntur.
omne animal. si ipsum est rudibile est asinus. et
omne quod est animal. si ipsum est rudibile est.
asinus. quod secunda est categorica vniuersalis
de conditionato subiecto aliquid ponens pri-
ma autem nihil ponit. Et tunc ad argumentum
cum arguitur. quod nulla propositio est vera si sua co-
ntradictoria est vera. et quod omnis propositio est
falsa si sua contradictoria est vera. dicitur omnes
illas concedendo neque istam aliquid repugnat al-
teri sicut neque ille repugnant. aliud ab homi-
ne est. si tantum homo est. et nihil aliud ab ho-
mine est si tantum homo est. et negatur propositio. cum
ex illis inferatur oppositum dubij.

Item restat dubium verum hec sit
vera. omnis homo habet
equum equitat illum posito casu. quod omnis
homo habeat duos equos quorum unum equi-
tet et alium non. et tunc arguitur dubium. quod se-

De relatiuis

tur iste homo habens equum equitat illum. et iste homo habens equum equitat illum. et sic de singulis. igitur omnis homo habens equum equitat illum. prima ista a singularibus ad vltimam. et ans est verum. vt patet ex casu. igitur et prima. et prima est dubium. igitur dubium est verum.

Oppositum tñ arguit. q: for. habens equum. b. non equitat illum et for. habens. b. equum est homo habens equum. igitur homo habens equum non equitat illum. quod est contradictorium dubii. p: prima et antecedens ponat cum toto casu. Item in ista. ois homo habens equum. equitat illum supponit. ly equum distribuitur vt ponit. aliter enim illud dubium non habet difficultatem. et illud relatiuum illum supponit cõter. igitur illud relatiuum supponit distributiuum. igitur illud dubium significat q: ois homo habens equum equitat oem equum quẽ habet. qd est contra casum. ideo illud dubium est falsum. Item si ois homo habens equum equitat illum. igitur nihil est homo habens equum quin equitet illum. prima falsum. quia aliquid est homo habens equum qd non equitat illum.

Ideo dicit ad dubium ipsum negando positum illis que posita sunt in illo casu. Et ad argumentum quo arguit illud dubium. scilicet a singularibus. ad suam vniuersalem dicit q: iste non sunt singulares istius vniuersalis. sed si aliqua vniuersalem inferre debeant inferunt q: ois homo habens equum equitat equum quẽ habet. Et si querit que sunt singulares dubii. dicit q: sunt iste. iste homo habens equum equitat illum. et iste homo habens equum equitat illum. vbi ly illum eodem modo significat in singulari sicut in vniuersali. Vltimo adiungitur difficultas talium propositionum infinitas partes equales non cõcantes h: for. quarum nulla est pars for. et ideo dicit de regitur et indigeo. etiam querit pro quibus supponit ly q in illa propositione omnis homo qui est albus currit. et in illa. ois homo est animal qd est rationale cum pro nullo videatur verificari suum antecedens.

Accipiamus pro q: relatiuum est p: nomen ipsius significat per modum indeterminate apprehensionis. q: nulla res deter

minate significat. sed varias et variam generice et specificè sicut q: variū refert ans. Ex quo patet q: relatiuum est ante late rei repositi unum et facit secundā noticiā illius de quo facta est prima per suum antecedens. Ex quo sequitur q: nullum est relatiuum diuersitatis. q: isti termini alius et reliquus in talibus propositionibus. vnus homo currit et alius disputat. vnus homo currit. et reliquus sedet. non sunt relatiui. q: in illa propositione. vnus homo currit. et alius disputat. non refert. ly alius ad istum terminum. vnus homo. q: per idem isti termini diuersus differens et dissimilis in istis propositionibus. vnus homo currit. et diuersus vel differens vel dissimilis disputat for. finini relatiui de quibus nunc intrinsecus. prima falsum igitur et c. Item dato q: essent relatiui. ly alius alius. et c. tunc supponerent per eodem relatiuum diuersitatis sube et suus ans qd est contra sic opinantes et p: prima. in istis. vnus homo currit. et alius disputat ponendo q: omnis homo currit et q: ois homo disputat. ans. n. supponit per omni homine et verificatur. pro omni homine. et etiam relatiuum. ideo sequitur. q: pro eodem supponit et verificat. ly homo. et ly alius qd ponit relatiuum diuersitatis. Item ly alius alter et c. non significant per modum habitus et quietis et indeterminate apprehensionis. sed determinate sicut illi termini differens et diuersus. igitur non sunt p: nomina. igitur neq: relatiua. Sed illorū error: oritur ex hoc. q: ly alius alter et c. habent et requirunt relatiuum sequens aut pcedens istos. vt vnus homo currit. et alius ab eo disputat. Ex quibus vltimus patet. q: ly idem non est relatiuum nisi quando refert ante latā rem. ideo in illa non tenetur relatiue. idem platonī currit. si currit nec ly simile in illa. simile platonī currit. Sed in illa relatiue tenet homo currit. et idem disputat. Concluditur vltra generaliter q: relatiuum supponens supponit solū pro illo. per quo verificatur suus antecedens in cõparatiōe ad totā categoricā in qua est ipse. ans patet q: aliter aliquando verificaretur relatiuum non verificato antecedente. neq: supponente. vt in illa copulatiua chymera est et illa intelligitur. Ex quo patet q: relatiuum non queritur cum suo antecedente quod ad significatū et quo ad modum significandi simpliciter. q: tunc non est et relatiuum sicut neq: suū ans est relatiuum. igitur et c.

Tractatus

¶ Item q: hic esset nugatio. homo qui est albus currit. q: esset sensus q: hō. homo est albus currit. **¶** Sed cōtra illa forte arguitur. q: sequeatur q: relatiuū aliquādo supponit nō supponente suo ante. p̄is est falsus q: relatiuū capit suppositionē a suppositione sui antecedentis saltim cōmunē. et arguitur cōsequētia in illis p̄positionibus antichristus nō est et ille erit. chy mēra non est et illa intelligitur. **¶** Itē relatiuū supponit et verificatur in illa. omnis homo qui est albus currit. et tamē nō verificatur antecedens ponēdo. q: omnis homo sit albus. et q: nullus homo currat. **¶** Itē in illa. omnis homo qui est albus currit. l̄ q: habet eundē modū supponendi et significandi. et idē significatum quē et qd habet suū antecedēs. ideo et c. **¶** Itē sequit̄ q: ille esset vere. aliquis homo est suus filius. aliq: homo generat se. patet. q: aliquis homo est alicuius hominis qui est filius. Itē hec esset falsa. hec p̄positio. homo est asinus est vera vel eius cōtradictoria est vera imino sequitur q: illa vniuersalis esset falsa. omnis p̄positio vel eius cōtradictoria est vera. eo q: quacunque demonstrata quibet talis est falsa. de disiuncto extremo. hec p̄positio vel eius cōtradictoria est vera. **¶** Item q: tales cōditionales essent vere. aliquis homo currit. si ipse sedet. aliq: homo est mortuus si ipse est viuus et arguit̄ cōsequētia. q: illius copulatiue. aliq: homo est mortuus. et ille est viuus. secunda pars infert primā. q: ipsa significat q: ipse q: est mortuus est viuus. igitur faciendo cōditionalē sic ex illis partibus. homo est mortuus. si ipse ē viuus. est bona. **¶** Itē sequitur q: ista est falsa. omnis homo est animal q: est rationale. patet q: significat q: omnis homo est animal qd. animal. qd est omnis homo ē rationale. cū relatiuū referat suū antecedens in ordine ad totā p̄positionē sui antecedētis. **¶** Itē sequitur tales fore veras. p̄mitto tibi denariū quē tibi non p̄mitto. et p̄mitto denariū et illud nō p̄mitto. infinitus numerus est aliq: numerus et ille est finitus. infinitas partes equales non cōmunicantes habet sor. quarū que libet est pars sor. et illarū quibet est pars sor. **¶** Item sequitur q: valet illa consequentia. omnis homo qui est albus currit. igit̄ omnis homo currit. qui est albus. Similliter sequit̄

q: hec cōsequētia est bona omnis p̄positio cuius cōtradictoriū est verum est falsa. igit̄ omnis p̄positio est falsa cuius cōtradictoriū est verum. **¶** Itē q: aliqua p̄positio est vera. si sua cōtradictoria est vera. et tamē nulla p̄positio est vera. si sua cōtradictoria est vera. **¶** Itē sequit̄ q: omnes homines similes currunt et tamen nullus illorū mouetur cuius tamen secunda pars impossibilis est prime parti. q: vel secunda pars significat q: omniū hominū similium nullus homo mouet̄ vel significat q: illorū omnium hominū similium qui currunt nullus homo mouet̄ primo modo significare non pōt. q: tunc illa foret falsa omnis homo est animal. et ille viuit. q: fin illam responsionē illa significaret q: omnis homo est animal. et ille homo q: est omnis homo viuit. Relinquitur ergo q: significet. secundo modo in quo sensu satis p̄. illā esse falsā. ergo sequitur quod illa in quocūque sensu est falsa quare et c.

Sed ad horū primum dicitur qd relatiuū aliquando supponit nō supponente suo antecedente. Sed nunq̄ supponit relatiuū non verificato antecedente. neq: relatiuū capit suppositionē a suppositione sui antecedentis. sed a verificatione eius. Et per hoc dicitur ad fin q: in ista p̄positione. omnis homo qui est albus currit. in isto casu nō supponit relatiuū. q: non verificatur suū antecedēs. sed posito casu. q: omnis homo currit. et q: aliqui sint albi. et aliqui nigri dicitur qd relatiuū supponit ibi pro omni homine sicut suū antecedēs nō tamē l̄ descendere copulatiue sub isto termino hō. sicut neq: l̄ infert ex illa q: omnis homo currit. et ille est albus. q: antecedēs istius nō stat inobilit̄. q: nō est totale extremū et dicitur ultra q: relatiuū positiū i eadē categorica cū suo antecedēte refert simpliciter suū antecedēs. et de per se nō discretius significat q: suū antecedēs. sed relatiuū simul sumptū cū suo antecedēte cōtrariū significat q: antecedēs de per se. Et hoc est q: dixerūt grāmatici q: relatiuū est inuētiū ad tollēdā equiuocationē. i. vniuersalitātē. q: nō est intelligēdū q: relatiuū faciat antecedēs specialius significare cū sua determinatōe q: ante significabat. sed intelligēdū est q: relatiuū simul cū suo antecedēte pauciora signifi-

Tractatus

cat et magis limitate quā antecedēs solum. Re-
latiūz autē qd ponitur in diuersa categorica
vel oratione a suo antecedēte bene tractatus
de per se et pauciora significat quā suū antece-
dēs. supponit pro illo pro quo verificatur su-
um antecedēs in cōparatōe ad totā cōpositi-
onē suā antecedētis. Et similiter dicitur de illa
omnis homo ē animal qd est rationale. et ne-
gatur hoc argumentū. ois homo est aīal qd
est rōnale igit ois homo est aīal qd aīal qd
est ois homo est rōnale. sicut nō sequitur. ois
homo q est albus currit. igit ois homo qui
ois homo est albus currit. q: relatiuum non
refert nisi suū aīal et nō refert suū aīal cū
signo. sed solum in cōparatione ad residuum
categorice pter signum. Ad aliud dicitur
negando illā. aliqis homo est suus filius. q: il-
lud relatiū suū est reciproci. et si verificat.
verificatur singula singulis referendo diuisi-
ue ut sit sensus q: plato est suus filius aut q:
sor. est suus filius et sic de aliis. que oīa sunt i
possibilia nāliter sicut etiā et in illa verificat
relatiuum. ois homo videt se referendo sin-
gula singulis. et sicut nō sequitur. ois homo
videt aliqē hoīem. igit ois homo videt se.
ita etiā nō sequit. aliqis hō est filius alicui?
hoīs q est. igit aliqis hō est suus fili? et ita
pcedit q: nullus hō ē suus fili? Ad aliud
dicit pcedendo istā esse falsā. hec ppositio.
hō est asinus. est vā vel eius p:radictoria est
vā. et nō sequitur neq: ista ē vā neq: sua p:tra-
dictoria ē vā et illa se demonstrat illis. i. hō
est asinus. et sua p:radictoria. igit duorū p:tra-
dictoriorū neutrum est verum. Et p hoc etiā
negat illa. ois ppositio vel eius p:radictoria
est vā. q: qlibet talis est falsa. hec ppositio vā
eius cōradictoria est vera quacūq: ppositi-
one falsa demonstrata. q: ex ista que est de di-
finito extremo sequitur disunctua falsa. seq-
tur enim hec ppositio vā eius p:radictoria ē
vera demonstratō illā. homo est asinus. igit
tur ista est vera vel eius p:radictoria est vera
p:ia patet. q: bene sequit sor. vel asinus cur-
rit. igit sor. currit. vel asinus currit. a ppositi-
one enim de disuncto extremo in terminis
simplicibus ad disunctiā affirmatiuā est
bonum argumentum. Ad alias dicitur cō-
cedendo istas cōdicionales sicut argumentū

probat. et nullum sequit incoūueniens. Ad
aliud dicitur cōcedendo tales fore veras pro-
mitto tibi denarium quē tibi nō pmitto. pro-
mitto denarium et illum non pmitto. sicut p-
mitto denarium et illū nō possūz pmittere.
q: cōradictoria secūde partis i falsa ergo illa
negatiua est vera. q: illa nihil ponit. et q: illa
est falsa pmitto denarium quem possūz p-
mittere. patet. q: relatiuum p nullo supponit
q: aīal p nullo verificatur posito q: in gene-
rali promittā denariūz. Ad istā cōclusionē
et consimiles. infinitus est aliquis numerus
et ille est finitus. d: q: pcessa p:ia pte scda ē
etiā pcedenda. q: ista scda pars nō significat
q: ille numerus q est infinitus sit finitus. q: p
idē scda ps isti? copulatiue esset falsa ois hō
est animal. et ipse viuit. q: ipsa significaret q:
iste ois homo viuit. qd tñ non est verūz fin-
eos qui ponunt id relatiū stare distributiue
et ideo sicut apud eos cōcedit q: ois homo
est animal et ipse viuit. ita debent pcedere q:
infinitus numerus est aliquis numerus. et il-
le est finitus. q: scda pars istius nō plus signi-
ficat nisi q: infinitus est aliqis numerus. et ille
numerus qui est aliquis numerus est finitus
Et similiter illa. oēs homines similes currūt
et nullus illorū mouet significat q: oēs homi-
nes similes currūt et hoīum similitū q: cur-
rūt nullus monetur. qd est falsum in casu po-
sito. Et ita etiā hnt concedere q: infinitas
partes equales non cōicātes habet sor. quāz
quelibet est pars sor. et ita etiā hnt cōcede-
re q: oīa cōpossibilia istorū sunt demonstra-
tis quattuor cōradictoriis cōtingentibus. rex
sedet. nullus rex sedet. in curris. tu nō curris
et ista sunt finita. q: scda pars. i. q: ista sunt fi-
nita non plus significat nisi q: oīa ppossibi-
lia illorum que sunt sunt finita. et hoc est ve-
rum. q: oīa cōpossibilia illorū sunt duo. Ne-
rum tamē p:ie partes istarū copulatiuarū
infinitas ē aliquis numerus. et ipse ē finitus
infinitas partes equales non comunicātes
habet sor. et illarū aliqua est pars sor. sūt fal-
se fin veritatem. q: nō plures partes quā due
equales non cōicātes sunt in sor. neq: maior
numerus quā binarius est finitus. neq: maior
est aliquis numerus in rerum natura quā bi-
narius. ut patet infra. Ad aliud dicitur cō-

Tractatus

cedendo consequentia: ois homo qui est albus currit. igitur omnis homo currit qui est albus. q: ly qui idem eodem modo refert in utraque. q: se tenet ex eadem parte extremi in ante et in consequente. ¶ Et si arguitur forte quod ista propositio non valet ponendo quod ois homo albus currat et aliquis homo niger quiescat tunc est ante verum. scilicet quod ois homo qui est albus currit et in propositio est falsum. q: sequitur ois homo currit. qui est albus igitur ois homo currit. et ille est albus. propositio et consequens repugnat casui. igitur et cetera. ¶ Itz si ois homo currit qui est albus in isto casu. et homo niger est homo. igitur homo niger currit qui est albus. propositio propositio in danti et propositio est impossibile. igitur et ante et non minor. q: minor est vera. igitur maior. ¶ Sed ad primum dicitur negando ista propositio ois homo currit qui est albus. igitur homo currit. et ille est albus. q: ante est de se in composito. et propositio de sensu diverso inter ante et relatum mediet verbum. q: illud totum qui est albus tenet se ex parte subiecti ad quod refertur. non enim potest referri ad ly currit. q: ly currit non potest esse substantiuum relatum. Unde notandum est quod non semper fit sensus diuisus ex hoc quod verbum mediat inter relatum et suum ante. q: semper illud relatum qui tenet se ex eadem parte eiusdem extremi cum suo ante. id est si refert dicere ois propositio est vera. cuius contradictorium est falsum et ois propositio cuius contradictorium est falsum est vera. que vniuersalis est vera in casu in quo quilibet habeat suum contradictorium et ista est falsa aliqua propositio non est vera. cuius contradictorium est falsum. et non sequitur illa propositio non est vera cuius contradictorium est falsum. et ista est aliqua propositio. igitur aliqua propositio non est vera cuius contradictorium est falsum neque est syllogismus expositivus. q: non bene sumit constantia totius extremi. sed dicitur sic argui. ista non est vera et ista est aliqua propositio cuius contradictorium est falsum. igitur aliqua propositio cuius contradictorium est falsum non est vera. vel sic. igitur aliqua propositio non est vera. cuius contradictorium est falsum. ¶ Et per hoc dicitur ad secundam formam negando propositio. neque est syllogismus in danti q: plus subicitur in maiori quam sit predicatum in minori. Sed dicitur sic argui ois homo currit qui est albus. sed homo niger est homo qui est albus. igitur homo niger currit. sed minor est falsa

ut patet. ¶ Ad aliud dicitur illam conditionalem concedendo. et similes aliqua propositio est vera si sua contradictoria est vera. q: illa significat quod aliqua propositio est vera si contradictoria alicuius propositionis vere est vera. et sic negatur illa. nulla propositio est vera si sua contradictoria est vera. q: ante istius conditionalis est una indefinita que non insert illam vniuersalem similiter negat ista. quilibet propositio est falsa si eius contradictoria est vera. sicut etiam negatur illa quilibet propositio est vera si sua contradictoria est falsa. Et per propositio propositio ad oes tales. omne animal. si ipsum est rudibile est asinus ois homo si ipse est lapis non est rationalis. propositio enim quod oes tales conditionales sunt false postquam relatum ibi supponit determinatius quam suum antecedens. sed si relatum supponeret distributive ceteris personis foret quilibet talis necessaria. tamen bene proceditur quod aliquod animal est rudibile si ipsum est asinus. et negatur ista propositio hoc animal si est rudibile est asinus. et hoc animal si ipsum est rudibile est asinus. et sic de singulis. igitur omne animal. si ipsum est rudibile est asinus. sicut non sequitur. hec propositio non est vera si sua contradictoria est vera. et hec propositio non est vera. si sua contradictoria est vera. et sic de aliis. igitur omnis propositio non est vera si sua contradictoria est vera. q: utriusque consequentie consequens est conditionalis falsa et tales singulares sunt vere hoc animal si ipsum est rudibile est asinus. hec propositio non est vera si sua contradictoria est vera posito quod ly non cadat solum supra consequens.

Uomodo

supponat relatum
q sit hec regula. Relatum superponens contra super quod cadit negatio. aut terminus habens confundere. aut distribuere supponit finem vim illius termini habentis confundere. aut distribuere. propositio q: in illa homo currit. et non ille disputat supponit ly ille distributive. et in illa aliquis homo currit. et quilibet homo est ille supponit ly ille confuse terminum. adeo et cetera. propositio consequentia et arguitur antecedens. ¶ Ad quod probandum presupponitur. primo quod quilibet propositioni contradictoria potest dari retenta primaria significati oneterminorum. ¶ Secundo supponitur quod non est verius dare contradictorium quam prepo

De relatiuis

nere negationem aduersariam negatiue ten-
tam toti aut prepositam auferre. ¶ Tertio
suppono q in p[er]adictio[n]is terminu[m] suppone[n]s
res p[er] se p[er] eisdem supponit. ¶ Quarto suppo-
no q si terminus in vno contradictorio[n]um
supponit q etia[m] in reliquo supponit. ¶ Qui-
bus positis arguitur illud antecedens assum-
ptum ponendo q aliquis homo currit et ip-
se idem disputat et aliquis no[n] tunc ista copu-
latiua est vera. aliquis ho[m]o currit. et ille dispu-
tat. et cum se[con]da pars sit vera. p[er] prima[m] sup-
positionem sibi p[ot]est dari co[n]tradictio[n]is signifi-
cans opposito modo. sed non e[st] verius dare
contradictio[n]um q[ui] preponere negationem
toti aut prepositam auferre per se[con]da[m] sup-
positionem. igitur preponendo negationem
habetur eius contradictio[n]um. et per conse-
quens ista e[st] contradictoria se[con]de partis il-
lius copulatiue non ille disputat retenta ea-
dem relatione. sed ista non p[ot]est esse co[n]tradi-
ctoria eius. sic significante ipsa ex compositio-
ne suorum terminorum. si ly ille stat determi-
nate. q[ui] tunc ista negatiua esset vera in illo ca-
su. q[ui] disiunctiue verificatur. ideo non suppo-
nit determinate. et cum illud relatiuum sup-
ponat co[m]muniter et non confuse t[ame]n nec deter-
minate. igitur supponit disiunctiue q[uo]d fuit
probandum. ¶ Sed forte dicitur q in dan-
do contradictio[n]is se[con]de parti istius copula-
tiue. opor[et] etia[m] contradictio[n]um prime p[ar]-
tis accipere. vt relatiuum ad antecedens refe-
ratur disiunctiue supponens. ideo forte dici-
tur q se[con]da pars illius disiunctiue nullus ho-
mo currit. vel no[n] ille disputat e[st] contradicto-
rium se[con]de partis copulatiue prius accepte.
¶ Sed contra istam responsionem arguitur
primo. q[ui] ista resp[on]sio variat relationes in da-
do contradictio[n]um. quo[n]iam nihil magis vitan-
dum e[st] q[ui] si variatur relatio cu[m] talis relatio
sit significatio sic variatur significatio q[uo]d vi-
tandus e[st]. q[ui] p[er]adictio d[icitu]r esse eisdem de eode[m]
¶ Item isto dato sequit[ur] q relatiuum suppo-
nit cum a[n]s no[n] verificatur. q[uo]d e[st] co[n]tra regu-
lam. et tenet p[ri]ma. q[ui] ly homo in p[ri]ma parte
illius disiunctiue no[n] verificat[ur] cu[m] ip[s]a sit falsa.
¶ Et si forte d[icitu]r q verificat[ur] in ista vniuersali
ly homo p[er] ho[m]inib[us] q no[n] currunt in ista. s. nul-
lus homo currit. Co[n]tra arguitur. q[ui] tunc seq-
uit[ur] q in co[n]tradictio[n]is termini supponentes

non supponerent p[er] eisdem. q[ui] in affirmatiua
ly ille supponit p[er] ho[m]i[n]e[m] currere et in negatiua
supponeret p[er] ho[m]i[n]e[m] non currere. Item si re-
ferunt in negatiua ly homo sequitur q[ui] refe-
rat p[er] ho[m]i[n]e[m] q non currit et in affirmatiua p[er]
hominem q currit et sic no[n] supponerent termi-
ni p[er] eisdem in p[er]adictio[n]is. q[uo]d e[st] p[er]a tertia[m]
suppositionem. ¶ Et si dicit[ur] forte q verifi-
catur ly homo in illa indefinita vera. s. homo
currit que e[st] p[er] illius v[er]is nullus homo cur-
rit. et hoc sufficit. vt forte dicit[ur]. ¶ Contra ar-
guis. q[ui] tunc hec copulatiua foret impossibilis e[st]
vera non est. et illa intelligit[ur]. p[er] p[ri]ma. q[ui] per
responsiones ly ille referret suu[m] a[n]s affirma-
tiue et no[n] negatiue. ergo a simili ly illa i[n] dicta
copulatiua refert suu[m] a[n]s affirmatiue et no[n]
negatiue. et tunc patet q sic referendo q illa
esset impossibilis. q[uo]d in no[n] est verum vt con-
stat. ergo sicut in ista ly illa refert antecedens
negatiue per hoc patet etia[m] q ly ille non re-
ferat affirmatiue in illa p[ri]ma. sed negatiue si-
cut in illa que ei equialet non aliquis homo
currit. vel no[n] ille disputat in qua cadit solum
p[ri]ma negatio super p[ri]mam partem et hoc
p[ro]ut illa disiunctiua co[n]tradicit copulatiue af-
firmatiue de eisdem terminis. ¶ Item rela-
tiuum supponeret in vno contradictorio[n]um. et
non in reliquo. q[uo]d est contra quarta[m] suppo-
sitionem. ¶ Sed forte aliter dicit[ur] q in se[con]da
parte illius disiunctiue. nullus homo cur-
rit vel no[n] ille disputat. non supponit relatiuum
q[ui] antecedens non verificat[ur] p[er] aliquo. q[ui] p[ro]-
positio que est antecedens non est vera.
¶ Sed contra istam responsionem arguis.
quia tunc sequitur q ly ille supponeret in co[n]-
tradictoria affirmatiua et non in negatiua. q[uo]d
est contra tertia[m] et quarta[m] suppositionem
¶ Sed forte hic aliter dicitur q contradictio-
rium se[con]de partis copulatiue non est p[re]-
accepta p[ro]positio. sed illa est sua contradicto-
ria. nullus homo qui currit disputat. quia il-
la se[con]da pars significat q ille homo q cur-
rit disputat. ¶ Sed contra tunc sequitur q
suppositio se[con]da non esset. vera que tamen
manifesta est et clara. quia quodcu[m]q[ue] contin-
git affirmari contingit etia[m] negari. id est qui-
cunq[ue] terminus potest de aliqua affirmari
de illo potest etia[m] negari. ¶ It[em] illa nullus
b 2

De relatiuis

homo qui currit disputat cōtradictōi. aliquis homo qui currit disputat. que nō est conuertibilis cum secūda parte illius copulatiue igitur ista nullus homo qui currit disputat non contradicit secūde parti illius copulatiue. tenet consequētia. q: nō ē possibile q: vna simplex propositio contradicat pluribus propositionibus nō cōuertibilibus. aut de terminis non penitus similibus. q: aliter iste due contradicerent. nullū risibile currit. & homo currit. Dicitur igitur q: si antecedens supponit cōiter & relatiuū etiam supponit cōiter. & ēt relatiuū supponit distributiuē. aut determinate vel confuse tñ sicut terminus cōis finitimos precedentes hñtes vñ distribuenti vel confundendi. ¶ Sed forte p̄tra hoc arguitur. q: hoc dato sequitur q: antecedēs qñ q: determinate staret & relatiuū cōfūse tñ vt in secūda parte illius copulatiue aliquis homo est & quilibet homo est ille pñs est falsum cum relatiuū sit ante late rei repñtatiuum. igitur relatiuū generat secūda noticiam eius de quo est facta prima. sed secūda discretior & determinatior est q: prima igit non est confusior. & per pñs relatiuū nō supponit confuse tñ antecedente supponente determinate. ¶ Ad qd̄ respondet fin speculatiuos grāmaticos q: relatiuū significat rez quam significat suū antecedens. sed significat distinctius & contractius istam rem q: si significat suū antecedens. verbi gratia. sicut iste terminus homo albus eandem rez significat quam significat iste terminus homo. & p̄ eadem re in illa p̄positione supponit etia: tñ iste terminus homo albus distincti⁹ & contractius eandem rem significat q: significet iste terminus homo. ita relatiuū eandē rē si significat q: suū añs. sed contractius significat q: suū añs. vnde scda pars illius copulatiue. aliquis homo currit & ille disputat. si significat q: ille hō currens disputat. & q: ly homo currens. hōies distinctius significat q: iste terminus homo de p se. ideo relatiuū cū illo cōplexo conuertibile hōiem distinctius significat q: iste terminus homo q: est suū añs. & hoc est verū. q: ille terminus hō alb⁹ vel homo currens hōiem distinctius significat q: iste terminus homo. siue ly homo albus stet confuse tñ sine determinate. vñ dicē

do. omnis homo est homo albus. predicatū sibi. s. ly homo albus adhuc distinctius significat hōiem q: iste terminus homo q: est subiectum in ista. homo est homo. l. illud complexum homo albus supponat confuse tñ. & ly homo determinate & hoc intellexerunt grāmatici p̄ relatiuū significare distinctius nō hñtes p̄siderationē ad modū supponendi.

¶ Ponitur vltra q: relatiuū supponēs relatiuū ad suū añs supponens discretē supponit discretē vt sor. currit & ille est animal. & alio modo nō supponit relatiuū discretē. vñ in secūda parte istius copulatiue homo ē sor. & ille homo est aīal. supponit ly ille cōiter & determinate sicut suū añs. neq: sequitur añs istius relatiui est aptum natum verificari p̄ vno solo in tali p̄positione. igitur relatiuū supponit discretē. Ex quibus regulis cōcluditur q: cōtradictorium copulatiue affirmatiue est copulatiua negatiua que cōuertit cum disiunctiua composita ex partibus contradictoriis istius copulatiue affirmatiue retēta eadem relatione ad idē añs in vtroq: cōtradictorium. & sequitur vltra tales copulatiuas fore veras. omnis homo est aīal & illud est rōnale. infinitus numerus est finitus & ille est finitus. Aliquod coloratum est & quodlibet album est illud. & si cōcluditur ex prima omnis homo est animal. & illud est rōnale. igitur omnis homo est animal. & illud animal qd̄ est oīs homo est rōale. negatur argumētum. q: relatiuū illud refert suū añs p̄ illo p̄ quo verificat añs de alio extremo sed extremum nō est ly oīs homo igitur &c.

¶ De ampliationibus.

¶ Inquit sit ampliatio dicemus.

n ¶ Preponētes primo q: suppositio est statio termini in dōne cōnexi p̄ supposito vel suppositis pro quo vel p̄ quibus transit vis termini in ip̄sū quo h̄z vt supponat. ¶ Secūdo suppono q: ista p̄positio & p̄similes categorice de disiuncta copula sunt affirmatiue qd̄libet est vñ nō est. chymera est vel nō est. cōuertitur enī ista scda sic qd̄ est vel nō est. est chymera. & cōsimili modo cōuertunt alie cōsimiles.

¶ Item illa nō est negatiua qd̄libet est vel nō est. & ē categorica sicut illa oīs homo sedet

De ampliationibus

ut sedebat. igitur illa est affirmativa. p3 pñā. q: aliter ipa foret affirmativa et negativa. maior etiam p3 ex contradictorio eius qd est falsus. et negatiui puta aliquid non est vel non est. si. n. ista aliquo modo affirmativae significaret cum alijs partibus foret ipa vera. Ex quo sequitur qd iste co sequentia sunt bone qdlibet est vel non est. igitur qdlibet est. chymera est vel non est. igitur chymera est. ¶ Tercio p fundamento sumit in hac ma q nullus terminus ampliat se ip3. ¶ Quarto sicut qdlibet terminus supponens respectu huius verbi est p se sumptum supponit solum p eo qd est. ¶ Ex qbus p3 q tales sunt impossibiles. Adā est mortuus. aliquid est corruptum. chymera est intelligibilis. si. etiam iste antixps est generandus aliquid est futurum distinguendo futurum ptra pñs. q: in ista chymera est intelligibilis si sit vera. sic significando supponit ly intelligibilis respectu illius verbi est. igitur supponit solum p eo qd est. tenet pñā. p quartum premissum. igitur sequitur chymera est intelligibilis. igitur chymera est aliquid intelligibile qd est. pñs est impossibile igitur antecedens. ideo et cetera erunt impossibiles. ¶ Sed forte dicitur qd iste sunt vere adā est mortuus. antichristus est generandus. q: illud complexum est generandus et est mortuus est unum verbum. unde dicit qd ly mortuus non supponit respectu illius verbi. q: ly est non est verbum sed pars illius verbi. ¶ Sed contra nos apud latinos et apud grecos non inuenimus verbum esse masculini generis. qd tamen sequitur ex ista positione. q: illa adā est mortuum vel mortua. non est congrua. et hoc non est nisi qd illud verbum est mortuum vel mortua est alterius generis a suo supposito. ¶ Vidimus psequenter cum pasciano docere qd verba passiva et deponentia carent preteritis. sed supplementum suscipiunt p verbum substantiuum et participium. ¶ Itē si illud totum sit unum verbum ad ne ista esset falsa. Adam est mortuus. qd p3 si illud verbum est mortuus resoluitur in substantiuum et participium suum. sed horum verborum inuenciones adhuc sibi participia non inuenerunt. Quibus stantibus sequitur qd frustra ponit participium futuri tps et preteriti et etiam nomina in bñis vel in bile terminata ampliare subiecta propter propositiones aliquas reddere veras. q: sue contradictorie ad

huc manerent vere. ex supradictis istud patere potest. ¶ Et ultra dicitur qd terminus non ampliat nisi supponat si ampliari possit. et ideo in talibus chymera erit. chymera potest esse. non ampliat ly chymera pro eo qd est vel potest esse neqz pro eo qd est vel erit cum non supponat pro aliquo. terminus igitur supponens respectu ascensus verbi vel participij supponit solum pro supposito vel suppositis. p quo vel p qbus in ip3 vis illius verbi vel participij transit. unde in ista. homo fuit. ly hō supponit solum p hōie qui fuit. q: ly hō ex se non h3 vt supponat. sed a verbo incipit et a modo significandi istius verbi fuit. sed illud verbum fuit in illo modo significat p modum pñtis. s3 solum p modum preteriti. igitur vis illius verbi non transit in istum terminum nisi pro supposito vel suppositis qd vel q fuerunt. et hoc totum p3 ex suppositione prima. ¶ Itē si ampliat ly homo in ista propositione aut ampliat copulatione aut disiunctiue aut disiunctum aut copulatum. non copulatiue. q: duo contradictoria essent si falsa in datis terminis sine propositionibus. omne creans de necessitate est deus et aliquid creans. non de necessitate est deus. neqz disiunctiue. q: duo contradictoria essent simul vera in datis terminis. neqz etiam copulatiue. q: etiam duo contradictoria essent si falsa in illis terminis. neqz disiunctum. q: si sic tunc in illa homo fuit. ly hō ampliaret et eēt sensus hō qd vel fuit fuit. et tunc sequitur qd si ista nulus hō eēt illa hō fuit. si significando esset falsa. q: sequitur hō fuit igitur hō qd vel fuit fuit. pñs est falsum. q: sequitur hō qui est vel qui fuit fuit. igitur hō fuit. et ille est vel fuit. sed a pñtis est falsa. q: sequitur ille est vel fuit. igitur ille est pñā p3 p primam et secundam suppositionem. eo qd tales sunt de pñti. antixps est vel erit. adā est vel fuit. cum sint de disiuncta copula. et non sint de futuro. q: hec eēt falsa. hoc instans est vel erit demonstrato instati pñti neqz etiam est de pñti et de futuro. q: p idē foret aliq. ppositio affirmativa qd etiam eēt negativa. ¶ Si. et alij esset propositio sicut ista. hō est vel potest esse qd esset de inesse et modalis. qd est falsus. sequitur igitur qd illa est de presenti. et per psequens est falsa sicut ista chymera est vel non est. Item si aliquo modo terminus ampliaretur. ampliat ex eo qd supponeret p eo qd est vel erit aut

Tractatus

pro eo qd ē vel fuit. aut ex eo qd supponeret
pro supposito vel suppositis diuersarū dīlarū
tpis vel qd supponeret p aliquo vel p aliqb⁹
vltia ea q actualiter sunt. nō primo mō neq;
scdō. qd in ista. hō ē. ly hō ampliaret tū pro
eo qd ē. qd p eo qd erit. et etiā p eo qd ē vel
fuit. neq; tertio mō. qd si terminus ampliaretur
ex eo qd p suppositis diuersorū temporū
supponeret sequit̃ qd in ista. hō qui fuit. erit
ampliat ly hō. qd supponit p suppositis di-
uersorū temporū. qd pro aliquibus suppositis
que fuerunt et q erunt. pñs tñ ē falsus. et cō-
tra illos q sunt istius opinionis. Sz forte hu-
ic dī qd terminus nō ampliatur nisi supponat
pro suppositis q nō simul sunt vel erunt. ver-
bi grā. in ista homo erit vt forte dī ampliatur
ly homo. qd supponit pro sor. q iam est. et p
antipō qui non ē. sed erit. et ideo illo modo
ampliatur terminus. qd supponit pro suppo-
sitis diuersorū temporū. ¶ Sed cōtra istā
rationem arguitur facilliter. qd ex ista sequitur
qd nullus terminus discretus pōt ampliari.
qd terminus discretus solū supponit p sup-
positis q simul sunt vel fuerunt igit̃ non am-
pliatur. ¶ Item sequitur qd i ista deus erit. ly
deus non ampliatur. qd nō supponit pro sup-
positis diuersorū temporū et generaliter sequit̃
qd omnis terminus significans solum rem in-
corruptibilem nō pōt sic significando ampli-
ari. pñs tñ est falsum. qd subiecta istarū p-
positionum. aliq̃ intelligentia erit. et aliquis
hō erit. sunt suba eque apta supponere et eti-
am copule a qbus accipiunt suppositionem
sunt synonyme. igitur cōlitter supponere faci-
unt. et si in vna est ampliatō. et in vtraq; et
si in vna non est ampliatō neq; i alia. ¶ Itē
etiā arguitur illo dato qd in ista homo qui nō
currit curret. ampliatur ly homo. qd supponit
ly homo pro antipō et etiā pro hōie qui qe-
scit. ¶ Nec quarto modo ampliatur terminus
ex eo. s. qd supponit p supposito aut sup-
positis vltia ea que actualiter sunt vel vltia
hoc qd actualiter est. qd tunc in ista hō q non
currit curret ampliaretur ly hō. qd supponit
pro suppositis diuersorū temporū. s. pro
homine qui nō est et pro homine qui ē. et eti-
am verificatur. consequens tñ est falsum. qd
ibi ly hō nō ampliatur apud sic opinantes di-
cunt. n. ampliatōne impediri q relationem.

Dicitur igitur qd terminus suppo-
nens respectu verbi de pre-
terito tñ pro eo qd fuit supponit et terminus
supponens respectu huius verbi est solū sup-
ponit pro eo qd est et sic generaliter respectu
aliorū verborū dicendum est. vt qd terminus
supponens respectu huius verbi pōt aut cō-
tingit solum pro eo qd pōt aut contingit esse
supponit. ¶ Similiter terminus supponens
respectu huius verbi intelligitur aut significat
solum pro eo qd intelligitur aut significat sup-
ponit. Et generaliter dī qd nullus terminus
ampliat terminum alium. vñ in ista hō erit
ly homo non ampliatur sicut neq; in ista ho-
mo est nisi forte dicatur qd ampliatur ex eo qd
pro pluribus suppositis supponit. sed plura-
litas suppositorū non arguit ampliationes. qd
tunc in ista aīal erit magis ample supponet
ly animal qd ly hō in illa hō erit. qd tñ ē fal-
sum. ¶ Itē dī generaliter qd nullus terminus
ampliat aut contrahit alium terminum.

Sed forte arguitur contra predicta. qd
si terminus supponens respectu
verbi de preterito supponit solū pro eo qd fu-
it et alijs supradictis sequit̃ qd iste due eēt ve-
re fil. s. ois hō fuit et hō nō fuit. ponatur entz
qd nunc primo sit sor. tūc illa est vera. ois ho-
mo fuit. qd hō fuit. et nihil fuit hō. quin id fuit
igitur ois homo fuit. pñs tenet in vna positio-
nem. qd ista ois hō fuit. significat solum qd ois
homo qui fuit fuit. alia pars arguitur. qd sor.
nō fuit. et sor. est homo. igitur homo nō fuit.
¶ Itē arguitur qd non ois homo fuit homo
qd si ois homo fuit sor. est homo. igitur sor
fuit. vel sic arguit̃ ois homo fuit sor. est vel
fuit homo. igitur sor. fuit pñs est cōtra casus.
¶ Itē si terminus supponens respectu alieu-
sus termini. sequitur vim istius termini sequit̃
qd album significatur p istum terminū nigrū
qd si sor. niger qui pōt esse albus tūc sor. ni-
ger significat p ly nigrum et sor. pōt intelligi
esse albus. igitur albū significat p ly nigrū.
Et pñs sequitur qd illa sor. albus currit sor.
nigrum currere significat. qd sor. albū curre-
re ista significat. et sor. albū currere intelligit̃
esse sor. nigrū currere. igit̃ et. pñs. et mī-
nor sequitur ex positione. ¶ Itē sequit̃. qd re-
gez sedere sentur ate et tñ nullus rex sedet po-
natur qd nullus rex sedeat. sed qd ois rex cur-

De ampliationibus

rat. tunc p3 secunda pars. et prima arguitur q3 oem regem currere scitur a te et oes reges currere intelligitur. aut pot esse regem sedere. igitur sequit q3 regem sedere scitur a te. pns. th falsum. q3 nihil scitur nisi veruz. Etia sequitur q3 antirp3 esse scitur a te. q3 q3 anti chrisus erit scitur a te. et q3 antirp3 erit e an tirp3 esse vel pot esse antirp3 esse igitur an tirp3 esse est scitum a te. ¶ Itz sequitur q3 chymeram esse scitur a te. q3 chymera micelli gi scitur a te igitur etc.

Ideo ad primu d3 negando p3az cu inferitur q3 ois homo fuit. et ho mo non fuit. ista eniz copulativa ex nullis ve ris ex ista positione sequitur. pcedit. n. pma pars et secunda negatur. et cu arguitur q3 for. no fuit. et for. est homo. igitur homo no fuit negatur p3ia. neq3 e syllogismus expositio? sed o3 sumere istam minorem de preterito sub maiori de preterito. Et p eandem cam non v3 ista p3ia hoc erit for. et hoc est sedens vel album. igitur sedens vel albu erit for. q3 terminus supponens respectu huius verbi erit vel fuit. eque pro multis supponit a par te post sicut a parte ante. ideo no refert dice re hoc erit album. et album erit hoc. ¶ Et p hoc d3 ad secundam formā cu arguit. q3 no ois homo fuit. q3 si ois homo fuit. et for. est homo. igitur for. fuit. negatur p3ia. sicut non sequitur. ois ho est. Adā fuit ho. igit adā est et cā est. q3 subiectum maioris non supponit pro for. et in minori sic. vnde oportet cōtinue sub maiori minori capere eiusdē rpiā cu ipa maiori. ¶ Et ita etiam p3ilr rñdetur ad aliā formā cu arguit. ois homo fuit for. est vel fu it homo. igitur for. fuit. negat. n. p3ia. q3 mi nor est de p3iti. ¶ Ad aliud cu arguit q3 albu significat p istum terminu nigrum d3 conce dendo. Et p3ilr cōceditur q3 ista for. currit for. sedere significat. Et vltra conceditur illa conclusio q3 regē sedere scitur a te et tñ null? rer sedet de virtute sermonis. et cum dicitur q3 nihil scitur nisi verum conceditur q3 istuz verum scitur. q3 tantu illud q3 intelligitur eē verā scitur. verū tamen iste non est cōmunis modus loquendi quāvis sit verus habita si gnificatione terminorum. sed de hoc est ma gis videndum in tractatu de veritate et falsi tate propōnis. q3 hoc dato multu modi argu

endi propōnes esse veras vel falsas non sunt boni. et ita d3 ad alias cōclusiones ibi illatas.

Sed dubium est verum om ne q3 pot esse sic et arguit q3 non. q3 antirp3 no est et antirp3 pot esse. igitur aliquid q3 potest esse non est. ¶ Item dato illo dubio sequitur q3 omne q3 potest intelligi esse est. et omne q3 deus po tuit producere produxit. et quicquid ipe po terit producere producet. immo deus produ cit omne q3 pot producere posito q3 aliquid producat. et similiter sequitur q3 omnes ho mines qui possunt esse sunt. et q3 ali qua sunt omnia q3 possunt esse. ¶ Similiter q3 istans presens est omne. istans q3 potest esse que propositiones arguuntur esse false. q3 si omne q3 pot intelligi est. igit nihil pot intelligi qn illud sit. p3ia tenet. ab exposita ad vna sua ex ponentē. et p3is est falsum. igit etc. et sic argu itur contra alias. ¶ Itē si omne q3 pot in telligi est sequit q3 omne intelligibile est. et si omne q3 pot esse est sequitur q3 omne possibi le est. et si deus produxit omne q3 potuit p ducere produxit oia producibilia. ¶ Ad tñ dubium sit verum arguitur. quia relatiuz nunq3 supponit pro pluribus q3 suum a3s verificetur. et cum in ista propositione. omne ens q3 pot intelligi esse est. ly ens supponat et solū verificetur pro eo q3 est. q3 supponit respectu huius verbi est. ideo relatiuz soluz supponit pro eo q3 est. et iō illa ppositio si gificat solūmō q3 omne q3 est illud q3 pot intelligi est q3 est necessariū. ¶ Itē tantum ens est illud q3 pot esse. igitur omne. q3 pot esse est. tenet p3ia. ab exclusiua ad vnu. r3ales d terminis trāspōitus cu alijs regis iō etc.

Ideo dicitur ad dubiu ip3 concedēdo et cu arguit q3 no. q3 antirp3 si est. et antirp3 pot esse. illa aliquid q3 pot eē no est d3 negando p3iam. q3 sub ista maiori d3 sumi vna de ly esse. sic arguēdo antichri stus non est et antirp3 est aliquid q3 potest esse. igitur aliquid q3 pot esse no est. et tunc a3s e repugnans. ¶ Ad aliud cu isert q3 oē q3 pot intelligi e. et oē q3 deus potuit pduce re pduxit et sic de alijs. d3 omnes illas con clusiones concedendo et cu arguit. q3 sit oē q3 pot intelligi e. igit nihil pot intelligi quin illud sit d3 negando argumētū. sed seqt q3 ni

Tractatus

bit est qd pōt intelligi. qu illud sit. et cū vltra arguit. qd si cē qd pōt intelligi ē. oē intelligibi le ē. et si deus pduxit omne qd potuit pduce re deus pduxit oē pducibile. dicē oēs istas cōcedendo quaz deductio. satis p3 ex princī plis assumptis.

Sed forte arguit. tales fore veras. anti xps ē vel erit. adaz est vel fuit que superius negate sūt. sequitur. n. anti xps erit. igit anti xps ē vel erit. p istā regulā a pre disiuncti ad totū disiunctū cuius ē ps. val3 pna affirmatiue siue distributiue. ¶ Itē si anti xps nō est vl erit igit anti xps nō erit vl ē. pna tenet. et pns ē falsus. qz eius oppositū ē verum. s. anti xps erit vel est. ¶ Sed dī vt prius qd ista ē falsa. anti xps ē vl erit. qz totū qd sequitur pri min3 verbū pncipale se tenet ex pre pdicati et denotat ppo a prima copula. nō. n. pōt de noari ab vtraq3. qz tūc foret ista de pnti et d futuro. et aliqua foret affirmatiua et negatiua et aliqua ess3 ppo qd esset modalis et de inesse pna tenet. qz tales foret hmoi. qdlibet est vel nō ē for. ē vl pōt esse. ¶ Sed forte dī qd de noari sit a scda copula. ptra. tunc sequitur qd ista ess3 falsa. hoc inians ē vl erit. inians pns demonstrādo. Etia sequit qd illa foret mere negatiua. qdlibet ē vl nō ē. pns falsus. qz sua ptradictoria ē negatiua aliter foret sua ptradictoria vā si affirmatiue significare. Itē si solū denotat a scda copula tūc tales ppones. ois bonno ē vel fuit. ois hō ē vl erit. solū significa rēt qd ois hō qd fuit fuit. et ois hō qd erit erit. et tūc p3 qd termini qd ponunt āplari nō am pliant disiuncti. qd erat ptra istā positionē. p bādā. ¶ Sed forte dī qd ista ppo anti xps ē vl erit ē ppo de pnti et d futuro. et cū arguit pariter qd eadē ppositio esset simul affirmatiua et negatiua. Dicē forte qd illud ē verū si eut qca. lē ppositio ē vlis et indefinita. sicut ē qsi ois ppo vlis affirmatiua vt talis. ois hō mo ē ē ipsamet et sua ps. puta ista. hō ē. qre ē vlis. et indefinita copulatus. Ita ē eadē rō ne dī qd eadē ppo ē affirmatiua et negatiua puta ista. nullus deus ē. qz ē istamet et sua ps sicut duo sūt duo et vni. et sicut hō ē hō et n hōm o. Sed hec rō ad ppositū nō est. infe runt. n. pclusiones iste in sensu diuiso et copu latine et ista rō solū verba capit id relinqt. ¶ Nō enī est dubiū quin eadē ppo sit vā

et falsa. necessaria et impossibilis intelligendo istas pclusiones de ppotheticis extremis. vt p3 de tali ppositione. nullus deus est. nulla chymera ē. et sic de aliis. Et tūcad argumē tū cū arguit qd hec sit vera anti xps ē vl erit qz anti xps est. igit et c. dī negando pnam. Et ad regulā allegatā dī qd ista multipliciter fal lit. qz fallit cū distributione negatiua in ppo nibus se falsificatibus et vbi disiunctū nō signi ficaret ex cōpositione suarum ptiū. et etia fallit qn ppositiones sunt de disiunctis copu lis nisi capiat ista copula a qua sit denomina tio in antecedente. ¶ Ad aliud dicē negādo pnam denotando ppositionē a prima copu la prius. qz totū qd sequitur primā copulā te net se cū predicato sicut in ista. anti xps ē ens vel erit ens ly ens et quicquid sequitur se te net ex pre pdicati. qz ly ens qd pars pdicati nō precedit copulam aut ptem copule pnci palis. vnde puerendo istā ppositionēz opo tet capere ly ens et totum sequens reducere ad subiectum.

De appellationibus.

In materia appellatiōnū cō

ter dicē qd pdicatus appellat for maz et nō subiectū addentes qd pdicatus appellare formam est ipsius esse verificabile de pnoie demonstrā re illud pro quo supponit subm in ppoie de pnti. ¶ Sed primū dictū nō videt ver. qz subiectū etiā appellat suā formā. vt cū dicē videbat albū a nigro. cognoscit hō. aliquā do fuit albū nigrū. et sic de aliis. imo in ista a nigro videbat albū. appellat formā subiectus et nō pdicatus neq3 ps pdicatus. Itaq3 fm di ctum ver est. qz pdicatus in ista. chymera erit aliqd albū. eque bene appellat formā cū eque bene supponat et respectu similis verbi sicut in illa. tu eris aliquod albū. et tū in ista p dicatus nō est verificabile de pnoie demonstrā te rem significat per subm neq3 illa cor:espō dere pōt aliqua de pnti vera sic significando et generaliter sequit qd in nulla ppoie ipso sibili pdicatus appellat suā formā pns est fal um cū eque bene supponant termini in mul tis pponibus impossibilibus sicut supponit idē terminū aut pntiles in multis pponibus possibilibus et veris. ¶ Istud ex alio p3. qz

De appellationibus

subiectum nō dat appellationes p̄dicato. igit̄
vel a se h̄z vel a verbo. nō a se. igit̄ a verbo.
et si a verbo. igit̄ sile p̄dicatū respectu si-
milis verbi similiter appellat. ¶ Et cōiter sic
putātes regulas ponit et dicit q̄ in p̄pōni-
bus de p̄nti p̄dicata appellant sūz formā sic
q̄ ad vītātē istarū requirit̄ p̄dicata verifi-
cari in p̄p̄ia forma de p̄noie dem̄fante illud
pro quo supponit subm. Sedam regulā po-
nit hanc q̄ p̄pōnes de p̄terito requirūt p̄pō-
nes de p̄nti. Ultimo tertiā regulā isti regule
siles ponit. q̄. s. p̄pōnes de futuro requirūt et
ipse p̄pōnes de p̄nti. Sed nullū illorū est ve-
rum. p̄mū. n. non est verū. q̄ in ista p̄pōne
for. nō demonstrat vel for. nō est demonstra-
tus p̄dicatū nō appellat formā sic q̄ ei cor-
respondeat aut cōrespōdere possit aliqua p̄-
positio vera de p̄noie demonstrante. q̄ illa
est falsa. hoc nō demonstrat dem̄fante for. et
tū p̄mā erat vera. ideo veritas talis p̄pōnis
for. nō dem̄fatur. nō erigit aliquam talem sin-
gularē de p̄nomine dem̄fante. p̄ verita-
te sua. sed potius talis singularis repugnat illi
¶ Item hec indefinita est vera. tū animal ē
homo. et tū quilibet eius singularis de p̄no-
mine dem̄fante est falsa. ideo hec. tū ani-
mal est homo nō requir̄ ad sui veritatē posse
habere talem p̄positionē veram. tū hoc ani-
mal est homo. ¶ Item tales p̄positiones so-
rēt false. p̄mittitur denarius. incipit instans
q̄d nō est esse. q̄ scda manifeste est vera. ut
patet p̄ eius causas veritatis. et p̄mā in casu
est vera licet quilibet eius singularis in eodē
casu sit falsa. ¶ Scda regula etiā nō est vera
q̄ hec. tu fuisti maior q̄ tu es. est vera. nūq̄
tamē fuit verū dicere de p̄nti. tu es maior q̄
tu es. Item tu fuisti oīs homo qui est in a. lo-
co. posito q̄ ante hoc fueris alibi. sed nūc sit
p̄mū instans in quo tu es in a. loco. in quo
nō sit alius nec alia homo a te et tū nūq̄ fuit
ita. q̄ tu es oīs homo qui ē in a. loco. ¶ Et
per idēz tertiā regulā. nō est vera. q̄ ista. iste
numerus erit binarius dem̄fando nume-
rum qui erit duo. instantia est vera. et tū nū-
q̄ erit ita q̄ iste numerus est binarius. q̄ nū-
q̄ erit ita q̄ ista duo instantia sunt simul.
¶ Item aliquid erit. et tū nūq̄ erit. ita q̄ il-
lud est. p̄z de vocibus et sonis q̄ erūt qualita-
tes successive generabiles et corruptibiles. si-

cut posito etiā q̄ in ista hora futura genera-
bit̄ aliqua albedo sic q̄ generatis aliquibus
p̄ntibus cōspiciantur alique dum alie generan-
tur et sequitur q̄ tota illa albedo que genera-
bitur p̄ nullo instanti erit. et tū erit qualitas
et aliqd. ideo aliquid erit et tū nūq̄ erit ita
q̄ ipsum est. q̄ in nullo instanti erit ita q̄ ip̄z
est. ¶ Item aliqua p̄positio erit vera. et tamē
nūq̄ erit ita q̄ ipsa est vera. ut posito q̄ p̄-
feratur aliqua p̄positio. ita q̄ q̄n erit subiectū
nō erit p̄dicatū et cōuerso. et tunc p̄z q̄ il-
la erit vera. et tamē nūq̄ erit ita q̄ ipsa est
vera. ¶ Et ita sequitur etiā q̄ tu scies ali-
quam p̄positionem et tamē nūq̄ erit. ita q̄
tu scis illam. q̄ illa homo est animal. que p̄se-
ratur erit vera. et p̄ tpe pro quo erit vera il-
lud sciri nō repugnabit. Et sic illa p̄pō erit q̄
neq̄z p̄ tps neq̄z p̄ instās erit vā et ipsa nō est
vā. et erit vā. et tū neq̄z incipit neq̄z incipit esse
vā. ¶ Itē deus vel aliud a deo scit aliquā p̄-
positionem quā neq̄z p̄ tps neq̄z p̄ instās sci-
et et quā nō scit et nec incipit. neq̄z incipit sci-
re. Ex quibus satis patet istas regulas non
fore veras. Sed forte dicitur q̄ in aliquibus
p̄positionibus de futuro est appellatio forme
in aliquibus aut nō. q̄ forte d̄ q̄ in illis que
sunt vere de futuro quarum cuiuslibet pōt cor-
respondere vna vera de p̄nti ē appellatio for-
me in illis aut veris quarum cuiuslibet nō pōt
correspondere aliqua de p̄nti vera nō est appella-
tio forme. ¶ Sed ista r̄sio principium pent
nō enim plus dicit nisi q̄ p̄dicatum appel-
lat formam in p̄positione in qua appellat et
nō appellat in p̄positione in qua nō app-llat
et nō assignat rōem diuersitatis. ¶ Ideo cō-
cluditur q̄ nō omni p̄positioni de p̄terito
vere cōrespondet aut cōrespondere potest
vna. aut plures de p̄nti vera vel vere. neq̄z
oīs vā de p̄nti requirit vna verā de p̄terito.
¶ Sed vbi p̄positiones de p̄nti fuerint vere
et de terminis simplicibus p̄ vna et simplici
re supponentibus que pro aliquo instāti erit
aut fuerit ibi p̄positio de p̄nti vera requi-
rit vnam de p̄terito verā. ¶ Etiam propo-
sitioni de p̄terito cōsimili modo vere cōre-
spondere poterit vna de p̄nti vera. ¶ Et ita
dicitur etiā de illis de futuro suo modo.
¶ Sed adhuc dato q̄ cuiuslibet p̄positioni de
futuro possit cōrespōdere p̄positio de p̄nti

Tractatus

et datis illis regulis generalibus illi quesitam materiam non determinant. neque sic dicentes tractant de appellatione termini. ¶ Item datis suis regulis sic opinantes non consequenter respondent negantes tales propositiones. deus erit cras. aliquid fuit heri. quia datis regulis illis isti de futuro deus erit cras non oportet correspondere illam hoc est cras demonstrando deum. quia non oportet quod seruetur nisi predicatum in propria forma ut ipsius concedunt. sed ly cras non est predicatum neque pars predicatorum. ideo non oportet quod seruetur ly cras in propria forma in correspondente de presenti. sed sicut mutatur copula. ita debet mutari sua determinatio. et tunc correspondebit. ista illi de futuro hoc est nunc demonstrando deum. ¶ Item arguitur quod si hoc est neganda deus erit cras. etiam ista est neganda. cras erit deus. quia si ista esset concedenda maxime concederetur propter tale argumentum tunc deus erit. et tunc est vel erit cras. igitur cras deus erit. ¶ Sed patet quod minor est falsa apud sic opinantes siue sit de disiunctiva copula. siue capiat simpliciter de futuro. Et ideo dicitur concedendo tales. cras deus erit et deus erit cras. quia ubiqueque ponatur ly cras ante. in medio aut post. tenet se cum verbo vel participio. quia aduerbium est verbi. aut participii adiectivum. ideo sic opinantes sicut unam concedunt habent utraque concedere. Et si forte arguitur quod iste sunt false. quia sequitur tu eris cras igitur tu eris crastina die. tu cras eris. igitur tu crastina die eris. heri fuisti igitur heri crastina die fuisti. negatur quolibet istarum consequenter aliquid. quia nec crastina dies erit. neque crastina dies potest esse.

Ideo de appellatione aliter dicimus sentientes quod terminum aliquem appellare formam est ipsius significare suum formale significatum respectu alicuius verbi predicantis vel participii quod denotat illum terminum verificari per materiali significato formali coniuncto per tempore ipsiusmet verbi. unde in ista propositione. tu vidisti album. ly album appellat suam formam. et hoc non habet a se ut appellet. sed verbificat illi terminum suam formam appellare denotando quod tu vidisti rem quae erat alba per tempore pro quo tu vidisti. unde iste terminus album significat suum formale significatum extra propositiones non tamen ap-

pellat formam extra propositiones. quia appellatio non est simpliciter termini significatio formalis. sed est significatio respectu verbi vel participii denotantis istum terminum verificari pro tempore ipsiusmet vel participii non solum pro significato materiali. simpliciter sed pro materiali coniuncto formali. Ex quibus sequitur quod ista propositio tu vidisti album non significat solum quod tu vidisti aliquid quod fuit album. sed significat quod tu vidisti aliquid quod fuit album pro tempore pro quo tu vidisti ipsum.

Sed dubium incidit utrum subiectum propositionis aliquando appellet formam. et arguitur quod sic. quia in propositione videbatur album. ly album appellat formam. et est subiectum. igitur etc. Secundo sic in ista propositione permittitur denarius ab aliquo ly denarius appellat formam et non solum formam. sed rationem igitur etc.

¶ Tertio sic subiectum aliquando appellat rationes igitur et formam per consequentia. quia non est appellatio rationis nisi sit appellatio forme et animi patet de talibus cognoscitur forma. intelligitur rosa.

Ideo dicitur quod subiectum aliquando appellat formam. et hoc est quia postpositum verbo vel participio. et ita est aliquando predicatum non appellat formam quia antepositum verbo aut participio saltem respectu istius verbi. aut participii. quia nullus terminus appellat formam respectu verbi. aut participii sequentis. unde in ista. album videbit nigrum. ly nigrum appellat formam respectu illius verbi videbit. quia ista propositio album videbit nigrum. de notat quod album videbit rem cui erit coniuncta nigredo reddens istam rem nigrum pro tempore pro quo album videbit istam rem subiectum. aut non appellat formam respectu istius verbi videbit sed respectu verbi substantivi istius temporis cuius est verbum a quo accipit suppositionem. unde illa. album videbit nigrum significat quod illud quod erit album videbit nigrum pro tempore pro quo erit nigrum et ideo illa propositio. album videbit nigrum per pluribus verificari potest ex parte illius termini album quia ex parte illius termini nigrum et causa est quia terminus praecedens hoc verbum videbit supponit virtuali

De relatiuis *appositionis*

ter respectu verbi substantiui de futuro qd
patet resoluendo. album erit videns nigrum
eandem enim vim habent alia verba adiecti
ua a parte ante sicut verba substantiua eiusde
temporis cuius sunt illa qm non liceat resol
uere omnia i sua participia propter penurias
vocalium non conuertibiliter significan
tium. ly nigrum at supponit respectu verbi adie
ctiui vel participii adiectiui. ideo illa propo
sitiō significat qd illud quod erit albu videbit
nigrum. non simpliciter quod erit nigrum.
sed quod erit nigrum pro tempore pro quo
videbitur. ¶ Aliud dubium vtrum sit illave
ra in. a. instanti for. erit aliquod album posito
qd in. a. instanti for. erit niger. sed post. a. erit
albus. et arguitur qd sic. quia in. a. instanti for.
tes. erit aliquid qd erit album. igitur for. in. a.
instanti erit aliquod album. ¶ Item in. a. in
stanti for. erit hoc demonstrato for. et hoc erit
aliquod album. igitur in. a. instanti for. erit ali
quod album. patet consequentia. qd ly album
solum supponit pro eo quod erit album.

Oppositum tamē arguitur qd
in. a. instanti for.
erit aliquod nigrum. igitur pro tunc non erit
aliquod album. patet consequentia. quia ali
ter sequeretur qd pro eadez mensura tempo
ris adequate et pro eodem instanti. erit for. ali
quod album et aliquod nigrum.

Ideo dicitur ad dubium ipsum negan
do posito illo casu. et causa est qd
illud verbum erit est determinatus per ly. a.
instanti. et ideo non transit cum sua determina
tione nisi in alba que erunt in. a. instanti. et est
sensus qd in. a. instanti for. erit aliquid quod
erit album in. a. instanti. Et si forte contra il
lud arguitur qd per idem illa in. a. instanti tu
eris homo significaret qd in. a. instanti eris ho
mo qui erit homo in. a. instanti. et per idem
illa in. a. instanti tu eris omnis homo. signifi
caret qd in. a. instanti tu eris omnis homo qd
erit in. a. instanti. et etiam sequitur posito qd so
lus eris homo per istam horam qd illa erit ve
ra. per istam horam tu eris omnis homo et
tunc sequitur qd eris omnis homo. sequitur
enim aliquando tu eris omnis homo. igitur
tu eris omnis homo. consequens falsum est
quia sequitur tu eris omnis homo. antichri
stus erit homo. igitur tu eris antichristus eo

sequentia patet quia ex opposito sequitur op
positum quia si non eris omnis homo. neqz
per tempus. neqz per instans eris omnis ho
mo et per consequens nunqz erit omnis ho
mo. ¶ Et sequitur tunc qd per totam istam
horam erit ita qd tu incipis esse omnis homo
et erit ita qd tu desinis esse omnis homo. quia
continue erit ita qd in dato instanti tu es om
nis homo et non immediate ante datum in
stans tu fuisti omnis homo et non immedia
te post datum instans tu eris omnis homo
quia non immediate post illud instans eris
omnis homo qui erit neqz immediate ante
instans illud fuisti omnis homo qui fuit.

¶ Item dato isto sequitur qd tu differs ab
asino quia in. a. hora differs ab asino. igitur
differs ab asino consequentia patet vt prius
et consequens falsum. quia sequitur tu differs
ab asino. sed brunellus erit asinus. igitur tu
differs a brunello. consequens falsum qd iste
nunqz erit simul tecum vt ponitur. ¶ Sed
ad illa dicitur negato dubio concedendo qd
illa in. a. instanti tu eris homo significat qd in
a. instanti tu eris homo qui erit in. a. instanti
et consequenter conceditur alia ibidem addu
cta. scilicet qd tu eris ois homo per totam ista
horam et etiam qd tu per totam istam horam
eris omnis homo. et hoc supposito casu ibi
dem posito. et ulterius etiam conceditur per
idem qd tu eris omnis homo qui erit vnqz
quia in. a. instanti tu eris omnis homo qui erit
vnqz. quoniam illud relatiuum capit suppo
sitionem a suo antecedente limitato vel veri
ficato pro certa differentia temporis. hoc ta
men conceditur posito qd a. sit instans illius
horæ per quam tu solus eris homo sicut ibi
dem in casu quodam posuitur est. Et cum
arguitur tu eris omnis homo. antichristus
est homo. igitur tu eris antichristus. negatur
consequentia. ibi enim non arguitur a supe
riori distributo cum debita constantia vnde
antecedens habet multas causas veritatis di
sunctiue. puta tales. tunc tu eris omnis ho
mo. vel tunc tu eris omnis homo et c. demō
strando tempus vel instans. et ideo si debeat
argui a superiori ad finem inferius oportet ca
pere constantiam illi? tps. p quo tu eris ois
homo sic arguēdo. tu eris ois homo et p ea
dem mēsurā adequate p qua tu eris ois ho

Tractatus

antichristus erit homo. igitur tu eris antichristus.
¶ Et quando vterius inferitur qd per totā istam horam erit ita qd tu incipis esse omnis homo. et erit ita qd desinis esse omnis homo negatur consequentia. et ad probationem euz arguitur qd quocunq; instanti dato istius hore erit ita qd pro tunc tu eris omnis homo. et non immediate ante illud instans fuisti omnis homo. Dicitur negando minorem. quia immediate ante illud instans fuisti omnis homo. posito qd sumus in medio instanti hore p quam tu solus eris homo. et etiam immediate post hoc tu eris ois homo demonstrato eodem instanti quia iste nō plus significant nisi qd immediate post hoc tu eris ois homo qui immediate post hoc erit et immediate ante hoc fuisti omnis homo qui immediate post hoc fuit. Similiter hec. immediate post hoc aliquid album erit for. significat qd immediate post hoc aliquid album erit for. qd immediate post hoc erit. Ista etiam. cras album erit nigrum. significat qd album qd erit cras erit nigrum cras. **¶** Semper enim adverbium refertur ad verbum vel participium vbiq; in propositione situetur. et cum vterius inferitur qd tu differs ab asino. dicitur concedendo et respondendo vt prius et. Ex quibus patet non esse differentiam quo ad veritates aut falsitatem inter illas propositiones. nunc necessario deus ē et deus necessario est nunc tunc anima antichristi necessario erit. et anima antichristi necessario erit. tunc in. a. instanti necessario ista anima fuit et ista anima necessario fuit in. a. instanti. et causa ē. qd adverbium vbiq; in propositione situetur semper idē determinat et eandem vim habet. Et si arguitur forte qd ista sit vera. nunc necessario deus ē. quia nunc deus ē. et nunc non potest non esse igitur et. negatur consequentia. neq; ista sic exponitur. qd ly nunc debet determinare ly esse in secunda exponente sicut determinat ly ē in antecedente non ly necessario.

¶ Regula

Verba significantia actum mentis vt scio co-

gnosco intelligo et. denotant cognitionem rerū significatarum

a terminis sequentibus ipsa verba per conceptum vel conceptus sinonimos cum illis

terminis sequentibus ista verba. et hoc in recto vel in obliquo. vñ ista propositio. tu cognosceis for. significat qd tu cognosceis for. p hunc preceptū for. i recto vel in obliquo. sñr tu scis for. currere. significat qd tu scis for. currere p conceptus qbus subordinat ista propositio vocalis for. currit. Ex qbus p3 tales pñtias nō valere. tu scis te esse hoīez igitur tu scis te ēē animal. consequens enim significat qd tu scis te esse aīal ea rōe qua aīal. i. conceptui proprio quo intelligit vel significat aīal. mō stat qd nō habeas istū conceptū aīal. id nō seqt tu scis te ēē hoīez igit tu scis te ēē aīal. Ex qb3 etiā scdo p3 tales pñas nō valere. iste terminus homo significat hoīez. igit significat animal. imo ille terminus hō nō significat aliquid h infinitos hoīes significet. Sñr nō sequit. hec propositio for. currit significat for. currere. et for. currere ē aliquid. igit hec propositio significat aliquid. nihil. n. significat aliquid nisi iste terminus aliquid. et nulla propositio significat aliquāter esse nisi illa aliquāter est neq; aliquid significat aliquid ē nisi ista aliquid ē.

Sed forte contra dicta arguitur. et primo probādo qd iste terminus homo significat animal. qd iste terminus hō si significat hominem. et omnis homo intelligit esse aīal vt pono. igitur significat aīal. tenet consequentia. qd ly significat ad omne quod intelligitur se extēdit. Secundo sic. qd sequit qd deus non cognosceret hominē. qd p nullum conceptum cognosceit hominē cum ipe deus p nullam intentionem ab eo separata intelligat hominē. Tercio sequitur qd tales consequentie mentales essent bone for. cognosceis. igitur cognosceis for. hominem cognosceis igitur cognosceis hoīem. psequēs tñ ē falsum. et pñtia probatur. qd si ista propositio mentalis sit vera for. cognosceis. sequitur qd for. cognosceis per istum conceptū for. tem vel fontes. sed cum ista non plus significet. tu cognosceis fontem. nisi qd tu cognosceis aliquid per conceptum talem for. sequitur qd illud consequens nunq; est falsum illo antecedente existente vero. **¶** Sed forte dicitur qd iste consequentie mentales sunt bone. Sed contra quia tunc consequentie vocales illis subordinate forent bone. puta iste fontes. cognosceis. igitur cognosceis fontem

De appellationibus

p̄ez tui cognoscis igitur cognoscis p̄ez tuum. que tñ nō valent. Sed a primū dī negatio p̄ia. iste est terminus hō significat hōez & oīs hō intelligitur esse aīal. igitur significat animal. quia licz vīs istius termini significat vsq; in rē que nō est. transeat. non ū transit nisi ex conceptu iam habito. & ista propositio iste terminus hō significat aīal. significat q̄ iste terminus hō rem que pōt intelligi esse aīal dat cognoscere p̄ talē p̄ceptum aīal. qd̄ est falsū. l. 3. n. ly. significat aut ly intelligo vīs suā extendat quod ad esse rei intellecte p̄ conceptum aliquē. nō tñ extendit se quod ad conceptus p̄ quos denotat rez intelligi. sed istos esse presupponit. ¶ Ad aliud cū infertur q̄ deus nō cognoscit hōiem. negatur p̄ia. & cū aī q̄ si deus cognoscit hōiem ip̄e cognoscit hōiem p̄ talē conceptū hō. dī negando p̄sequentiā. dī. n. q̄ illud dictum superius itelligendum est sic q̄ illa p̄positio. deus cognoscit hōiem significat q̄ deus cognoscit hōiez p̄ talem conceptū hō vel p̄ aliqd̄ sibi equiualeus. puta seipm̄. ip̄e. n. est vīs intentio omnīū rerum. iō ista p̄ia dī deo valet. deus for. cognoscit. igitur deus cognoscit for. hōiez deus cognoscit. igit̄ deus cognoscit hominem. ¶ Ad tertiū cū infert q̄ tales p̄ie mentales essent bone. for. cognoscis. igit̄ cognoscis for. hōiez cognoscis igit̄ cognoscis hōiez. dī cōcedendo p̄iam sicut probat argumentū. & sequit̄ etiā ex dictis. ¶ Et cum arguit q̄ nō q̄ etiā tales vocales valerent. hōiem tu cognoscis. igitur cognoscis hōiem. albū cognoscis. igit̄ cognoscis albū dī negādo p̄iam.

Sed dubium

incidit utrū hec sit vā tu cognoscis for. sic significando posito for. sit coraz te de quo sufficienter aduertat & sufficientez habeas noticiā singulārē hoc excepto q̄ ne scias illū vocari for. & arguitur q̄ sic p̄limq; q̄ si vltra cognitionem quā habes de for. cognoscere q̄ vocare for. cū alijs p̄ibus ista foret vera tu cognoscis for. sed p̄ incipere te scire illū vocari for. nō efficit vera hec. tu cognoscis for. igit̄ sequitur q̄ illa est vera absq; hoc q̄ scias illū vocari for. p̄ p̄ia & minor. q̄ si in dato casu efficere vera hoc ēet. quia iste terminus for. significaret tñ quantū vocatū for. quod est falsum. q̄ tunc seq̄ q̄ iste

hō cras nō erit for. demonstrato for. posito q̄ cras nō erit vocatus for. & posset tunc for. incipere esse for. & desinere esse for. ip̄o nō desinere esse hōie. & p̄ p̄is tales termini hō aīnus. significant tñ quantū vocatū hō & vocatū aīnus. & tñ sequitur q̄ nullus termin⁹ foret inere substantialis. q̄ oīa sunt falsa. igitur iste terminus for. nō subordinat illi cōpleto vocatū for. ¶ Secundo ad dubiū arguit sic ponat̄ platonē scire p̄ oīa de for. sicut positū est te scire. & vltra hoc ponat̄ q̄ ip̄e sciat q̄ vocet for. tunc plato scit q̄ iste est for. demōstrando for. rē. & cognoscit for. sed oēs noticiā quā h̄z plato de for. habes tu p̄ter hoc q̄ tu nescis istū vocari for. igit̄ sequitur q̄ tu scis istum esse for. & cognoscis ip̄m esse for. in dato casu. sicut plato scit cum illa particula non vī tollet quin scias sicut plato. ¶ Tertio dato opposito dubij sequitur non esse possibile te scire istū esse for. nisi scires istū vocari for.

Oppositum tñ arguitur. q̄ si tu cognoscis for. i dato casu sequit̄ cū alijs positis q̄ tu scis q̄ iste est for. sicut plato scit. Ad partem tñ negatīnam dubij arguit. q̄ tu dubitas hoc ēē for. igit̄ nō scis hoc esse for. p̄ p̄ia & aīis arguit̄ quia in dato casu. hec est tibi dubia hoc est for. quā adequate scis significare hoc esse for. igit̄ tu dubitas hoc esse for. ¶ 1° p̄do hui⁹ dubij solutiōe supponunt aliq̄. ¶ 1° p̄do mo q̄ iste terminus mentalis for. naturaliter significat for. ¶ Secundo premitte q̄ nō pōt esse q̄ iste terminus for. sit in mēte quin significet for. & p̄ consequens quin p̄ ip̄s ap̄prehendatur for. p̄ p̄ia p̄s. q̄ iste terminus naturaliter significat. & secunda p̄s. q̄ si significare est potētie cognitīue naturaliter operant̄ aliquid vel aliqua vel aliq̄liter representare. ¶ Tertio q̄ oīs intentio alicuius rei in intellectu existens est noticia incompleta eius de rez patet. q̄ nulla pōt poni rationabiliter noticia rei incōpleta nisi cōceptus. ¶ Quarto istis adiungit q̄ iste terminus for. vocalis vel scriptus est singularis & nō subordinat hūc cōpleto vocatū homo. patet consequentia. & cōsequens est falsum. q̄ tamen nullus termin⁹ vocalis vel scriptus foret inere substantialis

Tractatus

sequitur etiā qd talis propositio nō foret im-
possibilis hō est asinus. homo est albedo. qz
significarent qd homo est vocatus asinus. et
qd homo est vocatus albedo. quoz quodli-
bet est possibile. Quinto supponitur. qd iste
terminus singularis sor. vocalis vel scriptus
non subordinatur huic complexo ille homo
huius coloris et tante quantitatis et in tali si-
tu. et sic de alijs condinombus patet illud. qz
aliter sequitur qd forte non desinente esse ho-
mine ipse desineret esse sor. et qd sor. erit ho-
mo qm ipse non erit sor. consequens falsum. et
consequentia arguitur. qz sor. erit homo qm
non erit. iste homo huius coloris in hoc situ.
et cum tanta quantitate et c. ideo aliquādo nō
erit sor. qm erit homo. tenet consequētia per
responsionem. Et per idem etiā pz. qd iste
terminus homo nō subordinatur tali com-
plexo. tale quale est homo. vel huic simile ho-
mini. patet illud. qz tunc talis propositio men-
talis. asinus est hō. aut stānum est argentus
et similes forent possibiles. qz iste nō plus si-
gnificarent nisi qd asinus est talis qualis ē ho-
mo. et stānum est tale quale est argentum. et
tunc sequitur hoc concessio qd iste terminus ho-
mo nō foret species specialissima. qz predica-
ret vere et affirmative de pluribus specie dis-
ferentibus. ¶ Per idem etiā. iste terminus
sor. mentalis nō foret singularis. qz posset pre-
dicari de sor. et pluribus sibi similibus. Et se-
quitur ultra qd nulla propositio mentalis po-
test esse singularis. imo etiā sequit qd nulli so-
rent terminus substantiales qd oīa inconvēntia
vident. ¶ Iō est concludendū qd tales ter-
mini sor. plato mere substantiales sunt et sub-
ordinant pceptibus mere substantialibz nul-
lā similitudinē extraneā et accidentalē cōno-
tantibus sicut iste terminus hō subordinatur
vni conceptui simplici substantiali qui signifi-
cat tantū quantū hoc complexū aīal rationale
non tñ subordinatur illi complexo. et sic d' alijs.
¶ Et p ista d' ad dubium ipm concedēdo
qd cum iste terminus sor. nō subordinet con-
ceptui cōnotanti vocationem sequitur qd pos-
sibile est te cognoscere sor. absqz hoc qd scias
quis sit vocatus sor. qz ista propositio tu cogno-
scis sor. non plus significat nisi qd tu cognoscis
illum qui est sor. p intentionem seu noticiam
que est iste terminus mentalis sor. vel est sub-

ordinatur talis terminus vocalis aut scrip-
sor. ¶ Et ad argumentum in oppositū cū ar-
guē. qd illa est tibi dubia in illo casu. hoc est
sor. quā adēquate scis significare hoc ēē sor.
igit et c. d' negando aīa nō. n. scis illā signifi-
care hoc esse sor. qz nō intelligas predicatū ei?
posito qd iste terminus sit singularis et sub-
stantialis. qz nihil scis ipm significare nisi sor.
te caperet ly sor. pro hōie vocato tali noīe si-
cut sepe vīmur terminis eis abutendo cū di-
cimus qd scimus Adā fuisse et antīpīm fore.
et sicut dicimus scire senecē fore. et tñ fore nō
habemus pceptum singulare et substantiale
cui talis terminus Adā vel antīpīs subordi-
natur dñ illi termini vocales sunt singulares
et substantiales lz possumus illū habere. sed
frequenter p tales terminos vocales intelli-
gimus res sic vocatas puta p istum terminū
antīpīs intelligimus hōiem vocatū illo noīe
antīpīs. p istū terminū senecē intelligimus ani-
mal vocatū tali noīe aut aliquid hūmōi. et tñ
sic apprehendenti nō sunt tales termini me-
re substantiales. neqz singulares. In dicto igit
casu ista propositio hoc est sor. nō est intelli-
eta a te habito qd iste terminus sit singularis. qz
iste terminus vocalis sor. nō tibi significat sor.
neqz iducit te i noticiā sor. Ex p'dictis pz istā
pñam valere in scis sor. esse sor. igitur in co-
gnoscis sor. tu scis chymērā posse itelligi. igitur
tu cognoscis chymērā. pz pñā. qz noticia
complexa presupponit noticiā icōplexā. ¶ Itē
nō potes scire hoc esse sor. nisi habeas in mē-
te talē propositiōē hoc est sor. et ista nō pōt ēē
in mente nisi sit eius predicatū in mente. et il-
lud predicatū nō pōt esse in mente nisi signi-
ficat sor. vt pz ex pñā et scda suppositione.

Ultimum dubium verum pos-
to qd cognoscas tulliz
et nescias ipm vocari ciceronē vel marcū co-
gnoscas etiā ciceronē existentibus illis nomi-
nibus sinominis. Ad qd d' qd tu cognoscas
marcū tulliz et ciceronē. qz sinominia vocalia
vel scripta eidē conceptui subordinantur. lz
nō sit ita de puerilibus distinctis a sinomi-
nis. vñ nullus terminus vocalis aut scriptus
significat alicui homini nisi iste terminus sub-
ordinet eidē homini alicui conceptui secū cō-
uertibili et sinonimo et hoc vt terminus est.
et p hoc etiā pz qd nullus terminus vocalis

De probatione terminorum

vel scriptus ut terminus intelligit ab homine nisi iste subordinet uni termino secū finonimo. ¶ Sed forte contra id qd superius dicitur. qd talis terminus for. nō subordinatur conceptui significanti. tantū quantū hoc cōplexū. simile for. sic arguit. posito qd for. sit corā te de quo habeas cōceptū cui subordinat iste terminus vocalis for. nunc te diuerso ad aliquā partem ponat in eodē situ plato remoto for. te nō percipiente mutationē aliquā. et sequit qd te conuerso ad platonē iste conceptus for. in mente tua vtrūqz istoz significat. sicut et iste conceptus plato. qd quarūcūqz intentionū oīno similium vel oīno similes res significantiū quicquid significat vna significat alia. sed vna earū significat for. igit et alia significat for. et e contra. Ideo dicitur admissio casu negando maiorē. s. quarūcūqz intentionū oīno oīno similium vel oīno similes res significantiū quicquid significat vna significat alia ad bonum intellectum. sed verū est qd quarūcūqz duarū intentionū oīno oīno similium quicquid significat vna significat alia. ¶ Itē iste terminus for. talē rez significat qualis est plato. non tñ illud significat qd ē plato. quāuis sic appareat. neqz est mirum si decipi mur in illis conceptibus putando qd sint conuertibiles cum finis decepti in rebus ab illis significatis et nobis sensatis. vnde non est imaginandum qd termini mentales substantiales sua significata significet propter eorum similitudinem extrinsecam. vnde iste terminus mentalis substantia significat rem diuisibilem et incorpoream que nullam similitudinē extrinsecam adinuicem habent ab aliquo se su percipibilem. ¶ Ita etiam iste terminus mentalis ens oīa entia vnica intentione significat et non propter omnium entium similitudinē extrinsecā pceptā aut a sensu pceptam.

¶ Explicit capitulum de appellatōibz.
¶ Incipit caplm de pbatoe pponis vlis.

Propositio

p firmatiua non exceptiua cuius primus terminus est ly omnis aut secū conuertibilis ex compositiōne primaria suorum terminorum significat habet expenī per copulatiuam cuius prima pars est indefinita vel particularis illius vni

uersalis. et secunda ps est vniuersalis negatiua cuius subm ē finonimū cum termino distributo p illud signum vniuersale. predicatū autem est oppositū contradictoriē predicato eiusdem ppositionis vniuersalis. Et v3 oīa ab ista exposita ad istā copulatiuā et ad quālibet eius partem principales. Et e conuerso ab ista copulatiua ad illā expositam v3 argumentū de forma. nō tñ v3 oīa a quibet parte istius copulatiue principali ad illā expositā Et p hoc valet argumentum. aīal currit. et nullū est animal nō currens. igitur omne animal currit. Sed nō omnis vniuersalis h3 pbari p indefinitam vel particulare suā et vniuersalem negatiuā. vt p3 de istis. incipit oīs hō esse for. in hoc instanti tñ oīs sol lucet. totus for. ē minor for. Et sicut dicitur de ly oīs ita dicitur ly vterqz glibet et. vt alter hō currit. et nō est alter hō non currens. igitur vterqz hō currit. Sicut de futuro aliqz hō currit. et nullus erit hō non currens. igitur glibet hō currit. Et nō dicitur sumi illa minor. sic nullus ē vel erit homo nō currens. vt ante dictū est. Et quibus patet istas esse falsas. vterqz homo currit posito qd duo hoīes currant et alij qui escant. qd eius contradictoriā est vera. alter homo non currit. et alter aliquorum hominum non currit. ideo vna eius expens est falsa. s. nō est alter homo non currens. ¶ Itē sequitur vterqz homo currit sed quilibet homo est alter homo. igitur quilibet homo currit. et minor ē vera. qd quilibet homo est alter homo aliquorum hominum. Ex quibz patet vterius illā oīam esse bonā. vterqz homo currit. igitur glibet hō currit. sed nō e contra. quia vnico homine existente antecedens est verum. et consequens falsum. qd ex consequente sequitur qd alter homo currit. et sequitur. alter homo currit. igitur duo homines sunt. consequentia p3. et psequens est contradictoria. ¶ Sequit etiam istam esse impossibilem. vtrūqz oculū habendo tu potes videre. qd eius contradictoriā est vera. s. alterum oculum habendo tu non potes videre. quia alterum oculum duorum oculorum puta equi habendo tu non potes videre. et alterum duorum oculorum equi potest esse alter oculis. igitur alterum oculum habendo. tu non potes videre. patet pñā. ab inferiori ad suū superius euz

vtrūqz hō currit

Tractatus

debita distantia negat de postposita. Et ideo neq; utriusq; oculū habendo tu potes videre neq; neutriusq; oculū habendo tu potes videre. sed alterū oculū habendo tu nō potes videre et alterū oculū habendo tu potes videre posito q; habeas duos bonos oculos ex quorū quolibet sufficienter videre possis. Et p̄tercedendū ē q; uterq; illorū q; est sor. currit. et tñ solus sor. currit. demonstrato sor. et platonē quorū solus sor. currat. q; alter illorū qui est sor. currit. et non est alter illorum qui est sor. non currens. igitur etc.

Sed forte arguit contra istū modū exponendi p̄bado q; nō valet p̄na ab exposita ad suas exponētes et contra. q; nō legit aliq; p̄positio est p̄positio vera. et nihil est p̄positio. nō p̄positio vera. igitur oīs p̄positio est p̄positio vera. anis enī in casu est vez. et p̄ns falsus. posito. s. q; a p̄positio q; sit aliqd sit oīs p̄positio vera. et sit b. p̄positio falsa q; nō sit aliqd. p̄st. n. ēē q; aliq; p̄pō nō sit aliqd. puta metalis. et q; ali qua sit al qd puta vocalis vel scripta sicut populus nō ē aliqd. q; nō ē substantia nec accis nec est corpus cū nō sit quantitas p̄tina. neq; aīal neq; hō. et nō sint p̄les p̄pōnes q; a. et b. tunc p̄z anis fore vez. et p̄ns falsus. ¶ Itē nō legit p̄plus currit et nihil ē p̄plus nō currens. igitur oīs p̄plus ē currens. posito. n. q; ali q; p̄plus currat et aliq; nō. tūc anis est vez et p̄ns falsus. q; aliq; ē populus nō currens. ¶ Itē nō legit aliq; p̄pō vlis affirmativa de tertio adiacente est falsa. et nulla est p̄pō vlis affirmativa de tertio adiacente nō falsa. igitur oīs p̄pō vlis affirmativa de tertio adiacente est falsa. et tñ hīc arguit a copulativa exponēte ad expositā. igitur etc. p̄z p̄na et minor. sed maior arguit. q; posito q; nō sit aliq; p̄positio vlis de tertio adiacente affirmativa nisi p̄ns et anis formale p̄tine est anis vez. et p̄ns falsus q; se falsificat sic significando. ¶ Itē illa p̄na nō valet aīal scis ēē et nihil est aīal qn illud scias ēē. igitur oē aīal scis ēē. et hīc arguit p̄ regulā. igitur etc. p̄na p̄z et minor. sed maior arguit ponēdo q; oē aīal qd ē aīal scias ēē. et q; scias Adā nō ēē tūc est anis istius p̄tine vez. et cōsequens falsus. s. oē aīal scis ēē. q; aliqd aīal scis nō ēē. igitur aliqd aīal nō scis ēē. p̄z p̄na et arguit anis. q; tu scis hoc nō ēē demfaro

Adā. ut pono. igitur hoc scis non ēē. p̄z p̄na scis et ultra hoc scis nō ēē. igitur aliqd aīal scis nō ēē. p̄z p̄na ab inferiori ad suū supius affirmatiue etc. ¶ Itē arguit q; ab exposita ad illā copulativā exponēte nō v̄z p̄na. q; nō sequitur quilibet hō currit. igitur de aliq; sp̄e q̄litas hō currit. et nulla est sp̄es q̄litas de qua nō hō ē hīs currat. et hīc arguit p̄ regulā. igitur etc. p̄z p̄na. et maior arguit. q; p̄ns istius significat q; de aliquo termino specifico hō hīs currit. cū oīs sp̄es sit terminus. s. oē ip̄tius est illud p̄ns illi antecedenti.

Ideo dī ad primū de virtute sermōnis p̄cedendo q; ab expositis sit sumptis ad suas exponētes si v̄z p̄na sic intellegendō q; tales p̄ne nō valent aliq; hō currit. nullus est hō nō currens. igitur quibet hō currit. q; illud qd ponit p̄ ante. neq; est vez neq; falsus. cū nō sit p̄pō. sed si debeat valere p̄na o; ponere copulationē sic. q; arguatur a copulativa q; nō est iste exponētes. sed ē iste exponētes cū illa copula. etc. Et p̄ eādē cāz nō valēt tales p̄ne. oīs hō currit. s. oē hō igitur sor. currit. etc. ¶ Sed ad formā argumēti omīssis verbis dī negādo illā p̄naz aliq; p̄positio est vera. et nihil est p̄pō nō p̄pō vera igitur oīs p̄pō est p̄pō vera. et dī q; ibi nō arguit a copulativa exponēte ad suā expositā q; ista negadua exponēns nō bene sumit vñ ad sumendū negatīvā exponēte talī v̄līz adhibēda est diligentia ut sumant terminū p̄cise cōlī supponentes p̄ tot p̄cise p̄ quot supponunt in exposita. et iō s̄m varios terminos pro vna re vel multis supponentes i exposita o; etiā varios terminos accipere in exponēte negatiua. et ideo licet illa p̄na valeat animal currit. et nihil est aīal nō currens. igitur omne animal currit tanq; a copulativa exponēte ad suam expositā tñ ista p̄na non valet p̄plus currit. et nihil est p̄plus nō currens igitur quibet p̄plus currit. et hoc est propter varia significata illorū terminorū animal et populus. q; ly animal pro re aliqua supponit. sed ly populus pro nulla re supponit. sed p̄ multis rebus simul acceptis supponit. Et iō illa quilibet populus currit. sic exponēda ē populus currit. et nullus est populus nō currens tenendo ly nō currens nō substantiue. Uel sic accipiēda est minor n̄līl nec aliqua

Propositionis vniuersalis

sunt populus. nō currentia. Tñ l3 bene su-
mat ista negatiua. nullū est aīal nō currentis
respectu istius. oē aīal currit. nō tñ bene su-
mit ista. nullus est pplis nō currentis. tenen-
do ly currentis substantiue. q: pplis neq: est
currentis neq: nō currentis. S3 bene est curre-
tia vel nō currentia sic ut pplis nō ē homo
neq: nō hō. 7 ita oīo dī de ista. oīs propo-
sitiō ē vera. ¶ Ad aliud differt solū vsq: ad
māz insolubiliū. ¶ Ad aliud dī negando cō-
sequentiā aīal scis eē. 7 nīlū ē aīal q: nō scias
esse. igit omne aīal scis eē. q: minor: nō sumi-
tur sicut d3 sumi eo q: in illa ppositione. om-
ne aīal scis eē. distribuit ly aīal p omni aīali
qd q: pōt intelligere. iō minor: d3 sic sumi.
7 nullū ē aīal qd q: pōt intelligere qd nō scias
eē. ¶ Ad aliud cū arguit q: illa pñā nō valet
q̄libet hō currit. igit de q̄libet spē q̄litate
hō hñs currit. igit tē. dī negādo pñā nec
ille sunt sue exponētes. q: ista q̄libet hō cur-
rit. nō significat q: de q̄libet spē q̄litate hō
hñs currit. sed significat q: q̄libet q̄litate ali-
cuius q̄litate data hō q̄lis eadē q̄litate spe-
cifice currit. 7 sic exponatur ista. 7 p3 solutio
argumenti.

Sed occurrit

dubiū qd sit
subiectū in ta-
libus ppositionib3 p sui expositione habēda
cuiuslibet hoīs asinus currit. oīs ppositio vel
eius p̄dictoria ē vera. nūqd hoc totū hoīs
asinus sit subiectus in p̄ma. 7 id. ppositio
vel eius cōtradictoria sit subm in scda. aliter
enī sumēde sunt exponētes negatiue si totū
illud sit subiectū q: si solū vna ei3 ps. Et p̄i-
mo arguitur q: subm istius ppositionis scri-
ptē. cuiuslibet hominis asinus currit. sit totū
hoc hoīs asinus 7 nō ly hoīs solū vt dici
solet. solet. n. dici q: in hac. cuiuslibet hoīs asi-
nus currit. ly hoīs est subiectū qd p3 reducē
do ad rectū sic q̄libet hō ē cuius asinus cur-
rit. S3 cōtra. q: illius scripte. cuiuslibet hoīs
asinus currit. ē ly hoīs ps ppositiōis 7 non
sub3. q: nō pōt reddere suppositū illi verbo
ē. immo nullius vbi pōt ē suppositū. Itaqz
ē pars predicatoris neq: predicatoris. igit euz iste
terminus sit cathegorema est pars sub3 tē.
¶ Item ly homo nō est pars istius propo-
sitionis. cuiuslibet hoīs asinus currit. igit non
est subiectū eius. ¶ Item in illa ppositione

currentis est oīs asinus. hoc totū est predica-
tū hoīs asinus. igitur querēdo illud totū qd
est predicatoris efficit subiectū. 7 p pñs istius
propositionis. hoīs asinus est currentis. sub-
iectū est illud. totū hoīs asinus. ¶ Itē in illa.
tñ vey est ppositio vel eius cōtradictoria.
vtraqz pars illius diffinit tenet ex parte pre-
dicati ppositio vel eius p̄dictoria. igit in
illa vli. oīs ppositio vel eius cōtradictoria
est vera. vtraqz pars diffinit se tenet ex par-
te subiecti. ¶ Itē aliter sic. ista pñā valet a cō-
uersa ad conuertentē. scz. est hō vli asinus igit
tur hō vel asinus est scz. 7 in p̄ma vtraqz
ps diffinit se tenet ex parte predicatoris. igitur
in scda etiā. se t3 ex pte subiecti. ¶ Sed forte
dī q: ista nō conuertitur sic. sed d3 sic cōuer-
ti igit qd est homo vel asinus est scz. ¶ Sed
contra. q: ista. hō est chymera vel homo. cō-
uertetur sic. igitur q: est chymera vel homo
est homo. sed pñs est falsus. q: sequit: qd est
chymera vel hō ē hō. igit chymera vel hō
est hō. pñs. falsum. q: sequitur chymera vel
hō est hō. igitur chymera est ens qd vel hō
est hō. pñs falsum. 7 tenet pñā p positionem
q̄ tñ pñā apud veritatem nō valet cū sit illa
vera. chymera vel homo ē hō. q: omne qd
est chymera vel homo est hō. ideo chyme-
ra vel homo est homo. 7 etiā q: homo ē hō
igitur chymera vli hō est hō a parte diffini-
ti ad totū sine impedimento. ¶ Item in illa
asinus currit. ly asinus ē subiectū 7 regitur a
parte ante ab illo verbo currit. sed pp appo-
sitionem istius obliq hoīs nō variat depen-
dentia istius verbi currit ad illud nomen asi-
nus. q: ly hominis non regit ab illo verbo
currit. igit sequit q: ly asinus adhuc regitur
a parte ante ab isto verbo currit. Alia argu-
menta pro ista parte adduci possent ex simi-
litudinis speculative grāmatice. sed q: illa nō
faciliter intelligerent sine longa digressione
ideo relinquuntur.

Oppositum

tñ arguit. q: dato
q: totum illud sit
subm hominis asinus in ista hoīs asinus cur-
rit sequit q: totū illud possit distribui. 7 tunc
sequit q: aliqua est vniuersalis falsa cuius que-
libet singularis est vera 7 cuiuslibet supposito
subi cōrespondet vna singularis pñs est fal-
sum 7 pñā arguit. q: ista vniuersalis ē falsa.

c

De probatione

ois ppositio vel eius ptradictoria ē vera da
to qd hoc totū disiunctū sit subiectū ⁊ dato qd
qūbet ppositio habeat ptradictoriū. ⁊ tñ qū
bet eius singularis est vera. ista ppositio
vel eius cōtradictoria est vera. ⁊ sic de alijs.

Ad dubium rñdet ipm cōce/
dendo intelligēdo
qd in ista ppositione ois ppositio vel eius
cōtradictoria est vera. vtrāq; ps disiuncti se
tenet ex parte subiecti lz illius ppositionis to
tū illud nō sit subiectū ppositio vel eius cō/
tradictoria qd ly vel nō ē ps extremi. ¶ Ad
argumentū cum arguit. qd sic alicuius vlis
falsē affirmatiue qū singularis foret vera euz
hoc qd cuiuslibet supposito subī correspondet
vna singularis. dñ cōcedendo illud pñs quā
uis nō seq̃tur ex dubio vt p3 de tali. incipit
vtrūq; illoz esse ver. demonstrando duas p
positiones qū vna incipiat ⁊ desinat eē ve/
ra ⁊ alia incipiat p remotionē. Silr de illa in
cipit ois hō esse for. posito qd for. incipiat esse
ois hō ⁊ sit ⁊ fuerit añ for. ⁊ de illa incipit ois
asinus currere posito qd iā sint tres asini ⁊
nō plures q currāt ⁊ currerint p horā ime/
diatā huic instanti ⁊ desinat esse p remotio/
nē de pñti c. asinus q nō imēdiatē añ hoc cur/
rebat tunc p3 qd illa vlis est vera incipit ois
asinus currere. ⁊ qū singularis est falsa. in il/
lo. n. casu incipit ois asinus currere lz nullus
asinus incipiat currere. sed aliqs desinat cur/
rere. sed tñ ad argumentū dñ negando pñs
cū inferē illa conclusio cōcessa ex dubio. Et ad
probationē cū arguit qd illa est falsa. ois pro/
positio vel eius ptradictoria est vera. posito
qd ois ppositio habeat cōtradictoriū. dñ cō/
cedendo. sed dñ vltērius qd nulla talis est sua
singularis. illa ppositio vel eius cōtradicto/
ria est vera. qd qūbet talis ē indefinita. sed sue
singulares sunt ite. illa q est ppositio vel ei/
ptradictoria est vera demonstrando grā exē/
pli istā nullus deus est. ⁊ p3 qd illa singularis
est falsa sicut ⁊ multe alie discurrendo lz p
propositiones veras qd falsas. ¶ Sed forte
contra h'c arguit probando adhuc qd aliq
vlis in casu est vera. puta illa cuiuslibet hoīs
asinus currit. in quo casu multe eius singula/
res sunt falsē ponendo qd quilibet asinus qui
est alicuius hoīs currat. Sed sit aliquis hō
qui non habeat asinū puta foxes. ⁊ sequitur

qd aliqua singularis istius est falsa. cuiuslibet
hoīs asinus currit. qd ista istius hominis ille
asinus currit demonstrando for. ⁊ aliquem
asinum. ⁊ tñ ista vniuersalis est vera. qd ipa
conuertitur cum ista. quilibet asinus homi/
nis currit que est vera. vt p3 exponendo. igitur
ipā est vera. p3 consequentia. ⁊ arguitur
antecedēs. qd cōtrarie istarū ppositionum
inūicem conuertuntur. igitur ⁊ illa cōuertū/
tur p3 pñā ⁊ antecedēs. qd iste conuertitur
nullus hominis asinus currit. ⁊ nullus asin/
hominis currit. ¶ Item in isto casu ista ē fal/
sa. alicuius hominis asinus non currit. qd seq̃/
tur alicuius hominis asinus nō currit. igitur
asinus alicuius hominis non currit. psequēs
falsum ex casu. qd quilibet asinus alicuius ho/
minis currit. ⁊ consequentia arguitur. qd sub/
secta istarū ppositionum conuertunt. ⁊
pro eisdem precise supponunt. ⁊ alia sunt pa/
ria ⁊ conuertibilia. igitur ⁊ iste propositiones
conuertunt. sicut ⁊ iste asinus hominis cur/
rit. ⁊ hominis asinus currit. ¶ Vel presuppo/
nat prius qd non refert dicere hominis asin/
⁊ asinus hominis vbiq; ponat sine di/
stributione. ¶ Item tantum currens est ho/
minis asinus. ponat enī cū toto casu qd ni/
hil currat nisi hominis asinus. tunc tñ cur/
rens est hominis asinus. igitur cuiuslibet ho/
minis asinus est currens. lz consequentia ab/
exclusiua ad vniuersalem de terminis tran/
spositis. ⁊ antecedens est verū. igitur ⁊ cōse/
quens. ¶ Item isto exclusiue conuertuntur
tantum currens est hominis asinus. ⁊ tan/
tum currens est asinus hominis. ⁊ iste sunt
sue vniuersales sic significando. scilicet quili/
bet asinus hominis est currens. ⁊ cuiuslibet
hominis asinus est currens. igitur ⁊ iste vni/
uersales conuertuntur. sed vna illarū est ve/
ra in dicto casu. igitur ⁊ vtrāque. ¶ Item
hominis asinus currit. ⁊ nihil est hominis
asinus nō currens. igitur cuiuslibet hominis
asinus currit. p3 consequentia p regulam da/
tam de expositione vniuersalis affirmatiue. ⁊
antecedens est verum. igitur ⁊ consequens.
¶ Item quilibet singularis istius vniuersa/
lis. cuiuslibet hominis asinus currit. sequitur
ex aliqua singulari istius. quilibet asinus ho/
minis currit ⁊ cōuerso. ⁊ cuiuslibet supposi/
to subiecti alicuius istorum correspondet aliq

Propōnis vniuersalis

singularis. igitur vna vniuersalis istorum se quitur ad aliam & e contra. Si conceditur cō sequentia probat antecedens ponendo qd qli bet homo habeat asinum currentem & nullū quiescentem. tunc p3 qd tot sunt singulares vnius istarum vniuersalium quot alterius se formaliter in pñtia bona iherētes. qd bñ seqt istius hois iste asinus currit igit ist asinus hois currit. sñr seqt ecōuerso. vt p3. ¶ Itē indefinite istarum vniuersalium conuertuntur igit & iste vniuersales conuertuntur. p3 cōse quentia. & arguitur antecedens. qd iste cōuer tuntur asinus hominis currit. & hominis asi nus currit. Ideo forte dicitur. sicut arguyen ta petunt qd iste conuertuntur in dato casu. & vtraq; est vera. Sed contra. alicuius homi nis asinus non currit. igitur nō cuiuslibet ho minis asinus currit. pñia p3 ex postāde. & an tecedens arguitur. qd sortis asinus nō currit & fortes est aliquid homo. igitur alicuius ho minis asinus non currit. ¶ Item alienius ho minis nullus asinus est. igitur alienius homi nis nullus asinus currit. Item si cuiuslibet hominis asinus currit & for. est homo. igitur sortis asinus currit. Itē iste exclusiue. tantū hominis asinus currit. & tantum asinus ho minis currit. non sunt conuertibiles. igitur & iste vniuersales quilibet asinus hominis cur rit. & cuiuslibet hois asinus currit. non sunt conuertibiles sic significando. p3 pñia ex res pōsitione. & arguitur antecedens ponēdo qd solus sortis habeat asinū currētē. sed cū hoc currunt alia aīalia. & p3 qd illa est falsa. tñ asi nus hominis currit. & ista est vera. tñ homi nis asinus currit. qd hominis asinus currit. & nullus non hominis asinus currit. igitur tā tum hominis asinus currit. p3 consequentia ab exponentibus ad expositam. cuius antecē dens in casu est verum. ergo & consequens. Item solus for. asinus currit. igitur tñ for. asinus currit. p3 pñia. & aīis. qd sortis asinus currit. & nullus non for. asinus currit. igitur solus sortis asinus currit. p3 pñia p exponen tes illius termini solus. Sed adhuc dicitur vt prius negando istam conclusionem illatā sequi ex dictis cum casu posito. & vterius dī qd iste conuertuntur. cuiuslibet hominis asi nus currit. & quilibet asinus hois currit. Et termini ita supponunt in vna sicut in alia. Et

vterius dī qd ista cuiuslibet hominis asinus currit non h3 singularem aliq. nisi istam i q demonstrat homo habens asinum saltem si sumantur singulares de pronōse demonstra tiō. vnde sic singulares sunt tales iste qui ē asinus hois currit. aut sic. hoc qd est homi nis asinus currit. nō in ista istius hominis cle asinus currit demonstrato homine non ha bente asinum p ly istius. & aliquo asino p ly iste non est singularis illius. nisi in voce. & nō in significatione. ideo nō procedit argumen tum. vnde sicut conceditur ista in illo casu cu iuslibet hominis asinus currit. ita concedēdū est in casu aliquo qd cuiuslibet hominis bru nellus currit. & tñ solus sortis brunellus cur rit. & cum hoc tñ plato est homo cuius bru nellus non currit. p3 hoc posito qd solus for. habeat brunellum currentem. & plato habe at asinum quiescentem tantū. tunc prima pō illa. s. cuiuslibet hominis brunellus est asinus currens in dato casu vera est exponendo illā vt p prius. & cum hoc tñ stat qd solus sortis brunellus sit asinus currens. ¶ Uteruntamē ad probandum qd iste vniuersales conuertā tur fiebat consequentia. qd nō v3 q arguebat illas vniuersales conuerti p hoc qd illaz sin gulares puerterent. dī. n. qd nō v3 pñia. l3 tñ iste vles cōuertant. Unde nō valet illa for ma a. & b. vniuersales cōuertunt. & cuiuslibet supposito subi vtriusq; eaz cōrespōdet vna singularis. igit singularis illaz puerunt. vt p3 in dicto casu. neq; seqt ecōtra singulares a. vniuersalis & b. vniuersalis conuertunt sic qd qlibet singularis a. seqt ex aliq singulari. b. & ecōtra. & vtriusq; vles cuiuslibet supposito subiecti cōrespōdet vna singularis. igitur il le vles cōuertunt. aut ex vna seqt alia. econ tra p3 totū hoc de istis vlibus. cīs hō q est alb⁹ currit. & oīs hō currit. q ē albus. posito enī q oīs hō sit albus. tūc tot singulares pēi se h3 vna. sicut alia. dato qd cuiuslibet supposito subi illaz cōrēdet vna singularis. p3 tūc p ppositū. Et tūc ad argumēta qñ aī q nō cu iuslibet hois asinus currit. qd sortis asin⁹ nō currit. & for. ē aliq; hō. igit alieui⁹ hois asi nus nō currit. negat cōsequentia. Et si dicat qd arguit ab inferiori ad suū superius cū con stātia s. bīecti. dī qd nō bene sumit constātia. d3 enim sūmī constātia totalis extremi vt sic

Tractatus

arguendo. *for.* asinus non currit. et *for.* asinus est *hois* asinus. igitur *hois* asinus non currit sed minor est falsa. Ad aliam formam dicitur etiam negando *pham* cuius arguitur sic cuiuslibet *ho* minis asinus currit. et *for.* est *ho.* igitur *for.* asinus currit. negatur *pham*. q: l3 arguatur a superiori distributo non tñ sumitur constantia totalis extremi sed debet sumi minor sic. *for.* asinus est alicuius *hois* asinus adcludenda illa. *for.* asinus currit cū maiori. Ad aliud negat illud *ans.* alicuius *hois* nullus asinus est in casu dato. q: in dicto casu cuiuslibet *ho* minis glibet asinus est. Ad aliud proceditur q: iste exclusiue conuertunt. et negat q: illa tñ tum *hois* asinus currit. sit vera. debz eniz sic exponi. nihil q: non sit hominis asinus currit et qñ arguitur q: tñ hominis asinus currit. q: solius *for.* asinus currit. dicitur negando *ans* et negatur argumentum illud cōcludens q: non exponitur illo modo.

De probatione propositionis exclusiue.

Propositio

p *na* in singulari numero de subiecto simplici exponitur p copulam suam ex sua placente et inuener. *fall* negatiua cuius subiectum est terminus i finitus oppositus contradictorie subiecto exclusiue ut homo currit. et nihil non homo currit igitur tñ homo currit. Similiter tñ. b. instans erit instans exponitur sic. b. instans erit instans et nihil non. b. instans erit instans. igitur tñ. b. instans erit instans. et nondū debet sumi minor sic nihil aliud qz. b. instans erit instans. q: utraqz exponens esset vera et exposita falsa q: sua vltis de terminis transpositis esset falsa. Sed forte contra istū modū exponendi arguitur pbando q: aliquando exclusiua est falsa et utraqz suarum exponētūz vera vel ecōtra. q: ista consequētia non valet. veruz est ppositio. et nihil non verum est ppositio. igitur tñ verum est ppositio. q: *ans* illi est verum et *phs* falsuz ponendo q: ois ppositio vera sit aliquid et multe sint false quaruz nulla sit aliquid tunc est *ans* verum. s. veruz est ppositio et nihil non verum est ppositio et *phs* est falsum. s. tñ veruz est ppositio q: non ois ppositio est vera. Item secūdo sic. non sequitur tñ currēs curret. igitur currēs cur

ret. et nihil non currēs curret. q: *ans* est in casu verū posito q: aliquid curret. q: omne qd curret erit currēs. igitur tñ currēs curret. p3 ab vlti ad exclusiua de terminis transpositis. et q: *phs* sit falsuz patet q: contradictoriuz scde partis est verū. s. aliquid non currēs curret q: *for.* curret et *for.* est aliqd non currēs. igitur aliquid non currēs curret. patet cōsequentia et ponit *ans*. Item tertio sic. non sequitur tñ *for.* erit *for.* igitur *for.* erit *for.* et nihil non *for.* erit *for.* q: *ans* est verum ponendo q: *for.* sit et erit homo. q: omne qd erit *for.* erit *for.* igitur tñ *for.* erit *for.* patet consequentia ab vniuersali ad exclusiua de terminis transpositis. et q: psequens illius principalis consequētie sit falsum arguitur q: pcontradictorium secū de partis est veruz. s. aliquid non *for.* erit *for.* q: hoc erit *for.* demonstrando vnam partem *for.* que aliquādo erit *for.* et hoc ē aliquid non *for.* igitur aliquid non *for.* erit *for.* et aliqd a *for.* erit *for.* Item quarto sic. dato illo modo. exponendi sequit cū veris q: illa ppositio sit vera. antips est. q: precise sicut est illa significat ideo illa est vera. patet psequentia et antecedens. probatur. q: precise taliter qualiter est illa significat igitur et ē. patet psequentia satis et arguitur antecedēs q: taliter qualiter est illa significat. et non aliter qz taliter qualiter est illa significat igitur precise taliter qualiter est illa significat. patet consequētia et maior arguitur q: antichristum esse ista significat. et antichristum esse est taliter qualiter est aut saltem intelligitur esse taliter qualiter est. igitur taliter qualiter est illa significat et minor etiaz istius antecedentis arguitur. s. non aliter qz taliter qualiter est illa significat. quia si aliter qz taliter qualiter est illa significat et precise taliter esse qualiter est possibiliter esse illa significat igitur aliter esse qz possibiliter esse illa significat. consequens falsum et psequentia tenet. q: in illa aliter qz taliter aliter est ista significat ly taliter stat distributim. Item quinto data ista expositione sequit q: tñ ens pōt intelligi capiēdo ly ens transcendentem. et per psequēs precise ens potest significari. Et pñter sequitur ultra q: precise verum pōt significari capiēdo verum p re vera. et psequenter sequitur q: quacūqz ppositione data que aliquid significat ipsa precise verum significat. et per

Propositiōis exclusiue

consequens nulla propositio falsus significat
capiendo falsum pro termino prime intenti-
onis. et sequitur ultra. quod falsum non potest in-
telligi sicut non ens non potest intelligi. ¶ Item sexto
non sequitur propter est et nihil non potest est. igitur tunc propter est.
quod propter claudit contradictionem. et alius non claudit
contradictionem. sed est possibile. quod deus potest antequam
lari oē aliud a deo. penat. igitur et sequitur quod pater
est et nihil non potest est. quod si aliquid non potest esse in mari
me tunc foret filius in diuinis. sed filius in diuinis non
est aliquid. non potest. sed est illud quod est pater. fili-
us enim non est aliud ens a patre neque alius
sed est alia persona. ¶ Item septimo non se-
quitur. aial album est homo et nihil non ani-
mal album est homo. igitur tantum aial al-
bum est homo. ut patet ponendo quod aliquis homo
sit albus et quilibet homo alter ab eo sit niger.
tunc propter est falsum ut patet et alius est verum. pri-
ma pars patet et secunda probatur. quod contradi-
ctionis cuius est falsum. scilicet aliquid non aial. albus
est homo. quod si aliquid non aial album est homo. igitur
non aial album est homo. et sequitur. non aial album est
homo. igitur album non aial est homo. propter est falsum et
propter arguitur. quod in ante solus primus terminus
est infinitus et non illud totum. quod partes nois
infinitis non significant separate sicut neque nois
finitis. patet etiam ex alio. quod ex negatione et ex ter-
mino quod dicitur infinitate sit unum nomen com-
positum cuius partes non significant separate. quod
autem est adiectiuum aut substantiuum. sed illius com-
plexus. non aial album. partes significant separa-
te et neque est nomen adiectiuum neque substantiu-
um. igitur sequitur quod illud complexum non est no-
men infinitum. ¶ Item omnes tales termini infi-
niti conuertuntur non aial. non aial. sed oppositum
huius sequitur ex responsione igitur et. patet propter
et minor arguitur quod capiuntur ille due propo-
sitiones non aial album est homo. et non aial album
est homo. in quantum una subiectum totale infini-
tes ut admittit ista responsio et in illa solum
primus terminus sit infinitus. et sequitur quod si
conuertuntur prime partes illorum subiectorum. quod
vis unius illorum terminorum transit super su-
um adiectiuum et versus alterius non. et consequens
tunc est falsum quod oppositum termini finiti. scilicet alias
aial conuertuntur. et synonymi sunt et quicquid
contradicit uni contradicit alteri. ¶ Item octa-
uo sic non sequitur tantum intellectum a te est
intellectum a te. igitur nihil non intellectum a

te est intellectum a te. et hic arguitur per regu-
lam igitur et. et quod non sequitur. patet. quod ante-
cedens est verum ut patet et propter falsum nam non
intellectum a te est intellectum a te. igitur et.
antecedens probatur quia ille terminus non
intellectum a te est intellectum a te. et ille ade-
quate significat non intellectum a te igitur et.
maior patet quod tu scis quod iste terminus non in-
tellectum a te est cathegorema. ¶ Item argumē-
tum est de tali tantum significatum est significatum
probando quod non significatum sit significatum.

¶ Item istis tandem dicitur de concedendo regulam
et dicitur quod illa propter non valet. verum est
propositio. et nihil non verum est propositio. igitur ta-
tum verum est propositio. et dicitur quod non bene sumitur
ista negatio exponens. sed dicitur sic sumi. nihil si
verum. neque aliquid non verum sunt propositio. et tunc
patet quod in casu dato secunda pars illarum est falsa.
¶ Unde aduertendum est ad subiectum exclusi-
ue an supponat pro alio quod una re an pro pluribus
et secundum hoc varia sumenda est exponens ne-
gatio. Item tales propter non valent quantitas com-
tinua est quantitas. nihil non quantitas pro-
pria est quantitas. igitur tantum quantitas conti-
nua est quantitas. et sic non sequitur. a propositio
desinit esse vera. et nihil non a desinit esse verum. igitur
tantum a propositio desinit esse verum. dicitur. non
minore sic sumi. nihil non a neque aliquid non a des-
nunt esse vera. ¶ Sed ad secundum argumen-
tum dicitur concedendo. et cum arguitur quod illa exponens
negatio est falsa in casu isto. quod eius oppositum
est verum aliquod non currens curret. dicitur illa affir-
mativa negando. et ad probationem dicitur negando
argumētum hoc curret. et hoc est non currens igitur
non currens curret. cuius causa est. quod illa cur-
rens curret. significat quod aliquid quod erit currens
curret. et illa non currens curret. significat te-
nendo ly non infinite quod aliquid quod non erit cur-
rens curret. Unum quilibet propositio affirmatiua
in qua subiectum terminus infinitus. et de eodem
predicat sibi oppositus terminus. est impossibi-
lis. siue fuerit de presenti. siue de preterito. siue
de futuro. Et contra etiam quilibet propositio af-
firmatiua. in qua subiectum terminus finitus. et
predicat terminus infinitus. sibi oppositus
est impossibilis. Et quilibet negatiua alicui talium
opposita est necessaria. prima pars illius regu-
le vera est. quoniam opinione data de affirmati-
one. Secunda pars etiam est vera. Ex quibus patet

De probatione

etiam quod tantum cui reus potest currere. quod tantum illud quod potest esse currere potest currere. id est falsum est quod aliud a corrente potest currere. sicut falsum est quod aliud a vero erit verum. imo nihil aliud quod verum erit verum. et etiam nihil non verum erit verum. Et per hoc etiam dicitur ad tertiam formam. concedendo ipsam. et negat quod aliud a for. erit for. admissio illo casu contra argumentum. quod vel illa significat. quod aliud ab illo quod est. vel erit for. erit for. vel solus significat. quod aliud ab illo quod est for. erit for. sed sine sic sine sic illa est impossibilis igitur et. et sic dicitur de tali non for. erit for. quod vel illa significat. quod non illud quod est vel erit for. erit for. vel quod non illud quod est for. erit for. et utroque modo est falsa igitur et. ¶ Ad quartam formam cum arguitur quod ex illa cum veris assumptis sequitur ista esse vera. antitipus est. negat prima. et ad probationem cum arguitur. precise sicut est illa propositio. antitipus est. significat. igitur illa est vera. negatur prima. quod autem est verum. eo quod precise taliter qualiter est illa propositio significat. ut probatum est finem illa probatione. iuxta datam regulam exponendo. immo quicunque propositione data. aliter qualiter esse significat ista precise sicut est si nisi cor. ut ostenditur infra. cum de virtute propositionis agitur. Ad quantum cum inferitur. quod tamen ens potest intelligi. et tantum ens potest significari dicitur negando primam. sed bene conceditur quod tantum ens intelligitur. et quod tamen ens potest intellectus intelligi. et quod precise verum potest aliquid propositio significat capiendum verum prout queritur. cum ly aliquid. et ly ens. Sed negat illa quod tamen ens potest intelligi. quod illa significat. quod tamen illud quod potest esse ens potest intelligi eo quod ly ens supponit solum respectu huius ubi potest. a quo accipit supponere et non respectu illius verbi infinitum intelligi. quod si supponeret respectu illius ubi infinitum. et non respectu ubi principalis. foret illa falsa. antitipus potest esse. quod ly antitipus supponeret respectu illius ubi infinitum esse. et per primam tharet per eo quod est. Et ideo sunt tales falsae. chimera potest intelligi et aliquid istas quod fuit potest fuisse. ¶ Et si arguitur quod non tantum ens potest intellectus intelligere. quia propter illud potest intellectus intelligere quod est non aliquid. igitur sequitur quod aliud vel alia ab ente. potest intellectus intelligere. igitur non tamen ens potest intellectus intelligere. dicitur negando primam autem. scilicet quod propter illud potest intellectus intelligere qui est non aliquid. quod propter nec est aliquid nec est

non aliquid. sed est aliquid vel non aliquid. negat etiam ulterius ista prima. alia ab ente potest intellectus intelligere. igitur non tamen ens. potest intellectus intelligere. sicut non sequitur. duo homines currunt. igitur non precise unus homo currit. ¶ Ad sextum dicitur procedendo ista primam. scilicet per est. et nihil non per est. igitur tamen per est. et dicitur quod sicut autem est possibile. sic et prima. et non contradictione claudens. Et si arguitur quod illud prima implicat contradictionem. quod se quod tamen per est. igitur per est. et ultra per est. igitur filius vel filia est. et ultra. igitur aliud a per est negat ultima prima. sed forte dicitur. quod illa tamen per est hoc sic exponitur. per est. et nihil aliud a per est. neque quod aliquis alius a per est. igitur tamen per est. ¶ Sed ista ratio concedit propositum. quod adhuc in illo casu verum est quod nihil aliud a per est. neque alius alius a per est. quod filius non est aliud a per est. neque alius a per est. quod si filius esset alius a per est. igitur vel esset alia res a per est. vel esset alius filius a per est vel alius per a per est quorum quodlibet est falsum et prima per quod nullum aliud substantiam illius adiectum alius potest ibi rationabiliter intelligi. ¶ Ad aliud dicitur negando ista primam autem alibi est homo. et nihil non autem alibi est homo. igitur tamen autem alibi est homo. neque ibi arguitur a copulativa exponere ad suam expositionem. sed dicitur minor sic sumi. nihil quod non est autem alibi est homo. et hoc generaliter. verum est quod negativa dicitur sic sumi quod subiectum exclusivum non potest totaliter infinitari per unicam negationem appositam. scilicet quod subiectum est complexum. Et per hoc non valet prima. ista tantum verum vel falsum est propositio. igitur verum vel falsum est propositio. et nihil non verum vel falsum est propositio. posito enim quod aliqua propositio falsa sit aliquid est antecedens verum. et prima falsum quod aliquid non verum vel falsum est propositio. quod non verum puta propositio falsa. que prius posita est esse aliquid. est propositio. et est. non verum igitur non verum vel falsum est propositio consequentia patet. quod negatio infinitas non cadit supra secundam partem illius disuncti. sed exponens negativa illius exclusivum. debet sic sumi nihil quod non est verum vel falsum est propositio. neque aliqua que non sunt verum vel falsum sunt propositio. ¶ Ad octavum dicitur infra. **Sed interea** dubium est. utrum ab universali affirmativa. ad exclusivam de terminis transpositis. sit formalis prima. et arguitur quod non.

Propositi. exclusiue

¶ Primo. q: nō sequit tantū falsum est p-
positio vniuersalis. igitur oīs propositio vni-
uersalis est falsa. q: in casu est aīis vex. 7 cō-
sequens falsum posito q ista pñā sit 7 nulla
alia ppositio ab ista vel ei⁹ parte sit aīis tūc
est vex exponenti ipm. 7 cōsequēs falsus. q:
se destruit. **¶** Itē nō sequit. tantū due anime
sunt in sor. 7 platone. igitur oīa entia i sor. 7
platone sunt due anime. q: pñs est falsum. 7
antecedens est vex. q: due anime sunt in sor.
7 platone. 7 nō plures q: due anime sunt in
sor. 7 platone. igitur tantū due aīe sunt i sor.
7 platone. Ideo dī forte q nō valet pñā ab
exclusiua ad vniuersalem de terminis trāspo-
sitis in numero plurali. 7 ideo nō valet con-
sequentia ista. q: est in illo numero. **¶** Sed
contra arguitur q ista sit bona. q: antecedēs
eius est impossibile. q: sequitur. tantum due
anime sunt in sor. 7 in platone. igitur tantū
duo entia indiuisibilia sunt i sor. 7 in platone
consequentia patet ab inferiori ad suum su-
perius affirmatiue a parte subī vtriusq: subo
addita dictione exclusiua sicut sequitur. tan-
tum tres hoīes currunt. igitur tantū tria ani-
malia currunt. 7 pñs est ipossibile. igitur tē.
¶ Item tertio sic. aliqua est exclusiua. cui nō
pōt sua vlis cōmūdere. igit tē. pñā. 7 aīis
arguit de istis tñ aīal est sor. pñse sicut est si
gnificat aliq. ppositio. Et similiter aliqua est
vniuersalis cui nō pōt cōrespondere sua ex-
clusiua. vt patet de istis. incipit omnis homo
esse sor. promittitur omnis denarius. 7 sic de
alijs. quocūq: enim dicitur. aut non erit vni-
uersalis. aut erit falsa exclusiua existente vera
vel e contra. **¶** Itē quarto nō sequitur om-
ne qd potest ēē filius tuus potest ēē rex. igitur
tantum rex potest ēē filius tuus. q: c u
sequēs est falsum. q: non rex potest ēē filius
tuus. q: de facto non rex erit filius tuus. igit
nō rex pōt ēē filius tu⁹. **¶** Itē filius tu⁹ pōt ēē
nō rex igit nō rex pōt ēē filius tuus. **¶** Itē
quarto nō sequit omnis hō ē aīal. igitur tantū
omne aīal est hō. 7 hic arguitur ab vniuer-
sali ad suaz exclusiua. igitur tē. Sed forte di-
citur q illa non est sua exclusiua de terminis
transpositis. Sed contra ista exclusiua habet
aliquā vniuersalē 7 nō aliam qz istā. q: si ba-
beret aliam maxime haberet istā oīs homo
est omne aīal. Sed cōtra plus ē predicatum

in vniuersali ista qz sit subm in illa exclusiua.
igitur illa non est vniuersalis istius exclusiue.
pñā. 7 arguitur antecedēs. q: in illa vni-
uersali predicatum ē illud totū omne aīal. 7 i
illa exclusiua subm est solū ly animal. **¶** Itē
secundo non sequitur oīs homo preter sor. cur-
rit. igitur tantū currēs ē homo preter sor. aīis
enim est vex in casu. 7 consequēs falsum. q:
ex pñte sequitur q sor. nō sit homo. quod nō
sequit ex ante. **¶** Item septimo nō sequitur
tñ hoīs est asinus. igit oīs asinus est hoīs
7 arguit ab exclusiua ad vniuersalē. igit tē.
pñā cū inferiori 7 probatur maior. q: pona-
tur q nullus sit asinus nisi hoīs. 7 sit aliq
asinus qui nullus sit. tunc est consequēs fal-
sum. 7 antecedens verū. q: hoīs est asinus
7 nullus nō hoīs est asinus. **¶** Sed forte di-
citur q ista consequētia non valet. q: arguit
in obliquis. 7 arguēdo ab exclusiua ad vni-
uersalem in obliquis non oportet pñam va-
lere. **¶** Sed contra arguit q aīis istius pñe
in casu dato sit falsum. q: ly asinus aut ē pre-
dicatum. aut se tenet ex parte subiecti. sed si
est predicatū. tūc stat distributiue. 7 sequitur
tantum hoīs ē asinus. sed. a. est asinus. igitur
tñ hoīs est a. pñā pñā a superiori distributo
cū debita pñantia ad suum inferius. 7 conse-
quens ē falsus. ē enim. a. vt pono asinus qui
non est alicuius hoīs. **¶** Itē in illa proposi-
tione tñ hoīs ē asinus. ly hoīs nō pōt reddē
suppositū illi vbo ē. igitur requirit alter ter-
minus ad reddēdū suppositū sibi. 7 si sic seq-
tur q ly asinus. se tē ex parte subī. sed forte
dicitur q in illa. tantū hoīs ē asinus. ly hoīs
nō ē totale sēz. sed intelligitur ly ens 7 ē sen-
sus q tñ ens hoīs ē asinus. **¶** Sēz pñā illa ē
pgrua 7 pfecta. igit nihil oī plus itelligē ad
dādū suppositū illi. **¶** Itē pari rōe si i illa in-
telligeret ly ens ēt posset intelligi 7 pcedi illa
hoīs ē. q: i ea intelligit ly ens. **¶** Itē dato q
intelligat ly ens. illa ē falsa i casu illo sicut pñā
¶ Si aut tē se ex parte subī ly asinus. tunc ē
falsa. 7 ē sensus q tantum hominis asinus ē
qd est falsum. q: aliquid non hominis asin⁹
ē. presupponit enim ista responsio q subie-
ctum adequatum istius sit ly hominis asin⁹.
¶ Sed adhuc forte dicitur q totum illud ē
subm. sed non sit exclusiua. nisi oppositorum
lib⁹ obliqui hominis. s. Sed tūc pñā q ibi nō

De probatōe

arguitur ab exclusiua ad suam vniuersalem
q: antecedens non est exclusiua. ad hoc enim
q sit exclusiua de qua intendimus. et ex qua
d3 inferri vniuersalis de terminis transpositis
requiritur q: fiat exclusio oppositor: totalis
subiecti respectu totalis predicati. vnde i ista
precise in ista domo currens est homo. si fiat
exclusio oppositor: istius obliqui solum nō in
ferretur ex ea illa oīs homo est in illa domo cur
rens. q: antecedens est verū. et pñs falsus in
casu. exponitur enim aīis. sic in ista domo cur
rens est homo. et nullibi alibi q: in ista do
mo currens est homo. sed si debet inferri d3
exclusionem cadere super totum subiectum.

¶ Itēz vltimo ad principale. talis omnis ho
mo pter for. currit et similes nō habent ex
clusiua de terminis transpositis. igitur non
generaliter ab exclusiua ad suā vlez valet pñs

Oppositum tamen arguit. q: ab exclusiua ad su
as exponentes est bonuz argumentū. et ab
illis exponentibus ad suas puerentes est bo
num argumentum. sed iste cōuertentes sunt
exponentes vniuersalis et ab illis ad vniuersa
valet pñs. igitur ab ista exclusiua ad suā vniuer
sale. tanq: a primo ad vltimū valet pñs.
verbi gratia. sequit tñ animal currit. igitur
animal currit. et nihil nō animal currit. et seq
tur cōuertendo vtrāq: ptem pñtis. igitur cur
rens est aīal. et nullū currens est nō animal
ex quo sequitur q: omne currens ē aīal tāq:
ab exponentibus ad exponentem. igitur a primo
ad vltimū. si tñ aīal currit oē currens est aīal.

Ideo d3 ad dubiū q: arguēdo ab vli
mere affirmatiua in singulari nu
mero que est vliis p hoc signum omne vli p
sibi equalens nō complicato sibi alio signo vli
termino. vñ ppositio capiat aliam denotati
onē. aut pbatōē. sicut est exceptiua. aut ex
clusiua. aut hndi valet pñs ad suā exclusiua
et ecōtra tā subo q: pñcato exñtibz termis
cōsibus. ¶ In numero aut plurari valet pñs
ab vli ad suā exclusiua intelligendo vt prius et
ecōtra nō. Vnde bñ sequit oēs hoīes currūt
igitur tñ currētia sunt hoīes. sed nō ecōtra
formaliter sequit. q: nō valet iste pñtic. tantū
duodecim sunt apostoli dei. igitur oēs apli dei
sunt duodecim. tñ quinq: sunt vliā. igitur oīa
vliā sunt quinq: et cā est. q: exclusiua in nume

ro plurali affirmatiua h3 duas cās veritatis
quarū vna est gfa alicuius et alia est gfa plu
ralitatis. vbi gfa tñ duodecim sunt apli dei
altero illoz duoz modoz verificari pōt duo
decim sūt apli dei. et nulla nō duodecim sunt
apli dei. vel sic. duodecim sūt apli dei. et non
plura q: duodecim sunt apostoli dei. Vñ talis
ppō exclusiua in numero plurali nō d3 expo
ni. q: ppō exponibilis copulatiue significat et
nō vificat disunctiue et ab exposita ad quāli
bet suay exponentiū est boni argumentū for
male. sed talis ppō neq: verificat copulati
ue. ne ab illa exclusiua ad quālibet exponenti
um valet pñs. cōuertitur enim cū tali disuncti
ua cuius quelibet ps principalis est vna copu
latiua. igitur et c. et tñ ad pñmū argumētū di
cetur in tractatu insolubiliū. ¶ Ad scdm ar
gumētū iaz est dictū q: nō valet numero plu
rali ab exclusiua ad vlez de terminis transpo
sitis formaliter. Vlez tñ illa pñs valet de mā
q: aīis est impole. q: sequit vt ibi dictum est.
tñ due aīe sūt in for. et platone. igitur tñ duo
indiuisibilia sūt i for. et platone. pñs falsū. q: pla
q: sint duo diuisibilia sūt i for. et pla. q: mille
pres sūt i for. et in platone que plura entia q:
duo diuisibilia. ¶ Sed forte dicet q: nō be
ne sumit ista minor negatiua. nō plura entia
q: duo diuisibilia sunt in for. et platone. sed
d3 sumi sic. nō plura diuisibilia q: duo indi
uisibilia sunt in for. et platone. Et ita dicet etiā
q: illa. tñ tres hoīes currūt. vificatur p talez
copulatiua tres hoīes currunt verificat p ta
lem copulatiua tres hoīes currunt et non
plures q: tres hoīes currūt. Sed contra ar
gnitur q: ista copulatiua non est sufficiens
ad veritatē istius exclusiue ponendo q: non
plures hoīes q: tres currant et currant alia
animalia ab aliquibus illoz trinum. tñ ista co
pulatiua est vera. tres homines currūt. et nō
plures q: tres homines currūt. et ista exclusi
ua est falsa. q: sequit tñ tres homines cur
rūt. igitur tantū trīs animalia currūt. pñs patz
p regulā allegatam. s. ab inferiori ad sumū su
perius dictione exclusiua addita subiectis ar
gumētū bonum et pñs est falsus. q: sequit
p respōsiōē q: nulla alia a tribus animalibz
currūt aut q: nō plura animalia q: trīs aīalia
currūt. quoz vtrūq: est falsum. Ideo dicet
q: ista tantū tres homines currūt. sic verifica

Propōis exclusiue

tur disunctiue. tres homines currunt & non plura q̄ tres homines currunt. vel tres homines currūt. & nulla nō tres homines currūt. Ex q̄bus patet istas fore veras. tñ duo apostoli sūt apostoli dei tñ tres sūt apli dei & tñ tres apli sunt apli dei. & tñ duo apli dei sunt in rex natura. q̄uis duodecim sunt apostoli dei. & sicut precise vnus ē apostolus dei. ita mille sūt apostoli dei. l3 nō sunt nisi duo decim apostoli dei. ¶ Ad tertium dicit q̄ cōcludit. nūte enī sūt vniuersales que nō possunt habere exclusiua de terminis similibus neq; p̄p̄rijs. & ecōtra aliq̄e exclusiue nō habent vles sicut tales. infinitis finita sūt plura. frequenter tñ accidit q̄ l3 vniuersalis non possit habere exclusiua de terminis cōsimilibus tamē aliqua cōuertibiles ex terminis alijs p̄posita pōt h̄e exclusiua. S3 adhuc generaliter nō est hoc verum. sed ad inueniendum tales vniuersales nō o3 tps terere. p̄pter veritatem regule ampliandaz. vñ regula nō innēta est nisi p̄ vniuersalib; h̄itibus exponētes que sint cōuerse aut conuertētes exponēduz exclusiuarum. vt supra tactum fuit in p̄batio ne dubii. Verū tamen ista p̄positio precise sicut est significat aliqua p̄positio nō est exclusiua. q̄ nō sit exclusio ab oppositis subiecti vñ in ista precise sicut est aliqua p̄positio significat. ly p̄positio est tenet se a pte subiecti. & si esset exclusiua esset sensus q̄ precise aliqua p̄positio sicut est significat. & tñ manifeste iste pōt habere vniuersalem. sed in hac p̄positio ne. precise sicut est significat aliqua p̄positio. exclusio nō cadit supra subiectum. sed solum supra predicatū. & ideo nō valet p̄ia ista. precise sicut est significat aliqua p̄positio. igitur oīs p̄positio est vera. neq; illud argumentum valet precise sicut est significat oīs p̄positio. igitur aliqua p̄positio est vera. p3 ex dictis multiplici rōne supra. ¶ Ad quartū dicitur cōcedendo p̄iam & p̄is. tantū rex pōt esse filius tuus. & negatur istud argumentum nō rex erit filius tuus. igit nō rex pōt ēē filius tuus. ab esse enī ad posse cum termino includente distributionem nō valet p̄ia. & ita etā negat q̄ filius tuus pōt esse nō rex q̄ sequit q̄ filius tuus pōt esse aliqd qd non potest esse rex. ¶ Ad quintū negat ista p̄sequētia. omnis homo est animal. igitur tantū

tum omne animal est homo. & dicitur q̄ vniuersalis istius p̄sequētis est ista omnis homo est omne animal. & cum arguitur q̄ nō. quia plus predicatur in vniuersali q̄ subiciatur in exclusiua. dicitur illud negādo. q̄ signūz vniuersale vniuersaliter sumptum nō esse pars extremi. ¶ Ad sextū negat p̄ia ista oīs homo preter sortem currit. igitur tñ currēs est homo preter sortē. sed si aliqua exclusiua debet inferri ex ista talis inferenda est. igitur tñ currens preter sortem est homo. & causa est q̄ pars extra capta non regitur a noīe vel a p̄positione. sed a verbo. vnde in ista omnis homo preter sor. currit precise ly homo est subiectū. Sed de isto magis videbit infra. ¶ Ad septimū dicit illā cōsequentiaz dubiā do. tñ hominis est asinus. igitur oīs asinus est hoīs. si enim antecedēs sit p̄positio exclusiua sic significando est antecedens impossibīle. si autem exclusio cadat sup partem solum subiecti & non sit p̄positio exclusiua tñ non requirit istam vniuersalem. sed siue vno modo siue alio capiatur ly tantum nō arguitur. ibi ab exclusiua ad suaz vniuersalē de terminis trāsp̄positis. ¶ Ad vltimū d̄ q̄ pbat ver

Aliud incidit dubiū verum ista sit p̄possibīlis. tantum exclusum est exclusum. Et arguit q̄ sic. q̄ de facto est vera eo q̄ dē exclusū ē exclusū. igitur tñ exclusū est exclusum. consequentia patet. ab vniuersali ad exclusiuam de terminis trāsp̄positis. & aīis est verum posito q̄ aliquid sit exclusum ab aliquo actu vel ab aliquo continente.

¶ Secundo sic exclusum est exclusū & nūbīl non exclusum est exclusum. igitur tantum exclusum est exclusū p̄ia p3 ab exponentibus ad expositam. ¶ Tertio sic potest esse q̄ tantum exclusum sit exclusū. & illa sic significat igitur illa est p̄possibīlis. p3 consequentia. & antecedens p̄batur. ita erit q̄ tantum exclusū est exclusum. igitur potest esse q̄ tñ exclusū sit exclusum. patet consequentia. & aīis p̄batur ponēdo q̄ cras nō erit alia exclusiua alia ab ista vel eius parte. tñ homo currit. & q̄ illa erit cras sic significando. & ponitur q̄ solum illud dicatur exclusum qd est exclusum per dictionem exclusiuam tunc patet q̄ cras erit ita q̄ tantum exclusum est exclusum. q̄ cras erit ita q̄ solum illud est exclusū quod erit

De probatione

exclusum per illam exclusivam. q: hec exclusiva non erit. tunc tñ exclusum est exclusum. igitur tunc erit ita q: tantum exclusum est exclusum. patet consequentia ⁊ antecedēs ex casu ergo ⁊c.

Oppositum tamē arguitur ponendo q: solum id sit exclusum quod est exclusum per dictiones exclusivā sic q: omne qd nō pñet sub subiecto exclusivē sit exclusus. ⁊ o: qd cōtinet sit inclusum. ⁊ sit illa sic significando. tñ exclusū est exclusum. isto posito sequit̃ qd quocunq: dato ipsū est exclusus ⁊ nō exclusum. de sor. enī arguit̃ q: ipse sit exclusus ⁊ nō exclusus si enī sor. dicit̃ esse exclusus in illo casu sequitur. tñ sor. est exclusus. igit̃ nō cōtinetur sub subiecto exclusivē. arguit̃ tñ sic sor. nō cōtinet sub subiecto exclusivē. igitur subiectū exclusivē nō predicatur de sorte. ⁊ si sic igitur sor. nō est exclusus. **¶** Si dicat̃ q: sor. nō est exclusus arguit̃ pbando q: sortes sit exclusus q: omne qd nō cōtinet sub subiecto exclusivē exclusum. sortes est aliquid qd non pñet sub subiecto exclusivē. igitur sor. est exclusus. Vel brevis arguit̃ sic. in isto casu vel sor. est exclusus aut nō est exclusus. si nō ē exclusus. igitur nō cōtinet sub subiecto exclusivē isti? sed omne qd nō cōtinetur sub subiecto exclusivē est exclusum. igitur sortes est exclusus. **¶** Ideo si cōceditur q: sortes sit exclusus arguitur q: sortes cōtinet sub subiecto istius exclusivē ⁊ per pñs nō est exclusus.

¶ Ideo dicat̃ ad dubium concedendo istā esse possibilem. imo necessariū de virtute sermonis. q: necessariū multa ⁊ multa sunt exclusiva. lz nulla exclusiva sit. capiēdo istū terminum exclusum solum p illo qd excludit p dictionem exclusivā dicat̃ q: ipsa est possibilis. sed non pōt esse vera sic significando ipsa omni exclusiva exīte. **¶** Un forte eras erit ita q: tñ exclusus est exclusum sicut ponebatur in argumento. **¶** Et ad casū posuim contra dubium d: ipsum negando. vnde potest esse q: ista sic significando sit ⁊ nō alia ab ista exclusiva vel eius parte. sed nō est possibile q: per illā aliquid excludat vel includatur. vnde possibile est q: tñ exclusum est exclusum p exclusivā que nō est ista. sed q: tñ exclusum sit exclusum per istā exclusivā

existentem solum in mundo tñ exclusum est exclusum. sic precise significantem cōtradictio sequitur. ⁊ ideo ⁊c. **¶** In illo aut casu non est verum q: omne qd nō pñet sub subiecto exclusivē est exclusum. neq: est admittere q: cum aliis ibi positis. **¶** Nam ad hoc q: aliq sit exclusiva nō oportet in illa aliquid includi sicut in ista. tñ chymera est chymera. neq: aliquid excludi sicut in ista. tñ ens est ens. neq: oportet aliquid includi vel excludi sicut in ista. tñ exclusum est exclusus. **¶** Et lz ista sit possibilis tñ ista nō potest esse vera sic significando. **¶** Unde nō valet hoc argumentum a ⁊ b. propositiōes convertuntur. ⁊ a ppositio potest esse vera sic significando. igitur b. potest esse verū sic significando. sicut patet de istis sor. nō demonstrat ⁊ hoc nō demonstrat demonstrato forte. **¶** Sed forte adhuc arguitur q: ista sit impossibilis. q: sequit̃ tñ exclusum est exclusum. igitur exclusum est. ⁊ sequitur. exclusum est. igit̃ nō pñent in exclusiva est. ⁊ cōtra aliquid nō contentum in exclusiva est. igitur aliquid exclusus est. ⁊ quocunq: dato in isto casu sequitur cōtradictio. Item ponatur q: cum ista exclusiva sit etiam ista. tñ asinus currit. ⁊ sequit̃. q: aliquid est exclusum ab illa. tñ asinus currit consequēs est falsum. q: quocunq: dato sequit̃ q: ipsum nō sit exclusum. **¶** Ad pñmū dicat̃ negando istā pñam. nō pñent sub ista exclusiva est igit̃ exclusum est. A cet bene valeat cōtra. **¶** Ad scdm d: q: in isto casu nihil est exclusum. q: nō possibile liquid esse exclusus ista exclusiva existente sic significando. tñ exclusū est exclusum. lz bene sit possibile aliquid esse exclusus in alia exclusiva ab ista ⁊c.

Occurrit dubium an ista pñā valeat. tñ substantia nō est accidens. ⁊ substantia est aliquid. igit̃ tñ aliquid non est accēs. ⁊ arguit̃ q: sic. q: ibi arguitur ab inferiori ad suum imperius negatione posita cum debita constantia. ideo consequentia est bona. **¶** Secundo sic contradictoriū consequentis istius consequētis repugnat antecedenti eiusdem. igitur illa consequentia est bona. probatur antecedens. q: ista repugnat tñ substantia nō est accēs. ⁊ substantia est aliquid. ⁊ nō tñ aliquid non est accēs. q: sequitur nō tantum aliquid non est accēs. igit̃ rā-

Propōnis exclusiue

tum omne aliquid est accidens. pñs est impos-
sibile. et pñs patet. q: negatio pposita et post
posita eppollent subalterno suo. ¶ Tertio si
ista cōsequētia nō valer similiter nō valer il-
la. tñ substantia nō est accidens. et omnis sub-
stantia est aliquid. igit tantū aliquid non est
accidens. cōsequens est falsum. q: est syllogi-
smus in quinto] tertio. ¶ Quarto sic añs isti-
us consequentia est impossibile. et ista psequē-
tia est dendiata a ly si vñ igit significans ex cō-
positione suoy terminorum. igitur est bona.
patet cōsequētia. et antecedens pbat. q: cō-
tradictoriū añtis istius pñe est necessarius
s. nō tñ substantia nō est accis. q: chymera
nō est accis. et chymera nō est substantia. igit
qd nō ē scā nō ē accis. pñs pñs et añs ē neces-
sariū igit et pñs. et sequitur vltra. qd non est
substantia non est accidens. igitur non tantū
substantia non est accidens. patet consequen-
tia. et antecedens est necessarium igitur et cō-
sequens est necessarium. qd est oppositū pri-
me partis antecedentis principalis pñie.

Oppositum

¶ tñ arguit. q: isti
pñe añs est verus
et pñs falsum et impossibile igit ista pñs non
valet q: eniz antecedēs isti s psequētie sit ve-
rum pñs q: substantia nō est accidens. et oē nō
substantia est accidens. igit tñ substantia nō
est accis et psequens est impossibile. q: sequi-
tur tantum aliquid non est accidens. igit om-
ne nō aliquid est accidens. cōsequētia patet.
q: consequens cōuertitur cum exponēte vna
istius antecedentis.

Ad dubium

¶ igitur dico ipsū ne-
gando. q: antec-
dens ipsius est verum et psequens falsus. vt
argumentum prebat. antecedens eniz et con-
sequens istius consequentia exponuntur per
copulatiuas quarū due partes sunt affirma-
tiue. q: tam antecedens q: consequens sunt ex-
clusiue non mere negatiue. ¶ Et ad primum
argumentum cum arguitur. q: ista sit bona
consequētia. q: arguitur ab inferiori ad suū
superius cum constātia subiecti et c. dicitur q:
ista reglā nō plus dicit nisi q: ab inferiori sim-
pliciter sumpto ad suū superius simpliciter
sumptum valet consequētia. Unde licet se-
quatur. substantia non est accidens. et omnis

substantia est aliquid. igit aliquid non ē acci-
dens. simplr sumpto inferiori et superiori. nō o:
valere consequentiam ab inferiori ad suū su-
perius sibi coniungendo dictionem exclusi-
uam sicut etiam non sequitur. tu incipis esse
albus. igitur tu incipis ēē coloratus. Et sic ē
dicitur istam non esse in quinto tertie. tantū
substantia non est accidens. et omnis substan-
tia est aliquid. igitur tantum aliquid non ē
accidens. sed ad concludendum in isto modo
oportet deponere dictionem exclusiuam.

¶ Ad secundum cum arguitur q: oppositū
consequentis istius repugnat antecedēti eius-
dem. dicitur illud negando. vnde illa est ne-
cessaria et stans cum isto antecedente. non tā-
tum aliquid non est accidens. Et dicitur vlti-
mus negando consequentiam cum arguitur
non tantum aliquid non est accidens. igitur
tantum omne aliquid vel tantum omne ens
est accidens. ¶ Et ad regulam allegatam di-
citur istaz non tenere generalr in exclusiuis.
neq: generaliter tenet in exceptiuis. vnde nō
sequitur. non nullus homo preter sor. est asi-
nus. igitur aliquis homo. preter sor. est asin-
us. fallit etiam ista in insolubilibus. ¶ Ad quar-
tum dicitur negando q: antecedēs istius du-
bii sit impossibile et dicitur q: contradictoriū
eius est falsum. s. non tantum substantia non
est accidens. et cū arguitur. quod non est sub-
stantia nō est accidens. igitur non tantū sub-
stantia non est accidens. negatur antecedens
et negatur ista consequentia. chymera non ē
accis. et chymera non est suba. igitur qd nō
est substantia non est accis. antecedens eniz
est verū. et pñs falsum. q: omne q: nō est sub-
stantia est accidens.

¶ Queritur inde an exclusiua sit q:
ta et arguitur q: nō. q:
tūc sequitur q: contraria forent simul vera et
subcontraria falsa. vt tantum homo est aīal.
et tantū homo nō est animal. iste subcontra-
rie sunt simul false et su- subalterne simul ve-
re que sunt contrarie. scilicet non tantum ho-
mo est animal. et non tantum homo non est
animal. igitur contrarie vere. ¶ Secundo si
sunt quante sequitur q: est aliq indefinita va-
cuius quibet singularis est falsa vt tñ aīal est
homo. ¶ Tertio sequit q: a singularib: suffi-

De probatōe

clenter enumeratis ad suam vniuersalem nō valet consequentia. vnde non sequitur. non tñ hoc animal est homo. neq; tantum hoc aīal est hō. & sic d' alijs. igitur non tantū aīal est homo. Quarto isto dato seqt q' duo cōtraria sunt mere negatiua. & duo subcontra-ria aliqd ponere & neutq' eē mere negatiuū. Quinto q' p idē exceptiue cēt q'te. & tunc se quī duoꝝ p'trariōꝝ qdlibet aliqd ponere & duo subcōtraria eē mere negatiua. p' p'ima p'ia. de istis. q'libet hō. p'ter sor. currit. nul- lus hō p'ter sor. currit. & p' secunda de istis nō q'libet hō. p'ter sor. currit. nō nullus hō p'ter sor. currit. **O**ppositus arguit. q' ista est indefinita. tantū aīal est homo. q' in ea su- biecti terminus cois tē. **I**te ista p'ia est i- darij. oīs hō currit. tñ risibile est hō. igitur risibile currit. igit' vtracq' p'missa est q'ta. **A**d dubium dicitur ipsum concedendo & concedunt conclusiones ibi illare.

De p'batōe p'positiōis exceptiue.

In excepti

i mus p'mittentes p'imo q' ex- ceptiua affirmatiua est extra ca- p'io p'is subiectiue aut partis in

modo a suo toto. Ex qua suppositione vlt- rius p'z. q' ad hoc q' exceptiua sit y'a o'z par- tem extra cap'tā verificari de subiecto exce- ptiue & e contra. Ex q'bus p'z q' ista p'ia va- let omne aīal. aliud a lapide currit. & lapis si currit. igit' omne aīal p'ter lapidē currit. Si- cut neq; ista. nullus hō differēs ab asino cur- rit & asinus currit. igitur nullus hō p'ter asi- nū currit. aīis. n. est vex. & p'is falsum. q' p' p'is p'ime p'ie denotat esse exceptionem la- pidis ab aīali que nō est. ideo p'is est falsum. Ideo forte dicitur q' ista. omne aīal p'ter lapidē currit. sic exponit. omne aīal aliud a lapide currit. & lapis nō currit. & lapis est aīal. igitur omne animal p'ter lapidē cur- rit. Sed contra. q' non sequitur. omnis ho- mo p'ter sor. currit. igit' omnis hō differēs a sor. currit. & sor. non currit. & sor. erit ho- mo. igit' ista copulatiua que est p'is non suf- ficienter exponit illud antecedens. Et q' ista p'ia non valeat arguitur ponendo q' sor. non currit. & sor. erit aliqñ quando nō erit alter hō ab eo. & oīs hō nō sor. currit. tunc est an-

tecedens vex. s. oīs hō p'ter sor. currit. q'z tantū sor. erit hō nō currens. & pars p'ima p'is est falsa. q' nullus erit hō alius a sor. Similiter non sequitur. nullus homo alius a sor. currit. & sor. currit. & sor. erit homo. igitur nullus homo p'ter sor. currit. ponatur enim q' sor. currit. quando non erit alter homo ab eo. & postq' sor. erit corruptus cur- rent hoīes multi. & patet q' antecedens est verum & consequens falsus. q'z sequitur nul- lus homo p'ter sor. currit. igitur tantū sor. erit homo qui currit. seu aliquis homo cur- rens. Ideo dicitur q' exceptiua p'positio vt talis quilibet homo p'ter sor. currit. ex- ponitur sic. quilibet homo non sor. currit. & sor. non currit. & sor. erit homo. igitur quili- bet homo p'ter sor. currit. Similiter d' p're- senti. & de p'terito. tener consequentia. Ex quo & ex p'cedentibus patet q' vniuersalis affirmatiua de ly cūmis infert exclusiuam d' terminis transpositis & excl. sua infert exce- ptiuam negatiuam. vnde bene sequitur. om- ne animal currit. igitur tantum currens est aīal. & sequitur vltra. tantum currens est ani- mal. igitur nihil p'ter currens est animal & e contra.

Sed contra arguitur. isto mo- do exponendi da- to sequitur q' in casu ista foret vera. quilibet homo p'ter sor. currit. ponatur enī q' sint multi homines quorum quilibet alius a sor. currat. & nullus homo quiescat nisi sor. tunc sequitur cum alijs veris. q' ista est vera qui- liber homo p'ter sor. currit. S'z arguitur q' non. quia quelibet singularis istius vniuersa- lis est falsa. puta quelibet talis. iste homo p'ter sor. currit. igitur sor. est iste homo. con- sequens falsum demonstraretur enim pla- to. per ly. iste. & patet consequentia ista per suppositionem positam supra. sed forte dicitur q' tales iste homo p'ter sor. currit. non est p'positio vel forte dicitur q' non est ex- ceptiua. Sed p'imum illorum est falsum. q' est oratio perfecta indicatiua perfectum ge- nerans sensum in animo auditoris. igitur est p'positio. **I**tem ista habet subiectus p're- dicati & copulā. & alia ad p'positionē cathe- goricā requisita. igit' tē. **I**teq; secundus est ve- rus. q' in ista p'positiōe. iste hō p'ter sor. currit.

De relatiuis *pprijs utriusque*

ly preter tam bene tenet exceptiue q̄ in ista
ois homo pter sor. currit cū vniuoce ⁊ eodē
modo significet dictio in illa vli ⁊ in illa singu
lari. ideo sequit̄ q̄ tam exceptiua est ista sin
gularis q̄ ista vli ⁊ tam p̄pria licet nō tam
vera. ¶ Item si ois homo pter sor. currit ⁊
plato est homo. igit̄ plato pter sor. currit. cō
sequēs est impossibile. q̄ p modū exponēdi su
perius positū ⁊ per suppositiōes supius po
sitas sequit̄ q̄ plato sit sor. Sed forte huic dī
q̄ iste nō est bonus syllogismus. q̄ plus sub
icit̄ in maiori q̄ p̄cedatur in minori. Sed
contra. q̄ in ista aliq̄s homo preter sor. cur
rit. ly. sor. nō tenet se ex parte subiecti. q̄ non
pōt regi ab illa p̄positione preter. neq̄ ab illo
termino homo. vt patz exercitato in materia
grāmaticē. ideo regitur ab isto verbo currit
ex parte post. igit̄ ⁊. ¶ Item si ois homo
pter sor. currit. igit̄ homo pter sor. currit ⁊
nihil est homo. pter sor. nō currēs. tenet p̄ria
ab exponētibus ad suā expōitā. sic enī ista
debet exponi. q̄ p̄batio debet fieri a primo
termino. p̄babili aut saltem aliqua diuersita
tis ratio foret quare in illa. ois homo currit.
⁊ nō i ista. ois homo preter sor. currit q̄ ratio
nō videt̄. ista igit̄ p̄ria p̄ ab expōita ad suā
exponētēs ⁊ scda pars p̄ntis est falsa. q̄ ali
qd est homo qd nō pter sor. est currēs puta
plato. ¶ Itē neq̄ iste homo preter sor. currit
in dato casu. neq̄ iste ⁊ sic de aliis. igitur nul
lus homo preter sor. currit p̄ p̄ria a singula
ribus sufficiēter enumeratis ad suā vlem ⁊
aīis est verū. igit̄ ⁊ p̄ria. igit̄ alia est falsa. s. q̄
libet homo pter sor. currit. ¶ Item dato isto
modo exponēdi valeret hoc argumētuz
nullus homo non aīal currit. ⁊ aīal currit. ⁊
aīal est homo. igit̄ nullus homo preter aīal
currit. Similiter valeret id nullus homo nō
albus currit ⁊ album currit. ⁊ album est ho
mo. igitur nullus homo preter aliqd album
currit. sed p̄sequēs est falsum q̄ aliqua talīz
consequētiarum valer. istud enim p̄sequēs ē
impossibile. p̄ ipsum enim denotat̄ exceptio
nē esse superioris de inferiori que esse nō pōt
¶ Item sic isto modo exponēdi dato cum
aliis veris sequit̄ q̄ hec est falsa. omnis ho
mo preter asinum currit. posito q̄ q̄libet ho
mo currat. sed p̄sequēs est falsum. q̄ contra
dicto: ium istius est falsum. s. nō omnis hō p̄

ter asinum currit. q̄ sequitur nō omnis ho
mo pter asinum currit. igitur homo pter asi
num nō currit. ab vna eq̄pollente ad aliam
p̄sequens est falsum. q̄ sequit̄ homo pter asi
num nō currit. igit̄ homo nō asinus nō cur
rit. ⁊ asinus est homo. Sed ad primūz illoz
dicī cōcedendo q̄ in dato casu ista est vera
ois homo pter sor. currit. Et cū arguit̄ q̄ q̄
libet eius singularis est falsa. sic significando.
igit̄ ista nō est vera. negatur argumētuz. Et
si forte arguit̄ q̄ sub aliquo termino stāte dī
tributivē nō h̄ descendere. q̄ ista vli ē ve
ra. ⁊ q̄libet eius singularis est falsa. dī cōce
dendo totūz. Et si tūc arguit̄ sic. ois homo
preter sor. currit. igit̄ homo preter sor. currit
tenet p̄ria. ab vli ad suam indefinitam ⁊ seq
uit̄ vltra homo pter sor. currit. igit̄ plato pre
ter sor. currit. vel cicero pter sor. currit. ⁊ sic
de aliis. p̄sequēs est falsum vt prius. ⁊ tenet
p̄sequētia. q̄ sub termino stāte determinate li
cet dīstīctiue descendere. igit̄ a p̄mo sitōis ho
mo pter sor. currit. igit̄ plato preter sor. cur
rit vel cicero preter sor. currit. ⁊ sic vltra. Di
cī concedendo totū vsq̄ ad illam consequē
tiam homo preter sor. currit. igit̄ plato pter
sor. currit. vli cicero preter sor. currit. ad quā
dicī negando. ⁊ ad regulā dī q̄ ipsa nō est
generaliter vera. vnde sicut sub subiecto isti
vniuersalis ois homo preter sor. currit. nō h̄
descendere ad aliqd p̄ticulare aliquā singula
rem veram assignando. sic neq̄ sub isto ter
mino homo in ista indefinita homo pter sor.
currit. Et p̄ hoc r̄ndet̄ ad aliud negādo istaz
p̄riam ois homo preter sor. currit. plato est
homo. igit̄ plato preter sor. currit. q̄ excepti
ua nō pōt esse maior in parū ad cōcedēdum
suaz singularē formalit̄. q̄ subiectū istius nō
stat mobiliter sic q̄ sub isto licet descendere
inferendo suā singularē. Ad aliud dicī negā
do istaz p̄sequentia. ois homo preter sor. cur
rit. igit̄ nihil est homo qd nō preter sor. cur
rat. neq̄ ista est exponēs eius. q̄ nō est ex
poniblis a primo termino ⁊ cā est. q̄ subie
ctuz istius exceptiue nō stat mobiliter sic q̄ li
cet aliquā eius singularē inferre. vlt̄ sub eo
nullo modo licet descendere. q̄ nō licet descen
dere. igit̄ iste homo currit. si est aliqd a sor. ⁊
sic vltra. q̄ conditionales in cōsequente po
sīte sunt impossibile. neq̄ sic licet descendere

De probatione

sub subiecto istius omnis homo pter sor. currit & iste est alius a sor. igitur iste currit. & sic de aliis descendendo ad omnes homines alios a sor. qz descendere sub subiecto vltis est suas singulares cu debito medio inferre. neqz licet inferre singulares istius vltis ex ista vniuersali. igitur &c. ¶ Ad aliud dicit. negando istam consequentiam. neqz iste homo pter sor. currit. neqz iste. & sic de aliis. igitur nullus homo pter sor. currit. Et ad regulam dicit q in exceptionis no valet. & ulterius cu arguit q isto modo exponendi dato esset ista falsa. ois ho pter asinum currit. pceditur. Et eni arguitur q no. qz eius oppositum est falsum. s. non ois homo pter asinum currit. dicit q no & negat ista consequentiam. no omnis ho pter asinum currit. igitur homo pter asinum no currit. & regula allegata no valet in exceptionis vt supra dicebat. Unde aduertendu est ad dan dum contradictorium in exceptionis q oportet pponere negationem aduerbialem negantes vt preposita auferre. Unde iste no contradicunt ois homo pter asinum currit. & homo pter asinum no currit. neqz iste nullus homo pter asinum currit. & alius homo pter asinum currit. Et arguit. adhuc q ista sit falsa in isto casu. no ois homo pter asinum currit. qz sequitur ex ista q ex ista q no ois homo no asinus currit & asinus est homo & asinus currit ab exposita ad exponentes di. negando pnam qz exceptiua mere negatiua no habet exponi. Sed hz casus veritatis disiunctive & regula superius data de exponere exceptiua vera est de exceptionis no mere negatiuis pp quod tales sunt dubitande no homo pter asinum currit no tu vides aliquem hoies pter sor. posito q nullum hoiem videas. si eni negationes cadunt super totu sic q in vtraqz neget exceptio sunt iste mere negatiue & ambe vere. Si aut negatio no cadat sup totum sic no p radicat iste tu vides aliquem hoiem pter sor. & no tu vides aliquem hoiem pter sor. sed sunt ambe false. Sed vtrūqz p radictorium est p ponendo negationem negat exceptionem. ¶ Ad vltimum pot probabiliter dici q ista nullus homo pter animal currit. debet sic exponi nullus homo no aial currit. & aial no curres est homo. & si aliquid est animal illud est. ¶ Sed forte arguitur. q ista esset vera,

nullus homo pter hominem est homo. Similiter ista. nullum ens pter ens est ens consequens falsum quoniam in qualibet illarum denotatur esse exceptio. & in nulla illarum igitur quelibet illarum est falsa. mino: arguitur. quia equale ab equali excipi non potest. quia excipere aliqd denotat remanere de eo a quo fit exceptio. sed huic dicitur postea.

Sed incidit dubium in ista materia an ista sit possibilis ois homo pter sor. excipit. & arguitur q no. qz sequit ois homo pter sor. excipit igitur sor. est homo & sor. no excipit & patet pna. & pns est impossibile. igitur & asis. qd e dubium. & qd pns sit impossibile arguit. qz necesse est q ipse sit a multis rebus excipit & b. in multis locis.

Oppositum tamen arguitur. qz cras erit ita q omnis homo pter sor. excipitur. igitur potest esse. ita q omnis homo pter sor. excipitur & ultra potest esse ita q omnis homo pter sor. excipitur. & ista est sic significando. igitur est possibilis. patet consequentia & arguitur primum antecedens ponendo q cras erit. ita q nullus homo est nisi socrates. vel plato. & q ista. ois homo pter platone currit. erit sic significando. tunc no existente alia exceptiua ab ista vel eius parte & solum illud sit exceptum vel appellatur exceptum quod excipitur p dictionem exceptiuam. sequit tunc q cras erit ita q ois homo pter sor. excipit. qz cras erit ita q tui plato p dictione exceptiuam excipitur.

Ad quod dubium respondet ipm negando capiendo istuz terminum excipi. put significat rem extra capia a quacumqz re extra capiatu seu extra capta sit dato q iste terminus excipitur no distribuat. isto eni modo sequitur. si sor. est ipse e exceptus. io ista est penitus impossibilis. omnis homo pter sor. excipitur siue est exceptus sic significantibus terminis. Sed si ponitur q iste terminus exceptiua vel excipitur significet rem exceptam solum p exceptiuam dictionem dicitur q illa est possibilis. sed no est possibile istam esse veram vt probat argumentum. ¶ Sed contra predicta iterum sor.

proposi. exceptiue

te arguitur probando istum modum expo-
nendi non fore bonum. quia cum veris isto da-
to sequitur quod hec impossibilis. sic significando
omnis homo preter nos currit demonstran-
do me. et te per ly nos. Et idem arguitur de
ista omnis homo preter sor. et platonem cur-
rit consequens tamen est falsum. ponatur enim quod
nullus homo nisi nos sit non currens. vel nisi
sor. et plato. ¶ Item sequitur. fore possibile quod
tu incipis scire omnem propositionem preter
a. et tamen tu incipis scire. a. consequens est
falsum. quia exceptiua repugnat sue preiacen-
ti. similiter quod tu differas ab omni homine pre-
ter a te. consequens est falsum. quia tunc se-
quitur quod omnis homo preter te sit. et probatur
consequentia. quod tu differas ab omni homine
non te et non differas a te et si aliquid est tu id
est homo. consequens tamen est falsum. ¶ Item
sequitur quod tu non differas ab alio preterquam ab asi-
no. consequens est falsum. quod tunc a nullo alio
ab asino differes. et cum capra sit et tu sis. se-
quitur quod tu es capra. Item sequitur quod possi-
bile foret quod tu vides omnes homines albos
preter sor. et tamen non vides aliquem ho-
minem album etiam neque aliquos homines albos.
¶ Item hec consequentia non valet. omnis pro-
positio non exceptiua est vera et propositio ex-
ceptiua non est vera propositio. et si aliqua est
propositio exceptiua illa est propositio. igitur
omnis propositio preter exceptiuam est vera
in casu enim antecedens est verum et conse-
quens falsus. posito quod nulla sit exceptiua. alia
a consequente vel eius parte. et sit ista conse-
quentia tota cum ista deus est. vel fiat argu-
mentum de ista omnis propositio categori-
ca preter exceptiuam est vera. et ponatur ca-
sus de illa. ¶ Item ista tantum omnis homo
preter sor. currit. non exponitur illo modo. igitur
et c. ¶ Ad primum dicitur concedendo quod
tales sunt impossibiles. omnis homo preter
nos currit. omnis homo preter sor. et dicero-
nem currit. quia ex utraque sequitur quod omnis
homo currit. et etiam quod homo non currit.
nec admittitur casus ibi positus. ¶ Et si sor-
te arguitur quod illa sit vera. aut possibilis. om-
nis homo preter sor. et platonem currit. quia
ponatur quod omnis homo differens a sor. vel pla-
tone. currat. et non currat sor. neque plato. tunc
ista propositio est prius falsa et prius vera omnis ho-

mo currit. igitur per dictionem exceptiuam
potest verificari. et tenet consequentia per an-
tiquam regulam. scilicet quod omnis proposi-
tio vniuersalis partim vera et partim falsa.
potest per dictionem exceptiuam verificari.
sed ista non potest aliter verificari. quam sic om-
nis homo preter sor. et platonem currit. igitur
et c. Sed huic dicitur admissio casu quod
ista omnis homo currit. non est partim ve-
ra et partim falsa. sed simpliciter falsa. neque ve-
rificatur per dictionem exceptiuam. immo si
exceptiua est vera vniuersalis sibi correspon-
dens est falsa. Et ulterius dicitur quod illa regu-
la antiqua intelligitur sic quod propositio vniuer-
salis cuius aliquae singulares sunt vere et ali-
que false potest habere exceptiuam veram si
ibi correspondentem in qua excipiantur sin-
gularia pro quibus ista vniuersalis est fal-
sa que regula verificatur in terminis simpli-
cibus. et de vniuersali et exceptiua quarum
nulla se falsificat. et tunc ulterius dicitur quod hu-
ic vniuersali false. omnis homo currit. in casu
dato correspondet ista exceptiua omnis ho-
mo preter sor. vel platonem currit. Ad secun-
dum dicitur concedendo istam tamen possi-
bilem. tu incipis scire omnem propositionem
preter. a. et tamen tu incipis scire. a. sicut po-
sito quod due propositiones sint vere et non plu-
res quas modo incipias scire per positionem
de presenti et sit solum. a. propositio falsa que
incipiat esse vera per remotionem de presen-
ti et quam incipias scire. et patet conclusio.
Et ad argumentum contra quia tunc ex-
ceptiua et sua preiacens non repugnant. de qua
in talibus terminis propositis frequent non re-
pugnant. Et si arguitur. si tu incipis scire om-
nem propositionem preter. a. igitur tu non in-
cipis scire. a. ab exposita ad exponentem. ne-
gatur consequentia. quia ista non est exponi-
bilis ratione istius dictionis preter. sed ratio-
ne de ly incipis eo quod est primus terminus p-
babilis in ista. Et per hoc etiam dicitur ne-
gando istam tu differas ab omni homine pre-
terquam a te et etiam consequentiam istam tu
differas ab omni homine non te et non differas
a te et es homo igitur tu differas ab omni ho-
mine preterquam a te. si ista. tu differas ab
omni homine preterquam a te. habet sic ex-
ponitur tu es. et omnis homo preter te est. et tu non es

Tractatus

homo preter te. sed inino: ē falsa. i. gitor. 7c.
¶ Ad aliud dī concedendo q tu nō differs
ab alio preterq ab asino neq differs ab alio
ab asino sicut nō differs a non asino. sed pp
illud nō sequitur q nō differs a capra. neq
sequitur q a nullo alio ab asino differs. Et
cōsimiliter dī ad illam. tu nō differs nisi ab
asino. q: sensus eius ē q nō differas ab ali-
quo nisi ab asino. **¶** Ad aliud dī negādo cō-
clusionē ibi illatā. q: segtur. tu vides oēs ho-
mines albos preter sor. igitur oēs hoīes albi
pter sor. vident a te. tenet p̄na. ab actina ad
passiuam. 7 ultra segtur. igitur aliqui hoīes
albi differentes a sor. vident a te igitur aliqui
hoīes albi vident a te. q: repugnat secunde
parti cōclusionis. Ista enim est falsa. tu vides
istos hoīes alios a sor. demonstrando mulie-
res. neq masculinum genus cōcipit semini-
nū in numero plurali nisi illud adiectiuū sup-
ponat p vtracq. **¶** Ad aliud dī in insolubili-
bus. **¶** Ad aliud dī q probat verū. q: aliud
terminus p̄babilis p̄cedit. Et regula superi-
us data intelligitur q exponenda est. p̄mo
mō dicto qñ talis dictio exceptiua est p̄m^o
terminus exponibilis in ea. **¶** Verūm est ad
uertendū q ista p̄positio vel cōiunctio pre-
ter aliqui tenet exceptiue 7 aliqui mere nega-
tiue. 7 iō secūdo mō exponet sic. oīs homo
preter sor. currit oīs hō nō sor. currit. 7 sor.
non currit igitur oīs hō preter sor. currit. 7
isto mō ista est vera. iste hō preter platonez
currit. posito q plato nō currat. 7 sor. currat
7 ista sit sic significando. Sili iste sunt vere
oīs homo preter chymera est oīs hō preter
adā est rōnale aīal. oīs hō preter asinū est oī
scipline susceptiuus. 7 oē aīal preter lapidem
est suba sensitua. Et sili ista est vera. nullus
hō preter aīal currit. q: nō plus significat ni-
si q nullus hō nō aīal currit. 7 aīal currit.
qd possibile est. iō ponatur 7 segtur propo-
sitiū. sed sic nō significat ly preter dū tenetur
exceptiue. sed significat mō quo expōsite sūt
propositiones supra. Aliqñ aut tenet ly pre-
ter subtractiue. Aliqñ additatiue vt tres ho-
mines preter sor. currunt. Si ly preter tenet
additatiue significat q tres hoīes ultra sor.
currunt. Si vero ly preter tenetur subtracti-
ue significat q tres hoīes remoto sorte cur-
runt neq hoc respuendū est. q: nihil vtilius

in aliqua scia hoīes laborant q̄ q̄ cuiuslibet
vocabuli vim 7 p̄prietatē cognoscant. 7c.

De expositione reduplicatiue.

Atione dictionis redu-

placatiue tēte af-
firmatiue sufficit ad p̄positio-
nē exponendam copulatiua cū^o
prima ps est categorica in qua

affirmatur dictio reduplicata de subiecto ex-
ponende reduplicatiue. 7 secunda pars est p̄-
positio cōditionalis cōposita ex dictione re-
duplicata 7 predicato reduplicatiue. vbi gr̄a
sor. inquantū hō est aīal. sic exponitur. sor. est
hō. 7 si aliquid est homo illud est aīal. igitur
sor. inquantū hō est aīal. Contra quē modū
exponendi forte arguit. q: isto dato sequitur
q ista sit falsa. sor. inquantū sor. currit posito
q sor. currat. 7 sit ista sic significando. q: ex
ista secundum istū modū exponendi sequit̄
q si aliquid sit sor. illud currit. que ē cōditio-
nalis falsa. sed tñ q illa reduplicatiua sit ve-
ra arguitur. q: sor. currit in isto casu 7 sor. est
sor. inquantū sor. igitur sor. inquantū sor. cur-
rit. p̄na p̄z expōsitiue. **¶** Itē secūdo segt̄
q quēcunq differunt inquantū differūt ip̄a
conueniunt. q: datus. a. 7. b. ip̄a differunt. 7
si aliqua differunt ip̄a cōueniunt. q: nō p̄t
esse q aliqua sint que nō al. qualiter conue-
niant. Et aliq̄ enā inquantū p̄ueniūt differūt
q tñ falsū ē. q: si aliq̄ inquantū p̄ueniūt diffe-
rūt 7 inquantū aliq̄ differūt discōueniūt. igit̄
aliq̄ inquantū conueniunt discōueniunt. sed
in quocunq aliquo discōueniunt in illo nō
conueniunt. igitur aliqua inquantū conue-
niunt non conueniunt. **¶** Itē isto dato sequi-
tur q p̄cise tanta est cōuenientia inter ali-
qua quanta discōuenientia. p̄is est impossi-
bile. **¶** Itē sequit̄ q quantitas continua in-
quantū continua est discreta. consequens
falsū. q: quantitas continua prout continua
differt a discreta. 7 arguit̄ p̄na. q: quātūq
quantitate continua data illa est discreta. 7 si
aliq̄ est quantitas p̄mua illa ē discreta. **¶** Sz
forte dī q hoc p̄positio quantitas p̄mua in-
quantū p̄mua differt a discreta. ē vera tenēdo
ly inquantū specificatiue. Sed ista eadem
non est vera tenēdo ly inquantū reduplica-
tiue. **¶** Sed contra istam responsionē sic ar-
guitur. q: si quantitas continua differt a di-

De ly infinitum

secreta inquantum est quantitas continua sequitur q^d quantitas continua inquantum continua differt a se ipsa. p^r consequentia. et p^ris est impossibile. ¶ Item si ista sit vera. quantitas continua inquantum quantitas continua differt a discreta specificatiue tenendo ly inquantum sequitur q^d solum propter hoc quantitas continua differt a discreta. q^d quantitas continua sⁱm rōnez. sine conceptu suuz propriu differt a discreta. ¶ Sed contra. tūc sequit^r q^d nulla diffōne existente. aut conceptu non differt quantitas continua a discreta aliquo modo inquantum continua. ¶ Item hec nō est de sⁱm q^d ipm. homo est animal. ut patet primo posteriorum. idco non ē veruz q^d homo sⁱm q^d homo ē animal sicut videt^r dicere ipsemet Aristoteles eodem loco. Ideo forte dicit^r q^d p^risistice exponenda est dictio reduplicatiua. sicut iam exposita ē. Sed posterioristice exponenda ē sic sⁱm. inquantu hō ē aīal sⁱm. est homo. et si aliqd ē homo illud ē aīal et e contra si aliqd ē aīal illud ē homo. ¶ Sⁱ contra istā responsionē sic arguit^r. q^d illo dato sequit^r q^d homo inquantu homo sit homo coloratus posterioristice exponēdo. p^ris ē falsum. q^d nulla talis est dⁱ sⁱm q^d ipm. hō est homo coloratus. ¶ Itē seq^ret^r q^d duo p^radictoria eēnt sⁱl^r vera. q^d illa ē vera. sⁱm. iquātū hō ē aīal. ut p^r exponēdo primo mō. et ē falsa exponēdo. scōdo mō. igit^r sⁱm p^radictoria ē vera. ¶ Itē illi modi exponendi repugnāt. igit^r vnicus eoz ē verus. aut nullus eorum est verus. Sⁱ pro expositione illius termini sⁱm q^d ipm et illius termini p^r se. aduer te ad multiplicatē istⁱ note cālis q^d. et quot modis cālis reddat^r vera.

¶ De expositione illius termini infiniti.

Expositione

¶ Istius termini infinitus dⁱ p^rima suppositio q^d iste terminus infinitus cathegorematicus sumptus epponit^r p^rmatice istⁱ termino finitus. Secūda suppositio q^d ly infinitum cathegorematicum sumptu significat tantu quantu non terminatu. vel non habēs terminum vel terminos p^r illa suppositio. q^d bene sequit^r hoc est infinitum. igit^r hoc est nō finitus. et vltra igit^r hoc nō est habēs finem vel terminum

et tenet p^ria ista p^rima. q^d ē ab affirmatiua dⁱ predicato p^riuato ad affirmatiua de p^rdicato infinito. Tercio accipit^r q^d propositio exponibilis rōne istius termini infiniti sine cathegorematicis sumptu exponit^r sic. infinitus numerus est finitus. aliquantus numerus est finitus. et nō tantus q^d in duplo maior. et in quaduplo et sic vltra. igit^r infinitus numerus ē finitus. Infinitu pondus sⁱm. pōt portare aliquantū pōdus sⁱm. pōt portare. et nō tū pōt portare q^d in duplo maius. et in quaduplo. et sic vltra. igit^r infinitu pōdus sⁱm. pōt portare. ¶ Resupponatur vlt^rius ex modo loquēdi q^d cū ly infinitu ponit^r a p^rte subiecti nō p^recedente termino secūm cōstructo capitur sine cathegorematicis. sed cū ponitur a p^rte p^rdicati q^d solū accidit vocalibus vel scriptis capitur cathegorematicis. Ex quibus sequitur primo q^d nō infinita sunt finita. sed aliq^d sunt in re natura que sunt quantitas infinita. p^ria p^ria p^ria. q^d aliqua sunt finita et nō plura datis sunt finita. q^d due p^ria istius p^rimi sunt in re natura. et nō plura q^d iste due p^rtes sunt in re natura. q^d iste due partes sunt tot p^rtes vel nō pauciores q^d mille. vel decem milia. et sic de alijs. q^d nulla p^ria quantitatiua continet hⁱ pauciores partes q^d ipm continet. Et secūda pars istius p^rclusionis vera est q^d aliq^d sunt quantitas infinita. q^d aliqua sunt instantia in. a. tpe. aut puncta in a linea q^d sunt quantitas et multitudo infinita. q^d omnia puncta in. a. linea nō sunt finita quantitas. ¶ Sⁱ forte dicitur q^d nulla sunt omnia instantia. aut omnes partes proportionales unparcs istius continui. q^d neq^d duo instantia. neq^d tria neq^d mille. et sic vltra. et si sic ergo nulla erūt omnia instantia que sunt vel erūt in hora.

¶ Sed contra istud arguit^r q^d per idē mōla sunt omnia que sunt. consequens falsū. q^d vniversum est omnia que sunt. q^d vniversū est vniversum. ¶ Item hoc continuum est omnia que sunt hoc continuum. et hoc continuum est aliqua. igit^r aliqua sunt omnia q^d sunt hoc continuum. et per consequens aliq^d sunt omnes partes que sunt hoc continuum et ita aliqua sⁱm aliquem ordinem sunt omnes partes proportionales pares que sunt hoc continuo. et sic etiam sⁱm aliquem ordinem aliqua sunt omnes p^rtes proportionales

De infinitum

Impares que sunt in hoc continuo. ¶ Et si arguitur consimili modo. sicut prius quod non. quia neque due neque mille sunt omnes partes impares que sunt in hoc continuo. et sic ultra. non nulle sunt omnes partes impares que sunt in hoc continuo. de negando autem sic intelligendo quod nec due partes nec mille. et sic de singulis sunt omnes partes que sunt in hoc continuo tam finitas quam infinitas numerando. quod de illis verificatur tam numerus finitus quam infinitus. et hoc per nullum numerum finitus signari possint distincte. tamen per numerum infinitum signari possunt. ¶ Ideo concluditur ultra quod non infinitus numerus est finitus. hoc alia qua sunt numerus infinitus. ut patet de partibus imparibus dati continui. Et quod non infinite partes proportionales sunt in illo continuo. quod non plures partes quam sunt partes que sunt due medietates sunt in dato continuo. Et ulterius patet quod aliquis est numerus cuius aliqua pars est numerus. qui non est minor quam iste numerus. cuius est pars. Et quod non omnis numerus est maior sua parte. Et aliquis numerus est equalis sue parti. quod numerus binarius quod est a primo non est maior numerus quam numerus qui est eius medietas. neque minor. et cum uterque illorum sit finitus simpliciter sequitur quod uterque illorum est alteri equalis.

Sed contra hoc forte arguitur. quod istis datis sequitur quod finitus numerus est infinitus. omnis est impossibile ut patet ex prima suppositione. quod sequitur quod numerus finitus est non finitus. et prima prima arguitur. quod a continuo est numerus infinitus et a continuo est numerus finitus. quod a continuo est due medietates que sunt numerus finitus puta binarius. igitur et sic. sed maior arguitur. quod aliquis numerus infinitus est in a. sicut partes in toto. id sequitur a fortiori quod a numerus sit infinitus. patet prima. et autem arguitur quod numerus quod est omnes partes impares a continuo est infinitus. et iste continetur in a. igitur et sic. ¶ Item nullus numerus potest esse maior numerus quam sit et a est numerus. igitur a est numerus infinitus. ¶ Item aliqua pars a est numerus infinitus. igitur a fortiori a est numerus infinitus. ¶ Item a numerus infinitus proportionem habet ad aliquod datum numerum finitum. igitur a non est numerus finitus patet prima. et antecedens arguitur. quod infinitam proportionem habet

numerus ad istum numerum binarium qui est due intelligentie. ¶ Item sequitur quod finitum aliquid infinitum excedit excessu soliti finiti. ¶ Item sequitur quod aliquis est maximus numerus puta binarius qui est in hoc continuo. et idem est minimus qui est in eodem. quod nullus numerus in hoc continuo est maior vel minor illo quod si conceditur arguitur quod illa copulativa sit falsa virtute superlativi gradus. ¶ Item in infinitum continuo quodlibet est divisibile ut ponit Aristoteles in primo et tertio et sexto physicorum. ¶ Item sequitur ista conclusio quod a numerus finitus est minor. b. numero finito. et augetur in finitum. successively. b. numero stante. et tamen a nunquam erit equale. b. prius est impossibile. et consequentia arguitur posito quod a sit numerus minor finitus qui non sit quantitas continua et crescat a successively per totam istam horam diserte sic quod in primo non esse hore erit a numerus infinitus et sit. b. numerus finitus qui est aliquid continuum. tunc patet tota conclusio de ducenti vel ponatur quod a stante diminuat b. ad non quantum successively. et sequitur contra conclusio. ¶ Item dato illo sequitur quod a est finitum et non augetur. neque diminuetur. et tamen in primo non esse hore erit infinitum. omnis impossibile. et probatur consequentia ponatur quod a sit unum corpus longum in infinitum versus orientalem plagam et finite longum versus nos pedaliter latum et profundum. sic patet quod hoc corpus est finitum. quod est terminatum tam secundum latitudinem quam secundum profunditatem. et finitum versus nos. igitur a est corpus finitum. ¶ Item a corpus est figuratum igitur terminum vel terminis clausum. consequentia patet ex primo euclidis. quod figura est que terminum vel terminis clauditur. ideo a corpus est finitum. ¶ Item dato natur igitur quod sine maioratione. aut diminutione auferatur primum pedale et fiat figura spherica. deinde auferatur secundum pedale et extendatur circa primum sine augmentatione et diminutione eius. et sic ultra de omnibus pedalibus. et tunc sequitur quod in fine erit a simpliciter infinitum. quod ex nulla parte terminatum. ideo sequitur tota conclusio. ¶ Item arguitur in eodem casu quod a est finite longum. quia habet ultimum versus orientem. quod habet aliquam partem qua nulla est ulterius secundum istam directionem. quod capiat totum preter primum pe-

De expositione

dale istius et sequitur quod ista est pars que nulla est ulterius: scilicet ista differentia positionis.

Sed

ad horum primum dicitur negatio istam consequentiam cum inferat quod numerus finitus est infinitus. et cum arguitur quod sic: quia a numerus qui est hoc est finitus est infinitus. negatur hoc et negatur hec consequentia numerus infinitus est hoc tanquam sue partes. igitur a est numerus finitus. Ad secundum negatur ista consequentia. nullus numerus potest esse maior quam est a et a est numerus. igitur a est numerus infinitus. Ad tertium negatur antecedens. scilicet quod aliquis para est numerus infinitus et ulterius dicitur quod numerus qui est omnes partes impares secundum istam divisionem non est pars a. scilicet est partes a. Ad quartum negatur ista consequentia infinitam proportionem habet a ad aliquem numerum finitum. igitur est numerus infinitus. Et si forte arguitur contra istam responsionem. quia tunc sequitur quod a numerus est maior b. numero. et a. diminuitur vniuersimodum ad non quantum stante b. et tunc a nunquam erit equalis. b. per consequentiam quia diminuitur a continuum versus ad non quantum stante. b. numero qui est due intelligentie. Item a numerus infinite distat a non quantum. igitur numerus est infinitus numerus. Ad primum dicitur quod de virtute sermonis non diminuitur a numerus. quia nec hoc primum. neque aliqua eius pars unquam erit minor numerus quam est hoc continuum. scilicet illud continuum diminuitur. aut condempnabitur ad non quantum et causa est. quia nullus numerus potest esse maior numerus quam ipse est. Et generaliter nulla quantitas discreta potest esse maior quantitas discreta quam ipsa vel sit minor. et generaliter nulla quantitas potest esse maior quantitas quam ipsa sit. scilicet in aliquo quantum titas continua possit esse maior quantitas continua quam ipsa sit. Ad aliam formam negat auctor ista consequentia a numerus infinite distat a non quantum igitur a numerus est infinitus. Et si forte arguitur quod sic: quia a distat a non quantum. per numerum infinitum. igitur a. distat infinite. a. non quantum negat prima. Ad aliud principale argumentum dicitur quod per tales propositiones primum infinitum est diuisibile intellectus Aristotelis. quod primum est diuisibile in semper diuisibilia. sicut ipsemet dicit primo celi Ad aliud dicitur ut prius negando quod a numerus

fiet maior numerus et negat casus. ibi positus ad intellectum argumentum et si admittat casus gratia disputationis procedit conclusio. sicut prius. Ad aliud dicitur de virtute sermonis procedendo conclusionem illam. Et si contra forte arguitur quod illud corpus in principio est infinitum. quia infinite distat a non quantum. igitur ipse est infinitum. Item hoc corpus non potest augeri. igitur ipse est infinitum. Item sequitur si hoc corpus est finitum quod hoc corpus est maius sua parte quantitate. Item si hoc corpus est finitum alicui corpori esset eque. prius falsum. Sed ad omnes istas formas dicitur quod libet istarum negando preter primam cuius negat auctor dicitur simpliciter tamen finitus tenet iste sonus. Ad ultimum argumentum quo arguitur quod a est finitum longum. quia hoc ultimum versus parte infinitum. dicitur negando auctor et dicitur ultra quod quicquid parte data ab eo est ulterius neque hoc totum. est eque ultra sicut aliquid eius prius. imo nulla est prima pars neque ultima alicuius continui.

De expositione de libro primo totum.

Sicut

s

ly infinitum aliquod sumitur cathegorematicum et aliquod sincathegorematicum sic iste terminus totius versus cum sumitur sincathegorematicum equaliter habet

se complexum quibus prius cum vero sumitur cathegorematicum equaliter huic complexum perfectum ex suis partibus capiendum prope totum. putat dicitur relative ad partes. Et cum ponit a parte subiecti ly totus non determinatum perscruit sincathegorematicum capi a parte vero predicati cathegorematicum. quod totum est ad beneplacitum accipientis. Et quibus prius primo quod deus fecit totum quod ipse potuit facere quod produxit for. et omne quantum est totum quod ipse fecit in mundo.

Sed forte

contra id arguitur. quia isto dato procedendum est quod tota a. materia esset minor a. materia. quia quibus prius a materie est minor. a. materia. prius tamen est falsum quia illa propositio tota. a. materia est minor. a. materia est affirmatiua significans iuxta compositiones suorum terminorum cuius predicatum non verificatur de subiecto. id sequitur quod ipsa est falsa. per priam cum asse. quia hoc predicatum minor a materia non verificatur de hoc subiecto a materia. quia tunc idem esset seipso minus. Item ex quo ista est affirmatiua significans iuxta compositionem suorum terminorum. et est vera per rationem huius subiecti et pre

De ly totus

dicatum distincta. ergo predicatum et subie-
ctum supponit per eodem. prima patet. et prima est
falsus. igitur et alius. et non nisi per ultima parte il-
la. scilicet. quod hec est vera. igitur et c. ¶ Item sequitur
cum aliis veris quod totus hoc quadratum est mi-
nus a quadrato demonstrato certo quadra-
to. quod quilibet pars istius quadrati est minor
isto quadrato presequens tamen est falsum. quod illa
propositio. totum hoc quadratum est minus hoc qua-
drato significat quod totum hoc quadratum est mi-
nus quadratum quod hoc quadratum sumendo ly
minus adiective ad suum substantivum. scilicet. qua-
dratum. sicut illa homo est albus significat quod
homo est homo albus. per totum ex grama-
tica. sed hec secunda est falsa. ut patet. igitur et illa pri-
ma est falsa. ¶ Item isto dato sequitur. quod illa est
falsa. totum quod est in mundo esse in oculo tuo. quod
ipsa significat ut dicit positio quod quilibet pars
alicuius quod est in mundo est in oculo tuo. prima tamen
est falsum. quod in ista. totum quod est in mundo est in
oculo tuo. ly quod relative refertur ad ly totum. quod
esse non potest nisi ly totum sumat substantivum et ca-
thegetematicum. igitur illa significat quod aliquod
totum quod est in mundo est in oculo tuo quod est ve-
rum. quod aliqua pars oculi tui est unum totum quod
est in mundo.

Sed ad horum primum dicitur forte negan-
do presequentiam cum inferitur quod to-
ta a materia est minor a materia. quod illa pro-
positio significat quod tota a materia est minor
a materia ipsamet. a materia. sicut ista. totum
for. est minor for. significat quod totus for. est mi-
nor for. ipso for. et sicut illa totum aial est minus
aial. significat quod totum aial est minus aial aiali
per n. adiectiva adiacent suis substantivis posi-
tis in ordine et non subintellectis. unde illa mona-
chus est albus non significat quod monachus est
homo albus. sicut ista homo est albus. non signi-
ficat quod homo est albus canis vel bos vel homini
Sed hec responsio tamen in se vera sit adhuc vi-
detur stare argumentum. quod capiatur hec propositio
tota a materia est pars a. materie que est ve-
ra. ut sequitur ex premissis. cuius predicatum non ve-
rificat de subiecto. ¶ Ideo ad illud dicitur con-
cedendo istam conclusionem. quod illa est propositio
vera significans iuxta compositionem suorum
terminorum et predicatum non verificat de subie-
cto. Et per hoc dicitur ad aliud negando istam
presequentiam. illa est propositio affirmativa et

vera significans iuxta compositionem suorum
terminorum. igitur subiectum et predicatum pro eo-
dem supponit neque neque ex hoc sequitur ipsa
sit falsa. ¶ Ad aliam formam per etiam per iam
dicta quod illa est falsa totum a quadratum est
minus a quadrato. sed hec est vera quod totus
a quadratum est minor pars a quadrato.

¶ Ad aliud dicitur concedendo illud totum quod
est in mundo est in oculo tuo. eo quod ly quod de-
terminat et pertrahit ly totum ad standum cathe-
getematicum. Sed adhuc forte contra positionem
arguitur. quod illa data posito quod illa totus for. est
minor for. sit sic significando sequitur quod ipsa est
universalis consequens falsus. quod tunc aliqua
posset signari eius indefinita vel singularis.
prima est falsus. ¶ Item sequitur quod illa sit con-
grua et perfecta totus est in mundo. quod ille ter-
minus totus valet tantum quantum quilibet pars
igitur valet illa consequentia. quilibet pars est
in mundo. igitur totus est in mundo. prima falsus
quod illud quod ponitur pro consequente non est con-
gruum et perfectum. igitur et c. Sed per primo
dicitur concedendo quod aliqua est universalis
que non est apta nata habere indefinitam
vel singularem sic significando. ¶ Et pro
secundo dicitur quod iste terminus totus sit cathe-
getematicum et per se sumptus nulli complevo
equale. sed tamen iste terminus cum substanti-
vo sibi coniuncto equale uni complevo. sicut
hoc complexum totus for. equale huic. quilibet
pars for. Sed contra forte arguitur. quod hoc
compleverum significat ex compositione suarum
partium. sed nulla pars significans istius com-
plexi significat oblique. igitur illud comple-
rum totus for. significat solum recte et non ob-
lique. et per consequens non significat tantum
quantum hoc complexum quilibet pars for. eo
quod id complexum quilibet pars for. significat re-
cte et oblique eo quod aliqua pars eius est recta et
aliqua obliqua. alterius autem. scilicet. huius com-
plexi totus for. nulla pars est obliqua. igitur
et c. Hunc dicitur quod illud complexum totus
for. non significat penitus iuxta compositionem
suorum terminorum.

Sed adhuc arguitur quod illud com-
plexum totus non
valet tantum quantum hoc complexum que-
libet pars. quod tunc sequeretur quod ista comple-
xa equivalerent totus homo. et quilibet pars

De ly eternaliter

hō pñs falsum. & pbatur pñs. q: ly totū va-
let tñ quantū hoc cōplexū q̄libet ps & ex ad-
ditione istius termini hō nō variat illius cō-
plexi nec etiam illius termini hō significatio.
igit̄ totū hoc cōplexū totus hō. valz tñ quā-
tū hoc cōplexū q̄libet ps hō. Et tūc ista. ppo-
sicio totus hō currit. valet tñ q̄tū hoc. q̄libz
ps hō. vel existens hō currit. ¶ Itē nulla p-
fictus cōplexi totus hō significat hōes obliq̄
& illud cōplexū significat ex cōpositione suaz
partiū. igit̄ hoc cōplexū totus hō nō signifi-
cat tñ q̄tū hoc cōplexū q̄lz ps hominis.

Ideo dicitur aliter in hac materia q̄
iste terminus totus cathegore-
maticus sumptus valet tñ quantū hoc cōple-
xū s̄m oēs partes collectivē sumptas. sic in-
telligendo for. est totus albus. i. for. s̄m oēs
ptes suas collectivē sumptas est albus. qd̄
possibile est. sed ista totus for. est albus sine
thegorematicē sūmēdo ly totus significat q̄
for. s̄m oēs suas ptes divisivē & s̄m q̄libet
partē suā est albus qd̄ nō est possibile. Ex q̄
bus seq̄t q̄ ista esset impossibilis tota a linea ē
minor: a linea. & tota a materia ē minor: a ma-
teria. & s̄m ista est falsa. & pñs tota a linea
est ps a lineā. q: ista significat q̄ a linea est p-
a lineā s̄m se & q̄libet eius partē. Et ex illa
rāsiōne nō sequitur illa inconuenientia. s. q̄
aliq̄ est ppositio vera & affirmatiua signifi-
cans ex cōpositione terminorū habens subie-
ctū & predicatū expresse cuius predicatū nō
verificatur de subiecto. neqz sequit̄ s̄m inco-
ueniens illatū cōtra aliā rāsiōne. s. q̄ aliq̄ est
propositio affirmatiua significans ex cōposi-
tione terminorū habēs subiectū & predicatū
expresse cuius subiectū nō supponit. p illo p-
quo supponit predicatū. nec sequit̄ q̄ ista sit
pfecta totus currit. & sic de alijs. Ex quo seq̄-
tur tales pñs valere tu vides for. igitur tu
vides totū for. tu tangis for. ergo tu tangis
totum for. tu comedis panem igitur tu come-
dis totum panem &c.

¶ De expositione illius termini eterna-
liter. ab eterno & semp.

Stet terminus

eternaliter sic exponit̄. a. eterna-
liter fuit. a. fuit. & nō incepit esse
neqz desinit̄ ēē. igit̄. a. eternaliter fuit. S; ista

ppetuo. a. erit exponit̄ sic. a. erit. & nō incipit
ēē. neqz desinit̄ ēē. igitur ppetuo. a. erit. Sed
ista s̄m p. a. fuit. sic exponit̄. a. fuit & nūqz fu-
it. qn tunc. a. fuit. igitur semp. a. fuit. Et intel-
ligitur ista scda exponēs. s. nūqz fuit qn tūc
a. fuit sic nullū fuit tps vel instās. quin in illo
a. fuit. Ex qbus pz. q̄ s̄m veritatē semp ce-
lū fuit & nō eternaliter fuit. q: nullū fuit tps
vel instans in quo celū nō fuit. & tñ celū ince-
pit ēē. pz etiā q̄ aliqd fuit pñm creatū a dō
& tñ semp fuit aliqd creatū a deo. ¶ Itē pz
q̄ aliquid semp erit qd̄ nō p mains tps qz p
horā erit posito q̄ desinat esse tempus hinc
ad horam.

Sed contra illud arguit̄ pbā
do q̄ celū eterna-
liter fuit. q: celū fuit ab eterno. igitur eterna-
liter fuit. ¶ Itē arguit̄ q̄ celū n̄ semp fuit. q:
celū aliqñ n̄ fuit. q: nullū celū nūc fuit demō-
strando instās pñs. & tunc est vel nunc ē ali-
qñ. igit̄ aliqñ nullū celū fuit. Silt̄ arguit̄ q̄
aliqñ nihil erit. & aliqñ nihil fuit. q: in instāti
qd̄ est pñs nihil erit. neqz aliqd fuit & oē in-
stās qd̄ ē pñs ē vel fuit aliqñ. igit̄ aliqñ nihil
erit. & aliqñ nihil fuit. ¶ Itē pducet̄ cras aīa
antēpī q̄ ppetuo erit & incipiet ēē. igit̄ aliqd
perpetuo erit qd̄ incipiet esse.

Sed ad pñm dī. negādo pñam istā. ab
eterno celū fuit. igit̄ eternalr celū
fuit. q: qeqd fuit pductū a deo fuit pductū
ab eterno. q: a re eterna. & ēē oē qd̄ fuit pdu-
ctū vnqz ab eterno fuit pductū. q: ly eterno
qn notālī stat nō est terminus exponibilis. &
iō ista i eternū tu fuisti significat q̄ i re eternā
tu fuisti. sed ly eterno & eternū aduerbialiter
sumpta pvertunt̄ cū ly eternalr. ¶ Ad aliud
cū arguit̄ q̄ nō semp celū fuit. & q̄ aliqñ ni-
hil fuit. q: in hoc instāti nihil fuit. & hoc instās
est vel fuit aliqñ. igit̄ aliqñ nihil fuit. dī negā-
do pñas. sed minor: d; sic sumi. hoc instās fuit
aliqñ. si tñ terminus supponēt̄ respectū hui⁹
verbi fuit supponeret̄ p eo q̄ ē neganda so-
ret ista ppositio. semp deus fuit. Sed adhuc
terminis modicū variatis expōne data in se-
runt̄ siles pclusiones. q: arguit̄ adhuc forte
illo dato q̄ semp hoc instās ē demōstrādo i
stās pñs. & qeqd ē in hoc instāti semp ē. quia
hoc instās ē in instāti pñti. & i tpe pñti. & nul-
lū est tps vel instās in quo nō sit hoc instans

Dediffert

lō rē. Et silr arguit alia cōclusio. Et lō pce
dit vtrūq; pñs. dato q nullū sit tps nisi cui?
hoc instās est instās intrinsecū. ¶ Ad aliud
dī q ista aīa ppetuo erit. postq; inceperit eē
ex quo nō sequitur q ipsa perpetuo erit aut
continuo erit.

¶ De expositione illius termini differt ali-
ud. 7 d ly nō idē 7 d terminis positius.

Resupponatur

p in hac materia q nulla est ouent
entia similitudo vel cōlitas inter ali
qua nisi qdlibet illor sit euz alio.

Et silr de preterito nihil fuit file aīcui aut
ei dissimile nisi vnū fuerit cū alio. sic etiā de
futuro dicat. Ex quibus pz tales pñas non
valere. for. fuit talis qñs fuit plato. igitur for.
fuit similis platoni. sed bñ cōtra sequit. for.
fuit similis platoni. igit. for. fuit talis qñs fuit
plato. sic etiā nō sequit. for. fuit tantus quan
tus fuit plato. posito q vterq; fuerit pedalis
igit. for. fuit cōlis platoni. Silr nō sequit. tu
eris 7 for. erit 7 tu nō eris for. igit. tu differēs
a for. q; posito q for. nō erit tecum. esset aīis
vex. 7 pñs falsum. ¶ Resupponat. vltra q
pñt sine cōtradictiōe esse aliq differentia licet
nullū tps sit vel instans aut etiā mensura ex
trinseca. pz hoc. q; nullo tpe existente adhuc
differt deus ab angelo secū existente 7 sic de
alijs. Ex quo pz illā pñam nō valere for. dif
fert a platone. igitur for. erit qñ plato erit. q;
posito q nullū tps esset sicut pōt prima causa
facere esset antecedens vex in casu. 7 pñs fal
sum. pz etiam istā pñam nō valere. tu eris 7
aliquis asinus erit tecū. 7 tu nō eris asinus.
igit. tu differēs ab asino. q; in consequente ly
asino supponit distributiue pro omni asino q
vnq; erit. Ideo dī q ista tu differēs ab asino
sic exponenda est. tu eris. 7 oīs asinus q erit
erit tecū. 7 tu nō eris asinus. igitur tu differēs
ab asino. Sed ly aliud exponit. sic. tu es aliū
a platone. tu es aliqd 7 plato est aliquid tecū
7 tu nō es illud qd est plato. igitur tu es ali
ud a platone. Ex quo pz istā pñam nō valē
a. differt a for. igitur. a. est aliud a for. pz. po
sito q a. sit nomen singulare alicuius aggre
gati qd nō sit aliquid.

Sed forte contra istū modū ex
ponēdi arguitur. q; n

sequitur. for. differt ab. a. igitur omne qd erit
a. erit cū for. 7 for. non erit. a. q; posito q. a.
rit aggregatum qd nō erit aliqd. 7 erit for.
Cum filio aggregato est antecedens verum. 7
consequens falsum. ¶ Itē superflue ponitur
co. erit. q; sufficienti iste due oīs asinus qui
frit asinus. erit cum for. 7 for. nō erit asinus.
eritur for. differt ab asino. ille enim due inclu
dunt tertiam. c. for. erit. igitur ista tertia sup
flue ponitur. ¶ Item nō sequit. tu differēs
ab asino. igitur omnis asinus qui erit. erit te
cum. 7 tu non eris asinus. q; antecedens est
verum. 7 consequens falsum. q; antecedens
sit verum. arguitur q; aliquando tu differēs
ab asino. igit. differēs ab asino. 7 antecedens
arguitur. q; demonstr. ro. a. instanti. in quo
tu eris cum aliquo asino. patet q tunc diffe
res ab asino. 7 tunc erit aliqd. igitur aliquan
do differēs ab asino. 7 q; tunc differēs ab as
no demonstrato. a. instanti patet. q; nō plus
significat nisi q tu differēs ab asino. qui erit i
a. instanti. sicut ista in. a. instanti tu eris aliqd
album. significat q tu eris aliquid qd erit al
bum in. a. instanti. 7 non simpliciter signifi
cat q eris aliquid album qd erit. q; tunc sta
ret q in. a. instanti. tu eris aliquid album 7
q; pro tunc tu eris aliquid nigrum. Simi
liter ista in. a. instanti. tu fuisti homo. signifi
cat q in. a. instanti tu fuisti homo qui fuit i. a
instanti. 7 ista in. a. instanti. tu eris omnis ho
mo. significat q in. a. instanti tu eris omnis
homo qui erit tunc. quia determinatiōes ad
uerbiales referuntur ad verba. ¶ Item nō
sequitur tu es aliquid 7 omnis qui est aliq
asinus. est aliquid tecum. 7 tu non es ille qui
est asinus. igitur tu es alius ab asino. q; con
sequens est impossibile. quia sequitur tu es
alius ab asino. igitur tu es alius asinus ab as
no. vel tu es alius homo ab asino. vel tu es
alius tu quorum duo prima sunt falsa. neq;
tertium est bene dictum sicut. neq; illud for.
est alius for. ab asino. ¶ Item non sequitur
for. est aliud a chymera. igitur omnis chyme
ra est cum for. 7 for. nō est chymera. quia cō
sequens istius consequentie est falsum. 7 an
tecedens verum. qd arguitur sic. q; for. est
non idem chymere. igitur for. est aliud a chy
mera. tenet consequentia. a conuertibili ad cō
uertibile. 7 arguitur antecedens. q; for. non

De differt

est idem chymere et for. est. ergo for. est non idem chymere. patet consequentia. a negatiua de predicato finito ad affirmatiua de predicato infinito cum debita constantia. ¶ Sed forte dicitur ad illud negando istam consequentiam. tu es non idem chymere. ergo tu es aliud a chymera. Sed contra. arguitur. quod antecedens sit impossibile. quia sequitur for. est. non idem chymere. ergo chymere. for. ē non idem. ex quo sequitur ultra quod chymera est. et iste consequentie sic probantur. quod bene sequitur. tu es non videns chymeram. igitur tu non vides chymeras. tenendo ly non vtrobiq; infinite. et sequitur. tu non vides chymeram. ergo chymera non videtur a te. tenendo ly non vtrobiq; infinite. tenet consequentia ab actiua ad passiuam. et consequens est falsum. quod sequitur chymera non videtur a te. ergo chymera est non visa a te. patet consequentia. quia antecedens est propositio affirmatiua in qua ly non videtur est verbum infinitum affirmatiuum passiuum istius verbi non vides non vides non videt. igitur a primo ad vltimum. si tu es non videns chymeram chymera est non visa a te. ex quo sequitur quod chymera est. ¶ Item non sequitur. es et omnis homo est tecum. et tu non es omnis homo igitur a te differt omnis homo. inquit sequitur. a te differt omnis homo. igitur a te est differens omnis homo. consequentia patet. et consequens est falsum. quod sequitur a te est differens omnis homo. sed quolibet a te differens est aliquid. igitur aliquid ē omnis homo. consequens est falsum et. Item non sequitur. for. differt ab omni homine. igitur omnis homo g erit. hoc erit cum for. et for. non erit omnis homo. ¶ Item dato isto modo exponendi sequitur quod for. est aliud quod plato et nihil aliud quod plato. consequens est falsum et arguitur consequentia. quod for. est aliquid et plato. et nihil aliud quod plato est aliquid cum for. et for. non est plato. et nihil aliud quod plato igitur for. est aliud quam plato. et nihil aliud quod plato. et arguitur minor. scilicet quod plato et nihil aliud quod plato est aliquid cum for. quod plato est cum for. ut pono. ponatur enim sic. et pla. ē pla. et nihil aliud quod pla. igitur pla. et nihil aliud quod pla. est cum for. et quod illud consequens sit falsum arguitur. quod falsum est verum maxime

esset quod pla. est pla. et nihil aliud quod pla. sed arguitur quod non. quod pla. est pla. et aliquid aliud quod pla. igitur pla. non est pla. et nihil aliud quod pla. per prima et arguitur alius. quod pla. est. a. b. c. et a. b. c. sunt pla. et aliquid aliud quod pla. igitur pla. est pla. et aliquid aliud quod pla. per prima et alius posito quod a. b. sint due medietates que sunt pla. et c. sit caput platonis. tunc per quod pla. est. a. b. c. et a. b. c. sunt pla. et aliquid aliud quod pla. quod ista tria sunt pla. et caput platonis sicut concedendum est quod tria indivisibilia sunt tria. et duo indivisibilia. ¶ Item dato isto modo exponendi concedendum esset quod for. esset aliud quod homo et aliud quod risibile. et quod for. differret a for. et ab alio a for. et quod for. differret a se et ab alio a se. consequentia arguitur. quod for. ē. et homo et aliud quod risibile est. et for. si est homo et aliud quod risibile. igitur for. est aliud quod homo. et aliud quod risibile. patet consequentia. et minor probatur. quod si for. est homo et aliud quod risibile for. est homo. et aliud quod ipsemet. Ideo forte dicitur concedendo quolibet istarum. ¶ Sed contra. quod si for. est homo et aliud quod risibile igitur for. non est aliud quod homo et aliud quod risibile patet consequentia. et probatur antecedens. quod for. est homo. et aliqua pars sua. quod probatur ut prius. quod for. est ista tria. scilicet a. b. c. quod est prima medietas sui et secunda et caput suum. igitur et. ¶ Ad primum igitur dicitur negando istam consequentiam tu differes ab a. igitur omne quod erit. a. erit tecum et tu non eris. a. nec iste sunt exponentes isti? sed sequitur tu differes ab a. igitur omne quod erit. a. vel omnia que erunt. a. erunt tecum. et tu non eris. a. unde advertendum est in expositione talium propositionum utrum isti termini sint collectivi vel non collectivi cōes ut distincti et si in istis exigentia sumenda est exponēs expositae cōueniens. ¶ Ad secundum dicitur quod probat verum. quod copulatiua ex duabus cathegoricis debite sumptis composita sufficienter exponit propositionem exponibilem ratione alicuius istorum terminorum. differt et aliud. Ad punctum alterius rationis dicitur negando istam consequentiam. aliqui tu differes ab asino. igitur tu differes ab asino. quod consequens est falsum et antecedens est verum. eo quod in a. instanti. tu differes ab asino quia sicut probatum est ista non plus significat nisi quod tu differes ab asino.

De differt

qui erit in .a. instanti. sicut ista. in .a. instanti. tu eris aliquod album. significat qd tu eris aliquod album qd erit in .a. instanti. qd determinatio verbi sine ponatur ante sine post idē facit. qd adverbium semp determinat verbū vel eius p̄cipium. 7 ideo quo ad veritatem vel falsitatem nō refert dicere. tu eris oīs homo tunc. 7 tunc tu eris oīs homo. qd ly tunc nō determinat nisi verbum. cū ibi nō sit aliqd p̄cipium. ¶ Sed contra illud forte arguitur pbando qd hec est falsa in .a. instanti tu eris oīs homo. posito qd in .a. instanti nullus erit homo p̄ter te 7 post erūt multi homines. tūc a. quī sic. si i. a. instanti. tu eris oīs homo. 7 antip̄s erit homo. igitur in .a. instanti tu eris antip̄s. tenet p̄ia a superiori distributo p̄ omni hoīe qui vnq̄ erit. Item sequitur qd hic tu es oīs homo. demonstrādo locum per ly hic in quo tū es 7 nō alter homo a te. qd tu es oīs homo hic. igit̄ hic tu es oīs homo. tenet p̄ia. ex respōsione. qd nō refert preponere 7 postponere adverbū 7 pbatur antecedens. qd tu es homo. hic 7 nihil est homo hic quin tu sis illud. igitur &c. Item seq̄ qd aliquo modo tū tu es hō. 7 aliquo modo p̄ter te nihil est homo. qd aliquo modo tu es oīs homo. qd illo modo tu es oīs hō. demonstrando modum p̄ quem tu es homo. 7 quo nihil aliud a te homo. quia tu es oīs homo isto modo. igitur isto modo tu es oīs homo. tenet p̄ia. vt p̄us. ergo aliquo modo tu es oīs homo. p̄ia patet. ab inferiori ad suum superius. qd tamen p̄is sit falsum arguit̄ qd sequitur aliquo modo. tu es oīs homo. igitur tu es oīs homo aliquo modo p̄is falsus. qd sequitur tu es oīs homo. aliquo modo. igitur tu es homo. aliquo modo 7 nihil est hō aliquo modo. quin tu sis illud consequens ē falsus. 7 consequentia tenet. qd sic habz ista. p̄bati a primo termino mediato. ¶ Item non oīs homo es tu. igit̄ nullo modo oīs homo es tu. igitur tu nullo modo es omnis homo. ¶ Pro istis est advertendum qd cū nullum sit verbū singulare frequēter addimus terminationem adverbialē verbo. vt vis istius verbi cū determinatione istius adverbii transeat 7 supponere faciat terminuz pro paucioribus suppositis. qd potest contingere p̄sertim a parte predicati. 7 causa est. qd determinatio

adverbialis cū resoluit̄ i nomē si resoluit̄ pōt semper se tenet a parte predicati. ideo restrictio quo ad suppositionem sit ex parte predicati 7 nō ex parte subiecti. verbi gratia oīs homo erit aliqd albū tūc demonstrādo p̄ ly tunc vnuz instans futurū in illa ly albus supponit solum p̄ albo qd erit in .a. instanti. 7 si significat ista p̄positio. qd oīs homo erit tūc aliquid qd erit albus tunc. s. in .a. instanti. restrictio. n. adverbii ex parte predicati. qd illud adverbium resoluit̄ in p̄tem rōales q̄ t̄z se ex parte predicati verbi gr̄a. oīs homo erit tūc aliqd albū. i. oīs hō i illo instanti erit aliqd albū d̄mōstrando. a. instans. 7 p̄z qd ista pars in isto instanti tenet se a parte predicati. ¶ Alterius nota qd si aliqua determinatio adverbialis determinet verbū expositē debet alia cōsimilis determinare verbū exponentis. Et per hoc dicit̄ ad argumentum p̄cedendo qd hic tu es oīs homo. qd tu hic es homo. 7 nihil est hic homo. quin sis illud. igit̄ hic tu es oīs homo per hoc etiā cōceditur qd aliquo modo tu es oīs homo. 7 negat̄ qd tu es oīs homo aliquo modo p̄p̄ d̄mōstrādos modos. pbandi istas. p̄positiones. 7 ita p̄ceditur qd aliquo modo tū tu es homo. 7 aliquo modo nihil p̄ter te. ē homo. sed negatur qd tū tu es homo aliquo modo. 7 nihil p̄ter te est homo aliquo modo. ¶ Cōder hoc etiā dicitur ad tertiz negando istam p̄iam. nō tu es oīs homo. igitur nullo modo tu es oīs homo. sicut nō sequit̄. nō tu es oīs homo. igit̄ nullibi tu es oīs hō. Et p̄ hoc ē negat̄ illa p̄ia. in .a. instanti tu eris oīs homo. 7 antip̄s erit homo. igit̄ in .a. instanti tu eris antip̄s. 7 ad pbationem q̄i dicit̄ in antecedente ly hoīe distribuit̄ p̄ omni homine q̄ erit. vnq̄. negat̄ illud. sed distribuit̄ solū pro omni hoīe q̄ erit in .a. instanti. ¶ Pro alio dicit̄ qd ista est impossibilis. homo est alius ab asino. 7 cā est. qd semp adiectiuuz positiū ex parte predicati sine substantiue adiacet substativo posito a parte subiecti. Unde est sensus istius. homo est alius ab asino. qd homo est alius homo ab asino. 7 ista for. est alius ab asino. significat qd for. ē alius for. ab asino 7 ideo ista exponitur sic oīs asinus q̄ cū for. ē for. 7 for. nō est iste for. qui est asinus igitur for. est alius ab asino. Est igitur concedendum qd for. est aliud ab asino. sed for. nō

De gradu

est alius ab asino. ¶ Et si forte arguitur, quod homo est alius ab asino, quod forte est aliud ab asino et forte est homo, igitur homo est alius ab asino, dicitur negando per se, sed de hoc sic concluditur maiore extremitas de minoribus, igitur homo est aliud ab asino. Et sic patet tales sophisticationes fuitiles esse, iste monachus est albus, sed non est albus monachus, iste nasus est tunc sed non est tuus nasus, demonstrando nasum hominis tui, neque valde hoc argumentum, iste homo est albus, et iste homo est monachus, igitur iste monachus est albus, demonstrando monachum non gratum, sed solum sequitur, quod iste monachus est albus. ¶ Ad aliud dicitur negando alius istius persone forte est non idem chymere, igitur forte est aliud a chymere, et negatur ista persona forte non est idem chymere, et forte est, igitur forte est non idem chymere, nec ibi arguitur per regulam allegatam, quod predictum consequens non est infinitum, sed solum eius pars, et est ista propositio falsa forte, est non idem chymere, quod ly chymere pro nullo supponit, modo generaliter omnis propositio significans iuxta compositionem suorum terminorum cuius nulla copula est negatiua in qua est aliquis terminus categorizatiue non supponens est falsa, et ideo illarum est vera, tu es non idem chymere, et tu chymere es non ideoz sicut neque illa est vera, tu es non videtur chymere, et ly non idem non est terminus exponibilis sicut neque iste terminus non videtur, et sicut per bar argumentum ista est impossibilis, tu es non videtur chymere, sicut etiam ista, tu es non ideoz chymere. ¶ Ad aliud negatur ista persona, tu es et omnis homo est tecum, et tu non es omnis homo, igitur a te differt omnis homo, sed debet sic exponi tu es et omnis homo est tecum, et nihil quod est homo tecum est tu, igitur a te differt omnis homo, sed tamen conceditur quod a forte differt quilibet asinus, quod quilibet asinus est cum forte, et forte non est asinus, igitur a forte differt quilibet asinus. Et si forte arguitur quod non, quod si a forte differt quilibet asinus, igitur a forte est differens quilibet asinus, sed quodlibet a forte, differens est aliquid, igitur aliquid est quilibet asinus. Dicitur negando persequenteriam primam sicut non sequitur, incipit instas quod non est esse, igitur est incipiens instans quod non est esse. ¶ Sed contra per idem non valeret hoc argumentum, hic currit omnis homo, igitur hic est currens omnis homo, consequens est falsum, scilicet quod ista consequentia non valeat, quod pro-

batio debet fieri a primo termino probabili, scilicet ly currit, est primus terminus probabilis et solum resolvable. ¶ Ad istud dicitur quod ista est falsa, hic currit omnis homo, posito quod omnis homo currat hic, quod primus terminus probabilis est ly currit, qui est resolvable et non exponibilis. Sed ista a te differt omnis asinus, habet duas causas veritatis, quod primus terminus, in ea mediatum est resolvable et exponibilis, ideo ista significat disiective, sic a te differt quilibet asinus, id est a te differens est quilibet asinus resolvendo vel exponendo sic, omnis qui est asinus est tecum, et nullus asinus es tu, igitur a te differt quilibet asinus, et hoc est verum et ideo illa est vera, a te differt quilibet asinus. Sed ista a te differt omnis homo non verificatur neque exponendo neque resolvendo, nec in ista, hic currit omnis homo verificatur ly currit resolvendo, ideo et c.

¶ Ad aliud dicitur quod ista, forte, differt a quolibet homine, sic exponitur aliquis erit homo cum forte, qui non erit forte, et forte non erit quilibet homo, igitur forte, differt a quolibet homine. Similiter a forte, differt homo, sic exponitur, homo est cum forte, et forte, homo non est igitur a forte, differt homo. Et si forte arguitur quod non, quod iste exponentes sunt vere, et in ista exposita est falsa a forte, differt homo, quia sequitur a forte, differt homo, igitur forte est non idem homo, et sequitur forte est non idem homo, igitur forte non est idem homo consequens est falsum, et antecedens verum, posito quod forte, sit cum multis hominibus, et tenet consequentia ab affirmativa de predicato infinito ad negativam de predicato finito.

¶ Item arguitur quod ista sit falsa, forte, homo non est, quia sequitur forte, homo non est, igitur forte, homo non est existens, ex quo ulterius sequitur quod forte, homo non est hoc existens, demonstrando forte, consequens est falsum, et consequentia patet a superiori distributo ad sumum inferius. ¶ Item si forte, homo non est pari ratione est concedendum quod forte, homo non currit, posito quod forte, currat existente aliquo homine alio ab eo qui non currat, consequens est falsum, quia forte, homo currit. Sed ad primum istorum dicitur procedendo quod a forte, differt homo, et quod forte est non ideoz homo, quia ly homo stat determinate, et non infinitatur nisi ly idem ut est ostensum supra, et negatur ista co-

Tractatus

sequentia. forte est non idem homo. Igitur forte non est idem homo. nec ibi arguitur per regulam. quia non est ibi predicatum infinitum. sed solum per predicatum. quia subiectum est ly homo et ly forte. et sic ex parte predicati. Ad aliam vero formam de concedendo totum. scilicet quod forte homo non sit existens. et quod forte homo non est hoc existens demonstrando forte. quia contradictorium est falsum. scilicet forte. omnis homo est hoc existens. Et per hoc etiam proceditur quod forte homo non currit. posito quod sit aliquis homo non currens. quia sicut ista est congrua et vera forte homo currit appositum. ita etiam ista est vera. forte homo non currit. tenendo ly homo a parte predicati. quia sua contradictoria est falsa. scilicet forte. omnis homo currit. quia significat quod forte. currit existens homo. Ad alias rationes cum arguit concedendum esse dato isto modo exponendi quod forte. est aliud quam plato. et nihil aliud quam plato. negat prima. quia illa est impossibilis ut probat argumentum. quia forte. est aliud quam plato. et aliud quam plato. quod manifeste probari potest dato quod tria indivisibilia sint duo et tria et quod generaliter omnia tria sunt duo et tria. quod si determinatum est verum. neque huic fundamentum repugnat grammatica. quia nec secundum grammaticam est hec incongrua. deus est deus et deus. Et si forte arguitur contra hoc fundamentum. quia ex eo sequitur aliquid esse numerum in quo sunt tot trinarum quot unitates quod tamen numerus non est nisi quattuor. indivisibilia vel quinque. per totum de numero quaternario quod est quattuor. indivisibilia. Et ex isto sequitur quod aliquis est numerus in quo sunt plures binarii quam unitates. quod est impossibile. et prima arguitur capiendum numerum quod est quattuor. indivisibilia in quo sunt sex binarii. quod tamen videtur esse inconueniens. ideo et cetera. Sed ad illud dicitur concedendo totum preter ultimum. negat enim quod numerus quod est quattuor. intelligentie est plures binarii quam unitates. quia iste numerus non est plures binarii quam quattuor. vel duo. sed si duo vel quattuor. sint sex binarii. Quamuis autem concessum sit quod forte. non est aliud quam plato et nihil aliud quam plato. tamen forte. est aliud quam deus. et nihil aliud quam deus. Et per hoc dicitur et ad aliud negando conclusiones omnes ibi illatas preter ultimas. Unde forte. differt a forte et a quo. sed alio a forte. si forte differt a te et a me. sed si forte possumus differre a te vel a me. Et si iterum forte arguitur. quod non bene exponitur ista forte. differt ab asino. quia non sequitur. omnis asinus est cum forte. et forte.

non est asinus. Igitur forte. differt ab asino. quia consequens est falsum. quia forte. non differt ab asino specie neque genere. igitur forte. non differt ab asino. probatur aliis. quia si forte. differt ab asino specie vel genere. et omnes species vel genus est terminus. igitur forte. differt ab asino per terminum. Sed huic dicitur quod differt ab asino. sed non possumus differre ab asino. Et ulterius dicitur quod quecumque differunt seipsis differunt et non per aliquid existens secum. Et ideo forte. non differt ab asino per aliquam speciem vel genus. dato quod species non sit nisi terminus ut pipathetici posuerunt.

Et si ultra iterum arguitur contra. quia si tu differas ab asino. et si potes differre ab asino. et per idem non differas nec distulisti ab asino et ultra tunc sequitur quod continue erit ita quod tu incipis differre ab asino. et desinis differre ab asino. quia tu differas ab asino et non differas ab asino. igitur desinis differre ab asino. Sed huic dicitur concedendo conclusionem. quia ista tu incipis differre ab asino habet plures causas veritatis ut quod instans quod est presens tu differas ab asino et non immediate ante et cetera. vel tu differas ab asino. et non ante immediate tu differabas ab asino quod est idem.

De expositione comparationum.

Pro comparatio

rum maius. Primo accipitur quod comparationis gradus affirmatus supponit suum positum in ambobus extremis. id bene sequitur forte. est albus. plato. igitur forte. est albus. et plato est albus. ideo ista est falsa mixta est albus. ceterum. Item accipitur quod maius et minus relative dicitur sic. quod sequitur. forte. est maior platone. igitur plato est minor forte. patet ista suppositio. quia non est minus nisi respectu maius. et non est maius nisi respectu minoris. Et quo patet quod unum infinitum non est maius quam aliud. quia si. a. infinitum sit maius. b. infinito. sequitur. quod b. infinitum est minus. a. per secundam suppositionem. et sequitur. b. est minus. a. igitur tam. a. quam. b. est parum tenet consequentia ex primo accepto. et consequens est falsum. quia nullum infinitum est parum. ut infra probabitur. Sequitur etiam per eandem rationem quod nullum infinitum aliquo

De expositione

finito est maius. q: tunc vtrumq; esset parum
¶ Item sequitur hanc consequentiam non va-
lere. a. est magnum. et b. est magnus. et b. non
est eque magnum cu. a. igitur. a. est maius. b.
patet posito q. a. sit vnum infinitum. et b.
vnum finitum vel infinitum. tunc est asis ve-
rum. et asis falsum. Sequitur etiam q. deus
non est perfectior aut scientior te. q. ipse non est
parum sciens aut parum perfectus. ¶ Item
accipitur tertio q. vbiq; p. aliqui p. posi-
tionem aliqua. p. p. no vel comp. ratio deno-
tatur esse que non est. est talis propositio falsa
Quibus positis dicitur q. proposito ratione
com. parati gradus sic exponit. sor. est ma-
ior q. est pla. sor. est magnus et pla. est ma-
gnus. et pla. non est tam magnus q. est sor. s.3
minor sor. igitur et c.

Contra quem modum exponendi sor.
te arguitur sic. q. ista p. n. n. n.
non valet sor. erit maior q. erit pla. igitur sor.
erit magnus. et pla. erit magnus. et pla. non
erit tam magnus q. erit sor. sed erit minor q.
erit sor. q. posito q. sor. et plato. sint equales.
et manente pla. non aucto per ips per qd erit
nec diminuto. augeatur sor. ad dupl. post si-
nem hore future stante ipso eque magno cu
pla. in ista hora presenti. tunc est antecedens
verum. q. sor. erit quadripedalis ponatur ita
et pla. non erit quadripedalis. sed minor q.
quadripedalis sed consequens est falsum p.
ultima parte. quia fortes erit tam parvus q.
vnuquam erit plat. per totam istam presen-
tem horam scilicet. ut patet per casum. ¶ Item
secundo non sequitur sor. erit maior pla. igitur
fortes erit magnus et pla. erit magnus. et pla.
non erit tam magnus q. sor. sed erit minor
sor. q. posito q. per totam istam horam sor.
erit maior q. pla. per eundem horam. et post
istam horam augeatur plato ad equalitatem
sor. quo aucto maneat vterq; istorum nec au-
ctus nec diminutus. tunc est antecedens verum
hoc scilicet. sor. erit maior pla. quia per totam
istam horam erit gratia argumenti sor. du-
plus ad plat. et sequitur. sor. erit duplus ad
pla. igitur sor. erit maior platone. et consequens
est falsum pro tertia parte. quia sor. erit eque
magnus cum platone et sor. erit tantus et e-
que magnus quantus erit pla. ¶ Sed forte huic
dicitur quod ista sor. erit maior platone. non

habet sic exponi. sed sic sor. in aliquo instanti
erit magnus. et pro eodem instanti erit ma-
gnus et pro tunc non erit pla. et magnus q.
sor. sed minor. ¶ Sed contra arguitur. q. ista
consequentia non est bona. sor. erit maior pla.
igitur in aliquo instanti sor. erit magnus. et p.
eodem plato erit magnus et c. quia stat quod
sor. erit maior platone quamvis nullum erit
tempus vel instans vel alia mensura extrin-
seca sor. sicut existente maiore platone. ¶ Item
tertio non sequitur sor. erit maior q. a. posito
q. a. sit sua medietas igitur. a. medietas non
est ita magna sicut est sor. quia. a. medietas est
ita magna sicut est sor. quia taliter magna
sicut est sor. quia ipsa est possibiliter magna
et si ite magna qualiter et quante est sor. cu-
am ipsa est tanta quantus est sor. quia ipsa
est aliquanta. et tantus est sor. igitur ipsa est
tanta quantus est sor. consequentia patet. si-
cut sequitur. ego sum aliqualis et talis tu es.
igitur ego sum talis qualis tu es. tales enim
consequentie tenent sine confusione vel distri-
butione. et probatur antecedens. quia sor. est
tantus quanta est sua medietas. licet non sit
equalis sue medietati. sicut sor. est talis qualis
est pla. in albedine licet non sit eque intense
albus et bipedale est tantum quantum est pe-
dale licet bipedale non sit eque magnum cu
pedali. Similiter sequitur. a. medietas est si-
mita quantus est sor. igitur. a. medietas est
tanta quantus est sor. consequentia patet. ab
inferiori ad superius sine impedimen-
to. ¶ Item quarto. vna illarum quattuor ex-
ponentium infert expostam. et contra. igitur
alio sunt superflue. consequentia patet. et
arguitur antecedens. quia sequitur plato. erit
minor q. erit sor. igitur fortes erit maior q.
erit plato. et contra per suppositionem se-
cundam. ¶ Item quinto sic. ex ista sor. est
maior platone per pedale non sequitur quod
sor. erit magnus per pedale. quia forte pla-
to est minor q. pedale. ¶ Item sexto non se-
quitur sor. est albus et pla. incipit esse albus
et pla. non incipit esse ita albus sicut est sor. s.3
incipit esse minus albus. igitur sor. est albius
q. pla. incipit esse albus. quia ponatur q. sor.
sit albus et pla. incipiat esse albus et albe fieri
per remotionem de presenti. tunc est totum
antecedens verum. et consequens falsum. q.

De comparatiuo

p[ro]p[ri]a aliqua proportio denotat esse inter sor-
tes & platonē s[ecundu]m albedinē q[ui] proportio nō est
igitur illud p[ro]p[ri]a est falsum. t[er]t[ia] p[ro]p[ri]a per tertiaz
in p[ro]positionē. & a[li]is probatur. q[ui] si sor. in ali-
qua p[ro]p[ri]one esset albidus: q[ui] pla. incipit eē
albus. ista proportio esset extremi maior: si ad
minus. sed nullū extremū minus est ibi. igit[ur]
&c. Et p[er] idē arguit[ur] in eodē casu q[uo]d nō in infi-
nitā sor. est albidus: q[ui] pla. incipit eē albus. Et
etiā sequitur q[uo]d nihil velocius incipit moueri
q[uam] ip[s]imet incipit moueri incipiente ip[s]o a nō
gradu moueri nec sor. incipit eē albidus: q[ui] pla.
incipit eē albus. posito q[uo]d uterq[ue] incipiat a nō
gradu eē albus. & eque velociter intendatur
eū alio. ¶ Itē septimo nō sequitur. a. cito t[an]get
b. & cito t[an]get. c. & nō eque cito t[an]get. c. sicut
t[an]get. b. sed tardius. igit[ur]. a. citius t[an]get. b. q[uam]
c. Et t[ame]n hic arguit[ur] p[er] modū exponēdi iā po-
sū. igitur ille modus nō est bonus. p[er] p[ro]p[ri]a
& probat[ur] a[li]is ponendo q[uo]d a. sit sp[eci]es q[uo]d
d[icitu]r moueri sup[er] plano incipiendo a partibus
min[or]ib[us] & ponatur q[uo]d b. sit nomē cōmune
partibus paribus plani. & c. nomen cōmu-
ne partibus imparibus eiusdem plani. tunc
est illud a[li]is v[er]o p[ro] tribus primis partib[us]
& p[ro] vltima parte etiam p[er] p[ro]ponatur enim
cum toto casu q[uo]d a. vltimo remanebit super
prima parte p[ro]portionalis. & tunc p[er] q[uo]d tar-
dius t[an]get. c. q[uam] b. consequens t[ame]n illius p[ri]-
m[ar]ie consequentie est impossibile. q[ui] immediate
post hoc t[an]get. c. & etiam t[an]get. b. si enim
p[ri]us t[an]get. b. q[uam] c. tunc aliq[uo]d esset p[ri]m[us]
c. tactum consequens impossibile. q[ui] t[ame]n aliq[uo]d
foret vltima p[ar]te p[ro]portionalis plani sic diuisi.

Ad primum igitur

ist[is]to
dicitur admissio casu negando q[uo]d sortes. erit
maior q[uam] erit plato. & negatur illud argumē-
tum sortes. erit quadrupedalis. & plato num-
q[uam] erit quadrupedalis. sed solum pedalis v[er]-
bipedalis. igitur sortes erit maior q[uam] erit pla-
to. q[ui] tunc sequitur q[uo]d pla. erit minor q[uam] erit sor.
quod repugnat casui ibidē posito. igitur &c.
¶ Ad secundum dicitur concedendo istā cō-
sequentiam. sor. erit maior pla. igitur sor. erit
magnus. & pla. erit magnus. & pla. non erit
eque magnus sicut erit sor. sed minor. Et ad
mittatur casus ille. & negatur ista consequen-
tia sor. erit duplus ad pla. igitur sor. erit ma-

ior plato. si ent etia non sequitur. sor. erit du-
plus ad pla. igitur sor. erit maior q[uam] erit pla.
q[ui] ille conuertuntur. sor. erit maior pla. & sor.
erit maior q[uam] erit pla. q[ui] in istis terminis h[ab]et re-
soluere ablatiuū in nominatiuū cum q[uo]d ut
patet ex grammatica. immo comparatiuus
gradus non distribuit nisi quia includit ad-
uerbiū comparandi. puta ly q[uo]d. adeo ponēs
differentiam inter istas quo ad veritatem v[er]-
sitate videtur fundamēto carere. ¶ Ad
tertiam formam dicitur illaz. negando. neq[ue]
sic exponitur ista sor. est maior q[uam] a. sicut ibi
infertur. sed debet capi tertia exponens sic. a
non est t[ame]n magnus q[uam] magnus est sor. quod
v[er]o est in tali casu. quolibet enim pars quan-
titatiua sor. est ita magna sicut sor. licet nō sit
tam magna q[uam] sor. ¶ Ad quartaz dicitur q[uo]d
licet ista se inferant sor. est maior pla. & pla. ē
minor sor. tamen p[ro] maiori declaratione gra-
dus comparatiui ille alie exponentes addun-
tur. neq[ue] est inconueniens q[uo]d in terminis rela-
tiuis vnus terminus per alium exponatur.
& declaratur ut species declaratur per gen[us]
& genus per speciem. cum dicant antiqui q[uo]d
species est que supponitur generi. & genus ē
cui supponitur species. ¶ Ad quintam dicitur
q[uo]d ista. sortes est maior pla. per pedale &
confinis sufficienter exponi potest per v[er]-
talem sor. excedit platonem per pedale. igitur
sor. est maior plato. per pedale. neq[ue] opor-
tet addere istas sortes est magnus & plato ē
magnus p[ro]pter maiorem declarationē ha-
bendam. cum ista sit satis clara de se. Sed d[icitu]r
futuro sic exponi debet. sor. erit maior plato.
per pedale sor. quolibet quantitatem quam
habebit plato erit aptus excedere per p[er]-
le s[ecundu]m quantitatem quam habebit ip[s]e sortes
absq[ue] aliq[uo] augmentatiōe sortis. ¶ Ad sextā
dicitur negando istam consequentiam sortes
est albus. & plato incipit esse albus & plato.
non incipit esse tam albus q[uam] est sortes. s[ed] mi-
nus albus. igitur sor. est albidus: quam plato.
incipit esse albus. quia ex consequente sequi-
tur q[uo]d in aliqua p[ro]p[ri]one sor. est albidus: q[uo]d
pla. incipit esse albus. quod falsum est in isto
casu. & sicut negatur ista. ita generaliter dici-
tur. q[uo]d si aliquid incipit moueri a non gra-
du intendendo motum suum quod ipsum
non incipit velocius moueri quam ipsum

De superlatiuo

incipit moueri. q. nullum tale aliquantulum velocius. nec tarde incipit moueri. et ita dicitur si aliquid incipiat esse album a non gradu esse albi vel calidi vel fieri. et sic de aliis. Ad seipsum dicitur q. ista est resolutibilis. a. prius tanget. b. q. c. et non exponibilis ratione istius termini prius. sic arguendo. tunc. a. tanget b. et tunc erit prius q. tanget. c. igitur et c. sed minor est falsa. siue demonstratur instans sine ipso. Item contra illum modum exponendi positum arguitur q. non sequitur sor. currit velociter. et nullus asinus currit velociter et nullus asinus currit ita velociter q. velocius currit sor. sed aliquis asinus currit minus velociter q. sor. igitur sor. currit velocius asino. antecedens est verum et consequens falsum posito q. sor. currat. et asinus currat. et asinus currat non ita velociter currit sor. et quiescat aliquis asinus. puta. b. et patet q. antecedens istius consequentie est verum. et prius falsum. q. sequitur. sor. currit velocius asino et b. est asinus. igitur sor. currit velocius b. consequens est falsum. et tenet consequentia a superiori distributo cum debita constantia ad suum inferius. Ideo forte dicitur concedendo q. petit argumentum. s. q. ista est falsa. Sed contra per idem tales forent falsae sor. erit maior q. aliquando erit pla. posito q. sor. erit tripedalis et pla. pedalis solum et non maior. q. si sor. erit maior q. aliunde erit pla. et tunc erit aliunde demonstrando instans. in quo neuter eorum erit. igitur sor. erit maior q. plato erit tunc consequens est falsum et consequentia tenet ex repositione. q. si ista sit vera sor. erit maior q. aliunde erit plato. patet per modum exponendi superius positum. Item non sequitur. a. est maius. b. igitur. b. est minus. a. patet. sit enim a vniuersus. et b. sit in dictas. et patet q. a sit maius. b. et tamen. b. non est minus. a. q. non est paruum. q. paruum dicitur respectu maioris. sed nihil est minus q. a. igitur. a. non est paruum. Ideo forte dicitur negando ista consequentiam. a. est maius. b. igitur. b. est minus. a. q. nihil est minus. a. Sed contra ab. a. ad. b. est proportio maioris inequalitatis. sed omnis proportio maioris inequalitatis est habendo maioris ad minus. ut patet ex diffinitione proportionis maioris inequalitatis. igitur b. est minus. a. Item. a. est simpliciter finitum

et omne simpliciter finitum est magnum et paruum. igitur et c. Ideo dicitur ad primum q. propositio in qua ponitur comparatiuis gradus ratione talis comparatiui gradus. ut gratia exempli ista sor. erit maior q. erit pla. generaliter sic habet exponi sor. erit magnus. et plato. erit magnus et pla. non erit ita magnus q. erit sor. sed plato. erit minor. q. erit sor. ita q. in tertia exponente sumantur aduerbia comparandi. et non similitudinis qualitatis vel quantitatis. potest etiam quarta exponens aliter sumi sic sor. et plato. erunt comparabiles secundum quantitatem. Ad aliud argumentum dicitur negando istam consequentiam sor. currit velocius asino. sed. b. est asinus. igitur currit sortes velocius. b. sed debet sumi constantia sic b. est asinus currens. et causa est. quia ibi de notatur esse comparisonem currens ad currens. Ad aliquod dicitur negando istas consequentias. a. est maius. b. igitur. b. est minus a. et conceditur q. a. est paruum. et non dicitur paruum respectu maioris. sed dicitur paruum respectu minus parui. aut magis parui. quousque finem veritatem. iste terminus paruum non opponatur relative. isti termino magnum. sed priuative. sicut intensum et remissum. et stat in tensum esse absque hoc q. remissum sit. q. nihil est intensum nisi subiectum et c.

De expositione gradus superlatiuo.

Incipiat ex grammatica q.

a superlatiuus gradus significat paruum ut quorum est aliquid

Ex quo patet q. ista est impossibilis. fortes est fortissimus illorum demonstrando platonem et ciceronem. quia ista significat q. sor. est aliquis istorum. et est fortissimus eorum. Idem ultra istam consequentiam non valere. fortes est fortis. et isti sunt fortes. demonstrato platone et cicerone. et nullus istorum est tam fortis sicut sor. seu nullus istorum est fortior sorte. sed minus fortis. q. sor. igitur fortes est fortissimus istorum. quia ex consequente sequitur q. sor. est aliquis istorum.

Item secundo accipitur q. omnis propositio per quam denotatur esse superlatio que non est falsa. Ex quo patet q. ista est falsa sor. est fortissimus illorum. demonstratis forte et platone eque fortibus. quia per istam denotatur

Tractatus

tur esse superlatio, siue excessus inter forte et platone qd non est ideo ista propositio falsa. Unde si veritate ex propositio de superlativo sequitur aliqua de comparativo, ut sic arguendo, fortes est fortissimus illorum, igitur aliquo illorum forte est fortior, sed non sequitur igitur quolibet illorum est fortior. Ex eodem patet istam consequentiam non valere, forte est fortissimus illorum, igitur nullus illorum est eque fortis cum forte, sed sequitur oppositum, igitur aliquis illorum est tam fortis qd est forte, quod omnium quorum forte est fortissimus forte est unus. Patet ulterius ex secunda suppositione hoc argumentum non valere, forte, qui est aliquis istorum est fortis, et isti fortes demonstratis platone et forte, eque fortibus et cicerone minus forti, et nullus istorum est fortior forte, sed aliquis minus fortis, igitur forte est fortissimus istorum. Ideo dicitur quod ista, fortes est fortissimus istorum, sic exponitur, fortes qui est aliquis istorum est fortis, et isti sunt fortes et quilibet istorum non fortis est minus fortis qd fortes, igitur forte est fortissimus istorum. Ex quo sequitur quod ista propositio non valet, forte est fortissimus hominum et forte est homino, igitur fortes est fortior forte, neqz etiam sequitur fortes est fortissimus hominum, et isti sunt homines fortes demonstratis platone et cicerone, igitur fortes est fortissimus istorum qd inibi arguatur a superiori distributo ad suum inferius, quod si debet valere propositio, oportet sumere constantiam sic, isti sunt homines fortes, quorum aliquis est forte, patet ultra tales non fore cogitabiles, sed impossibiles, forte est fortissimus asinorum, leo est fortissimus leonum, sicut et hec forte est fortissimus ciceronis, et plato, seu forte est fortissimus istorum, demonstratis platone et cicerone.

Sed forte arguitur contra illum modum exponendi, quod isto dato sequitur quod forte est primus istorum et tunc forte est ultimus istorum demonstratis eisdem, propositio est falsum et arguitur propositio, ponatur enim quod forte currat et plato post eum currat, et cicerone post eum currat, et sequitur tunc quod forte est primus istorum. Et quod sit ultimus istorum arguitur sic, quod forte istorum est ultra, et isti sunt ultra, et nullus istorum propter fortem est tam ultra qd forte, sed aliquis ciceronis, igitur forte est ultimus illorum, tenet propositio per modum exponendi positum, propositio tamen est falsum, quod sequitur, forte est ultimus istorum igitur

tur forte est postremus illorum propositio est falsum et repugnat casui. Ex isto sequitur ultra quod forte est ultimus qui currit ante quem nullus currit. Item secundo sequitur quod a est maximum istorum quod non est maximum istorum demonstratis tribus inequalibus in quantitate quorum a, sit medium, quod a est maximum istorum quod non est maximum istorum, et ista sunt magna et nullus illorum preter a est tam magnus qd a, quod non est maximum istorum, sed aliquod est minus, igitur et c. Sed quod illud propositio sit falsum arguitur, quod i illa a est maximum illorum, quod non est maximum illorum, vel ly quod refert ad ly a tam in exponere qd in exposita, et patet quod illa est falsa sic referendo, vel refert ad ly maximum in exposita, et in exponente ad ly magnus et sic adhuc illa est falsa, quod non sufficiunt ille tres exponentes, sed oportet addere quartam videlicet, aliter foret verum quod forte foret maximum illorum demonstratis forte et platone et uno infinito posito quod sit forte maior platone, quod forte istorum est magnus et isti sunt magni, et nullus istorum preter forte est tam magnus qd forte, sed aliquis minor, igitur et c. propositio tamen est impossibile, quod sequitur forte est maximum illorum, igitur forte, quolibet illorum alio a se est maior. Item tertio sequitur quod non est possibile aliquod esse primum instans esse forte, aut platonis, nec quod alicuius rei possit esse primum instans, aut ultimum, quod sequitur hoc est primum instans, igitur hoc est primus instans aliquorum instantium, sicut sequitur, iste est primus homo, igitur iste est primus homo aliquorum hominum. Item sequitur, hoc est primum instans igitur, aliquid instans est posterius isto propositio patet quod ly primus est terminus relatiuus. Item quarto isto dato sequitur quod potentia portandi forte, in aliquo casu, non est terminata per maximum quod sic, nec per minimum quod non, propositio est falsum et probatur propositio, quod si potentia fortis sit terminata ponatur gratia argumenti quod aliquod sit minimum pondus quod forte, non sufficit portare et quod multa sunt equalia sibi sicut sequitur, quod bene sequitur, a est minimum pondus quod forte, non sufficit portare, igitur, a est minimum eorumdem ponderum quod e forte, non sufficit portare, et sequitur ultra quod multa sunt equalia a quorum nullus sufficit portare. Ex quo sequitur quod a non est minimum illorum que forte, non sufficit portare, quod ex illo sequitur quod a est primum illorum que forte, non

De incipit *Cyprianus*

sufficit portare. et ista q̄ for. nō sufficit portare
sūt parua et nullū illorū q̄ for. nō sufficit porta
re. preter. a. est tam p̄mū q̄. a. sed quodlibz
illorū aliud ab. a. est maius q̄. a. sed p̄s p
tertia pte est falsum. ¶ Item sequit̄. a. est mī
nimum quod for. nō sufficit portare. igitur
a. est minimum illorū que for. nō sufficit portare
p̄s est falsum posito q̄ nō sit aliqd̄ pondus
maius. neqz equale. a. nisi. a. ¶ Itē q̄nto seg
tur q̄ nullum est genus generalissimum. qz
si ille terminus suba est genus generalissi
mum segtur q̄ quodlibet genus aliud ab illo
sit minus generale q̄ iste terminus suba p̄s
est falsum. ¶ Itē illo dato segtur sexto q̄ pōt
esse q̄ for. sit fortissimus hoīum existentibus
multis hoībus quoz vnus sit for. p̄s falsus.
qz segtur for. est fortissimus hoīum. igit̄ quo
rūlibet hoīus for. est fortissimus. p̄s p̄ia et se
guit̄ vltra. quodlibet hoīum for. est fortissi
mus. sed isti sunt hoīes demonstrato platone
et eicerone. igit̄ istoz for. est fortissimus. p̄s
falsum et impossibile. igit̄ et. ¶ Itē septimo
ista expōne data segtur. qz hoc argumentuz
esset bonum. b. erit p̄mū instans esse for. q̄
erit p̄mū instans esse platonis. igit̄ in. b. in
stanti for. et plato. incipiet esse. p̄s p̄ia. et ar
guitur q̄ p̄s sit falsum. qz in casu aīis illius
p̄ie est veruz. et p̄s falsus ponat̄. n. q̄ for.
iam sit et erit cū platone. cui⁹ platonis. b. erit
p̄mū itās et p̄s q̄. b. erit p̄mū instās eē for.
q̄ erit p̄mū instans esse platonis. qz. b. erit
instans esse for. qd̄ erit primum instans esse
platonis. et nullum erit instans prius. b. qd̄
erit instans esse for. q̄ erit p̄mū instans esse
platonis. igitur. b. erit p̄mū instans esse for.
q̄ erit primum instans esse platonis. et p̄s
illius p̄ie p̄tie est falsus. s. q̄ in eodē instā
ti in quo for. incipiet esse plato. incipiet esse te
nendo ly indiuisive. vt pono.

Sed ad p̄mū illorū dicat̄ q̄ accipiendo
istos terminos p̄mū et vltimū
put̄ dectant ordinē. nihil est primum nec
vltimum. nisi in relatione ad aliquē ordinem
vñ for. fm̄ vnū ordinē in casu posito est p̄i
mus. et fm̄ aliū ordinē ipse nō est primus. s̄
in casu illo dicitur q̄ for. est primus fm̄ illū
ordinē. et etiā vltimus fm̄ eundē ordinē. et
non valet p̄ia ista. for. est vltimus fm̄ illum
ordinē. igit̄ est postremus fm̄ istū ordinem

qz ista for. est vltimus il l̄rū fm̄ istum ordi
nē. nō plus significat. nisi q̄ for. ē maxime vl
tra inter istos versus istam dīaz positionis
versus quā monetur. sed nihil est p̄mū aut
vltimū simpliciter. sed in relatiōe ad aliquē
ordinē. neqz valet p̄sequenta. ista for. est p̄i
mus fm̄ illū ordinem. igitur for. est primus
illorū. aliter sequitur q̄ quilibet illorū est p̄
mus et vltimus illorū et sic eēt plura quoz
quodlibet esset primus illorū. Et per hoc
etiā dicitur concedendo istam propositionem
q̄ for. est vltimus qui currit. ante quē nul
lus currit. ex illa autē non sequitur q̄ for. est
simpliciter vltimus illorū. ¶ Ad secundaz
formam dicitur concedendo q̄ hec est impos
sibilis. a. est maxmū illorū qn̄ ed non est ma
ximū illorū. qz si. a. est maxmū illorū qd̄ nō
est maximū illorū. vel hoc eēt. qz. a. esset ma
ximū illorū q̄ maximū illorū non est maxi
mū illorū. et hoc non quia cū nullū illorū
est maximū illorū nisi. b. igitur. a. est. b.

¶ Item vna exponens illius est falsa sic ex
ponendo et referendo. adeo illa est falsa. Uet
si illa esset vera. hoc esset sic referendo. a. est
maximū illorū q̄. a. non est maximum illo
rum. quod est impossibile. Et per hoc respō
detur ad aliam propositionem sibi consimi
lem cū assumitur. b. erit primus instans esse
for. quod erit primus instans esse platonis.
qualitercunqz. enim referat ly q̄ vna eius ex
ponens est falsa. ideo illa p̄ia est bona. aliqd̄
erit p̄mū instans esse for. quod erit primus
instans esse platonis. igitur quando plato in
cipiet esse for. incipiet esse. Et similiter dicitur
ad tales propositiones hoc est primum in
stans esse for. quod est vltimum instans esse
platonis. quia de virtute sermonis omnes
tales sunt impossibiles. quia in omnibus ta
libus est supplendus genitiuus. quia si hoc
est primum instans. hoc est aliquorum instā
tium primum instans philosophi tamen nō
tantam habentes sollicitudinem. de vocabib⁹
p̄mitt tales propositiones. hoc est primum
instans esse sortes. pro talibus copulatis
hoc est instans esse sortes. et non immediate
ante hoc instans fuit for. in instanti priori. que
copulatura fm̄ veritatem nō conuertit̄ cū
illa. Unde apud eos ad hoc q̄ hoc sit p̄mū
instans esse sortes. sufficit q̄ in hoc instans

Beincipit

for. Incipiat se. sed fm rei veritatem illa copulativa nō conuertit cū illa. hoc est p̄m̄uz instans esse for. ¶ Et d̄m̄iliter d̄ ad tales ppositiones. hoc est minimū qd̄ for. nō sufficit portare. q̄ quilibet talis significat. hoc est minimū qd̄ for. nō sufficit portare q̄ hoc est minimum illorum ponderum. que for. non sufficit portare. Et ex illo sequitur q̄ multa sunt pondera equalia huic. quod ponitur eē minimum quod for. non sufficit portare quorum tri ponderum nullum for. sufficit portare. Id̄ fm veritatē nullum est minimū p̄dus. qd̄ for. nō sufficit portare i casu illo. Et illo tñ non sequitur q̄ potentia for. non terminet. q̄uis eius terminatio nō sit expr̄mēda p̄ tales terminos maximū. et minimum philosophi. tñ magis rebus q̄ terminis insēdentes. q̄ sunt artifices reales. expr̄munt terminos potentiar̄ inclusivos vel exclusivos p̄ tales terminos maximū et minimū. intelligētes p̄ tales propositiones. hoc est minimū qd̄ for. nō sufficit portare tantū quantum per illam copulativā. hoc est magnū qd̄ for. non sufficit portare. nec aliqd̄ maius. s̄ quocūq̄ minori dato dat̄ maius qd̄ for. sufficit portare. sed fm veritatē illa copulativa nō conuertitur cū illa exponenda. imo illa exponenda nō potuit for. esse. qd̄ tñ sequitur ex illa copulativa. sicut ista. hoc est minimū qd̄ chymera nō p̄t portare. nō potuit chymera esse. Sed tractantes possessiones terminor̄ et p̄prietates. sicut fecerunt rōnales philosophi habēt exquisitē terminor̄ p̄prietates de mōstrare. frequenter tñ ad aliud intendētes ip̄i ponunt terminos improprie. ubi argumēta aut materia de qua est sermo nō petant illas difficultatē. Et p̄ hoc dicitur ad aliud qd̄ illa est falsa de v̄tute sermonis. ille terminus substantia est genus generalissimū existentibus decē generibus decem predicamentor̄. sed per tales propositiones decē sunt generalissima intelligunt qd̄ decē sunt genera quorum quodlibet est generalissimū in sua coordinacione predicamentali. qd̄ enā v̄rū sit verum infra videbitur. ¶ Ad aliud d̄ qd̄ stat for. ē fortissimū hoium multis alijs hoibus ab existentibus. et negat illa p̄na for. est fortissimū hoium. igitur quodlibet hoium for. ē fortissimus. imo neq̄ de cōparatio valet ta-

lis p̄na. q̄ non sequit̄ for. currit velocius aī no. igitur quodlibet aīno for. currit velocius neq̄ sequitur. for. erit maior q̄ erit plato. in alio quo tpe. igitur for. in quolibet tpe erit maior q̄ erit plato. igitur et.

¶ De probatione illius termini sc̄ipit. Incipit

for. in instanti qd̄ est p̄sens est. et nō immediate ante instans qd̄ est p̄ns fuit. vel for. in instanti qd̄ est p̄ns nō est

et immediate post instans qd̄ est p̄ns erit. igitur for. incipit esse. sed hec p̄na nō valet. q̄ in p̄mo esse mundi sunt vera vel saltē fuisset vera illa disunctiva. ille deus est in instanti qd̄ est p̄ns. et nō immediate aī instans qd̄ est p̄ns ille deus fuit vel in instanti qd̄ est p̄ns ille deus nō est. et immediate post instans qd̄ est p̄ns deus erit. et ex illo nō sequebat̄ vel nō secutum fuisset hoc impossibile. hoc. s̄. deus incipit esse. et qd̄ illa disunctiva sit vera. pat̄. q̄ eius prima copulativa est vera in illo case. qd̄ p̄ q̄ prima pars de se manifesta est. et contradictoriū secunde partis illius copulative est falsum. s̄. immediate aī instans qd̄ est p̄ns ille deus fuit. q̄ sequit̄ immediate ante instans qd̄ est p̄ns. ille deus fuit. igitur aliqui ante instans qd̄ est p̄ns ille deus fuit. ex quo sequit̄ ultra qd̄ ante instans qd̄ est p̄ns in aliquo instanti v̄l tpe deus fuit. p̄na p̄. q̄ ibi ille terminus aliqui est adverbii t̄pis. Ex quo p̄ ultra istam p̄nam nō valere. in hoc instanti tu nō curris et immediate post hoc instans tu curres. vel in hoc instanti tu curris. et nō immediate aī hoc instans currebas. igitur in hoc instanti tu incipis currere. p̄ q̄ demonstrando instans i quo tu curres et nō incipis. et post qd̄ curres aut demonstrando diversa instantia. sequitur qd̄ aī ē v̄p. et p̄ns falsum. Ideo dicitur qd̄ ille dictionis incipit et desinit. et humisimodi nō h̄nt exponi. sed habent cas̄ veritatis. ille t̄rū eadē veritatis iā dicte nō sufficiunt. sed ad inferendū illā for. incipit esse. d̄ sic arguere. in instanti qd̄ est p̄ns for. est. et nō immediate ante instans qd̄ est p̄ns for. in aliquo instanti fuit et immediate ante instans qd̄ ē p̄ns t̄ps fuit. igitur for. incipit ēē. vel sic in instanti qd̄ est p̄ns for. nō est. et immediate post instans qd̄ ē p̄ns in aliquo instanti for. erit et immediate post in

De incipit

stans qd est pns tps erit. igit. & c. ¶ Dicit. et illa for. incipit esse habere alia cam veritatis qd sit aliqua ista. vnde bene sequitur for. est & no fuit. igit. for. incipit esse sed no valet co sequetla e contra ab illa ad aliqua illa. caruz & ideo ly incipit no est dictio exponibilis. qd ab exposita ad quilibet suaz exponentiuz. & etia ab exposita ad oes suas exponentes simul sumptas dz esse formale argumentu. quoru nullu est verum de ly incipit. & de illa disiu ctiva la dicta. vnde no valet illud argumen tu. for. incipit esse igit i instati qd est pns for. est & no immediate ante instas qd est pns for. in aliquo instanti fuit. & immediate ante instas quod est pns fuit tps. Nec etia sequitur. for. incipit esse. ergo in instati qd est presens. for. est & no immediate ante instas qd est pns. for. in aliquo instati fuit. & immediate ante instans qd est pns fuit tps vel for. in instati qd est pre sens uo est. & immediate post instas qd est pre sens erit in aliquo instati. & immediate post instans qd est pns tps erit. stat enim rem ali qua incipere esse & no ee tps. vel instans. & etia stat ymaginari re aliquaz incipere esse & pro tunc no esse eum vel tps. aut etia eter nitate. nec immediate ante hoc fuisse. neqz ime diate post hoc fore de ymaginatione igit ista consequentia no est formalis. & p conseques ille non sunt sufficientes exponentes illius p positionis. for. incipit ee. qz ab exposita ad ex ponentes simul vel partialiter sumptas e for male argumetu. Aliquando aut ly incipit no bz illas cas veritatis per positionem de pre senti & remotionem de pterito. vel per re motionem de presenti. & positionem de fu turo. sed aliqz bz easde causas veritatis quas ly desinit. qz ille conuertunt for. incipit no ee & for. desinit esse. Similiter hec. for. incipit fu isse habet causas veritatis per negationem d pnti & positionem de pterito vel d futuro.

Sed contra

illum modum ar guendi forte argu tur. qz illo dato sequitur qz non esset possibi le qz for. inciperet ptransire aliquam partem alienius spacij. vel desineret ptransire. qd no immediate post datu instans ptransibit ali quam partem alienius spacij in aliquo instati nec ptransire pot. Similiter de pterito suo modo probetur. qns tñ est. falsum. qz

per idem sequeretur qz non esset possibile qz for. inciperet moueri aut desineret moueri. Igitur illo dato sequitur qz vniuersum inci peret ee. & desineret esse. qz demonstrato vni uerso vey est dicere qz hoc est. & non imme diate ante instans qd est presens. hoc fuit in aliquo instanti. & sic de alijs. igitur hoc inci pit esse demonstrato vniuerso. & arguit au tecedens. i. qz no immediate ante hoc fuit. qz instans qd est presens & multa alia q incipi unt esse non prius fuerant. & consimiliter eri am suo modo deducit qz vniuersum desinit esse. & semp fuit ita qz vniuersum incipit esse & desinit esse. ¶ Itē tertio sequitur qz nullu successiuum pot incipere esse. & qd aliquid incipit esse in seipso. & desinit esse in seipso.

Ideo ad primam forma dicitur ipaz negando. & dicitur qz illa & simi les for. incipit ptransire aliqd spacij. hnt causas veritatis superius positas. & vltra il las habet istas. for. & in instanti qd est pns n ptransit aliquod spaciu. & immediate post instans qd est presens ptransibit aliquod spaciu. & immediate post instans qd est pns tps erit. & sic etia dicendum est suo modo de hnc verbo desinit. ¶ Ad secundu dicitur co cedendo qz vniuersum desinit esse. capiēdo vniuersum pro aggregato ex oibus que sunt in rerum natura. & ita capiēdo vniuersuz co ceditur etiam qz vniuersum incipit esse. & at quis mundus desinit esse mudus. n. illo mo do non est substantia nec accis. sed aggrega tu ex his. ¶ Ad vltimu dī pcedēdo virtūqz licet. n. nullu successiuu pot incipere esse. pot tñ incipere esse aliqd successiuum vt infra pa tebit. Secundum cuā conceditur qz aliquid in seipso incipit esse. puta quodlibz instans & desinit esse in ipso. ¶ Itē sequitur qz for. inci piet esse homo post primu instans esse fuit. & desinet esse hō ante primu no ee fuit. ¶ Item qz for. desinit ee hō ante primu no ee fuit q no desinet esse. ¶ Itē qz for. incipiet esse qñ no erit possibile ipsum incipere ee. & for. desinet ee aliqd qñ no erit possibile ipm desinere ee aliqd & qñ ipc no poterit desinere ee. & qñ no erit possibile aliqd desinere ee. Et si aliqd incipiet moueri ipm incipiet moueri postqz mouebitur. & si aliquid incipiet moueri ipm incipiet moueri qñ mouebitur. & etia si aliqd

De incipit

incipiet moueri ip̄s incipiet moueri qñ nō mouebit̄. Et ita etiā si aliqd desinet moueri ip̄s desinet moueri ateq̄ desinet moueri. et si ali quod desinet moueri nō ip̄s desinet moueri qñ desinet moueri. sed desinet moueri qñ nō desinet moueri. Et ille regule generales sunt respectu terminorū respectu quorū verifican tur illa verba per negationē de p̄st̄. et etiā dato q̄ oēs tales sint cathegorice. for. desinet currere anteq̄ desinet currere. qd̄ vez est q̄ aduerbia t̄pis vel loci non faciunt propo sitiones ypotheticas. sicut infra p̄babitur.

Sed in hac materia incidit dubium vtrū aliqd successiue produ cēdū aut pducibile possit incipere etc. ¶ Et arguitur q̄ nō. q̄ si sic ponat̄ igitur q̄ a. sit quātitas pedalis successiue pducenda adeq̄ te in b. hora vniiformiter q̄ gr̄a argumētū in cipiet esse in. c. instanti. Et arguit̄ q̄ a. quāti tas nō incipiet esse in c. instanti. q̄ ante c. instās a. quātitas erit. q̄ ante c. instans hec quanti tas pducet̄. et nō prius pducet̄ q̄ erit pduc ta. sed q̄ cito erit pducta tācito erit. igit̄ ante c. instās erit p̄ consequētia. et illud añs. pbat̄ s. q̄ nō prius pducet̄ q̄ erit producta. q̄ se quis illa quātitas pducitur ante. c. igit̄ qd̄ pducet̄ ante. c. erit hec quātitas tenet p̄na a cōuersa ad suā puerentiē. sed illa quātitas nō erit in. c. instanti. nec aliq̄s eius vt pono. igit̄ tur illa quātitas erit ante. c. p̄ p̄na. et ponat̄ minor. ponat̄. n. cū toto casu q̄ in. c. instanti si erit illa quātitas. nec aliqd eius. vt q̄ de^o ani bilabit illā et p̄ totū. ¶ S̄ forte huic d̄r q̄ il lud repugnat casui. s. q̄ ip̄a producet̄ ante. c. instans requiritur enim vt forte d̄r ad hoc q̄ illa quātitas producet̄. q̄ illa erit aliqñ pduc ta postq̄ defuerit esse iste motus p̄ quē pducetur. ¶ Sed contra illam responsionem arguitur sic. q̄ ponat̄ cū illo p̄mo casu q̄ qñ erit generata medietas illius quātitatis gene rande. cōūpat̄ in t̄pe in quo generabit̄ ade quate secunda. Et p̄ q̄ a. quātitas pducet̄ ante. c. instans. et tñ ip̄a nō manebit in fine. igit̄ nō requiritur quātitatē remanere in fi ne q̄nis ip̄a acqr̄at̄. ¶ Itē ponatur q̄ qñ ge nerabitur secūda p̄s proportionaliter cōūpa t̄ p̄ma. et qñ generabitur tertia cōūpat̄ secūda. et sic vltra. Et p̄ q̄ a. quātitas pducet̄ in. b. hora ante. c. instās et p̄ p̄na. a. quāti

tas erit et nō erit in. c. instanti. nec aliqd ei^o erit in. c. instanti. igitur. a. quātitas erit ante c. instans. ¶ Itē ponatur q̄ for. et plato sint eq̄les. s. bipedalis quātitatis. et augeat̄ vter q̄ vniiformiter in illa hora ita q̄ vterq̄ si ma neret in fine illius hore etiā vterq̄ tripeda lis quātitatis. sed cōūmpatur for. i fine ho re remanente platone et arguitur q̄ for. erit tripedalis quātitatis ante. c. instans q̄ illa to talis quātitas quam acqr̄et erit ante. c. in stans. q̄ illa augmentatio demonstrando ta lem motū quo augebitur for. adeq̄re i illa ho ra erit ante. c. instās. et illa augmentatio erit illa quātitas. igitur illa quātitas erit ante c. instans. p̄ consequētia et arguitur antee dens pro p̄ma parte. q̄ for. et plato p̄ equa le tempus augebuntur eque velociter et vni formiter et aliquis erit maximus motus quo augebitur plato. igitur aliquis erit maxim^o motus quo augebit̄ for. ¶ Itē contradictio est q̄ for. augebitur continuē vniiformiter p̄ b. horā. et q̄ b. hora nō erit equalis extēsiue motui quo augebitur for. ¶ S̄ forte d̄r ne gando illāz minorē ibi assūmprā. s. q̄ ista aug mentatio erit illa quātitas. ¶ Sed contra ista quātitas erit illud p̄ qd̄ formaliter for. augebitur. igitur ista quātitas erit augmēta tio. p̄ p̄na sicut sequitur. hec albedo erit illā p̄ quod formaliter alterabitur for. igitur hec albedo erit alteratio q̄ for. alterabit̄. p̄na p̄ q̄ alteratio ē actus alterabilis fin q̄ altera bile est. sicut augmentatio est actus augmen tabilis fin q̄ augmentabile est. ¶ Itē si aug mentatio nō erit illa quātitas. sed aliqd accidens dispositiū. sequitur q̄ illa augmē tatio erit ante. a. q̄ augmentatio illa nō pducetur nisi ante. a. igitur illa augmentatio tācito erit producta q̄ cito ip̄a producet̄. et q̄ rati one de. a. quātitate sine augmentatione suc cessiue pducenda hoc est vez eadē rōne hoc est vez de quolibet successiue produciendo. ¶ Itē ad p̄ncipale arguitur sic. q̄ si aliqd successiue pducendū pōt incipere eē. ponat̄ igitur q̄ in. a. instanti antip̄s incipiet eē. et ar guitur q̄ non. q̄ ante. a. instans antep̄s erit igitur in. a. instanti antip̄s nō incipiet eē. pa tet p̄na et arguitur añs. q̄ tunc antip̄s erit demonstrando ip̄s incipiens ad hoc instanti et terminatū ad p̄mū nō eē antip̄s. et tunc

Et definit

erit ante. a. instans igitur ante. a. instans anti-
christus erit. p. p. p. a. maior. et. q. a. in hoc
tpe antixps erit. demonstrando illud tempus
igitur tunc antixps erit. et minor: nota est sedi-
cet q. tunc erit ante. a. instans q. hoc tps erit
ante. a. instans. nam omne tempus erit ita
cito sicut erit aliq. eius ps vel instans eius in
et. insecu. ideo et. Et omne tps ita cito fuit
sicut aliqua eius ps et ta. tarde. Quod si con-
ceditur arguitur tunc q. in quolibet instanti
illius hore tu incepisti et q. a. in medio instanti
hore qd fuit. c. tu incepisti et. ponat q. p. to-
ram illam horam fueris. arguit tamen q. in
c. instanti tu incepisti et. q. a. in c. instanti fuisti
et non immediate ante. c. instans fuisti. igitur in
c. instanti incepisti et. p. consequentia ista sa-
tis et maior. sed minor: arguitur. q. a. tu non fui
ist ante. c. igitur non immediate ante. c. fuisti an-
tecedens probatur q. a. c. fuit ita cito sicut tu
fuisti. igitur tu non fuisti anteq. c. fuit pars co-
sequentia. et arguitur antecedens q. a. tunc. c.
fuit demonstrando totum tps terminatu ad
instans presens et incepit ab aliquo instati
preterito anteq. tu incepisti et. et tunc fuit ita
cito sicut tu fuisti. igitur ita cito sicut tu fuisti
c. fuit p. consequentia satis. et sicut arguitur
q. in c. instanti tu incepisti esse ita arguitur
de quolibet instanti illius hore q. in eo tu in-
cepisti et. et. Itz illo dato q. o. tps tadin
erit q. diu erit aliq. eius ps vel instas it. insecu
et p. s. l. r. de p. terito sequit q. quicquid erit vnq.
immediate post hoc erit. et quicquid vnq. fuit
immediate ante hoc fuit. et non solu illud. s. quo
cuq. dato qd vnq. post hoc erit. sequit q.
imed. ate post hoc erit. Itz sequit q. ime-
diate post hoc in aliquo instati erit antixps et
tu in nullo instanti hore incipientis ab hoc in-
stanti erit antixps. p. bat. p. ma. ps. q. a. nullus
erit instas post hoc qn inter illud et hoc in ali-
quo instanti erit antixps q. a. quocunq. instanti
dato inter hoc et illud erit antixps arguendo
vt prius. Itz dato q. q. diu aliqua ps ali-
cuius tps erit ta cito illud tps erit. seq. q. p.
infinitu tps tu fuisti. et p. infinitu tps tu eris q.
p. aliquantum tps tu eris et non per tantum
qn per in duplo maior et sic vltra. q. a. p. om-
ne tempus terminatu ad p. ma. non et. tui tu
fuisti. Itz sequit q. aliquid est copositu ex
aliquibus quoz nullum est. qd si conceditur ea-

de ratione concedendum est q. isti sunt colle-
ctiue demonstrando te Aldani. et tu adu non
est. c. consequentia p. intelligenti et c. sequens est
vanum. Et ex illo vltra sequit q. nihil fuit p.
maius tps q. aliud. et nihil fuit prius q. ali-
ud. et sic sequit q. tempus non est numerus
motus s. m. prius et posterius. Sed forte
ad hec argumenta dicitur negando illud as-
sumptum cum arguitur q. ante. a. antixps
erit. Et ad probationem cum arguit tunc anti-
christus erit demonstrando tempus incipi-
ens ab hoc instanti. et terminatum vsq. ad
primum non esse antichristi dicitur negando
illam. q. a. dicitur q. antichristus non erit nisi in
tempore intercepto inter primum esse anti-
christi et primum non esse eius. Et etiam nega-
tur minor: cu arguitur. tunc erit ante. a. demis-
trando idem tempus. dicitur enim q. hoc
tempus non erit nisi in equali mensura sibi. et
negatur q. motus diurnus erit in medietate
te diei. sed erit in tota die. et similiter negatur
q. motus horalis erit in medietate hore. sed
erit in tota hora et sic de alijs mensurabilib.
Et conceditur vltra s. m. istam responsionez
q. motus horalis est et q. nulla pars eius fu-
it que non sit nec aliqua erit que non sit. Sed
contra istam responsionem sic arguitur. q. a.
ex illo sequitur q. si aliquid fuit illud est. q. a. si
cut medietas hore que corrumpebatur est. et
etiam quelibet eius pars est. vt concedit illa
positio. et vt sequitur ex eadem ita sequitur
q. dies que corrumpebatur est. et quelibet
eius pars est. etia de anno et mille annis et q.
libet eoz parte. quo dato sequitur etiam q.
ea que fuerunt in illis annis sunt et sic etia seq-
tur q. si aliquid erit illud est. et tunc sequitur
qd nihil pot. incipere esse. et qd nulla sit. p. po-
sicio contingent. Itz seq. q. adu perpetuo
erit. et q. antixps p. tunc fuit q. p. tunc fuit ita
qd antixps est vt sequit ex illa positione. sed
probatur prima p. ma. s. q. nihil pot. incipere
et. q. si aliquid pot. incipere et sit antichristus
et arguitur q. antixps non incipit et. q. conti-
nue ante hoc fuit ita qd antichristus est. igitur
continue ante hoc antichristus fuit. Sed
ad hec omnia dicitur concedendo exceptis
tribus conclusionibus vltimis. dicitur enim
q. aliquid potest incipere et. et qd aliqua est
propositio p. riges. et q. non p. tunc antixps tu.

Et definit

et non continue adam erit. Et ad probatio-
nem admittitur qd antixps incipiat esse. et cu
arguit qd no. q: antixps ptinue ante hoc fuit
Dicitur negando illud. et cu arguitur qd sic
q: continue ante hoc fuit ita qd antixps est igr
cotinue ante hoc antixps fuit. dicitur negan-
do pnam. unde lect adam sit no tn adam e
in hoc instanti. neqz in aliqua parte hui? dici
sed est in tempore in quo fuit et non alio.

¶ Ad aliam formā dicit qd aliqua est ppo
cotingens sicut illa antixps est. q: adhuc anti
xps no fuit et aliqui erit. et p hoc negatur qd p
petuo adaz erit et qd cotinue antixps fuit. Sz
contra illam responsionē adhuc arguitur. q:
ex illa sequitur qd nulla pars alicuius tps erit
et qd nulla pars successini fuit. q: nulluz suc
cessinuz fuit qn fuit solum aliqua eius pars
sed soluz qn fuerunt oia que fuerūt ipsum.

Sed nunqz fuerūt oia que fuerūt ipsum nisi
qn illa simul fuerunt. sed nunqz illa oia simul
fuerunt. sicut for. no erit equalis platonē nisi
for. sit simul cum platonē et c. ¶ Item ex ista
rnsione sequitur. qd propositio simpliciter co
tingens est necessaria. q: fm istam responsio
nem valet hoc argumentum hoc aliqui erit ta
le vel tale. igitur hoc est tale vel tale. Et p idē
sequitur qd hec ppo antixps est. aliqui erit ne
cessaria sic significando que iam est. igitur ē
necessaria etiam tamen ipsa est cotingens igr
tur et c. Et ex illo sequitur qd necessarium co
tradicit contingentē. q: hec antixps no est. co
tradicit illi. necessarie antixps est. vel si forte
dicitur qd ista est impossibilis. antixps no est
tūc segtur qd impossibile ptradicit ptigēti pns
ē falsū. q: si vnu ptradictorioz est cotingēs.
ad vtrūlibz reliquū ē ptigēs. ¶ Itē nullo tpe
existe' no esset cōcedendum qd adaz est. neqz
qd adam erit. posito qd nullum tps erit et qd
antichristus erit. no est concedendum qd anti
christus est. sed ppter tempus esse vel no cē
pō sit aliqua illarū vera vel falsa. igitur uon
est pcedendum qd antixps est. ¶ Ideo forte
aliter dicitur ad principale negando qd anti
christus non pōt incipere esse et admissio casu
negatur qd ante. c. instans antixps erit. Et ad
pbatōnem demonstrando tempus incipēs
ab hoc instanti et terminatum ad primūz no
esse antichristi negatur qd hoc tempus erit an
te. c. instans. quia hoc tempus no erit nisi in

mensura sibi equali. et ita dicitur de quolibet
motu qd nullus motus erit nisi in mensura si
bi equali. Sed vltra tamen dicitur negando
qd adam est. et qd antichristus est et negatur qd
tempus in quo antichristus erit est. Sed cō
tra illam responsionem arguitur deducendo
eadem inconuenientia que prius. quia si tem
pus est. sit a gratia argumenti vna hora in cu
ius medio instanti sumus et fuerit medietas
elapsa. b. et medietas futura. c. et arguit tunc
sic. a. hora est. et a. hora est. b. c. igitur. b. et c.
sunt et vltra. b. et c. sunt igitur. b. est. et c. est.
Si conceditur argumentum arguitur qd si
aliquid fuit illud est. et si aliquid erit illud est
vt prius. et sequitur tunc iuxta istam respon
sionem qd nihil potest incipere esse et qd ni
hil fuit prius alio nec aliquid erit prius alio.
Si negatur psequentia sequit tūc qd aliquid
componit ex aliquibz quoz nullū ē. igr et c.

¶ Item arguitur sic. aliqua per se alteratio
est. que non est nisi qualitas que acquiritur
igitur aliqua qualitas acquiritur. vel igr ac
quiritur qualitas acquisita vel acquirenda
aut aggregatu 3 ex his. et siue sic siue sic sequi
tur qd pars alterationis producta est. et etiam
pars producēda est. quo dato sequitur vt pri
us qd si aliquid erit illud est. sequitur enī hoc
acquiritur. igitur quod acquiritur est hoc. igr
tur si hoc acquiritur hoc est. Sed forte hūc
dicitur negando quod alteratio sit qualitas q
acquiritur. dicitur enī qd nihil acquiritur nec
aliquid est in acquiri. quia tunc illud esset. et
dicitur vltra secundum illam responsionem
qd tu pertransis et nihil pertransis. nec ē pos
sibile te pertransire aliquid. ¶ Sed contra il
lam responsionem sic arguitur. quia si n. or?
localis est ponatur quod motus horalis pu
ta. a sit in cuius medio instanti sumus. et fuerit
b. medietas lapsa. et c. medietas futura et se
quitur vt prius. vel quod aliquid componit
ex aliquibus quozum nullum est. et tunc etiā
sequuntur tam dicta inconuenientia ptra istā
responsionem. vel sequitur quod. b. est et qd
. c. est et quod si for. fuit for. est et qd si antichri
stus erit antichristus est. igitur contradictio ē
quod tu pertransis et nihil pertransis. ¶ Itē
ista responsione data sequitur quod nulla p
alicuius temporis erit nec aliqua pars alicu
ius successini erit nec fuit. quod deducitur vt

De incipit

prius contra secundam responsionem.

Oppositum tamē dubij ē manifestum q: si nihil preter deum esset posset aliquod successiue producendum incipere esse. sed iam eque bene pōt aliquod successiue producendum a deo incipere esse sicut posset si nihil preter deum esset. igitur iam pōt aliquod successiue producendum aut producibile incipere esse.

Ideo ad dubiū dicitur illud concedendo et ultra dicitur p materia q: nihil de successiue habemus nisi terminum ad bonū intellectū puta instans vel mutatus esse et hoc est qd dixerūt antiqui philosophi q: de tempore nō habemus nisi instans. ¶ Secundo premititur q: si moueri est moueri ē p tempus et c. Et per hoc respondetur ad argumentum cōtra illam responsionem q: arguitur q: Adam est. et q: antichristus est negando. et negatur q: tempus sit aut q: aliqua hora vel motus sit. sed conceditur q: omne successiuum erit. et qd omne successiuum fuerit. sic intelligendo dubium q: a. successiue. p ductus incipit esse. q: a. est in instanti. qd est presens et nō immediate ante instans qd est presens fuit in aliquo instanti. ita q: illa ppositio de ly immediate sumatur cū instāti de preterito vel de futuro. Unde dicit q: quocūq: dato successiue producto aut producendo qd in aliquo instanti erit. ipsum erit anteq: in aliquo instanti erit. et ipsum erit ante primū esse sui. et negatur q: si aliqd spaciū pertransibitur ipsum prius pertransibitur q: erit pertransitum. nec oportet ad hoc quod ipsum erit pertransitum qd ipsum erit postquam ipsum mobile pertransuerit. et si sortes acquireret aliquam quantitatem ipse tūc eam habebit q: cito acquireret eam. et si aliquam acquireret ipsa erit tūc cito acquisita quāto ipsa acquireret.

Sed contra istam responsionem forte arguitur q: ex illa sequit q: sortes erit equalis platoni et nunq: erit ita q: sortes est equalis platoni. et q: sortes erit equalis platoni. et nec per tempus nec per instans erit equalis platoni. ¶ Item q: sortes nō est equalis platoni et erit equalis platoni. et nec incipit neq: incipiet cō equalis platoni. ¶ Item q: sortes erit tripedalis et in nullo

instanti erit tripedalis. ¶ Item q: a. distat a. b. per pedalem distantiam. et tanget. b. et tū nec per tempus neq: per instans tāget. b. et nō incipit nec incipiet tangere. b. ¶ Item q: sortes incipit esse pedalis et definit esse pedalis. et tū immediate ante instans quod est presens fuit pedalis et immediate post instans quod est presens erit pedalis. ¶ Item q: sortes non est tū albus q: albus est plato. et erit tū albus q: albus est plato. et tū non incipit neq: incipiet esse tam albus q: albus est plato. Et q: ille conclusiones sequantur sic arguitur ponatur q: sortes sit pedalis quātitatis et plato b: pedalis. et angeatur uterq: illo: vniformiter in illa hora. ita q: si maneret uterq: eo: in fine esset uterq: in fine hore tripedalis quātitatis. sed ponatur q: uterq: eo: desinat esse cum sua quantitate. et sequitur q: sortes erit equalis platoni ex responsione data. q: uterq: eo: erit tripedalis precise. et tū nunquā erit ita q: sortes est equalis platoni. q: neq: in fine hore neq: ante finez hore. Et si sortes distat ab. a. puncto per pedalem distantiam. et angeatur in hora acquirendo pedalem quātitatem versus. a. punctum sequitur q: ante finem hore acquireret illam tripedalem quātitatem et illam habebit. sed quācito habebit illam tripedalem quātitatem tūcito tanget a. punctum. igitur ante finem tanget. a. punctum. et si ponatur q: in fine maneat. a. punctus et sortes cum illa quantitate tanget. a. punctum anteq: incipiat tangere. a. punctum. Et si ponat cū toto casu q: ille punctus non sit in fine hore. sed cōtinue ante finē. concedēdū est q: sortes nō tanget a punctum et tanget. a. punctum et non incipit nec incipiet tangere. a. punctum et per eundem modum sequuntur conclusiones sibi illate.

Ideo generaliter teneatur q: de nullo successiue producendo valet cōsequentia de forma arguendo ex copulatiua cuius vna pars est negatiua d: presenti et alia affirmatiua de futuro inferendo propositiōnem de incipit de presenti vel de futuro. unde nō sequitur. a. quantitas erit. et nō est. igitur incipit vel suscipiet esse. ponatur enim q: a. ignis generabitur per partem ante partē et q: erit generata vna pars cōmuni par alia successiue sicut generantur alie. et sequitur q:

De incipit

a. ignis erit. aliter enim nullū successivū erit. et tñ. a. ignis generabitur nō incipit neq; incipit et esse. ¶ Itē ponat q. a. ignis generabitur et nulla pars desinet esse ante finē hore. sed in fine hore ille ignis finit et qdlibet finit desinet esse p. remotionem de pñti. et patet pñas nō valere. ¶ Ideo p. q. nō si for. erit aliqua lis qualis iā non est ipse incipit vel incipiet ēē talis. et nō si for. erit aliquantus quantus scilicet nō est ipse incipit vel incipiet esse tātus. ¶ Itē q. nō si aliquid erit qd nō est ipm incipit vel incipiet esse. Silt nō si aliqd erit aliquale qle ipm postea nō erit. ipm desinit vel desinet ēē tale. et nō si aliqd erit a. quantū quātū postea nō erit ipm desinit aut desinet esse tantū paret illa oia de igne pedali successivē generādo et successivē corūpēdo. ille enim ignis erit adequate in hora et in nulla eius parte. aliter vt est ostensum pro parte nullū successivum erit. ¶ Ex predictis ultra patet tales pñas nō valere. a. propositio nō est vera et a. propositio erit vera igitur. a. propositio incipit vel incipiet esse vera. Similiter tu nō scis. a. propositio. et scies a. propositio. igitur scipis vel incipies scire a. propositio. p. de illa p. positione for. fuit equalis platonī. posito cum casu illo pñas supposito de sorte et pla. augmentandis in hora q. illa p. propositio accepta erit adequate in hora p. quā illi augmentabūtur. et in cuius fine vterq; eorū desinet esse. vt ibidē positū est. quā propositio. tu p. totam illā horā credas sine hesitatione vel ponatur casus de preterito. facta. s. augmentatione illorum et corūdem corruptione. et p. totū propositū. ¶ Ad formā igitur argumenti principalis. negatur illa pñas. hec quantitas erit ante. a. igitur in. a. hec quantitas nō incipiet ēē et ex dictis patet pñam non valere. ¶ Ad secundum principale cum arguit q. nullū successivē. pductū aut producendum pōt incipere esse. negatur et ad casum ibi positū admissit casus. s. antip. in instanti. c. incipiet esse et cum arguitur q. nō. q. ante. c. instans antichristus erit dicitur illud negando. et cum arguitur q. tunc erit demonstrādo tps ab hoc instanti. incipiens et terminatū ad primum nō esse antip. et tunc erit ante. a. igitur ante. a. antip. erit. dicitur concessa pñas. negādo miuorē. dicit. n. q. hoc tempus nō erit ante. c.

instans. sed hoc tempus erit ab hoc instanti adequate vsq; ad primum nō esse antichristi. et ita generaliter dicit q. nullū successivū erit nisi in mensura sibi equali. ¶ Et tunc qñ arguit cōtra illā responsionem q. antip. est. et q. adam est. et si aliquid finit illud est. dicit negādo illas pñas sic illas intellegendō q. si for. finit for. est. et si antip. erit. antichristus est. et sic de alijs. et cum arguitur q. sic. q. tps est. igitur vtrq; eius medietas est. puta. b. c. vt ibi arguebatur. negatur assumptū. dicitur enim q. nullum tps est. neq; aliqua motus est. q. de tpe non habemus nisi instans vel nunc ad intellectū. Et si auctoritates aliquę allegentur. dicitur q. omnes ille intelligende sunt de preterito vel de futuro.

Sed forte arguitur contra illā positionem. q. ex illa sequitur q. for. per totam illam horā movebitur. et tamen in quolibet instanti illius hore incipiet moveri. et in quolibet instanti illius hore desinet moveri. ¶ Item sequitur q. nullū successivum pōt incipere esse vel desinere esse. ¶ Item ex illo fundamento arguitur q. multe conclusiones superius posite sunt falsę. for. erit tripedalis et nec per tempus. neq; per instans erit tripedalis. q. per idem for. erit tripedalis. et in nullo tempore neq; in aliquo instanti. q. si immediate ante finem hore date for. erit tripedalis et etiam in illa hora sequitur q. illa hora erit immediate ante finem hore. quod dictis repugnant. ¶ Itē si aliquid erit in aliquo tpe hoc erit. q. mensurabitur illo tpe igitur repugnans est q. aliqd erit in. a. hora et non erit per. a. horam neq; per aliquā eius partem. ¶ Item sequitur q. aliqua quantitas continua erit. et nulla eius pars erit. vt p. de tempore. ¶ Item sequitur q. nullum instans alicuius temporis erit neq; aliquod instans erit in aliquo tempore quia nullum instans aliquo tempore potest mensurari. et etiam quia si aliquod instans erit in aliquo tempore. sequitur q. illud tempus erit quando illud instans erit. ¶ Item sequitur q. aliquod tempus terminatur ad aliquod instans. que s. tempus et instans data non simul erunt. s. qñ instans erit non erit tempus. qd ponitur ad id instans terminari. ¶ Sed huic forte dicitur q. hoc instans erit quādo illa hora erit

Et definit

et quod illa hora erit. quoniam sua pars erit. **Sed** contra si ista hora erit quando cumque sua pars erit et quolibet sua pars erit quando illa hora erit. sed immediate ante finem erit aliqua pars illius hore. igitur immediate ante finem illius hore illa hora erit. **Item** illo dato sequitur quod brunellus differt a sor. et tunc brunellus definit esse antequam sor. erit. et quod sor. erit equalis platonis et quando cumque sor. erit non erit plato. et conclusiones iste false sunt. igitur etc. **Item** arguitur quod nulla hora. a. dici erit quoniam. a. dies erit. quod si sic ponatur. igitur quod prima hora. a. dici erit quando. a. dies erit. et per idem ultima hora. a. dici erit quando. a. dies erit. et tunc arguitur sic. prima hora. a. dici erit quando. a. erit. et etiam ultima hora. a. dici erit quando. a. erit. et a. hora non erit nisi in uno quando. igitur prima hora. a. erit quando ultima eius hora erit.

Sed ad hoc primum dicitur concedendo quod per totam illam horam sor. monebitur. et tamen sor. pro quolibet instanti illius hore incipiet moveri. quia nunquam erit ita de presenti quod hoc mouetur. Et cum inferatur quod sor. erit tripedalis. et nec per tempus neque per instans erit tripedalis. dicitur concedendo illam sicut contingentem. Et cum ulterius inferatur quod sor. erit tripedalis. et non in aliquo tempore neque in aliquo instanti. Dicitur quod hoc est satis imaginabile ut posito quod nullum tempus erit. sed posito quod quicunque sor. erit ipse erit in aliquo tempore vel instanti. **¶** Desiderio casu secundo dicitur quod sor. erit tripedalis. quod in illa hora. et quod illa quantitas erit tripedalis. quod illa quantitas erit ipsa met. et erit aliquanta et non minor quam tripedalis. ideo etc. **¶** Ut rursus habita significacione huius complexi fore in tempore et mensuratum fore in tempore est concedendum ad imaginationem quod aliquid incipit esse quod non est et erit. et tamen non erit in aliquo tempore neque in aliquo instanti. et tamen continue tempus erit. ut posito per imaginationem quod simplex grane incipiat mutari in vacuo. et ponatur gratia argumenti quod mutatio qua mutabitur illud mobile erit. et tamen nec per tempus neque per instans. et continue tempus erit. et non solum de isto est verum. sed de deo. et de his que non possunt in

cipere esse verum est. nam eternis neque in tempore sunt nec durant per tempus. quia durare per tempus vel in tempore est cum resistencia permanere. **¶** Et cum ultra arguitur quod in aliqua quantitas erit cuius nulla pars erit. et quod nullus successivus aliqua pars erit neque aliquid instans alicuius temporis erit. dicitur de virtute sermonis omnes illas conclusiones concedendo. ad hoc enim quod illa quantitas successiva erit continua sufficit quod illa quantitas erit multa collectine. que erunt sine intermissione unius ad alterum. de omni tamen quantitate continua que est verum est quod nullius partes copulantur ad aliquem terminum communem. et ita etiam dicitur quod nulla pars alicuius successivi erit. tamen quodlibet successivum erit multa. quorum nullum erit. et ita etiam illa hora erit finita. licet nullum instans erit finis eius. quia ipsa non erit quando erit aliquid instans. sed multa horum opposita ex communi modo loquendi concedimus propter breuiloquium presertim. ubi sermo aliam exigit difficultatem.

Sed adhuc alia videtur incidere difficultas. videlicet aliquid incipiat esse. **¶** Pro quo dubio dicitur primo quod si aliquid erit ens in aliquo instanti quod iam non est ens. illud incipit vel incipiet esse ens. Et si aliquid erit aliquantum puta pedale vel bipedale. in aliquo instanti. quod iam non est pedale vel bipedale in dato instanti. ipsum incipit vel incipiet esse pedale vel bipedale. et sic de alijs. Et si aliquid erit aliquale in aliquo instanti. puta album vel nigrum etc. et iam non est album etc. ipsum incipiet vel incipiet esse album vel nigrum etc. **¶** Similiter si aliquid erit alicubi in aliquo instanti ubi iam non est ipsum incipit etc. et sic discurrendo per alia predicamenta. sic quoque de desinente regule subsecutur. ut quod si aliquid sit ens vel erit ens in aliquo instanti quod postea non erit ens ipse desinit vel desinet esse ens. et sic de quantitate qualitate et ubi etc. per alia etiam casus sunt inferri propter hoc ly incipit vel de ly immediate. id est aliqui propositio de ly incipit vel immediate est vera. non existentibus veris illis causis veritatis. quia stat aliquid non esse et incipere esse non consistere in mensura aliquid extrinseca neque incipere esse vel desinere esse etc.

¶ De causis veritatis de ly immediate.

Bely immediate

Eddeley immediate dici

8 tur qd hoc argumētum nō valet. in hoc instāti for. non ē. ⁊ nullū erit instans post hoc qm ante illud for. erit igitur immediate post hoc for. erit. patet. qd demonstrādo instans pteritū est aīis veruz. ⁊ pīs falsuz. ¶ Et p idē nō valet. hoc argumētuz. in hoc instāti for. non est. ⁊ nullū erit instans post hoc qm iter illud. ⁊ hoc for. erit igitur immediate post hoc for. erit p3 enīz qd aīis est veruz. posito qd for. sit demonstrato instāti pterito. neutra. n. illartū est vera. immediate aī hoc tu fuisti demonstrato instāti futuro ⁊ immediate post hoc tu eris demīfato instāti pterito. ¶ Item illa. pīa nō valet immediate p hoc for. erit. igitur ante qdlibet instans futuruz post hoc for. erit. l3 sequatur e contra. qd illa est impossibilis. ante qdlibet instans futurum post hoc. tu eris p3 qd nunq3 erit aī qd libz istās futurū p hoc. qd neq3 i tpe neq3 i istatī. Dicī igit qd illa. immediate post hoc for. erit duas h3 cās veritatis. post hoc for. erit. ⁊ nullū erit instans post hoc qm inter illud ⁊ hoc for. erit in aliquo tempore vel in aliquo instāti ⁊ hoc instans est vel hoc instans. erit. igitur for. immediate p hoc erit. s3 nō val3 e contra ad quālibet illaz. ppositionuz de per se neq3 est ppositio exponibilis rōne illius termini immediate. sed h3 cām aut causas veritatis sicut h3 ppositio rōne illoz verborū incipit aut desinit. sed nō valet pīa illa. in hoc instāti for. nō est ⁊ nullū erit instans post hoc qm inter hoc ⁊ illud for. erit ⁊ hoc instans est vel erit igitur immediate post hoc for. erit. p3 posito qd iam antichristus nō sit. sed i medio instāti istius hore incipiet esse tunc p imaginationē si illa hora nō erit ⁊ antichristus incipiet esse. vt posittum est. est aīis verū. ⁊ pīs falsuz. qd ex psequēte cū aliis veris. sequitur qd antichristus nūc incipiat esse psequens falsum. qd ipse incipiet eē igitur iam nō incipiet esse ⁊ c.

De veritate propositionis.

Remittamus pī

p qd omne ens est quale. qmā omne ens est perfectum. ideo est. quale pīa p3. qd si omne ens est pfectus ipsū est pfectū quale ipsuz. qd omne ens est tale:

quale ipsum est. ¶ Et adhuc dato per possibile qd prima materia a quolibet forma accidentaliter ⁊ subtili esset denudata ipsa esset q̄lis. qd figurata tenet pīa a specie ad genus. Ex quo sequitur qd nō oē qd est quale est quale p aliquā qualitatem ab eo distinctā. est enīz quibet qualitas qualis cū ipsa sit intensa vlt remissa. Ad hoc remittamus qd omne ens est cuilibet enti simile aliquo modo. ⁊ cuilibz enti aliquo modo similiter se hñs. qd quodlibz ens ē possibile. ⁊ qdlibet ens est possibiliter ens qualiter est quodcūq3 aliud ens qd dē. igit. omne ens est cuilibet enti simile. ⁊ cuilibet enti similiter se habens. ¶ Item quodcūq3 ente dato ipsuz est ens qd nō cuilibet enti fin oēm suum modum agēdi vel essēdi est infinite dissimile. igitur quodcūq3 ente dato ipsuz est cuilibet enti simile ⁊ similiter se hñs. p3 psequētia illa qd sicut omne finite magnuz ē paruz. ⁊ oē finite difficile est facile. sic omne finite dissimile est simile. ¶ Sed forte contra primū illoz arguit. qd illo dato sequit qd isti termini sunt eque cōes quale ⁊ ens. qd oē ens est quale ⁊ oē qle est ens. ⁊ etiā p pbatōne illius cōclusionis sequitur qd si aliquid potest esse ens illud pōt esse qle ⁊ e contra. ⁊ illi termini sunt sic significando. igitur illi termini sunt eque cōes. pīs falsum. qd tunc ille terminus quale esset superior ad illū terminū substantia sicut ly ens qd est falsum. qd illa decē genera nō se invicēz excedūt. ¶ Itē cōtra aliud sic arguit. qd deus nulli alteri a se est similis. igit ⁊ c. p3 pīa ⁊ antecedens arguit. qd deus est pfectio nō finita sed infinita. sed nullū infinitum est alteri simile aut dissimile. qd nullum infinitū est alteri cōparabile. igit deus nō est alteri rei similis. ¶ Sed ad primū illoz negat illa pīa si aliqd sit vel possit esse ens ipsuz est vel pōt esse qle ⁊ e contra. ⁊ illi termini sunt sic significando. igitur illi termini sunt eque cōes. sicut nō sequit oīs q̄titas ē q̄titas discreta ⁊ e3. ⁊ si p̄t eē qd sit aliqua q̄titas que nō sit discreta ⁊ e contra ⁊ illi termini sūt sic significando. igitur illi termini sunt eque cōes aut generales. qd generalitas termini nō attendit penes multitudines significatiōis soluz. sed penes prioritātē cum aliis requisitis alibi dictis. vnde prior est ille terminus q̄titas q̄ illi terminus q̄titas discreta. Unde quādo duo termini sunt de eodem

De veritate

predicamento adinueniuntur predicabiles quibus habetur eque multa significata tunc terminus minus connotans potest poni per genere alius vero per specie. sicut est de illo termino qualitas omnis enim qualitas est dispositio et e contra. quia omnis qualitas est aliquo modo a suo subiecto facit mobilis. Ad aliud negatur primum assertum. unde dicitur quod deus secundum quod infinite perfectus nulli est similis verum est tamen secundum quod est ens possibile. aut ens produciens. aut ens finite velocitatis mouens. sic est tale et taliter se habens quia et quod se habet sunt multa entia ab eo producta. et ita dicitur quod unus infinitus est alteri comparabile non secundum quod infinitum. Ex quibus sequitur quod quodlibet aliquo qualiter esse est cuilibet aliquo qualiter esse simile ens. per hoc quod deus est cuilibet enti simile et quodlibet aliqualiter est cuilibet aliqualiter simile igitur quodlibet taliter esse et quodlibet aliqualiter esse est cuilibet taliter esse. et cuilibet aliquo qualiter esse simile. Quod dato sequitur quod quodlibet ens aliquo qualiter est. et taliter ipsius non est. et taliter ipsius non potest esse. celum enim est aliquo qualiter et taliter ipsum non est. per quod sicut celum est aliquo qualiter et tale ipsum non est. ita celum est aliquo qualiter et taliter ipsius non est. Itaque fit procedendum quod deus est aliquo qualiter et taliter ipsius non potest esse. et de omni alio ente similiter negandum tamen est quod aliquo qualiter deus est. et non taliter potest esse. Et si arguitur quod sic quod contingenter deus est in hoc instanti. et non contingenter potest esse. igitur deus est aliquo qualiter et non taliter potest esse. Sed huic dicitur de virtute sermonis negando assertum. deus enim est contingenter in hoc instanti. et contingenter potest esse quia unus non contingenter ad verumlibet deus possit esse. quia necessario deus potest esse. verum tamen contingenter deus non potest esse. quia modo contingenti quo tu vel hoc instans est deus non potest esse. Ex quibus concluditur quod qualitercunque deus est taliter hoc corruptibile est. quocumque demonstrato. quia aliquo qualiter qualiter deus est hoc corruptibile est quocumque demonstrato. et non est aliquo qualiter deus quin taliter sit hoc corruptibile. igitur et cetera. per maiorem. quia possibile hoc corruptibile est et precise taliter deus est. non enim est aliquo modo deus qui non sit possibilis. Unde idem est minor. nota est quod non aliquo qualiter deus est quin taliter hoc corruptibile sit. quia quilibet modus possibilis cuilibet modo possibili in possibilitate est similis. Et si forte argui-

tur sic. qualitercunque deus est taliter hoc corruptibile est. sed necessario deus est. igitur necessario hoc corruptibile est. Item aliquis est modus possibilis qui nulli modo possibili in possibilitate est similis. quia est aliquis modus qui est infinite possibilis. et qui est possibilitas infinita ut modus quo deus est. in infinitum enim possibilior est illa propositio deus est quam illa hoc corruptibile est. et hoc non est nisi quia in infinitum magis possibiliter est deus esse quam hoc corruptibile esse. igitur. et cetera. Sed ad primum negatur illa propositio. sed solus sequitur ex illo asserto quod taliter qualiter necessario deus est taliter illud corruptibile est. sicut et non sequitur qualitercunque deus est in hoc instanti taliter ipse est. sed contingenter deus est in hoc instanti. igitur contingenter ipse est. Similiter non sequitur qualitercunque deus creat taliter potest creare. sed contingenter deus creat. igitur contingenter deus potest creare. capto ly contingenter put est medium inter ly possibiliter et ly necessario. sic et non sequitur. quod qualitercunque ly hoc significat hominem taliter istum hominem significat. sed principaliter significat hominem. igitur principaliter illi hominem significat. maior enim nota est. quia quocumque modo iste terminus homo significat hominem eodem modo unumquemque hominem significat. ita est quocumque significatione ista propositio. homo est quod homo est significat eadem significatione et tamen principali quam for. est ista significat non tamen ista quod for. est principaliter significat. In omnibus etiam non sequitur qualitercunque homo currit. talis disputat sed homo albus currit. igitur hoc albus disputat. nam posito quod duo homines currant quorum unus sit ita intense albus sicut alius est intense niger. et nullus homo albus disputet tunc illi sunt similiter intensi et albus est sicut niger. non tamen secundum albedinem. sed secundum intensiorem. Sed ad aliud dicitur quod sicut recto nihil est rectius. et nihil est intense. vel remissius rectum ita nihil est intense aut remissius possibile. Sed contra. accepta forte arguitur. quia illis datis sequitur quod quilibet pars quantitativa tui est ita magna sicut tu es. propositio est falsum. quia tu es maior quam aliqua pars quantitativa tui. et propositio ista arguitur. quia quilibet pars quantitativa tui est taliter magna qualiter tu es. igitur quilibet pars quantitativa tui est ita magna sicut tu es. per propositio et arguitur assertum. quia quilibet pars quantitativa tui est eodem

De veritate

gēter magna qualiter tu es. igitur quelibet pars
 quantitativa tui est taliter magna qualiter tu es.
 tenet p̄na ex secōdo accepto. ¶ Item ex illo ar
 guitur sequi q̄ aliquo qualiter q̄liter deus est ipse
 nō est. p̄na falsū. et arguit p̄na q̄ isto modo
 deus nō ē demonstrando modū quo celū est. et
 ille est aliquo qualiter qualiter deus est. igitur ali
 qualiter qualiter deus est ipse nō est. ¶ Itē
 deus est aliquo qualiter qualiter ipse nō est. igitur
 aliquo qualiter qualiter deus est ipse nō est. sicut
 arguit de deo. ita arguitur de quolibet ente.
 q̄ ip̄us est aliquo qualiter qualiter ip̄us non est.
 ¶ Item sequitur q̄ qualitercūq̄ deus est ip
 se nō est. p̄na falsū. q̄ qualitercūq̄ deus est
 ipse est. et arguitur p̄na q̄ qualitercūq̄ modo
 deus est ipse aliquo tali modo nō est. ¶ Itē
 fm̄ illa arguitur q̄ duo p̄dictoria sunt si
 mul vera. q̄ hoc est verū. qualitercūq̄ tu es
 tu es. et hoc ē est verū. aliquo qualiter qualiter
 tu es tu nō es. q̄ arguit. q̄ isto modo tu nō
 es demonstrādo modū p̄diculāre quo hoc li
 gnum est. et iste modus est aliquo qualiter quali
 ter tu es. igitur aliquo qualiter qualiter tu es tu non es.
 ¶ Sed ad p̄mū dicit cōcessis illis sup̄radi
 cis cōcedendo q̄ quelibet pars q̄titativa tui
 est ita magna sicut tu es. et cū arguit q̄ non
 q̄ tu es maior q̄ aliqua pars q̄titativa tui.
 igitur nulla pars q̄titativa tui est ita magna sic
 tu es. Dicit negādo p̄nam. Et si arguit istā
 p̄sequentiā tenere ab exposita ad alterā expo
 nētem. dicitur q̄ illa p̄positio nō h̄z exponi
 per aduerbia similitudinis qualitatis vel quā
 titatis sed p̄ aduerbia cōparādī. ¶ Et si con
 tra illud forte arguit. q̄ si quelibet pars q̄ti
 tativa tui est ita magna sicut tu es p̄ idē quel
 bet pars quātitativa tui est tāte quātitatis si
 cut tu es. q̄ est aliquāta et tantus tu es. igitur
 est aliquāta quātus tu es. iste modus arguē
 di ē sine p̄fusiōe et distributiōe. ¶ Itē p̄ idē
 seq̄t q̄ q̄libet pars q̄titativa tui ē tāte magna
 q̄te magn⁹ tu es. q̄ ē finite magna q̄te ma
 gn⁹ tu es. igitur ē aliquo mō tāte magna q̄tus
 tu es. ¶ Itē q̄libz pars q̄titativa tui ē finita q̄
 tus tu es. igitur q̄libet pars q̄titativa tui est
 magna quātus tu es. ¶ Itē sequit p̄ idē
 q̄ tu es magn⁹ quātus tu non es. ¶ Itē
 q̄ q̄tuscūq̄ tu es tantus tu nō es. p̄na falsū
 q̄ q̄tuscūq̄ tu es p̄dicte tantus tu es. Sed
 ad istā dicit cōcedendo cēs istas cōclusiones

illi enīz termini tantus et quantus nō deno
 tant p̄cisam equalitatem sicut illi termini tale
 et quale nō dicūt penitus spālem similitudi
 nem et sūmā. ¶ Ad secūm dicitur cōcedendo
 istā cōclusionē sicut et istam aliquo qualiter deus ē
 q̄liter nescit se esse. Siles ē sūt p̄cedēde. aliq̄
 liter q̄lī scis ē nullus hō scit ēē. q̄ demonstra
 to modo ignoto hōi tunc ille modus est aliq̄
 liter q̄liter scis esse et ille modus ē aliq̄lī q̄lī
 null⁹ hō scit ēē. igitur et. et sic d̄ multis aliis dici
 potest. Similiter concedi debet q̄ aliquo qualiter
 qualiter scis esse taliter dubitas esse. et q̄liter
 cūq̄ aliquis homo scit esse. taliter ipse dubi
 tat esse. posito q̄ aliquam p̄positiōnez sciat
 aliquis homo et aliquam dubiter q̄litercūq̄
 scit aliquis homo taliter ipse nō p̄t scire.
 ¶ Ad aliam formam dicit cōcedendo q̄ q̄li
 tercūq̄ deus est taliter ipse non est sicut et
 verum est de quolibet ente q̄ qualitercūq̄
 ipsum est taliter ipsum non est. ¶ Ad quartā
 formam dicitur concedendo illas duas. et ne
 gando q̄ sint contradictoria. sed ille contradi
 cunt q̄litercūq̄ tu es tu es et aliq̄liter non q̄
 liter tu es. tu es inducta negatione super toto
 ¶ Quarto adhuc accipit q̄ similitudo et cō
 nuenientia nō est nisi inter ea que sunt. sicut ne
 q̄ dissimilitudo et disconuenientia aut ineq̄li
 tas nisi inter actualiter existentia. Ex quo se
 quitur. q̄ non est ita q̄ adam fuit. neq̄ est ita
 q̄ antichristus erit. q̄ antichristus erit nō
 est aliq̄liter. igitur non est ita seu taliter q̄ an
 tichristus erit. et ideo non est verum q̄ anti
 christus erit neq̄ est ita q̄ eius aīa contingen
 ter erit. posito q̄ ipse contingenter erit. Ex
 quo vltorius sequitur q̄ ista consequentia est
 bona ita erit q̄ for. erit tantus q̄tus est pla.
 igitur for. erit tantus q̄tus est pla. quia seq̄
 tur. ita erit q̄ for. erit tantus q̄tus est pla. igitur
 taliter erit q̄ for. erit tātus q̄tus est pla.
 tenet p̄sequentiā a conuertibili ad conuertibi
 le. et sequitur taliter erit q̄ for. erit tantus q̄
 tus est pla. igitur aliquo qualiter erit q̄ for. erit tā
 tus q̄tus est pla. Ex quo sequitur q̄ aliqua
 liter erit forte esse tantum quantus est pla.
 vel aliquo qualiter erit q̄ for. erit tantus q̄tus ē
 pla. ex quo sequitur q̄ for. erit tantus quan
 tus est plato. igitur a p̄mo sequitur q̄ for.
 erit tantus quantus est pla. ¶ Itē in ista ita
 erit q̄ for. erit tant⁹ s quantus est pla. aut ly

Propositionis

ita est subiectum aut predicatum. aut totum illud. ita qd for. erit tantus q̄tus est pla. est subiectum vel predicatum. Si primo modo sensus est qd ita siue taliter demonstrando ali quod aliquantiter esse. erit qd for. erit tantus q̄tus erit pla. qd non potest aliter teneri nisi de monstratiue. Si ponatur ly ita subm aut pre dicatum. Si autem totū illud sit subm ita qd for. erit tantus sicut est plato. tunc est sensus qd aliquod taliter qualiter est. s. qd for. erit q̄tus est pla. erit seu tale quale est. s. fortem for re tantum q̄tus est plato erit. Ex quo sequi tur qd illa cōsequencia est bona. ita erit qd for. erit tantus quantus est plato. igitur fortes. erit tantus quantus est plato. ¶ Item si ita erit qd for. erit tantus quantus est plato. igitur vere erit qd for. erit tantus q̄tus est pla. ¶ Item ly ita non potest infinitari nisi per ly qd igitur sensus est. ita erit qd for. erit tantus q̄tus est plato. qd ita seu taliter qualiter erit qd for. erit tantus q̄tus est plato erit. taliter enim ista foret incongrua. ita erit qd for. erit tantus quantus est plato. qd dictio infinitans ⁊ dicens infinitata non redderent supposi tionem eadem verbo. ¶ Et per idem argui tur qd non est ita nec fuit ita nec unq̄s erit ita qd anima antichristi contingenter erit loquen do de contingenti ad vtrunlibet ⁊ naturali. ¶ Sequitur preterea qd nulla istarum conse quētiarū valet. nulla chimera est. igitur versi est qd nulla chimera est. adam fuit. igitur ve rum est adam fuisse. aut qd adam fuit. nam tenendo ly qd infinite iste p̄ntie sunt falsæ. rela tiue autem tenendo ille consequētie sunt ve re sicut talis propositio est vera. verus est qd nullus deus ē vl potest esse. ⁊ quod nullus deus ē scit a deo. qd aliqd verū sekur a deo quod verum deus non potest esse. ¶ Conse quenter ulterius concluditur qd h̄s omnis ho mo sit animal non tamen verum est. nec est ista ita qd omnis homo sit animal. qd non. ali qualiter ē qd omnis homo sit animal. ¶ Ad huc sequitur qd nullus homo est ita magnus sicut est omnis homo. q̄tus omnis homo ē ita sicut est aliquis homo. patet qd nullus ho mo est tali modo magnus sicut est omnis ho mo. quia nullus est talis modus quo omnis homo est magnus nisi sit modus vniuersa lis quo deus est ⁊ quo omnia sunt de quo

non est ad propositum. sequitur enim. tu es ita magnus sicut est omnis homo. igitur tu es taliter magnus qualiter est omnis homo. cō sequentia patet ab inferiori ad suum superi us distributione postposita siue a conuertibi li ad conuertibile. nunquam enim distribui tur relatiuum antecedente non distributo.

¶ Secunda etiam pars conclusionis patet. quia quilibet homo est ita contingenter ma gnus sicut est aliquis homo. igitur ⁊ c.

¶ Et si arguitur qd aliquo modo particulari omnis homo est magnus. qd necessario om nis homo est magnus. igitur vere aliquantiter ⁊ aliquis modo omnis homo est magnus. Dicitur tenendo ly necessario in anteceden te exponibiliter negando consequentiam.

¶ Itēz aduertatur istos terminos. taliter sic aliquando teneri demonstratiue. aliquando infinite. aliquādo redditue. vt satis patet ex grammatica. veruntamē isti termini nunq̄s sūt singulares. Un̄ hec p̄pō est indefinita. talis hō currit demonstrando hominem albus. nec valet consequentia ista. in ista propositione subicitur terminus communis signo demō stratiuo determinatus. igitur ipsa est singula ris. vnde ista itāt siml. talis homo currit. ⁊ talis homo non currit. eodem demonstrato sicut illa. sic tu curris. ⁊ sic tu non curris. Ex quo sequitur tales formas non valere. sic de us est. ⁊ sic est contingenter. igitur contingen ter deus est. demonstrando modum p̄ quez deus est. minor est vera. qualitercunqz deus est sic vel taliter est contingenter. ¶ Sed ad concludendum huiusmodi propositiones. cō tingeret deus est. capiendi sunt termini no minales si termini probandi itēz resoluibi liter. vt illo modo deus est. ⁊ ille modus est aliquantiter contingenter igitur contingenter deus est. Ex quo patet qd contingenter nul lus deus est. immo necessario nullus deus est. quauis falsæ ⁊ impossibilit̄er. nullus de us sit. sed non contingenter neqz possibiliter antichristus est. cum nullo modo sit. ¶ Sed con tra arguitur. forte probando qd contingenter antichristus est. quia hec est contingens anti christus est adequate significans antichristū eē igitur contingenter antichristus est. Et sicut argui tur. qd possibiliter antichristus est. ⁊ qd aliqua liter antichristus est. ¶ Sed huic dicit negā

De veritate

do consequentiaz. neq; illa est officiabilis. cōtingenter antichristus est. sed resolvable aut exponibilis et alie due tantū resolvable sunt. ¶ Item presupponatur qd nihil potest intelligere intellectus humanus qd nō possit intelligere esse ens. patet. qā ens est primum obiectum intellectus. ideo tantum ens seu aliqd potest intellectus humanus apprehendere aut intelligere. ¶ Et adhuc accipiat qd significare est virtuti cognitive aliquid vel aliqd vel aliquid representare. ¶ Ex quo sequitur qd nihil potest aliquid signū significare qd nō possit intellectus intelligere. p3. q. bene sequitur hoc significatur. igitur hoc intelligit. ¶ Ultimo accipitur qd ex additione sine theorematibus aut termini nihil significantis termino aliquid significanti nō resultat completum qd significet et aliud quā significet ille terminus cathegorematicus cui additur id sine theorema seu terminus nihil significat verbi gratia signo bulusmodi complexū omnis hō aut aliquis hō si aliquid sit eius significatum nō est aliud qd significatur istius termini hō. p3. hec suppositi intelligenti materiaz.

Sed forte

contra suppositū arguitur. q. nō ens potest intellectus intelligere. igitur nō tñ ens potest intellectus intelligere. p3. pñā. et arguitur antecedens. q. intellectus fortis siue fortis intelligit illum terminum cathegorematicū nō ens et nō aliquid ut pono. igitur intelligit quid ille terminus significat. sed solum nō ens iste terminus significat. igitur nō ens fortis intelligit. Sed primum antecedens arguitur. q. aliter fortis non haberet concedere vel negare istam. nō ens est. q. istam nō intelligit cum eius subiectum non sit ab eo intellectum. ¶ Sed forte dicit negando illam propositionem qd iste terminus nō ens significet nō ens. dicitur. n. forte qd terminus infinitus significat illud quod suum contradictoriū. et ideo ille terminus nō ens solum ens significat. sed privative seu in finite. ¶ Sed contra illud arguitur. ille terminus nō ens vocalis aut scriptus non significat ex impositione ens neq; naturaliter. igitur nō significat ens. p3. pñā est assumpto. quia nullus terminus vocalis aut scriptus significat naturaliter. ¶ Item si iste terminus non ens significaret ens privative hoc nō esset ni

si q. vna eius pars significat ens et alia privationem significat entis. ¶ Sed contra tunc sequitur qd partes illius significant separate. pñā falsum. qā est nomen compositū cuius partes nō significant separate nec aliquod nomen compositum vocale aut scriptū subordinat alicui conceptui composito. qā oīs conceptus est simplex ut infra probabitur. nā figura composita aut decomposita solum in vocalibus aut scriptis reperitur sicut coniunctio aut declinatio et multe alie passionēs. ¶ Itē si ita foret sequitur qd ille terminus non hō solū hōes significaret. pñā p3. et arguitur consequens esse falsum. qā ille terminus non hō pro asino supponit et vere et affirmative p3. asino verificatur. igitur asinus per illum terminum significatur. ¶ Item contra definitionem illius qd est significare arguitur. quia ille terminus non intellectum significat non intellectum. et tamen non intellectum non intelligitur. igitur et. patet consequentia et arguitur ans. q. ille terminus nō intellectum intelligitur. igitur ille terminus significat. et ille terminus nō significat. nisi si intellectū. igitur ille terminus significat nō intellectum qd non intellectum non intelligitur probatur. q. tantū intellectū est intellectū. ¶ Itē hec propositio. buba est vox nō significativa. significat qd buba ē vox nō significativa. et tñ nō intelligit qd buba ē vox nō significativa. nō. n. intelligit hec propositio buba ē vox nō significativa. q. illud qd ponitur p subiecto nō intelligit. put terminus ē. ¶ Itē hec propositio tu si es. significat te nō esse. et hec tu differas a te. significat te differre a te. et hec nō intelligibile ē. significat nō intelligibile esse. et tamen non potest intelligi non intelligibile esse ens. nec te differre a te esse ens nec te non esse ens.

Sed ad primum

horum dicitur negando qd non ens potest fortis intelligere et ad probationē negat ista pñā. fortis intelligit istū terminū nō ens prout terminus est. igitur intelligit qd ille terminus nō ens significat. sufficit. n. qd intelligat qd aut q aut per quem modū significat. Unde ad hoc qd ille terminus nō ens intelligat nō requirit qd intelligatur qd aut q significet. s. sufficit qd intelligat p quē modū significet. aliquis ē in ter

De veritate

infinus qui sic intelligitur qd non solum quali-
ter significet. sed quid significet intelligitur vt
est terminus p aliquo supponens. ¶ De ter-
minis aut p nullo supponere potentibus re-
spectu alicuius verbi illud nō regitur. cuius
modi sunt tales termini. nō intellectus. nō in-
telligibile. non imaginabile. non ens falsum

¶ Per hoc etiam dicit qd ille terminus nō
intellectum nō significat nō intellectum. put
est vno nomen ppositum cuius partes non
significat separte. nec ista non intellectum est in-
tellectum significat nō intellectum esse intel-
lectum. qd illud nō potest intelligi qdvis illa in-
telligatur. ¶ Et ad aliam formam qñ arguit
qd hec ppo buba est vor nō significatiua ꝛc.
dicit qd illa nō est ppositio. qd id qd ponitur
pro subiecto non est pars oñis. ois aut pro
positio d3 cōstare ex nomine ꝛ verbo vel eq-
ualente. ¶ Ad vltimam formā dicitur qd hāc
ppōnez tu nō es. significare te nō eē pōt intelli-
gi duplr. vno mō qd hec tu nō es significet
te non esse. i. qd hec te esse priuatiue significet
señ negatiue significet. ꝛ isto modo qd satis est
improprie cōceditur qd hec. tu nō es. signi-
ficat te nō esse. qd ista. tu nō es te esse priuati-
ue significat aut te esse priuatiue dat intelli-
gere ꝛ ita concedit. Alio modo pōt intelligi qd
hec tu nō es. significet te nō esse. i. rem que in-
telligitur esse te nō esse hec. ppositio. tu nō es
significat. ꝛ ille modus est impossibilis. frequē-
ter tñ cōcedimus qd hec. tu nō es. significat te
nō esse vbi argumēta pñtem difficultatez nō
exigant vel ad pñmū sensus p improprio de-
relictus. ꝛ ita negat qd hec non intelligibile ē
significet nō intelligibile eē ꝛ hec tu differo a te
significet te differre a te ꝛc. ¶ Ex istis iaz ac-
ceptis inferamus qd quacūqz ppositione da-
ta affirmatiua siue vera siue falsa que aliqua-
liter esse significet precise sicut ē illa significat
qd sic arguit. qd hec ppositio antipps est pre-
cise sicut est significat. qd sicut est illa significat
ꝛ nō aliter qd sicut est illa significat. igitur ꝛc.
p3 pñā ꝛ maior. antipps arguitur. qd antipps
esse illa significat ꝛ antipps esse est sicut est vñ
erit vel saltem intelligitur esse sicut est igitur
sicut est illa significat. patz pñā expositio. sic
eniz debet sumi minor. qd hoc verbū signifi-
cat extendit se ex pte pñā ad ea que intel-
liguntur. que minor sic pbat. qd antipps eē

erit possibiliter esse ꝛ vere esse sicut est vel in-
telligitur esse vere esse vel possibiliter eē sicut
est. igitur ꝛc. Sed minor principalis argumē-
ti arguitur. i. qd nō aliter qd sicut est illa signi-
ficat. qd nō aliter qd taliter qualiter est illa si-
gnificat. qd precise politer esse p illā intelligit aut
significat. ꝛ precise possibiliter esse est. igitur
nō aliter qd sicut est illa significat. sequit igit
qd precise sicut est illa. antipps est significat. ꝛ
sicut arguit de illa itā enā arguit de ista. adā
fuit. ꝛ de quacūqz alia affirmatiua que aliq-
liter esse significat. ¶ Item gñaliter arguitur
pro cōclusionē non aliquāliter esse pōt p ali-
quā ppositionē significari quā aliquod talit
esse sit vt sequitur ex pñis acceptis. igitur precise
taliter esse qditer esse est. seu precise ita esse si-
cut est aliqua ppositio significat quāqz def
q aliqliter esse significet. Ex qua cōclusionē
sequitur istaz pñā non valere. precise sicut est
ista ppositio significat. igitur hec ppositio est
vera p3 etiā istam non valere. hec ppositio si-
cut est principaliter significat. igit ista est vera
p3 qd ista. antipps est. ꝛ ista adam est. pñci-
paliter sicut est significat. qd adā esse illa pñ-
cipaliter significat. ꝛ adam esse fuit taliter eē
qualiter eē est. seu ita esse qditer esse fuit qdvis
nō fuit illud qd est. igitur ꝛc. Et p idem no-
scitur istā pñā nō valere ita est totaliter si-
cut ista ppositio significat. adam est. igit hec
ppositio est vera. qd anis ē. vñ eo qd te esse ē
taliter esse qualiter esse significat per illā ꝛ si-
cut verū est qd tu es talis homo qdvis homo
pñt esse antipps. qd tu es aliquis homo ꝛ ta-
lis pōt esse antipps. ita verū est qd tu es talis
hō qualis homo fuit adāz. qd tu es aliquis
homo ꝛ talis homo fuit adam. Sequitur pre-
terea istam pñā nō valere qualitercūqz
ista ppositio significat ita ē. igit hec ppositio
est vera. patet. qd ista ppositio. cōymera est
vel quēvis alia que aliqliter esse significat qdli-
tercūqz significat ita est. patet qd aliqliter q-
liter illa significat est. ꝛ nō est aliquāliter qdli-
ter illa significat. quā taliter sit. igitur ꝛc. p3
pñā ista ꝛ pñā pars antecēdētis. qd cōymē-
ram esse illa significat ꝛ cōymērā esse potest
intelligi possibiliter esse. ꝛ vere esse. qualiter
esse est. igitur sequitur qd taliter est qualiter esse
ista significat. ꝛ p idē p3 minor. ¶ Itē ista cō-
clusio vera est de virtute sermonis ꝛ nō solū

De veritate

de virtute intentionis. eo qd nullus terminus in ea ampliatur. sicut ista est vera qd quid bec homo ē asinus. significat est. et omne qd bec homo est asinus significat est. qm antecedens illius relatiui qd supponit nō ampliatur. qz nunq supponit relatiui magis ample qz suum ahs supponat. sicut ostensum est cum de relatiuis grāmaticalibus ageretur. ideo supponunt illi termini soluz p eo vel p his qd que est vel sunt. Et licet omne significatur alius ppositionis sit. tamen aliquid qd non est significatur p aliquā ppositionez et aliquē terminuz. Ex quo pz istam formam nō valere. bec ppositio adequate sicut est significat igitur bec ppositio est vera. patz qz illa. anti xps est. adequate sicut est significat sicut patz ex dictis. ¶ Sed forte arguit pbandu qd ista ppositio chymera est nō precise possibiliter esse significet. qz impossibiliter esse illa significat et enā impossibile esse illa significat. igitur nō precise possibiliter esse et possibile esse illa significat. arguit antecedens qz chymera ē illa significat. et chymera esse potest intelligi i possibile esse igit et c. ¶ Sed huic dicit qd p se pole esse illa significat. et precise possibiliter esse illa significat. qz tñ id qd potest intelligi esse possibiliter esse et possibile esse illa significat. igitur precise politer esse et pole esse illa significat. tenet pñā sicut sequit. pñā qd potest currens. potest currere. igitur precise currens potest currere. ¶ Ad formam igitur negatur assumptum qd imple esse potest intelligi. et negatur pñā illud cōcludens. ¶ Item cōcluditur ex his dictis istam pñā non valere. possibile est ita esse sicut bec ppositio pñā ter significat. igitur bec ppositio est possibilis. et sicut bec ppositio pñā ter significat possibile est esse. igitur bec ppositio ē possibilis. vtriusqz enim consequentie antecedenz est verum de ista ppositione hoc instans est demonstrato instanti preterito. taliter enī esse qualiter per illā pñā ter significatur hoc instans est. nō soluz est possibile esse. sed est verum esse. Quia omne ens esse est taliter ēē qualiter ēē significatur per illam vt patz p predicta. et ideo de nulla ppositioe est veruz qd impossibile est ita ēē sicut significatur per illam. aut sicut significatur per illam impossibile est ēē. quia quacunqz ppositione data

que aliquantulū esse significat solum taliter ēē sicut possibile est ēē significat. Et sicut iste forme nō valent ita nō valēt iste sicut bec ppositio significat necesse ē ēē. igitur bec ppositio ē necessaria qz ita sic h ppositio significat anti xps ē necesse ē ēē quia deum esse necesse est ēē. et deus ēē est ita seu taliter ēē sicut illa significat. igitur et c. nec sequitur necesse est ita ēē sicut bec ppositio significat. igitur ista ppositio est necessaria. Adverbiatiter tñ capiendū terminū modalem et eponibilibus. bene sequitur necesse ē ita ēē sicut bec ppositio significat. igitur bec ppositio est necessaria. antecedens enī est iposibile. qz quacunqz ppositione data que aliquantulū ēē significat contingenter ita est sicut illa significat. Et sicut ille forme non valent sic non valent iste. sicut bec ppositio pñā ter significat contingens est ēē. igitur bec ppositio est contingens distinguēdo contingens contra possibile. ¶ Item pñā ter sequitur ex dictis qd quacunqz ppositione data nō aliter qz taliter qualiter ēē illa significat. istud patet ex prima conclusione. et ex hoc. qd non aliter ēē potest intelligi qz taliter ēē qñter ēē est igitur nec potest significari aliter qz taliter qñter est. et ideo nō aliter qz sicut est potest aliqua ppositio significare. Et ex illo patz istā consequentiam non valere. ista ppositio ē falsa. igitur aliter qz sicut est illa significat. Advertendum tamen qd quāvis nulla ppositio aliter qz sicut est significet. aliqua tamen ppositio aliter qz est significat. qz illa anti xps ē aliter esse qz esse qd est significat. qz anti xpm ēē illa significat. et anti xpm ēē est aliter. ēē qz ēē quod est. igitur et c. Unde sicut differunt ille ppositiones. alius homo qz homo qui est erit. et alius homo qz talis homo qualis homo est erit. ita differunt iste. aliud qz sicut est bec ppositio significat et aliud qz est bec ppositio significat. et ita etiam differunt sue cōtradictorie. Unde illa negatiua. non aliter qz sicut est bec ppositio significat. sequens est ex illa vera precise sicut est bec ppositio significat. et illa non sequens ex illa. non aliter qz est illa ppositio significat. Et causa est qz in vna negatur soluz alicuius sube et in alia negatur alicuius similitudinis et talitatis. Quod autem ppositiones ille differant. alius homo qz homo qd ē erit. et alius homo qz talis

Propositionis

homo qualis homo est erit. patet. q. vna est vera & alia impossibilis. antichristus enim erit alius homo q. homo qui est. ponatur enim q. antichristus simul erit cuz quolibet homine qui est & q. ipse differet ab homine qui est. q. tñ homo sit. & q. antichristus erit homo & non erit ipse talis homo qualis homo est peradiatio est. ¶ Et si forte arguitur q. ista propositio. deus est. aliter q. est significet. q. aliter est q. illa significat. igitur aliter q. est illa significat. & sicut arguitur de ista ita arguitur de omni vera de presenti affirmatiua sine termino ampliatino. consequens falsum. & probatur assumptum. quia celum moueri ne gando illam consequentiam. aliter est q. illa significat. igitur aliter q. est illa significat. Adhuc concluditur q. nulla propositio sicut non est significat aut significare potest. patet. q. bene sequit. precise. sicut est hec propositio significat. quicunq. datur. igitur non sicut non est hec propositio significat. p. pñ satis cuz ante. ¶ Contra quā delusionem forte arguit. q. antichristum esse hec antichristus est. significat. & antichristus esse potest esse sicut non est igitur sicut non est illa significat. Sed huic dicit q. antichristum esse non potest esse sicut non est. neq. potest esse q. antichristus esse sit sicut non est. si enim antichristum esse potest esse aliquo qualiter non est. tñ antichristus esse potest esse aliquo qualiter non est. taliter non est pñ illa i istis terminis p. sicut sequitur antichristus potest esse aliquis homo qualis homo non est. igitur antichristus potest esse aliquis homo & talis homo non est. sed illud est pñ falsum pro se da parte. se da enim est falsa talis homo non est. q. omne taliter esse q. potest esse est aliquo qualiter & taliter est. ¶ Itē illa est vera antichristum esse potest esse aliquo qualiter & taliter est. Sed ex illa parte illius copulatiue sequitur contradictoriū se da p. tis prime copulatiue. s. huius taliter non est igitur illa est falsa. p. pñ. & minor arguit q. bñ sequitur antichristus esse potest esse aliquo qualiter & taliter est. igitur antichristum esse potest esse aliquo qualiter & oē taliter est. tenet pñ illa. & prima pars pñtis sequitur ex prima pte pñtis. & se da ex se da. igitur totū pñtis sequitur ex toto ante. patz pñ & maior & minor est p istam regulā. quilibet pñ in definita de se da adiacente de pñtis sine termino ampliatino infert suā vltz. sicut sequitur ali

quis homo est. igitur quilibet homo est. aliquis homo non est igitur nullus homo est. ¶ Et si arguitur q. antichristus potest esse aliquis homo qualis homo non est. q. antichristus potest esse homo q. non est. igitur antichristus potest esse aliquis homo qualis homo non est. negatur pñ. q. in ante ly q. non supponit. & in pñte ly qualis supponit. q. non solū supponit ly q. p. illo pro quo supponit suū antecedens sed etiam p. tali. sed. p. negatiuis. ¶ Preterea sequitur q. omne significatum vnus contradictoriū est significatum alterius. & quod significat per vnū significatur p. aliud. p. illud ex vltima & penultima suppositione. q. si aliquid est significatum vnus qd. non esset significatum alterius hoc esset propter sineatbegorema qd. est in vna positū & non in alia. sed sineatbegorema non variat significatū. q. nihil significat. sed solū variat modum significandi. ppositionis. igitur &c. & añs p. capitis istis duobus contradictoriis tu es. tu non es. quorum primi significatū est te esse & idem etiam est significatum secundū. q. ly non qd. ponitur in secūda nihil addit super significato terminorum primi contradictorii. dimerfimode tñ te esse significatur p. primi contradictoriū & per secundum. Ex quo sequit q. si verū p. vñ contradictoriū significatur illudmet verū p. aliud significat & ideo non valet pñ ista. precise verū ista p. positio significat. igitur ista propositio est vera. illa enim propositio. tu non es. precise verū significat. que tamen falsa est. false tamen verū significat. quia negatiue. Amplius concluditur q. si vnū contradictoriū precise sicut est significat aliud precise sicut est significat. patet q. illa tu non es. precise te esse significat. & non aliter q. taliter q. taliter est illa significat. igitur &c. ¶ Et si forte arguitur q. vnū illorum contradictoriū aliter significat q. aliud. dicitur q. ly aliter tenendo ablatiue illud est verū. q. alio modo. q. non de omni ppositione verū est q. precise sicut est illa significat. tenendo ly sicut ablatiue. s. illud non est ad ppositum materie. sed tenendo accusatiue sicut in precedentibus itelligi volumus falsū ē q. aliter significet hec pñ affirmatiua q. ista negatiua. & aliter esse significat illa q. alia. q. precise idē ē & precise talis ē significat vna sic alia. ¶ Et adhuc p. huius

Propōnis

modi formas non valere significatū huius propositionis est necessarium. igitur ista est necessaria. p. de illa. nullus deus est. omne enim significatū istius est significatū illius deus est. et e contra. sicut etiam non sequitur omne significatū illius est possibile. igitur illa est possibilis omne significatū illius est verū. igitur hec est vera. omne significatū illius est contingens. igitur hec est contingens. q. omne significatū illius omne contingens est omne corruptibile est contingens. est contingens. et tñ illa est necessaria.

Sed incidit

dubium utrum sit aliquid qua p. p. p. q. nō aliquāter esse seu nullum significatū si significet. et arguitur q. sic. q. ista p. p. si antip. est albus antichristus est coloratus est p. p. cuius nullum pōt assignari si significatū. nullus enim posset intelligere qd foret q. si antichristus est albus antichristus est coloratus si foret. ¶ Itē ista est p. p. tio homo est non homo. et tñ non aliquāter esse illa significat. quia si aliquāter esse illa si significaret maxime hominem esse nō hoīem sed hoc est falsum. q. hoīem esse nō hoīem nō pōt itelligi. sed quod nō pōt itelligi significari nō pōt. igitur illa hoīem. esse nō hoīez nō significat. patet p. et minor arguitur. q. hoīem esse non hominē nō pōt itelligi esse verum et ens. igitur et. quicquid enim pōt itelligi. pōt itelligi esse verum. sed quicqd pōt significari pōt itelligi esse ens et verum igitur quicquid pōt significari pōt itelligi esse ens et verum. sed hominē esse nō hominem pōt significari. igitur pōt itelligi p. primam responsionē p. est falsus igit. ¶ Itē tertio sic hec copulativa tu es et tu non es. est p. p. tio que non aliquāter ē significat igit et. arguitur antecedens. q. te esse et te nō esse nō pōt intellectus cōcipere s. nec aliud significatū illa significat. igitur non aliquāter esse illa significat. p. consequentia et probatur antecedens. q. si te esse et te nō esse intellectus possit simul comprehendere pōt per idem cuiuslibet consequentie cōtradictoriū consequentis itelligere cum antecedente quod falsum est igitur et.

Oppositum

tamen arguitur. q. p. p. tio. est ora

tio verum vel falsum significat. vel vere vel false significans. igitur omnis p. p. tio aliquāter esse vere vel false significat.

Ad quod dubium

dicē cōcedendo q. non quolibet p. p. tio aliquāter esse significat. q. ista et illa et multe alie. homo est asinus differens ab hoīe est homo. ē p. p. tio que non aliquāter esse significat sicut etia nullum est significatū illius hō ē asinus. q. nec hoīem esse asinus ē significatū illorum trium terminorū qui sunt ista p. p. tio. hō est asinus. neq. hominem esse est significatū istius. homo est asinus. q. si hominem esse esset significatū illorum trium terminorū. homo est asinus. per idem etiam esset significatū quolibet trium terminorū quorum nullus esset ly homo. et sic ista termini ly homo. ly est. et ly chymera. hominem esse haberent pro significato. p. sequē falsum. q. solum duorū illud est significatū. s. istius termini homo. et istius termini est.

¶ Sed contra illud forte arguitur probādo q. illa homo est asinus aliquāter esse significat. et hominem esse significat. q. ista. homo est asinus hominem esse asinus significat. igitur hominem esse significat. patet consequentia. q. si intellectus pōt hominē esse asinum apprehendere pōt hoīem esse asinum itelligere et hominem esse et e contra. ¶ Itē hec p. p. tio. homo est asinus. quicquid ad illā sequitur significat. sed hoīem esse ad eam sequitur. igitur hominem esse significat. ¶ Sed ad primū d. negando antecedens huius consequentie. hominem esse asinū ista homo est asinus. significat. igitur hominem esse ista significat. d. enim q. intellectus non pōt vere itelligere aliquā rem esse aliam ab illa re. q. iā est. et iō non hominē esse asinum illa homo est asinus significat. capere enim volumus illos terminos mere substantialiter. ¶ Et si arguitur q. hoīem esse asinum illa significat q. intellectus illam itelligit igit quicqd ista significat intellectus itelligit. d. negando consequentiam. ista enim nihil significat q. ista ista multa significet que non sunt nec esse possunt unum significatū. ¶ Sed aliam formā d. negando antecedens. s. q. ois p. p. tio significat quicquid ad eam sequitur. nō enim est il

De veritate

fuisse que nō fuit vel rem non fore que non
erit ⁊ ita de alijs sicut enī res habet esse v^l
fuisse vel fore ita h³ cognosci affirmatine aut
negatiue. ¶ Reditur autem non rectus in
intellectus cui nō correspondet compositioni
ex parte rei aut nō correspondebat aut nō cor
respondebit aliquid extra secundum termi
nos propositionis. ¶ Sed contra illas ppo
sitiones forte arguitur q̄ illis datis sequitur
q̄ nulla propositio vera est ppositio falsa. q²
nulla est ppositio p quā reddat intellectus ve
rus. ⁊ p quā nō reddat intellect² verus pñs tñ
est falsus. q² ponat q̄ ista bō est asinus. sit in
pariete scripta p̄ncipaliter significet deū eē.
platonī vero p̄ncipaliter significet chyme
ram esse. ⁊ sequitur q̄ ista propositio est ve
ra. q² est vera forti. ⁊ quia forti reddit intel
lectum verum eo q̄ forti subordinatur vñi p
positioni vere. ⁊ ista eadem est propositio fal
sa quia platonī reddit intellectum non verū
aut non rectum. quia subordinatur vñi pro
positioni false. ¶ Ad quod dicitur q̄ illa ora
tio in casu isto non est propositio. sed est pro
positio plures significans inconiuncte deum
⁊ chymiram esse. si enim significaret copula
tine tunc nō foret possibilis. si disunctue es
set necessaria. sed posito q̄ significet inconiū
cte est ppositio plures ⁊ non est propositio
vera aut falsa. ¶ Ad quod probandum pre
supponitur primo q̄ a qualibet ppositione
habente conuertibile. aut equivalens ad ipm
equivalens est bonum argumentum. p hōc
satis. Ex qua suppositione sequitur secunda
suppositio q̄ nihil conuertitur cum propo
sitione nisi propositio. Quibus acceptis se
quitur q̄ nulla propositio plures est propo
sitiō. quod sic arguitur. quia si aliqua propo
sitiō plures sit propositio sit gratia argumēti
illa canis est. ⁊ tunc arguitur. q̄ illa consequē
tia esset bona canis est. igitur canis latrabilis
est. canis marinus est. canis celestis est. ex pri
ma suppositione. consequens est falsus. s. q̄ ista
consequentia sit bona. quia illius consequen
tie nullum est consequens. ga consequens ali
cuius consequentie est propositio verum vel
falsum significans. sed illud aggregatum nō
est propositio vera v^l falsa. igitur illud aggre
gatum non est consequens illius consequen
tie nec illa est consequentia. ¶ Item nulla p.

De veritate

positio equivalet nisi propositioni. sed hec ratio. canis ē. equivalet illi aggregato. quod non est propositio. igitur illa oratio non est propositio. consequentia patet et minor ponitur et maior patet ex suppositione secunda. ¶ Sed forte dicitur negando secundam suppositionem. quia dicitur quod est falsa. ut potest argui capiēdo tres tales propositiones deus est. quarum prima sit. a. secunda. b. tertia. c. et consideret for. de prima solum. plato de secunda. cicero de tertia. et arguit primo quod c. non est propositio. quia equivalet aggregatio ex a. et b. quod aggregatum non est propositio. igitur ipsa equivalet non propositioni. quod dato sequitur quod illa non est propositio. consequens est falsum. et consequentia patet per secundam suppositionem. ¶ Item. c. significat sicut aggregatum ex a. et b. et illud aggregatum significat inconiuncte. quia illud aggregatum non est copulativa nec disiunctiva nec conditionalis ex eis facta. neque illa propositio coniunctione una sit ut ponitur. igitur. c. significat inconiuncte. igitur est propositio plures. ¶ Sed ad primam formam dicitur negando maiores. s. q. c. equivalet aggregato ex a. et b. licet bene equivalet. a. per se. et etiam. b. sicut iste terminus homo non equivalet huic aggregato homo homo. sed cuilibet illorum per se equivalet. aliter nulla foret ratio quare hoc argumentum non valeret homo currit. igitur homo homo currit. quod tamen non valet. neque est consequentia. quia illud quod ponitur pro consequente est complexum unguatorum. ¶ Ad secundum dicitur negando maiorem. ad hunc sensum. s. q. c. significat inconiuncte eodem modo sicut id aggregatum. tamen de virtute sermonis inconiuncte. significat. et non coniuncte. sed simpliciter omne id significat quod id complexum significat. Ex quo sequitur quod iste non sunt propositiones per se omnis canis est nullus canis est nec iste contradicit canis non est canis. et omnis canis est canis. quia non sunt propositiones. ¶ Item sequitur quod non valet hoc argumentum. hec est oratio perfecta finita verum vel falsum determinate significans. vel sicut verum est esse aut sicut falsum est esse. igitur hec est propositio. patet quia posito quod hec oratio. deus est. significet fori deum esse

platonem hominem esse. et credat uterque morum quod ista non significat alicui alteri aliquam liter esse quod sibi. tunc illa non est propositio. quia illa oratio significat inconiuncte tantum quantum hoc aggregatum homo est. deus est. quod non est propositio tamen est oratio finita perfecta determinate verum vel falsum significans. et sicut etiam verum est esse aut sicut falsum est esse significans. quia significat fori deum esse. platonem vero hominem esse. igitur et. ¶ Item sequitur quod non valet hec forma omnis canis est. sidus celeste est canis. igitur celeste sidus est. patet quia illud quod ponitur pro antecedente non est propositio. ¶ Item sequitur quod subiectum illius. omnis canis est. non supponit distributive. quia tunc significaret ista oratio copulative et coniuncte. nec subiectum illius. canis est. supponit determinate. quia tunc significaret disiunctive et coniunctive. et causa est. quia termino equivoce non contracto nulla debetur suppositio sed plures. ¶ Item sequitur istam formam non valere. a. oratio habet subiectum et predicatum et copulam principales partes sui. igitur est propositio categorica. a. est oratio finita vere vel false significans. igitur. a. est propositio. ¶ Sed forte contra hoc arguitur quia hec oratio. canis est. est concedenda vel dubitanda vel neganda et nulla oratio est concedenda dubitanda aut neganda nisi sit propositio igitur illa est propositio. ¶ Sed huic dicitur negando maiorem. quia aliqua est propositio plures que est concedenda. aliqua neganda et aliqua dubitanda. et aliqua que non est concedenda neganda nec dubitanda. sed ad illam propositam est pluribus responsionibus respondendum. patet primo de ista oratione canis est. que equivalet pluribus propositionibus que unica propositione proposita sunt unica responsione concedende patet secundo de ista oratione. non canis est. que per eandem responsionem est neganda. et per eandem causam et modum aliqua est dubitanda. et aliqua est propositio plures ad quam pluribus responsionibus est respondendum. quia quando propositio plures equivalet aggregato ex pluribus propositionibus quarum una est vera reliqua falsa et reliqua dubia scilicet esse talibus. tunc oportet plures esse respo-

Propōnis

fiones. sicut posito q̄ ista deus est significet in
coniuncte vni deum esse. alteri te non esse. al
teri regem sedere proposita ista tibi deus est
tu debes respondere concedendo deum esse
negando te nō esse. dubitando regem sedere
qñ vero propositio plures equivalet vni ag
gregato ex pluribus propositionibus quarū
quolibet est falsa vel vera aut dubia vna re
spōsio videtur sufficere gratia breuitatis. Ex
quibus vltra sequitur q̄ nulla propositio ve
ra est propositio falsa. q̄a si sit aliqua. sit illa.
chymera est. que significet sorti solum q̄ hō
est ⁊ nō plus. platoni autē solū q̄ chymera
sit. q̄ vel ista significat sua significata. p̄iuncte
aut inconiuncte si inconiuncte. tunc est p̄posi
tio plures. per hoc enim dicitur propositio
plures quia significat plura significata diuer
sa inconiuncte. ⁊ ideo quia equivalet illi aggre
gato homo est. chymera est. qd non est p̄po
sitis. ideo non est propositio. Si vero signifi
cat sua significata coniuncte. vel igitur copu
latiue aut disiunctiue. si disiunctiue. cum alte
ra pars istius disiunctiue cui equivalet sit ve
ra simpliciter ⁊ non falsa. ita etiam ista oratio
est vera. ⁊ non falsa. si autem equivalet copu
latiue sequitur istam fore falsam. quia copu
latiue simpliciter false equivalet. ¶ Sed for
te dicitur q̄ in isto casu ista. homo est. signifi
cat sua significata inconiuncte. nec sequitur ex
isto q̄ ista sit propositio plures quia ad hoc
q̄ ista foret propositio plures oportet vt forte
dicitur q̄ ista sua significata respectu eiusde
inconiuncte significaret. sed istius propositio
nis homo est i casu dato nullus intelligit sua
significata inconiuncte nec etiam coniuncte.

¶ Contra quam responsionem arguitur p̄
mo qui vel ista homo est. equivalet illis dua
bus simul inconiuncte aut cuilibet istarū de
per se. Si aggregato simul ex illis duabus.
tunc nō est ista propositio vt superius ē ostē
sum. quia tunc ex vero sequitur nō verum
⁊ non verum conuerteretur cum vero. nec
cuilibet istarum de per se. quia si ista homo
est. a. b. ista chymera est. c. iterum illa homo
est. tunc ab. a. ad. b. valet consequentia tanq̄
a conuertibili ad conuertibile. ⁊ etiam ex. b.
sequitur. c. ⁊ per consequens illa consequen
tia est bona homo est seu risibile est igitur
chymera est. sit enim. b. ista risibile est. ⁊ erit

argumentum clarum. consequens est falsū
quoniam illud consequens est impertinens
illi antecedenti aut saltem repugnans. Item
contradictio est q̄. a. equivalet. b. ⁊ a. plus
valet q̄. b. qd tantum ex ista responsione se
quitur. ¶ Item ponatur q̄ sor. per istaz ho
mo est asinus apprehendat deum esse. plato
vero apprehendat per illam inconiuncte ef
se hominem esse. ⁊ sequitur ex ista responsi
one q̄ ista propositio est propositio sorti. pla
toni autem non. sed est propositio plures. sed
patet q̄ ista homo est asinus non equivalet il
li deus est q̄ tunc deus est equivaleret illi ag
gregato tu es homo est. quia quecumq̄ due
propositiones diuisim equivalet vni tertie
equivalet inter se. ¶ Item de simpliciter
equivalentibus idem est indicium quo ad ve
rum vel falsum. igitur si penitus conuertibi
le cum. a. nō est verum. neq̄. a. est verū ali
ter simpliciter non equivaleret. a. ⁊ b. inice.

Sed forte contra istam positionem ar
guitur quia ponatur q̄ ista hō ē
asinus. que sit. a. sit scripta in pariete. q̄ sorti
significet chymeram esse. platoni vero deus
esse. ⁊ patet tunc istam propositionem fore ve
ram ⁊ falsam homo est asinus. quoniam sor
ti principaliter significat chymeram esse. igi
tur sorti est impossibilis. ⁊ ista eadem est pro
positio vera ⁊ necessaria. quia platoni signi
ficat deum esse. igitur platoni est vera ⁊ ne
cessaria. quo dato concluditur q̄ propositio
vera est propositio falsa ⁊ propositio plures
est propositio. ¶ Item sequitur ex illa respō
sione q̄ ex solo visu posses facere q̄ vna p
positio desineret esse propositio. ⁊ quāto vi
derent mille homines vnā propositionem
posses tu solo visu facere q̄ illi non viderent
illam propositionem. nec aliquam propositi
onem. nec illa remaneret propositio. conse
quens falsum ⁊ arguitur consequentia. po
sitis q̄ ista deus est videatur a mille homini
bus que illis significet deum esse solum. ⁊ tu
de nouo veniens per illam visam apprehea
das hominem esse. ⁊ patet istam fore propo
sitionem plures. ⁊ per consequens ista non
manet propositio qd sunt probandum. ¶ Itē
frustra foret reperta fallacia amphibologie. ⁊
equiuocationis. quia nullum argumentum
peccaret secundū aliquā istaz. q̄ nullū ē ar
gumentum clarum.

Tractatus

guinetum cuius aſis ſine pñs ſit de terminis equocis. q: nullū tale eſſet proſitio. Amplius ſequitur q: quicunq; ppoſitione propoſita foret dubitandū an ſit iſta proſitio. q: dubitandū eſt; an iſta ſignificaret alicui alteri aliter q̄ illi cui ponitur. pñs tñ eſt falſum. q: p̄ idēz iſto modo periret oīs diſputatio inter arguentes ⁊ rñdentem. Adhuc ſequitur q: poſſum face- re ſolūmodo te concedētem ppoſitionēz ne- ceſſariam male rñdere. ⁊ q̄uils ſcias vnāz. p poſitionem neceſſariam adhuc poſſum face- re te neſcire illam. imo deus ſcit vnā ppoſiti- onem neceſſariam ⁊ ipſa conſernata poſſum face- re q: de⁹ neſciat illā. iſte pñc patet ex dictis predictis intelligatur q: impoſſibi- le eſt q: vnā ppoſitio habeat plu- ra ſignificata principalia ſic intellēdo q: im- poſſibile eſt q: vnā ppoſitio principaliter ſi- gnificet vni deūz eſſe alteri principaliter ſigni- ficet hoīem eſſe. ⁊ principaliter ſignificet tota- lem ſignificationē diſtinguendo totalem p̄tra partialē. ⁊ ideo ſi vni p̄ncipaliter ſignificat de- um eſſe. ⁊ alteri hoīem eſſe data ppoſitio neu- tri ſignificat principaliter. tñ ambobus ſimul ſignificat principaliter deūz eſſe hoīem eſſe i- coniuncte. Et tunc ad arguētum primum dicitur nō admittendo caſum. q: antecedens ſignificat q: multis modis diuerſis iſta ppoſi- tio principaliter ſignificat. ⁊ diuerſa. qd non admittit. q: nō eſt poſſibile q: aliqua ppoſi- tio habeat diuerſa ſignificata ⁊ plura ſignifi- cata principalia. Sed forte contra illam rñſio- nem arguit. probando q: illa homo eſt aſin⁹ principaliter ſignificat deum eſſe. in iſto caſu q: plato principaliter apprehendit deum eſſe ſed qualitercūq; apprehendit taliter ei iſta ſi- gnificat. igitur principaliter iſta ſignificat pla- toni deum eſſe. ⁊ non aliter q̄ deum eſſe igitur ſignificat principaliter platoni deum eſſe. ¶ Item ex principali ſignificatione illa ſignifi- cat deum igitur eſſe. illa principaliter ſignificat deū eſſe. ¶ Dicitur ſimul quilibet iſtarum cōſe- quētiarum negando. vltima enīz nō valet ba- bita ſignificatōe illius termini principaliter pau- lo ante expreſſa. ⁊ ſcito quid ſit principalis ſi- gnificatio. ¶ Ad ſcdam dicit illam negando non enīz per ſolum viſum efficiē illa nō pro- poſitio. ſed q: incipit aliter ſignificare q̄ ante q: non e- ppter ſolū viſum. ſed ppter intel-

lectum. q: nullus ſenſus exterior: p̄cipit termi- num. aut ppoſitionē vt terminus. aut vt p- poſitio eſt. ⁊ ideo bene ſequitur q: p̄ intellectūz diſcurrētes viſū p̄cipiente potes facere q: vnā ppoſitio deſinat eſſe ppoſitio. q: potes face- re q: iſta ſit ppoſitio plures. ¶ Ad aliaz for- mam dī negādo cū inferitur q: nullū eſt ar- guētum peccans ſim fallaciam equocatio- nis vel amphibologie. negat. n. aſis q: nulla eſt ppoſitio. aut aſis de terminis equocis. vñ iſta eſt ppoſitio de terminis equocis canis cur- rit. i. nō equoce ſignificet. tenendo q: predica- tum cōtrahit ſubm p̄ illam regulā thopicāz talia ſunt ſubā q̄lia p̄mittuntur ab eorum p̄- dicatis ad ſupponēdum ſolum. p̄ cane latrabi- li. cui naturaliter curſus debetur. ſicut etiam termini ſunt ab auctoribz conſtituti ſic etia; eſt dare arguētum vocale. aut ſcriptūz pec- cans ſim fallaciam equiuocationis. ſicut illud oīs canis currit. aliquis canis celeſtis ē canis igitur aliquis canis celeſtis currit p̄ hoc. n. nō va- let arguētū. q: ly canis capie equoce in p̄- miſſis. i. mētalib⁹ tñ terminis nō cadit hec di- uerſitas. q: nullū equiuocū equiuocans eſt in mente. propter hoc enīz differūt partis. ora- tionis vocalis. aut ſcripte vniūce ab equiuo- cis equiuocantibus. q: quelibet pars vniū- ca ſubordinatur alicui mentali ſecum ſimoni- ne. equiuoca enīz dico vocalia aut ſcripta que nulli parti orationis ſubordinantur. aut termini nō. ſed pluribus ſimul. ⁊ ſi non concedam ta- les terminos equiuocos poſſe contrahi ⁊ vni- uoce ſumī tunc non eſſet aliqua iſtarum ora- tionum ppoſitio. canis celeſtis currit. canis latrabilis currit. q: inconiuncte vnaqueq; il- larum ſignificaret. ¶ Item illa canis eſt. nō equiualeat pluribus ppoſitionibus. neq; ad iſtam poſſet dari aliqua vnā rñſio. neq; aliq̄ iſtarum foret ppoſitio. canis marinus eſt. canis celeſtis eſt. canis latrabilis eſt. cuius op- poſitum ſenſit Ariſtoteles. ¶ Item omnino concluderet argumentum factum. q: ſuſtra forent reperte iſte fallacie. Eſt igitur cōcludē- dum q: intellectus ⁊ voluntas deducto impe- dimentō alio poſſet equiuocum terminū vni- uoce ſumere. ¶ Sed contra iſtam reſponſio- nem forte arguitur q: iſta eſt vera. omne ani- mal eſt homo per illam regulam ſuperius al- legatam quia per illam regulam predicatur

De terminis

d3 cōtrahere subm ad supponendū solū pro
 illis aialibus q̄ sunt hoies. ¶ Item sequitur q̄
 nō valet p̄na ista. canis est currens. igitur ca
 nis est. et t3 p̄na. cōsequēs tñ est falsum. quia
 ibi arguitur a tertio adiacente ad sedm adia
 cens affirmatiue tē. Adhuc nō valeret ista
 canis est currens. igitur currens est canis. qd̄
 falsum est. q̄a ibi arguitur a cōuersa ad cōuer
 tentē. Sed ad primū negatur p̄na cū insert
 illam fore verā. omne aial est hō p̄regulam
 allegatā. q̄a ista nō plus ponit nisi q̄ intelle
 ctus. aut voluntas cōprehendere d3 subm p
 significatis p̄ q̄bus conuenit predicatū cum
 subm fuerit terminus equiuocus. predicatū
 vero terminus vniuocus. et fm multos istō
 etiā d3 facere cū subm fuerit terminus prime
 intentionis nō determinatus. predicatū ve
 ro terminus secunde intentionis vel imposi
 tionis. qd̄ utrū sit vez ante est discussum. sed
 in illa omne aial est hō. nō sunt termini hui
 modi vere. id̄ intellectus illud non facere d3
 de talibus p̄positionibus q̄uis possit illud
 facere. ¶ Ad aliam formā negatur q̄ illa cō
 sequentia sit bona canis est currens. igitur ca
 nis est. sed solum sequitur. igitur canis latra
 bilis est. Et ad regulā d3 q̄ illa si est vniu
 salis. fallit. n. in terminis negatiuis et equi
 uocis cū dictione includente vnu negationis. si
 cut in exchisimis non sequitur tñ aial est ho
 mo. igitur tantum aial est. ¶ Ad aliam nega
 tur q̄ ibi arguitur a cōuersa ad conuertem
 tem. neq̄ potest illa conuerti in proprijs ter
 minis. et sicut iam dictum est de fallacia equi
 uocationis. ita dicendum est de ista amphibio
 logie. quo nō differt a fallacia equiuocationis
 quo ad modum respondendi. sed in hoc q̄
 argumentū peccans fm fallaciā equiuocati
 onis peccat p̄p terminū multiplicatē. argu
 mentū aut̄ peccans fm fallaciā amphibio
 logie peccat fm multiplicatē cōstructionis. q̄
 pōt vnus terminus p̄strui a pte añ. aut a pte
 post sicut in ista ois hō albus est pōt cōstrui
 ly albus a pte subiecti. vel a pte predicati. et
 si simul teneat a pte subi. vel a pte p̄dicati. ita
 q̄ habeat significata in cōmune. tunc nō est
 illa ois p̄positio. et sic dicendū est de ista ois
 hō est hō. et sic de alijs. posito q̄ significet or
 dine recto et nō ordine retrogrado. ¶ Ad ali
 am formā cōcedit q̄ multis p̄positionibus

vocalibus aut scriptis positis dubitandū est
 an sint p̄positiones fm rei veritatē. an p̄po
 sitiones plures. et ita accipiendū est vt in plu
 ribus. veritātē disputātes de alia materia nō
 stāt in terminis p̄ hac materia aliā ingre
 tes frequēter tñ grā breuitatis p̄ multa falsa trā
 simus vt ad dubiū p̄positum ptingamus.
 ¶ Ad vltimā d3 q̄ insertur etiā de deo dato
 q̄ dens sciat aliquā p̄positionē.
 ¶ Explicit tractatus de veritate et falsitate si
 ne de taliter et qualiter.

De terminis p̄uatiuis.

Scamus

incipiētes p̄
 mo q̄ si pro
 aliquo vere et affirmatiue veri
 ficatur aliquis terminus ille ter
 minus illud significat p̄ quo verificatur. vt
 in illa sor. est hō. ly hō affirmatiue verificat
 de ly sor. p̄ re q̄ est sor. si hō sorte significat
 p̄ hoc. ¶ Itē accipitur q̄ terminus menta
 lis aliquā rē vel aliquas res significans natu
 raliter nō plura significat vno tpe q̄ alio nec
 plura significat in mente vnus q̄ in mente
 alterius. sic intelligendo q̄ p̄ illum terminū
 homo in intellectu sor. existentē nō plura cō
 prehendit sor. aut plura comprehendere po
 rest q̄ plato. per illum terminum hō in suo
 intellectu existentem. patet q̄ aliter non con
 uerterentur iste due. homo currit. hō currit
 quātum vna esset in mente sortis. et alia in
 mente platonis. Ex quibus potest patere q̄
 talis terminus homo significat hoies. et quē
 libet hominem significat. patet prima pars
 et secunda arguitur. q̄ pro quolibet homine
 verificatur ly homo affirmatiue i ista homo
 intelligitur. igitur quēlibet hominē signifi
 cat. consequentia patet ex prima suppositiōe
 Ex quo sequit q̄ iste terminus homo infini
 tos homines significat. quia pro infinitis ve
 rificatur in ista homo intelligitur. Et ex isto
 vltimo concluditur. q̄ nō plura significat ge
 nus q̄ species. sic q̄ iste terminus animal nō
 plura significat q̄ ille terminus homo quo
 niam vterq̄ infinita significat. Et si forte ar
 guitur contra ponendo q̄ sor. habeat in suo
 conceptu istum terminum homo. et non cō
 sideret ipse de platone. aut ciccone. et sequi
 tur q̄ iste terminus homo non quēlibet ho
 mines sorte significat. quia nō quēlibet hoies

privatiuis

per illū terminū hō apprehendit for. eo qd nō de quolibet hōe considerat. ¶ Sed huic dī negando qd nō quilibet hōes p illū terminū hō apprehendit. sed p illū terminū hōe quemlibet hominē apprehendit et cognoscit. et de quolibet homine considerat. qd uis non consideret de for. aut de pla. sed de for. et de pla. considerat. sicut per illū terminū transcendentē ens in intellectu habet quodlibet ens cognoscit noticiā cōi. et non pōt iste terminus ens haberi in mente qn ab illo habēte de quolibet ente cōsideretur. Sz qd uis iste terminus hō significet hōiem principaliter. nullum tñ est principale significatū istius termini hō. nisi ponamus hōiem cōes sine separatū. aut insensibile positum. qui est spēs specialissima. qd speciem ad extra. nunc nō sequimur p logica. qd ad altam metaphisicam spectat. sed spēs ponimus in intellectu uoce aut scripto. sicut etiā putauit Aristoteles. ¶ Et ultra aduertendum qd iste terminus hō non significat risibile. nec aīal. nec ali quid de uirtute sermonis. qd uis multa aīalia significet. p hoc ex appellatione. frequenter tñ oppositū concedimus. ubi nō erigitur difficultas de appellatione rōnis. Et sicut inuestigatum est de significato huius cathegorematis hō. ita de quodlibet alio cathegoremate substantiali vel accidentali requirendum. Utrū autem omne significatū alicuius termini sit substantia. aut qualitas ita qd cuiuslibet termini de aliquo predicamento significatū sit significatū alicuius termini de predicamento qūlitatis. aut substantie. vel quodlibet predicamenti sic suū significatū habeat qd ipm nō sit significatū alicuius alterius predicamenti saltem fm abstracta vel cōcreta. non intendimus in presenti inuestigare. qd nimis prolixum esset et alibi inuestigabit. Sz signorū q sunt sine cathegoremata nulla sunt significata ut illius termini dīs nullus ē. et sicut sunt propositiones coniunctiones et multa ad uerbia q nihil significat. ¶ Et si arguitur qd ipa sunt signa. igitur hnt significata. vel aliqd si significant. vel aliquid est significabile p ipa aut aliquod ipor sine noua impositione. negatur pna. sed bene sequitur hoc est signum igitur aliquid vel aliquo aliter uel p aliquē modū significat. puta p se stantis. aut adiacentis

vel coniungentis. aut actū casualē inspectus ad casuale reducētem. hoc totū p de intentione grammaticae.

Sed incidit dubiū utrū terminus privatiuis uel finitus precise idē significet qd terminus sibi oppositus. ¶ Pro quo dubio sit prima suppositio. ¶ Terminus uocalis aut scriptus est cōplexus sicut talis terminus nō hō. p hoc qd nō aliter posuisset Arist. in diffōne nois illā pñclā finita. cū dixit nomē est vox significatua ad placitū finita et cū supflua fuisset illa particula cū partes eius significent separate. ¶ Itē de nullo verificaret. aut predicaretur terminus infinitus. cū negatio non sit p extremi. pns falsum. qd de quolibet dī atqz pñdictorioz. igit. et c. ¶ Itē hec nō foret congrua tu es nō hō. qd ibi foret aduerbiū nō debēs negare uerbiū uel participiū ad qd dependet. iō foret ibi terminus dependēs sine suo termino a quo dependet. nullus. n. nomē determinat aduerbiū. et iō hoc aduerbiū nō tantū infinite. aut negatiue nullā oīonem facit cōiunctū cum isto termino hō. qd oīo est cōgeries dictionū aptissime ordinatar. ille autē due dictiones inuicē nullā aptitudinem hnt nec fm modos propositionis. nec fm modū similitudinis. Itē accipit qd terminus infinitus uocalis quilibet subordinat alicui termini no simplici mentali. qd si subordinaret alicui oīoni. aut alicui cōplexo. et silr quodlibet illorum de per se puta hoc cōplexum uocale nō homo. et hoc incompletum non homo. si enī iste terminus uocalis nō hō incompletus alicui termino cōplexo subordinet nō vī cui nisi huic cōplexo nō hō. ¶ Itē quibet ps orationis uocalis. aut scripta saltē vniūoca subordinat alicui pti oīoniamētalis. p hoc. qd voces sunt notē et q sunt in aīa passionis. Et ex hoc p qd voces scripta nō sunt partes oīonis nisi ex modis suis significandi. q modi accipiunt ex modis suis intelligendi. ut p ex grāmatica. iō qlibz ps oīonis uocal. aut scripte subordinat alicui pti orationis mentali. ¶ Quarto accipit qd quibet cōceptus mentalis est simplex. ita qd nulla est ps oīonis i me re q sit cōposita. qd tunc ptes oīonis significaret separate. si. n. sit aliqd cōceptus cōpositus ex. a. et b. cōceptibus. tūc. a. et b. pcept

De terminis

etiam sunt mentales nātr significātes aliqd. cū nō possint cadere a suis significatiōibus ipīs manentibus significatiōibus. s. q. significāt in cōpositiōe illud q. ante cōpositiōem significabāt sequitur q. illius cōpositi ptes significāt separe pns falsum. Et iō concludit q. figura cōposita vel decōposita nō pmet in mentalibus. sed solū in vocalib. vel scriptis sicut sunt alie multe passiones grāmaticales. puta cōiunctiōes et declinatiōes et genus deponens. et bñdōi solū cōueniūt i vocalibus aut scriptis.

¶ Ultimo adiungit q. ois intentio mentalis aliquā vel aliquas res significat quā vel q. nātr significat. et hoc est q. antiqui dixerūt q. ois intentio simplex est vera. et verā rem vel veras res significat. aliter. n. nō eēt intētiō silitudo nātr qd dictū d. intelligi de intētiōe simplici cathegorematice. eo q. multe sunt ptes orōis nātr significantes. Et q. b. ita acceptis concludit. q. si ille terminus vocalis aut scriptus infinitus nō ens subordinat alicui intentioni subordinat simplici intētiōi. p. hoc. q. iste terminus vocalis nō ens est incōplexus si sit terminus infinitus ex pma suppositione. et q. ibet talis subordinatur alicui simplici intentioni. et iō si subordinatur alicui mentali subordinatur alicui intentioni simplici. et tūc vltra pcludit q. nulla est intētiō aut subordinat iste terminus nō ens. q. si aliq. foret illa foret intentio simplex q. foret naturalis similitudo aliquā verā rē representans p. tertiā suppositionem. sed nulla est res ad extra cuius iste terminus nō ens sit naturalis similitudo. nec aliquā rē naturaliter representat. igit. et. q. si aliquā rem repñtaret pro aliqua tali respectu illius verbi tunc posset supponere cū sit cathegorema.

¶ S. forte pro isto d. q. iste terminus nō ens. omne ens pñatiue significat. Sed ptra sequit q. illud cōplexū nō ens in quo ly nō tenet negatiue. cū isto cōplexo nō ens infinito cōnerteretur. q. de directo omne ens pñatiue significat. q. ly nō negatiue significat. pns est falsus. q. iste terminus et ista oīo nō cōuertit. et t. psequētia. q. idē codē mō significāt.

¶ Itē p illud iste terminus. nō for. solū for. significat. pns falsus. q. ly nō for. asinū significat. igitur nō solū forte significat. p. pna. et arguitur asis. q. in illa propositiōe asinus nō

est for. pro asino supponit iste terminus non for. et affirmatiue verificat d. asino. igitur asinus significat. p. consequentia. q. nō supponit terminus p aliquo qd nō significet.

¶ S. forte d. negādo illam consequentiā iste terminus non for. asinum significat igitur nō solū fortem significat. dicitur enī forte q. iste terminus nō for. nō significat non fortes. nec non fortem significat. imo tantum fortem significat. quāvis asinum significet. eo q. forte dicitur q. asinus potest intelligi esse non fortes.

¶ Sed ista responsio non est ad propositum. quia ista ampliatiōe deposita perit illa responsio. et ad hanc reprobendam requiritur q. homo potest intelligi esse asinus. sic intelligendo q. illa res que iam sit homo posset esse illa res que iam differt ab homine qd difficile esset probare. cum nihil possit intelligi esse aliud q. ipsum sit.

¶ Item ista propositio asinus est non for. principaliter significat asinum esse non fortem. igitur predicatum eius principaliter significat non fortem. q. nūl. fin istam responsionem adhuc non sit verū q. iste terminus non for. non fortem significet.

¶ Item asinus est significatum istius termini non for. igitur non tantum fortes. Vel sic. asinus est significatum istius termini nō chymera. igitur non tantum chymera. Ideo loquitur illa responsio tanquam non faciens ad propositum. et arguitur q. iste terminus non fortes non fortem significat. quia rem q. est non for. ille terminus nō for. significat. unde de iste terminus non for. de pluribus predicatur q. iste terminus non homo. et iste terminus non homo de pluribus q. iste terminus non animal. et sic de alijs per ordinem in significando sit arbor. euerfa. igitur non solum fortes est significatum illius termini nō for. Ideo concluditur q. solum non for. est si significatum illius termini non for. et solum non homo est significatum illius termini nō homo. et solum non substantia est significatum illius termini non substantia. sed ly non ens nullum apprehendit significatum. nec potest comprehendere non data noua significatione illius. ideo iste terminus vocalis aut scriptus non ens. nullū termino mentali subordinari pōt. nisi facta noua ipositione. et ex illis seq. q. ly si ens nō ē terminus. q. nō ē

Tractatus

pars orationis tenet ista per tertia suppo-
 sitionem. Ex quibus adhuc concluditur qd
 ista complexa vocalia aut scripta non ens pot in-
 telligi non ens. est non sunt propositiones. qd nul-
 lis propositionibus subordinari possunt. non da-
 ra nona impositione. Et sicut est de illis ita ve-
 rum est de talibus non imaginabile est. non intel-
 ligibile est. non intellectum est. eo qd ista qd ponit
 p subiectis non sunt pres orationis. Et si contra
 arguit. qd sequit tunc intellectum est intellectus.
 igit intellectum est intellectum et nihil non intel-
 lectum est intellectum. t3 ista ab exposita ad sua co-
 pulatiua exponetes. et igit ista illius est. ppo
 et p ista subm se ptis istis est. ppo. et ita ar-
 guit. de ista nihil non ens est ens. qd exponens
 illius. tunc ens est ens. ¶ Item quilibet pponi
 pot assignari contradictorium. qd quicq contingit
 affirmari contingit negari et e contra. igit cui-
 libet termino incomplexo pot assignari contra-
 dictorium. qd de quolibet dicitur alterum contradictorium
 et de nullo simul. igit illi termini sunt contra-
 dictorii ens et non ens. qd non vñ qd alter terminus
 contradicat illi termino ens qd iste terminus non
 ens. Sed ad primum dicitur qd iste due exponetes
 illar pponit duas debet capi p negationes
 sic. nihil qd non est ens est ens. nihil qd non est
 intellectum est intellectum pp cas dicta. ¶ Ad fz dicitur
 negatio istam qd non valet vt sequit ex dictis
 et accedit qd de quolibet dicitur alterum contradic-
 torioz sed illa non sunt contradictoria ens et non
 ens. et sicut iam dictum est de isto vocali aut scri-
 pto non ens ita dicendum est de talibus malum est
 falsum est. si illud vocale falsum ponat p op-
 positio illius termini verum qd capitur p ter-
 mino prime intentionis vt. scilicet terminus tra-
 scedens. et ly malum. vt opponit illi termino bo-
 num. qd sic accipiendo non sunt iste propositiones
 falsum est. malum est. verum est tñ qd modus loque-
 di admittit tales fore ppones pp breuiloquz
 et exprimere multa que cu breuibz vocibz
 non tñ faciliter exprimeretur. vñ p tales. non
 ens est. intelligimus qd p illa qd non est ens
 est. p istam. falsum est. intelligimus taliter qua-
 liter p istam qd non est verum. aut vera res est
 sed in veritate modus loquendi non est verus.
 neqz agruus. Ex quibus concludit ultra qd
 hoc complexum vocale. non est. non subordinat
 alicui simplici actui. qd quilibet ps orationis vo-
 calis. aut scripte subordinat metali sibi suo

nime. nam si sit in mente hec negatio. non. et po-
 stea ponat secum verbum substantiuum puta ac-
 tus componendi ex illis duobus non sit vnus ac-
 tus. ¶ Item nulle due ptes vnq subordinat
 tur vni sole. qd tunc vnauer ps orationis habe-
 ret duos modos generales significandi duarum
 partium orationis et sic qua ratione foret in vna
 parte orationis foret in duabus. Et sicut ita su-
 mus locuti de infinitis terminis. ita dicendum
 et de priuatiuis. qd illi termini vacuus. inlust
 tenebra et c. subordinat simplicibus terminis
 eoz sicut eoz opposita aliter nullius pris ora-
 tionis sunt si subordinantur pplexis. ¶ Et
 ptra. qd ille terminus iniustus priuatiue suuz
 habitu significat. similiter ille terminus vacuus
 significat locum non repletum corpore. et iste ter-
 minus tenebra re priuata luce. aut lumine si-
 gnificat. igit et c. Dicit negatio duas vltimas
 psequetas sic. n. arguitur. qd illi termini ple-
 num album longum terminis complexis subordi-
 nat. nam iste terminus plenum locum ple-
 num corpore significat. et iste terminus album re
 hntem albedinem significat. ea denominare
 sufficientem. pñs tñ est falsus. qd ille terminus
 album sine longus sunt termini simplices. ali-
 ter nullus terminus conotatiuus vocalis. aut
 scriptus subordinaret metali simplici. añs ta-
 men prime pñtie est falsus qd iste terminus i-
 iustus sine iniustitia priuatiue suum habitum
 significat qd iste terminus iniustus positue si-
 gnificat vñ qd est iniustitia. Tñ p ve priua-
 tiuis est aduertendum qd lz hec prepō. in. intret
 compositionem. tñ in compositione nihil significat. nec
 modum significandi addit vocabulo cuius efficitur
 pars. qd tñ ptes significaret i pñone vna
 queq sicut aff. Teritiā. qd pñuenim scire qd
 vocabulum significaret extra pñones cu veniunt
 duo vocabula in pñone vocabulum illud resul-
 tas dicimus significare. aut pnotare illud qd
 iste due dictōes significat p se sumpte anteq
 iteraret pñones. ¶ Et cu isto modo loquendi p-
 cesserunt multi gramatici positiui. et procedit
 modus loquendi cōis. qd sepe capit vocabulum
 compositum p oratione. sed tñ non est vnus voca-
 bulus. sed oratio sicut p3 exqsite inquirēt. vnde
 partes illius compositi respublica non significat
 in compositione vnaqueq pars sicut ante. sicut
 neq partes nois infiniti hec remanet aliquid
 de significatione aut de significationibus pri-

De priuatiuis

ut sunt partes illius. q: tunc subordinaret illud vocabulum o:oni cuius partes significat separe et sic no esset nomen. Sed in hoc differt nomen compositum vocale aut scriptum a simplici. q: ptes nois compositi significant ante compositionem. sed in ppone nullo modo significant. nois vero simplicis nec significant intus nec extra. Lōtrariozū aut termini nozū et relatiōzū significata et significatōnes satis patent.

Sed iam pro significatōne proponitōis aliquid videatur p supponendo primo q: signum vltē nihil significat. neq: particulare sicut ly ois nullus et ly aliquis. ¶ Itē hoc verbū ē nihil principalitē significat. nec significat esse. q: si principaliter significaret esse. et hoc infinitum esse principaliter significat esse segtur q: ly est et ly esse cōuerterentur. ¶ Item si ly est principaliter significaret esse. tūc ly est posset itelligi sine extremis oppositum tūc pntis ponit Aristo. primo per yermenias. ¶ Item ite o:ones foret intelligibiles et pgrue sic intelligendo et significando currit est bonum. ē est aliquid. q: ite solum significant tūc qstūm currere est bonū aliquid est esse. Et qbus cōcluditur q: nullū est significatum huius cōplexi ois homo. sicut nec illius nullus homo. p: q: illius termini ois nullus est significatum. igitur illius termini ois et illius termini homo. nullum est significatū. si enī aliquid ponat significatū huius totius cōplexi ois homo pp hoc q: illud est significatum partis. p idem aliquid est significatū huius cōplexi homo asinus. pns falsus q: nec homo. nec asinus. nec aggregatum ex his. et p idem pcludit q: nullum est significatū talis complexi aliquis homo. Quibus datis sequitur q: nullus affirmatiue. vltis aliquid est principale significatū. p: q: illius ois hō est aīal. nullū est significatū. p: q: illius finca tbeozematis. ois. nullū est significatū. et sic d: de vlti negatiua. q: illius nullum est significatū. Et ex p:ili fundamēto ponit q: nullus pticularis affirmatiue aut negatiue ē aliquid significatū. De indefinita etiā et singulari affirmatiua vel negatiua pbabiliter ponimus. q: nullū est significatū vt illius hō est aīal. aut illius. sor. est aīal. q: ly est nihil significat ex scda suppone. igit nullum est signifi-

catū illoz triuz terminoz. hō est aīal. p: q: sicut segtur. nullum est significatū illius termini chymera. igitur nullū est significatū eius termini chymera. et illius termini hō sicut etiā segtur nullū est significatū illius termini adam. igit nullū est significatū istius termini ada et isti termini ē hīl pūctoz. sicut ille p:ne valēt ex eodē fundamēto. s. nullū ē significatū istius termini est. igit nullū est significatū istius termini ē et illius termini hō. cō ly est nō plus significet in vna ppone q: in alia nec aliquid significet in vna qd nō significet. i alia si aliquid significet et sicut arguit. de illa indefinita sic arguit. de qlibet indefinita vl singulari. Sed forte p:ra istā positionē arguit. q: illa data sequit q: aliq est. ppō affirmatiua vera sine termino ampliatio cuius subm. p nullo supponit pns falsum. et arguit p:ra de tali ppone. q: deus est ē vex. q: ista o:io q: de est. q est subm in ista ppone nihil significat. igit p nullo supponit. p: p:ra et aīal sequitur ex suppone. ¶ Itē illa positione data sequit q: nō sicut est aliq. ppositio significat. q: non aliquid esse aliq. ppō significat. ¶ Item illo dato segtur q: nullius verbi est aliquid significatū. et p pns forte esse. nō est significatū illius o:onis sor. est. Sed ad primū d: pbabiliter cōcedēdo qd inferitur nec est incōueniēs illd vbi assumat o:io p subiecto o:onis. q o:io nihil significat. Sed q:uis ista positio sit pbabilis tū in multis ē inutilis ad exprimēduz mētis cōceptū. nec est ipsa pns ad prius dicta. et ideo ponēda est ista positio de significato ppōnis facili et vltis apud cōm modū loquēdi ēc enim nimis difficile sūm illā positionē et loqui et viuere. Et d: primo q: nullius ppōnis false est aliquid significatū. intelligēdo sic q: tales ppōnes false. tu es asinus. tu non es hō. nō est aliquid significatū. puta hoīez esse asinū te nō esse. qd exprimat p orationem infinitaz datā isti cōrespōdēt. Nullius etiā negatiue est p illum modū aliquid significatū. sicut nec illius negatiue puta te nō esse asinum. nō est significatū illius. tu nō es asinus. q: te nō esse asinum. nō est neq: potest esse in re: nā. Et si arguit. q: tu nō existens asinus es. igit te nō existentē asinū es. negat p:ra. q: i ante te nec infinite. et in p:ite negatiue. sed nō minus negat aīal. q: ly. nō existens est adiectiuum.

De fillogisimis

ad ly asinus. et idem est dicere tu non existes
asinus es. et tu asinus non existens es. quod est im-
ple. Nullius affirmatiue de preterito vere cu-
ius subim supponit per re quod non est solus. aut de
futuro. aut de posse est aliquid tale significatur
ad modum dictum. ut si adā fuit et antipater erit
non tamen est adā fuisse. nec antipater fore. sed bene alii
cuius talium significatum fuerit aut erit. ut adā fuisse
se fuit. sed non cuiuslibet talium significatum sit vel fue-
rit ut huius hoc instans fuit demonstrato instans
tamen preteritum. nullum est nec fuit significatum. quod hoc in-
stans fuisse non est neque fuit sicut nullum instans
fuisse fuit. Sed cuiuslibet propositionis vere affir-
mative cathegorece de preterito cuius subim sup-
ponit sine termino ampliatum significatum ex
compositione suorum terminorum significatum est in
rebus nam. ut quod hoc est vera homo est sic signifi-
candum. ideo bohem esse est eius significatum. et sic
de aliis. Verum si dicitur quod nullius propositionis est ali-
quod significatum principale. sicut huius homo est. quod
istius termini homo non est aliquid significatum prin-
cipale sicut nec alienius termini cuius est aliquid
significatum principale. nec istius fore. est. quod nul-
lum est significatum principale huius verbi est
igitur nec aliquid est significatum principale illorum
duorum terminorum est. et fore. Et si arguitur quod ali-
cuius negatiue significatum est. ad intellectum da-
tum. quod nullam chimeram esse est. et nullam chyme-
ram esse est significatum illius negatiue. nulla
chymera est. igitur significatum alienius negatiue
est. per preteritum. et maius et minus arguitur. quod verum
quod contradictorium est falsum. scilicet aliquam chimeram esse
est et aliquam chimeram esse est significa-
tum. Item contradictoria idem significat
ut supra procedit. sed non eodem modo. quod per dictio
est eiusdem de eodem. sed significatum illi tu non es
est. igitur et significatum illi tu si es est. Ad primum
dicitur tenendo utramque premissam per vel negatiua con-
cedendo assensum. et negando premissas. sicut et ille se ve-
nullam chimeram esse est verum et nullam chy-
meram esse est omne ens. et non valet premissa.
quod arguitur ex puris negatiuis. Si tamen iuste ne-
gatio non cadat nisi super infinitum medium negat
assensum. sicut negat illa chymera non esse est. non ca-
dere negatio nisi super ly esse. Ad aliam for-
mam dicitur quod alienius negatiue significatum est sicut
superius concessum est. ad intellectum tamen expressum
non est significatum negatiue per hunc. scilicet modum. quod te-
non esse non est significatum huius negatiue tu non es.

Adhuc videamus si significabile com-
plexum si idem quod significabile
le incomplexum. per quo permittit quod significabile
incomplexum. ex eo dicitur significabile incomplexum
quod ipsum est aptum significari incomplexum. id est per unum
terminum. Significabile vero complexum est quod est
aptum natum significari complexum. id est per orationem. Et
quibus per quod omne ens est significabile incomplexum.
quod omne ens est aptum natum significari et significa-
tur per istum terminum ens incomplexum. et quod et omne
est aptum significari per orationem. ideo omne ens
est complexum significabile. assensum per quod per istam ora-
tionem cuius aliquid. omne ens est significabile.
Ex quibus potest concludi quod omne incomplexum si-
gnificabile est complexum significabile. et e contra.
Verum si ista sunt vera antiqui per illud du-
bium voluerunt intelligere utrum significatum pro-
positionis vere sit significatum alienius suorum ter-
minorum. puta subiecti. aut predicati. utrum scilicet sub-
iectum. illius deus est. significet idem oio quod hec
tota propositio. deus est. et sic de quibus alia pro-
ne vera significatum habite. Ad dubium est respondendum
quod alienius propositionis significatum est signifi-
catum sui subiecti ut illius modus est aliquid
est. et huius aliquid aliquatenus est. et sic de aliis.
Sed nunquid sic sit de quolibet propositione habite signi-
ficatum est dubium. est. nam magna difficultas scire
utrum esse distinguatur ab essentia. et utrum
deum esse quod ponitur significatum huius
deus est. sit ipsa essentia que est deus.

Explicit tractatus de terminis priuatiuis.

Incipit tractatus fillogismorum.

Planus ois argumen-
tatio sit pro-

positio hypothetica. tamen solus de rationa-
libus et conditionalibus hypothe-
ticis. nunc principaliter intendimus

Et dicemus primo quod in quattuor figuris co-
tingit fillogismos ordinari. quod multiplicitas fi-
gurarum attendit penes multiplicitem ordi-
nis termini medium. sed quadrupliciter termi-
nus medius ordinatur. igitur quattuor sunt
figure. Quarum prima continet quidem for-
mulas subiiciendo et predicando medium.

Prima constituitur ex tribus propositionibus
affirmatiuis. ut omne animal rationale est ri-
sibile. ois homo est animal rationale. igitur ois
homo est risibilis. que formula solet designa-
ri per dictiones istam barbaram. Secunda for-

De sillogismis

mula h3 premissas modo dicto or. dñatas cōcludens pñclarem affirmatiuā pñtis vel in finitam pñne formale quas posuimus 7 hāc barbari solemus nōiare. **P**ōt ē vtrāq; formula premissaz pñclonem cōcludere de in cōfucto mō loquēdi. **T**ertia formula pñtat ex maiori vñ negatiua 7 minori vñ affirmatiua pñclētibz vñem negatiuā. vt nullus hō est irrōnalis omne risibile est hō. igit̃ nullus risibile est irrōnale. 7 illaz solemus appellare Celarēt. pōt ē ex predictis pñclū pñclularis negatiua illi pñtis pñclere formulē quā formulā posuimus appellare Celarēt. 7 pñclū cōclūfionem suā de incōfucto modo loquēdi. **Q**uinta vero formula p hanc dictionē. da rñ designatur pñclens cōclūfionem de cōfucto 7 incōfucto modo loquēdi. **S**exta formula p istam dictionē. ferio. habet vtro q; modo dicto cōcludēs. 7 supradicti modī directe cōcludūt. **S**eptima pñclūit ex eis dem pñmis indirecte 7 tñ dñt a ferio qñtūz dapitis a dari. 7 volo istaz appellare ferios. **O**ctaua forma q; baralipon appellat seq̃ ex barbari pñclendo eius pñclonem eā. s. indirecte pñclens. **N**ona formula celantes appellat que sequit̃ ex celarent indirecte cōcludens. **E**x qua sequit̃ decia q; celātos appellat pñclendo pñclarem. aut indefinītam cōclūfionis istius. **U**ndecia p istaz dictionem dapitis signat. 7 sequit̃ ex formula dari indirecte cōcludēdo. **D**uodecia formula ex vñ negatiua 7 vñ negatiua cōcludēdo indirecte pñclare negatiuā hñ. q; sapēsimo dici solet. **E**x qua sequit̃ tertiadecima formula que dicit̃ sapēsimos cōcludendo cōclūfionēz dicte forme indirecte. 7 de incōfucto modo loquēdi. vt sic arguēdo oīs homo est aīal. 7 nulla arbor ē hō. igit̃ quedā arbor aīal nō est. **Q**uartadecia formula designat p tres pñmas syllabas huius dictionis frīfēsomorum. **E**x qua sequit̃ qñtadecia cōcludens directe cōclūfionem de incōfucto modo loquēdi. vt quoddā animal est subitāria. nullū accēs ē aīal. igit̃ quoddā accēdens subitāria nō est. **S**ed forte cōtra arguit̃ pbando q; pñma formula nō sit bona. q; nō sequit̃. omne aīal pñter hominem est irrōnale. oīs homo est aīal. igit̃ oīs hō pñter hominē est irrōnalis. pñs. n. est supole ante

existente vero. **I**tem nō sequit̃ oē. a. incipit esse verum. 7 omne. b. est. a. igit̃ omne. b. incipit esse verū. vt posito q; a. cōuertat̃ euz illo complexo pñō affirmatiua. incipiente oī pñōne affirmatiua esse vera. 7. b. cū hoc cōplexo pñpositio affirmatiua de scōo adiacente 7 sit omnis pñpositio de secundo adiacente affirmatiua. sed incipiat. c. per imaginatio nem pñpositio affirmatiua de scōo adiacente esse. p remotionē de pñti. 7 nō incipiat eē vera. 7 pñtū q; aliqd. b. nō incipit esse verum. **I**tem nō sequit̃ omne. a. est falsū. 7 oē. b. est. a. igit̃ omne. b. est falsum. posito enim q; a. 7. b. sint nomina istius pñtis huius sillogismi facti. est aīis verū 7 pñs falsum. pñs. n. se falsificat. 7 nō antecedens. sit. n. illa psequētia in mente sic significans 7 patet pñpositūz. **I**tem non sequitur. omne quod est. a. esse tia est pater. omnis filius est aliquid qd est. a. essentia. igit̃ oīs filius est pater. aīis. n. est verum p hoc q; nihil pñter patres est filius saltem in diuinis. q; pater nō est aliqd a filio. cōsequens autem est hereticum. **I**tem arguit̃ q; illa formula que dicit̃ dari nō sit bona. q; iste sillogismus non est bonus. quicqd predicatur in antecedente. a. consequente predicatur in pñte eiusdem. sed idem de seipso aut cōuertibile de cōuertibili predicatur in pñte eiusdem. 7 iste sillogismus est in dari igit̃ ac. patet pñs 7 mīno. 7 arguit̃ maior. quia antecedens dicti sillogismi est verū 7 consequens falsum. sit enīz. a. ista consequētia aīis est aīis. igit̃ tu es aīis te de monstrato. 7 pñtū q; quicquid predicatur in aīte. a. pñte predicatur in pñte eiusdez aut cōuertibile. etiam pñ q; idem predicatur de se ipso. aut cōuertibile de cōuertibili in antecedente ipsius. a. pñte. pñs tñ datī sillogismi est falsū. s. q; idem de se ipso. aut cōuertibile de cōuertibili predicatur in consequente eiusdem. 7 sic valeret. tunc. a. consequentiā. 7 consequens foret verum sicut antecedens. q; conuerteretur cum eo. **I**tem non sequitur omnis homo pñter sor. currit. sor. vel plato est homo. igit̃ sor. pñter sortem currit. vt cōcludatur q; plato pñter sor. currit. igit̃ ac. **I**tem nō sequit̃ incipit oīs hō eē sor. s; sor.

Tractatus

est hō. igitur incipit sor. esse sor. q: posito q: iaz nō sit nisi sor. q ante fuerit. et etiā immediate ante instās qd est pñs fuerit alij hoies cū forte est añs sillogismi verum. et pñs falsum. et iste sillogismus est in darij. q: maior est vñs affirmatiua. et minor etiā. ita qñs et quāta sicut oīs denarius tibi. sed. a. est denarius. igitur promittit. a. tibi. q: añs vt pz in casu est verum. et pñs falsum. igitur et c. ¶ Itē non sequitur contingenter omne intelligens est deus sed deus est intelligens. igitur. cōtingēter deus est deus. ¶ Itē nō sequit oīs hō est aīal solus sor. est hō. igitur solus sor. est aīal.

Ad primum

dī q: illud argumentū factū ex illis exceptis nō est in barbara. q: maior nō est simplex affirmatiua. nec pñs. qd tñ requiritur. ¶ Ad secundū dicitur q: ad hoc q: aliquis sillogismus sit bonus in aliqua figura requiritur q: termini nō stent magis ample in pñssis qñ in cōclutione. neq: ecōtra. qd nō est ibi. ¶ Ad tertiu dicitur i insolubilibus. ¶ Ad quartū dicitur q: de forma solū sequitur q: omne qd est filius est pz. et hoc est verum in diuinis. ¶ Ad reliquū dī negādo istum sillogismū esse in darij. s. quicquid predicatur in antecedente. a. consequentie predicatur in consequentie eiusdem. sed idē de se ipso predicatur in ante ipius. aut conuertibile de conuertibili. igitur idē de seipso aut conuertibile de conuertibili predicatur in consequentie eiusdē. q: plus predicatur in mino: i qñ subijciatur in maio: i. q: iste terminus. de seipso. nō pōt tenere se a parte subiecti illius mino: is. cum regatur a parte post. ¶ Ad alias formas simul. dicitur q: ad hoc q: valeat sillogismus in darij oīs q: subiectum maioris stet mobiliter distributue. aliter nō valet cōsequentia. sicut neq: in alijs sillogismis in quibus maior est vniuersalis affirmatiua. ¶ Et si forte arguitur q: istos sillogismos nō reperiuntur antecedentia vera consequētibz existentibus falsis. q: tunc esset dare vniuersales veras quaz oēs singulares essent false. dī cōcedendo cōclutionē. Ad aliā formā cū arguitur q: iste sillogismus nō valet oīs hō est aīal. solus sor. est hō. igitur solus sor. est aīal. Dicet q: iste sillogismus nō est sillogismus nec con-

sequentia. q: cuiuslibet cōsequētie antecedēs est verum vel falsum. Unde ad hoc q: aliquis sit sillogismus. requiritur q: antecedēs sit cōpulariua et consequens sit ppositio cathegorica. si habuerit expressos terminos. et principalis nota totius orationis sit ly ergo. vel igitur. nā si principalis nota in hac ypothetica oīs hō currit. et tu es hō. igitur tu curris sit ly et tunc ista ypothetica nō est pñs. sed vna cōpulariua. cuius prima ps est vna cathegorica. et scda est ypothetica q nō est bona pñs. puta ista tu es hō. igitur tu curris. Verū tñ licet ponat ly. et sic arguendo. oīs hō currit et solus sor. est hō igitur solus sor. currit. adhuc nō est bonus sillogismus. q: in darij si minor sit exclusiua oīs exclusiōne demere i cōclutione. iō bene sequit oīs hō est aīal et solus sor. est homo. igitur sor. est aīal. Ex pñdictis. igitur potest patere q: prima figura non sillogizat ex puris negatiuis sū aliqua formularū. nec ex puris particularibus. aut indefinitis. ac singularibus. pz etiā q: octo modos hz directe et septe indirecte cōcludentes. ¶ Item pz q: prima figura cōcludit oīs genus problematicū affirmatiuum. et negatiuum vniuersale particulare. et indefinitum et c.

¶ Secunda figura.

Secunda figura hz sexdecim mōs. i quorum quodlibet medius predicatur in vtraqz ipsarum premissarum. quorum primus signari solet per istam dictionem. cesare. iteget ex maio: vniuersali negatiua mino: vniuersali affirmatiua et cōclutione. vniuersali negatiua. directe conclusa. vt nullus homo ē lapis. omne marmo: est lapis. igitur nullum marmo: est homo. Secundus modus haberi potest ex dictis pñssis concludendo particularem cōsequentis qui per istam dictionem. Cesaro. signatur. Tertius modus habetur si ex datis pñssis concluderem vniuersalem negatiuam indirecte. quem volumus per istaz dictionem cesares signare. Et quartus modus sequitur ex cesares qui scilicet concludit indirecte particularem consequētis eius. quē per istaz dictionē cesares assignamus. et preter formale medū arguendū concludit vtraqz

De sillogismus

illarum conclusiones de inconfueto modo loquendi. sicut et in aliis multis accidit. Sequens forma ex maiori vniuersali affirmatiua et minori vniuersali negatiua directe concludit vlem negatiua q̄ solet. Camestres appellari. Alia est forma sequens ex illa qua Camestro dicem. Et ex vtraq; illarum sequitur alia formula. q̄ ex prima sequitur Camestre. concludendo. s. vlez negatiua indirecte de inconfueto modo loquendi. et eodem modo ex camestro sequitur camestros. et hēmus ogo. Item alia forma dici solet festino. q̄ concludit particularem negatiua directe. et si indirecte concludimus aliam formam acquirimus. qua festinos appellamus. potest quandoq; sillogizari ex maiori particulari affirmatiua et minori vniuersali negatiua concludendo directe vt hō est aīal et nullus lapis est aīal. igitur lapis hō nō est quē modū sisteno dicemus. Et si indirecte concludimus aliam modū faciemus ex datis p̄missis. quē sistenos appellamus. Reliquus modus qui Baroco dicitur p̄stat ex maiori vniuersali affirmatiua et minori particulari. aut singulari. aut indefinita negatiua. nō enī refert in his modis accipere particularem vel singularem. p̄cludendo particularem. seu singularem negatiua. Ex quo iueniri potest alter modus indirecte concludens de inconfueto modo loquendi quē Barocos appellamus. Item potest ex maiori particulari. aut singulari negatiua et minori vniuersali affirmatiua. directe concludi particularis. aut singularis negatiua i hac figura quē modū possumus nominare Baroco. Ex isto sequitur barocos indirecte concludēs. Iste habet igitur secunda figura modos octo directe concludentes. et octo indirecte concludentes. Ex quibus patet q̄ ista figura multum differt a prima cuius hec figura nō concludat nisi duo genera p̄oblematū. s. vlez et particularem negatiua igitur p̄m ista figurā nō pōt fieri optima demonstratio cū omnis talis sit affirmatiua et c.

Tertia figura.

Figura sequens formas hz. xx. in vnaqua qz p̄missay mediū terminū subiciendo. Prima ex duabus vniuersis affirmatiuis particularem. aut singularem affirmatiua directe p̄cludētibz efficit. quā solemus nominare darapti. vt oīs

hō est aīal. et oīs hō est risibilis. igitur risibile est aīal. Secundus modus nascitur ex primo indirecte concludēs quē daraptis appello. vt oīs hō est risibilis. et oīs hō est aīal. igitur risibile est aīal. in o dms indirecte concludit. Alius modus est quē selapto dicitur perfectus maiori vniuersali negatiua. et minori vniuersali affirmatiua particularē negatiua. aut indefinita directe concludentibus vt nullus homo est asinus. et oīs hō est animal. igitur quoddā aīal nō est asinus. Ex quo sequitur alter qui selaptos esse pōt. qui indirecte concludit de inconfueto modo loquendi. Ex selapton vero aliū modū probat. quem dicimus sampleto. sic oīs homo est aīal. et nullus hō est asinus. igitur asinus aīal nō est. concludē de inconfueto modo loquendi. Ex quo alius sequitur quem sampletos appello. de inconfueto modo loquendi indirecte concludens. et reducitur sampletos. ad sampleto p̄uertendo simpliciter conclusionem. saltē de inconfueto modo loquendi. sicut sampleto ad selapto p̄ p̄missarum trāsp̄ositionē sicut selapton ad serio reducitur modo suo. et ita de aliis modis inuentis. Sequens modus est disamis p̄fectus ex maiori particulari affirmatiua. et minori vniuersali affirmatiua concludens directe particularem affirmatiua vt homo est animal. et oīs homo est substantia igitur substantia est animal. Alius modus fit ex eisdem p̄missis conclusionē indirecte concludēs. s. aīal est substantia q̄ disami appellari potest. Sequens forma est datisi. Ex qua sequitur datisis indirecte concludens. Alia forma est p̄fecta ex maiori indefinita. aut particulari negatiua. et minori vniuersali affirmatiua. particularē negatiua concludens directe. vt quoddā aīal nō est lapis. et oē aīal est substantia. igitur quoddā substantia nō est lapis. q̄ brocardo noīatur. Alius modus est ex eisdem p̄missis indirecte concludens. quem brocardos. appello de inconfueto modo loquendi. et intelligit hīc inconfuetus modus p̄dicandi in formis in quibus est necessitas q̄ in oībus cauēduz est ne arguat a nō distributo ad distributu. qz nō erit de forma argumenti. Sequens forma est brocardo p̄fecta ex maiori vniuersali affirmatiua et minori particulari vel indefinita negatiua. p̄cludens directe particularem. aut indefinitam negatiua. vt oīs hō est aīal. et hō nō est lapis. igitur lapis aīal nō est. Sequens modus ex eisdem p̄missis indirecte

De sillogismis

et cōcludens pōt appellari bācordos. Alius
modus cōstat ex maiori vli negatiua. ⁊ mi-
nori p̄ticulari affirmatiua. cōcludens directe
p̄ticularē. aut indefinitā negatiuā. vt nullus
hōmo est accidens ⁊ qdam hō est substantia
igit̄ substantia nō est acc̄s. quē ferison appel-
lamus. Sequēs forma haberi pōt. si ex eisdē
p̄missis cōcluserimus indirecte. quāz ferison
appello. Alia forma est ex maiori indefinita.
aut p̄ticulari affirmatiua. ⁊ minori vli nega-
tiua. cōcludens directe p̄ticularē negatiuā
vt qdam hō est substantia ⁊ nullus hō est ac-
cidens. igit̄ quoddā acc̄s substantia nō est.
quā formā volo appellā fr̄meson. Ex q̄ for-
ma possum⁹ aliā v̄dicare si ex eisdē p̄missis
indirecte cōcluserimus. vt qdam hō est suba
nullus hō est acc̄s. igit̄ quoddā acc̄s suba
nō est. quā formā dico fr̄mesos. Quib⁹ intel-
lectis p̄z q̄ ista figura nouē h̄z modos dire-
cte cōcludētes. ⁊ xi. indirecte cōcludētes.
p̄z ē q̄ ista multū differt a p̄ima. q̄ nō. p̄clu-
dit vlr affirmatiue. nec vniuersalit̄ negatiue.

Quarta figura.

Figura

q̄rta cōtinet. xv.
mōs sub̄cēientes
⁊ p̄dicātes meduz in p̄missis vt
ois hō est aial. ⁊ cō aial est suba
igit̄ ois hō est suba. ⁊ cōcludit̄

indirecte. ⁊ iste modus barbara noīatur. Ex
quo sequit̄ alter cōcludēs p̄ticularē. aut inde-
finitā affirmatiuā. ex eisdē p̄missis quē barba-
ri noīamus indirecte cōcludens. Terti⁹ mo-
dus est Clamarent p̄stans ex vli affirmatiua
⁊ vli negatiua p̄cludētib⁹ indirecte vlez ne-
gatiuā. vt ois hō est aial. ⁊ nullum animal
est lapis. igit̄ nihil quod est hōmo est lapis
Ex quo sequit̄ alter modus quē clamorō ap-
pello. cōcludens ex eisdē p̄missis p̄ticularē
aut indefinitā negatiuā indirecte p̄stis istius
sillogisimi vocati clamaret. Sequēs modus
dirami noīatur. indirecte cōcludens ex maio-
ri p̄ticulari affirmatiua ⁊ minori vli affirma-
tiua p̄ticularē affirmatiuā. vt tu es hō. ⁊ ois
hō currit. igit̄ tu curris. Sequēs forma ē
fr̄meo ex p̄ticulari affirmatiua ⁊ vniuersali
negatiua indirecte cōcludens p̄ticularē nega-
tiuā. vt tu es hōmo ⁊ null⁹ s hōmo currit. igi-
tur tu nō curris. Alia forma est quā designa-
bimus p̄ tres primas syllabas huius dictiōis

Baralip̄tō cōstans ex duabus vniuersalib⁹
affirmatiuis. cōcludens p̄ticularē affirmati-
uā. ⁊ sequit̄ illa forma ex barbari p̄ cōuer-
sionē cōclusionis ⁊ econtra. Alius modus est
clamētes directe cōcludens cōclusionē sillo-
gisimi vocati clamēt. Ex quo sequit̄ alius q̄
clamētos appellatur. directe cōcludēs. Item
alius modus est quē volumus fr̄meos ap-
pellari p̄fectus ex maiori p̄ticulari affirma-
tiua. ⁊ minori vniuersali negatiua cōcludēs
directe p̄ticularē negatiuā. Sequēs d̄ri-
masis adp̄ellatur. cōcludens ex maiori parti-
culari affirmatiua. ⁊ minori vniuersali affir-
matiua p̄ticularē affirmatiuā. Sequēs
sempasino dicit̄ ex maiori vniuersali negati-
ua. ⁊ minori vniuersali affirmatiua cōcludēs
indirecte p̄ticularē negatiuā. Itē alius
modus dicit̄ sempasinos. ex eisdē p̄mis-
sis p̄ticularē negatiuā directe conclu-
dens. Denultimus modus fr̄ensifon appel-
latur. ex maiori vli negatiua. ⁊ minori p̄ticulari
affirmatiua indirecte p̄ticularē negatiuā
cōcludens. Ultimus modus fr̄ensifos ap-
pellatur. ex consimilib⁹ p̄missis p̄ticularē
negatiuā directe cōcludens. Habz
igit̄ figura quarta modos. xv. viii. directe
⁊ septem indirecte cōcludētes. Ex pre-
dictis patet quomodo figura quarta potest
omne genus problematis concludere sicut ⁊
prima. Differt autem hec figura a p̄ima in
modo faciēdi scire. eo qd̄ q̄ttuor p̄mi modi
p̄ime figure ex naturali aptitudine intellect⁹
ab eo facilius apprehendunt̄. ⁊ ideo figura
maxime faciēs scire est prima. Quibus acce-
ptis patere pōt q̄ si aliqua p̄missarū fuerit
p̄ticularis aut negatiua. conclusio etiā erit ta-
lis ⁊ tanta.

Sed iam

incidit dubium vtrūz qui-
libet modus alterius fi-
gure alter ab vno quattuor p̄imorū p̄ime fi-
gure possit reduci ad aliquē illoz quattuor. ⁊
arguit̄ q̄ nō. q̄ aliquis sillogismus in serio
non pōt reduci ad festino. igit̄ aliquis in se-
stino nō potest reduci ad serio. tenet p̄sequen-
tia h̄c p̄pter hoc q̄ si aliquis sillogismus po-
test reduci ab aliquo modo ad aliquem mo-
dum. potest etiam ab eodem ad priorem re-
duci. ⁊ arguit̄ antecedens. q̄ iste sillogismus
omnis hōmo asinum non videt. ⁊ so. est hō

De sillogismis

mo. igitur sor. asinus non videt. est sillogismus in serio. et iste sillogismus non potest reduci ad festino. et per consequens aliquis sillogismus in serio non potest reduci ad festino. per prima et arguitur asinus. quia iste non potest reduci ad festino nisi maior conuertatur simpliciter. sed maior non potest simpliciter conuertere sic significando igitur iste sillogismus non potest reduci ad festino. et arguitur antecedens. quia si ista conuertatur simpliciter omnis homo asinum non videt. conuerteretur in alteram illarum. aut conuertibilem. omnem asinum videns non est homo. aut in istam omnem asinum videns homo non est. sed in nullas illas conuertitur. quia alia in casu est vera. et quilibet illarum est falsa. quia ponatur quod quilibet homo aliquem asinum videat et aliquem etiam non videat. et nihil videat asinum nisi homo. tunc ista est vera. omnis homo asinum non videt. et ista est falsa. omnem asinum videns non est homo. quia eius contradictoria est vera. nec in istam potest conuertere. omnem asinum videns homo non est. quia in conuersione simplici partes principales extremorum debet superponere eodem modo. et etiam si sic puerteret illa simpliciter. tunc contra valeret argumentum. per hoc est falsum. quia non sequitur. omnem asinum videns homo non est. igitur omnis homo asinum non videt. igitur et c. Item aliquis sillogismus in baroco non potest reduci ad barbara. igitur et c. per prima et asinus arguitur. quia iste sillogismus non potest reduci ad barbara. omnis lapis est maius. sor. non est in maius. igitur sor. non est lapis. et iste sillogismus est in baroco. igitur et c. per prima et maior arguitur quia non potest iste sillogismus reduci ad barbara nisi contradictorium conclusionis fiat premissa in barbara. sed contradictorium conclusionis non potest esse premissa in barbara cum sit singularis igitur et c. Item aliquis sillogismus in brocardo non potest reduci ad barbara. igitur et c. per prima et asinus arguitur. quia iste sillogismus non potest reduci ad barbara. tamen suba non est accidens. et omnis substantia est aliquid. igitur tamen aliquid non est accidens. Ideo forte dicitur concedendo quod potest reduci. Sed contra iste sillogismus non est bonus in brocardo. igitur nec reductus ad barbara erit bonus. probatur antecedens. quia per hoc sillogismus est falsum et asinus verum. hoc enim est falsum tamen aliquid non est accidens. quia ex ea sequitur quod omne non aliquid sit accidens. Item si du-

blum sit verum sequitur quod omnis modus alius a primo prime figure possit reduci ad istum per impossibile. per hoc falsum. quia per idem quilibet modus ad quilibet modum posset reduci. quia si celaret posset reduci ad barbara. tunc est barbara posset reduci ad celaret. quia eadem est via redit et recessus. sed probatur prima consequentia. quia celaret potest reduci ad cesare. et cesare potest reduci ad disamis. et disamis ad daris. et daris ad barbara. igitur et c. et sicut arguitur de hoc. ita arguitur de aliis. Item aliquis est sillogismus bonus in festino qui non conuertitur cum sillogismo in serio. igitur non omnis sillogismus in festino potest reduci ad serio. per prima et probatur antecedens. quia iste sillogismus nullum verum est conclusio conclusa in serio. et b. est conclusio conclusa in serio. igitur b. non est verum est sillogismus factus in festino. et iste non conuertitur cum sillogismo facto in serio. ex eisdem terminis. igitur et c. per prima et probatur asinus. quia non conuertitur cum isto nulla conclusio conclusa in serio. est aliquid verum. et b. est conclusio conclusa in serio. igitur b. non est verum. et iste est sillogismus factus in serio. igitur et c. et quod non conuertatur probatur. posito quod non sit aliqua alia propositio a propositio que est altera sillogismo. in istorum vel eius parte. et sit uterque illorum sillogismo mentalis. et per quod illi sillogismi non conuertuntur. quia premissa in festino sunt vere. sicut conclusio. sed in serio conclusio est falsa. quia se destruit. ideo sequitur quod illi sillogismi non conuertuntur. quia si aliqui sillogismi. aut conclusiones conuertuntur oportet premissas et conclusiones inuicem conuertere. Item aliquis sillogismus in celare non potest reduci ad celarent. igitur et c. patet prima et probatur asinus. quia iste sillogismus omne animal aliquod animal non est et omnis homo aliquod animal est igitur omnis homo aliquid animal non est. non potest reduci ad celarent. quia maior non potest conuertere simpliciter. quia augetur in conuersione simplici a non distributo extremo ad distributum extremum. Ideo forte dicitur quod iste sillogismus est in celare. et non potest reduci ad celarent. Sed contra. quia ista non est formalis consequentia. quia non sequitur omnis senex aliquod animal non est. et omnis senex aliquod animal est. igitur omnis senex senex non est.

De sillogismo

Ideo dicitur qd ois sillogismus in se-
cūda tertia et quarta figura quī
lit de terminis cōibus. et de propositionibus
nō se falsificantibus. reducitur ad aliquem il-
lorum quattuor. sed nō oī qd cōtra. et iō ces-
sat primū argumentum et secundū. ¶ Ad
tertiū eūz arguitur. qd iste sillogismus est bo-
nus tantum substantia nō est accūs. et oīs sub-
stantia est aliquid. igitur tantū aliqd non est
accūs. dī qd nō pōt reduci. qd nō est bonus i
aliquo mō. qā vt dictum est si aliqua premis-
sariū fuerit exclusiua pp formalitatem conse-
quētie oī demere exclusionē pñtis. ¶ Ad aliā
dī qd qlibet modus fin aliqua3 oppositionē
pōt reduci ad primū modū pñie scō3 dictūz
nō tñ arguendo fin omne genus oppositio-
nis. vt p3 volēti sillogismos formare. ¶ Ad
aliud dictum est. ¶ Ad vltimū negat qd iste
sillogismus sit in cessare vt pbat argumētū.

Stendemus

o propositiones cōcludere possint
expōitorij sillogismi. et premitti
mus qd nullus terminus pōt cē

prius in mente alicuius qd talis terminus de-
monstratiuus simplex. hoc. qd si nō. procede-
retur in infinitum in cōceptibus. Accipit se-
cundo qd nullū verbū pōt esse in mente alicu-
ius prius qd verbum substantiū est. Ex qui-
bus sequitur qd nulla propositio pōt esse prius i
mente qd talis ppositio. hoc est. Ex his quo-
q3 sequitur qd qd est aliquis terminus menta-
lis q per aliū terminū mentale precedentem
declarari non pōt. tñ aliqua propositio men-
talis q per nullam aliā in intellectu declarari
aut generari pōt. qd aliter esset processus i in-
finitū in eidentijs. Ex quibus vltra sequitur
qd conceptū cōem precedat aliq propositio in
mente. p3 etiā qd prius est in mente propositio
affirmatiua q3 negatiua. et de secundo ad
iacente q3 de tertio. et categorica q3 ypothe-
tica. et gnāl'r incōplexū. q3 cōplexū. et quū p-
bare aliqua ppositionē est ipsas declarare. nō
est aliqua propositio q nō est probabilis. et ē
illa cuius nullus terminus est per aliū ter-
minū in intellectu precedentē generabilis. Et
qā aliqui sunt termini et propositiones decla-
rabiles seu mediati. ideo concludit qd termi-
nō3 fin quos. aut p quos propositiones sūt

probabi es. aut nō probabiles quidam sunt
declarabiles seu mediati. et qdam imediati
et nō probabiles. et terminū hic appello par-
tē propinquā grāmice oīonis puta nomen
vel verbū. aut aliquā oīonis partem cathe-
gorematicā. aut sincategorematicā. oīs aut
terminus est mediatus. aut imediatus. qre
etiā propositiones et alie partes oīonis inde-
clinabiles sunt mediate. vel immediate q3uis
nullum terminum habeant inferiorē. aut su-
periorē. q3 describi possunt. Terminum aut
immediatum voco simplicē terminū demon-
stratiū. aut subiū verbū quōnō cōtingit in
suo genere notiorē reperiri. Ex quo seqt
qd nō oīs terminus demonstratiuus simplex
est immediatus sicut sunt tales termini. talis
taliter. tantus demonstratiue tenendo.

¶ De sillogismo expōitorio.

Epereft

s ordinemur forme facientes sci-
re a priori oīdamus regulas ge-
nerantes sciam a posteriori. fin

quas format sillogismi. quos expōitorios
vocat. Et est hec suppositio generalis i qtu-
or figuris. qd in quolibet sillogismo expōito-
rio terminus q est medius est terminus di-
seretus. aut aggregatus ex termino cōi et di-
sereto. et in omni figura sit sillogismus bonus
expōitorius affirmatiue. vt in prima figura
hoc currit et hō est hoc. igitur hō currit. In
secunda currens est hoc. hō est hoc. igitur hō
est currens. In tertia hoc currit et hoc est hō
igitur homo currit. In quarta etiam. vt hō est
hoc. et hoc currit. igitur hō currit. directe aut i
directe concludēs. Sillogismi aut negatiui
maiori existente negatiua in prima secunda et
tertia figura sequitur cōclusio negatiua dire-
cte cōclusa. vt hoc nō currit hō est hoc. igitur
hō nō currit. maiori aut existente negatiua i
quarta figura. minori exite affirmatiua seqt
cōclusio directe vel indirecte d incōsuetō mo-
do loquēdi. Sed i ea de figura minori existe-
te negatiua et maiori existente affirmatiua se-
quitur cōclusio indirecte de consuetō vl de
incōsuetō modo. minori autē existente nega-
tiua in prima secunda et tertia figura nō seqt
aliquid. nisi concludatur indirecte de incōsue-
to modo. vt nō sequitur hoc currit et homo

Expositorio

nō est hoc. igitur hō nō currit. Ex quibus potest patere quod in nulla figura ex omnibus vlibet. aut ex omnibus indefinitis syllogizari potest. nisi in secunda. in secunda autem bene coniungitur. ut currens est hoc. et hō est hoc. igitur hō est currens. si sequitur omne currens est hoc. et ois hō ē hoc igitur ois hō est currens.

Sed contra forte arguitur probando quod syllogismus expositivus affirmativus nō est bona consequentia. ut hoc currit et hoc est sor. in quantum sor. igitur sor. in quantum sor. currit consequens. n. ē impossibile et aīis cōtingēs. ¶ Itē nō sequitur hoc currit. et tūc hoc est sor. igitur tūc sor. currit. ¶ Itē nō sequitur hoc falsificat se. et hoc est. a. igitur a. falsificat se pñs. n. est falsum. et aīis vix demonstrando pñs per aīis. et fit. a. nomen singulare consequentis. ¶ Itē nō sequitur hoc corpus est maius. b. et hoc corpus est. a. numerus. igitur a. numerus est maior. b. ponat. n. q. b. sit medietas a. corporis. et ponamus gra argumenti quantitate nō distingui a re quanta. et sequitur quod antecedens est vix. et pñs falsum. falsum est. n. quod iste numerus sit maior. b. q. nō est maior numerus. neque maior quantitas. q. nō maior numerus ē. a. q. b. imo nec maior quantitas ē sit maior quantitas cōtinua. ¶ Itē nō sequitur hoc ē pñ et hoc est filius. igitur filius ē pñ.

Sed ad primū et secundū dicitur quod minor existente exclusiva. aut reduplicativa nō sequitur conclusio cum dictione exclusiva aut reduplicativa. sed bene sequitur depta dictione exclusiva. aut reduplicativa. ¶ Ad tertium dicitur in insolubilibus. ¶ Ad aliud dicitur negando istā pñam. hoc corpus est maius. b. et hoc corpus est. a. numerus. igitur a. numerus est maior. b. sed solū sequitur concludendo maius ē extremitatē de minori quod a. numerus est maius corpus. b. q. maior extremitas dicitur esse ly maius. cum suo substantivo. et ita generaliter dicitur in syllogismis expositivis. quod maior extremitas dicitur concludi de minori. et id frustra cōceditur. quod ille numerus est maior. b. et nō maior numerus. b. ista intensio est maior. b. intensio. et tūc nō est maior intensio. b. intensio. sed forte sit maior quantitas. ¶ Ita etiam frustra dicitur quod illa rarefactio est et uniformis per totam. a. hōrā. et nō erit uniformis rarefactio. quia adie-

ctiū positū a parte predicati illo modo semper adiacet suo substantivo posito a parte subiecti sicut in syllogismo sor. est albus. et hō hōie est maior. significant. n. ille quod sor. est albus sor. et quod hō hōie est maior hō. et sic de alijs. Sed si contra forte arguitur quod ista foret impossibilis sor. est maior platone. et si ista sor. est difterens a platone. Dicitur concedendo verū. Unde sor. nō est alius a platone. licet sit aliud vel alius hō. ¶ Ad aliud dicitur forte quod nō valz iste syllogismus. quia oportet quod maior et minor regulentur per dicta de omni. ut sic omne quod est hoc est pñ. et omne quod est hoc est filius igitur filius est pñ. tunc. n. valet pñ. sed antecedens est falsum ut forte dicitur. ¶ Sed contra istā responsionē arguitur. quia aliquid quod est pater est filius. et nihil est pater quod non sit filius. nihil. n. est pñ nisi essentia divina. igitur omne quod est pñ est filius. ¶ Itē nihil preter patrem est filius in divinis personis. igitur et c. ¶ Ideo aliter dicitur quod nō est formalis pñ syllogismus expositivus nisi concludat conclusio per tale terminū quod est. ut hoc est pater et hoc est filius igitur quod est pater est filius. quāquā illud nō deberet ponere nisi ubi una res vltis ē plura singularia. In alijs autem nō erat argumentum. sed idē de forma argumenti. ¶ Itē probabiliter dicitur quod hec pater est filius significat disiective sic quod persona patris est persona filij vel res quod est pater est res que est filius. et hoc est verum. sed de hoc nō plus nunc. ¶ Itē nō sequitur hoc potest esse iustum et hoc est non iustum. igitur nō iustum potest esse iustum. antecedens enim est contingens et pñs impossibile quia tantum iustum potest esse iustum. quia iustum potest esse iustum. et nihil nō iustum potest esse iustum. ¶ Itē nō sequitur hoc per totā istam hōrā augebitur. et hoc est vel erit sor. igitur sor. per totā istam hōrā augebitur. quia in casu aīis est verum et pñs falsum. ponendo quod sor. sit bispedalis quantitas. et vniū eius pedale sit. a. quod augebitur vniū: inter in ista hōrā ad sexgalterum. et quod sor. residuū quantitatē deperdat vniū: inter adequate in hōrā illa. ita quod solus a. remanebit sor. et sequitur si illud argumentum valet quod sor. per totam istam hōrā augebitur. quia a. per totam istam hōrā augebitur. et a. erit sor. igitur sor. per totā illā hōrā augebitur. tenet cōsequentia per regulā. ¶ Sed arguitur. quod nō. q.

De fillogismo

for. p tota illa hora diminuet. q. for. p totam illa hora plus depdet q. ipse acqret ut sequitur ex casu. igitur p tota illa hora ipse diminuetur. igitur non augebit. p. p. p. q. ipse non similis diminuet et augebitur. ¶ Itē q. si ipse precise non acquireretur in illa hora quā depderet ipse non augetur. igitur si ipse plus depderet q. acqret ipse non augebitur. ¶ Itē arguitur in eodē casu q. for. erit minor. for. p magnum tempus. q. a. p magnum tps. erit minor. for. et a. est vel erit for. igitur for. p magnum tps erit minor. forte. p. falsum. q. a. for. p. tunc erit equalis for. sed quicunq. ipse erit equalis for. non erit minor. ideo tē. minor arguitur. q. a. sequitur for. in. a. instanti g. exēpli erit minor. for. ergo pro tūc non erit eque magnus cum for. et p. a. ab expōita ad alterā expōitē. ¶ Itē ponatur q. sumus in fine hore in instanti i quo incipit esse. ita q. a. est for. et sequitur q. in illo instanti for. incipit esse for. et definit esse for. et tūc for. immediate ante hoc instans. q. d. p. fuit for. et immediate post instans q. d. est p. fuit for. ponēdo cōtinue q. for. sit terminus discretus. p. fuit impossibile. et arguitur cōsequētia. q. a. incipit esse for. et a. est vel incipit esse for. igitur for. incipit esse for. p. p. a. et maior arguitur. q. a. in instanti q. d. est p. fuit for. et non immediate ante instans q. d. est p. fuit for. q. a. p. tunc ante instans q. d. est p. fuit for. erat p. fuit. q. n. erat. sed ita altera p. arguitur. f. q. for. definit esse for. q. ponat cū toto casu q. b. fuit vna de partibus fortis. et ita sit p. in instanti in quo non est p. for. tūc arguitur q. for. definit esse for. q. a. hoc definit esse for. demonstrato. a. et b. et hoc est vel definit esse for. igitur for. definit esse for. p. p. a. p. regulas et maior arguitur. q. a. hoc in instanti q. d. est p. non est for. et immediate ante instans q. d. est p. hoc fuit for. igitur hoc definit esse for. p. p. a. q. a. istas cās veritatis h. y. definit. et si sic sequitur tota conclusio. f. q. for. definit esse for. et q. for. incipit esse fortis q. d. fuit probā. ¶ Itē data ista regula seq. q. nullas h. v. n. definit esse. et q. quilibet h. d. est eternus. et q. nullus h. v. n. d. arguit p. a. q. a. iste binarius demonstrādo materiam fortis et eius formam nunq. definit esse. et iste binarius est vel erit fortis. igitur fortis nunquam definit esse. Ideo forte conceditur q. for. nun-

quam definit esse. propter id q. iste binarius nunq. definit esse. ¶ Sed contra. non cōtinue erit ista materia nec continue erit ista forma sine ista anima. igitur nec p. tunc erit iste binarius. igitur non p. hoc est concedēdū q. for. nunq. definit esse. q. iste binarius nunq. definit esse. p. p. a. et p. batur a. q. ista materia non continue erit substantia. nec continue erit corpus. igitur ista materia non p. tunc erit materia. p. p. a. et p. batur a. q. ponatur q. illa materia aliquā diuideret in duas vel in tres p. disunctas. seu discōtinuas sicut de facto aliquā erit. et sequitur tūc. q. hoc materia non erit materia. q. a. non erit corpus. q. omne corpus est p. tunc. nec erit substantia. sicut nec vniuersum est substantia nec corpus. ¶ Item arguit q. non p. tunc erit ista a. q. non p. tunc erit ista a. actus. i. forma substantialis prima corporis phisici organici in potētia vitā habētis. i. d. non p. tunc erit ista a. et p. a. diffinitione ad finitū. non est. n. a. nisi animet. cū ab a. d. dicat. Ita etiam arguit q. iste binarius non p. tunc erit iste binarius. q. a. separata materia i. tres vel plures p. discōtinuas. iste q. i. est binarius non erit binarius. q. a. erit trinarius aut q. ternarius sic q. non binarius. ¶ Itē for. est materia et a. intellectiva ab eo distincta. et a. vegetatiua. et sensitiva. igitur for. non eternaliter erit. p. p. a. et a. est dubitā. d. u. igitur p. non est negādū. ¶ Sed ad p. d. negādū p. a. nec arguit p. regulā. q. semper hec duo seruāda sunt. p. regulis generalibus. p. p. a. q. in fillogismo nunq. est arguendū a. non distributo ad distributū p. formā p. a. s. in q. in fillogismo terminus non debet p. pluribus supponere in antecedente q. in consequente de forma. et aliter non sunt fillogismi. Ex q. b. duobus patet. q. iste non est bonus quia iste terminus non iustus distributione includens non sumitur eque ample in p. his. sicut in conclusione. Sed deberet sic sumi minor. et hoc p. tunc esse non instā. et hec est falsa q. significat q. hoc p. tunc esse aliquid q. d. non p. tunc esse instā. sicut declaratiū est. ubi tractatū est de terminis infinitis. et sicut ista non valet. sic nec ista. hoc erit ver. et hoc est aliud a. vero. igitur aliud a. vero erit ver. hoc p. tunc currere. et hoc est aliud a. corrente. igitur aliud a. corrente p. tunc currere. Et per hoc soluitur argumen-

Expositorio

tum per quod arguitur. q. hec consequentia non valet. a. incipit esse verum. et nullus dicens ab. a. aut non. a. incipit esse verum. igitur tantum. a. incipit esse verum. Et si arguitur q. nigrum potest esse album. et iniustum potest esse iustum. igitur non album potest esse album. et non iustum potest esse iustum. ne gat consequentia prima. et ans secunde. quia terminus infinitus est superior ad terminum primatum. ¶ Ad secundum cum arguitur ista conclusio. q. for. augebitur per totam istam horam. et per eadem horam diminuetur. dicitur q. conclusio est impossibilis. sicut pbat argumentum. et ad casum ibi factum. dicitur ipsum negando. ex illo. n. sequitur illa conclusio. ut per intelligenti materia. admittit ista q. for. idem numero possit augeri et diminui. et hic alias pres q. habeat. procedendum est q. a. non augebitur cum residuo casus. q. for. n. augebitur. et for. est vel erit. a. igitur. a. non augebitur. Et cum inferatur ultra in eodem casu q. for. per magni tempus erit minor for. negat illa pna. q. continue erit egi for. unde concedendum est pter q. l3. a. sit minor for. et continue erit ita q. a. est minus for. ante finem hore. tñ. a. nunq. erit minus for. q. continue. a. erit egle fori. q. ptime for. erit eglis for. ¶ Ad aliud cum inferat q. for. incipit esse for. et for. definit esse for. ponendo cum tota casu q. for. fuit. et immediate post hoc erit. dicitur negando conclusionem per utraq. pte in dato casu. Et ad argumentum cum dicitur. hoc incipit esse for. et hoc est. vel incipit esse for. igitur for. incipit esse for. pcessa pna. negatur maior. Et cum arguitur pro maiori in hoc instati qd est pns. a. e. for. et non immediate ante instas. qd est pns. a. fuit for. igitur et. negat minor. q. immediate ante instas. qd est pns for. fuit for. et for. est vel fuit a. igitur immediate ante instas. qd est pns. a. fuit for. et negat etia in eodem casu q. for. definit esse for. et negat ista pna. in instati qd est pns hoc non est for. demonstrato. a. et b. et immediate ante instas. qd est pns hoc fuit for. igitur hoc definit esse for. q. ista non est sufficiens ea propositionis verificade pntu terminu definit. sed o3 sic arguet. hoc non est for. nec aliquid qd e. e. for. immediate ante hoc fuit hoc. et hoc immediate ante hoc fuit for. igitur hoc definit esse for. Sicut etia non seqt in terminis diuinis. ¶ Posito q. ia sit primu instas. in quo verbum non sit vntu nature humane. seruata ipa na-

tura humana. tunc hoc non est deus demonstrando deū et naturā humanā. et immediate ante hoc fuit deus. igitur hoc definit esse deus. cōsequēs est falsum. q. si hoc definit esse deus et nihil pōt definire eē deus nisi deus. igitur deus definit esse deus. S3 o3 addere p illo antecedēte. nec aliqd q. est deus. immediate ante hoc fuit hoc. si pna d3 esse formalis. q. uis ecōtra nō sit pna bona de forma. Sed hec responsio non videt esse necessaria3. q. ex ea sequuntur multe cōclusiones. que aut sunt impossibiles. aut non multuz distantes ab impossibili. sequitur enim q. a. et b. iam sunt eglia. et a. immediate post hoc erit duplum ad. b. et a. nihil acquirat. sed deperdet. et b. nihil deperdet. sed acquirat deducta rarefactione et condempnatione. ¶ Item sequitur q. non si ab equalibus equalia auferantur remanentia erunt equalia. ¶ Item q. b. augebitur et a. diminuetur. et nunq. post hoc. a. vel b. augebitur aut diminuetur. ¶ Item q. a. distat. a. b. per pedalem distantiam. et sine motu locali. a. versus. b. aut econtra. a. tanget. b. ¶ Item q. per totam istam horam. a. erit album. et per totam istam horam idem. a. erit nigrum. et per totam istam horam. a. mouebitur vni for. miter. quo ad tempus. et per eandem horam mouebitur diffor. miter quo ad tempus. ¶ Item sequitur contra istam positionem q. a. et b. propositiones in. c. instanti conuertentur significando omnino sicut significabant ante. c. et continue manebunt fm ordines ia datos vna existente vera. et alia falsa ante. c. consequens impossibile. quia si iste conuertentur. in. c. instanti. et modo sunt omnino sic significantes sicut significabunt in. c. et illos ordines quos iam habent habebūt in. c. et ecōtra iam ipse pueruntur. ¶ S3 arguitur cōsequentia retento casu priori. quia capiantur iste due propositiones. hoc est for. demonstrato. a. et hoc est for. demonstrato sorte totali in principio. et sequitur q. hec e. falsa hoc est for. demonstrando. a. et erit falsa per totam illam horam. et ita est vera. hoc est for. demonstrato for. et manebit vera continue demonstrando for. vsq. in finem hore. et tñ sequitur tota conclusio. scilicet q. a. et b. sit. a. prima. b. secunda conuertentur in instanti. c. quia subiecta et predicata conuertētur cū alijs

Resolutorio

partibus. igitur et. cum idem precise demonstratur. sint enim iste metales sic significando. et per eise eodem demerato. ideo sequitur conclusio tota probanda ponendo quod per totam istam horam erant a. et b. propositiones sic significantes sicut iam significat et una erit vera continue. et alia falsa per eadem horam. et tamen in fine puerit utraque existente vera. ¶ Item sequitur quod per nihil differt a capite. ¶ Item sequitur quod idem potest seipsum generare. ¶ Item quod iste terminus solum est terminus accidentalium. quod affirmatiue et negatiue de eodem predicat preter sui corruptionem. Et etiam sequitur de istis terminis homo. et anima. quod si in istos auctores pars hominis non est homo. ¶ Item sicut conceditur de sorte ita possunt concedere de hominibus animam extensam sensitiuam aut vegetatiuam. Et per idem eque bene potest et per eundem modum respondere concedere de igne. et aqua. et aliis compositis naturalibus. nec contra monent argumentum de verborum una res est plura in diuisa. et non sic est in istis singularibus nec contra eos valet Aristoteles. quod contra eum dicitur. ¶ Sed si forte negat quod subiecta simpliciter puerit tunc arguit istas copulatiuas esse possibilez hoc est solum. et hoc non est solum. in quibus utraque significat subiectum solum solum. et solum per forte supponit. Ideo alii respondet ad casum prius positum negando. et dicit quod solum non potest habere aliam preter quam ipse habet. et breuiter ita respondet de solum. sicut respondet de planta aut igne vel aqua negando quod aliquis istorum possit augeri per acquisitionem suarum partium. Solemus tamen tales casus admittere ubi argumenta non petant difficultates tales. scilicet. utrumque res que est in principio sit eadem que remanet in fine vel non. ¶ Et si contra arguitur per Aristotelem. in primo de generatione ponentes animata proprie augeri. de quod modus loquendi Aristoteles est ita propter precedentem locutionem seu responsionem sicut contra istam. quod precedentis opinio ponit unam animam in homine indiuisibilem finem cuius remanentiam ponit remanere eundem hominem quod auget aut diminuit. Aristoteles autem preter sensitiuam posuisset intellectum appropriatum sicut syllogizari potest ex variis textibus eius et deducet infra eum arguet de iniectione et desitione rebus ubi respondet modo loquendi. Aristoteles. et variis conclusionibus que apparerent false que tamen finem reuerstatem speculantibus sunt vere. ¶ Negandum est autem finem istam opinionem quod homo non possit

alterari. et quod homo non possit localiter moueri. et quod non possit rarefieri. et condensari. quibus ipse non possit augeri nec diminui nisi aliquis homo fuit qui nec durabitur nec saluabitur. ¶ Item aliquid fuit baptizatum quod adhuc non est quod non desinit esse homo. nec desinet esse homo et tamen illud nunc est homo. ¶ Item aliquid quod non est deus fuit deus. ¶ Item aliquid erit homo quod iam non est homo. et tamen non incipit nec incipit esse homo. et erit homo per ipsum et quod aliqui pars solum. sine motu ad quantitatem sit quadrupla ad solum. igitur et. ¶ Ad aliam formam cum arguitur quod homo est eternus. et quod homo morietur. et quod homo nunquam desinet esse. de negando quod homo sit eternus. aut perpetuus. nec valet illa propositio. iste binarius est eternus et iste binarius est iste homo. igitur iste homo est eternus. sed sequitur quod iste homo est eternus numerus. non est igitur homo perpetuus ipse per petuo aut perpetually erit. ¶ Secunda conclusio potest probabiliter concedi. scilicet quod nullus homo morietur intelligendo per illam quod nullus homo desinet esse per separationem anime a materia. si tamen intelligitur quod nullus homo morietur. scilicet quod nullus anima separabitur a materia illud negandum est. ¶ Tertia vero conclusio conceditur quod nullus homo desinet esse. quod iste binarius nunquam desinet esse quous desinet esse illa anima et desinet esse illa materia. quod nulla materia corporis aut compositi necessario est materia. et est non propter hoc sequitur quod iste binarius desinet esse. igitur et.

¶ De eodem syllogismo resolutorio.

Stendimus

nunc quas
propositiones etiam concludere possint expositio syllogismi. et premissamus quod terminorum finem quod per quos probari possunt propositiones quidam sunt mediati. et quidam immediati. et vobis hic terminum partem proximam orationis grammatice. scilicet nomen vel verbum et. Terminorum vero immediatiorum quidam sunt immediati a priori et quidam a posteriori. Immediati a priori sunt termini communi transcendentes. scilicet vel verbum substantiuum. vel verbum implatiuum. potest non distinguendo potentiam contra actum. ex quibus constituitur principium notissimum a priori sicut quodlibet ens

De sillogismo

est vel non est. et ideo ista est immediata a priori ens est. Terminus vero immediatus a posteriori est terminus singularis demonstrativus quo non contingit notio: est huius. Ex quibus patet quod in solo propositio, verbo et adverbio contingit immediatos terminos a posteriori reperiri. In omnibus autem partibus orationis immediatos terminos reperire contingit, quibus non quilibet terminus sit immediatus vel immediatus. Terminorum immediatorum quidam sunt resolvableles quidam exponibiles de quibus dictum est. et si aliqui sint officia biles dicemus cum de modalibus dicemus. Terminus resolvablelis est terminus compositus, aut discretus non demonstrativus, quo contingit aliquem terminum immediatum reperire eadem rem significante, per quem conclusio potest referri tamen in resolutione verba et alias partes orationis, quod in resolutione alias partes orationis a verbo capiuntur terminus quod est notio: a posteriori. In resolutione vero verba capiuntur terminus quod est notio: a priori, scilicet verbum substantivum, huiusmodi resolutione hoc currit, resolvablelis est hoc, hoc est currens, ideo bene sequitur tanquam a priori, hoc est currens, igitur hoc currit, et ideo a resolvablente ad resolvablendam vel compositionem in verbis valet argumentum de forma et non e contra. In alijs autem partibus orationis non valet de forma a resolvablenda vel composita ad resolvablentem nec e contra, sed de forma bene valet a resolvablentibus ad resolvablendam. Conuenit autem inter verba resolvablenda et alias partes orationis, quod semper a resolvablentibus ad resolvablentem arguitur componendo, et versus contra, et non e contra de forma. Ex predictis potest patere primo quod hec est immediata a posteriori, hoc est, et quod hec est immediata a priori, ens est, et ad hoc quod aliqua sit immediata a priori oportet quod verbum et subiectum verbi et predicatum si predicatum hoc sint immediata a priori, non tamen requiritur quod quilibet terminus in propositione immediata a priori sit per se notus. In propositione vero immediata a posteriori, quod si non potest a posteriori probari requiritur quod quilibet terminus immediatus esse a priori aut a posteriori. Ex quibus patet quod denominatio propositionis immediate a posteriori vel a priori capitur ab extremo vel extremis, et non a verbo substantivo. Item patet quod non quilibet terminus discretus est immediatus, nec quilibet terminus demonstrativus est immediatus, quod isti termini taliter talis et talis non sunt immediati

quod iste sunt de indefinitis, talis hoc currit, tanquam hoc currit foris demonstrato. Ex predictis quoque hec regula colligenda est, quod quilibet propositio, cuius primus terminus est resolvablelis resolvableliter tentus non verbalis, probatur de per duo demonstrativa nisi fuerit exceptiva, quod de per tales propositiones aial preter finem est irrationale, quod semper probatur propositionis probabilis aliquo termino de incipit a primo termino finem quem ipse est, probabilis illo modo quo iste terminus est in propositione probabili. Ex quibus patet quod non quilibet propositio indefinita est probabilis per duo demonstrativa, quod talis propositio, tamen aial est hoc non est per duo demonstrativa probabilis, sed exponenda est.

Item ista indefinita non est per duo demonstrativa concludenda incipit hoc esse, quod non sequitur incipit hoc esse, et hoc est homo, igitur incipit hoc esse. Item non sequitur, proutitur hoc, et hoc est denarius, igitur proutitur denarius. Cum premissis tamen adnectatur quod non valet hoc argumentum, primus terminus huius propositionis simplicis categorice est resolvablelis, igitur hec propositio est resolvablelis, quod ista propositio non est resolvablelis foris, inquantum hoc est aial et primus terminus est resolvablelis. Item non versus hoc argumentum, primus terminus huius propositionis categorice simplicis est exponibilis, igitur hec est exponibilis, quod neutra istarum est exponibilis, aliud a foris, currit, differens a platone disputat, quantum primus terminus sit exponibilis, quod illi termini, aliud differens sunt resolvableles in illis propositionibus et non sunt exponibiles in illis.

Sed iam incidit dubium, verum quodlibet verbum adiectivum sit resolvablele in verbum substantivum et suum participium, et arguitur quod non, primo quod hoc verbum incipit in ista propositione, incipit aliquid instans quod non est esse, non est resolvablele in sum es est et suum participium et illud est verbum adiectivum, igitur et, patet contra et arguitur maior, quam ista est falsa, incipiens esse est aliquid instans quod non est. Secundo, hoc verbum proutitur in ista propositione, proutitur denarius, non resolvablele in et suum participium, quod si sic maxime resolveret in ista, proutitur denarius est, sed non est sic, quod stat quod proutitur denarius cum hoc quod nullus denarius sit, proutitur, quod inducitur casus patet. Tercio quod non sequitur hoc, le-

De fillogismo

Sed igitur hoc est lectus vel hoc erit legens. p3
q: in casu est ass. ver. et pns falsum. q: sicut
est supra in ista ppositione et in ostibus. an-
ticips est lecturus. et in consilib9 si illa ppositio
sit vera sic significando ex compositione suorum
terminorum supponit ly lecturus respectu hui9
verbi est. et non ampliat a se neq3 ab illo ver-
bo est. igitur supponit p eo qd est. et si sic. tunc se-
quitur q: si anticips est lecturus anticips est le-
ctus qd est. sed a ps pntis est falsa i casu eode.
q: si iste termin9 leges sit pncipi9 pntis tps
solum p modu pntis significas leges qd est signi-
ficat. et p pns sensus est q: si anticips erit le-
ges q: anticips erit leges qd est. qd est extra casus.
¶ Quarto. multa sunt verba adiectiva q: ca-
rent participijs requisitis ad hor9 resolutione. et
id nulla har9 ppositionu. forte teder leges for-
meminit lectionis. potest resolui in o dicto.
¶ Quinto si verbu adiectiuu resolueretur
aut resolveret in terminu magis eodem. aut
in terminu minus eoz. et suu participiu. sz
in nullu hor9 resoluit. igitur non resoluit in ali-
qd verbu. p3 pna et maior et minor arguit.
q: nullu ybu est terminus cois. igitur nullu in
verbu resoluitur in terminu coez et suu par-
ticipiu. p3 pna. et ass arguit. q: ois termin9
cois est predicabilis de plurib9. sed nullu ver-
bu est predicabile de plurib9. igitur nullu verbus
est terminus cois. p3 pna et minor arguitur.
q: nullu verbu est predicabile. igitur nullu ybu
est predicabile. de plurib9. p3 pna et ass ar-
guit. q: in talibus. tu curris. tu es. verbu non
est predicatu. q: nihil predicat qd non de ali-
quo affirmet aut neget. Sed ybu non affir-
mat aut negat. q: si affirmaret aut negaret
hoc eest mediare ybo. ¶ Itē nihil potest predica-
ri qd non potest subijci. sed verbu non potest subij-
ci. igitur etc. ¶ Itē q: nullu verbu sit terminus
cois arguit. q: si sic. tunc posset hie aliquē ter-
minu verbalē sub se iteriore singularē. sz nul-
lu verbu est singulare vel eē potest. igitur etc. q:
si sic. sit igitur q: istud verbu est. habeat termi-
nu singularē verbalē sub se qd sit. e. et sequē
q: ista est vera. tu. e. es omne ens. q: in ista p-
positione non est suppositio nisi ybi singularis
pro te dantis supponit et non p alio. igitur etc.

Sed pro huius dubij solutione est acci-
piendu q: resolvere ybu aliqd est
orinus ybu exprimere. s. substantiuu et ei9 co:

riūdens participiu. ut hoc verbu currit sic re-
solues. hoc currit. i. hoc est currens. Et quo
sequē q: verbu substantiuu est. non est resolvable
q: in nullu verbu notius potest resolui. ¶ Itē
sequē q: omne verbu adiectiuu resolvable est.
et si non habeat participiu singulare est. q: ois
verbor9 adiectiuor9 radix est ybu substantiuu
ex eode sequē q: hoc verbu potest est ybu reso-
lubile. q: illud verbu est. est nobis notius quo
ad nos. ¶ Itē accipiendu est q: termin9 cois
est terminus simplex q: s. in iā habita signifi-
catione s. in totu vel parte potest hie terminus
aut terminos sub se s. in recta linea. Termi-
nus discretus est simplex predicabilis s. in to-
tu vel parte q: ex iā habita significatione si non
ultra iā habita significatione non potest hie ter-
minu aut terminos sub se s. in recta lineam.
¶ Ex qbus p3 q: non ois terminus simplex
est terminus cois aut discretus. q: tales ter-
mini. et. vel. ad. non sunt coes neq3 discreti. p3
etiā q: nullu verbu est terminus cois aut sin-
gularis genus vel species. q: omne genus vel
species est predicabile affirmabile aut nega-
bile ab aliquo. sed nullu verbu est huiusmo-
di. igitur etc. ¶ Et si forte contra hoc arguit
q: agere et pati non essent genera generalissi-
ma. que tñ posita sunt ab antiqs pro generi-
bus. Dicie q: frequenter antiqui posuerunt
vnu verbu esse superius ad aliud. q: partici-
piu est superius ad participiu. et abstractus
ad abstractu sicut agēs et calefactio aut actio
et calefactio. sed s. in veritate verba non sunt
genera nec species. ¶ Daret ultra q: non ois
terminus est cathegorematicus vel sineathe-
gorematicus. q: hoc cōpleti. ois homo est
terminus et non est cathegorema neq3 sineca-
thegorema. p3 etiā de verbo. q: verbus sub
sineathegoremate vel cathegoremate non po-
no. q: sz sineathegorema significatine supius
non possit eē extremu nec ps extremi. potest tñ
eē determinatio aut dispositio extremi. ut sic
verbu est sineathegorema. verbu quoz non
est cathegorema. quod p3 ex derivatione hu-
ius vocabuli cathegorema a cathegorezo. as-
verbo greco. qd est idē qd plico as. inde ca-
thegorema qsi predicatu. aut predicabile. et in
de sineathegorema qsi sit cū predicato vel pre-
dicabili. cū addit p determinatione vel dispo-
sitione eius. p3 quoz q: isti s. in coez modus

Resolutorio

loquendi accepti non sunt termini discreti. Roma. Bononia. Uterbius et Siles. quia isti termini sunt huius sub se terminus vel terminos sed recta linea. nam iste terminus roma. aut superponit per ambo et toto aggregato verbis. aut pro hoc altero. sed siue sic siue sic. per quod multa aggregata sunt quorum quodlibet fuit roma et ita de fluminum nominibus. Unde nullus istorum terminorum est discretus nisi imponat ad significandum unam rem. et nullam aliam. puta. b. et per quod roma eras non erit roma. nec roma huius fuit roma. stantibus autem eorum impositi omnibus ambe iste probant esse vere. roma huius fuit. et roma huius non fuit. Idem preterea quod non valet per ista. ex. a. sequitur. b. et non e contra. igitur. b. est superius ad. a. quia si sequitur hoc albus currit. ideo for. currit. et non e contra for. currit. igitur hoc albus currit. non tamen sequitur quod iste terminus for. sit terminus superior ad illum terminum hoc albus. quia ad hoc quod aliquis terminus sit superior ad alium oportet quod sub se habeat illum secundum rectam lineam sui predicamenti. igitur et c. et ita intelligendus est Aristoteles. cum de modo subsistendi loquitur.

Sed tunc ad dubium respondendum est concedendo ipsum. scilicet quod quodlibet verbum adiectivum est resolvable sed tamen non valet argumentum de forma a composita ad resolvable. sed bene e contra a resolvable tribus ad composita. nam in verbis quod in alijs. unde de his formaliter sequatur hoc est incipiens per transire aliquam partem. a. spacij. igitur hoc incipit pertransire aliquam partem. a. spacij. non tamen sequitur e contra. ita si sequatur hoc est incipiens esse igitur hoc incipit esse. non tamen sequitur e contra. Et per ista per rursus ad argumenta. quia dubium non ponitur quod valeat argumentum a composita ad resolvable. Sed nota quod primum et secundum argumentum probatur verum sicut et tertium. quia verum istarum est falsa hoc est lectum et hoc est lectum. d. prima probatur est satis supra. sed etiam est falsa tenendo participialiter. sicut hoc. antequam erit ens participialiter tenendo. et non est iste terminus ens transcedens participialiter sumptus. quia non sequitur antequam erit hoc. igitur antequam erit ens. nec sequitur antequam erit aliquid. igitur antequam erit ens. et ita etiam de primo non sequitur. populus est ens igitur populus est aliquid ita et sumendo istum terminum per principialiter. pro irregulari tamen

participio huius verbi presum. concedendum est quod nihil fuit in instanti presens. sed si nominatim sumatur concedendum est quod omnis homo qui fuit fuit in instanti presens. et omnis homo erit in instanti presens. Ex quibus colligi potest quod non quilibet perpositio categorica habet aut huius potest predicatum aut propositionem secum convertibile de participio sui verbi. quia ista est huiusmodi definit in stans. quod non est esse. Item per quod verbum adiectivum vocale aut scriptum non subordinatur aggregato ex verbo substantivo et suo participio. quia sic ista incipit instans quod non est esse subordinatur uni talis. scilicet huic. est incipiens instans quod non est esse. ita de illa promittitur denarius qui non est. et sic de alijs.

Sed contra regulam istam. scilicet quod valet per ista a resolvable ad resolvable forte arguitur. presupponendo duo vera et necessaria. primo quod hec forma arguendi valet. scilicet aliquis homo currit qui non disputat. igitur aliquis homo currit et ille non disputat ista supposito patet. quia ubi non sit distributio aut confusio impediens valet consequentia talis. Secundo presuppono quod impossibile est quod idem predicatum affirmetur et negetur de eodem subiecto seu termino discreto discrete supponente. Quibus datis arguitur cum ista regula quod for. est for. et quod for. non est for. quia ponatur sicut videtur ponatur quod for. sit bipedalis quantitatis. cuius unum pedale sit. a. et diminuat for. unum miter deperdendo ad eam totam istam quantitatem preter. a. in tota hora futura. et arguitur quod aliquod quod non est for. erit for. quia hoc erit for. demonstrato. a. et hoc est vel erit aliquid quod non est for. igitur aliquid quod non est for. erit for. vel sic. a. erit for. et. et est aliquid quod non est for. igitur aliquid quod non est for. erit for. et nullum animal nisi homo. igitur homo qui non est for. erit for. et nullus homo nisi for. quia nullus alius a for. potest esse for. et si sic. igitur for. erit for. qui non est for. et ultra. igitur for. erit for. et iste non est for. tenet consequentia per primam suppositionem. et for. etiam erit for. et iste est for. ut notum est. quia non est for. nisi for. igitur due partes istarum copulatarum stant simul. scilicet quod for. erit for. et iste erit for. et for. erit for. et iste non erit for. et sic sequitur quod idem terminus affirmatur et negatur vere de eodem

De fillogismo

termino discrete supponente. puta de ly iste. q: in utraqz istaz ly iste supponit discrete qd repugnat supponi sede. tunc et patz sequi qd sor. est sor. et qd sor. non est sor. ¶ Itē ista regula data arguit. qd iste hō albus incipit currere sor. demonstrato. et iste hō albus nō incipit currere ponēdo qd sor. niger currat. et currat p totā istam horā. qd sor. aliqui erit albus. et pz scda ps. qd iste homo albus nō incipit currere. qd iste nec est albus. nec incipit currere vlt eise albus vt ponit. et qd iste homo albus incipit currere arguit qd iste homo albus in instanti qd est pns nō currit. et immediate post instans qd est pns iste homo albus currit. qd sor. immediate post instans qd est pns currit. et sor. est vel erit iste homo albus. igitur iste homo albus immediate post instans qd est pns currit. pz pna p illā regulā a resolutionibus ad resolutionem leu cōpositam. ¶ Itē data ista regula sequitur qd aliquale nūc est et taliter qdlibet est. pns est falsum et impossibile. qd qualiter cūqz qdlibet est taliter quodlibet est. ¶ Item sequitur qd aliqua causa qdlibet ens est. et alij cā deus nō est. et qd verū est qd nullū ens ē seu pōt esse. et data regula arguitur iste conclusiones. pma. n. sequitur qd aliquibus modis nihil est. vt pz pbando p regulā. igitur aliquale nihil est. pz pna. qd hoc aduerbiū aliquale tā notat in odos plures qz vnū. sicut alij termini aduerbiales taliter. velociter. tarde. et sic d alij. Et ita nō sequitur de forma velociter isti currūt. igitur aliqua velocitate isti currūt. h cōsequens sit verū. qd celi velocitate isti currūt efficienter et nō formaliter. et scda ē ps prime cōclusionis nota est. ¶ Itē arguit qd p aliquā cām quodlibet ens est. qd p denū qdlibet ens ē et deus est aliqua cā. igitur et c. t3 pna. deus. n. p aliquā cām est. qd p seipsum est. et ē aliqua cā est deus qd seipso est deus. aliqua ē cā nō est. qd p nullā cām aliā ab ipso ipse est. Alia ē cōclusio sequitur qd aliqua est ppositio vera et necessaria. vt pono. qd deus nō pōt esse. patz arguēdo p regulā. ¶ Itē aliqua ppositio vera est que nihil est. ideo verū ē qd nullū ens pōt esse. tenendo ly qd relative ad ly verum vel necessarium et ly verū nō aliter. ponatur nūc et sequitur pns. ¶ Itē sequitur qd aliqua ppositio nō est vera q nō differt a necessaria. et

aliquis homo nō pōt moneri q infinita velocitate currit. et aliquis homo nō est homo q necessario est aīal rōnale. oīa ista patent fm regulam. sicut qd antipps nō poterit esse qui necessario erit homo.

Sed ad pūm dī negādo casū qd ex eo sequitur cōclusio illa. ¶ Ad scdm dicte illo admisso negādo pūm ā prem copulative huius. s. qd iste homo albus incipit currere. et negat illa pna in instanti qd est pns iste hō albus nō currit. et immediate post instans qd ē pns iste homo albus currit. igitur iste hō albus incipit currere. qd pbatio huius nō d3 sumi a scdo termino mediato. sed a pūmo. s. ab isto cōplexo iste homo albus. qd expositioe probabile ē. et tūc pz qd ista nō pcludit nisi ex falsis si p regulā arguit. et ita aduertendū est d alij terminis cōplexis sicut sunt isti termini iste homo. hoc currēs. hoc sedens. qd expositioe sunt pbandi. qd oēs isti sunt termini mediati. ¶ Ad aliā dī cōcedendo illas pclusiones sicut sequuntur ex regula. ¶ Ad aliā cū inferit qd aliqua ppositio nō est vera q nō differt a necessaria. dicat cōcedendo cōclusiones illas ¶ Uerumtā aduertendū est qd frequēter ppositio negatiua vera nō pōt pbari per duo demonstratiua vera. qd forsā subiectum p nullo verificat. vnde ista nō pōt pbari p duo demonstratiua vera. hō nō currit q velocitate infinita mouetur. qd eius subiectū p nullo verificat. qd relatiuum ibi se tenet ex pte subiecti. qd nō pōt referri illud verbū currit vti hoc relatiuum. qd semp se tenet ex eadem pte ex tremis principalis ex qua suū antecēdēs. et tō ista est in sensu cōposito. et est sensus qd aliquis homo q velocitate infinita currit nō pōt moneri. ideo subiectū eius p nullo supponit et si cut pz infra hoc relatiuum. qui nūc facit sensum diuisum. et ideo nō refert dicere oīs hō currit qui est albus. et oīs homo qui est albus currit. Et si contra arguit pbando qd in casu est vna vera et alia falsa. ponēdo qd qlibet hō albus currat. et qlibet niger qescat. qd tūc ista est vera. omnis homo qui est albus currit. et ista falsa. oīs homo currit qui est albus. quia arguitur. sic oīs homo currit qui est albus. et oīs homo niger est homo. igitur oīs homo niger currit qui est albus. negatur pna. quia plus subicitur in maiori qz predicatur in mi

Resolutorio

non. Et sicut fallit hoc argumētū. ita et fallit argumētum resoluēdo. nisi caperet cōstantia totius extremi qd̄ resoluētur. vnde nō sequit̄ iste homo nō currit q̄ est albus demonstrando hominē nigrum. et iste homo est aliquis homo. igit̄ aliquis homo nō currit q̄ est albus. ¶ Pro oibus igit̄ p̄pōnibus negatiuis veris resoluēdū p̄bandis dicat̄. q̄ si termini rōne quorū p̄bande sunt supposita habeāt sū et resoluēdū p̄bande. sed si suppositis careāt capiēde sunt cōtradictorie concludendo istas esse veras indirecte eo q̄ p̄radictorie sunt false. et ita p̄ceduntur cōclusiones sibi illate sū istam regulā p̄bande. Cum predictis memoraē sunt alque regule. p̄ quas p̄bari p̄nt fer p̄blemātū genera. sed q̄ de vli affirmatiua superius satis dictū. de vli negatiua nūc dī q̄ ipsa p̄bari h̄z p̄ sū p̄radictorium et ita d̄ qualibet alia negatiua. q̄ q̄qd̄ cōtingit affirmare cōtingit negare. vt q̄ v̄z est q̄ alterum oculū h̄ndo tu potes videre. igit̄ hec est falsa. neutrū oculū h̄ndo tu potes videre. tenet p̄sa p̄posita. ¶ De indefinita autem siue p̄ticulari et singulari teneat̄ q̄ ipsa est p̄banda a primo termino a quo in ea pōt sumi p̄bario. ¶ Ex quo sequit̄ q̄ est diligēter aduertēdum. q̄ nō quelz indefinita siue p̄ticularis p̄bari pōt p̄ duo demonstratiua. q̄ cum p̄bare sit declarare verū. falsū de p̄ se nō probat verū. et ideo illa tñ aīal est homo. p̄ duo demonstratiua nō h̄z p̄bari q̄ sumeret falsum. ¶ Item frequēter accidit q̄ ista duo demonstratiua sunt vera. et indefinita falsa. vt nō sequitur. incipit hoc esse. et hoc est hō. igit̄ incipit hō esse. Et p̄pter has cās iste nō h̄nt p̄bari p̄ duo demonstratiua. necessārio hō est aīal. p̄mittit̄ denariū. homo p̄ter sor. currit. q̄ in talibus reperitur q̄ indefinita est vera. et quelibet singularis est falsa. ¶ Itē p̄ p̄dictis addatur ista regula. q̄ vbi oēs termini sunt ī mediā. vel qlibet. vno excepto. nō refert p̄ponere aut postponere terminos. manēte eadez qlitate vbi nō sunt spectātes ad actū mētis. et siue termino ampliatiuo. et vbi nō sit dictio exceptiua vel exclusiua. et ideo nō refert inter tales p̄positiones homo est hoc. et hoc est homo. quo ad veritatē vel falsitatē. sed refert. hoc homo non est. et hoc nō est homo. hoc tñ est et iū est hoc. hoc cognoscis et co-

gnoscis hoc. hoc istius scis esse. et scis hoc istius esse. ita etiam refert. album tūc erit hoc et hoc tūc erit album. quia p̄ pluribus supponit ly album a parte subiecti q̄ a pte p̄dicti. q̄ntis stet solū p̄ bis que erūt. sed nō refert. nūc tu curris. et tu curris nūc. hīc tu eris et tu eris hīc. nūc necessārio tu es. et tu es necessārio nūc. q̄ aduerbiū semper refertur ad verbum vel participium qualitercūq̄ transponatur.

Sed incidit dubiū vtrū idē problema possit pluribus modis concludi.

¶ Ad qd̄ dubium siue verbis rīdeo q̄ particularis affirmatiua et vli negatiua de subiectis nō trāscendētibz ad minus quadripliciter p̄bari p̄nt. a priori a posteriori. eque et indirecte. vt ista p̄pō homo currit a posteriori pōt p̄bari sic. hoc currit. et hoc est homo. igit̄ hō currit. Et priori sic. oē aīal currit homo est aīal. igit̄ homo currit. ab eā sic rīdibile v̄l aīal rōnale currit. igit̄ homo currit. indirecte sic. q̄ p̄radictoria istius significatiū p̄ncipaliter q̄ homo currit est falsa. igit̄ ista est vera hō currit. Et sicut dictum est de infinita vel p̄ticulari sic dicēdum est de vli affirmatiua. q̄ a posteriori pōt p̄bari p̄ sua singularia. a priori capiēdo terminos nāliter notiores. Et ita et est dicēdū de vniuersali negatiua et p̄ticulari negatiua. verūtū iste regule nō sunt v̄les. q̄ frequēter interuenit impedimētū. q̄ multoties a singularibus ad v̄lez nō valet p̄sa. vt dictū est. et diceē. sed p̄ hoc tñ nō tollitur dubiū. q̄ ipsū nō ponit nisi q̄ aliqua p̄pō pōt pluribus modis p̄cludi qd̄ verum est de multis et de maiorī pte.

Sed q̄ frequēter ponit̄ indefinita p̄ticulari posset queri dubiū vtrū cōtinue si indefinita sit vera p̄ticularis sibi cōtrādicens sit vera. ¶ Ad qd̄ dubium dī q̄ i oibus p̄terq̄ in p̄pōnibus se destruentibus si indefinita sit vera et p̄ticularis sibi cōtrādicens est vera et cōtra. In p̄pōnibz tñ se destruentibus nō sic est. q̄ existentibus solum his p̄positionibus. p̄posito p̄ticularis est falsa. et aliq̄ p̄positio p̄ticularis est falsa. vna se falsificat. f. ista p̄ticularis. et alia nō. f. indefinita. et iō vna est vera. et alia ē falsa. igit̄ et c.

Sed adhuc forte petitur nūqd̄ oīs p̄positio sit probabilis. et arguit̄ q̄

Tractatus

nō. q: ista ppositio. hoc est demonstrato ali quo ente. nō est pbabilis. q: ipsa nō est certifi cabilis p aliquā eundē cū ea nulla ppositio possit esse notio. ¶ Oppositū arguit. q: ois ppō pōt in oia bona cōcludi. igit ois ppō pōt hēre aīa ad illam. sed omne aīa ad ali quam ppositiōem pbat illam. igit &c.

Ideo dī q: vno modo pbabile idē est qd declarabile vī cerificabile. & isto modo nūq: pbat nisi verū. & hoc modo sepe sumus vī. nō tū oē verū est pbabile vt pdictū est. Alio modo pbabile idē est qd per suasibile. sū quē modū loquitur rhetoric? sū quē modū oē pūasibile est pbabile. sed non ois ppō est pūasibilis qūis multe falsē sint pūasibiles auditoribus. Alio mō pbabile ē qd dicit Aristo. i thopis qd vī pluribus & sapientibus & maxime notis &c. sū quē mo dū adhuc nō ois ppositio est pbabilis. Itēz pbabile idē est qd pclusibile. sū quē modū solemus dicere hec ppō. ois hō est asinus. ē mediata a primo termino pbabilis. q: ipsa ē exponibilis & ois ppō exponibilis est pbabi lis. s; & hoc nō amplius. q: voces & scripta sūt ad placitū significātia. ¶ Aduertat itaqz diligēter sū aīa regulā a rīdēte. & videat aīq: rīdeat ad aliquā ppōnēz ppositā qūis quāta & que fuerit ppō pposita. & sū quēz modū ipsa pbari possit. ad quā rīdendū est sū q: ipsa poterit vel nō poterit ex veris cō cludi si ipsa nō fuerit p se nota. magnā. n. i re spōdentibus imprudentiā reperi qui ante re spondent qz pnoscat quid fuerint rīsurī. ¶ De officialibus & officariis. & de descripti bilibus.

Terminum officia bilis

Terminum nō exponibilē. hūtem officiū cadendi sup cō. lerū. per ipsūz determinabile. sicut potest cōtingi. scio. dubito. pmitto. & silia. & gene raliter ois terminus cōcernens actū mentis. & multi ē terminor possunt super comple xum cadere. vt pmitto. a. i. imagino. b. & c. & hec dictio si officabilis est & valet pūa de forma ab officiariis ad officiā. sed nō cōtra. vī bñ seqt pōt ē ita sicut hec adeq: te significat for. currit. & hec adequate signifi cat q: for. currit. igit pōt esse q: for. currat.

Sed isti termini pole impole. necessariū con tingēs verū & falsū nō sūt termini officiabilis nec modales. vī nō sequit hec ē polis chy mera nō est. adequate significās chymeram nō esse. igit pole est chymerā nō ēē. pūa. n. est falsum tenēdo terminos psonaliter aīte vero exīte. q: nec pole signū nec polis res ē chymerā nō esse. ¶ Itē in ista pole est chy merā nō esse ex grāmatica verbū principale est illud verbū est. cū supponit ly pole. igit sensus est. qd aliqd pole est chymerā nō esse qd est manifeste falsū. ¶ Sed hūc forte dī q: hoc totū sumit loco de ly pōt. ¶ Cōtra q: adhuc ly pole est ibi nomē & ly est ē ibi ver bū. cū supponit adhuc ibi ly pole. & ly pole ibi p nullo verificat respectū illius predicati ¶ Itē si hoc cōplexū. pole est. sumit loco de ly pōt. tūc huius ppōnis pole est chymerā nō esse. est sensus q: pōt chymerā nō esse. & p pūa chymerā nō esse pōt. qd est falsū. q: est affirmatiua cuius subm. p nullo supponit nō. n. ista pōt intelligi nisi illa oratio sumatur loco subtilius verbi pōt vel falsum eius ps vel pres. ¶ Sed forte alī dī q: in ista pole ē chymerā nō esse ly pole capīe loco illius ver bi pōt. & ly est loco illius infiniti esse. & est sen sus pole est chymerā nō esse. i. q: pōt esse q: chymerā nō sit. ¶ Sed cōtra. q: tūc illa ē af firmatiua. pōt esse q: chymerā nō sit. q: mo dus & dictū sunt affirmatiui. & id sensus eius non pōt esse nisi ille q: nulla chymera sit pōt ēē. siue chymerā nō ēē pōt ēē. q: ista oīo nisi nita est subm huius verbi pōt. pcludit itaqz q: isti termini. pole. impole. cōtingens. & ne cessariū. &c. nō sunt termini officiabiles. nec modales. sicut nec isti. bonū & malū in istis p pōnibus. bonū est for. currere. malū est ipm sedere. Et sic & dictū est de illo termino pōt ita dicēdū de illis terminis intelligo cognosco &c. Sed caute pcedēdū est in officiādo istos vī ista cognosco for. currere sic officiari dī. cognosco ita esse sicut illa sign. ficat for. currit quā adequate scio significare for. currere. & nō decipor in terminis illius ppōnis. igitur cognosco for. currere. Qñ alit terminus est ciabilis cadit sup cōplexū vt pmitto. a. co gnosco. b. & hūdi officiandus est terminus ipsūz describēdo. vt hec tu scis. a. sic officiā tū credis firmiter absqz hesitatione. a. & nont

De officialibus

deciperis in credendo. a. et non repugnat te scire
a. igitur tu scis. a. si non potest sciri propter aliquid id nec
potest sciri. a. propter quod quis forte. a. propter sciat. Si
obligo me tibi volenti ad dandum tibi denarium
propter quod tibi denarium. et qui terminus officialibus
describitur vix per se ab officialibus ad officium
et contra. ¶ Sed forte arguitur perbando quod non
valet per se ista. potest esse naturaliter sicut ista per
positio adequate significat deus est deus. ade-
quate significans quod deus est deus. igitur potest
esse naturaliter quod deus est deus. quod autem est
verum. et per se falsum. quod ita est sicut ista adequa-
te significat. deus est deus adequate signifi-
cans quod deus est deus. igitur potest esse naturali-
ter ita sicut ista edequate significat. per se per se. et
arguitur autem. quod ista deus esse deum adequate si-
gnificat et ita est. igitur ita est sicut ista adequate
significat. per se per se et minor. sed maior arguitur
quod deus esse deum ex principali et adequate si-
gnificatione illa significat. igitur deus esse deum
adequate significat. per se per se et arguitur autem.
quod eadem significatione qua ista significat quod deus
est deus eadem significatione deus esse deum
ista significat. sed ex principali et adequate si-
gnificatione significat quod deus est deus igitur
ista ex adequate et principali significatione
ne deum esse deum significat. Quod si procedit
arguitur quod ista est vera. quod est sicut ista adequa-
te et principaliter significat. quod falsum est. igitur
et. ¶ Sed huic forte dicitur quod ille deus est deus
non aliquater esse principaliter significat. et cum
arguitur quod ista deus esse deum. adequate et prin-
cipaliter significat. quod deus esse deum ex adeq-
ta sua significatione ista significat. negat per se
¶ Sed per istam rationem arguitur. quod tunc nal-
la propter de terminis eorum ista modo posset
ex veris concludi. quod semper assumere falsum. ut
sic arguendo potest esse sicut hec adequate signi-
ficat omnis homo currit. adequate significans quod
omnis homo currit. igitur omnis homo currit. ¶ Item
ista ratione data sequitur quod non potest scire chy-
mera non esse. quod non potest vel concludi te scire chy-
mera non esse. nisi per hoc quod tu scis ita esse sicut
ista adequate significat chimera non esse. quam
scis adequate significare chimera non esse
sed hoc est falsum. quia nec scis nec potes
scire sicut ista adequate significat cum non
possit ita esse quod chimera non est. igitur et.
¶ Ideo adhuc dicitur quod ista per se est bona. potest

ita esse sicut hec adequate significat omnis homo
currit. adequate significans quod omnis homo cur-
rit. igitur potest esse quod omnis homo currat. Et cum
arguitur quod non. quod tunc posset esse naturaliter quod deus
est deus. dicitur negando per se. et negat autem
istius. si quod ita sit sicut ista principaliter signifi-
cat. et negat illa per se ista. deus est deus deus
esse deum ex principali et adequate signifi-
catione significat. igitur ista deus esse deum prin-
cipaliter et adequate significat. sicut non sequi-
tur modo necessario iste homo est. igitur necessario
iste homo est. tenendo ly necessario in parte expo-
nibiliter autem est verum. quod quolibet modo quo
aliqua per se huius hominis est. iste homo est. et tunc per se
est falsum. igitur et. ¶ Et si per se arguitur. quod si
deus esse deum principaliter illa significat deus
est deus. tunc nullum deum esse deum illa. propter prin-
cipaliter significat. et per idem nullam chyme-
ra esse si a significat principaliter. et si sic. igitur
aliquem deum non esse ista principaliter significat
et aliquam chimera non esse ista principaliter si-
gnificat. ¶ Sed huic forte dicitur procedendo ista
negatum. nullum deum esse. ista principaliter signi-
ficat. et est illa nulla chimera esse ista principaliter si-
gnificat. quod omnes tales negative sunt vere nullam
chimera esse quolibet propter principaliter signi-
ficat. nullum animal esse omnis. propter necessaria prin-
cipaliter significat. et similes non tamen ex illis se-
quuntur affirmative tales aliquam chimera non
esse quolibet propter principaliter significat. et ali-
quod animal non esse omnis. propositio necessaria
significat principaliter. Et ita generaliter procedendum
est de omnibus finibus eorum. quod nihil principaliter aliis
terminis eorum significat. nisi forte ponat quod
homo eorum esset suum principale significatum
de quo non nunc. sed postea tractabitur.
Sed ad aliud cum arguitur quod ista. tu scis chy-
meram non esse non possit concludi ex veris
sicut nec ita potest naturaliter esse quod omnis
homo currat. Sed huic forte dicitur quod offi-
ciando modo dicto est argumentum bonum
ab illa officiant ad illam officiantam. et ex fal-
so ibi sequitur verum. ¶ Sed pro particula-
ri regula ad officiandum vera ex veris tene-
ri potest officiando terminos cadentes super
dicta affirmativa tantum ut potest esse. quod
omnis homo currat. quod sic officiatur hec
est possibilis. omnis homo currit adequa-
te significans quod omnis homo currit.

Tractatus

igitur potest esse quod dicitur hoc currit. sed respectu di-
ctorum negationum non valet iste modus arguen-
di. unde non sequitur. illa propositio est polis. chy-
mera non est. adeoque significans quod chymera non
est. igitur potest esse quod chymera non est. quod prius est
impossibile. et antecedens verum ad modum superi-
us expressum. ¶ Sed forte contra regulam argu-
itur. quod ea data cum veris. sequitur quod tu dubitas
te esse. si tu scis te esse. et quod tu dubitas te esse. si
tu non dubitas te esse. et quod credis hominem esse
asinum. quoniam non decipis. et quod tu scis antichristum esse
et deum. non esse. Item quod impossibile est te esse. si po-
tes legem. quod omnia sunt impossibilia. quod ex prima se-
quitur quod idem est scire a te. et tibi dubium. quod se-
quitur quod tu dubitas te esse. si tu scis te esse. sed si tu
scis te esse ut suppono. igitur tu dubitas te esse
et ita contra alias arguitur. ¶ Sed per his de con-
cedendo omnes istas conclusiones. putat categori-
ce tamen significat. preter ultimam. quod ly impossi-
bile non est terminus officiabilis. ut probatur
est. et negat illa prima. tu dubitas te esse. si tu
scis te esse. sed tu scis te esse. igitur et cetera. quod ma-
ior est mere categorica secundum istam ultimam re-
gulam probanda. Et idem dicitur ad istam. tu scis
chymera non esse. secundum hec. et superius dicta.
Ex predictis patet quod non si. a. est scitum a te qua-
litercunque. a. significat scis. a. significare. quia
forte. a. est scitum a te. et non significat esse. sed
non esse ad modum dictum. et etiam licet. a. sit scitum
non quicquid. a. significat est a te consideratum
an illud significet.

¶ De equipollentijs.

Accipiamus

primo quod di-
uerse partes orationis grammaticae
vocales vel scripte diuersis par-
tibus orationis mentalis subordinantur. sic quod
aduerbijs aduerbijs. et participijs participijs.
et sic de alijs. quod patet ex hoc. quod modi signifi-
candi vocalium. aut scriptorum per quos ipsa voca-
lia aut scripta distinguuntur ad inuicem generi-
ce. aut specificce. accepti sunt a modis intelligendi
di specificce. aut generice distinctis. Quo accep-
to sequitur quod in ista propositione hoc non est animal.
vocali aut scripta ista negatio non. et illud verbum
est. non subordinantur uni actui diuidendi. sed
illud verbum est subordinatum verbo substantiuo. et
ista negatio non subordinatur actui negatiui ad-
uerbiali. ¶ Item si subordinaret aggregatum

ex illa negatione. non. et verbo substantiuo uni
actui diuidendi. iste actus diuidendi nullius
partis orationis esset. quod nec esset verbum substantiuum.
nec adiectiuum. nec aduerbijs. Sequitur vi-
tra quod ista de secundo adiacente vocalis. aut scri-
pta hoc est. non subordinatur alicui de tertio ad-
iacente. puta tali hoc est ens. quod cum ly homo non
subordinetur nisi tali termino hoc. secum finoni-
mo. tunc ly est subordinaret duabus primis orationibus.
scilicet participio et verbo. quod est contra acceptum.
¶ Item si ista subordinaret tali mentali. scilicet hoc est
ens. tunc ly est in ista vocali hoc est. et in ista alia
vocali hoc est ens. non essent termini synonymi.
quod in una ly est subordinatur simpliciter verbo sub-
stantiuo. et in alia verbo et participio. ¶ Item
ly est in ista hoc est. non esset verbum. quod haberet
omnes modos significandi participij. vel quod ratione fo-
ret verbum foret etiam participium. Quibus datis
sequitur quod nullum verbum adiectiuum subordinatur
alicui. nisi verbo adiectiuo secum synonymo. unde
in ista. te dedit vitijs. non subordinatur ly te
dedit huic aggregato et dedit. Sicut in illa incipit
initias quod non est esse. non subordinatur ly incipit
huic aggregato et incipit. quod ista subordina-
ret falso. Et ita generaliter dicitur quod nullum vocale aut
scriptum subordinatur alicui. nisi secum synonymo.
et rectus nisi recto. et obliquus nisi obli-
quo. et complexus. nisi complexo. et sic de alijs. si
tamen omnia conuertibilia ad inuicem vocalia vel scri-
pta subordinantur eidem mentali. sed solum syno-
nima ad inuicem unde propositiones equipol-
lentes ad inuicem non eisdem mentali subor-
dinantur. Et si interrogatur fuerit nunquid
illa homo non est animal. ly est. sit actus componendi.
aut diuidendi. de quod in illa propositione non
est actus componendi. id est affirmandi. quod. scilicet affir-
metur predicatum de subiecto. sed est actus co-
ponendi. quod cum isto. vel secum conuertibili pos-
sumus affirmare aliquid predicatum de suo sub-
iecto. sed in illa propositione nullus est actus
negatiuus. nisi illa negatio aduerbialis. sed ibi
est unum actus uniuersus predicati cum subiecto. unde me-
diante ista negatione negatur predicatum a sub-
iecto cum ista copula verbalis unire et dicatur cum sub-
iecto. Accipiamus adhuc quod quicquid patet affirmare
patet negare. et contra. sic quod nulla potest esse propositio
affirmativa cui non possit predictoria negatiui af-
firmari. Item accipiamus quod equipollentia est propositio
inuicem equalentia vi negationis. aut negatiui

De equipollentiis

adducta. Et quibus sequitur quod in una propositione equipollentium non supponit aliquis terminus aliter quam in alia. quod sit principalis pars extremi. Quibus acceptis per regulam. ubi quod negatio preposita subiecto contrarietatis proponit facit equipollere contradictorio. ipsius propositionis quod est remota negatione ut ista. non aliquis homo currit. equipollet huic nullus homo currit. Postposita vero per hunc modum nullus homo non currit. suo contrario equipollet ut isti. quilibet homo currit. Preposita vero et postposita suo subalterno. ut non nullus homo non currit equale huic omnis homo currit. siue quilibet homo currit. Et valet propositio ab uno equipollenti ad aliud equipollens. que regule vere sunt in non exceptis. non exclusis non reduplicatis. non equinocis propositionibus immediate postposita negatione totali subiecto. propositio non se destruit. et ubi preceat subiectum principale deducta alia negatione. aut si gno impediunt. et respectu hominum signorum. omnis nullus. aliter. neuter. uterque. quilibet. et cetera. Non sequitur. non tamen. non est animal. igitur tamen omnis homo est animal. nec sequitur non nullus homo propter for. est asinus. igitur aliquis homo propter for. est asinus. nec sequitur. nullus homo in quantum animal est risibile. igitur quilibet homo in quantum animal non est risibilis. nec sequitur nullus canis non est. igitur quilibet canis est. quia asinus non est verum. nec falsum. cum non sit propositio. ideo non est ista bona propositio nec antecedens est propositio equipollens propositio. nec sequitur. quilibet homo animal non est. igitur nullus homo animal est. Et ita non sequitur. omnis homo si qui currit disputat. vel omnis homo qui non currit disputat. igitur nullus homo qui currit disputat. et non valet hoc. nullum hominem creans non est deus. igitur quilibet hominem creans est deus nec sequitur omnis propositio in se habens negationem est falsa. igitur nulla propositio in se habens negationem non est falsa. nec sequitur non promittitur aliquis denarius. igitur promittitur nullus denarius. seu nullus denarius promittitur. nec sequitur non nullus homo non currit. igitur quilibet homo currit quod prima negatio impedit secundam postpositam.

Sed forte contra arguitur. quod non valet propositio ista. nulla chimera potest non esse. igitur quilibet chimera necesse est esse. et hic arguitur ab uno equipollenti ad aliud. igitur non est vera illa particula regule in qua dicitur quod valet

propositio ab uno equipollenti ad aliud. patet propositio et minor. et arguitur maior. quod propositio est impossibile et asinus verum. quod contradictorium asinus est falsum. scilicet. aliquid chimera potest non esse. quod sequitur aliquid chimera potest non esse. igitur aliquid chimera potest esse quod in ista propositione aliquid chimera potest non esse illa negatio non. non negat ante se. ideo verbum principale istius propositionis. in. manet affirmativum seu non negatum. igitur ista est affirmativa ponens chimera potest esse. igitur et cetera. Item si aliquid chimera potest non esse. igitur potest esse quod chimera non sit. propositio per se. et propositio est falsum. quod propositio est propositio pure affirmativa. cuius modus et verbum infinitum sunt affirmati. cuius subiectum. ista omnia quod chimera non sit. per nullo supponitur. Secundo quod non sequitur quilibet oculum non habido tu potes videre. igitur nullum oculum habido tu potes videre. et hic arguitur per regulam istam negatio postposita. igitur et cetera. per propositio. et asinus arguitur inducendo sic. istum oculum non habido tu potes videre. et istum et cetera. posito quod tu habeamus duos bonos oculos. Item quilibet oculum non habes. tu potes videre. igitur quilibet oculum non habendo tu potes videre. per propositio et antecedens inducitur ex veris. Tertio ponatur quod sit intellectus infinite potencie intellective. et in qualibet pre illius horre future proponatur et post ponatur negationem subiecto istius propositionis homo currit. et in fine remaneant omnes negationes. et sequitur quod in fine ista propositio nulli propositioni equipollebit. quoniam sit negatio proposita et postposita subiecto. et sequitur ultra quod illa non est propositio affirmativa nec negativa. quod si foret affirmativa. tunc forent negationes pares si negativa. tunc forent impares. Item auferendo unam negationem remaneret sua contradictoria adhuc habens negationes infinitas. et idem esset iudicium de ea et sua contradictoria. Quarto capiat ista propositio mentalis nullus homo non currit. et arguitur quod illa non equipollet aliquid affirmativum. quod illi duo actus negandi naturaliter negativum significant. et non se impediunt. quod a proportionem equalitatis non sit actio. igitur non affirmativum et si sic ista propositio est negativa et non affirmativa. Quinto isto dato ex negativa sequitur affirmativa. sic arguendo non homo est asinus vel for. est plato. igitur nullus homo est asinus et for. non est plato. tenet propositio per regulam. et asinus est affirmativum. et

Tractatus

pñs negatiuū. igitur &c. Ideo forte dī q ex
negatiua sequitur affirmatiua i ypotheticiis
Sed contra. q: añs nō est ppositio negat iua
q: ly non est aduerbiū. igit nō pōt determi-
nare istam coniunctionem vel quia aduerbiū
non potest determinare nisi verbū. aut par-
ticipium.

Sed ad primū dī negando istam pñaz
nulla chymera pōt nō esse. igitur
quālibet chymera necesse est esse. q: añs est
negatiuum vt pbat argumētum. eo qd ne-
gatio nūq negat aut distribuit ante se. & si ibi
debet fieri p equipollētia oīz q negatio ime-
diatē feratur post subm. & tunc nō sequit ista
quālibet chymera necesse est esse. ex ista nul-
la chymera nō pōt nō cē. sed sequit illa. oīs
chymera pōt esse. ¶ Et si contra allegatur
Aristo. pñmo pperuenias dī q oppositum
huius recitauit. sed nō pbat. ¶ Ad sedz dī
precedendo pñam qñs nō arguat p regulaz
& negat ista quēlibz oculū nō hñdo. tu potes
videre. q: falsum est q istū oculū non hñdo
tu potes videre demitro tuo oculo. sicut ista
est falsa istum oculū. tu nō hñs potes vide-
re tenendo istū terminū nō hñs in recto. q:
ex ea sequit q aliqd istum oculū nō hñs pōt
esse tu. qd est falsum. q: tñ istū oculū habēs
pōt esse tu. ¶ Ad tertū dī q si preponantur
& postponant infinite negatiōes subo istis
ppōis. hō currit. aggregatum ex istis duo-
bus terminis. & ex istis oībus negationibus
nō est ppō. q: est negatio infinita. sicut ista nō
est ppositio. nō nō nō for. nō non nō currit.
q: ibi sunt negationes nō potētes determina-
re verbū tam determinatū. q: vnus depen-
dētie vnus dī esse terminus pñcipalis & cō-
tra. vñ & ista nō est ppō. oīs oīs homo cur-
rit. nullus nullus hō currit. ¶ Ad quartū cū
arguit q ista est negatiua nullus hō nō cur-
rit. q: in ea sunt duo actus mere negatiui nā
liter significantes negatiue. & nō affirmatiue
igit ista est mere negatiua. dī negādo pñam.
q: lz negatiue significant tñ impediūt se qñtuz
ad vñ negādi verbum. & tñc cum dī a pro-
portione equalitatis fieret actio. dī q illd nō
est multū ad ppositū. sed tñ in naturalibus
verum est q a pporione cōlitas frequenter
fit impedimētū. q: cōle pñarium ceteris pa-
ribus. nō. n. dīcedum est q ista mētalis. nul-

lus homo nō currit. sit mera negatiua. q: nō
possit assignari. cui affirmatiue contradiceret
¶ Ad quintū pōt pñabiliter dici q ille nō eq-
pollent & q nulla ypothetica est affirmatiua
vel negatiua. ¶ Et si dicat q nō ē verius cō-
tradicare q preponere negationem toti quē
qd sit de hoc dī q regula sane intellecta ē ve-
ra in cathegoricis. Et vltius dī q illa. non
hō ē asinus. vñ for. ē plato eqpollēt dīstictue
ex pñibz pñadictōis ppositē. vt huic nullus
hō ē asinus vñ for. nō ē plato & tota cā ē q: ad-
uerbiū nō pōt determinare nisi vñ vñ pñi-
piū. sed pñiū nō pōt determinare. vt pñ
ex grāmatica intiendo modos significādi ip-
sius aduerbiū. Et si arguit contra q: tñc nō
posset darii pñadictōis in conditionali. quia
iste nō contradiceret si for. currit currit for.
mouet. & non si fortes currit fortes mouetur
q: negatio nō pōt negare istam notam. si ex-
rñsione data. ¶ Item in ista ppositione non
si for. currit for. mouetur ly nō est aduerbiū
negandi nō impeditum. igitur exerceat suum
officiū. & non nisi super istam conditionē
igitur ista conditionalis est negatiua. & pñs
ypoethetica est qualis qualitate logica. ¶ Ad
primū cōceditur q ista nō est contradictōis
date conditionalis. nō si for. currit ipse moue-
tur. q: vñ ista si for. non currit ipse non moue-
tur. q: negatio negat soluz verba vel partici-
pia. nec est conueniens q aliqua sit pposi-
tio cui non possit assignari contradictōis.
Ad aliā formam dī q illa negatio nō exerceat
suum officiū sup partes illius cōditionalis
reddendo illas negatiuas. & nō reddit condi-
tionalē negatiuā quā exerceat suum officiū
super ea q: quicquid sit super parte sit super
toto.

De cōuersionibus.

Diuerſio est <sup>ordi-
nato</sup>
transpositiua extremorum duarū
ppositionum consimilis qualita-
tis vtroq extremo cōdicantium

sic se habentium q si a conuersa ad conuer-
tētem formetur argumentum sic significan-
do est formule. Ex qua diffinitione sequitur
q nulla ppositio que nō lz extremum seu p-
dicatū est pñertibilis. q: nulla talis pñicipat
vtrōq extremo cū aliq alia cū nō habeat vñ

De conuersionibus

hec nō est conuertibilis homo est. q: si conuerteretur talis esset sua cōuertens homo ens ē homo. vel talis aliquid seu ens est homo. s; nulla talis est sua conuertēs. q: conuertens ⁊ conuersa debent p̄cipare vtroq; extremo. ⁊ ista caret. igitur ⁊c. Ex quibus sequit̄ q: nulla p̄positio cuius verbi p̄ncipale est adiectiuum est cōuertibilis. cū nulla talis habeat p̄dicatum. Unde ista homo currit nō est cōuertibilis in istam currēs est homo. q: i p̄ma p̄dicatum nō est ly currēs. ⁊ nō valet p̄ia ista. homo currit cōuertitur cum vna. s. cū ista homo est currēs que est cōuertibilis igit̄ illa ē cōuertibilis: sicut nō sequit̄. illa p̄positio homo est cōuertitur cū vna de tertio adiacente. igitur est de tertio adiacēte. Et qm̄ sillogismi aliarum figurarum a p̄ma ipsam p̄nam frequenter p̄ conuersionem reducuntur. ideo p̄pter reductionem illoꝝ inuenta est cōuersio. ¶ Et si arguit̄ contra q: ista habet p̄dicatum homo currit. q: est cathegōrica p̄positio. igitur h̄z subiectū p̄dicatū ⁊ copulam p̄ncipales partes sui. aut subordinatur vni tali. tenet p̄ia p̄ distinctionē cathegōricē. ¶ Itē si sic sequit̄ q: multi sillogismi scēde figure nō possent reduci ad modos p̄ime. q: eoꝝ p̄missē nō sunt cōuertibiles vt esset itē sillogismus in festino. nullus homo currit. aliquid risibile est currēs. igitur aliquid risibile nō est homo. ¶ Ad p̄imum dicit̄ negando istam p̄nam. ista est. p̄positio cathegōrica. igitur habet subiectū p̄dicatū ⁊c. aut subordinatur vni tali. Et cum dicitur q: illa ē diffinitio cathegōricē. dicitur illud negando. sed p̄positio cathegōrica est oratio simplex. vna indicatiua. finite significans. ⁊ determinate. perfecti sensus ostensua. ⁊ ideo illa non est p̄positio quis currit. nec illa oratio deū ē. Et si arguit̄ q: aliqua est p̄positio que nō est oratio. q: forte vna talis simplex vor. a. est. p̄positio. ⁊ tū nō est oratio. q: p̄tes eius non si gnificant separe. Dicit̄ negādo p̄nam. q: ad hoc q: aliqd sit oīo sufficit q: p̄tes eius significent separe. aut subordinent̄ vni oīoni cui p̄tes separe significant. ¶ Ad s̄m d̄r q: multi sunt sillogismi q: per istum modū reduci nō p̄nt. sed p̄ illis sufficiat q: aliqui secū cōuertibiles reduci possint. Sed accipit̄ p̄o forma p̄ntē a conuersa ad cōuertentē. q: nullus ter

minus est in conuertēte distributus q: vel saltem sibi similis. nō sit distributus in conuersa ideo non sequit̄ tanq; a conuersa ad conuertentem animal nō est homo. igit̄ homo non est aīal ⁊c. Tertio accipit̄ q: in p̄uersa nō debent terminī p̄ pluribus supponere. vel magis ample q: in conuertente. nec ecōtra. ideo non sequitur album tunc erit hoc. igitur hoc vel quod erit hoc. tunc erit albus. demonstrādo p̄ ly tunc. instans futurum.

Sed dici solet q: tribus modis cōtingit p̄positiones conuerti. q: simpliciter. per accidens. ⁊ per contrapositionem. ⁊ dicitur q: p̄ter tere per contrapositionem est facere de subiecto p̄dicatum mutatis terminis finitis in terminos infinitos. manente con simili q̄ritate ⁊ qualitate. ⁊ s̄m istum modū d̄nt conuertendam vniuersalem affirmatiuam ⁊ particularem negatiuam. vt homo nō est quoddam album. igitur quoddam nō album non est homo. ¶ Sed iste modus conuertendi nullus est p̄mo. q: non fit de subo p̄dicatum. nec de conuertibili. q: in p̄ma subm est ly homo. ⁊ in scēda p̄dicatum est ly non homo. in exemplo dato. ¶ Itē in casu est illud antecedens verum. ⁊ consequens falsum. ponatur enim q: nullum albus sit nec q: homo sit. ⁊ patet tunc q: homo non est albus. ⁊ consequens est falsum. s. quoddā nō album non est non homo. cum contradictorium eius sit verum. s. omne non album est non homo. ¶ Item vniuersalis affirmatiua per istum modum conuerti non potest. quia non sequitur omnis homo est p̄sens. igitur omne non p̄sens est non homo. quia consequens est affirmatiua cuius subm p̄ nullo supponit.

Pro cōuersione simplici dicamus q: ipsa est ordinatio transpositiua extre morum duarum propositionum consimilis qualitatis vtroq; extremo communicantur manente consimili qualitate sic se habentium q: si a conuersa ad conuertentem formetur consequentia ipsa esset bona formalis ⁊ ecōtra. Ex qua diffinitione cum secunda suppositione. sequitur q: in conuersione simplici nō supponit aliquis terminus aliter in conuersa quā in conuertente nec ecōtra. ¶ Pro qua conuersione ponitur p̄mo hec regula quod

q: p̄w. ne.

Tractatus

quolibet ppositio vniuersalis negatiua d' ver-
bo principali substantiuo. h'is predicatū termi-
nū cōem distributū. de terminis simplicibus
est cōuertibilis simpliciter. manente eadē quā-
titate et qualitate. sed vbi predicatū fuerit ter-
minus singularis nō oportet manere similes
quantitatem. vnde illa nullus hō est for. con-
uertitur in istā singularē for. nō est aliq's hō.
Et si p'dicatū nō fuerit distributū et fuerit ter-
minus cōis nō cōuertit simplr. q' nō seqt.
ois senix aial nō ē. igit' oē aial senix ē. sed talis
puerit. p' accis in p'positionē de inconsueto
mō loquendi. sicut et termini tales. omne ani-
mal aliqd' risibile nō est. ¶ Singularis nega-
tiua cuius predicatū fuerit distributū cū alijs
circumstantijs in vniuersale negatiua conuer-
titur. et si predicatū sit terminus discretus in
singularē. Et si indefinite. aut singularis pre-
dicatū fuerit nō distributū. in eā cuius predi-
catū etiā est nō distributum cōuertit. vt hō
aial nō est. igitur aial hō nō est. et eōtra. Ex
his sequit'. q' singularis formaliter infert vni-
uersalē. Et intelliguntur iste regulē nō prece-
dente dictione exclusiua. exceptiua aut redun-
dantiua. vt tantū hō non est et. Ad ult' tñ
sunt p'positiones de verbo adiectiuo nega-
tiue q' non possunt conuerti simplr. nec per
accis. sicut tales. non promittitur tibi dena-
rius. non incipit esse homo. q' ex illis cathe-
gorice vere inferri possint non tñ valet p'ia
econtra de forma. Ita etiā tales nō sunt con-
uertibiles simpliciter tñ nullus homo preter
for. currit. tantum nullus hō inquitū plato
disputat. ga iste nec simplices sunt. nec fillo-
gizabiles. iō tales non oportet conuerti.

Secunda

regula. quibet p'posi-
tio particularis. aut indefi-
nita affirmatiua de terminis simplicibus. de
verbo substantiuo principali h'is predicatus
terminū cōem. conuertibilis est simpliciter i
particulare aut indefinitā affirmatiua. et si pre-
dicatū fuerit terminus discretus in singularē
puertit. et ita de singulari affirmatiua ē dicē-
dū. fin q' p'dicatū fuerit cōe aut discretum.
¶ Contra primā regulā. ga hec infi-
nitus numerus non est finitus. est
v'is negatiua q' simplr puertit nō pōt. q' nō
pōt puertit in istā nullus finitus numerus est
finitus nūerus. nec in aliā. igit' et. ¶ Secūdo

hec est v'is negatiua quilibet hō nō est cur-
rens q' nō puertitur p' modū dictū. ga ex ipā
non sequitur q' nullū currens est aliqualis hō.
¶ Tertio q' nō sequitur nulla p'positio puer-
tens est vera. igit' nullū vez est p'positio cō-
uertēs. ga posita ista p'ia in mente. nulla alia
p'positione exite ab ea vel eius pte. est ante-
cedens vez. et psequēs falsus. ga se destruit.
¶ Quarto. ga nō sequitur ad videndū requirē
oculus. igit' qd' requiritur ad videndū ē ocu-
lus. ¶ Quinto. ga ista nō h'z simplr cōuertit
ois chymera pōt nō ēē. ¶ Sexto. nō sequitur
ois hō aial nō videt. igit' oē videns aial nūz
nō est hō. q' in casu aial est vez. et p'is falsū.
¶ Septimo. ad eqtandū requiritur equus.
igitur qd' requiritur ad eqtandū est equus.
¶ Ad primum et secundū d' q' ista
argumēta nō sunt

Ad primum

etra regulā. q' iste p'positiones non sunt fil-
logizabiles. nec i eis sunt si:ba distributa. Ad
tertiū dicet' in insolubilibus. ¶ Ad quatuor di-
citur q' ista est affirmatiua ois chymera pōt
nō ēē. cui' cā ē. q' ista ē affirmatiua. ois chy-
mera pōt esse. sed negatio sequens nō negat
verbū p'cedens. igitur ista ponit aliqd' igit'
nō est negatiua. ¶ Ad sextā formāz d' negā-
do istam esse conuertibilez. q' nec est de ver-
bo substantiuo. nec negatio distribuit quili-
bet terminū cōem distributibile rectū ex pre-
post. qd' requiritur. igit' et. ¶ Ad alias dicē-
q' ille nō sunt puertibiles. nunqd' tñ iste pos-
sint habere aliquas p'positiones sibi equi-
valentes. de p'similib' terminis. q' possunt cō-
uerti. dicitur q' sic. ga tales videre est ens ad
qd' requiritur. oculus. equitare est ens ad qd'
requiritur equus. sed tñ quicqd' sit de isto tā
impossibile est ista. ad videndū requiritur
oculus. q' est ista que datur p' conuertiēte. s.
qd' requiritur ad videndum est oculus. sequi-
tur enim si ad videndum requiritur oculus
q' ad videndum oportet habere oculum. et
ex isto sequitur ad videndum necesse est habe-
re oculū. et vltra. igitur necesse ē habere ocu-
lum. consequens falsum. et ita etiā alia est tal-
sa. s. ad equitandum requiritur equus. ga nō
oportet ad equitandum. nec necesse est habere
equum. cum nō necesse sit equitare nec equū
habere. Et iō nō indiges oculo ad videndum
quo indiges ad videndum nec oculo quo nō

De cōuersione

indiges ad vidēdum. sicut nec nō idiges ad equitādum aīal. quo indiges ad equitādūz. nec quo nō indiges ad equitādū. ¶ Propositio indefinita affirmatiua exclusiua habēs predicatū terminūz cōez. pōt simpliciter conuer- ti in propositionē sibi cōrespōdentē vniuer- salē de terminis trāspōitis. vt tū hō est cur- rens. igit omne currens est hō. ⁊ ecētra vni- uersalis affirmatiua in indefinitā. ⁊ intelligit ista regula modo nunc dicto. ⁊ modo etiam dicto ante vbi de exclusiuis actum est.

Particularis aut indefinita ne- gatua de ver- bo substantiuo in terminis simplicibus. ha- bens predicatū ⁊ ē. de incōsuetō mō loquēdi cōuertitur indefinitā particulare vel singula- re affirmatiua de mō incōsuetō loquendi. vt hō currens nō est igit currens hō nō est. ⁊ hec de cōuersione simplici sufficiant.

Conuersione p accēs est trāspōi- tina ordinatio extre- morū duarū propositionum vtroq; extremo ordine cōuerso cōciantium. manētē similit̃ q̃ litate sic se habentiū q̃ si a cōuersa ad cōuer- tentē forment̃ p̃ia illa esse formalis ⁊ nō ecō- tra. vt oīs hō est aīal. igitur quoddā aīal est homo.

Pro qua conclusionē est p̃ima regula q̃ quelibet propositio vniuersalis negatiua de verbo substantiuo de terminis simplicibus intelligēdo vt prius. habēs pre- dicatū sine distributū. sine nō. pōt cōueri in particulare aut in indefinitā vel singulare ne- gatiua. de consuetō modo. vt oīs hō aīal non est. igitur quoddā aīal hō non est. Et si subm ⁊ predicatū fuerint distributa. querti pōt in propositionē ⁊ predicato distributo.

Propositio particularis. aut in- definita vel singu- laris negatiua de verbo substantiuo habens predicatū intelligendo vt prius. conueri pōt in particulare indefinitā vel singulare negati- uā de incōsuetō modo loquendi. ⁊ nō de cō- suetō. vnde licet sequatur aliquis homo nō ē risibilis. igitur aliq̃ risibile hō nō est. nō tñ seq̃ ecōtra. aliq̃ risibile hō nō est igit̃ ali- quis hō nō est risibilis. ¶ Itē l̃ sequatur hō nō est currens. igit̃ currens hō nō est. tñ seq̃ currens hō nō est. igit̃ hō nō est currens.

Uniuerſalis affirmatiua hōs predicatū vt su- pra cōuertit̃ in indefinitā. aut particularēz vel singulare affirmatiua. vt oīs hō est for- igitur for. est hō. Exclusiua affirmatiua d ter- minis vt prius cōuertitur in indefinitā singu- lare. aut particulare affirmatiua. vt tantū ani- mal est hō. igitur hō est aīal. q̃ sequit̃ bene tantū aīal est hō. igitur oīs hō est aīal. ⁊ vl- tra oīs hō est aīal. igitur hō est aīal. igit̃ a pri- mo ad vltimum si tñ aīal est homo. omnis homo est animal.

Sed incidit dubiū vtrū quelibet ppo- sitio de verbo adiectiuo carēs pre- dicato. q̃uis nō possit cōueri. possit tñ habe- re aliquā secū cōuertibile. q̃ conueri possit ⁊ arguitur q̃ nō de multis. sicut ista nō con- uertitur nec h̃z aliquā secū cōuertibile que possit querti. p̃mitte denarius incipit inīās qd nō ē cō intelligit̃ rosa ⁊ sic de multis alijs.

Ideo dī ad dubiū q̃ multe sunt ppo- sitiones cathegorice q̃ nō querti possunt nec h̃nt aliquas q̃ cōueri possunt. de verbo adiectiuo q̃ de substantiuo. q̃ cō cō- uersiones inuente sunt vt sillogismi alia; figu- rarū reduci possunt ad quattuor p̃mē non sunt inuente nisi pp cōuvertere propositiones sillogizabiles. sed multe sunt propositiones de verbo substantiuo vel adiectiuo cathego- rice que nō sunt sillogizabiles. vt tales tantū oīs hō currit. tñ oīs hō preter fortē excipit̃ Infinitū pondus for. nō pōt portare. multe igitur sunt propositiones cathegorice de ver- bo substantiuo. vel adiectiuo q̃ nō requirunt conuersiones. vnde q̃ nō oportet in reducti- onē sillogismo; dato; ab Aristō. conuvertere particulare negatiua possit illā si querti bilē.

In ppositiōibus tñ simplicibus de ver- bis adiectiuis vel substantiuis q̃ sunt de subie- ctis particularizatis aut vniuersalizatis p ta- les terminos oīs. nullus. alius. alter ⁊ ē. q̃ sūt sine termino āphatuo ipōndēte p̃fusionē. aut cōpositionē incōueniēs vt q̃ ip̃e nō querti tan- tur. nec h̃c possunt aliq̃s sibi cōuidentes. q̃ querti possunt. q̃ l̃z ista nō possit querti ho- mo est tñ vna secū quertiōis de terrio adia- cente pōt querti. Et nā l̃z ista nō possit con- uerti. te redet vni. tñ h̃c pōt vna secū cōuer- tibilē q̃ querti p̃ oīs. vt ista aut talē. tu es ens

Tractatus

qd tedet vni. Taliū aut ppositiōnū. īmedi
ate post hoc erit instans. tū nullus hō pter
for. currit. oīs hō pter platonē inquātū rī
bile nō est currens. nō oīz regere cōuerten
tes. qz talis regitū plus ageret sollicitudinē
qz pfectiōis &c.

¶ Incipit tractatus cōsequētiāz.

Consequentia

denotata a ly si vel ergo est ne
cessaria habitudo duarū ppositi
onū. qm̄ sedē nō pōt cōtradictō

ritū stare cū prima. sine noua ipositione v
l pōt esse pueritiblis cū vna tali sine sua noua
ipositione. Quia diffinitione habita. p3 q nō
v3 pna ista. hec pna est bona. igitur cōtradi
ctōnā pntis repugnat aīti. qz forte cōtradi
ctōnā pntis nō est. aut qz forte ista pntia nō h3
aīis neqz pns. aut forte si h3 aīis nō h3 pns
aut econtra. vt cū dicimus forte currenē ipe
mouet. qz si iste ablatiū tencet in pntia. tūc
puertitur cū pna. qz equalit hūc pntie. s. si
for. currit ipe mouet. ¶ Itē etia q ista forma
nō valet. nō pōt esse q aīis huius pntie sit
vex qn eius pns sit vex. sic significando. igit
ista pntia est bona. qz nō valet pna ista. nul
la ppositio est vera. igit nullus deus est. &
nō pōt aīis esse vex fm̄ cōz opīonē quin
pns sit vex. & q nō pōt aīis esse vex sic si
gnificando. oppositū tū istius pntie pōt stare
cū aīte eiusdē iō nō valet. ¶ Itē p3 istā pnti
am nō valere. hec pna ē bona denotata a ly
si vel ergo. igit si ita est sicut significat p eius
aīis. ita est sicut significat p eius pns. qz ista
pna est bona tantū hō currit. igit chymera n
currit. & nō oīz q si ita sit sicut significat per
aīis ita sit sicut significat p pns. nunqz. n. est
ita aut pōt esse. ita sicut significat p pns. sic. s.
q nunqz est ita q chymera non currit. qz si
ita est q chymera nō currit. igit ita est cns
vel entia vel aliquāliter esse q chymera non
currit qd nō contingit. ideo &c.

Consequentia

bonarū alia
ter alia vt nunc. & ponitur pna bona vt nūc
presupposito q nō sit potentia ad pteritū
sic q nūc qd ita fuit pōt deus facere nō fuit
se. & q deus nō pōt verificare istā adā nō fu
it sic significando. Quo habito dī q pna bo

na vt nunc est necessaria habitudo duarū pro
positiōnū qm̄ pntis cōtradictōnū pōt sic si
gnificando repugnare aīti aut saltē pōt esse
conuertibilis cū vna tali qm̄ aīal nō potue
rit nō repugnare sic significando. Ex qbus
sequitur q aliqua pna mala est possibilis & cō
tingens. qz hec est talis. antip3 nō fuit. igit
deus nō est. oīs tū bona pna ē necessaria. qz
quēcūqz ppositio modo est necessaria ipsa
nō erit cōtingēs aut falsa sic significando qm̄
falsa erit necessaria sic significando. ¶ Apud eūz
vero q poneret potentia esse ad pteritū. &
q deus posset verificare istā ppositiōnē. adā
nō fuit. nulla foret pna vt nūc. sed oīs pna fo
ret vt semp. De qua pna vt nunc ponitur
ista regula q quēlibet ppositio impossibilis
nunc seu p accidens est apta inferre quālibet
aliā ppositiōnē vnde bene sequitur adā nō fuit
igit chymera est. qz p nullā potētiā posset
oppositū pntis stare cū antecedere. Ex quo
sequitur q ista pna nō valet huius pntie cō
sequens est simplr impossibile. igitur & aīis
est simplr impossibile. ¶ Dicitur secundo q
quēlibet ppositio nunc seu p accidens necessa
ria. est apta sequi ad quālibet ppositiōnē. vñ
bene sequitur deus est. igitur adā fuit. Ex quo
sequit q nō valet pna ista. a. pna est bona. &
eius aīis est simplr necessariū. igitur & pns
est simplr necessariū. Alie quoqz pnt cē pnt
vt nunc. qz tā aītia qz pntia sunt vera & ea
rū veritas dependet ex fundamento posito.
vt tales. hoc instans est. igit tu nō disputas.
demonstrato instati presenti te nō disputare.

Consequentia

autē semp
alia forma
lis alia materialis. mālis semp est necessaria
habitudo duarū ppositiōnū qm̄ secunde cō
tradictōnū nō pōt nec poterit nec potuit sta
re cū prima sine noua ipositione vel pōt esse
cōuertibilis cū vna tali cui non pōt quibz filis
in forma valere sic significando. ¶ De q dā
primo hec regula q qz ppositio impossibilis
cōtradictōnē nō includens formaliter ē apta
inferre quālibet ppositiōnē vnde bene sequit
nullus deus est. igitur tu disputas & ex ea etiā
sequitur q tu nō disputas. Ex q sequitur q
ista nullus deus est includit cōtradictōnē. qz
ex ea sequit cōtradictio. qz ex ea sequit quibz
ps cōtradictōis. Itē nō v3 pna ista. hec pna

Consequentiaꝝ

est bona et eius pñs est formaliter impossibile. igitur eius añs est formaliter impossibile. Dñs cñs scđo qđ qñs ppositio necessaria est ad quā libet aliā ppositionē apta seq. vñ bene sequitur tu curris. igitur deus est. Multe tñ sunt pñe materiales simplices bone quarum nec añtia nec pñia sunt impossibilia vel necessaria sicut iste sor. credit qđ ois hō decipitur. igitur sor. decipitur.

Consequentia formalis boni na denotata a ly si vel ergo est necessaria habitudo duarum propositionū qđ secunde cōtradictoriū non pōt stare cū prima sine nona ipositione vel pōt esse cōuertibilis cū vñ tali sine sui ipositione. cui qñs filius in forma pōt valē sic significando. ¶ Ex qđ diffinitione seq̃r qđ ista pñia nō vñ. hec pñia est bona et formalis. igitur si intelligitur ita est. et sic significat pñs. intelligitur ita esse sicut significat per consequens. qđ hec consequentia est bona et formalis hō currit. igitur risibile currit. et non si intelligis hominem currere. intelligis risibile currere. igitur. et c.

Sed forte cōtra arguit. qđ ista pñia est bona et formalis si sor. curreret ipse moueret. et tñ cōtradictoriū pñtis non est aptū natū repugnare añti. qđ iste non repugnat sor. curreret. et sor. non moueretur. qđ neutra istarū est vera vel falsa. et nihil repugnat nisi verū falso. et e contra. aut falsum falso igitur et c. ¶ Itē ista pñia ē formalis. tu differens a te. igitur baculus stat in angulo. et tñ qñbet filius nō vñ. qđ sit formalis pbat qđ formaliter sequitur. tu differens a te. igitur tu es et tu nō es tu qđ si qñbet duarū ppositionū p se sequitur ex alia formaliter iste cōiuncte ex illa etiā formaliter sequitur. sed qñbet istarū tu es tu. tu nō es tu. formaliter sequit ex illa. igitur iste due formaliter sequitur ex illa. pñs cōsequentia. et arguitur minor. qđ n. secunda formaliter sequatur satis pñs. qđ est exponēs illius. et qđ prima formaliter sequitur arguit. qđ formaliter sequitur tu differens a te. igitur tu es. et bene sequit formaliter tu es. igitur tu es tu. igitur a primo ad vltimū seq̃r qđ si tu differens a te tu es tu. et formaliter. et si sic tunc seq̃r formaliter. tu differens a te. igitur tu es tu. et tu nō es tu. et vltra forma iter seq̃r tu es tu et nō es tu. igitur tu es tu vel

baculus stat in angulo et tu nō es tu. pñs cōsequentia. qđ prima pñs pñtis seq̃r ex prima pñe añtis. qđ bñ seq̃r tu es tu. igitur tu es tu. vel baculus stat in angulo. et scđa pñs pñtis seq̃r ex scđa añtis tāqđ ab eodē ad idē. igitur tota ista copulatiua seq̃r formaliter ex illa copulatiua qđ est añs. et tñc vltra seq̃r formaliter tu es tu vel baculus stat in angulo. sed tu nō es tu. igitur baculus stat in angulo. qđ arguit a diffinitione cū destructione vñius pñtis sup alia partē. igitur a primo formaliter seq̃r. tu differens a te. igitur baculus stat in angulo. qđ oēs pñtie itermedie sunt bone et formales nō variate. qđ aut aliqñ sibi filius in forma nō valeat pbat. qđ hec nō valet hoc differt ab hoc. igitur hoc ē hoc. et hoc nō ē hoc. demonstrādo i añte forē et platonē in pñte. et tñ ibi ē filius forma. qđ est filius terminorū discretio i vñā sicut i alia. filius quāritas et qñtas et suppo. et qñscūqđ pñtetas vñius termini ē in vñā etiā et i alia cōsiliis. et ē cōsiliis modus significādi. igitur iste sunt filium forma. et pñia apđ eos qđ ponūt formā pñtie attēdi solū penes ista tā notata qđ dicūt istas pñias ēē filii forma. hō currit. igitur aīal currit. hō currit. igitur lignū currit. ¶ Itē ista pñia ē bona. hō currit. igitur risibile currit et hec nō ē bona. hō currit. igitur rudibile currit. et iste sunt filii forma. igitur et c. ¶ Item hec pñia nō ē bona et formalis nō si hō currit. risibile currit. nec ista. nō si animal currit suba currit. qđ oppositē cōtradictorie sūt et nō bone et formales. et tñ istarū pñiarū cōtradictoria pñtis nō pñt stare cum añte. igitur et c. ¶ Itē ista pñia ē bona. hō ē nō hō. igitur capra disputat. et tñ nulla est habitudo inter añs et consequens. qđ ois habitudo qđ est cōsequentia ē cōsecutio. sed nulla est cōsecutio illius ppositionis cū sit de terminis ipñtētib⁹ ad istā aliā. hō nō ē hō. igitur istius ad illā nulla ē cōsecutio nec pñtētia. ¶ Itē he sūt pñe. bōē nullus hō ē nisi aīal ē. et cōtradictoriū pñtis non repugnat añti nec pōt repugnare sic significādo. filii dicat de ista. qđ de est tu es. ¶ Sz pio solutiōe istorū accipiatur primo qđ formalitas consequētie attēditur penes terminorū pertinentiam adinuicem consequentis et antecedentis et proprietatem et ordinem. Ex quo pñs qđ iste pñtie nō sunt filies forme. hō currit. igitur risibile currit. homo currit. igitur

Tractatus

lignū currit. q: nō est filis terminorū p̄tinetia
nec iste tu es. igit̄ tu es tu. tu eris. igit̄ tu eris
tu. q: copule nō h̄nt p̄similes p̄prietates pe/
nitus. Accipias sc̄do q: formalitas p̄s̄e h̄z i se
latitudinē ⁊ vna p̄s̄a ē altera magis formal̄.

¶ Regule generales p̄sequentiarum.

De consequentiis

igit̄ ponitur iste regule. Prima
si p̄s̄a est bona affirmatiua deno/
minata a ly vel si ergo vel igit̄ si
significans ex cōpositione suorū terminorū. h̄ns
⁊ p̄s̄is expressa quorū nullū est multiplex. ⁊
aīis est vey p̄s̄is eius est verum.

Secunda regula. si p̄s̄a est bona
affirmatiua denotata a
ly si vel ergo vel igit̄ significans ex p̄positiōe
suorū terminorū ⁊ p̄s̄is eius est falsum aīis
etiam est falsum.

Sed forte arguit̄ p̄tra. q: sit. a. vna p̄s̄a
bona cuius aīis sit scitū a te ⁊ p̄s̄is
nō sit ab aliquo scitū. sed tibi dubiū. dubites
enī an ex vero sequitur falsum in p̄s̄a bona ⁊
formali. ⁊ p̄z q: ista p̄s̄a est bona vt pono. sci/
ta a te eē bona. q: firmiter credis q: sit bona
⁊ nō decipis in credēdo ⁊ istius aīis est vey
cū aliis p̄ditionibus. ⁊ tū p̄s̄is nō est verū. q:
p̄s̄is nulli vere significat sicut nec suū p̄radi/
ctoriū. iō nō est vey illud p̄s̄is. ¶ Item p̄ illō
p̄s̄is nullus intellectus rectificat. iō nō est vey

¶ Sc̄do arguit̄ sic. ista p̄s̄a est bona for. non
demonstrat. igit̄ hoc nō demonstrat. ⁊ aīis il/
lius est vey in casu. ⁊ p̄s̄is nō pōt esse verum
sic significādo. igit̄ ⁊c. ¶ Iō forte dī q: nō ē
pōtē q: aīis illius p̄s̄e sit vey. q: tunc ē p̄s̄is
esset vey sic significādo. qd̄ tū nō pōt esse ve/
rū sic significādo. vt forte dicitur. ¶ Sed cō/
tra tūc sequitur q: a. ⁊ b. p̄pōnes cōuertuntur
sic significādo. q: iste cōuertitur vt pono. ⁊
a. pōt esse verū ⁊ pōt sciri. ⁊ b. nō pōt esse
verū nec pōt sciri sic significādo. q: si dicitur
ponatur q: vna istarū scias ⁊ alia nō. ista p̄s̄a
stāte sic significādo. ⁊ tūc sequitur q: istius p̄s̄e
aīis est vey ⁊ p̄s̄is falsum. ¶ Tertio sic. q:
sequitur hoc est falsū. igit̄ hoc est falsum. pōnen/
do q: illa sit p̄s̄a mentalis. ⁊ demonstratur p̄s̄is
vtrōbq: ⁊ p̄z q: aīis est vey. q: significat p̄n/
cipaliter q: hoc est falsū cū sit p̄pō mentalis
⁊ hoc est falsum. q: se falsificat. adeo est anteece

dens verum. ⁊ cōsequēs falsus. vt p̄z igit̄ ⁊c.

¶ Et arguitur q: cōtradictoriū p̄s̄is re/
pugnat aīti eiusdē. q: ista repugnat hoc ē fal/
sum ⁊ nō hoc est falsus. q: ex sc̄da sequitur q:
nullū falsum est hoc. Vel in eodē casu arguit̄
q: illa p̄s̄a est bona ⁊ eius p̄s̄is nō est verum
nec falsus ⁊ aīis verū. q: enim p̄s̄is nō sit ve/
rū p̄z. ⁊ q: nō sit falsum arguitur. q: eius cō/
tradictoriū est falsum. q: sequitur nō hoc est
falsum. igit̄ nullus falsum est hoc. tenet p̄s̄a a
cōuersa ad cōuertentē. ⁊ cōsequēs est falsum
q: aliqd̄ falsum est hoc. ¶ Quarto arguitur
sic. q: frustra additur in regulis q: aīis ⁊ p̄se/
quēs sint simplici. ⁊ nō equoca. q: p̄pō equi/
uoca nō est vera nec falsa. igit̄ nulla p̄s̄a ē
cuius aīis aut p̄s̄is sit multiplex. ¶ S̄z ad p̄m/
um dī q: nō dī p̄positio vera ex eo q: ve/
re vel false significet. nec ista est diffō p̄pōnis
p̄positio est oīo vere vel false significans. S̄z
p̄pō est oīo vna. indicatiua. ⁊ p̄fecte ⁊ deter/
minare veri vel falsi sensus demonstratiua. si/
gnificando sic. data enī cōi diffōne. iōz cōce/
dere q: aliqua disjunctiua affirmatiua in casu
est vera. cuius tū vtrāq: p̄s̄a nō est vera. vt ta/
lis rex sedet vel nullus rex sedet. nec v̄z p̄s̄a
ista hec est tibi p̄positio. igit̄ est vera vel falsa
tibi vel dubia tibi. nec sequitur. igit̄ ē v̄e vt false
vel dubie tibi significās. q: forte ista rex sedet
est falsa ⁊ est firmiter credita absq: hesitatiōe
aīis enim est verū in casu ad intellectū positū
p̄ descriptione p̄pōis vere. ⁊ p̄s̄is suata sua
significatione est falsus. Et dī ad sam formu/
lā q: illa nō est descriptio p̄pōis vere. ¶ Ad
sam dī cōcedendo illā p̄s̄am ⁊ dī q: aīis p̄t
ē vey. sed p̄s̄is si pōt esse vey. sic significādo
⁊ cōceditur cōclusiōes ibi illate. s. q: a. ⁊ b.
p̄pōnes cōuertuntur. ⁊ a. pōt esse vey ⁊ sci/
ri. ⁊ b. nec pōt esse vey nec sciri. sic significās
sicut sepe accidit q: multe sunt p̄pōnes pos/
sibiles q: nō pāt esse vere. sicut hec copulatiua
solus for. q: est demonstrat. ⁊ hoc est for. ⁊
hoc nō est for. q: ista sequitur ex ista. solus for.
q: demonstratur est for. ⁊ plato nō est for. ⁊
ita cōceditur q: hec v̄lis pōt esse vera nihil
demonstratur q: uis eius nulla singularis pos/
sit esse v̄a sic significādo. sed ista nūc ē ve/
ra aliqua eius singulari existente. ¶ Item all/
que sunt p̄positiones vere que non possunt
esse false sic significādo. vt puta hoc demon

Consequentiaꝝ

stratur demonstrato aliquo. hoc intelligitur
 in hijs trijs e concedendū in aliquo casu q. a. sit
 vey. b. existēte. nec est concedendū q. antecē
 dēs illius pñe. sō. non demonstrat. igit̃ hoc
 nō demonstrat. sit vey. a. pñs falsus. iō nō ad
 mittat q. a. scit. a. nō. b. existente. b. sic signi
 ficādo. ¶ Ad tertium dicit̃ in insolubilibus.
 ¶ Ad quartū dī q. apud illū q. poneret q. p
 positio plures nō ēēt ppositio sicut posuim⁹
 supra nō oꝝ illud ponere. apd vero cōez opī
 monē opinātū illud. requirit̃ illud. a. ita etiā
 apud ponētes. ppositiōē ypothetīcā nō ēē
 ēlē q̃litate logica nō oꝝ ponere in regula ly
 affirmatiua. sed d. hoc in fine dicit̃. ¶ Tñ
 de pterito regula poni non pōt nec de futu
 ro. sicut nec sequētes. unde nō sequitur ista con
 sequētia est bona a. a. s. eius fuit vey. igit̃ cō
 sequens eius fuit vey. nec sequē ista consequē
 tia est bona a. antecedens eius erit vey. igit̃
 consequens eius erit vey. a. nō sequitur ista
 consequentia est bona. igitur qñ erit aut fuit
 eius antecedens vey. eius consequēs erit aut
 fuit vey. q. forte neutrū vel non vtrūq. erit
 aut fuit vey. etiā non sequitur ista pñā est bo
 na a. a. s. eius fuit vey. igit̃ pñs eius fuit ve
 rū. si eius cōsequēs fuit qñ eius antecedēs fu
 it vey. q. consequēs est vna conditionalis fal
 sa. ¶ Ex predictis patere potest q. possibile
 est q. aliq. consequentia sit bona cuius ante
 cedens sit necessariū a. consequēs impossibi
 le. ut si deus est. igit̃ bō est asinus. signi
 ficet adeq̃te q. si deus est aliqd. est. manente
 pñi significatione pñia. a. ita p3 q. aliq. pñā
 est impossibilis ex cuius ante sequitur pñs eius
 dē. Ex pñctis quoq. cōcludi pōt q. nō d3. p
 regula sustineri q. si aliq. pñā est bona a. ita ē
 sicut significat p a. s. est ita sic significat. per
 pñs eiusdē. p3 q. ista pñā est bona. si deus ē
 nulla chymera est. a. ita sicut q. significatur
 p a. s. a. nō est ita sicut significat p pñs. sic i
 telligendo q. nō est ita q. chymera nō sit si
 cut supra ossum est. Et p hūc modū nō se
 quitur. a. s. illius pñte est vey. igitur ita est si
 cut significat p ip3. p3 i ista pñā. chymera nō
 est. igit̃ chymera nō ē bō. q. nō ē ita q. chy
 mera nō ē. Et p idē p3 nō seg. ista pñā ē bo
 na. a. nō est ita sicut significat p pñs. igit̃ nō
 est ita sicut significat p a. s. p3 i ista pñā. de
 us est. igit̃ chymera nō est. Et sicut nō sequi

tur de presenti sic nō sequitur d. pterito aut
 de futuro.

Alia regula est q. si pñā est bo
 na affirmatiua de
 nominata a. s. significans a. s. habēs a. s. a. s.
 quoy nullū est multiplex. scita esse for
 malis. a. a. s. est cōcedendū ab aliquo. a. cō
 sequens ē intellectū ppositū. a. cū bis bñ scit̃
 q. ex concedendo nō segt̃ nisi cōcedendū tūc
 pñs ab eodē est pcedendū. Sed nō segt̃ hec
 pñā est bona scita esse talis. a. a. s. est ab ali
 quo concedendū a. pñs est intellectū. igit̃ pñs
 est cōcedendū. q. forte creditū est q. a. s. sit
 falsum. aut forte creditū est q. ex cōcedendo
 segt̃ur nō cōcedendū. Et etiā posita ista. hoc
 instans nō fuit a. admissa. deinde durāte tpe
 obligationis. pposita ista hoc instās fuit negā
 da est. a. ita est facta. tunc hoc instans fuit. tñ
 adhuc ista est neganda hoc instans fuit. qua
 re cedat tps obligationis. a. tunc patet q. ista
 forma nō valet. hoc erat sequens exposito. a.
 bene admissō a. antecedēs fuit concedendū.
 igitur a. cōsequēs. imo antecedens fuit cōce
 dendū a. pñs nō tā enim hec cōsequentia est
 bona. hoc instās fuit. igitur hoc instans fuit.
 q. p nullā potentiā posset oppositū pñtis ita
 re cum ante cōpossibilit̃. Et accipiat in di
 cta regula cōcedendū nōsaliter. a. nō partici
 pialiter a. q. accipiēdo pñcipialiter multa ne
 cessaria simpliciter sunt neganda. a. multa i
 possibilīa simplr sunt pcedēda bene rīdēdo.

Ex qua regula sequit̃ alia. s. q. si sit
 aliqua cōsequentia bona de
 nominata a. s. significans a. s. habēs a. s. a. s.
 quoy nullū est multiplex. scita esse formalis
 a. antecedēs est cōcedendū a. cōsequens in
 tellectū ppositū. a. cū bis bene scitū est q. ex
 cōcedendo nō segt̃ur nisi concedendū. a. q. ex
 vero non sequitur falsum cōsequēs nō ē du
 bitandū nec negandum.

Alia regula est q. si pñā ē bona de
 nominata a. s. significans a. s. habēs a. s. a. s.
 a. s. a. s. quoy nullū a. s. scita esse formalis. a.
 pñs ē negādū ab aliquo a. a. s. intellectū ppo
 sitū. a. cū bis bñ scitū ē q. negādū nō segt̃ ni
 si ex negādo. tūc ē a. s. ab eodē negandū.

Ex qua sequitur alia q. si conse
 quentia est bona affir
 mativa denominata a. s. significans a. cetera.

Tractatus

hñs antecedēs tē. quoz nullū tē. scita esse formalis t pñs ē intellectū ppositū t cū hñs bene scitū q ex vero nō seqt falsuz. t ē pñs negandū. tūc añs nō est ab eodē dubitanduz nec cōcedendū t capis hic dubitandū pro eo cui d3 dubie respondi ab aliquo.

Alia regula est q si pñā bona tē. significans tē. hñs tē. quoz nullū tē. scita esse formalis. t añs est dubitandū. t pñs intellectū ppositū. t cū hñs scitū est q ex nullo vero seqtur falsuz. tūc pñs nō est negandū.

Alia regula est q si pñā est bona tē. si significans tē. hñs tē. quoz tē. scita esse formalis. t pñs est dubitandū. t añs est intellectū ppositū. t cū hñs bene scitū est q ex nullo vero sequit falsuz. tūc antecedēs est negandū in vel dubitandū.

Sed contra forte arguit q ponatur q añs istius pñe bone hō currit. igitur risibile currit. sit tibi positū. scitū esse tale. t a te bene admissuz t pñs tibi depositū. tūc ista pñā est bona t añs est concedendū. t tñ pñs est negandū. Secundo q ponat q ista hō est asinus principaliter significet deū ēē. tūc ista pñā est bona deus ē. igit hō est asinus t añs est pcedendū t pñs nō. S3 ad primū d3 q stāte illo casu añs illius pñe est cōcedendū qz positū t bene admissum. t pñs est cōcedendū t nō negandū. qz nō seqtur est depositū t admissuz. igit est negandū. sed o3 plus assumere ad cōcludendū q pñs sit negandū. f. q sit bene admissuz scitū esse tale tē. sed hoc ipsi posito repugnant. quia nunq ē eodē ppositio cōcedenda t neganda respectu eiusdē ridentis t respectu eiusdē obligationis t sensus. Ex qbus p3 nō seq añs illi? pñe scite esse bone tē. cū alijs pñiculis. ibi positus ē cōcessuz. igit pñs ē cōcedendū. sed o3 q sit bñ cōcessuz. ¶ Ad sedm d3 q apd eos q eodē mō rādendū dicunt infra tps t extra ad ppositionē quā ponimus suā significatio/nē variare. t dicunt istā esse negandā hō est asinus qñis sit necessaria. qz ex cōi mō negaret. addendū fore in regula q pñā nō ēēt bona. pp aliā ppositionē a priori factā. S3 apd eos q rident ad ppositiones fin eaz qñita tē sicut infra dicet. añs illius pñtie est cōcedendū t pñs. qz s3 istū modū oē simplr necessariū est cōcedendū. vtz aut cōcedat qñ

proponit aut nō. infra dicendū est. Ex qbus p3 istas formas nō valere. ista pñā est bona affirmatiua denotata tē. significans tē. hñs tē. quoz nullū tē. cuius añs est scitū. t pñs est intellectū a te. igit pñs est scitū a te. qz forte creditū esset a te q ex vero seqtur falsuz. t posio q nō esset alia. ppō ab ista pñā vel ci? pre. ois ppositio scita a te est affirmatiua. igitur nulla scita a te ē negatiua scires añs t bene scires istā pñam ēē bonā cū alijs pñiculis t tñ nō seqtur pñs ēē scitū. qz repugnat pñs sciri apud eos q ponunt pre supponere ppositione cuius est ps. ¶ Itē nō seqt ista pñā ē bona cū particulis positis scita ēē talis. cui? añs est scitū a te vel scitū ēē vez. t bene scis q ex nullo vero seqt falsuz. igit pñs est scitū a te esse vez. qz forte repugnat pñs sciri. vt i ista pñā bec. ppositio nō est scita a te ēē vera igit bec. ppō nō ē scita a te esse vera demon/strādo vtrobiq pñs. pñs aut nō est ppositio falsa. qz eius cōtradictoriū est falsuz. t nō p̄t illud cōsequens sciri a te esse vez. Ex qbus p3 q est aliq. ppositio q nō pōt ab aliquo sciri esse vera sic significans.

Sed pro regula teneat q si ē aliq pñā bona tē. denotata tē. significans tē. hñs tē. quoz tē. scita ēē bona. t añs est scitū. t pñs est intellectū. t nō repugnat ipm sciri. t scitur bene q ex nullo vero sequitur falsum. t cōsideratur sufficienter d3 cōsequēte. tūc pñs est scitū. t ita dicatur. si añs est scitū esse vez cū illis pñiculis datis q pñs est scitū esse vez. Ex quibus p3 illū nō esse bonū modū arguendi. f. bec cōsequētia ē bona denotata tē. significans tē. habens tē. quoz rū tē. t eius añs est intellectū a te. igit eius pñs est intellectū a te. qz si fieret pñā cui? antecedens ēēt latinū. t pñs grecū. q sciret ēē bona añs in casu est intellectū. t pñs. nō potes. n. credere tu p verā relationē cui firmiter assentires q illa pñā ēēt bona vt ista. hō currit. igit antipos trech. Cōsiderās ēt su pradē videbit q bec pñā n v3. a. ppō scit a te. igit tu scis sic esse sicut. a. ppō significat a. ppō et sicut. significat scis. a. ppōnē significare. nec cōtra seqtur. tu scis sic esse sicut. a. ppositio principaliter significat. t sicut. a. ppositio principaliter significat scis. a. significare. igit a. ppositio scitur a te. forte. n. re/

Consequentiarum

pugnat a. propositione sciri. et quoniam non repugnat adhuc tamen non sequitur quod sicut a. principi paliter significat scire esse. quod forte ista propositio non significat esse. sed non esse.

Item pro regula teneat. quod si propositio est bona et denominata et significans et habens et quod scita esse bona et propositio est intellectus et nescitum. et non repugnat ipsi nesciri. et scitur bene quod ex nullo vero sequitur falsum. et consideratur sufficienter de antecedente et propositio. etiam ante est nescitum. Sed bene forme modo valent. ista propositio est bona et scita esse talis et. et ante est dubium. igitur propositio non est negandum. nec sequitur ista consequentia est bona scita a te esse bona et. et utraque pars antecedentis est a te dubitanda. igitur propositio non est a te negandum. pro de antecedente talis consequentia tu curris. vel nullus rex sedet. sed rex sedet. igitur tu curris. Item non valet iste modus arguendi. ista consequentia est bona et. et maior est a te bene concessa. et minor est dubitanda. igitur propositio non est a te negandum.

Si consequentia et denominata et habens et significans et ante eius est possibile propositio sciri est possibile. hoc tamen non sequitur in propositis a ly nisi denotatis. quod in illis reperitur ante possibile et propositio impossibile ut nihil est nisi deus est. nunquam tamen sequitur quod ex possibili sequitur impossibile. quod consequens illius non sequitur ex antecedente.

Alia regula. si consequentia est bona cum alijs particulis. et antecedens est necessarium propositio est sciri necessarium.

Alia regula. si consequentia est bona cum alijs particulis. et consequens est impossibile antecedens est impossibile.

Alia regula. si consequentia est bona et. et consequens est contingens ante est contingens vel impossibile.

Alia regula si consequentia est bona cum illis quinque particulis et aliquid sequitur ad consequens illud idem est aptum natum sequi ad antecedens eiusdem.

Alia regula est. quod si consequentia est bona cum illis quinque particulis. et aliquid antecedit ad antecedens illud est aptum antecedere ad consequens eiusdem. Ex quibus regulis sequitur correlarie quod arguendo a primo antecedente ad ultimum consequens in co-

sequentia affirmatiuis denominatis a ly si vel ergo et. consequentia est bona et formalis dummodo consequentie intermedie sunt bone materiales vel formales. Sed forte arguitur contra. quod hec consequentia est bona. tu curris. igitur tu curris vel homo est asinus. et tu non curris. quod arguitur a parte totius disunctive affirmatiue significantis ex compositione suorum terminorum ad ipsam disunctiuam. et ultra sequitur tu curris vel homo est asinus. et tu non curris. igitur homo est asinus. a disunctiua cum de constructione vnius partis super alteram partem et tamen non sequitur de primo ad ultimum quod si tu curris homo est asinus. Secunde sic. quod ista consequentia est bona. pater est. igitur filius vel filia est. et sequitur filius vel filia est. igitur suus pater est. aut sua mater est. et tamen non sequitur a primo ad ultimum. quod si pater est suus pater aut sua mater est. Tercio. quod sequitur tu curris. igitur tu curris vel tu es asinus et etiam sequitur tu curris vel tu es asinus. sed tu non curris. igitur tu es asinus. et tamen non sequitur a primo. quod si tu curris tu es asinus. Sed pro his dicitur quod arguendo a primo antecedente ad ultimum consequens sic arguendum est quod consequens precedentis consequentie eodem modo significet prout est consequens prioris consequentie quomodo significat prout est antecedens subsequentis. et idem termini significant in vna sicut in alia. et ideo primus argumentum non procedit secundum. quod variatur relatio. et si eadem stet relatio ubique. et omnes consequentie intermedie sunt bone. et antecedens eius est verum propositio eius est verum. et requiritur etiam quod precise illud quod est consequens precedentis consequentie sit antecedens sequentis. et per consequens patet responsio ad tertium argumentum etiam.

Alia regula est quod si aliqua consequentia est bona propositio stat cum antecedente illa eadem ita re potest cum consequente eius.

Alia est quod si aliqua propositio est bona et. et aliqua propositio repugnat consequenti illa est apta nata repugnare antecedenti. Sed forte contra arguitur. quod aliquid est propositio bona et. cum propositio repugnat aliquid propositio que non repugnat antecedenti. ut ista propositio que est propositio huius propositio est necessaria simpliciter. igitur homo

Tractatus

est asinus. demonstrato eius pñte p subm añ cedētis. q: si nō sit bona tūc cōtradictoriū cō sequētis pōt stare cū añte sic significādo. 7 tē stabūt ista sūt sine noua ipositiōe terminorū bec est necia que est pñs huius pñe 7 nullus hō est asinus. quo dato p3 q cōtradictoriū pñtis stat cū añte eiusdē 7 tñ ista pñtia est bona. 7 nō stat cū pñte eius cūm cōtradictoria nō stent simul. ¶ Itē bec pñia est bona adeq te significans sū cōpōsitiōe suoz terminoz igit tu es asinus. 7 pñadictoriū pñtis stat cū añte 7 nō cū pñte. igit 7c. ¶ Sed ad bec si mul respondebitur infra.

Alia regula si pñia est bona 7c. 7 argui tur a cōtradictoriō pñtis ad cōtra riu añtis illa pñia est bona.

Alia regula si pñia est bona 7c. 7 argui tur ex cōtradictoriō pñtis cū alte ra pmissarū ad cōtradictoriū alterius pmissē principalis pñtia est bona.

Alia regula si pñadictoriū pñtis alicui pñtie repugnāt añti cū illis pñcul illa pñtia est bona 7c.

¶ Regule pñculares penes supius 7 inferi?

Scamus nūc q inferi? est illud q su

d pñia se pōt hñe ex significatiōe qz bz terminū aut terminos sūm re cta lineā pñdicamētālē. ¶ Supe

rins est illud qd ex significatiōe quā bz pōt hñe terminū aut terminos sub se sūm suā line am rectā pñdicamētālē. Ulterius accipit q de quocūqz pñdicat aut pñdicabile est inferius de eodē sūm est pñdicabile superius.

Ex quibus seqt ista regla. ab ite rior: ad suū supi? as firmatie sine distributiōe vñ cōfusiōe. sic q to tale extremū añtis sit sūm totū extremo pñtis 7 hoc p se. pñia est bona. sed nō seqt. tu vidī st istuz. 7 iste fuit papa. igit tu vidīst papaz. nec seqtur. pōt esse q iste hō sit albus. 7 iste hō est niger. igit pōt eē q hō albus sit niger q: nō est iste terminus iste vel istā sub isto ter mino papā nec sub isto termino hō. nec sunt in eadē lineā pñdicamētālē vñ nō inferius per se. 7 hoc sufficit. nec seqtur sor. incipit esse al bus. igitur sor. incipit esse coloratus. deus inci pit esse hō. igitur deus incipit esse suba. nec se gtur. sor. inquātum homo est risibile. igit sor.

inquātum aīal est risibile. nec sequt. oīs hō pter sor. currit. igitur oīs hō pter hoīez cur rit. Itē nō sequt. si tu es hoc aīal demīfato asino. tu es asinus. igit si tu es aīal tu es asi nus. nec seqtur tu cognosceis hoīez. igit tu co gnosceis aīal. nec seqtur. sor. ē terminus discre tus. igitur homo est terminus discretus. q: i nulla itaz totale extremū est sub totali extre mo. Item nō seqtur tu es dñs platonis. igit tu es aliqd platonis. nec sequt tu es scolaris bononiensis. igit tu es hō bononiensis. ita ē nō valet pcludēt tibi 7 cuilibet cōcludenti ti bi tu es idē. igit alicui 7 cuilibet cōcludenti ti bi tu es idē. Itē nō seqtur aliquo maiori te 7 quolibet minori te tu es minor. igit aliquo 7 quolibet minori te tu es minor. ita ē nō se quit aliquo minori te 7 quolibet maiori te tu es maior. igit aliquo 7 quolibet minori te tu es maior.

Secunda regula est q arguendo ab inferiori ad suū supe rius affirmatiua addita dictione exclusiua a p te subiecti v3 pñia. vt tñ hō currit. igit tñ ani mal currit. s3 nō a pte pñicati. copulīs vñ ver bis cū pñdicatis. nō aliūde cōfusiōe existenti? synonymis subiectis. subiectis vero addito si gno vñ affirmatiua arguendo ab inferiori ad suū superius cū istis pñculis in prima regula positis v3 pñia. vt oīs hō est aīal. igit oīs ho mo est substantia.

Affirmatiue aut arguēdo a su periori distributo cū illis pñculis. 7c. cū cōstantia subī ad suū i ferius est pñia bona. sed nō v3 nisi cū cōstātia addit subis eiusdē tps. vñ nō sequt. oē aīal currit. igit oīs hō currit. nec seqtur. xps non incipit eē suba. igit xps nō incipit esse hō. 7 nō seqtur. in. a. instanti tu eris oīs hō. 7 pla. erit hō. igitur tu eris plato. q: d3 addit cōstantia eiusdē tps cū determinatiōe ad idēz tps p: o quo verificat maior. 7 nō sequt. oē vidēs hoīez est homo. igit oē vidēs platonē ē hō nec seqt qz asin? hoīs currit. sed pla. est hō. igit quilibet asinus plōnis currit. nec seqtur oīs hō albus currit. pla. est hō. igit pla. cur rit. sed tñ cū cōstātia totalis extremi sub tota li extremo concludit.

Negatiue aut arguēdo ab infe riori ad suū superius ne

Consequentiaꝝ

gatione postposita nō pcedente dictione in-
pediente. cū constantia totius extremi vt pri-
us intelligendo. valet pñā. sed nō sequitur hoc
creās platonē nō est deus. ⁊ plato est hō. igitur
hoc creās hoīem nō est deus. ita. et nō se-
quit. videns sor. nō est homo ⁊ sor. est hō.
igitur vidēs hoīem nō est hō. q: forte nullus
vidēs sor. est hō ⁊ tñ oē vidēs hoīes est hō.
¶ Itē nō sequitur tñ suba nō ē accidēs. ⁊ oīs
suba est aliquid. igit tñ aliquid nō ē accidēs.

Arguēdo aut a superiori distribu-
to negatiue ad suū infe-
rius intelligendo vt prius cū constantia ⁊ sine
constantia vꝝ pñā. vt nullū aīal currit. igitur
nullus homo currit. sed nō sequit xps nō in-
cipit esse suba igitur xps nō incipit esse hō.

Arguēdo a superiori ad suū inferius
a pte subiecti subiectis
addita dictione exclusiua negatione preposita
valet pñā vt nō tñ aīal currit. igitur nō tñ
homo currit. ⁊ a pte predicat. subis addito
signo vli vt nō oīs homo est coloratus. igit
nō oīs homo est albus. ⁊ intelligitur vt pri-
us ista regula.

Sed cōtra primā regulam forte
arguit. q: nō sequitur
sor. est aīal. igit sor. est corpus. ⁊ arguit ab i-
feriori p se ad suū superius. igit ⁊ c. patꝝ pñā ⁊
pbatur añs. q: in casu est añs verum. ⁊ pñs
falsus sic significando. ponat enī gratia argu-
mēti q̄titate cōtinuā distingui a re quāta quo
dato. ponamus q: non implicet contradictio
nē quantitatem sortis separari ab eo ⁊ tunc
arguitur q: sor. est animal. q: est aīal rationa-
le cum sit homo ⁊ tñ non est corpus. q: sor.
non est longus nec latus nec profundus. añs
arguitur q: non est quātus. igitur ⁊ c. ¶ Itē
forte negat ista cōsequētia. sor. nō est longus
nec latus nec pfundus. igitur nō est corpus.
q: dī forte. q: sor. est corpus substantiale. ⁊ nō
est corpus quantitatuū. nec in illo casu cōce-
ditur q: sor. non sit quātus. q: est quātus q̄-
titate discreta. ¶ Sed contra q: tñc sequitur
q: sor. nō sit aliqd vñū. sed sor. est numerus
infinītus separatꝝ actu q: si pcedit. arguitur
tñc contra regulā q: nō si sor. est aīal sor. est
substantia. Itē si in illo casu sor. est corpus per
idē sequit q: ego ⁊ tu sumus vñū corpus sub-
stantiale ⁊ vna substantia. ⁊ q: oēs spere cele-

stes simul sumpte sūt vñū corpus. ¶ Secūdo
illa pñā nō est bona. sor. est homo. igit sor. ē
aīal. q: si esset bona hoc maxime esset q: iste
terminus aīal est magis cōis q̄ iste termin⁹
hō. sit igit grā argumētū i duplo cōlor q̄ iste
tminus hō. ¶ Sꝫ cōtra q: iste tminus aīal aut
est in duplo cōlor q: in duplo plura aīalia si-
gnificat q̄ iste terminus hō. aut q: iste termi-
nus aīal aīalia duarꝝ speciez significat ⁊ iste
terminus homo aīalia vñius speciei. non pri-
mo modo q: infinita animalia significat ly ho-
mo. q: p infinitis aīalib⁹ supponit ly homo
in ista homo intelligit. nec etiam est in duplo
cōmuniō. q: aīalia duarꝝ spērūm significat.
q: tunc si plures spēs generarēt animalū iste
terminus fieret magis cōis. aut si infinitas spe-
cies significaret infinite cōis erit. sed cū infini-
tas significet spēs animalū ymaginabiles. igit
tur sequit q: sit in infinitū cōis ⁊ consequen-
ter sequit q: iste terminus suba nō est magis
cōis q̄ iste terminus animal cū vterq: illorū
sit infinite cōis. ¶ Tercio arguit sic. hec pñā
non valet hec est quātitas discreta. igit hec
est quātitas. ⁊ hic arguitur ab inferiori ⁊ c.
igitur ⁊ c. pꝝ pñā. ⁊ pbatur añs. q: si ista va-
leret maxime cēt ppter regulam istaz dictā
sed arguitur q: non. q: iste terminus quāti-
tas non est terminus superior ad istū termi-
nū quātitas discreta. q: ponatur quātitate nō
distingui a re quāta ⁊ sequit q: oīs q̄titas ē
quātitas discreta. ⁊ econtra. oīs quātitas di-
creta est quātitas. igit non de pluribus spē-
bus est p̄dicabilis. iste terminus quātitas q̄
iste terminus quātitas discreta. igit iste termi-
nus non est superior ad illū. ⁊ si sic igitur illa
pñā non tꝝ p regulā illā. ¶ Quarto sic nō se-
quit iste est binarius. igit iste est quātus vel
quātitas. ⁊ arguitur p regulā. igit ⁊ c. pꝝ pñā
cū minori ⁊ arguitur q: maior ē vco deinō
strato binario qui est. b. c. intelligētie indiuisi-
biles. ⁊ tñc patet q: totū añs est vez ⁊ pñs
falsus. q: si iste binarius est q̄tus vl q̄titas.
igit iste binarius ē magnus pñs falsū ⁊ pñā
pꝝ. q: si iste binarius est quātus vel quātitas
iste binarius est magnus aut magna quan-
titas. pñs falsum. q: non est magnus respe-
ctu minoris quantitatis cum nulla sit inimo-
nec respectu maioris quantitatis. q: precise ē
magnus respectu minoris quantitatis. aliter

Tractatus

sequitur qd idem est magnum et parvum respectu eiusdem. ¶ Itē iste binarius non distat a nō quāto. igitē iste binarius nō est magnus nec quātus. q: si distat a nō quāto sequitur qd distat p indivisibile a nō quāto. et distantia i divisibile. qd est ipole. v: si distat a nō quāto distantia divisibili. q: p binariū distat a nō quāto. sequitur tūc qd p indivisibile plus distat a nō quāto iste binarius q: ab unitate. et qd aliq quātitas distat ab alia minori distantia indivisibili pns est falsum. q: binarius minus distat ab vno euz dimidio q: ab unitate alr sequer qd aliq pportio dupla est indivisibil. qd est ipole. ¶ Itē infinite pua ē aliq quātitas. et nulla ē minor illa. igitē illa est infinite pua v: nō magna demonstrata quātitate huius binariū. v: qd ē iste binarius. p: pna cū minori et arguit maior q: infinite pua est aliqua quātitas in hoc cōtinuo. ¶ Item si ista quātitas sit magna et ipsa infinita ipsa est dupla ad sui medietatē. et si sic ipsa ē i duplo maior q: sit ei medietas pns falsū. q: neutra medietas est magna nec aliq est medietas istius binariū. q: nulla intelligentia ē medietas ista: duarū intelligētiarū. ¶ Itē si ille binarius ē quātus sequitur qd ille binarius sit aliqd. t: pna p regulā q: terminus trāscēdēs est supior ad decē generalissimā. ¶ Qui to sic. q: nō sequitur hoc est infinitū. igitē hoc ē quātū. q: dato vno infinito si ipsū est quātus ipsū est magnū. pns falsū. igitē et ahs. et qd pns sit falsū arguit. q: si hoc infinitū sit magnū. igitē magnū respectu minoris v: maioris vel cōlis. t: pna. q: pūū et magnū sē terminū relatiū. sed nō respectu minoris. q: ipz esset pūū. qd nō est verū. q: latitudo puitatis terminat a nō gradu ad gradū infinitū magnitudis. et p idē nō ē h: infinitū magnū respectu maioris. q: tūc est minus isto maioris. nec respectu cōlis est hoc infinitū magnū q: si ab eo auferrat tūc aliqd et ab alio sibi cōli minus erit tūc illud infinitū aliquo alio minus. qd nō cōtingit. et t: pna. q: si ab cōlib: pntis sequētia cōtinua decimas remanētia sē in cōlia et vnu altero minus. tō et. ¶ Sexto si sequit. a. ē pmitas. igitē. a. ē relatio. et arguit p regulā. igitē reglā falsa t: pna et minor. q: relatio est genus generalissimū in pdicamento relatiōis. et arguit maior. q: sit. a. vna pmitas et ponamus qd nullus referat illā pmitatē ad

aliquā filiatiōē. q: nō cōsideret. tūc ē ahs verū et pns falsū. q: sequitur. a. ē relatio. igitē aliqd refert. mediatē. a. relatiōē. q: relatio est actus sui quē referēs v: referibile ē. et valet pna ista sicut hoc. a. ē actio. igitē aliqd agitur. ¶ Septio nō sequitur. a. ē duplū ad. b. igitē. a. est relatiū ad. b. et arguit p regulā. igitē et. p: pna et minor. q: bñ sequitur. a. ē duplū ad. b. igitē. a. b: duplā pportione. ad. b. et vltra. igitē. a. est pportio ad. b. igitē a pmo si. a. ē duplū ad. b. a. ē relatiū ad. b. sed arguit maior. q: posito qd nullus referat. a. ad. b. aut nullus cōsideret et sit. a. bipedale et. b. pedale est ahs v: et pns falsū. ¶ Octavo nō sequit iste erit p: igitē iste erit relatiū. aut p: aliquid. q: ponat qd for. iaceat semē in locū gharōis. de indistatiz moriat. et insudat aia tpe debito i māz semis iacti. et tūc seqt qd v: et qd for. erit p: et tūc nō erit p: aliquid. nec relatiū ad aliqd. q: tūc si for. erit p: aliquid ipse erit p: sui ipsius q: erit ipemet hō generat qd generat q: eadē erit forma penes quā vt dicunt attēdit idēitas numerālis. pns falsū. et. q: tē staret qd tantum pater est et qd idem esset referēs et relatiū respectu eiusdem. ¶ Nonno arguitur sic. q: nō sequit hoc est figura. igitē hoc ē q: litas. et arguit p regulā. igitē et. p: pna et minor. q: figura est in q:ta spē quātatis. et arguitur maior. et ponat qd figura sit res figurata qd verū ē. q: figura est qd termino v: terminis claudit. primo geometrie. et tūc est ahs v: h: ē figura demifato hōie. et pns falsū. f. h: ē q: litas q: hoc ē sba. igitē nō ē q: litas. ¶ Sz hūic forte d: qd nō sequit hoc est figura. igitē ē q: litas sed solū sequitur. igitē hoc ē q: lē. ¶ Sz cōtra q: demonstrata albedine pedaliē lōga est ahs verū et pns falsū. q: albedo nō ē q: litas q: nō est alba. ¶ Vel forte alr af. pna. q: ly q: lē nō est gen? p se ad ly figura. q: pdicatio gnis d: sua spē est cōtialis. sed illa nō est cōtialis. figura est q: litas. q: cōcretū connotat vltra abstractū. et p idē hoc diffinitū q: lē v: q: litas nō ē si perit ad istū terminū q: litas. q: nō p se. et cōtinaliter pdicat de illo. ¶ Decimo sic. q: nō sequitur. hoc est raritas. igitē hoc ē q: litas. arguit tū p regulā. q: raritas et dēstas sūt de fa ipē quātatis. igitē et. p: pna et pbat ahs ponatur. n. q: vna raritas sit vna res rara vt placet multis tūc ahs est v: demonstrata vna sba

Consequentiaz

et pñs falsus. ¶ Undecimo nō sequitur hoc ē forma. igitur hoc ē qñtas. et af p regulā qz forma sine figura ponit p quarta spē qñtatis. et arguitur añs. qz demonstrata forma substantiāli est añs vez et pñs falsus. ¶ Itē oīs qñtas est forma et nō oīs forma est qñtas igitur ista pñā nō t3. ¶ Duodecimo nō sequitur hoc ē scia. igitur hoc ē qñtas. qz demonstrato deo ē añs vez et pñs falsus. et tñ scia ē in pñā spē qñtatis. igitur et c. ¶ Deciotertio nō sequitur hō ē qñte. igitur hoc est accñs. et nō arguitur p regulā. qz ens diuiditur in substantiā et accñs. et accñs in nouē pñs camēta. id accñs est supñs ad ly qñle. ¶ Decimoqñto nō sequitur hoc ē corruptio. igitur hoc est actio. qz dato lumine qd corūpat p absētiā cōseruātis. p3 qz ibi est corruptio et tñ nō est actio q illud lumē corūpat. qz nihil agit ad corruptionē illi luminis. ¶ Decioqñto nō sequitur. a. causat. igitur. a. agit qz mā datū cōpositi causat mātr suū cōpositū et nō agit. cum ipsa nō sit actiua. sed passiua tñ. ¶ Itē decio sexto nō sequitur. a. intelligit. igitur. a. agit et af p regulā qz ista sē vba actiua q sē de pñdicamēto actōis causo. s. et intelligo. ¶ Decio septimo nō sequitur hoc frigeñet. igitur hoc alterabit. qz in casu est añs vez et pñs falsū. ponēdo qz. a. iā sint tres qñte calide p totū vt duo. et vltia ē qñta sit frigida vt duo. et cōdesceñt iste tres qñte calide ad quātitatē vnius qñte. et rareñt ista qñta frigida vsqz ad quātitatē trīum qñtay. sine acquisitione vlt de pñditiōne caliditatis vel frigiditatis. et patet qz antecedens est verum. quia hoc tam nō est frigidum et ali quando fiet frigidum. igitur hoc frigeñet et tñ pñs est falsus. qz sequit alterabitur. igitur aliqz velocitate alteratōis alterabitur. pñs falsus. qz velocitas alteratōis attēditur penes latitudinē qñtatis vlt ipsay qñtatē acqñsitā aut d pñditiā in tāto vlt tāto tpe. sed hoc nō agret ali quā qñtatē in tāto vlt tāto tpe nec ali quā latitudinē qualitatis. igitur nō alterabitur. ¶ Decio octauo nō sequitur hoc pñducit. igitur hoc patitur et arguitur p regulā. igitur et c. p3 pñā ens minor et af maior. qz demonstrata aia q crea tur gratia argumenti ista aia pducitur et tñ nō patitur. qz nulla passione patitur. igitur ipsa nō patitur. igitur et c. ¶ Itē sic nō sequitur. a. cōseruat. igitur. a. agit. sic nō sequitur. a. cōseruatur. igitur. a. agit vlt patitur. p3 hoc da

to vno cōseru. s. e. et vno ab illo cōseruato. ¶ Decimonono nō sequitur nunc nihil fuit et nūc ē vlt fuit aliqñ. igitur aliqñ nihil fuit. qz de monstrato instāti pñti est añs verum et pñs falsus. qz semp aliqd fuit. ¶ Vigesimo sic. qz nō sequitur. a. celū est in hoc. vbi igitur a celū est alicubi. qz demonstrato vbi qd p pñti istā ti h3 vltima spera est añs vez et pñs falsū. qz si. a. celū est alicubi. igitur a celū est in aliquo loco pñs falsum. qz ipera vltima nō est in loco qz nihil eam circūdat. ¶ Vigesimopñmo nō sequitur. a. est in aliquo vbi. igitur. a. est in situ. qz aia tua est in vbi in quo tu es. et tñ nō est in situ in quo tu es. qz situs est adiacentia pñm. sed aia tua nō h3 pñm. igitur ipsa nō pōt h3e sitū. ¶ Itē nō sequitur. a. est vestis. igitur. a. est habitus. qz forte nullus est hitus. ¶ Item nō sequitur. a. est intelligibile. igitur. a. est ens. et tamē arguitur p regulam igitur et c. p3 pñā. et qz ille terminus ens est terminus transcendens vt volo. igitur ly intelligibile nō est supra ipm. sed infra. et af maior. qz chymera est intelligibilis et tñ chymera non est ens. quod si cōceditur arguitur tūc qz aliquis terminus est cōmuniō qz terminus transec dens. qz aliqd est intelligibile qd non est ens. ¶ Item nō sequitur. hec essentia indiuisibilis est trīnarius. igitur hec essentia indiuisibilis est quantitas. et arguitur per regulam igitur et c. patet cōsequētia et minor. et arguitur maior. qz hec essentia est indiuisibilis. et istamet essentia est tres pñone. et tamen ista essentia non est quantitas continua nec discreta. quia tunc essent aliqñe partes alicuius indiuisibilis et sic indiuisibile esset diuisibile. Et ita potest argui ponendo qz homo communis sit multi homines particulares. vt hoc est plato demonstrato homine communi et hoc est sor. igitur sor. est pñs. sed tenendo ista vltia in re d3 sic argui. igitur sor. est illud quod est plato.

Sed ad primā dicit pñbabiliter negando istā cōsequētiā sor. ē aial. igitur sor. est corpus. et dicitur vltra qz ly corpus non est de predicamento substantie sed antiq illū terminū in illa arbore pñposuerūt. pp vocabuloy iopñā. s3 ille terminus corpus ē de pñdicamēto quātitatis. s3 sub substantia possumus imēdiatē ponere hoc cōplexū

Tractatus

Abstracta diuisibilibs. aut hñs ptes. qñis hoc
cōplexū sit cōnotatiū. sed illud cōplexū po-
nitur cū aptio: vocabulo careamus. Uerū-
tū cū ponit q quantitas distingat a re quā-
ta admittat. sed nō admittit q sor. stet sine
quantitate. q: remota vna quantitate succedit
alia. et admisso sine cōtradictione q quanti-
tas separet a sor. et nō succedat alia saltz cō-
tinua. q: de illa sit argumētū. cōcedit q sor.
sit aliqd. et q sor. est substantia. quāuis nō sit
substantia cōtinua. et ex isto nō sequit a fini-
li q tu et ego sumus vnū corpus. et q vnus
corpus sit oēs spere celestes. sed q: argumē-
tū petit difficultatē altiorē. id ipsum in mate-
ria naturali requiratur. Ad secundū dī q iste
terminus aīal nō est magis cōis qz iste ter-
minus hō. nec sunt cōparabiles fīm cōitatez
et si reperiantur auctoritates significantes cō-
munitatis cōparationē. iste sunt fīm modum
loquendi cōez. et nō oīno vere. q: qlibet ter-
minus generalis infinita specie distincta signi-
ficat. ¶ Ad teriū dī q ille terminus quanti-
tas est genus ad illū terminū quantitas di-
sereta. admisso q quantitas cōtinua sit quā-
titas discreta. quāuis de tot predicatur iste
terminus quantitas discreta de quot iste ter-
minus quantitas predicatur. et non sequitur
q iste terminus quantitas nō sit genus ad ly
discreta. q: ly quantitas nō est terminus taz
cōtractus. nec tā cōnotatiū sicut ille termi-
nus cōplexus quantitas discreta. Et etiā est
posterior illo termino quātitas. ¶ Ad quar-
tū dī istā formā cōcedendo. iste est binarius
Istē iste est quātus vel quātitas. Et cū argui-
tur q pñs illius sit falsus. q: si ille binari⁹ sit
quātus vel quātitas ille binarius est magn⁹
dī cōcedendo pñs qeqd sit de pñā. Et cū dī
si iste binarius est magnus. aut est magnus
respectu maioris vel minoris. et c. dī q iste
binarius est magnus respectu magis magni
et ineq̄lis. Et cū arguit q idē esset magnus
et parū respectu eiusdē cōcedit q idē ē ma-
gnū et parū respectu eiusdē qd ē minus ma-
gnū. et magis parū qz certū datum. puta
qd ē maius eo. Et cū vltra arguit q iste nu-
merus nō ē quātus. q: nō distat a nō quāto
negat aīis. q: iste numerus p binariū distat
a nō quāto. et cū arguit seq q p indiuisibile
plus distat a nō quāto qz distet ab vnitatē. dī

q excessu indiuisibili plus distat a nō quan-
to. qz ab vnitatē ad bonū intellectu. et sic ter-
narius numerus q est tres intelligētie p idi-
uisibile distat magis a nō quāto qz binarius
iste. ¶ Uñ iste ternarius distat. i. excedit istū bi-
nariū indiuisibili distātia sine excessu. Et cum
arguit ē q iste binarius nō sit magnus nec
paruus. q: infinite parua ē aliq quantitas et
nulla ē minor ista. igit ista ē infinite parua. ne-
gat maior. et cū arguit q infinite parua ē aliq
quātitas cōtinua illud cōcedit. sed ex illo nō
seq q infinite parua sit aliq quātitas. Imo nul-
la quātitas cōtinua ē maior vel minor alia vt
pdictū ē. ¶ Ad alia forma negat ista. i. iste bi-
narius ē quātus. igit iste binarius ē aliquid
nec terminus trāscēdēs de quolibet genere
generalissimo vlr sumpto vere pdicat disti-
guēdo plurale cōtra singulare et vnū contra
multa. ¶ Ad quā formā negat ista pñā hoc
infinitū ē quātū. igit hoc infinitū ē magnū. et
hoc verū ē apud eos q posuerūt qd magnus
et parū sunt termini relatiui et nō termini p-
uatiue et positue oppositi. Sz apud illos q
posuerūt q opponunt positue et priuatiue
et nō relatiue. cōcedēdū ē q oē quātū ē ma-
gnū. et negat pñā. igit si id infinitū ē magnū ip-
sū ē magnū respectu maioris aut minoris
aut eq̄lis. q: ad hoc q aliqd sit magnū suffi-
cit q id beat partē vel partes. ¶ Ad serū dī
q iste terminus relatio pōt accipi vbalr pnt
deriuat a refero refert. et p tūc dicit actualē
relationē. et nō ē genus generalissimū i pdi-
camentō relationis quo ad abstracta. Sz alio
mō relatio ē idē qd respectus nō cōnotādo
aliqz actōez. sz purā bītudīez respectuā ali-
cui⁹ ad aliqd et illo mō ē genus gnālistimū et
ē sicut d istis termīs ppō. cōstructio. oīo. vñ
sicut ē ppō lz nullus pponat. et cōstructio lz
nullus cōstruat. et oīo lz nullus orctfic ē rela-
tio lz nullus refert. et sz istū modū cōcedit
consequētia. i. a. est paternitas. igitur. a est
relatio et negatur illa. a. ē relatio igit aliquis
refert aliqd. ¶ Ad. vij. negat ista pñā. a. est
duplū ad. b. igit. a. ē relatiū ad. b. capiēdo ly
relatiū passiuē. et ita etiā negatur illa. a. lz du-
plum proportionem ad. b. igitur. a. est rela-
tiū ad. b. sed si ly relatiū idem esse q hñs
respectū in se posset id concedi. ¶ Ad. viij.
dicitur q de virtute sermonis non est verus

consequentiaz

q̄ aliquis homo generauit aliquem hominē
nec aliquē hoīem generauit. aut produxit. q̄
forte qñ p̄ducebatur for. nō agebat aliq̄s hō
cuius p̄ductionem. s. qñ infundebat aīa in ma
teriam nec ēt homo generauit hoīem qñ fa
ciebat semen. q̄ sequitur i. a. die generauit ho
minē. igit̄ in. a. die generauit hoīem q̄ fuit in
.a. die aut in eius fine. q̄ terminus sequens
verbū sequitur nām verbi. et adhuc cōcesso q̄
for. generabit illū hoīez generādū aut p̄ducat
illūm hoīem generandū. nō sequitur q̄ for.
generabit scipm. q̄ varietas materie variat
identitatem cōpositi nālis. ¶ Ad. ix. concedi
tur illa p̄sa. hoc est figura. igit̄ hoc est qua
litas. et nō admittit supposito ecludis pri
mo geometrie q̄ ponit abstractū p̄ cōcreto
¶ Alter admissio illo supposito cōcedendum
esset q̄ homo esset qualitas vel q̄ ista spe
cies figura et id quod ponitur p̄ genere gene
ralissimo p̄dicamēti qualitatis nō sunt inuicē
bene ordinata qd̄ credendū et verum est.
¶ Et sicut p̄ r̄sio ad decimū cum arguitur
ista p̄sa nō est bona hoc est raritas. igit̄ hoc
est qualitas. sed admissio supposito d̄ vt pri
us vel q̄ homo est qualitas vt multū inuicē
cōsenserūt. aut q̄ illa ordinatio generū et spe
cierū nō est bene ordinata vel p̄portionata.
¶ Ad vndecimū d̄ q̄ iste terminus forma ē
multū equinocū. ¶ Ad. xii. d̄ q̄ illi termini
scia bonitas. p̄fectio et c. equiuoce d̄r de deo
et de nobis. et ideo vt sic nō sunt in illo p̄di
camento. ¶ Ad. xiii. d̄ q̄ ens diuidi in sub
stantiaz et accidens pōt duobus modis intel
ligi vno modo sic q̄ oēs termini de quibus
p̄dicatur iste terminus ens sunt substantia
les vel accidentales. et per hūc modū accidēs
diuidit̄ in. ix. p̄dicamenta. i. terminus accidē
talis in. xi. genera terminorū sūm d̄ uersos mo
dos p̄dicandi distinctos. ¶ Et capitur hic ac
cidens seu terminus accidentalis p̄ oī terminū
nō p̄dicabili. nō in quid nec in quale essentia
le qui nō est de obliq̄ nec recta linea substantie
et sūm istū modū p̄ q̄ ly q̄le nō est terminus
inferior ad ly accidēs. q̄ vt sic ly accidēs ē ter
minus scd̄e int̄t̄ōis vel sp̄ōis. et ita dicerēt
doctores signorū. Alio mō ens diuidi in sub
stantia et accidēs pōt itelligi q̄ ens p̄dicat̄ in
differēt̄ d̄ oī terminū acc̄tali et de oī terminū
substantiali. et ita accidēs diuidit̄ in. ix. p̄dicamē

ta. q̄ de oībus. s. p̄dicamētis p̄dicatur in cō
creto aut in abstracto. et isto modo cōceditur
q̄ oē albus est accidens. capto ly accidēs p̄ ter
mino prime intentionis vel impositionis. sed
sūm istū modū iste terminus accidēs est termi
nus p̄dicabilis de oī terminū q̄ ē i. aliquo nouez
p̄dicamēto et accidētū. ¶ Et si tūc ar. q̄ albus
ē q̄litas. q̄ ē accidēs. negat̄ p̄sa. q̄ iste terminus
accidēs. s. genera rerū genericē distinctaz si
gnificat. q̄ rex nigri tot gr̄a rerū ponūt ge
neralissime distincta. quot s̄ p̄dicamēta. vñ s̄
istū modū nulla sub̄a est q̄litas nec relatio
est q̄litas. nec aliqua actio vel passio est q̄litas
et sic de aliis abstractis terminis vñus p̄di
camēti de abstracto alterius p̄dicamēti nō p̄
dicat̄. ¶ Ad. xiiii. d̄ q̄ iste terminus coru
ptio et iste terminus remissio et p̄fectio aliq̄
sunt notia verbalia denotantia actuales actio
nes. et isto mō sūm in p̄dicamēto actiōis. et s̄
istū modū hoc argumētū r̄. hoc est remissio
igit̄ hoc est actio. et hoc est p̄fectio. igit̄ hoc ē
actio. et p̄cedit̄ q̄ illud totū lūmē in isto casu
nō corūpitur. ita nec est ibi aliqua alteratio
q̄ sit actio. q̄ sequitur. hoc alterat̄. igit̄ aliquid
alterat. p̄ p̄sa a passiva ad actiua. nisi dicat̄
q̄ ista alteratio est q̄daz desitio. et ecōtra alio
modo illi termini intensio et remissio sunt ter
mini notiales entia nō de p̄dicamēto actionis
sed de p̄dicamento habitus vl̄ relationis si
gnificat̄. vl̄ sūm alios de p̄dicamēto q̄litis
et isto modo nō sequitur hoc est remissio. igit̄
hoc est actio. ¶ Ad. xv. et xvi. d̄ q̄ isti termi
ni cāre intelligē desinere impedire nō sūm d̄
p̄dicamēto actionis. q̄nis sint vba actiua s̄
grammaticos. q̄ imposuerūt illa verba actiua
p̄pter modū primo eis occurrētem in p̄side
rādo eorū significata. sed sūm veritatē nō seq
uitur. hoc intelligit̄. igit̄ hoc agit vl̄ patit̄. nec se
quitur. a. videt. b. agit. a. agit vl̄ patit̄. q̄ deus
intelligendo nō agit aut tu vidēdo nō pateris
frequēter nec agis. nec p̄ quolibz instanti ces
sante visibili cessat in organo visio cāra. sed p̄
t̄ps pl̄erna. Sed isti termini intelligere desi
nere. videre et c. p̄prie sūm de aliquo p̄dicamē
to iam inuenito vel inueniēdo. sed nullū p̄dica
mētū iā inuēntū facit p̄dicationē cōntinēz de
illis terminis. p̄p̄issime sumptis. ideo et c.
¶ Ad. xvii. p̄cedit̄ ista p̄sa. hoc fr̄igescit. igit̄
hoc alterabit̄. et p̄cedit̄ q̄ illud magna velo

Tractatus

estate alterabitur. Et ultra dicitur quod velocitas motus alterationis quod non est de se alteratio sed per accens non attenditur penes latitudinem vel forme multitudinem acquisitam aut deperditam. sed penes determinationem in isto casu est attendenda velocitas secundum se. sed infra de hoc dicetur. **¶** Ad xviii. dicitur quod anima patitur terminative et non proprie sicut et conservans ponitur per eam efficiere quod vis nihil efficiat. et ita aliquid conservat et nihil agit. et conservat aliquid et nihil patitur. **¶** Ad xix. patebit statim. **¶** Ad xx. et xxi. dicitur quod refertur inter ubi locum et scitum. quod locus est superficialis circumdatus. et ubi est respectus immobilis quod movetur ad aliquid fixum verum vel imaginatum. si tunc est adiacentia vel propinquitas prior. Ex quibus patet quod ultima spera non habet locum quod ubi habeat ubi. et non movetur motu locali sed motu ubi. Ex quo patet quod si vultur ista. scilicet hec spera est alicubi. igitur est in aliquo loco. Et per hoc patet quod non sequitur. a. habet aliquid ubi. igitur a. habet aliquid si tunc et patet quod tu non es in tuo situ. quod tu non es in tua prior adiacentia. Et sicut deum est de ubi et de loco. ita dicendum est de quando et de tempore. Et ideo conceditur quod aliquando nihil fuit. quod in aliquo nunc nihil fuit. puta in instanti presentis. si tamen terminus supponens respectu verbi de preterito solus pro eo quod fuit supponat. quod credimus esse verum. negat quod aliquando nihil fuit. sed per aliquid fuit. **¶** Ad aliud de veste patet. **¶** Ad aliud dicitur quod iste terminus intelligibile supponit solus per eo quod est si cut probatum est supra et non est magis eodem. sed eadem et multi sunt termini quod sunt eadem eorum terminis transcedentibus. sicut sunt isti termini. perfectum intelligibile. imaginabile. et generaliter omne distinctum ex contradictionis complementis est eadem eorum vel saltem eius partes de tot sunt predicabiles ut quod est ens est habet vel non habet. et sic de aliis. **¶** Ad ultimum cum dicitur quod hec eadem est numerus. igitur hec eadem est quantitas potest probabiliter negari priora. quod numerus equivoce dicitur de deo et creaturis sic scia equivoce dicitur de deo et qualitate etc.

¶ Regule circa hypotheticas veras et apparentes.

Accipiamus

primo quod conditionalis bona est consequentia denotata a ly nisi vel a ly quoniam. quod aliquando sunt per nisi. cuius contradictionis presentis potest repugnare antea aut potest esse

synonima cum una tali sine nona impositione dum fuit de terminis expressis. **¶** Secundo accipiat quod omnis conditionalis bona est propter necessitatem quod patet ex primo accepto. **¶** Ex quibus sequitur tertium quod quilibet conditionalis infert conditionaliter cum nota necessitatis presentis de filiabus terminis. vel sequitur. si tu curris tu disputas. igitur necio si tu curris disputas. quod non potest esse quod antea sit verum sic significans et non sit necessarium cum omnis conditionalis vera sit necessaria per primam suppositionem. **¶** Item quod omnis simpliciter mala est in polis. quod propter necessitatem nunquam potest esse falsa sic significando. propter tamen falsa potest incipere esse necessaria sic significando. ideo aliquando priora falsa si simpliciter potest esse vera sic significando. Ex quibus sequitur quod hi casus non sunt poles. cum ponitur quod si rex sedet scias regem sedere. et si nullus rex sedet scias nullum regem sedere. si non est pole quod for. erit liber si obtulabit sermo et quod for. erit servus si obtulabit libero. quod omnes iste conditionales sunt implexes. **¶** Item non est pole quod si for. profertur. propter omnes vult quod omne currere est asinus. et si profertur singulare quod ipse erit currere et si hoc aliis

Quibus

bitis sit prima regula quod a copulativa cuius prima pars est conditionalis denotata a ly si significans ex copone suorum terminorum et secunda est antea illi conditionalis aut convertibile cum illo ad presentis aut ad convertibile cum presentis versus priora. ut si habet currit habet movetur. sed habet currit. igitur habet movetur. si tamen si habet currit. habet movetur. sed risibile currit. igitur habet movetur aut risibile movetur.

Secunda

regula a copulativa cuius prima pars est conditionalis denotata a ly si significans ex copone suorum terminorum et secunda pars est contradictionis presentis aut convertibile cum eo. ad contradictionem antea aut ad convertibile cum illo versus priora. ut si aliquis habet currit aliquis homo movetur. sed nullus habet movetur. igitur nullus habet currit. Si tamen si asinus currit. asinus movetur. sed nullum rudibile currit igitur nullum rudibile movetur.

Alia regula

a copulativa cuius prima pars est conditionalis denotata a ly si significans ex copone suorum terminorum cuius presentis est propter copulativa coposita ex presentis et contradictionis antea cedentis ad contradictionem presentis versus priora. ut si tu curris tu moveris. et tu non curris. igitur tu non moveris. quod antea conditionalis cuius non potest

Consequentiarum

verificari ante sine ante. sic significando. hinc aut illo ante. p copulativa non v3 consequentia.

Item ac conditionalis denotata ut prius ad distinctionem compositam ex contradictione non ante et ante illius conditionalis v3 ante. ut si tu curris tu moveris. igitur tu non curris vel tu moveris. et contra a distinctione composita ex contradictione ante et ante date conditionalis ad conditionalis v3 ante. qz sic sp. ante talis ante est necessarium sicut et illa distinctione. aut saltem contradictionem illate distinctione repugnat conditionalis. Ex quo p3 qd aliquid est distinctione necessaria. cuius utraque pars est contingens. et una alteri impertines sicut ista. tu non curris vel tu moveris. qz ipsa sequitur simpliciter necessario.

Item a conditionalis ut prius cuius ante est mere negativum et ante affirmativum ad conditionalis composita ex eodem ante et contradictione ante et ante conditionalis v3 ante ut si tu non curris tu disputas. igitur si tu non curris tu non disputas. patet hec regula. qz ex negativa non sequitur affirmativa quoniam pariter sequitur negativa sibi contradictoria. Et quo p3 qd conditionalis ponit aliquid. qz conditionalis simpliciter ponit sicut ad eam sequitur.

Item quelibet conditionalis simpliciter falsa denotata ut prius cuius ante est mere negativum. et ante mere negativum infert conditionalis composita ex eodem ante et contradictione ante et ante si homo non currit. homo non disputat. igitur si homo non currit. homo non disputat. qz nunquam posset per aliquam potentiam verificari ante isto ante ex ante falso.

Item quelibet conditionalis falsa simpliciter cuius ante est impertines ante infert conditionalis composita ex eodem ante et contradictione consequentia.

Sed incidit dubium

utrum conditionalis aliquid ponat in esse. cuius de prius qd nulla conditionalis necessaria ponit aliquid. p3 qz ista. si antipus est albus antipus est coloratus. est necia nihil ponens. et ita est de quolibet alia. igitur et. p3 ante et minor. sed arguitur maior. qz nec ad istam formaliter sequitur atbedine esse nec antipum esse. nec coloris aliquid esse igitur ista non ponit aliquid. **Item** si nihil nec aliquiter esset adhuc si antipus esset albus antipus esset

coloratus. igitur conditionalis necessaria nihil ponit in esse. **Et** si forte arguitur. qz ista est necessaria. si antipus est albus antipus est coloratus. ad equare significans qz si antipus est albus antipus est coloratus. igitur necessarium est qz si antipus est albus antipus est coloratus. **Item** ad alia si antipus est albus est coloratus sequitur illa. deus est et propositio ponit quicquid ad ea sequitur. igitur et.

Ad primum negatur

consequentia. et per se negat qz propositio ponit quicquid ad illa sequitur. s3 propositio ponit quicquid ea sequitur vi et forma suorum terminorum. Et ultra de quo nulla conditionalis contingens ponit aliquid ut si hoc non fuit tu curres. qd aliqui erit necessaria sic significando. Et de ultra qd aliquid conditionalis simpliciter falsa ponit aliquid. et tunc quibus una categorica sicut hec si tu non differs a te tu differs a te. qz sequitur si tu non differs a te tu differs a te. igitur tu differs a te. vel tu differs a te. et ultra tu differs a te vel tu differs a te. igitur tu differs a te. tenet qz consequens sequitur ex utraque parte distinctione antecedentis. igitur a primo. si tu non differs a te tu differs a te. igitur tu differs a te.

Silr hec ponit contradictionem. si tu non es homo tu es asinus. qz sequitur si tu non es homo tu es asinus. igitur tu es homo vel tu es asinus. ex qua distinctione sequitur qz tu es homo. qz generaliter ex quibus distinctione cuius una pars est impolitis sequitur alia pars principalis sine illa sine rit politis sine ipolitis. igitur a primo sequitur. si tu non es homo. tu es asinus. igitur tu es homo sequitur et si tu non es homo tu es asinus. igitur si tu non es asinus tu es homo. et consequentia. qz ex opposito sequitur oppositum. et ultra sequitur si tu non es asinus tu es homo. igitur si tu non es asinus. tu es homo et consequentia per penultimam regulam. et ex illo consequente sequitur ista distinctione. tu es asinus vel tu non es homo. ex qua distinctione sequitur ut prius qz tu non es homo. igitur a primo si tu non es homo tu es asinus. igitur tu non es homo. **Et** potest etiam argui qz quelibet conditionalis simpliciter falsa ponit aliquid. quia ista si homo currit fortis disputat. et sicut hec. ita quelibet ponit aliquid. quia sequitur. si homo currit. fortis disputat. igitur si homo currit. fortis non disputat. et sequitur. si homo currit. fortis disputat. igitur

Tractatus

si hō currit sor. disputat. & sor. nō disputat. & ex isto pñte sequitur q nullus hō currit. vñ sor. nō disputat. & sor. disputat. ex q sequitur q nullus hō currit. q: vna pars disunctiue est vna copulatiua impossibilis. sequitur etiā si hō currit. sor. nō disputat. & sor. disputat. igitur si sortes disputat vel sortes nō dispu-
tat. & sortes disputat. vel aliq hō currit. ex q disunctiua sequit. q aliquis hō currit. q: al-
tera pars eius est impossibilis. igit a primo sequitur. si hō currit. sortes disputat. igitur
sortes disputat. & sor. nō disputat. ¶ Itē argu-
itur q ista conditionalis sit impossibilis simplr
q: bñ sequitur si hō currit sortes disputat. igitur
necessario si hō currit. sortes disputat. &
ex pñte sequitur q necessario nullus hō cur-
rit. vel sortes disputat. qd est impossibile. q:
ista disunctiua nō pōt esse necessaria sic signi-
ficando. nec eius contradictoria impossibilis
significando sic. Et sicut iā dictū est de cōdi-
tionali denotata a ly si ita est dicendū de de-
notata a ly nisi. vel quin. q: quilibet simplici-
ter falsa contradictione includit. ita etiā rōna-
lis yppothetica simplr falsa aliquid ponit. q:
contradictione includit sicut hec. tu nō differis
a te. igitur tu differis a te. & deducit eodē mō
cōtradictio inferendo disunctiua cōpositā ex
cōtradictorio pñtis & antecedente illius rati-
onalis. q: regule que sunt vere de rationali
sunt vere de cōditionali denotata a ly si quo
ad cōsequentia. De cōditionalibus autē deno-
tatis a ly nisi vel quin nō tenent simplr di-
cte regule. de talibus. n. verū est q pñs con-
ditionalis denotata a ly nisi vñ quin nō sequit-
tur ex antecedente. q: huius conditionalis. nul-
lus homo currit. nisi asal currit. pñs nō legit-
ur ex antecedente. sed ista propositio q ponitur p
pñte sequitur ex contradictorio propositionis
que ponitur pro antecedente. ¶ Et hoc suf-
ficit ad hoc q ista sit vera. Ex quo pñ illam
pñam nō valere. iste sunt due ene qñ pñia
cōuertuntur & pñia. & iste significāt iuxta cō-
positionē terminorū. igitur iste conuertuntur
pñtet de illis. nullus hō currit. nisi asal cur-
rit. & nullus hō currit si asal currit. Et nunc
nō coratur vtrum propositio rationalis falsa
vel cōditionalis sit pñia aut habens pñia & cō-
sequens fin veritatē. Sed pp breuitatē sepe

voce illā ppositionē q immediate precedit notā
conditionalis seu rōnalis añs & reliquū pñs.

Copulatiua

ex com-
positio-
ne suorū terminorū significāte ad
alterā eius partē principales vñ
pñia. Contra quā forte arguitur
q: nō sequitur bipedale videt sor. & tñ plato
videt. ergo tñ pla. videt. q: ex pñte sequitur. q:
nihil nō pla. videt. qd repugnat añi. alter. n.
pñs nō esset intelligibile. ¶ Itē. nō sequitur
sor. currit. & iste nō disputat. ergo ille nō di-
sputat. q: relatiuū nō est intelligibile sine suo
añte. Sed p his dī q vtraq pñia pñ tenēdo
ly tñ & ly iste relatiue. q: ita intelligibile ē cō-
sequens sicut scda pars añtis tenendo eādē
relationē. ¶ Et si itē cōtra arguit. q: non se-
quitur. homo currit. & hoc pñs est falsum de
monstrando vtrobiq pñs. ergo hoc pñs est
falsum. Idūc infra dicet. ¶ Itē aliqua ē co-
pulatiua necessaria significans ex cōpositione
suorū terminorū cuius vtraq pars est impos-
sibilis. ergo ab ista ad neutram istarū vñ pñia pñ
pñia & arguitur añs. nō tu differas a te. & hō
est capra. sed hūc statim dicitur a pre. princi-
pali impossibili copulatiue significantis & ē.
cuius vtraq pars est impossibilis vel vna est
possibilis & alia impossibilis ad illā copulati-
uā vñ pñia. vt hō est asinus. ergo hō est asi-
nus. & hō est capra. Silr sequitur hō est asi-
nus. ergo hō est asinus & tu curris. Et gene-
raliter qñ vna pars antecedit ad aliā arguē-
do a pre añte ad totā copulatiuā vñ pñia. vt
rex sedet. igit rex sedet & rex sedet. Qñ etiā
vtraq pars copulatiue conuertit eū alia ab
vtraq parte ad ipsam copulatiuā vñ pñia.

Item a copulatiua ad disunctiua fa-
ctā ex eisdem partibus valz pñia
vnde sequitur rex sedet. & nullus rex sedet.
ergo rex sedet vel nullus rex sedet. q: minus
requiritur ad veritatē disunctiue qñ ad veri-
tatē copulatiue. q: ibi requiritur vtriusq par-
tis veritatis. hic autē sufficit veritas alterius.
Omnis. n. copulatiua ex cōtradictorijs facta
est impossibilis. & ois disunctiua ex contradi-
ctorijs facta est necessaria.

In parte disunctiue significantis ex
cōpositione suorū terminorū
rū ad ipsam disunctiua vñ pñia. vt tu curris

Consequentiaꝝ

ergo tu curris vel tu disputas. **¶** Et si forte arguitur cōtra. q: nō sequitur hec disiunctiua est falsa. ergo hō est asinus vel hec disiunctiua est falsa. vtrōq; de mōstrando cōsequēs huic infra dicetur.

¶ Itē a disiunctiua cuius vtrāq; p̄s ē sūp̄ possibilis inferēdo aliā. siue illa fuerit possibilis siue impossibilis v3 p̄na. vt tu differs a te vel hō est asinus. ergo hō est asinus. ⁊ vltra. hō est asinus vltu differs a te. igit̄ tu differs a te. sicut tu differs a te vel baculus stat i angulo. ergo baculus stat in angulo. et cā est. q: in talibus semp̄ oppositū consequentis repugnat antecedenti.

¶ A disiunctiua cuius p̄tes p̄n cipales cōuer tūnt inuicē ad quālibet eius p̄tē v3 p̄ntia. vt hō currit vel risibile currit. ergo risibile currit. et cū vna p̄s disiunctiue afficēdit ad aliā ab illa disiunctiua ad p̄tē cōsequētē v3 p̄na. vt tu curris vel tu es. ergo tu es.

¶ Itē a disiunctiua cū destructione vnius partis super alterā p̄tem valet p̄na.

¶ A causalī cuius vtrāq; p̄s est affirmatiua ad alterā ei⁹ p̄tē v3 p̄na. vt q: tu es aīal rōnale tu es hō. ergo tu es aīal rōnale. ⁊ etiā tu es hō. Ex quo sequit̄ q: a cālī cuius vtrāq; p̄s est affirmatiua ad copulatiuā ⁊ disiunctiua cōpositā ex cōsilibus p̄tibus v3 p̄na. s3 nō seq̄t nisi vtrāq; p̄s sit affirmatiua. vt nō seq̄t. tu curris nō q: tu disputas. ergo tu curris ⁊ tu disputas. q̄s vni seq̄tur. ergo tu curris. q: negatio nō negat ante se ⁊ nō est oīs cālīs bona p̄na. ⁊ nō sufficit ad veritatē talis q: vtrāq; pars sit vera. sed vltra requirit̄ q: significatū antecedētis sit cā significatū p̄ntis sūm aliqd̄ quattuor genēz causāz aut q: termini propositionis immediate sequētis ly. q: importent cāz significatū termini aut terminorū alterius propositionis. ⁊ sūm hunc modū procedunt demonstrationes pp̄ quid ⁊ nō primo modo. q: in optima demonstratione idē est significatū antecedentis ⁊ p̄ntis. vel requiritur q: termini propositionis immediate sequētis ly. q: sint naturaliter p̄iores vel saltē vnus respectu cuius arguet si prior. ⁊ nō superior. vt q: a. p̄ dicit. b. b. p̄ducit̄ ab. a. ⁊ q: tu es aīal rōnale tu es hō. sicut negatū. q: p̄cis caret p̄n-

mone p̄scis nō resp̄rat. Itē q: tu nō es hō tu nō es risibilis. **¶** Et si forte arguit̄. cōtra q: illa est vera. q: tu es risibilis tu es risibilis ⁊ nō est vera sūm aliquē istorū trium modorū ergo ⁊ c. patet cōsequentia ⁊ maior arguit̄ q: sequitur q: tu es homo tu es risibilis. ex go q: tu es risibilis tu es risibilis. negatur cōsequentia. pp̄ significationem causalitatis illius termini. q: etiā nō valet cōsequentia ab inferiori ad suū superius cū ly. q: sicut nec cū ly si. q: non sequitur. q: tu es homo tu es risibilis. ergo quia tu es suba tu es risibilis.

¶ Ad possibilitatem ^{copu-} latue requiritur q: quelibet pars sit cōpossibilis alteri. ⁊ q: oīs collectivē sint cōpossibiles.

¶ Ad necessitatem ^{requirit̄} q: vtraq; pars sit necessaria.

¶ Ad necessitatem ^{vero dis-} iunctiue requiritur q: vna eius p̄s sit necessaria vel vna alteri repugnet.

¶ Ex temporali ^{cuius vtrāq; p̄s} est affirmatiua sequitur vtrāq; pars. vnde sequitur. tu moueris quando tu curris. ergo tu curris ⁊ tu moueris. Ex illa regula sequitur q: omnes tales casus nō sunt possibiles. quibus ponitur q: quādo rex sedet scias regē. ⁊ q: nūlus rex sedet scias nullum regē sedere. q: ex illo casu sequitur q: rex sedet. ⁊ q: nullus rex sedet. ⁊ ita non est possibile q: quādcunq; p̄fert vniuersalis p̄positio. omne currēs sit aīnus. ⁊ quando p̄fert singularis tu sis. currens. Ex quo sequitur q: a temporali cuius vtrāq; pars est affirmatiua ad copulatiuam ⁊ disiunctiuam cōpositā ex cōsimilibus partibus v3 p̄sequētia. vt tu cucurristi quādo tu disputasti. ergo tu cucurristi ⁊ disputasti. ⁊ nō sufficit q: i tali tēporali vtrāq; pars sit vera. sed requiritur plus q: vtrāq; pars veri sit p̄o tempore vel mēsurā ⁊ ordine sūm q: per suā notā denotatur. sed non v3 econtra vt patet a copulatiua vel disiunctiua ad tēporalē. q: stat nullum quādo esse quādo. aut tēporalis vna pars esset negatiua nō infer tur vtrāq; eius pars. q: in talibus contingit q: tēporalis est vera cuius altera pars est fal-

Tractatus

ta. ut tu es qñ nō fuiti. A locali cuius vtraq; pars est affirmatiua sequitur vtraq; eius pars s copulatiua ⁊ disiunctiua. ⁊ nō eōuerso eomodo quo dictū est prius d temporali. ut tu es ibi vbi ē plato. ergo tu es ⁊ plato est ⁊ nō eōuerso.

Sed a locali cuius altera pars est negatiua nō sequit vtraq; pars. q; i talibus cōtingit q; localis est vera. ⁊ tñ vna ei⁹ pars ē falsa. ideo nō sequitur tu es ibi vbi pla. nō est. ergo pla. nō est.

A comparatiua cui⁹ vtraq; pars ē affirmatiua ad vtraq; eius partem. ⁊ ad copulatiua ⁊ disiunctiua compositam ex similibus partibus v3 consequentia ⁊ nō eōtra. ut tu es albus ita sicut plato. est albus. ergo tu es albus. ⁊ pla. est albus. tu ita curris sicut asinus volat. ergo asinus volat. sed non valet altera parte existente negatiua aut vera q; ut pla. nō est albus sicut tu es albus. ergo pla. non est albus. q; forte tu nō es albus. Et ita dicendū est q; ab aduersatiua ⁊ expletiva ad vtraq; partem. valet consequentia. ut tu non curris ⁊ disputas. ergo tu non curris ⁊ disputas. q; si tu non curris sedes. ergo tu non curris ⁊ sedes.

Sed incidit dubium vtrum localis ⁊ temporalis ⁊ comparatiua sint categorice vel ypothetice pro quo accipitur q; illud aduerbiū. quando tantū tempus vel instans significat. ⁊ q; aduerbiū loci ut ibi vel vbi tantum pro loco potest stare. aut p alio vbi in propositione sic significando. ⁊ sic etiam aduerbia similitudinis ut ita. ⁊ sicut tantum modum aut qualitatem significant. Ex quibus sequitur q; iste propositiones cōuertuntur tu es quando pla. est. ⁊ tu es in tēpore vel in instāti. in quo pla. est. ⁊ illa. tu nō es. qñ plato est significat q; tu nō es in tpe vbi in instanti in quo plato est. Ex quo sequit vtra q; ille repugnant. tu es qñ plato est. ⁊ tu nō es in tēpore vel in instanti in quo pla. nō est. q; vna contradicit cōuertibili alterius. Ex quibus sequitur istas contradicere. tu es qñ pla. est. ⁊ tu nō es qñ pla. est. Ex quo sequitur vtra q; illa est categorica. tu non es qñ plato ē. q; si foret ypothetica tēporalis sic significando. ipsa aliquid poneret. sed ipa ni

hil ponit. ideo tē. q; probatur. q; sua cōuertibilis nihil potuit puta illa. tu nō es in tpe vbi in instanti in quo plato est. tē. ⁊ itez hec qñ pla. est tu nō es nihil ponit. ergo ipa non est ypothetica tēporalis. patet cōsequentia ⁊ añs arguit. q; pueribilis eius nil ponit in eē puta hec. in tpe vel in instanti. in quo pla. est tu nō es. Et ita d; de cōparatiua ⁊ locali q; ipse sunt categorice. ⁊ nō ypothetice. ⁊ generaliter p nullus aduerbiū sit ypothetica. ⁊ ly qñ est aduerbiū ⁊ nō cōiunctio. Item pri⁹ ma pars principalis illius for. est ibi vbi ē pla. nō est propositio. nec secunda. igitur illa nō ē ypothetica. p3 pñā. ⁊ antecedēs arguitur. q; prima pars principalis est hoc cōplexus for. est ibi. ⁊ secunda. s. pars est illud aliud vbi est pla. ⁊ hōy neutrum est propositio. ergo tē. p3 cōsequentia ⁊ minor. sed arguitur maior. q; illi termini. ibi ⁊ vbi sunt aduerbia. ergo tenetur in suis propositionibus cū suis verbis. q; aduerbiū non pōt stare in propositione nisi determinans verbū vel participiū. Item p idē hec d3 poni ypothetica. tu es in loco in quo pla. est. ⁊ poni illud nomen cū suo relatiuo pro nota istius ypothetice. sicut ponunt illa duo aduerbia. s. ibi ⁊ vbi. ⁊ si d; negādo consequentiā. q; ille terminus loco. t3 se cum p3 for. q; determinat id verbū. est. Sed illud nihil ē. q; etiā cū verbo prior tenetur ly vbi ut probatū est. Sed forte d; concedēdo q; illa est ypothetica tu es in loco in quo pla. est. Sz cōtra q; oēs tales sunt sillogizabiles quāte ⁊ conuertibiles. oīs homo currit in loco i quo tu disputas. omnis hō est ita albus sicut plato est albus. sed nulla ypothetica est quāta sillogizabilis ⁊ conuertibilis. igit ista non sunt ypothetice. Et si tunc contra arguit q; tunc sequitur istas conclusiones cū veris esse possibiles. qñ quilibet hō infinite velocius currit nullū al' mouetur. dum aliquis hō mo disputat nullus homo pōt loqui. du3 asinus volat ipse nō pōt volare. sicut homo est irrationalis ita nullus est irrationale. vbi chymera est nihil est. Item iste sunt ypothetice omnis homo currit qui est albus for. qui est albus nō est coloratus. q; immediate ex eis sequuntur copulatiue secū conuertibiles s. omnis homo currit. ⁊ ille est albus for. est albus ⁊ ille non est coloratus. q; illud relati

Consequentiaꝝ

unum qui est resolvable in et. et ille illa illud. ex
cōi regula. ¶ Sed pro his dicitur conceden
do illas conclusiones esse veras aut possibi
les. q: ipse sunt mere negativæ. ideo nullo ho
mine disputante concedendū est q: dū quili
bet homo disputat nullus homo pōt loqui.
q: in tempore in quo quilibet homo dispu
tat nullus hō pōt loqui et causa est q: quelibet
propositio mere categorica que non est
negativa cuius verbum principale nō est nega
tiuum. ponit aliquid. et ideo iste sunt vere. Et
p: hec dī ad secundū negando q: iste sint ypo
thetice oīs homo currit qui est albus for. q
non est albus est coloratus. ¶ Et cum argui
tur. iste valēt ypothetice. ergo iste sunt ypo
thetice negatur consequētia. q: oīs categori
ca foret ypothetica si ista forma valeret sic si
gnificans. Dicitur autē q: iste non equivalet
ypothesis. q: ly qui nō habet resolu in ly et
et ille illa illud. q: nō v3 forma. oīs hō currit
q est albus. ergo oīs hō currit et ille ē albus.
q: ly q se tenet ex parte subiecti. vñ non refert
inter has oīs homo currit q est albus. et om
nis homo qui est albus currit. vt probatum
est supra. Similiter non refert inter has aliqd
differt ab aliā qd nō differt ab hōie. et aliqd
qd non differt ab hōie differt ab ali. referen
do ly qd in vtraq: ad ly aliquid. q: ly qd in
vtraq: se tenet ex parte subiecti. et etia3 sicut
vna est probanda vel iprobanda ita et alia.
¶ Pro quo est notandum q: illa regula que
ponit q: ly. qui habet resolu in ly. et. et ille il
la illud per modū cōsequētie. h3 intelligi vbi
nō fuerit confusio et distributio aut negatio
reddens propositionē negativā. et sō ly q ali
qn habet resolu in ly vel et ly ille vt for. qui ē
albus nō est coloratus. ergo for. nō est albus
vel ille nō est coloratus. et cā est q: contradi
ctoriū huius for. qui est albus nō est color
atus puta illud for. q est albus est coloratus. eg
uilet vñ copulatiue cuius vtraq: pars est af
firmatiua. et sō ista for. qui est albus nō est co
loratus. equivalet vñ disunctiue cuius vtraq:
pars est negatiua. Sed talis propositio for. q
nō est albus nō est coloratus. in qua sunt due
negationes fin duo verba equivalet vñ dis
unctiue. cuius prima pars est affirmatiua. et
secunda negatiua huius. for. est albus vñ for.

nō est coloratus. Et cā est q: contradictoriū
huius for. qui non est albus non est colorat
est hoc for. qui nō est albus est coloratus. et
hoc equivalet vñ copulatiue cuius prima ps
est negatiua. et secunda affirmatiua huius. s. for.
nō est albus et for. est coloratus. ideo illa for.
qui nō est albus nō est coloratus equalet dis
unctiue cuius prima pars est affirmatiua et
secunda negatiua. huius. s. for. nō est albus vel
for. est coloratus. Et quib3 sequitur istas cō
cedendas antip3 qui necessario fuit nō po
tuit esse chymera q: necessario erit non pote
rit moueri for. qui ē vbiq: nō est alicubi for.
qui est rome non est substantia nec accēs. q:
ponatur q: for. non sit. et sunt conclusiones
vere.

Sed aliud dubium incidit vtrū
disiunctiua composi
ta ex contradictorijs contingentibus sit ma
gis possibilis vel vera q3 aliqua eius pars. et
ita de alijs propositionibus generaliter que
rit an vna sit altera magis possibilis vel ma
gis vera. Et arguitur q: vna propositio sit al
tera magis possibilis. vel q: vna latitudo pos
sibilitatis subito deperdatur vel veritatis. q:
signata latitudine possibilitatis vel veritatis
sub aliquo gradu intensiōis latitudinis est
hec possibilis et vera. hoc instans est demon
strato instanti presentis. et nō immediate post
hoc erit illa vera. vel possibilis. ergo subito
deperdetur ista latitudo possibilitatis vel ve
ritatis sub aliquo gradu sub quo iam sila est
vera et possibilis vsq: ad non gradum. Sed
huius forte dicitur q: in instanti presenti sub in
finite modico seu remisso gradu possibilita
tis vel veritatis est illa possibilis et vera. Sz
tunc arguitur sic. illa iam infinite remisse est
possibilis. et ante hoc non infinite remisse pos
sibilis erat. ergo ante hoc fuit vna proposi
tio alia magis possibilis aut saltim poterat es
se sic significando qd fuit secundum proban
dum. ¶ Sed huius forte dicitur q: ipsa conti
nue erat infinite remisse possibilis. ¶ Sed cō
tra. quia pari ratione quelibet propositio con
tingens ad vtrumlibet infinite remisse possi
bilis est. consequens est falsum. quia signata
ista disiunctiua. hoc instans non est. vel ista.
rex sedet. vel nullus rex sedet. tam possi

Tractatus

bilis est ista q̄ est vna eius pars. cū ipsa non sit possibilis nisi ppter ptem. ⁊ pp qd vnu qdē tale ⁊ illud magis vl' eque. ¶ Itē sic tā polis est illa ppō. rex sedet. q̄ politer ipsa p̄t verificari. ⁊ tā polis est ista ppō. rex est for- tissimus hoīuz q̄ ipsa p̄t verificari. s̄ magis ⁊ facilius p̄t illa. rex sedet verificari q̄ illa alia ergo est magis possibilis.

Sed pro his dicitur

la ppō est magis vel minus possibilis. antve ra alia nec aliqua est latitudo veritatis aut pos- sibilitatis fm intētionem accidentalez. vñ l3 po- tentia distinguere a re potente ⁊ veritas a re vera qd nūc nō pono. adhuc illa accide- tia nō sunt intēfabilia nec remissibilia. qz nō ē ppriū relationis suscipere magis aut minus fm qd est relatio. ¶ Et si dī vterius qd veri- tas est ipsa res vera vel signū verū. Et falsitas est ipsa res falsa vel signum falsum. Ex qui- bus sequitur qd veritas est pars falsitatis ⁊ ne- cessitatis est pars contingentie ⁊ impossitas est pars necessitatis ⁊ necessitas est pars im- possibilitatis.

Restat adhuc vt vi

an a singularib⁹ sufficiēter enumeratis ad su- am vlem valeat p̄na. Et arguitur qd nō. qz nō valet hoc argumētuz for. nō est hō. ⁊ pla. nō est homo. ⁊ cicero nō est hō. ergo nullus homo nō est hō. ⁊ hīc arguit a singularibus sufficiēter enumeratis. igit̄ ⁊c. ponat. n. qd nō sint plēs hoīes q̄ illi tres pz tūc qd arguit a singularibus sufficiēter enumeratis ad suā vlem iō ⁊c. ⁊ illa p̄na nō v3 qz forte eras erit aīis verū ⁊ p̄ns falsū sic significando. ¶ Sed huic dī qd nō valet p̄na a singularibus suffi- cienter enumeratis ⁊c. nisi ponatur. ⁊ sic de singulis. ¶ Sed contra. qz non valet p̄na iun- eta illa particula ⁊ sic de singulis. qz nō sequi- tur for. currit. ⁊ pla. currit. ⁊ cicero currit. ⁊ sic de singulis. ergo quilibet homo currit. qz posito qd viginti homines currant de quorū numero sint for. plato cicero. ⁊ decem quie- scant. tunc illud aīis est verum. ⁊ p̄ns falsus qz for. currit. pla. currit. cicero currit. ⁊ sic de aliquibus singulis hominibus ergo for. cur- rit. plato currit. cicero currit. ⁊ sic de singu- lis. patet p̄na. quia hoc nomen singulis non

est signum vniuersale. cū hec nō sit vniuersa- lis. singuli homines currunt. sicut nec illa bi- ni homines currunt. aut trini mouentur.

¶ Sed huic forte dicitur qd illa p̄na nō valet sed in aīte est addendum ⁊ sic de oībus sin- gulis. ¶ Sed contra. qz aut iste terminus. ⁊ sic de oībus singulis significat solūmodo oēs illas singulares. aut oēs istos hoīes singula- res qd s̄. aut p vūc modū significat for. currit pla. currit. cicero currit. ⁊ sic de oībus singu- laribus. s̄. qd oēs homines currant. si primo mo- do pz qd illa p̄na nō valet. vt pbatum est in prima forma. sedō aut modo semp assumit falsum in aīte. ⁊ assumit semp plūqz sit pro- bandum. nec arguitur a singularibus. sed a singularibus ab vna ppōne que se sola intēf p̄ns. ¶ Sed huic forte dicit qd in illis singu- laribus debet assumi in aīte talis ppō. ⁊ isti sunt oēs hoīes. Sed cōtra. qz nō sequit non p̄mittitur denarius iste. nec p̄mittit iste de- narius. ⁊ isti sunt oēs denari. ergo nō p̄mit- titur denarius. qz in calu aīis est verus. ⁊ cō- sequēs falsum. Item nō sequitur contingen- ter hoc contingens ad vtrūlibet est. et contin- genter hoc contingens ad vtrūlibet est et ista sunt oīa contingentia ad vtrūlibet. ergo con- tingenter omne contingens ad vtrūlibet est. aīis. n. est verum. et p̄ns falsus demonstrans omnibus contingentibus ad vtrūlibet. qz ne- cessario omne cōtingens est ad vtrūlibet. Itē nō sequitur cōtingēter iste homo est et con- tingenter iste homo est. et isti sunt oēs hoīes ergo cōtingēter oīs homo est. Item nō seg- tur ista ppō vniuersalis est falsa. ⁊ ista ppō vlis est falsa. et iste sunt oēs ppōnes vies. ergo oīs propositio vniuersalis est falsa posi- to qd non sint alie propositiones vniuersales q̄ iste. omnis propositio vniuersalis est falsa et omnis chymera est. Item ponatur qd pre- dicatum istius. omnis homo est animal sup- ponat determinate. remanente significatione suorum terminorū sic scilicet qd ly omnis dī- stribuat subiectum ⁊ non confundat predi- catum. tunc patet non sequi. iste homo est ani- mal. ⁊ iste homo est animal. ⁊ isti sunt om- nes homines. ergo omnis homo est animal quia aīcedens est verum. ⁊ consequens est falsum. cū ly animal stat determinate. ¶ S3 forte arguitur qd illa sit vera quilibet homo

Consequentiarum

est animal. dato qd ly animal supponat deter-
minate. quia aliquis homo est animal. et ni-
hil est homo qm illud sit animal. ergo omnis
homo est animal. tenet consequentia ab expo-
nendis ad expositam. Item caplatur vna sibi
similis in voce puta hec. quilibet ho est aial
in qua ly aial stat confuse tm. et sic prima. se-
cunda. b. et arguitur sic. b. propositio est vera
et ex. b. sequitur. a. ergo. a. propositio est vera
p3 pna et minor et maior arguitur. qz quel-
bet singularis. a. sequitur ex singulari. b. et cui-
libet supposito tam. a. qz. b. correspondet tua
singularis. ergo. a. sequitur ex. b. p3 pna et mi-
nor ponitur et maior arguitur. qz eadez oino
sunt singulares veritatz. Item no sequitur in-
cipit hoc instans esse. et hoc instans est omne
instans. ergo incipit omne instans esse. qz de-
monstrato instanti. pnti est antecedens veru
et pna falsum. Item no sequitur. nec iste ho
est ois ho. nec iste ho est omnis homo. et isti
sunt omnes homines. ergo nullus homo est
omnis homo. qz ponatur qd subm istius. ali-
quis homo est omnis homo. supponat cofu-
se tm. et remaneat aliorum terminorum signi-
ficatio. et sequitur qd aliquis homo est omnis
homo. sicut illa. omnis homo est aliquis ho.
qz subiecta et predicata et copule conuertun-
tur. et similis suppressio terminorum. et pro-
cisdem. ergo et. Item non sequitur ista. non
tantum hoc aial est homo. nec tantu hoc aial
est homo. et sunt oia animalia. ergo no tantu
animal est homo. qz antecedens est verum et
pna falsum. Item no sequitur nec iste ho
preter sor. est aial. nec iste ho preter sorte. est
aial. et isti sunt oes boes. ergo nullus ho pre-
ter sor. est aial. qz antecedens est necessarium
et pna contingens. aut impossibile. sicut est ois
sum. vbi de exclusiuis est acti. Item non se-
quitur cognoscitur iste ho. et cognoscitur. iste
homo. et isti sunt omnes homines. ergo cogno-
scitur omnis homo. qz antecedens est veru
et consequens falsum in casu. vbi non habea-
tur signum vniuersale in mente qd stat cu to
to antecedente.

Et ideo ad dubium dicitur qd a sin-
gularibus sufficienter enu-
meratis non adducitur sua vniuersalis d sor-
ma. nec a singularibus sufficienter enumera-
tis cum sic de omnibus singulis. vel cum ta

li constantia. et isti sunt oes boes. vel oia aia-
lia. qz fallit in exclusiuis. in exceptiuis in de-
struentibus se. in propositionibus. cum ter-
minis ad actum mentis pertinentibus. prece-
dentibus. vt promittitur. cognoscitur. et c. et
modalibus. et non valet. et no valet genera-
liter precedente termino compositione impor-
tante. vt sunt tales incipit et definit. nec valet
de forma vbi fuerit propositio vniuersalis in
q predicatum supponat no cofuse tm. In ali-
is aut terminis arguendo a singularibus suf-
ficienter enumeratis ad sua vniuersale cum
debito medio valet argumentum vnde bene
sequitur. iste homo non currit. et iste homo
non currit. et isti sunt omnes homines. ergo
nullus homo currit. demonstrando p subm
ipsius minoris boes pro quibus supponit
subiecta singularium acceptum. Veruta-
men no valent iste. isti boes no currut. et isti
homines non currut. et isti homines sunt om-
nes homines. ergo nulli homines currunt
qz posito qd sint quattuor homines quoz duo
currant. et duo quiescant. et per vtruzq subz
demonstratur vnus homo currens et vnus
homo non currens. est antecedens verum et
consequens falsum. nec sequitur iste homo
non currit. et iste homo non currit. et no sunt
plures boes. qz isti. ergo nullus homo cur-
rit. qz no existentibus istis. antecedens est ve-
rum. et consequens falsum. Et sicut no valet
consequentia generaliter a singularibus suffi-
cienter enumeratis ad suam vniuersale. mo-
tam dicto. ita non valet generaliter pna. cum
medijs ab vniuersali ad suas singulare. in ca-
sibus et terminis supra nominatis. et in simi-
libus. vnde no sequitur. incipit ois ho esse sor.
sed sor. est ho. ergo incipit sor. esse sor. nec seq-
uitur. incipit ois asinus currere. sed brunellus e
asinus. ergo incipit brunellus currere. qz ita
qd incipiat ois asinus currere et nihil incipiat
currere. sicut etiam no sequitur promittitur
omnis denarius. iste est denarius. ergo. pmit-
tatur iste denarius. nec sequitur. nulla propo-
sicio singularis est vera. ista est propositio sin-
gularis. ergo ista no est vera. demonstrando
qis vtrouqz. nec sequitur. ois ho preter sor.
currit. sor. est ho. ergo sor. preter sor. currit.
nec sequitur. contingenter omne intelligens est
deus. hoc est intelligens. ergo cōtingēter hoc

Tractatus

est deus. et sic de alijs. Ex quibus sequitur quod aliqua vniuersalis est vera. cuius quilibet singularis est falsa. et cuiuslibet supposito subiecti correspondet sua singularis. Et aliquid est vniuersalis necessaria cuius quilibet singularis est impossibile. ut ista. tunc omne ens est ens. Aduertendum tamen quod multe sunt vniuersales quibus non possunt assignari multe singulares voce et significatione. quia subiecta non habent supposita. sicut hec. omnis sol est sol. aut quia forte non habent singulares ex toto correspondentes. sicut iste quilibet homo currit. infinitus numerus est finitus. Aliqua sunt vniuersales quibus non possunt assignari multe singulares sicut ista. omnis chymica est. omne ens intelligitur. et hoc stat cum predictis. Indefinita quoque predicto modo ex suis singularibus inducitur disiective cum debito medio tam affirmative quam negative. ut iste homo non currit. vel iste homo non currit. et isti sunt omnes homines. ergo homo non currit. sed sine medio non sequitur negative arguendo sic. Iste homo non currit. vel iste homo non currit. et sic de omnibus alijs. ergo homo non currit. nec ex supposito praeter seque oppositum antecedentis. ut sic arguendo omnis homo currit. ergo iste homo currit. et sic de singulis aut de omnibus alijs. Sed in descendendo vel ascendendo ab indefinita ad singulares disiective intelligendo ut prius cum debito medio valet consequentia. Ab vniuersali ad suam particularem aut indefinitam. nisi argumentum fuerit cuius terminis spectantibus ad actum mentis. aut cum terminis importantibus compositionem. quales sunt illi termini incipit et desinit precedentibus et quales sunt termini modales. et non fuerint propositiones destruentes se valet praemissa. sicut sequitur omnis homo currit. ergo homo currit sed non sequitur. cognoscitur omnis homo. ergo cognoscitur aliquis homo. aut aliqua homo. nec sequitur. incipit omnis homo esse forte. ergo incipit homo esse forte. Item non sequitur. continenter omne intelligens est deus. ergo continenter intelligens est deus. nec sequitur omnis propositio particularis de tertio adiacente est falsa. ergo aliqua propositio particularis de tertio adiacente est falsa. posito quod non sit aliqua propositio particularis. nisi consequens. aut aliqua eius pars. sed de hoc infra dicendum est. Ex quibus sequitur quod duo contraria in certo casu sunt si-

va. sicut iste. incipit omnis homo esse forte. non incipit homo esse forte. cognoscit omnis homo. si cognoscit aliquis homo vel aliqua homo. contingenter omne intelligens est deus. et non contingenter aliquod intelligens est deus. Sequitur ultra quod duo subcontraria sunt simul falsa in casu. ut illa incipit homo esse forte. et incipit homo non esse forte. Ex quibus sequitur ultra quod maior est oppositio contradictoria quam contraria. quia contraria praeter coniectare in veritate et in falsitate. contradictoria autem nec in veritate. nec in falsitate convenire praeter. Arguendo autem a simili vel exemplo. cum sufficiens capta fuerit similitudo ex ea parte quae debet argumentum valere valet praemissa. ut si hec consequentia sit bona forte. currit. et pla. currit. et forte. et pla. sunt omnes homines. ergo quilibet homo currit. tunc hec praemissa non erit mala sic significando. brunellus currit. et fauellus currit. et brunellus et fauellus sunt omnes asini. ergo quilibet asinus currit. quia a simili est penitus idem modus arguendi. Errat autem frequenter cum creditur modos arguendi similes esse qui tamen sunt dissimiles. Et iste modus arguendi est maxime utilis apud intelligentem. quia rerum comparatio plurimum redit hominem aduertentem.

Explicit tractatus consequentiarum.

Incipit tractatus de scire et dubitare.

Incipiamus

primo quod quilibet res cognosci potest conceptu seu noticia communi. et conceptu seu noticia distincta. per quod conceptus generalis cuiuslibet sui significati est noticia communis. et conceptus discretus sui significati est noticia distincta. sed cuiuslibet rei potest haberi conceptus communis et cuiuscunque rei potest haberi conceptus discretus. quia saltem potest istud ad sensum vel ad intellectum demonstrari. Item accipiamus quod quilibet res cognosci potest noticia incompleta et noticia completa. et hoc per primam partem per ex primo accepto pro secunda etiam notum est. quia sicut cognoscitur forte. incomplexum per istum conceptum forte. ita etiam potest cognosci complere per complexum quod est talis propositio forte. est. neque res aliqua scitur ab homine. nisi per propositionem. et cum res cognoscitur complere per propositionem veram dico istam rem sciri. siue ista propositio per quam cognoscitur sit scientia qua illa res scitur siue

De scire et dubitare

assensus sit ista scientia. sine illa duo simul. Accipitur ultra quod nunquam est talis intentio ens in intellectu actualiter considerante. de ente. aut de for. vel talis conceptus for. quin illi intellectui principaliter significet ens. vel for. et ita generaliter de quolibet conceptu coi. aut discreto. ¶ Item premititur quod conceptus mentalis nunquam aliquid uno tempore naturaliter significat quod non semper significet. quicunque significat. et quod non plura. aut pauciora nunc significat quam significavit. vel significabit naturaliter nec in mente unius plura significat quam consimilis in mente alterius. aliter enim non converteretur iste due propositiones. ois homo currit. ois homo currit. quod una sit in mente for. alia in mente platonis. quod stare quod pro tribus hominibus superponeret et tria significaret in mente platonis et pro tribus aliis diversis superponeret et illa tria significaret in mente for. quod est falsum. Ex quo sequitur quod iste terminus homo significat hominem. et homines significat. et non stat quod iste terminus homo significet hominem et nullum hominem significet. quod accipitur ille terminus homo positus in ista propositione mentali. tu es homo. quod est vera et arguitur. quod iste terminus homo homines significat. quod iste terminus homo in ista propositione pro aliquo homine supponitur. et pro aliquo homine affirmative verificatur. scilicet pro te. igitur aliquem hominem significat. sed nunquam aliquid vel aliqualem in se terminus homo significat. quod taliter. et illud continue significet. ut patet ex nunc premissis. igitur si is hominem significat ipse nunquam significabit hominem quod hominem significabit. et ita de de quolibet termino in quocunque casu. Ex quibus sequitur. quod si hec propositio. ois homo currit. significat omnem hominem currere. etiam omnes homines currere significat. Ex quibus sequitur ultra. quod si tu per istum terminum homo apprehendis hominem etiam per eundem homines apprehendis. quod si tu apprehendis homines per istum terminum homo. iste terminus homo significat tibi hominem. et si ille terminus homo significat tibi hominem. homines tibi significat. ut probatum est. et si homines tibi significat hominem tibi representat. quod significare est potestate cognoscere aliquid vel aliqua vel aliqualem representare. igitur equaliter homines per istum terminum homo apprehendis. igitur a primo si per istum terminum homo apprehendis homines. homines per

istum terminum apprehendis. Et ita arguitur quod si per ista propositionem. ois homo currit. apprehendis omnes homines currere. per eandem etiam omnem homines apprehendis currere. Et causa est. quod terminus hominis indifferenter quodlibet suum significatum significat. et non magis unum individuum quam reliquum. unde non est possibile quod iste terminus ens sit in mente for. quin for. quodlibet ens significet. et unica intellectione for. quodlibet ens apprehendat. et per istum de quolibet homine consideret consideratione coi. ¶ Item volumus accipere quod intellectio vera et simplex est noticia. sicut dicitur tertio de anima. ¶ Item accipit quod ois noticia complexa incomplexa presupponit. Ex quo sequitur. quod si tu cognoscis for. esse tu cognoscis for. et si tu dubitas for. esse tu cognoscis for. quod tu non potes dubitare for. esse. nisi per tale intentionem. et actum for. est in intellectu habitum. et non potes intellectu habere tale terminum for. quod tibi significet for. et per istum apprehendas for. per istum conceptum for. et sic noticia incomplexa de sorte habes per conceptum cui subordinat iste terminus for. in voce vel in scripto. et per istum tu cognoscis for. quod cognoscere sortem non est nisi sortem apprehendere per conceptum cui subordinat. aut saltem subordinari potest talis terminus for. in voce vel in scripto sicut prius. ¶ Item accipit quod nulla res cognoscit incomplexa ab homine. nisi de illa consideret ab eodem. et habeat conceptum istam incomplexa significans. neque aliam res complexa cognoscitur ab homine. nisi de ipsa consideretur. et de ipsa noticia complexa habeat. ¶ Ex quo sequitur quod stat te scire deum esse absque hoc quod aliqua propositio sciatur a te. probatur. quod ponatur quod tu credas firmiter absque hesitatione non deceptus deum esse et nullam intentionem habeas in mente complexam. aut in complexam aliquam propositionem significantem. quod manifeste potest esse. et sequitur tunc te scire deum esse. et nullam propositionem scire. quod de nulla propositione consideras. Itaque capiatur hec propositio per se nota. hoc est. quod sit in mente tua et nulla alia demonstrato uno ente. et sequitur quod tu scis hoc esse illo ente demonstrato. et tamen ista propositio non scitur a te demonstrata ista. hoc est. quia nullus conceptus est in mente qui illam tibi representet ut pono. Item sequitur dato oppo-

De scire

sito q^d a propositio scitur a te. et de a. propositio
tione non consideras. q^d sit. a. propositio p se
nota ut prius. et p^o q^d de illa nō consideras.
q^d si de illa cōsideras. igitur de illa per aliquē
conceptum complexe. vel incomplexe eaz si
gnificantem consideras q^d repugnat dictis
sequitur igitur q^d de ista ppositione non cōsi
deras. et istam scis. ut conceditur. et enī om
ne scire est cognoscere. et omne aliquid scire
est aliquid cognoscere. seq^r q^d ista cognoscis et
sequitur. istam cognoscis. igitur istam cōsi
deras. q^d erat oppositū secunde partis copu
latine. igit^r et c. Et qbus sequitur q^d tū res signi
ficata ut significata est scit. q^d nunq^m aliq^d res
scitur aut cognoscit. nisi per conceptum aut
conceptus istam significantem. aut significan
tes. q^d sicut res ad extra cognoscitur comple
re per propositionem veram que est scientia
vel saltem cum scia ppositionis. cuius termi
nūs vel termini istam rem significant. ita p
positio nō potest sciri. nisi mediante noticia.
aut mediantibus noticiis istam ppositionem
significātib^{us}. et ideo si ppositio scitur ipsa scit
ur ut significatum. et nō ut signum. unde si
cut sensus exterior nō sentit qualitatem que ē
sensatio. q^d formaliter est sentiens. puta q^d vi
sus nō videt visionem. neq^s tactus tangit ta
ctionem. prout tangere est sentire. neq^s audi
tus audit auditionem. et ita de aliis sensibus
exterioribus. sic nō oportet q^d si intellectus ait
quam rem cognoscat noticia incomplexa. ut
etiā complexa. que etiā sit scia q^d ipse ista scie
tiam. aut noticiāz mediante qua istaz rem co
gnoscat cognoscat vel comprehendat. Uerū
tamē sepe vulgariter dicimus ppositionē. sci
ri cum per ipsam cōsideramus et per ipsam
rem aliquam vel rem esse ad extra cognosce
mus complexe. Utrum autē esse rei differat
a re hic nō ē cura. sed ē sufficienter dictū. ubi
argumēta hāc difficultatē requirūt. ¶ Item
accipiamus q^d nullus terminus vocalis. aut
scriptus ab aliquo intelligitur. ut terminus.
nisi in eius intellectu generet^r. aut generatus
sit conceptus aliquis. vel actus aliquis natu
raliter idem vel eodez modo significans. q^d
vel qualiter significat. ad placitum ille termi
nus vocalis. aut scriptus. ideo audita ista vo
ce hui^{us}. vel hui^{us}. que ad placitum nihil signifi
cat nō intelligitur illa put terminus sit. q^d ad

huc nō est pars grāmātie orationis. ¶ Ex
quo sequitur q^d hoc nō est intelligibile. hui^{us} est
syllaba. nō habita aliqua istarum partium si
gnificatione. Et quo sequitur q^d stat te cogno
scere for. et nō intelligere istum terminū for.
ut posito q^d for. sit coram te. de quo habeas
oem pceptū tibi polēs. preter hoc q^d nescias
istum terminū for. significare istum. et sequit^r
q^d tu cognoscis for. sint enī isti termini syno
nini vocales. aut scripti for. et plato. et scias
istum esse platonem. et sequitur q^d scias istum
esse for. et cā est. q^d termini synonymi vocales
aut scripti eidem cōceptui subordināt^r. et in ca
su isto nō intelligis istum terminū for. ut ter
minus est. q^d per istum terminū for. auditus
nō generat^r. aut generatus est aliquis actus.
neq^s aliqua intentio naturaliter significans.
q^d iste terminus ad placitum significat. neq^s
obstat q^d iam sit generata aliqua intentio per
aliquē terminum secum synonymū. Itē vo
lo accipe q^d nō est ad aliquā ppositionē rēden
dum. nisi ipsa fuerit intellecta. quia est cum
aliquo disputādū. nisi prehabita terminor^{um}
cōventionē. Item premittamus q^d verba pti
nentia ad actum mentis faciūt sensum. cōpo
situm. et sensum diuisum. faciunt autē sensum
compositū cū totaliter precedunt dictum p
positionis. ut scio hōiem currere. sensum autē
diuisum faciūt cū inter ptes dicti mediāt. aut
totaliter sequūt^r. ideo hec est in sensu diuiso
hōiū scio currere. aut hōiem currere scio.
Et cā est. q^d ista verba ad actum mentis pti
nentia nō pfundit terminum ante se neq^s ap
pellare faciūt. ideo ista. hōiez currere scio. ha
bet pbari sicut hec hōiem scio currere. cū ly
hōiem determinate supponat. et ideo nō va
let ista p^oia. a. esse verū scio. igit^r scio. a. esse ve
rum. hōiem scio currere. igit^r scio hōiez cur
rere. sicut nō sequitur. ois homo est aial ptingē
ter. igitur ptingenter hīs homo est aial dictū
est supra ubi de modalibus actus est. iō hoc
currere scio lz dubit^r hoc currere. Et qbus
acceptis ponit^r p regula q^d affirmative arguē
do a sensu pposito ad diuisū mediantibus hīs
terminis actū mentis significantibus genera
liter valz p^oia. ut dubitas hoc currere. sicut tu
hoc dubitas currere scis hōiez currere. igit^r
hōiez scis currere. q^d seq^r tu scis hōiez cur
re. igit^r ve apphēdis hōiez currere. et sequitur

Et dubitare

vere apprehendis hominem currere. igitur vere tibi significat omnem hominem currere. Et ea est quod non potest esse scientia aut noticia eorum quoniam ipsa sit cuiuslibet individui. Ex quo sequitur quod omnis hominem vere significat tibi currere. quod quicquid significat hominem. hominem significat. ut in suppositionibus dictum est. et ultra sequitur quod homines tibi vere significat currere. et quod hominem vere apprehendis currere. et ultra sequitur. igitur hominem scis currere. et prima ultima per satis intelligenti. igitur a primo ad ultimum sequitur tu scis hominem currere. igitur hominem scis currere. et sicut in his terminis aff. ita in aliis argui potest. igitur et c. illegatiue tamen arguendo. non videtur prima. quod non sequitur. tu non scis hominem currere. igitur non scis currere. tu non scis fortiter currere. igitur hominem fortiter currere. non scis currere. sic. intelligendo. tu non scis illud quod est fortiter currere. igitur illud quod est fortiter currere. Sed mediis illis arguendo a sensu diuiso ad sensum compositum non valet argumentum affirmatiue in terminis compositis. aut discretis. unde non sequitur hoc scis currere. igitur scis hoc currere. neque sequitur hoc albi scis esse albi. igitur scis hoc albi esse albi. neque sequitur hoc albi scis esse coloratum. igitur scis hoc albi esse coloratum. Item non sequitur hoc risibile scis esse hominem. igitur scis hoc risibile esse hominem. Et igitur ea est quod ad hoc quod scias hoc currere requiritur quod per hoc complexum. hoc currit. scias hoc currere. propter appellationem rationis. sed ad hoc quod hoc scias currere sufficit quod illud scias per istam omne animal currit. aut per istam. omnis homo currit. quod appellare rationem est rei cognitionem significare per conceptum sequentem terminum verbalem. aut participalem. ideo si cognoscis hoc per tale participium hoc. tu cognoscis hoc. et non est appellare rationem cognitionem rei demonstrare per distinctiones. quod tu non posses cognoscere ens et esset processus in infinitum in distinctionibus. et si cognosceres homines infinitos conceptus haberes in intellectu non conuertibiles. Ex quo patet quod non sequitur ens scis currere igitur scis ens currere. Arguendo autem mediante hoc verbo scio affirmatiue. ex maiori et minori et conclusionem de eodem verbo scio in sensu composito. non valet consequentia. ut tu scis hoc currere. et scis bene quod tantum hoc est homo. igitur scis hominem currere. quod non se-

quitur tu scis deum esse. et quod tantum deum esse est deus. igitur tu scis deum. ponatur minor: gratia argumenti. forte negatur consequens esse impossibile. Contra quod consequens significat ex appellatione. quod tu scis deum per istum conceptum deum. quod non contingit. quia scientia non est sine compositioe. aut diuisione saltem actualis. de qua loquimur. habitualis autem per multas actuales generata est. Et in sensu diuiso sumendo maiorem de sensu diuiso cum minori de inesse concludendo conclusionem de sensu diuiso valet consequentia. de eodem verbo scis. ut hoc scis currere et hoc est fortiter. igitur fortiter scis currere. In sensu autem composito sumendo maiorem cum minori de in esse. concludendo illam de sensu composito non valet consequentia. sed sequitur illa de sensu diuiso mediante eodem verbo scio. ut non sequitur tu scis omnem dualitatem esse pariter. et hec est dualitas. igitur tu scis hanc dualitatem esse pariter. Arguendo vero ex maiori de sensu composito affirmatiue mediante isto verbo scio. cum de minori sensu composito. de altero verbo cum dictione exceptiua. aut contra concludendo conclusionem de eodem verbo in sensu composito. non valet conclusio. unde non sequitur volo percutere istum et scio quod tui iste est sacerdos. igitur volo percutere sacerdotem.

Sed forte contra pri-

mam regulam arguitur. quod ex illa sequitur quod aliquam propositionem scis esse veram quam dubitas esse veram. quod tu scis alterum istorum esse verum demonstratis istis que scis esse contra dictoria. rex sedet. nullus rex sedet. igitur alteram istarum scis esse veram. tenet consequentia per regulam datam. Sed arguitur modo. quod utraque istarum dubitas esse veram. quia utraque istarum est tibi dubia. ut pono. igitur utraque istarum dubitas esse veram. igitur aliquam propositionem scis esse veram. quam dubitas esse veram. Item non sequitur tu scis aliquam propositionem esse veram quam non scis esse veram. igitur aliquam propositionem scis esse veram. quam non scis esse veram. quia consequens est impossibile et antecedens verum. aut saltem possibile in casu. ponatur enim. quod scias quod altera istarum est vera. rex sedet. et nul-

Tractatus

lus rex sedet. ⁊ q̄ quālibet istarum dubites
esse verā. ⁊ p3 q̄ tu scis istā ppōnez. aliqua
ppō est vera quā nō scis esse verā. ⁊ istā scis
adequate significat q̄ aliq̄ ppō est vera quā
nō scis esse verā. igitur tu scis aliquā ppōnē
esse verā quā nō scis esse verā. ¶ Item seq̄
tur tu scis aliquā ppōnem esse verā ⁊ illam
nō scis esse verā. igit̄ aliquā ppōnem scis eē
verā quā nescis esse verā. p3 p̄ia q̄: opposi-
tum cōstit cum ante repugnant regule. ¶ Et
per p̄simile argumētum arguē. q̄ tu scis ali-
quem hoīem currere quēz nullus homo scit
currere. ⁊ q̄ tu scis aliquāliter esse q̄liter nul-
lus hō scit eē. q̄ oīa repugnant regule. ¶ Itē
data illa regula seq̄tur q̄ aliqd scis esse ens d̄
quo nō cōsideras. q̄ tu scis q̄ omne ens est
ens vt pono. ponat̄ enīz q̄ ista ppō sit in mē-
te tua p̄ quā scis q̄ omne ens est ens. ⁊ nō sit
alia ppō ab ista aut eius parte in mente tua
gratia argumētū. neq̄ sit aliqs p̄ceptus in mē-
te qui nō sit in ista ppōne. ⁊ seq̄tur data regu-
la q̄ q̄libet ens scis esse ens ⁊ tamen non
de quolibet ens consideras. quia de rege nō
consideras. vt pono. ¶ Item de nullo tibi
ignoto cōsideras. sed aliqd est tibi ignotū. igit̄
de aliquo ente nō consideras. ⁊ q̄libet ens
scis esse. igitur aliquid scis esse de quo nō con-
sideras. ¶ Item seq̄tur q̄ aliquid credis esse
asinum. ⁊ idem credis non esse asinum. quia
ponatur q̄ aliquis homo appareat tibi asi-
nus. ⁊ bene scias tu q̄ nullus homo est asin⁹
Et arguē sic. tu scis q̄ quilibet homo nō est
asinus. igitur quēlibet hominem scis nō esse
asinus. ex quo p̄r̄r seq̄quitur q̄ quemlibet ho-
minem credis non esse asinum ⁊ tū aliquem
hominem credis esse asinum. q̄ sit for. igitur
aliquem hominem credis esse asinum ⁊ cun-
dem. credis nō esse asinum. ¶ Item arguē
contra illud qd d̄r rez esse vel rem scire. ⁊ nō
ppōnem vt p̄positio est. q̄ seq̄uitur q̄ tam
p̄positio falsa scitur q̄ p̄positio vera. quia
p̄positio falsa tam cognoscitur aut̄taz cogno-
sc̄i pōt per complexa que sunt p̄positiones
q̄ p̄positio vera. p̄r̄s falsum. q̄ nihil scitur
nisi verum. Et tunc etiā seq̄uitur q̄ nō va-
let hoc argumentum hanc p̄positionēz ho-
mo est asinus scis. quāz scis significare q̄ ho-
mo est asinus. igitur scis q̄ homo est asinus.
¶ Item seq̄uitur q̄ aliquid est scitum ab ali

quo quod etiam est eidem dubium. q. eade
res ab aliquo scitur p aliquam ppōnem que
res per aliam ppōnem ab eodem dubitatur
Item contra illud qd dī de appellatione.
sequitur q nō posset dari deum esse. neqz ho
minem currere. neqz aliquid esse. & qz ita
ppositio tu curris principalit significat te cur
rere. quod est falsum. & arguitur p̄na. q. si tu
scis deum esse tu scis deum esse per talem cō
plexum mentale deum esse. p̄na p3 p illud
quod dictum est de appellatione. consequēs
est falsum. quia nihil scitur ab homine nisi p
propositionem & ita arguitur alia sequi.

Sed ad horum pri mū dicit
cōcedendo regulam. ⁊ cōceditur qđ cōcludi
tur. f. qđ alteram istarū scis esse veram no
ticia cōmuni. qđ per istam propositionem ve
ram altera illarū est vera que gratia argu
menti sit. a. ⁊ conceditur qđ a. scio esse verū
sed nō per istam. a. est verum. ⁊ a. dubito cē
verum per istam hoc est verum. demonstrā
to. a. igitur noticia cōmuni aliquam proposi
tionem scio esse veram ⁊ eādēz noticia disere
ta dubito esse veram. ¶ Ideo conceditur qđ
hoc scio esse verum ⁊ hoc dubito esse verum
diuerso conceptu seu respectu diuersorum eo
dem demonstrato. ¶ Secundo dicitur ad
missō casu qđ de quolibet ente consideras cō
ceptu cōmuni ⁊ de rege. ¶ Et dicitur v
tra qđ nullum est ens tibi ignotum. sed quod
libet ens est tibi notum. in isto casu noticia cōi
nissima. qđ sequitur. aliquod ens est tibi igno
tum. igitur aliquod ens est tibi non notum.
consequens est falsum qđ quodlibet ens est
tibi notum per istum conceptum ens noticia
incomplexa ⁊ cōmuni. sed non noticia di
stincta. ¶ Per hoc etiam ad aliam formam cō
ceditur qđ idem credis esse asinum ⁊ non esse
asinum respectu diuersorum. quia per istam
quolibet homo non est asinus for. credis esse
non asinum. ⁊ quemlibet hominem credis
esse non asinum cōmuni noticia. singulari
tū noticia hoc credis esse asini demonstrato
for. qui gratia exempli appareat tibi asinus.
Et si forte arguitur qđ non singulari noticia
credis hoc esse asinum. quia tu noticia singu
lari hoc credis non esse asinum. qđ tu scis for
tem non esse asinum. igitur for. scis non esse

Nescire et dubitare

asinum. p[ro]p[ter] p[ri]ma ex regula. et ponatur asinus in casu isto. et sic credis non esse asinum? no[ticia] singulari. et sic credis esse asinum. quia hoc credis esse asinum demonstrato sic. igitur et c. Sed hinc dicitur quod no[ticia] singulari scilicet sitina sic. in casu isto credis esse asinum. aut saltem sic. asinum credis esse. et no[ticia] singulari intellectiva sic. non credis esse asinum. et hoc concludit argumentum. sed de hoc infra dicetur. Pro alia forma conceditur quod tam propositio affirmativa falsa scilicet quod vera. quod propositio non scilicet ex eo quod ipsa significat. et negat hec consequentia hanc. proponem. homo est asinus scis quod adequate scis significare hominem esse asinum. igitur scis hominem esse asinum. Et per hoc dicitur quod eadem res scit et dubitatur. ab eodem non tam per eodem conceptum. sicut homo scit inquantum cognoscitur quod homo est homo. et dubitatur inquantum dubitat quod homo disputat. Sed ad ultimum conceditur quod de virtute sermonis non scitur homo. neque propositio. neque scitur aliquid. neque deum esse ab homine. quod non scitur deum esse per talem conceptum deum esse. verumtamen quia non aliter possumus exprimere congrue quid scimus aut principalem significationem propositionis nisi per orationem infinitam sequentem illa verba actus mentis concernentia. ideo tolleramus istos modos loquendi. propter exprimere intentiones ubi argumenta non omnino petant difficultatem. Et isto modo dicebatur quod ista propositio. homo est asinus. significat hominem esse asinum adequate. Deinde concedendum est. quod hec propositio. deus est. deum esse significat et deum esse est scitum. et quod aliquid est scitur seu scitur. et quod iste terminus homo hominem significat et sic de aliis.

Primum aliquid

ut ab aliquo quod eodem eodem respectu sit dubium. Et arguitur quod sic primo. quod tu scis sic. currere. et dubitas sic. currere. igitur et c. patet consequentia et antecedens arguitur. quia ponatur quod coram te currat homo quem bene scias currere. et nescias quod sit sic. et sit hec consequentia in mente tua. gratia argumenti sic. scis currere. igitur tu scis sic. currere. hec conse-

quentia est bona et asinus est verus. igitur et sic et quod hec p[ri]ma sit bona arguitur sic. quod non potest esse quod asinus illius sit verus quoniam p[ri]ma sit verum et non pugnat illud asinus et illud p[ri]ma esse verum. igitur illa p[ri]ma est bona. Item non potest esse quod asinus istius p[ri]ma sit verus quoniam tu scias sic. currere. igitur oppositum istius p[ri]ma metallicum non stat cum antecedente eiusdem. igitur illa p[ri]ma est bona. et tunc arguitur. quod p[ri]ma vocalis sibi subordinata sit bona. scilicet sic. scis currere. igitur scis sic. currere. Et quod asinus istius sit verus in isto casu arguitur. quod hoc scis currere et hoc est sic. igitur sic. scis currere. et quod dubites sic. currere ponitur in casu. et sequitur tunc quod tu dubitas. sic. currere et scis sic. currere. quod fuit probandum.

Secundo sic. tu scis

hoc esse sic. et dubitas hoc esse sic. eodem demonstrato. igitur scitum est dubium. patet consequentia et arguitur antecedens posito quod sic. et placito sint coram te. et scias bene quod alter istorum est sic. et quod alter istorum est pla. sed nescias quod istorum sit scis. nec scias quis istorum sit pla. et tunc demonstrato in rei veritate sic. dubitas quod hoc est sic. quia quocumque demonstrato istorum dubitas an hoc sit sic. ut sequitur ex casu. et quod tu scias quod hoc est sic. arguitur. quia tu cognoscis sic. et consideras sufficienter an hoc sit sic. aut non. igitur tu scis quod hoc est sic. patet consequentia. et ponitur minor et maior arguitur. quia tu bene cognoscis sic. esse alterum istorum. igitur tu cognoscis sic. patet consequentia. quia no[ticia] complexa presupponit incomplexam. et non potest cognoscere alterum istorum esse sic. nisi per talem conceptum mentalem alterum istorum est sic. et non potest esse illud complexum mentale in mente tua. nisi iste terminus sic. sit in mente tua. sed quod iste terminus sic. est in mente tua. tu cognoscis sic. no[ticia] incomplexa ut argutum est supra. igitur et c.

Item et tertio argui

sic. ponatur quod sic. sit coram te de quo habeas omnem conceptum tibi possibilem gratia argumenti preter hoc quod nescias ipsum vocari sic. et consideres sufficienter utrum iste sit sic. scias. n. quod sic. est aliquis homo. sed nescias

Tractatus

quis hō sit for. et arguitur. q tu scis hoc esse for. et dubitas hoc esse for. igit scitū est dubium. p3 pñā et minor. i. q tu dubitas hoc esse for. q3 consideras sufficienter an hoc sit for. et non credis firmiter. neq3 oppinans hoc esse for. vt pono. neq3 credis siue oppinans. hoc nō esse for. igitur dubitas hoc esse for. sed arguitur. maior. i. q scis hoc esse for. q3 dato casu q tu scias istū vocari for. cū alijs partibus casus sequitur q tu scis hoc esse for. sed non pp hoc tu scis. aut incipis scire hoc esse for. q3 scis hunc vocari for. igit scis hoc esse for. in illo casu absq3 hoc q scias hunc vocari for. p3 pñā. et minor arguitur. q3 si pp hoc scis hūc esse for. q3 scis hunc vocari for. sequitur q talis propositio hoc est for. significat hunc vocari for. et tunc sequit q for. non sit terminus substantialis. et ultra sequit q for. pōt incipere esse for. et desinere esse for. ipso nō incipiente. neq3 desinente esse hō. et p idē. q3 hō pōt esse asinus. q3 hō pōt esse vocatus asinus. et pñā. q3 ea rōne q tū valet for. qstū vocatū for. eadē rōne tū valet asinus quantū vocatū asinus. et isto dato sequit q hoc nō ē in possibilis. hō est lapis. hō est capra. et q nulla propositio categorica est necessaria. quia omnia sunt inconuenientia. nō in isto casu tu scis hoc esse for. et sic scitū est dubiū.

Item et quarto ponat gĩa argumentū q propositio sciat. vt signū sicut vulgariter admittit. et sit ista ppō. hoc est verū in mēte tua demonstrato vero illoz cōtradictioz tibi dubioz. rex sedet. nullus rex sedet. que bene scias esse contradictoria. sufficienter cōsideres de ista in mēte tua. hoc ē verum. p cuius subm scias demonstrari verū illoz. Et arguit q tu dubitas hoc esse verū et q tu scis hoc esse verum demonstrato vero illoz. igitur scitum est dubium. p3 consequentia et arguitur. antecedens. q3 vtraq3 flarum est tibi dubia. hoc est verū quocunq3 illoz demonstrato. Et arguitur tunc sic. hec est tibi dubia. hoc est verū. quocunq3 illoz demonstrato. quam adequate scis significare hoc esse verum. igitur dubitas hoc ē verum. et arguitur q tu scis q hoc est verum q tu scis q hoc verum est verum. igitur tu scis hoc esse verum. p3 consequentia et antecedens sequitur ex casu. ¶ Itē sit. a. nomen

singularē verū illoz. duoz. i. rex sedet. nullus rex sedet. Et arguitur sic. hec pñā est bona. a. est verū. igitur hoc est verum. scita a te esse bona. et antecedens est scitum a te. et consequens est intellectum a te. et non repugnat te scire illud consequens. et bene scis q ex nullo vero sequitur falsum. igitur illud consequens est scitum a te. Et itē arguitur sic. hec est scita a te. hoc est verum. quam adequate scis significare. hoc esse verum vt posuiz est. igitur tu scis hoc esse verū. et dubitas. vt pñā hoc esse verum. igitur dubium est scitū. ¶ Sed forte dicitur q ista consequentia nō est scita a te esse bona in casu isto. q3 illud repugnat. Contra. q3 cum casu stat q scias contradictorium consequens repugnare antecedenti istius consequentis. et scias bene q hoc sufficit ad hoc. vt ista consequentia sit bona. Item ex hoc q consequentia sit bona scita ē bona. et eius antecedens sit scitum non sequitur q eius consequens sit scitum. q3 forte antecedens est latinum. et consequens grecum. ¶ Sed forte in casu isto aliter dicitur negando q consequens illius consequentia. a. ē verum. igitur hoc est verum. sit intellectus a te. Sed contra. q3 vtraq3 istarū est intellecta a te. hoc est verum. et hoc est verum. illis duobus contradictorijs demonstratis. rex sedet nullus rex sedet. sed pñā illius pñā est altera illarum. igitur consequens est intellectus a te. Itē illa est mentalis. hoc est verū q est pñā istius pñā. igitur illa tibi significat aliquid. aut aliq vt propositio est. igitur ipa est a te intellecta. vt ipa est propositio.

Item quinto sic hec disunctiva est scita a te. rex sedet. vel hoc disunctiva est tibi dubia. demonstrando istā disunctivā p subm secunde partis. et hec est tibi dubia. igitur scitum est tibi dubiū. p3 pñā et arguit pñā. q3 ista est vna propositio intellecta a te d qua tu consideras q nō est scita a te esse vera neq3 scita a te esse falsa. dubitas. n. an rex se/deat. neq3 credita firmiter. neq3 discredita. neq3 oppinata. q3 dubitas vtrū rex se/deat. et scis istā sic significare. igit ista est tibi dubia. ¶ Sed hunc forte d3 q ista disunctiva est scita. q3 scda eius ps ē scita. i. ista disunctiva ē tibi dubia demonstrando istā disunctivā. Et cōtra. si hec est scita. hec est tibi dubia. vt pposi

De scire et dubitare

tio est. ut ponit. et hec adequate significat qd
hec est tibi dubia. igitur et. et ex dato est scita
igitur scitum est dubium qd fuit pbandum.

¶ Sed huic forte dicit qd hec non est ppositio.
rex sedet. vel hec distinctiva est ubi dubia
q: pars non supponit p toto cuius est pars
neq: p convertibili. ut forte dicit. **¶** Sed co-
tra. hec pna est bona. tu differs a te. igitur hec
est falsa. tu differs a te et subin pntis suppo-
nit p ante. igitur ps pponis pot supponere. p
pntente. pponi illi cuius est pars.

¶ Item sexto sic. hec est scita a te hoc est
scit. demonstrato scit. et hec est ti-
bi dubia. igitur scitum a te est tibi dubium. patet
pna et af ans ponendo qd scit. sit coram te. et
scias tu hoc esse scitem. eo demonstrato per
scitum pponem mentalem hoc est scit. que sit
a. et pono qd a. remanente scita a te in intel-
ctu tuo recedat scit. qd esse pot. q: aliter non
posses scire istas. hoc fuit. demonstrato ad
ut ppositio est. qd falsum est. q: per ly hoc i
intellectu pot demonstrari qcquid placet de-
monstrare. maneat igitur hec ppositio sic scita
in intellectu per hore. deinde ponat qd in me-
dio instanti hore obicitur tibi scit. variatis
quem credas esse pla. quo posito arguit. qd
scis hoc esse scit. et non scis hoc esse scit. p eode
instanti medio hore. aut qd hec e a te scita hoc
est scit. et qd hec non est scita a te. hoc est scit. q:
hec non est scita a te. hoc est scit. demonstrando
scitum qui p medio instanti hore tibi obicit
q: credis qd iste sit pla. ideo hec non est scita
a te. hoc est scit. si enim ista est scita a te. hoc e
scit. quam adequate scis significare. hoc esse
scit: tunc tu scis. hoc esse scit. pntis est falsum. q:
tu non credis hoc esse scit. et qd tu scias hoc ee
scit: patz q: a. ppositionem scis. ut scitum in
principio hore. q: credis eam firmiter. sicut
credidisti a principio hore. et oino te habes re-
spectu. a. sicut te habuisti circa principiu hore
et. a. est vera ppositio sicut an fuit. et an a sci-
niti. igitur adhuc a scis. et a scis significare
hoc ee scit. demonstrato scit. igitur scis qd hoc e scit.
igitur scis hoc esse scit demonstrato scit. et non
scis hoc esse scitem. et p pna idem est scitum
et dubium. q: scitum ex impossibili sequitur
¶ Item in illo casu tu scis qd scit. est scit. et scis
bene intellectu tuo istas mentales couerti sic
significando scit. est scit. et iste homo est scit.

igitur tu scis qd iste homo est scit. demonstra-
to scit. ut prius ad intellectum. et ans ponitur
cu casu. et dubitas istu hoitem esse scit. p eode
medio instanti. igitur et.

¶ Item septimo sic. ponat qd plato sit co-
ram te que scias currere. et cre-
das qd ipse sit scit. sic qd credas firmiter scit.
currere. sed currat scit. roine te nesciente. tunc
tu scis scit. currere. et non scis scit. currere. igitur
p idem scitum est tibi dubium. p3 pna et ma-
scit. q: tu credis firmiter absq: hesitatione qd
scit. currat. et scit. currit. igitur tu scis scit. cur-
rere. p3 pna ex diffinitione eius qd est scire. et
tunc non scis scit. currere. q: nulla est euidetia p
qua scis scit. currere. igitur non scis scit. currere
¶ Item si scis scit. currere. igitur scit. scis cur-
rere. pntis falsum. et pna patz p regula vnam
ante positam.

¶ Item octavo sic. tu dubitas te scire scit.
currere. igitur et. p3 pna et argui-
tur ans. ponendo qd scias scit. currere. p. a. b.
c. euidetias. et dubites tu an iste res euidet
sic sufficiant ad cōcludendum te scire scit. cur-
rere. credas. n. aut dubites an requirant q:
tuo: que tamen non requirantur. quo dato ar-
gnitur. qd tu dubitas te scire scit. currere. q:
tu scis scit. currere. et consideras sufficienter
an scias scit. currere. et non scis te scire scit. cur-
rere. q: non credis firmiter te scire scit. cur-
rere. igitur tu dubitas te scire scit. currere. p3
pna. q: sequitur tu consideras vtrum scias
scit. currere. et non credis te non scire. igitur du-
bitas te scire scit. currere. Qd etiam in eode
casu. tu scis te scire scit. currere. af. q: cōside-
ras sufficienter an scias scit. currere. et scis scit.
currere. igitur pcpis certitudinaliter te scire
scit. currere. igitur tu scis te scire scit. cur-
rere. et pntia p hoc. q: si p aliquas euidetias
scis scit. currere p illas scis te scire scit. cur-
rere. Et p cōsimile arguit. qd tu dubitas te du-
bitare sic esse vel sic. et sic arguitur qd scis te
credere sic esse vel sic. et dubitas te credere
sic esse vel sic. ex quibus sequitur qd scitum est
dubium.

¶ Item nono sic ponatur qd scias qd a.
sit vnum nomen singulare alteri
us istam. deus est. chymera est. quaz vna
scias esse necessariam. scitum deus est. et ali-
am impossibile. scitum. chymera est. et non sit alia

Tractatus

propositio ab altera istarum vel eius pre. et cuius
hoc ponat quod propositio dubia vel est propositio est intel
lecta ab eodem. vel propositio est. et non credita nec
credita esse vera. neque credita est falsa. Qui
bus potuit arguitur quod quolibet istarum est tibi
dubia non consideret aliquis de aliqua istarum
nisi tu. et aliqua istarum est scita a te. igitur scitum
est tibi dubium. per propositum. et minor. aut. quod ista de
us est. est scita a te. et ista est aliqua istarum. igitur
aliqua istarum est scita a te. et arguitur maior. id est quod
quolibet istarum sit tibi dubia. quod aliqua istarum
est tibi dubia. et quia ratione una eadem ratio
ne alia est non dubia. igitur quolibet est tibi du
bia. et arguitur maior. scilicet quod aliqua istarum est tibi
dubia. quod aliqua propositio istarum est alicui dubia et
non nisi tibi. quod nullus considerat tibi de illis vel
de aliqua istarum nisi tu. igitur aliqua istarum est tibi
dubia. per propositum. et maior. arguitur. quod. a. propositio
est alicui dubia. et. a. est aliqua propositio ista
rum. igitur aliqua propositio istarum est alicui du
bia. patet propositum. et maior. sequitur de descriptio
ne propositio dubie. et minor. sequitur ex casu.
Ideo forte dicitur quod ista particula. scilicet quod non sit ali
qua propositio ab illis vel istarum pubis est impos
sibilis. cum aliis tribus casibus. amoveatur igitur
illa particula. et cum aliis tribus disputetur ali
et proponitur non ista. a. est alterum illorum quod est
concedendum. quod sequens ex casu. deinde propro
nitur. a. si dubitas. arguitur sic. tu dubitas. a.
et bene respondes. igitur dubium est. a. patet propositum. et
propositum est falsum. quod nullum dubium est. a. Item
si dubium est. a. igitur. a. est dubium. propositum fal
sum. et propositum per a contraria ad convertentem.
¶ Item cum dubitas. a. proponitur deus est. quo
concesso. proponitur chimera est. quo negato
arguitur quod conceditur. aut negatur. a. quod be
ne sequitur. conceditur ista. deus est. a te. et ne
gatur ista a te. chimera est. et nulla propositio
est. a. nisi altera istarum. igitur a te concedis
vel negatur. a. igitur non dubitatur a te. a. Item
si dubitas. a. et scis bene quod tibi altera istarum est. a
igitur tu dubitas alteram istarum. propositum est fal
sum vel sequitur quod tu dubitas alteram istarum
et nullam istarum dubitas. propositum illi casui est im
possibile. ¶ Item si dubitas. a. put est signum
igitur intelligis. a. put est terminus. propositum fal
sum. quod per istum terminum vocales vel scriptum
a non generator. neque generatus est aliquis con
ceptus in mente tua discretus naturaliter aliquid si

gnificans quod ad placitum significat iste ter
minus vocalis vel scriptus. a. illi conceptui sub
ordinatus. igitur tu non es intelligens. a. ut signum
est. patet propositum ex una suppositione preassumpta.
¶ Sed forte aliter respondetur dum proponitur. a.
dicendo non intelligo. a. vel non respondes ad
a. ¶ Sed contra. quod tu intelligis ista propositio con
cessam. a. est alterum illorum. igitur intelligis. id est bene
et predicatum. igitur intelligis. a. quod noticia comple
ta supponit incomplexam. ¶ Item in isto ca
su proponitur. deus est. qua concessa proponitur
chimera est. qua negata a te. per quod ad quodlibet
illorum tu respondes. a. est aliquod illorum. igitur
ad. a. respondes. et respondes ad. a. quod concedis vel ne
gas. a. ¶ Sed forte aliter respondetur a principio
non admittendo casum. quod non intelligit casum. quod
non intelligit hoc. qui dicitur. a. est nomen sin
gulare alteri istarum. quod forte dicitur quod ista non
est propositio. a. est nomen singulare alteri istarum si
cut ista non est propositio. bus est syllaba. non
habita aliqua istarum vocum significatione.
¶ Sed contra istam rationem arguitur. quod ex
illa sequitur quod non potest fieri bona impositio ali
cuius vocis. quod cum dicitur pono quod bus sit nomen
singulare solum. aut platonis. et sic de aliis dice
retur ex ratione quod illud non est intelligibile. et
sic erit confusio in lingua. quod unus non poterit
aliud intelligere. quod per idem nullum incomplexum est
nomen alicuius rei. quod iste terminus homo non
est nomen. quod non potuit ab impositore fieri quod
ista propositio esset propositio intelligibilis. hoc est nomen
cōe hominis.

¶ Item decimo sic eadem propositio est pceden
da a te. et dubitanda in eodem casu
et non est dubitanda a te et pcedenda. nisi quod ea
dem est scita et dubia. igitur scitum est dubium. per
propositum. et probatur aliter. ponendo quod rex sedeat. et
tu dubites regem sedere. tunc per quod hec. rex se
det. est pcedenda a te. quod sequens ex casu. quod
bene sequitur. rex sedet et dubitas regem sede
re. igitur rex sedet. et quod ista sit a te dubitanda
rex sedet. probatur. quod ista est tibi dubia. et du
bitatur a te. et solum bene respondes. igitur
ista est a te dubitanda. ¶ Item in eodem ca
su arguitur sic. eandem propositionem conce
dis et dubitas bene respondendo. et non con
cedis et dubitas eandem propositionem nisi
quia eadem est scita et dubia. igitur scitum est
dubium. patet consequentia et probatur an

De scire et dubitare

recedens proponendo istam. rex sedet. quia eo
cessa quia sequens proponitur tu concedis q
rex sedet. et patet q ista est concedenda. quia
vera et non repugnans. Ista enim stant simul
tu concedis q rex sedet et est tibi dubium q
rex sedet. igitur stat q tu concedas q rex se-
det. et dubites regem sedere. quia quicquid
stat cum antecedente bone consequentie a ly
si vel ergo denominare stat cum consequen-
te eiusdem. sed ista consequentia est bona.
est tibi dubium an rex sedet. igitur dubi-
tas regem sedere et cum antecedente stat q
tu concedas q rex sedet. igitur cum conse-
quente eiusdem stat q tu concedas q rex se-
det. et dubitas q rex sedet qd ponatur et seg-
tur ante probandum probatum.

Item undecimo sic. alij p-
positio est
tibi dubia que est scita a te esse vera. igitur p-
idem scitum est dubium. patet consequentia
quia contradictorius consequentis repugnat
antecedenti. ex eo q propositio alicui dubia
est propositio ab eo intellecta ut propositio e.
non credita esse vera nec credita esse falsa. igi-
tur si propositio est dubia alicui ipsa non est
scita ab eodem esse vera neq esse falsa. sed ar-
guitur. antecedens ponendo q. a. sit nomen
singulare alicuius istarum puta vere. scilicet
rex sedet vel nullus rex sedet. deinde fiant he
due consequentie. a. est verum. igitur hec propo-
sicio est vera. a. est verum. igitur hec propo-
sicio est vera. in consequente unius demonstra-
ta illa rex sedet. et i pnte alterius demonstra-
ta illa nullus rex sedet p3 q una illarum conseque-
tiarum est bona et sit prima gratia argumen-
ti que sit. c. et arguitur sic. consequens. c. est sci-
tum a te esse verum. quia scis q arguitur a
convertibili ad convertibile. et scis bene q ex
vero non sequitur falsum. et scis bene q an-
tecedens est verum. igitur scis q consequens
est verum. et ideo consequens met est tibi du-
bium. quia utraq istarum est tibi dubia. hec
propositio est vera. et hec propositio est ve-
ra demonstrando istas duas propositiones
contradictorias. rex sedet. nullus rex sedet.

Item duodecimo sic ponatur q sci-
as quid per subiectum istius demonstratur

hoc homo. et sufficienter consideres verum
demonstratum per illud subiectum sit homo
vel non homo. et non decipiaris. et cum hoc
q aliquid credas esse hominem. et aliquid cre-
das non esse hominem. et scias bene q hoc
est homo precise significat q hoc est homo.
deinde pponitur tibi. hec est tibi dubia. hoc
est homo. patet q ista est vera non repugnans
et ista est scita esse vera. vel saltem scita est fal-
sa igitur scitum est dubium. patet consequen-
tia et arguitur minus. quia tu scis bene quid
demonstratur per subiectum istius. hoc est
homo. quam tu scis adequate significare q
hoc est homo. et sufficienter consideras et non
deciperis an illud demonstratum sit homo
vel non homo. igitur scis istam esse veram.
vel scis istam esse falsam. tenet consequentia.
quia si hoc demonstratum sit homo cum aliis
partibus. ibi positis sequitur q tu scias istam esse
veram. et si hoc sit non homo cum illis parti-
bus sequitur q scias ipsam esse falsam. Itz
proponatur hec. hoc est homo. posito q be-
ne scias istam significare. ut prius q hoc est
homo. et patet q hec est tibi dubia. Et ar-
guitur tunc sic. tu dubitas istam. hoc est ho-
mo. quam adequate scis significare hoc esse
hominem. igitur tu dubitas hoc esse homi-
nem. et tamen tu scis hoc esse hominem. quia
in rei veritate tu scis te esse hominem. igitur
tu scis. hoc esse hominem te demonstrato p
ly hoc. **¶** Vel arguitur sic. hoc q tu scias hoc
esse hominem stat cum antecedente. hec est tibi
dubia. hoc est ho quam adequate scis significa-
re. hoc esse hominem. igitur ista stat cum suo
consequente. scilicet cum hoc tu dubitas hoc
esse hominem. te demonstrato per ly hoc. et
lateat te demonstrari per ly hoc in consequen-
te. igitur ista stant simul. tu scis hoc esse homi-
nem et dubitas hoc esse hominem. quod fuit
probandum.

Item tertiodecimo sic alij
positio est scita ab aliquo que ab eodem non
est scita. igitur per idem aliqua propositio est
scita ab aliquo que eidem est dubia. patet co-
sequentia. et antecedens arguitur ponendo
q hec sit. a. nullum concessum a for. est scitum
a te. quam concedat for. et nullam aliam. et sci-

De scire

as bene q*uod* ista est. a. et sit illa. b. a. est scituz a te. quā scis adequate significare q*uod* a. est scitū a te. tunc p*ro* q*uod* b. est scitū a te. et idē. b. nō est scitū a te. igitur et c. *¶* Deinde arguitur anteceden*te* sic. q*uod* tu scis bene q*uod* nullū concessū a for. est scitū a te. et scis q*uod* ista. nullū concessū a for. est scitū a te. adequate significat q*uod* nullū concessū a for. est scitū a te. igitur tu scis istā. nullū concessū a for. est scitū a te. et etiā illa nō est scita a te. q*uod* si tu scis q*uod* nullū concessū a for. est scitū a te. igitur nullū concessū a for. est scitū a te. et vltra. nullū concessū a for. est scitū a te. et nihil est concessū a for. nisi ista nullū concessū a for. est scitū a te. igitur ista nō est scita a te. *¶* Alter etiā arguitur ponendo q*uod* for. concedat. b. et nullā aliā propositionem nisi. b. tunc propono. a. est scitū a te. si conceditur sicut est concedenda cū ista sit. b. conceditur b. tunc arguitur sic. tu concedis. b. sine obligatione. et ponatur cū toto casu q*uod* tu nō sis obligatus. igitur. b. est scitū a te. Et arguitur q*uod* b. nō est scitū a te. q*uod* si. b. est scitū a te. et b. adequate significat q*uod* a. est scitū a te. igitur. a. est scitū a te. et a. adequate significat q*uod* nullum concessū a for. est scitū a te. igitur nullū concessū a for. est scitū a te. sed. b. est concessū a for. illa. b. non est scitū a te.

Sed pro hor*um* solutione habenda premititur q*uod* hec consequentia est bona si credis firmiter for. currere non deceptus in significatione alicuius istor*um* terminor*um* for. et currit. et for. currit. tu scis forte currere et contra si tu scis for. currere. credis firmiter forte currere nō deceptus in significatione illor*um* terminor*um* for. et currit. et for. currit. Et ita generaliter sequitur in alijs terminis. sed non sequitur. tu credis firmiter for. currere. et for. currit. igitur tu scis for. currere. vt arguitur est supra. neq*ue* sequitur tu scis for. nō esse igitur credis firmiter for. nō esse. et ita est q*uod* for. nō est. q*uod* nihil est. neq*ue* esse p*ot*est q*uod* for. nō est. Ex qua suppositione sequit*ur* q*uod* ois fides actualis est scientia. et quodlibet fideliter creditū est scitū. Accipiamus adhuc q*uod* si consideras for. currere et nō credis firmiter fortem currere. neq*ue* credis firmiter forte currere. et contra. si dubitas forte currere. igitur consideras forte currere. et nō credis for. em currere. neq*ue* credis

fortem nō currere. sed si credis nō firmiter forte currere. nō deceptus in significatione alicuius istor*um* terminor*um* fortes. et currit. tu opinaris fortes currere et contra. Ex q*uod*bus sequitur q*uod* p*ot*est esse q*uod* fortes sciat se errare et se decipi. q*uod* p*ot*est esse q*uod* fortes credat firmiter q*uod* ipse errat. licet nesciat. in quo singulariter errat. aut decipiatur. Itē est aduertendū nō ēē incōuenientes. q*uod* aliquid sit scitū p*ro* propositione de terminis cōiunctis. quod sit dubiū p*ro* propositione de terminis singularibus. sicut per istā ois rex est rex. quolibet regē est scitū a te esse regē. sed p*ro* istā. hoc est rex. hoc dubitandū est esse regē demonstrato. b. regē. id. b. regem est scitū a te esse regē. et b. regē est dubitū a te esse regē. s*ed* diuersas propositiones. vnā de terminis cōiunctis. aliā de terminis discretis. *¶* Itē sciamus q*uod* eadē res est scita et dubia ab eodē s*ed* desperatos terminos. vt dubitū est a te hoc esse regē demonstrato vno quē dubites ēē regē. et scitū ē a te hoc esse istū hoīem. *¶* Itē s*ed* conceptus singulares nō desperatos. sed sicut cōuertibiles eadē res est scita et dubitata ab eodē s*ed* diuersas noticias. vt posito q*uod* ista sit in mente tua. iste homo est for. per cuius subiectus bene scias ad intellectū demonstrari for. tunc p*ro* q*uod* tu scis istum esse for. ad intellectū for. demonstrato per ly istū. q*uod* scis bene subiectus et predicatū istius propositionis conuertit vt pono. et scis bene for. esse in rerum natura. et ista est tibi dubia iste hō est for. demonstrando ad oculū hominē venientē a remotis qui in veritate est for. ideo noticia intellectiua scis hoc esse forte. et noticia sensitiua dubitas hoc esse for. vt supra arguebatur. Et s*ed* hoc est aduertendum diligentius. q*uod* duplices sunt conceptus in hoīe de eadē re. qui videntur ēē eque cōes. quor*um* vnus p*ri*ncipal*is*. q*uod* solū ad noticia sensitiuā reliquis ad intellectiua. vñ ille terminus vocalis for. duobus conceptib*us* cōsiderari p*ot*est nō cōuertibilib*us* quor*um* vnus est mere substantialis in intellectu. et nō cōnotat uocationē seu notationē aliquā extrinsecam. neq*ue* similitudinem aliquā extrinsecam et isto modo stat q*uod* cognoscas for. s*ed* nescias ipm vocari for. aut intelligas istam vocē for. imo stat q*uod* p*ri*ncipal*is* sciueris istū hoīem ēē for. q*uod* ipse vocetur for. neq*ue* hoc repugnat dictis

Et dubitare

bene intellectis. Et sicut dicitur de isto termino sor. ita de quolibet alio de predicamento substantie. nam non est imaginandum quod terminus mere substantialis imponet similitudines extrinsecas. quia nulla est similitudo extrinseca inter substantias que est homo. et inter substantiam que est eius anima intellectiva indivisibilis. iste tamen terminus substantia utriusque istorum uniuoce et mere substantialiter importat. Alteri etiam conceptui subordinari potest iste terminus vocalis vel scriptus sor. qui conceptus est connotatiuus nominis. et similitudinis extrinsece. et sic tantum apprehendit intellectus per istum terminum. sicut per hoc completum. hoc vocatum sor. vel tantum quantum per hoc completum aliquid simile tante quantitatis. vel talis qualitatis. nec in omnibus de eodem sunt isti termini similes vel conuertibiles terminis connotatiui. sed ut frequentius alter de eodem. et similiter concipit alius. Et hoc modo conceditur quod sor. potest desinere esse sor. ipso non desinente esse hominem. Et quod hec est vera. homo est asinus. argentum est stannum. neque hoc modo illi sunt termini de predicamento subiecti. sed sunt termini accidentales. et iste est modus vulgaris. et ad sensum interiozem pertinent a sensibilibus mutatur illos sensibilibus et imagines recipientes. Intellectus autem ultra accidentia extrinseca intelligit substantiam rei. et quia non ita facilliter intelligimus. sicut sentimus. neque tacito. ideo non tacito habemus in intellectu conceptus substantiales communes vel singulares determinatos sicut habemus conceptus communes vel singulares vagos. ¶ Sed forte contra illud arguitur. quia sequitur ex illo dato quod omnes tales termini homines sunt termini equiuoci. et per consequens non sunt termini substantiales de predicamento substantie. per consequentia per istam regulam. ad cognoscendum terminum equiuocum equiuocatum. scilicet quod quia ipse non subordinatur alicui conceptui secum conuertibili. sed pluribus dissimilibus non inuicem conuertibilibus. sicut iste terminus vocalis canis non subordinatur alicui conceptui secum conuertibili. sed tribus conceptibus desperatis. scilicet conceptui canem celestem significanti. et conceptui canem latrabilem. et conceptui canem marinum significantibus. ¶ Sed bulic dicitur quod stat bene istas sor. currit. homo currit et c. esse propositiones plures. et istos

terminos vocales vel scriptos. scilicet sor. et homo esse equiuocos. et istum terminum sor. non esse singulare terminum. dum in uniuoce sumerentur illi termini non minus iste sunt concedende homo est sor. anima est pla. ubi argumenta ista difficultatem non petant. nimis enim vanum est in verbis laborare proposito alium exigit finem. sepe enim loquentes incidenter per verba falsa transimus. Ideo transcamus non curantes gratia breuitatis.

His quidem habitis dicimus quod nunquam eadem res per eandem propositionem scitur et dubitatur. Id per diversas simul sciri et dubitari possit ab eodem. Ex quibus dicimus ad primum negando istam premissam metalem sor. scis currere. igitur scis sor. currere. sicut vocalis sibi subordinata est neganda respectu tamen dei ista est consequentia bona. sor. deus scit currere. ergo deus sit sor. currere. Et cum arguitur. quod ista consequentia in mente tua sit bona. quia non potest antecedens istius consequentie esse verum quin consequens sit verum. et non repugnat antecedens et consequens esse simul vera. igitur hec consequentia est bona. Dicitur quod non valet consequentia sicut hec consequentia mentalis non est bona. talis propositio mentalis homo est asinus demonstrata illa homo est asinus est necessaria. igitur homo est asinus. quibus non possit esse quod asinus sit verum quin premissa sit verum. et non repugnat antecedens et consequens esse simul vera. ita etiam in vocalibus non sequitur. non potest esse quod antecedens istius consequentie. hec est vera homo est asinus. igitur homo est asinus. sic significando sit verum. quin consequens sit verum. et non repugnat antecedens et consequens esse vera simul. igitur hec consequentia est bona. hec est vera homo est asinus. igitur homo est asinus. Et cum ulterius arguitur. quod illa consequentia sit bona. quia non potest esse quod antecedens istius premissa sit verum quin scias sor. currere. igitur oppositum consequentis non stat cum antecedente in compossibilitate quia ad istum intellectum procedit argumentum negatur consequentia.

Ad secundum argumentum dicitur non ad mittendo casum. quia ex casu sequitur quod tu cognoscas sor. et non cognoscas sor. sequitur. n. tu cognoscis

Tractatus

for. si scis qd alter istoz est for. q: nō potes sci re qd alter istoz est for. nisi p tale propositio nē mētale in alterum istoz est for. sed noticia complexa presupponit incomplexā. igitur si cognoscis aut scis alterum istoz esse for. tu co gnoscis for.

Ad tertium dicitur admissio ca/ su concedēdo qd tu scis hoc esse for. q: hec est vera in mente tua hoc est for. capiēdo istum terminū for. sub/ stantialiter. et negatur qd dubitas hoc esse for. si tñ capiatur iste terminus for. accidentaliter prout idē significat qd hoc cōplexum homo vocatus for. concedit qd dubitas hoc esse for. cū quo bene stat qd tu cognoscis for. et scias hoc esse for. capiēdo istū terminū for. inere substantialiter. et q̄uis nō intelligatur iste ter minus for. captus inere substantialiter adhuc verum est qd tu scis hoc esse for. lz ista voca/ lis vel scripta non sit concedenda a te. tu scis hoc esse for. q: ipsa non est intellecta a te. put est propositio.

Ad quartum argumentum di/ citur non admittē do casum propter istam particulā qd propo sitio scilicet ut signum. q: illud repugnat pre acceptis. nihilominus in residuo casus conce ditur qd tu scis hoc esse verum. demonstran do ad intellectum veruz illorum. sicut tu scis qd hoc fuit demonstrando adam ad intelle/ ctum. et scis qd hoc demonstratur demonstra ta chymica. igitur et c. Et ulterius conce/ ditur qd tu dubitas hoc esse verum ad ocu/ lum siue ad sensum quacūqz istarum demō strata. neqz hoc repugnat dictis. In argumē to tamen negande sunt iste consequentie. hec est scita a te. hoc est verum. quam adequate scis significare hoc esse verum. igitur tu dubitas hoc esse veruz. q̄uis utriusqz consequentie consequens sit conce/ dendum in casu isto propter variā elusioz rei demonstrationem. neqz valet consequen tia. ista consequentia est bona scita a te esse bo na. cum particulis sibi positis. et antecedēs est scitum a te. igitur consequens non est tibi du bium. q̄uis tamen admittatur iste casus de ista consequentia. a. est verum. igitur hoc est

veruz pp rñdere ad illud argumentum.

Ad quintum dicitur qd pars nō pōt supponer pro propositione tota cuius est pars. Et ad argu mentum ibi factum non procedit. De hoc ta men magis infra dicitur.

Ad sextum dicitur ut dicebatur non admittēdo qd ista p positio ut ppositio est sit scita a te hoc est for. vel tibi dubia. Tertiū cōceditur cū residuo casus qd scis hoc esse for. ad intellectū demō strādo ipm fm sensum. tñ dubitas hoc esse for. qd nō est impossibile. ideo et c.

Ad septimum dictum est negā do illam psequē tiam tu credis firmiter for. currere et for. cur rit. igitur tu scis for. currere.

Ad octauum conceditur qd in ca su tu dubitas te sci re for. currere. et negatur ista consequentia tu scis for. currere. et consideras sufficienter an for. currat. igitur p̄cipis certitudinaliter te scire for. currere. Sicut nō sequitur. tu dubi tas for. currere. et consideras sufficienter utz dubites for. currere. igitur p̄cipis certitudi/ naliter te dubitare for. currere. nec per easdē evidēcias omnino dubitas an scis for. curre re. et scis vel dubitas te dubitare. vel scire for. currere.

Ad nonum argumentum. forte di/ citur qd casus est im/ possibilis ut probat argumentum admissio casu. q: alijs partibus casus repugnat qd ali qua sit propositio dubia. et q̄uis illa nō repu gnaret non tñ est illa bona descriptio propo/ sitionis dubie. q: sicut nulla propositio est sci ta ut propositio ita nulla est dubia ut propo sitio. Sed ista responsio non sufficit. q: sequē tia in residuo casus difficultatem petunt istā an hec sit propositio que ponitur in parte ca sus. a. est nomen singulare alterius istozum. ideo fm reiveritatem dicitur non admitten/ do casum. q: non intelligitur nulla facta noua impositione precedente istius vocis que po/ nitur pro subiecto istius particule casus. a. est nomen singulare et c. unde sicut illa non est p positio. bus est syllaba. vel vox nulla precedē te impositione istius syllabe que ponitur pro subiecto. ita etiam illa non est propositio. a. et

De scire et dubitare

nomen singulare alicuius illarum non prece-
dente alla impositione istius termini. a. q. si
cut vox est q. prima syllaba sub huius ppo-
sitionis maro currit. non est pars orationis. et p
hoc non est hec propositio. ma. est nomen. ita
prima littera prime syllabe subiecti istius p-
positionis. maro currit. non est pars orationis
et propter hoc hec non est propositio. ni. no-
men est. ita etiam hec non est propositio. a. est
nomen singulare alterius illarum. neq. hoc
qd. pfero. s. but pot. reddere suppositu huius
verbo est. cum non habeat modos similitu-
dinis et propositionis ab ipso dante. Ali-
ter enim nulla esset vox utterata. immo etiam
neq. illitterata que etiam non esset pars ora-
tionis grammaticae. postq. quilibet syllaba
vocalis penitur esse pars orationis. dato q.
tales essent congrue. ba est syllaba. pe est syl-
laba huius dictionis vel illius et. Sz d. hoc
satis dictum est in primis. Ueruntamen ubi
argumenta non petunt similem difficultatem
illi quam petebant argumeta facta. q. illa ar-
gumenta solum intendebant probare q. non
debet responderi ad. a. nisi intelligerem. a. ad
mittimus tales modos loquendi in alio pro-
cessu. et verba inuicem relinquuntur. Et sim-
ilitu modum loquendi concedimus q. a. sit
nomen singulare huius vel illius propositionis
vel for. et q. a. sit li. ba sit syllaba. but e vox
no significans ex impositione. et q. for. est no-
men et frequenter accipimus noia rex p. no
minibus nominu ipaz rex. sicut illud nome
for. dicimus esse nomen for. qui in terminus
vel nomen no vocat for. Sed hoc dicimus
pp. breuitatem. q. no cuius nomini possumus
nomen pprium assignare. et vt facilius vnus
alter intelligat. et q. esset processus in infinitu
in noibus proprijs. Et p. hoc d. ad illud qd
arguebat q. primus impositor. no potuit pri-
mo iponere noia. d. q. potuit imponere sin-
modu ia dictuz gra breuitatis. et sine dubio
presupponit falsuz vel saltu non pgruuz. Sed
de isto no fit cura. q. ad aliud intederat. sz tr
libenter in casu isto disputare sine ita difficul-
tate qua petit opponens de. a. et pcedere in
casu isto q. a. est alterz istoz. et dubitare an. a
sit vox. et an. a. sit falsuz. et concedere q. a. scio
esse ppositione cathegorica. sed negare q. a.
scio esse idu sibi. a. q. uis. a. scire esse idu vel

eade aliquibus vel alicui. Et si in casu poneret
a. tunc esse nomen singulare istius deus est.
et lateat me tunc pcedere q. a. est vox. et ne-
garé q. ego scio q. a. est vox itaq. repugnans
cu arguit. q. ea-

Ad decimus de propositio est
pcedenda et dubitanda a te. et non est conce-
denda et dubitanda a te. nisi q. est scita et du-
bia. igit. et. Sz negando in inore ad intelle-
ctu ante dictu. et pcedit maior q. eade propo-
sicio est pcedenda et dubitanda. q. ista propo-
sicio in isto casu. rex sedet. est pcedenda a te. q.
sequens. et etiam est dubitanda. i. digna dubi-
tari. q. illa est tibi dubia. igitur dubitas ea. et
no repugnat illa. tu pcedis a ppositione et du-
bitas ea no male rridendo. capiendo dubita-
re p eo qd est dubiu. capiendo aut dubitare
pro eo qd est dubie rridere ad ppositionem
prout distinguit ptra concedere vel negare ne-
gat q. eade ppo est concedenda et negada. vel
dubitanda p eade mēura. Sed melius pot il-
lud argumentu fortificari q. prius fuerit for-
tificatu arguendo q. dubitas regē sedere et co-
cedis regē sedere. et no pcedis sed dubitas re-
gē sedere. nisi q. scis reges sedere et dubitas
regē sedere. igit. et. Sed huic d. q. qd sit de
maiori vel minori q. satis pot esse qd scias re-
gē sedere et dubites regē sedere. q. pot ee qd
scias regē sedere. et dubie rrideas ad regē se-
dere. Sz admissa casu pcedendu e q. rex sedet
itaq. sequens ex casu. et negadu e q. scias regē
sedere. cu lateat te regē sedere i illo casu.

Ad vndecimu pcedit illud asis q. aliq. p-
positio e dubia q. tr est scita ee va ne-
q. hoc repugnat. sz seqt ad pdicta. q. tr aliq.
propo sit dubia ppo vel dubiu signu et si du-
biu significatu vel dubia p. significato no co-
cluderet argumetu aliqd. neq. descriptio ibi
posita d. ppoie dubia e admittenda. q. nihil
pot sciri nisi itaq. significatu neq. et dubitari.
et si aliq. ppo sciat vt. ppo ipa scit vt. pposi-
tio significata. et no vt. ppositio significans. et
ita d. in predictis intelligi et eodem respectu.
Sz ad alias duas formas d. no rridendo ad
aliqua tale. hoc e ho. neq. ad aliqua talem tu
scis hoc ee hoiez. priusq. sciatur que res de-
monstretur per istum terminum hoc. et ita
dicitur generaliter de omni pronome de-
monstratiuo. q. nulla propositio intelligit vt

Tractatus

propositio est nisi quilibet eius terminus intelligatur ut terminus est. Ad ulte enim forme se ibi facite que non valent. Et per hec dicta et prius potest patere solutio ad argumentum quod facere solent ad probandum quod idem sit scitum et dubium. ponendo quod a. b. c. sunt iste tres propositiones. deus est. rex sedet. chymera est. quarum a. sit scita a te. b. sit dubia. c. scita esse impolitis. et remanentibus a. scita. et b. dubia. et c. scita esse impolitis moveantur iste et taliter disponantur quod tu nescias que sit a. neque que b. neque que c. quod posito sequitur quod a. est scitum a te. et a. est tibi dubium. quod sequitur tu dubitas an hoc sit tibi dubium demonstrato. a. quod tu nescis an sit b. igitur hoc est tibi dubium. Sed huic dicitur ut prius quod a. non est scitum ut significans est. si cut neque aliqua alia propositio. et si argumentum fieret de rebus non plus concluderet nisi tu scis hoc esse scitum a te demonstrando ipsum ad intellectum. et dubitas hoc esse scitum a te demonstrando ipsum ad sensum. quod est contingens

Ad ultimum dicitur non admittendo quod illa sciatur ut significans est. quod presupponit argumentum. Verumtamen admisso isto gratia disputationis non plus probat argumentum. nisi quod aliqua est propositio vera que non potest sciri sic significando. quod est concedendum dato isto modo loquendi. imo concedendum est quod est aliquid propositio vera que a nullo potest sciri sic significans. sicut hec. hec non scitur ipsamet demonstrata. Et propter quod a. et b. propositiones convertuntur et utraque est a te intellecta ut propositio est. et una est scita a te. et alia non potest sciri. quod sequitur de istis. hec propositio non scitur a te. et hec propositio non scitur a te demonstrando utrobique per ly hoc secundum istam. sed quod non sequitur illud modum loquendi. sed priore a principio positi. ideo istas conclusiones non concedimus sed concedimus quod omnis res de mundo est scita vel scibilis noticia singulari vel generali. multum in propositiones sciuntur que non possunt sciri esse vere.

Ed aliud incidit dubium. utrum

possit esse quod homo appareat asinum?

Et arguitur quod non. primo. quod si homo appareat asinus sit gratia creature

pl. sor. Et arguitur. quod sor. non appareat asinum? quod si sor. appareat asinus et non appareat nisi illud quod est. igitur sor. est asinus. **Secundo** si

sor. appareat asinum. et o. quod appareat est illud quod appareat sequitur quod sor. sit asinus. **Tercio** si sor. appareat asinus. igitur per aliquam propositionem appareat tibi sor. asinus. Sit igitur quod per istam habet modo est asinus vel per istam hoc est asinus quare credis esse verum in rei veritate demonstrando sor. Sed arguitur quod non. quod si per istam sor. appareat asinus tibi quare credis esse verum. igitur sor. appareat tibi per predicatum significari. sed quicquid appareat tibi per aliquem terminum significari per illum tibi significat. quod istum per illum terminum apprehendis. igitur sor. per istum terminum asinus significatur. sed signum de quocumque suo significato exste vere et affirmative predicatur et cum sor. sit significatum eius. igitur de sorte vere et affirmative predicatur iste terminus asinus et per istas hec est vera. sor. est asinus. **Quarto** si sor. possit appareat asinus. per idem habet in casu quod idem appareat tibi pedale. et semipedale. summe album et minus album summe albo. prius est falsum. et arguitur prius. ponendo quod a. et b. pedalia distent equaliter a te. que tibi appareant pedalia et equalia deinde incipiat remoueri. b. per magnam distantiam. et remouetur quousque apparebit tibi solum semipedale. te bene sciente quod est pedale. et sit iam medius instans hore in quo b. appareat semipedale et arguitur quod b. appareat tibi pedale. et quod appareat semipedale. quod enim b. appareat tibi semipedale. apper ex casu. b. enim appareat sub duplo minori angulo quam ante apparebat. et cetera sunt paria. igitur b. appareat tibi minus quam ante apparebat. sed quod b. appareat tibi bipedale asinus. quod tu scis. b. esse pedale. quod scis. a. et b. esse equalia. igitur credis. b. esse pedale. et quilibet credis taliter appareat tibi esse. igitur appareat tibi. b. esse pedale. **Item** est sequitur alia conclusio quod b. appareat tibi summe album et minus album summe albo. quod sint. a. et b. summe alba. que appareant tibi summe alba et remoueat. b. ipso remanente summe albo quousque apparebit remissius album quam iam appareat. Scias tamen quod b. continue remanet summe album. quod posito appareat quod b. appareat remissius album quam summe album quod enim appareat remissius quam ante. sed ante appareat summe album. igitur iam appareat minus album quam summe album. et tamen. b. appareat summe album. quod scis. b. esse summe

Descrere et dubitare

igitur credis. b. esse summe albu[m]. et qualiter
cunq[ue] credis esse taliter apparet tibi esse. igitur
b. apparet tibi summe albu[m]. ¶ Sed arguitur pri-
mū asinus. q. a. et b. scis eē e[ss]e alba. igitur appa-
rēt tibi e[ss]e alba. q[ui]bus concessis sequit[ur] q[uo]d sum-
me albu[m] apparet albius summe albo. ¶ Itē
isto dato sequitur q[uo]d aliqua noncia est error.
et q[uo]d aliquid apparet tibi indiuisibile quom[od]o
vtrūq[ue] est falsum. ¶ Item si fontes apparet
tibi asinus. igitur fontes apparet tibi asinus
sub aliquo conceptu. et non nisi per istum ter-
minum asinus. igitur iste terminus asinus si
gnificat for. consequens falsum. igitur et c.

Pro solutione

^{dubij intell-}
gendum est
primo q[uo]d sicut est duplex noticia interior i ho-
mine tam complexa q[uam] incomplexa sensitua
et intellectua. ita in homine potest eē duplex
apparentia vna ad sensum. et alia ad intel-
lectum. vnde eadem res ad sensus apparet co-
lorata. sicut celū apparet azurri coloris ad sen-
sum. ad intellectum tamen scitur q[uo]d celū non
est coloratum. q[uo]d bene scitur ex principijs na-
turalibus q[uo]d nihil est coloratum nisi sit mixtū
substantialiter aut qualitatiue. Secundo acci-
piamus q[uo]d omnis intentio simplex cathego-
rematica aliquid significat. aliter non esset in-
tentio quoniam ens est obiectum intellectus. et ni-
hil intelligitur nisi sub ratione entis. Ideo om-
nis intentio simplex siue conceptus est verus
sicut dixerūt antiqui. veram res significat.
Tertio intelligatur q[uo]d nihil significat aliquis
terminus nisi suum significatū vnde for. nō
est significatum istius termini asinus vniu[er]-
se et substantialiter capti. Et sicut dicitur de
illo termino asinus ita de alijs. Ex quibus se-
quitur primo q[uo]d per nullum conceptum iaco-
plexum potest aliquis decipi. ¶ Secundo se-
quitur q[uo]d omnis error est circa complexum.
q[uo]d sensus exterior nō cōponit et nō diuidit. q[uo]d
nō pōt habere copulā. cū non inuenerit nisi
sensibili effectiue concurrente. et nullum sensi-
bile pōt in eo generare copulā. aut cōcurrere
ad generationem copule. ideo sensus exterior
nō decipitur. sed tū interior et sensus et intel-
lectus cōplexione distante. Ex q[uo]d acceptis
p[ri]ncipijs sōlo ad argumēta. ¶ Ad primū d[ic]tū negā-
do istā p[ri]ncipia for. apparet asinus. et nihil appa-
ret asinus nisi illud q[uo]d est. igitur for. est asinus.

Et cū arguitur si for. apparet asinus. igitur
for. apparet ipemet asinus vel alius asinus ab
eo. Dicitur concedendo q[uo]d for. ipemet appa-
ret asinus. sed nō apparet ipemet asinus qui
est. sed ipē ipemet apparet asinus qui ipē nō
est. et forte for. apparet asinus. et nō apparet
asinus qui apparet. q[uo]d forte nullus asinus ap-
paret. ideo neq[ue] ex isto sequitur q[uo]d aliquis asi-
nus sit. neq[ue] q[uo]d for. sit sicut for. forte videt[ur]. Itē
nō sit in re natura. q[uo]d videre nō est nisi ali-
quā rem visione cōprehendere. sed stat visi-
onem per quā aliq[ui] res cōprehenditur esse.
q[ui]uis ista res nō sit sed modicū ante fuit. cuius
visio sit q[ui]litas intensa. igitur et c. ¶ Itē nō se-
q[ui]t[ur]. hoc sentit[ur] et hoc auditur. igitur hoc ē. Et
tunc ad scd[m] cū arguit[ur]. oē q[uo]d apparet. ē ista
res q[uo]d apparet. D[ic]t[ur] concedendo. sed ex illo non
seq[ui]t[ur] q[uo]d for. sit asinus. sed solū seq[ui]t[ur] q[uo]d for. ē il-
lud q[uo]d apparet. et hoc est ver[um]. q[uo]d fontes nō ap-
paret nisi hoc d[ic]mōstrato forte. et ista est ver-
ra oē q[uo]d apparet ē illud q[uo]d apparet. q[uo]d tū il-
lud q[uo]d apparet ē illud q[uo]d apparet. igitur oē q[uo]d
apparet ē illud q[uo]d apparet. Itē p[ri]ncipia ab exclusi-
ua ad suā vlem d[ic]terminis trāspōsitā. et p[ri]ncipia
eādē modū p[re]cedit q[uo]d oē q[uo]d apparet ē tantū
quātū apparet. q[ui]uis aliqd sit pedale et illud
appareat semipedale. et ita oē q[uo]d apparet est
exis ibi vbi apparet. q[ui]uis aliqd appareat in
vno loco et quo ip[s]e nō est. et sō oē q[uo]d appar[et]
ē tale q[uo]le apparet l[icet] viride appareat puniceū
vel azur[um]. ¶ Ad tertiā formā postea dicitur.
¶ Ad q[ui]ntū d[ic]t[ur] q[uo]d stat idē apparere pedale et
semipedale. sūm diuersas apparēcias. negat[ur]
tū i casu illo q[uo]d b. appareat minus q[uam] pedale
et nō v[er]o hoc argumētū. c. d. et b. apparēt e[ss]e
illa. sed c. apparet minus q[uam] pedale. igitur b. ap-
paret m[en]s q[uam] pedale. et posito q[uo]d c. eēt vni[us]
minus q[uam] pedale. q[uo]d eēt iter. a. et b. in tanta
distācia q[uo]d appareat semipedale. asinus est ver[um]
et p[ri]ncipia falsum. neq[ue] seq[ui]t[ur] de p[ri]ncipia. a. et b. appa-
rent pedalia. igitur a. et b. apparent e[ss]e alia ad
sensum vel intellectum. neq[ue] de p[re]terito. v[er]o
p[ri]ncipia. a. et b. apparuerūt pedalia ad sensus vel
ad intellectū. et aduertit bene. vtrū. a. et b.
essent equalia. igitur a. et b. apparuerūt tibi e[ss]e
alia. Et ita dicendū est q[uo]d b[on]i stat q[uo]d for. appa-
reat. a. albu[m] vt octo. et eadē for. appareat al-
bu[m] vt q[ui]ntuor. nūq[ui]d tū stat q[uo]d aliqd appareat
albu[m] vt octo. et minus albu[m] q[uam] albu[m] vt octo. si

Tractatus

cut nō stat qd aliqd appareat albius sūme al
bo. tñ in casu aliqd apparet albius q̄ prius
apparuit vt sequit̄ ex dictis ⁊ c.

ExPLICIT tracta. de scire ⁊ dubitare.

Incipit tractatus obligationū.

O prius accipere qd ob
ligatio logica est actus
obligantis sūm qñe ipse est obli
gans. Ex quo sequitur primo qd
si obligatio logica est obligās est. ⁊ si obligās
est aliquis obligatur. igitur a primo ad vlti
mū si obligatio est aliquis obligatur. p̄ p̄na
q̄ sequitur. calefactio est. igitur calefaciens ē.
⁊ visio est. igitur videns est. Secundo accipi
amus qd obligatio logica habet istas species
s. positionem ⁊ depositionem. ⁊ si plures vidē
dū erit. Ex quo sequitur qd omnis positio in
hac arte logica est obligatio. ⁊ p̄ter qd om
ne ponere est obligare. Ex qbus sequit̄ istas
p̄nas valere. ego pono tibi istā. igit̄ ego obli
go te ad istā. etiā v̄ istā. ego bene pono tibi
istā. igitur tu obligaris ad istā. ⁊ iō bene seq̄
ego bene posui tibi istam. igitur tu fuisti obli
gatus ad istā. **T**ertio vltra accipitur qd se
quitur. tu bene admittis. a. propositionem. igitur
obligaris ad. a. propositionem. ⁊ de prete
rito. tu bene admisisti. a. propositionem. igitur
tu fuisti obligatus ad. a. propositionem. q̄ ad
mittere. a. propositionem nō est nisi promittere
se responsurum ad istam sūm exigentiam ei?
cui promittitur. sed promittere aliquid est ob
ligare se ad illud. igitur ⁊ c. **S** cōtra ista
forte arguitur. qd aliqua ē obligatio qua nul
lus obligatur. qd scribatur ista oratio. pono tibi
istā tñ curris vel aliqua talis nullo admi
tente. ⁊ p̄ qd est obligatio. qd illa est oratio cō
posita ex signis obligatōis ⁊ obligato. **I**tem
possus ponere tibi istam. tu curris te inuito.
⁊ nō admittente. igitur pōt esse qd ponatur
tibi ista absqz hoc qd obligem te ad istam. p̄
p̄na ⁊ antecedens arguitur qd possum pro
ferre tibi istam sic significans. pono tibi istā.
tu curris te nō admittente. igitur pōt esse qd
ponam tibi illa n. **I**tem etiam tu potes ad
mittere istam absqz hoc qd obligeris. qd tu po
tes proferre istam sic significans. ego admit
to istam. igitur pōt esse qd tu admittas istam.
absqz hoc qd obligeris ad istam. **I**tem si po
nere est obligare. igitur poni est obligari. igitur

solum qd ponitur obligatur. sed solus p
positio ponitur. igitur solum propositio obli
gantur. p̄na est falsum igitur ⁊ c. **S** huic
dicitur qd equiuoce possunt sumi illi termini
Et ad primū illorū dicitur qd illi termini ora
tio. propositio pro maiori parte apud logicū
capluntur prout non sunt nomina verbalia
⁊ ita conceditur qd propositio est absqz pro
ponente. ⁊ oratio est absqz orante. sed capien
do ista nomina prout verbalia sunt. valz hoc
argumentum propositio est. igitur proponēs
est. oratio est. igitur orans est. ⁊ ita sequitur.
obligatio est. igitur obligans est. ⁊ hoc modo
in diffinitione locuti sumus. vnde isto modo
obligatio est illud per qd responsus obliga
tur. ⁊ sic iste terminus obligatio est de predi
camento actionis ⁊ sūm istum modum. p̄ter
responsio ad primū. Sumptio autem isto
termino obligatio primo modo. sūm quē mo
dum non accipimus. non valet consequentia
neqz illo modo est de predicamento actionis
sicut neqz iste terminus oratio vel cōstructio
nec tamen hoc modo sumpto termino est il
la diffinitio bona. obligatio est oratio compo
sita ex signis obligatōis ⁊ obligato. qd diffi
nitum ponitur in diffinitione. neqz obligatio
est illud aggregatum. **A**d secundas formā
dicitur negando assumptum illud. s. potest es
se qd ponam tibi istam tu curris absqz hoc qd
obligem te ad istam. qd ponere est obligare.
Et negatur ista consequentia. potest esse qd
ego proferam istam propositionem. pono tibi
istam tu curris absqz hoc qd obligez te. igitur
potest esse qd ponam tibi istas absqz hoc
qd obligem te. qd non sequitur profero istam
pono tibi istas. tu curris. igitur pono tibi istā
tu curris. sicut non sequitur profero istas po
no tibi istam tu curris. igitur obligo te ad istā
tu curris. qd nunq̄ est ponere nisi sit admi
tere. Et si arguitur quia prius ponitur propo
sitiō q̄ admittatur. Dicitur qd non lz prius
proferantur illi termini pono tibi istas. tu cur
ris vel aliam quia non est positio nisi quan
do obligatur respondens. **E**t si arguitur
qd nunq̄ sunt simul positio. ⁊ admissio. ⁊ per
consequens nunq̄ est obligatio. quia vt fre
quentius prius est corrupta ista prolatio talis
orationis pono tibi istam. tu curris q̄ respō
dens dicat admissio illam. **E**t huic dicitur qd

De obligationibus

In hac arte presupponimus gratis agnitionem eandem propositionem remanere vel vna significante sicut significant illa quas intendebat ponere ponens. Non enim posset bene de vocalibus disputari quia ut frequenter quod ponebatur non est quando respondens concedit vel negat illud. Quarto volo ponere quod extra tempus obligationis rei veritas est fatenda. Et per istam responderetur ad ultimam formam negando istam consequentiam tu proferas istam propositionem ego admitto istam tu curris igitur tu admittis istam tu curris quia cum admittere sit promittere et non sit promissio sine utriusque partis consensu non est admissio sine obligante igitur et c. Quinto postea accipiendum est quod illi termini concedendum et negandum idem significant in sequentibus quod dignum concedi et dignum negari et non participialiter scilicet quod significet concedendum quod concedetur et negandum quod negabitur quia isto modo necessarium simpliciter bene respondendo est negandum et impossibile simpliciter concedendum. Sexto ulterius dicitur quod positio est obligatio per quam respondens obligatur ad concedendum positam propositionem cum sibi vel posita fuerit.

Quibus positio pro regula teneat quod omnis propositio intel lecta scita esse possibilis et non repugnans ali cui bene admissio vel bene concessio que peti tur per signa positionis admitti est admittenda: ut si ponatur quod nulla propositio sit aut quod nullus locatur vel quod nulla obligatio fiat aut quod tu non sis admittendus est casus.

Secunda regula omne bene admis sum propositum eodem modo significans est concedendum et omne sequens ex eo et pro positum est concedendum et omne sibi repu gnans est negandum.

Tertia regula omne sequens ex bene admis so cum bene concessio vel bene concessio et bene admissio et opposito bene negati vel bene negatorum est concedendum propositum et quod repugnans est negandum.

Quarto pro regula teneat quod om nes propositiones concessio et contradictorie negatio debent facere copu

lativam possibiles et hoc est quod aliqui volue runt dicere cum dixerunt quod omnes rationes in ar te obligatoria sunt retroquede ad idem instans.

Quinta regula ad omnem propositio nem pertinentem concessio vel concessis respon dendum est secundum suam qualitatem scilicet si sit vera con cedenda si sit falsa neganda. Et istam regulam ego extendo ad impositionem secundum opinionem hic sustinendam.

Sed contra istam regulam forte arguitur quod ex illa sequitur quod non omnis positio est obligatio neque de ponere est obligare proinde falsum et proinde per quod regula ista innuit quod obligat respondens solum ad bene admissum igitur si ponatur ista hoc est asinus et admittatur adhuc non est obligatus respondens ad istam quod non tenet eam precedere quam non bene ad misit. Et isto sequitur quod non est possibile quod aliquis obligetur ad proponendum simpliciter impossibile sed positio nem quod si tenet respondens ut inuit regula nisi ad li cite promissum seu admissum sed non licite admittit est impossibile simpliciter secundum positionem igitur et c.

Item data ista regula sequitur quod positio et admis sum scitum esse tale est negandum et contradictorium concedendum respectu eiusdem. Item sequitur quod si aliquid pro bona et formali denotata a ly si et significante ex compositione suorum terminorum et c. ante est concessum et proinde negandum et tunc sequitur quod non omne sequens ex concessio vel concessis est concedendum. Item sequitur ultra quod non omne repugnans concessio vel concessis est negandum.

Sed pro istis advertatur quod admittit pro ponere aliquam est promittere se respondere ad eadem secundum exigentiam arguentis et cum non omne promissum sit firmatum sed solum licite promissum ideo non ad omne admissum respondendum est sed quod est promissum quod forte est non licite admissum vel pro missum. Ex quo patet quod non omnis positio obligat sed solum licita positio neque de ponere est obliga re et non sequitur ego pono tibi istam et tu admittis istam igitur tu obligaris ad istam. Et tunc ultra proceditur quod non est possibile quod aliquis obligetur ad pro ponendum simpliciter impossibile per positiones. Et per idem proceditur quod positum et admissum est negandum ut si per fuerit impossibile simpliciter et ita proceditur quod si in ter alia est concessio et proinde non est concedendum et pro denotata a ly si significante et c. sicut si po sita fuerit propositio impossibile sequens ex

Tractatus

ea est neganda quous illa ppositio posita et admissa fuerit concessa. Et ea tota situs est. quod si inordinatus ppinaciter multiplicare. sed solvere. Ex quo patet responsio ad ultimum quod oppositum male concessum et admissum est concedendum negandum tamen est quod contra dictorum concedendi sit concedendum aut repugnans procedendo sit concedendum respectu eiusdem.

Ad pro dictorum

S argumentorum pariter habenda esse plariter disputemus. Obligatio te ad ista tu curris posito quod demum ista te quod sedes. quod admissa pponatur eadem. quod concessa negata vel dubitata cedat tempore obligationis. et arguitur quod ista non fuit concedenda si concessa fuerit. quod ista fuit falsa et non fuisse obligatus. igitur et per praesentia et ad ista quod in nulla specie obligationis fuisti obligatus a me. igitur et per praesentia et sic de aliis. quod qua ratione tu fuisti obligatus per unam speciem eadem ratione quilibet. igitur per nullam si dubitas vel negetur. Arguitur tunc sic ista tu curris fuit tibi posita et a te bene admissa igitur non fuit a te dubitanda neque neganda. ista praesentia est bona denotate et. et ante est a te dubitandum saltem si procedis te fuisse obligatum. igitur praesentia non est a te negandum. **S**ed per istud intellegendum est quod non obligatur aliquis nisi per terminos específicos obligationis. quod cum obligatio sit circa certum officium exercendum. puta circa negare. concedere. aut aliter respondere. ideo si potest respondens invenire cum arguente nisi conveniat secum per terminos específicos. et ideo per hoc genus obligatio non potest aliquis obligari ab arguente. quod neque inordinatus obligatur ad illud ad quod nescit se obligari. Id cum dicit arguens obligo te ad ista tu curris. dicat respondens credo quod specie obligationis vel sit enim obligare. et non admittat aliquid antequam specificet per quam speciem obligationis vult eum obligare. Et iste est modus regularis respondendi. **A**lter tamen posset respondere sophistice admitiendo istam tu curris. cum de obligo te ad ista tu curris. Et cum pponitur illa tu curris. dicit respondens ad istam. **E**t si arguitur tu respondens ad istam. igitur concedendo. negando vel dubitando. vel alio modo. conceditur praesentia. et consequenter respondetur secundum praesentia ppositas. et procedo antecedente concedatur praesentia. Et negat praesentia

ina pars antea pposita et secunda. Et procedit tertio si per ordinem pponitur. et si quierat quod specie obligationis obligatur. dicat respondens quod non oportet certificare. **U**nde diligenter aduertatur quod quoniam quod est una distinctiva sequens cuius quilibet pars est falsa non sequens quilibet pars est neganda propter ultimam ppositam. Et ita per oppositum de copulativa cum copulativa fuerit vera. sed repugnans cuius nulla pars est repugnans per se quilibet pars praeter ultimam est concedenda. **N**unc contra primam et secundam regulam simul arguitur. quod utraque istarum est politis. rex sedet. nullus rex sedet. ideo utraque istarum est admittenda cum sit utraque intellecta a te. **P**ono igitur tibi utraque istarum si admittat. proponit utraque. si conceditur. per quod conceditur duo contradictoria. quod enim sunt duo contradictoria est verum non repugnans. **S**ed forte de non admittendo. sed contra tu teneris admittere omnem ppositionem polem tibi positam sed utraque istarum est politis et posita. igitur teneris admittere utraque istarum. **I**tem si non admittitur utraque illarum quod altera alteri repugnat. saltem pono tibi alteram illarum. res sedet nullus rex sedet. si admissa ppono tibi istam rex sedet. et per quod ista est dubia et impertinens et ideo dubitanda quae dubitata. pponit nullus rex sedet. quod est etiam dubitanda. quod dubitato uno contradictorium immediate pposito reliquo dubitandum est. **Q**uibus dubitatis arguitur sic. utrumque illorum dubitas. sed alterum illorum est positum. igitur positum dubitas. Sed bene forte de cum ponitur altera illarum admittendo alteram illam. et cum pponitur altera illarum concedendo alteram illam. et tamen utraque illarum dubitatur cum pponitur. et utraque de quod nulla illarum est mihi posita. et si posueris mihi alteram illarum. tamen nullam illarum posuisti mihi. et si utraque illarum dubitaverim tamen non dubitavi mihi posita. Sed contra cedat tempore obligationis. et arguitur quod in illo tempore aliqua obligatione fuisti obligatus quae fuerat. b. et arguitur sic. b. obligatione. sed b. obligatio fuit composita ex signis obligationis et obligato. igitur aliquid fuit obligatum quod fuit pars huius obligationis. et per praesentia aliquid fuit tibi positum. cum non fuerit alia obligatio quam positio. sic igitur aliquid istarum fuit tibi posita. sed utraque illarum dubitasti. igitur positum et a te admissum. dubi

Obligationum

tasti in tpe obligationis. igitur male rñdisti.

Sed pro isto & pro similibus aduertendū est. qd nō est a rñdente rñdendum admitto. nisi post signum obligationis. sequitur ppo expressa aut terminus certam pponem admittendam declarans rñdenti. vt cum ponitur illa. tu curris. vel cum dī pono tibi istam demonstrata certa pponē rñdēti nota. ita ē a rñdente nō est respondendum ad aliquam pponem nisi illud verbum ppono determinet ppositionem integrā vt propono tibi istā tu curris aut terminum certam pponem respondenti designantem. vt ppono hāc certa pponē respondēti nota demonstrata. quam sciat ipsa demonstrari. & ideo cum dī pono tibi alteram illarum dī nō admittendo. quousqz certificeris que illarū ponis. & si ponitur qd sis certificatus optime qd sit ista. qd tibi ponis admittat hoc. & iterum cū dī pono tibi alteram illarū. dī nō admittendo. Et si dī quare dī qd nō curet. Sed dicat que est ista quam vult ponere. & si pōit ipse rñdens qd ipse dicat admittatur. & rñdeatur vt prius eūz ipse dicit pono alteram illarū. sed cum hoc dicat qd nullam placeret admittere alteram illarum si tibi velis certificare quaz ponere vult qūis cōcedam qd nō est opus certificare me. & ita est obligatorie rñdendum. **C**ōsiliū si dī pono pponem polem & nulli repugnantē quā habeo in mente mea. Et ita cū dī pono oēm ppositionem polem. dī nō admittendo. qd nulla ppositio est sequens ad id verbum pono ad quā debeat rñderi. verūtamen in certo casu l5 nō sequitur aliqua ppositio aut certus terminus discretus id verbum pono. p aliquas circumstantias pōt rñdens admittere vt si rñdens sciret qd nulla est ppositio nisi. ista rex sedet sic significans. & opponēs diceret. pono tibi oēm pponem polem que ē in rex nā. pōt rñdens admittere. qd sic esset certiusquam pponem admitteret. & sicut dī de isto verbo pono. ita de illō verbo ppono. vñ qūis oē sequens ex bene cōcesso sit pcedendum nō tñ cū ppono oē sequens est cōcedendum omne sequens. qd forte multa sequētia sūt nō intellecta aut de quibus nō est asaduertum a rñdente. Ita etiam cū pponitur altera illarum. deus est. vel homo est asinus. nō est rñdendum. concedēdo vel negādo alterā illa

rum. cū nesciat que ppositio pponatur cōcedenda vel neganda. **S**ed ad argumētum primū cū arguitur qd vtrāqz illarū est admittenda. rex sedet nullus rex sedet. dī cōcedendo. & qd vtrāqz illarū diuisiue teneor admittere nō tñ teneor admittere si vtrāqz illarū mihi posita. neqz plus. pbat argumētū si tñ ponis qd oē pole sit tibi positū & a te bñ admissū admittatur. deinde pponitur rex sedet. & cum ista sit dubia & impertinens. ideo ista est dubitanda. Et ita etiam dubitatur. ista pposita nullus rex sedet &c. **S**ed contra omne pole ē tibi positum & a te bene admissum sed vtrāqz illarū est polis. igitur vtrāqz illarum est tibi posita & a te bene admissa. & vtrāqz illarū est tibi pposita. igitur vtrāqz illarū est a te cōcedenda. & vtrāqz illarū dubitas. igitur male rñdes. **I**deo admissō casu dicitur consequenter cōcedendo oia si per ordinem pponatur. & cōceditur qd tu male rñdes. si tamē prius pponitur qd male rñdes qd tu illarum vtrāqz dubites. negandum tāqz falsus & impertinens. deinde negatur qd vtrāqz illarum dubites. si pponitur aliis concessis p ordinez **E**t si arguitur in priorī ordine qd tu nō male rñdes. qd tu bene rñdes ad aliquam pponem tibi positam. igitur tu nō male respondes. negatur pñā. **I**tem admissō casu isto qd omne possibile sit tibi positum & a te bene admissum. arguitur qd añs ad impole simpliciter sit a te bene admissus. pñs repugnat dictis. & pbat pñā. qd admissa ista pponitur tibi vtrāqz istarum contradictoriarū est ppositio polis. qd qd verū & impertinens est cōcedendum. & deinde propono tibi. vtrāqz illarum est tibi posita & a te bene admissa. ista sequitur ex illis. ideo concedenda. & p pñs ista duo inuicem cōtradictoria sunt a te bene admissa & simul & p pñs antecedēs ad illarū copulatiuā. rex sedet. nullus rex sedet. simpliciter impolem est a te bene admissus. **S**ed huic dicitur admittēdo qd omne possibile sit tibi positū & a te bene admissum. i. qd ois ppositio possibilis sit tibi posita & a te bene admissa. deinde cum proponitur qd vtrāqz illarum duarum contradictoriarū est possibilis. negatur tāqz repugnans. qd repugnans ē qd bene admittas duo inuicem repugnatiā. qd tamen sequitur illo concessō. **S**ed si ponis

Tractatus

q^d omne possibile sit tibi positū & a te admissū absq^{ue} ly bene & pponat q^d vtraq^{ue} illarū sit polis cōceditur. tanq^{ue} verū nō repugnās & q^d vtraq^{ue} istarū est a te admissa & si iſeratur itic q^d vtraq^{ue} illarū est a te cōcedenda negatur p^{ri}ma. vñ si ponitur q^d ppositio illa simpliciter impossibilis homo est asinus sit tibi posita & a te admissa. admittēdū est. & cū pponitur q^d ista hō est asinus impolis simpliciter est a te concedēda negat. quia non valet ista hēc ppositio impolis simpliciter est tibi posita & a te admissa. igitur hēc est a te cōcedenda. quia ad hoc q^d ista ſorēt a te concedēda. o^{mn}is q^d in isto casu ſorēt bene admissa. q^d nō est verum. quia bonum est non multiplicare s^{ed} ſolūere.

Sed cōtra rāſionem aſ. pbandū q^d eadē ppositio est cōcedenda & neganda ab eodē in eodē tpe obligationis. q^d tñ repugnat rāſioni. q^d si vnū contradictoriū est cōcedēdū reliquū est negandū. ideo si eadē ppositio eſſet cōcedenda & neganda. & p^{er} contradictoriū eſſet ppositio. igit^{ur} eſſet pcedendū & negandū sed arguitur p^{ri}ma p^{er} ſor. istam tibi hō currit adequate ſignificātem hōiem currere. et ponat pla. tibi istā nō hō currit adequate ſignificātem nō hōiem currere. cō^{tra}dictoriū modo p^{ri}me. & ſis tu obligatus ad ābas istas p aliquō tps. deinde pponat ſor. tibi istā hō currit. ista est cōcedenda. q^d posita & c. deinde pponat pla. tibi istā nō homo currit. & patet q^d est cōcedenda. p idē. id ſequitur q^d eadē ppositio sit cōcedenda & neganda. q^d fuit p^{ro}batū.

Sed hūic ſorē d^{icitur} q^d nō est incōueniens q^d eadē ppositio sit ab eodē in eodē tpe obligationis pcedenda & neganda. q^d illud est respectu diuerſorū obligatiū.

Sed cōtra ponat q^d ſor. teneat locū platonis & ponat ipſe vtrūq^{ue}.

Sed adhuc ſorē d^{icitur} q^d nō est incōueniens. q^d est respectu ſor. qui locū t^{er} duo rā rāſidentium. deinde pponat tibi ſor. hēc est vera hō currit. q^d id est ſequēs. ideo cōcedendū. ſequitur enī homo currit & ista adequate ſignificat hōiem currere. igitur hēc ē vera hō currit. añs enī est positū in casu illo. igit^{ur} & c. quo cōceſſo ponat ſor. illā nō homo currit. q^d cō^{tra}dictor illi q^d p idē est cōcedenda. deinde pponat ſor. q^d vtraq^{ue} illarū cō^{tra}dictoriarū est vera. & p^{er} illud est ſequens. q^d si cōcedat cedat tps obligationis. & arguit q^d infra tps

obligationis cōceſſiſti ipſe ſimpliciter i quo cūq^{ue} tpe vel in quacūq^{ue} obligatiōe fuerit nō est cura. igit^{ur} in tpe male rāſiſti.

Item in tpe cōceſſiſti repugnās tibi posito & a te bene admiſſo. igit^{ur} in tpe male rāſiſti. p^{ri}ma. q^d tam incōueniens est cōcedere repugnās ppositū ab vno q^{ue} ab alio. cū sit idē & eodē modo repugnās. fiat aut^{em} ista forma extra tps. in cōceſſiſti infra aliquod tps duo p^{er}dictoria eē vera. igit^{ur} infra aliquod tps male rāſiſti. p^{ri}ma. q^d neq^{ue} respectu vnus neq^{ue} respectu diuerſorū pōt eſſe q^d duo contradictoria ſint ſimul vera in ſenſu & ad ſenſus ſā exp^{re}ſſum. ideo d^{icitur} in p^{ri}ncipio. negādo istam cōcluſionē. ſc^{ilicet} q^d eadē ppo sit pcedenda & negāda ab eodē infra idē tps. & admittatur ppo illa homo currit posita p^{ri}mo mihi a ſor. & cum ponit ſua p^{er}dictoria a pla. nō admittit. q^d repugnat posito & bene admiſſo. q^d nūq^{ue} repugnantia pōt ſimul bene ſtare. neq^{ue} respectu vnus neq^{ue} respectu diuerſorū. vt arguit^{ur} est. ſic neq^{ue} vnq^{ue} pōt plures opⁱⁿiones eē vere. circa eandē materiā. nō p^{er}uertibiles. vñ cū ſunt plures opⁱⁿiones circa eadē mām nō cōuertibiles aut vnica earū est vera. aut oēs falſe. q^{ui}ſ vi ſepe cōtingit multe videantur a cō^{tra}d^{ic}tione defendibiles. q^d accidit p^{er} defectū ſpeculationis. & eius ignorantiā & ideo p^{er}ter rāſendo nūq^{ue} d^{icitur} idē rāſens diuerſas opⁱⁿiones circa eandē mām ſuſtinere niſi velit cō^{tra}dictoria cōcedere. pōt tñ vnā poſt aliam grā diſputationis admittere & ſuſtinere.

Sed adhuc ſorē arguit^{ur}. q^d eadē ppositio est concedenda & neganda ab eodē in eadē obligatione. q^d ponat tibi hēc copulatiua. hēc hō currit. est tibi posita & a te bene admiſſa adequate ſignificans hōies currere. & hēc riſibile currit. adequate ſignificans riſibile currere est tibi depoſita. & a te admiſſa deinde aſ q^d hēc est a te cōcedenda. hōmo currit. q^d est tibi posita & a te bene admiſſa. & est tibi pposita. igit^{ur} est a te cōcedenda. ponat enim tñ ſor. casu q^d hēc sit tibi pposita. & q^d hēc sit a te neganda. arguit^{ur} q^d hēc cōſequentia est bona homo currit. igit^{ur} riſibile currit. & eius p^{ri}ma est a te negandū. q^d est de ppositū. igit^{ur} eius añs est a te negandū. & ſic ista hō currit. est a te cōcedēda & negāda.

Sed hūic d^{icitur} vt palus negando q^d eadē ppositio

Obligationum

est cōcedenda et negāda ad sensus iam dictū et admittit ille casus. et q̄ ista. hō currit. est a te cōcedenda. q̄ posita et bene admissa. ut ponit casus. ¶ Et cū arguitur q̄ illa sit negāda. homo currit. q̄ illa p̄sa est bona. homo currit. igitur risibile currit. et p̄s eius est negandū. igitur et eius aīis est negandū. negat aīis. s. q̄ p̄s sit negandū. ¶ Et cū arguitur q̄ illud est depositum et admissus. igitur negāda. negatur p̄sa. sed illa p̄sa est bona. nec risibile currit ē tibi deposita et a te bene admissa. igitur est negāda. sed eius aīis est repugnans in illo casu. ideo et c. ¶ Sed adhuc forte arguitur q̄ eadē p̄p̄ sit cōcedenda et negāda ad sensum iam dictū ab eodē in eodē tpe. q̄ aliq̄ copulatiua est neganda. cuius quelibet pars est concedenda ab eodem in eodē tpe. igitur et c. p̄ p̄sa. et arguitur aīis. q̄ ponat tibi sedenti illa. oīs homo currit. deinde pponatur tibi ista. tu curris. quia negata. q̄ falsa et impnens. pponatur illa. tu es homo. et p̄ q̄ ista est vera nō repugnans bene admissa. igitur est concedenda. p̄ p̄sa. et arguitur tūc sic illa copulatiua est negāda oīs homo currit. tu es homo. q̄ ipsa est aīis ad p̄p̄nem bene negatam. igitur negāda. et utraq̄ eius pars ē cōcedenda. igitur et c. ¶ Ideo forte dī in p̄ncipio p̄lo negādo illā p̄siam aliqua copulatiua ē neganda cuius utraq̄ pars est cōcedenda. igitur eadē p̄p̄ est cōcedenda et negāda. q̄ dicat q̄ ille due oīs homo currit. et tu es homo nō repugnāt illi. tu nō curris. nisi copulet. ideo cū copulatur negat copulatiua. s. oīs homo currit et tu es hō. q̄ est copulatiua repugnāt ¶ Sed cōtra. q̄ tūc posita et bñ admissa ista oīs homo currit. pponat illa homo nō currit. ¶ Et arguitur q̄ ista est cōcedenda. q̄ illa est vera nō repugnans bene admissa. igitur est cōcedenda. p̄ p̄sa et aīis. q̄ iste p̄positioes nō repugnant nisi sint copulate. s. iste nō sūt copulate. ut pono. igitur neutra alteri repugnat. p̄ p̄sa et malo. et ex r̄sione. ¶ Sed hūc forte dī q̄ iste due bene repugnāt. s. nō copulent aut sint copulate. ¶ Sed p̄tra. igitur p̄ idē iste tres repugnant oīs homo currit. tu es homo. tu non curris. aut saltem stat istas tres repugnare sic significando. s. nō sint copulate. q̄ repugnat positio. Item si p̄positiones nō repugnāt nisi sint copulate. bñ ad

missa illa oīs homo currit. proponitur ista tu es nō currens. que q̄ vera. nō repugnās. cōcedenda est. quia cōcessa arguit. tu es nō currens. igitur homo est nō currens. igitur homo non currit. q̄ est oppositū positi. ¶ Ideo si negatur ista tu es nō currens. pponitur illa. tu es currens. q̄ neganda est. q̄ falsa nō sequēs deinde pponitur tu es hō. et ista est cōcedēda ex r̄sione. Et tūc sequitur q̄ nō de quolibz termino singulari p̄ aliquo supponēte simpliter sumpto predicat alterū cōtradictoriū in cōplexo. q̄ utraq̄ ista. negat tu es currens. tu es non currens concessio q̄ tu es homo. ¶ Item ponatur tibi sedenti omne ens est for. deinde proponatur. tu es for. quia negata. q̄ falsa nō sequēs. ut pono. pponit ista tu es sedens. patet q̄ ista est vera non repugnans. et per consequens concedēda. quia cōcessa arguit sic. tu es sedens. igitur aliquod sedens non est for. quod est oppositum positi si negatur consequentia. ponatur oppositum consequentis cum antecedente. et stabunt ista simul. tu es sedens et omne sedens est for. et ultra. igitur tu es for. patet sillogismus in q̄ta figura. et antecedens est concedendum. q̄ ista est negata. tu es sedens. igitur aliquod sedens non est for. igitur oportet concedere copulatiuam compositam ex antecedente et opposito consequens et c. Illud nūc dī admittendo casum. et quando proponitur. tu es sedens. negatur tanq̄ repugnans posito et opposito bene negati. et s. sequatur ex obligatione tali non tamen est concedenda. q̄ ad sequens ut repugnans obligationi non est pertinenter respondendum immo obligato. ¶ Item ponatur q̄ for. non obligato proponatur illa. deus est. quam ipse concedat. et proponatur plato nī eadem quam neget necessariam male respondendo. et cicero dubitet illam male etiam respondendo. quo posito proponitur illa. tu respondes sicut ille illorum qui male respondet demonstrando per ly illorum for. et platonem et ciceronem. et non respondeat aliis illorum nisi ad istam et modo predicto. si concedis illam tu concedis falsum. non sequens igitur tu male respondes. posito q̄ tu non respondeas ad aliquam p̄p̄nem nisi ad istam quam nunc tibi propono. Item si tu respondes sicut iste illorū qui male r̄ndet et ille illo

Tractatus

rum qui male rñdet. respondet negative. Igitur tu respondes negative. vobis enim hic vñt ita respondere sicut alius qñ vterq; rñdet affirmative. aut negative. et si dubitas illaz tu rñdes sicut iste illoz qui male rñdet. et dice- ro etiā dubitat illā male rñdendo. igitur tu respondes sicut ille illoz q male rñdet. illa pñs est bona et c. et añs est cōcedendū. igitur et añs Si negas istā et rñdes negative et iste illoz q male rñdet. rñdet negative. igitur tu rñdes sicut ille illoz qui male rñdet. ¶ Sed pro isto dñ q ad propositionem propositam est rñdendum sñ qualitatem illius inensure pro qua proponitur. nisi alia fuerit conuentio inter opponentem et respondentem huic repugnans aut nisi repugnet ei quod est obligatum. Ex quo sequitur q non valet consequentia ista. hec propositio est vera et impertinens tibi proposita. igitur hec est a te concedenda. vt si tibi tacenti proponatur illa tu loqueris. duz tu negas eam tu bene respondes. et illa est vera et impertinēs tunc. sed nō negas illā p tempore p quo rñdes. Ita etiam nō sequit tu cōcedis falsum nō obligatus. igitur tu male respondes. sed bene sequit. tu concedis falsum non obligatus p tempore pro quo pponit igitur male rñdes. Et ita intelligant quedaz ex dictis. Ex quibus pñ rñsio ad casū. admissio enim casu negat illa ppositio tu rñdes sicut ille illoz qui male rñdet. tanq; falsa. p tpe. p quo proponebat nō sequens. Et capit hic iste terminus ita rñdere p similitudine rñsionis in concessione. negatione vel dubitatione et c. De virtute enim sermonis qualiter rñdet fort. taliter et plato rñdet ad istā deus est. Et qñ vterq; us arguitur. tu negas illā. igitur tu rñdes negative. et iste illoz qui male rñdet. rñdet negative. igitur tu rñdes sicut ille illoz qui male rñdet. negat añs tanq; repugnās. Et si pponitur. tu rñdes ad istā et nō rñdes affirmative neq; dubitative neq; alia rñsione nisi negative igitur et c. negatur añs. ¶ Et si queris quā rñsione rñdes non certificet. donec fiat sequens p ordinē pponēdi. ¶ Et ex hoc pñ rñsio ad tales ppositiones etiā extra tps cū pponantur. tu negas ppositionē quā tibi ppono. illa enim negāda est. et qñ tu negas si pponit tu negas istam tibi ppositā concedit. q; facta est vera p tpe. platonis. ¶ Sed forte arguit p

bādo q nō p tpe p quo pponit ppositio est rñdendum ad eā sñ sui qualitate. q; ex illo sequit q fort. et plato rñdent ad eandē ppositionē. vnus concedendo. alter alio mō rñdendo in eodē sensu. extra tempus obligationis. et tñ vterq; nō male respondet ad istam ppositionem. Item sequitur q fort. concedit a propositionem et pla. concedit contradictioni a. vtrq; bene respondente et non obligato. ¶ Item sequitur q fort. concedit et negat eandem ppositionē nō male rñdendo. q; ponatur q fort. eadē propositio pponat a diuersis sed vnus ante aliū proponat eā sic q sit falsa qñ vnus proponit. et vera qñ alter pponit. ¶ Itē pōt fort. ponere a ppositionē platonis et p horam aut saltem p tempus notabile potest plato differre rñsionē. et interea forte propositio proposita est facta impossibilis. et tñc sequitur q fort. bene responderet concedendo impossibile. que oia predictis vidētur repugnare. ¶ Item proponatur hec fort. tacenti et nō obligato. tu negabis vel dubitas propositio. nem quam tibi propono. si fort. neget eaz tñc ista propositio pro tempore probationis fuit vera. igitur concedenda. si concedenda. tñc ista fuit falsa. igitur neganda. si dubitat. tñc ista fuit vera pro tempore probationis. igitur concedenda. ¶ Sed pro his dicitur q conclusiones ante dicte non sunt impossibiles tempore ad diuersa tempora referantur. ¶ Item breuiter certa regula poni non pōt nisi sñ q opponens et respondens conueniunt cum pro eadem mensura non possit responsurus respondere bene respondendo pro qua proponit opponens. q; ante responderet qñ intelligeret illud ad qd responsurus erat. sed d hoc postea dicitur. ¶ Ad vltimum infra dicendum est. ¶ Item si ponatur q ad nihil sis obligatus deinde proponitur tu es obligatus si conceditur. Contra nulla spē obligationis es obligatus igitur non es obligatus. pñ consequentia et antecedens. q; ad nihil es obligatus. Itē hec est impertinens. tu es obligatus. que extra tempus esset neganda. igitur nunc est neganda. ¶ Sed huic breuiter dicitur admissio casu concedendo istam. tu es obligatus. et negatur ista consequentia. ad nihil es obligatus igitur nulla spē obligationis es obligatus. q; stat q ista ppositio ad quam sis obligatus nō sit

Obligationibus

aliquid sed aliqua. ¶ Secunda etiam forma non valet. quia per obligationem facta est ista vera. tu es obligatus. que extra tempus erat falsa. ¶ Item ponatur quod nulla propositio sit. deinde proponitur omne positum et bene admissum. propositum est concedendum. si proceditur. igitur aliqua propositio est si negatur ista tu negas regulam. igitur male respondes. si procedit totum inferatur quod aliqua propositio est. quia bene sequitur tu negas regulam. igitur aliquid propositio est cum omnis regula sit propositio.

¶ Ideo forte dicitur negando animas. ¶ Sed tunc forte queritur quare negatur animas. Cui si dicatur. quia repugnat arguitur animas sic. quia bene sequitur id repugnat. igitur illud est. ¶ Vel si forte dicitur quod tu negas ipsum. quia tibi placet negare ipsum. igitur ipsum est. ¶ Item cedat tempus obligationis negata ista. omne positum et bene admissum est concedendum. ¶ Et arguitur. infra tempus negasti regulam. igitur male. ¶ Ideo dicitur admissio posito negando quod omne positum et bene admissum. ¶ Et cum arguitur ulterius cedat tempus obligationis.

¶ Et arguitur quod in tempore negasti regulam igitur male respondisti. dicitur negando animas. quia illa regula erat contingens repugnans posito. Unde generaliter nulla regula hic posita est concedenda. quoniam positum bene admissum repugnat ei. ¶ Item pono tibi sedenti ista. omnis homo currit deinde propono. tu sedes. si negatur. Contra tu negas sequens. igitur male respondes. quia bene sequitur pono tibi sedenti ista. tu es homo. igitur tu sedes. ¶ Item in eodem casu proponitur hec tu curris non est sequens. neque repugnans. sed imprinens quia concessa proponitur ista. tu es homo. quia concessa. quia vera non repugnans. proponitur. tu curris si negatur cedat tempus. et arguitur quod in tempore male respondisti. quia negasti sequens ex bene admissio et concessio. Si igitur conceditur ista. tu curris proponitur. hec tu curris non est sequens. neque repugnans. sed imprinens. Si negatur. negatur a te concessum. igitur male. Si conceditur ista propositio est bona. omnis homo currit. tu es homo. igitur tu curris. et significat ex compositione suorum terminorum. igitur illa. tu curris sequitur ex illis. igitur est sequens. Sed pro his dicitur admissio posito

negando istam. tu sedes. et negatur ista propositio. ista est sequens. igitur est a te concedenda. omnis enim propositio de virtute sermonis est sequens ex aliquo saltem in casu in ipsa sequens sit in. polis. respondens. non. non obligatur ad concedendum aliquod falsum. nisi sequens ex bene admissio et bene concessio. et neque obligatur respondens ad obligationem. sed obligatur ad obligatum per obligationem. Et per hoc est concedendum de virtute sermonis quod nulla propositio est imprinens. quia omnis propositio est prinens saltem sibi ipsi. quia sequens ad se ipsam. Et ideo cum proponitur in illo casu quod hec non est sequens tu curris. neganda est. sed proceditur quod ipsa est imprinens admissio et adhuc non est sequens ex aliquo concessio. neque ex aliquibus concessis. Et ultra si per ordinem fortinetur argumentum. conceditur ista. tu es homo. et ite conceditur quod ista. tu curris non est sequens ex aliquibus concessis. neque ex aliquo concessio. et conceditur quod ista propositio est bona. scilicet omnis homo currit. tu es homo. igitur tu curris. et quod iste dicitur sunt concedende. omnis homo currit. tu es homo. et negatur quod ista sequatur ex illis. scilicet tu curris. quia dicitur forte. quod iste non significant ex compositione suorum terminorum. Et breuitate speret respondeatur secundum ordinem semper stando in ultima repugnante ipsam negando. Item ponatur quod omnis homo est albus currat. et nullus istorum potest currere. et per ly illos in ista propositione nullus istorum potest currere adequate significare quod nullus istorum potest currere demonstratur omnes homines qui sunt albi. quo admissio proponitur nullus istorum potest currere. et illud est concedendum. quia sequens ex copulatione que est casus. deinde proponitur aliquis istorum potest currere demonstratis omnibus hiis qui sunt albi per ly illos. Si conceditur contra. quia concedis repugnans. quia contradictorium concessum. Si negatur. contra aliqui homines albi currunt sunt igitur forte. et plures albi. qui currunt. igitur aliquis illos potest currere illis albis demonstratis. Item si nullus istorum potest currere. et per ly illos in ista propositione significante adequate quod nullus istorum potest currere sunt demonstrati homines qui sunt albi. igitur ista est vera nullus istorum potest currere. per cuius prem sunt demonstrati homines albi. Et tunc arguitur sic. nullus homo demonstratus per ly illos in ista propositione potest currere. sed omnis homo albus est demonstratus per ly illos in ista propositione. igitur nul-

Tractatus

Iste homo albus potest currere. et alia ex parte.
 alibi currere igitur ex casu sequitur contradictio. et
 arguitur alius. scilicet quod nullus homo demonstra-
 tus per ly illos. Ista propositio potest currere. quod nul-
 lus homo per quo verificatur ista propositio potest cur-
 rere. sed omnis homo albus est homo. per quo ve-
 rificatur ista propositio. ex quo per ly illos demon-
 stratur omnes homines. qui sunt albi. igitur nullus ho-
 mo albus demonstratur per ly illos potest cur-
 rere. Ideo forte dicitur in principio negando casus.
Sed contra iste casus est politis omnis homo qui
 est albus currit. et son. et pla. non potest currere
 et per ly illos in ista propositio nullus istos potest
 currere. adequate significante quod nullus istos
 potest currere. demonstratur omnes homines qui sunt
 albi. Et ex isto casu sequitur ille primus. igitur
 primus est politis. et son. et af. alius. quod son. et
 pla. existens hodie omnibus hominibus albis pro-
 crastina die illis non existens. est hodie iste ca-
 sus politis. **Sed arguitur** quod iste sequitur ex
 illo. quod bene sequitur. omnis homo qui est albus cur-
 rit et son. et plato. non possunt currere et per
 ly illos demonstratur omnes homines qui sunt albi
 in ista propositio. nullus istos potest currere ade-
 quate sic significante. igitur omnis homo qui est albus
 currit. et nullus istos potest currere. et per ly il-
 los in ista propositione nullus istos potest
 currere. demonstratur omnes homines qui sunt albi
 tenet son. quod prima pars propositio sequitur ex pri-
 ma antis. et secunda ex secunda. et tertia ex tertia.
Et sic af. quod iste casus est politis. scilicet quod tantum
 son. demonstratur. et tunc hoc est son. et hoc non est
 son. quod sequitur tunc son. demonstratur. et son. est son.
 et pla. non est son. igitur tunc son. demonstratur
 et hoc est son. et hoc non est son. tenet son. et pri-
 ma pars propositio sequitur ex prima antis. secunda ex
 secunda. et tertia ex tertia. tunc verum est quod ly iste ca-
 sus sit politis. tunc non potest esse verum. sicut quis
 illa propositio sit politis. hoc non demonstratur.
 demonstrato ad aliam. tunc ipsa non potest esse vera
 sic significante. Ideo in principio dicitur ad
 argumentum per ordinem ut patet ex pre-
 dictis.

Questio. certificatio. peti-
 tio. dubitatio.
 q. suppositio. non sunt species distincte a
 positioe. Aduertendum est praeterea
 quod obligatur ridentem ad ridentem

dum per hoc verbum certifico. seu per hoc com-
 plexum sit verum. vel sit dubium. aut non sit dubi-
 um. vel sit scitum. et ridentem de obligatus per
 istam notam certifico. aut sit verum. sicut obliga-
 tus per illud signum pono in hoc quod ubi fiat ob-
 ligatio per illud signum pono. cedit obligatio fa-
 cta per illud signum certifico. si obligatum repu-
 gnat obligato quod est sic visitatum ex beneplaci-
 to disputatum. ex eo quod sepe vult opponens
 obligare ad falsum sustinendum ridentem ut
 videat qualiter sciat se a contradictione defen-
 dere sicut posito et bene admissio quod son. cur-
 rat non est hec concedenda. hec vera son. currit
 ita obligato ridentem per certificationem sic dicen-
 do sit verum quod son. currat non est hec concedenda
 primo loco. proposita hec est vera son. currit.
Solemus et certificationem facere per verba
 adiectiva et iunctivi vel preceptivi modi. sicut di-
 cendo cedat tempus obligationis cedat a te ista
 homo est asinus. Ideo si veritatem iste non
 sunt distincte species obligationis. dubitatur
 a te ista rex sedet. peto te concedere ista homo
 est asinus. sed primum sub certificatione vel
 positioe. quapropter si obligetur ridentem sic
 dubitet a te deum esse. eo admissio. concedit per
 positum. scilicet quod tu dubites deum esse. quod positum
 deinde si proponitur deus est. conceditur et ne-
 gatur quod tu concedas. Et capite hic dubitare per
 dubie ridentem. si enim dubitare per dubie ri-
 dere est species distincta obligationis. sic co-
 cedere. negare. credere. essent species distin-
 cte obligationis. ut cum dicitur. concedat a te son.
 esse credas papam esse romae. neget deum esse
 quod non est verum. Ita et dicitur quod dicendo peto
 quod concedas hominem esse asinum. non plus est di-
 cere quam concedas. neque aliter ridentem est ab
 obligato per hunc modum peto quod concedas ho-
 minem esse asinum quam ab obligato. isto modo
 concedas hominem esse asinum. aut sit verum quod co-
 cedas hominem esse asinum. Et sicut predicti mo-
 di obligandi continentur sub certificatione vel po-
 sitione ita modus obligandi per ly suppono
 aut presuppono primum sub positione. Unde
 suppositio vel presuppositio est positio de qua
 hic intendimus. Unde per istam notam presuppo-
 no solemus obligare ridentem ad sustinen-
 dum suppositum. non solum tanquam verum. sed fre-
 quenter tanquam necessarium. Et frequenter re-
 putamus nos non esse obligatos ad illud sup-

De obligationibus

positū. qz concedereimus extra tps tanqz necessarium. et cedit etia in pntia suppositionis quelibet alia positio vel certificatio p qua ponitur repugnans suppositio. et hoc modo supponendi sepe vsi sumus superius.

Sed forte contra iam dicta arguitur peto te concedere q nullus deus est. deinde ppono deus est. si concedis tu concedis contradictoriū obligati affirmatine sustinēdi. igit male. ¶ Itē pponat nullus deus. si negat. cedat tps obligatōis. Et affic in tpe tu fecisti cōtra petiitū. igit male fecisti. p3 pna. et arguitur ahs. qz petiitū fuit te concedere nullū deum esse. et negasti nullū deum esse. igitur male rēdisti. Si conceditur i tpe obligationis nullū deum esse. arguit sic in tempore concessisti impossibile simpliciter p obligatum possibile. igitur et. nō enim debz respondens in disputatione ita ighaus verbis opponentis assentire q concedat impole simpliciter. Itē concessa ista. nullus deus ē. pponit illa homo est asinus. et p3 q illa est sequēs ex concessio. igitur concedenda. et ita qdlibet aliud sequēs ad illā esset concedendum. et qz ois ppositio de mundo esset sequens ad itam formata pna. igitur ois ppositio esset concedenda concessa illa nullus deus est et p consequens repugnans concessio esset concedendum.

Ideo dicitur admissio posito concedendo illā deus est et ista nō est oppositū obligati. qz obligatus est totū illud tu concedis illā nullū deū ēē. Sz ad iam formā cū af qz in tpe male rēdisti qz tu fecisti cōtra petiitū. Dicit negando. qz nō feci cōtra petiitū. qz nō concessi repugnans positio. neqz negasti sequēs ex eo. neqz aliqd hmoi ¶ Et sicut rñsum est ad illud obligatū ita respondētū est si obliget p istū modū. dubites a te ista deus est. deinde pponit ista deus est si concedit. Contra tu concedis qd habes dubitare. igit male rēdisti. ¶ Item tu fuisti obligatus ad dubitādū istā. et nō dubitasti. igitur male rēdisti. et pna. qz si tu fuisti obligatus ad dubitādū istā. tu tenebaris dubitare quā concessisti. igit male. ¶ Itē cedat tps obligationis. et af. vt prius. qz positū fuit q dubitares istā deus est. et tu nō dubitasti. igit male rēdisti. Ideo forte dī dubitando illā deus

est sicut argumēta petūt. qua dubitata pponitur nullus deus est. si negat et suum cōtradictoriū est. propositum. igitur suum cōtradictoriū est cōcedendū. et tu dubitas. igit male. ¶ Itē dubitato vno pcontradictoriū reliquūz immediate propositum in eodez tēpore obligationis est dubitandum. Ideo forte dubitas. nullus deus ē. Sed ptra. qz ista hō ē asinus nō esset neganda. qz ista consequētia est bona. nullus deus est. igitur homo est asinus denotata et. et ahs est dubitandum a te. igit consequens nō est a te negādū. ¶ Et ita arguitur q nullū aliud impossibile simpliciter sibi ppositum est negādū a te inferendo ipsū ex ista nullus deus ē. Sz forte dī q nō valet pna ista. qz nō arguitur de pna formali.

¶ Sed hoc rñsio nō valet. qz neq in se ē vera. neq tollit argumētum aliquātulum mutatis terminis obligati. dubites enim a te ista copulativa tu es. et tu nō es. cōtradictionem formaliter includens. ex qua quilibet ppositio est apta formaliter sequi sic significando. et tunc patet q ista consequētia est formalis tu es. et tu non es. igitur homo est asinus. et ahs ē a te dubitādū. igit pna si est a te negādū. Itē cedat tps obligatōis. et arguit q in tpe dubitasti impole simpliciter scitū ēē tale. igitur male rēdisti. Ideo dicitur in principio admittendo positum. ¶ Et cū pponitur deus est. conceditur. deinde cum proponitur. tu concedis deum esse. conceditur. qz verum nō repugnans. et si iserē q tu male rēdes. cōcedit tā pna qz pna. et negat illa pna si fiat tu dubitas deū esse. igit tu nō cōcedis deū ēē. Et cū arguit q infra tps male rēdisti. qz tu fuisti obligatus ad dubitādū istā. deus ē. et tu nō dubitasti illā. igit et. ¶ Rñdetur negando ahs qz tu fuisti obligatus ad dubitādū istam qz tu fuisti obligatus ad pcedendū istā. tu dubitas deū esse. Itē si obligatio fiat p tales modos loquēdi. currat for. disputet pla. arguitur aliqua est obligatio que non est obligatio. cedat enim omne tempus obligationis. per qd est aut fuit obligatus. aliquis quo admissio arguitur q tu es obligatus. et nō es obligatus. sequitur enim q tu non es obligatus. quia cessit omne tempus obligationis per quod est vel fuit obligatus aliquis. igitur tu nō es obligatus. et sequitur quod es obliga-

Tractatus

tus. q: sequitur. omne tps obligationis cedit
igitur omne tps obligationis est cedens. et vl
tra sequit q: de tps obligationis est. igit: ali
quis est obligatus. et maxime tu q: admisisti
lludic d: q: ista obligatio cedit ex cōuenientia
facta. aut presupposita inter opponentē. et rñ
dentem. ideo respondeatur. tibi si in exigentiā
habite significationis istius termini cedat iter
eos. Itē presupponat q: qlibet pñā denotata
a ly. si vel ergo significans ex cōpositione su
orū terminorū. cuius antecedens est impossi
bile per accidens est bona. Itē q: ois conse
quentia cuius pñs est necessariū sit. bona. quo
admissio. sit rei veritas q: nūq: rñdisti ad istā
celum mouet. deinde ponatur ista. tu rñdisti
ad istam celū mouetur. si cōcedis. conceditur
contradictoriū positi. igitur male. si negatur.
Contra. tu negas sequens ex tibi posito. et a
te bene admissio. igitur male rñdes. pñā. et
arguitur antecedens. q: ista pñā est bona. tu
nō rñdisti ad istā celum mouet. igitur rñdi
sti ad istam celū mouetur. q: tam antecedens
est impossibile p accens. q: pñs necessariū. te
net pñā. vel cedat tps obligationis. et arguit
q: in tpe negasti sequens ex tibi posito. et be
ne admissio. igitur male. rñdisti. ¶ Sed huic
d: negando istā pñā. tu negasti sequens ex
tibi posito et a te bñ admissio. igit: male rñdi
sti. sed bene sequitur. tu negasti in tpe sequens
ex tibi posito. et a te bene admissio in pñā for
mali. igitur male rñdisti. ¶ Sed contra hoc
arguitur. q: ex isto sequitur q: ois ppositio im
possibilis p accidens est admittenda. et sequi
tur tunc q: concedendū est q: adā pōt esse. et
q: adā nō fuit. et q: ad preteritū sit potentia.
Sed huic forte dicet negādo istā vltimā con
sequentiā. negādū tñ est in tempore q: ista sit i
possibilis. tu rñdisti ad istam celum mouetur
imo concedendum est q: illa est vera. tu rñdi
sti ad istam saltem concessio in tpe obligatiōis
q: ista est sic significās. immo negādū est q:
tu concedas impossibile. Itē ponat q: si rex
sedet. tu scias nullū regē sedere. deinde pponit
ista rex sedet. q: dubitata q: est impertinens.
quā extra tēpus dubitares. nō facta alia mu
tatione pponit nullus rex sedet. quā et dubi
rata pponit. tu scis regē sedere. vel tu scis nul
lū regem sedere. quā concessa q: sequitur ex

casu. ppono tu scis q: rex sedet. quā negata
q: falsa est non sequens pponitur. tu scis q:
nullus rex sedet. quā cōcessa. q: sequens ex cō
cessu cū opposito bñ negati arguit. q: tu scis
nullū regē sedere. et est tibi dubiū nullū regē
sedere. quod est impossibile. Itē dicet in princ
pio negādo casū. q: ponit casus et cōditiona
lis impossibilis. et ita negat casus temporali
ter positus. si ponat q: qñcūq: rex sedet scias
regē sedere. et qñcūq: nullus rex sedet scias
nullū regē sedere. q: a tēporali. cuius vtrūq:
verbū est affirmatiū sequit cathegorica. taz
de pmo vbo q: de sedo. et ex illi casu manife
ste sequit cōtradictio. Et ita dicet d: aliis. Itē
pono tibi istā. tu es obligatus donec pponit
tibi aliquod negādū. quā posita et bene ad
missa pponitur. tu es obligatus. quā conces
sa proponitur tu es hō. quā concessa pponi
tur iter. tu es obligatus. Si negat. et d: ita. q:
ista est cōcedēda. q: tu es obligatus donec p
ponit tibi aliquod negādū. sed adhuc nō est
ppositum aliqd negādū. igitur adhuc tu es
obligatus. Itē tu es obligatus. donec pponi
tur tibi aliqd negādū. igitur tu es obligatus
et pñā a temporali ad alterā eius partē. de in
de pponitur. tu nō es hō. quā negata. pponi
tur iter. tu es obligatus. si negat et prius cō
cessisti. igitur male. si cōceditur. Contra tñ cito
tu nō es obligatus q: cito pponitur aliqd ne
gandum. sed pponitur aliqd negandum. igit
tur ita tu nō es obligatus. pñā est concedēda
et antecedens est cōcedendū. igitur et pñs. qd
est oppositū cōcessi. igit: et. Idem fiat argu
mentū si ponatur q: tu scis obligatus q: diu
non pponitur tibi aliquod negādū. aut q: diu
non est ppositum aliqd negādū. Itē ad ar
gumentum rñdetur concedēdo totū vsq: ad
illā tu nō es homo que negatur. et cōceditur
q: tu es obligatus. et enī arguitur. ita cito tu
nō es obligatus quā cito proponit tibi aliqd
negādū. sed ita pponit tibi aliquod negādū.
igit: ita tu nō es obligatus. ¶ Huic d: q: hoc cō
sequens bene stat cū illo ante. s. q: ita nō es obli
gatus. et tñ tu es obligatus. sed de hoc nō est
cura. ideo negat minor. s. q: ita pponitur ali
quod negandum. et hoc admissa illa cathego
rica temporali. Sed si ponatur q: tu sis obli
gatus q: diu pponetur tibi aliquod negan
dū. et nō sis obligatus q: diu nō proponetur

Obligationum

tibi aliqd negandū. Dicit q casus est impos-
sibilis. sed si velit opponens respondētē obli-
gare nō ponendū totā illam propositionē rex
sedet. donec proponitur tibi aliqd negandū
sed ponat sibi illam. & certificet ridentem q
sit rei veritas q ipse sit obligatus ad illam. do-
nec proponitur sibi aliquod negandū. vel nō
proponitur sibi aliquod negandū. vel qdū
sive vsquequod tē. videat ridentis quō debe-
at intelligere illum terminum donec. & illud
verbū p. pono. q. optima regula ridentis
est non rīdere ad aliquid. nisi optime noue-
rit terminorū vires. ¶ Item ponatur hec co-
pulatiua. tu es papa. & rex sedet. vel tu curris
deinde proponitur rex sedet. qua dubitata. q.
impertinens est. proponitur nullus rex sedet
qua dubitata. proponitur vtrūq. illarum est
dubitanda a te. qua concessa. q. vera nō re-
pugnans. proponitur. nulla illarum est conce-
denda. qua concessa proponitur. tu curris. &
p. q. ista est falsa & non sequens. & ideo ne-
ganda. deinde proponitur. rex sedet. que si
dubitetur. Lō tra tu dubitas. sequens ex vna
parte positi cum opposito bene negati. igitur
male respondes. Ideo si conceditur illa. ppo-
nitur. tu concedis illā. qua concessa proponit
tu non male respondes. quo iterum concessio
proponitur illa est concedenda. & p. q. illa ē
sequens. & sic eadem ppositio est conceden-
da & nō concedenda. ¶ Itē cedat tps obliga-
tionis in tpe obligationis concessi & dubita-
ti eandem propositionem. igit. male rīdisti.
Itē in eodē casu pponitur. hec est a te cōcedē-
da papa currit. si conceditur. cōcedit. falsum
nō sequens. si negat. pponitur tu nō es papa
vel papa currit. qua concessa. q. vera nō re-
pugnans. arguit sic. tu nō es papa v. papa. cur-
rit. t. tu es papa. igit. papa currit. illa p. est
bona. & a. nō ē cōcedēdū. igit. & p. & p. nō
ē illa p. papa currit. igit. illa p. papa. cur-
rit. ē a te cōcedēda. Itē d. in principio admissio
casu dubitando illas propositiones rex sedet
nullus rex sedet cū pponit. & d. q. vtrūq.
illaz est dubitanda. & cū pponit. tu curris ne-
gatur. & cōcedit. itē q. rex sedet. & cū ppo-
nitur. tu concedis illā. cōcedit & negatur q. nō
male rīdeam. q. negatur q. illa sit conceden-
da. ¶ Et si arguitur q. illa sit sequens ex vna
parte tibi positi cū opposito bñ negati. igitur

illa est a te concedenda. D. de virtute sermo-
nis q. illa p. nō valz. sicut nec ista valet. hec
sequit. ex pte tibi positi & admissi. igit. hec est
a te cōcedēda. sicut posita tibi ista. nullus hō
est asinus. hec hō est rudibilis. seq. ex parte
positi. & tñ nō est cōcedenda. Sed q. illud nō
est ad ppositū. iō negat illud a. s. q. illud
seq. tur ex parte tibi positi. & a te bñ admissi
cū opposito bñ negati. ¶ Et si arguit. q. seq-
tur ex illis. & illa sunt pars admissi. & opposi-
tū bñ negati. igitur & c. cōcessa prima pte vlti-
ma negatur. si p. illū ordinē pponat. In hac
eniz arte. maxie hec regula seruāda est. q. ad
nullā ppositionē rīdeat cōcedēdo aut negā-
do. nisi ipa pponat. & cū sit p. neget vel cō-
cedat. & nō dicat ad a. v. ad partes a. n. t. s.
vel ad p. nisi s. m. ordinem pponēdi. Et ad
aliā formā cū arguit. q. in tpe eādē ppositio-
nē concessisti & dubitasti. igitur male rīdisti.
D. negando p. sed bene seq. tur infra tps
eādē ppositionē concessisti & dubitasti. ita se
habendā ad cōcedendū & dubitandū qñ cō-
cessisti. sicut qñ dubitasti. igit. male rīdisti.
Et si arguitur cōtra oēs rīdiones sunt reto-
quende ad idē instans. D. q. illud est ipossi-
bile. nō. n. due rīdiones possunt fieri ab eodē
in eodē instanti. imo nulla rīd. Sed vex est
q. concessa & opposita bene negatoz debent
esse talia. q. copulatiua ex illis cōposita sit pos-
sibilis sicut a principio dictū est. Et cū pponi-
tur vterius in illo casu. hec est cōcedenda pa-
pa currit. negatur illa. & conceditur illa disiu-
ctiua pposita. tu nō es papa. vel papa cur-
rit. q. est vera nō repugnans. q. vna eius p.
est vera scita esse talis. & p. iter conceditur q.
papa currit tanq. sequens ex concessio. & pri-
ma parte positi. q. seq. tur. tu nō es papa vel
papa currit. sed tu es papa. igitur papa cur-
rit. ista p. est bona. q. arguitur ad disiu-
ctiua cū destructione vnus partis sup alteram
pte eius. & cū vterius arguit. q. illa p. est
bona scita ē talis & c. illud cōcedit. & cōcedit
q. prima pars antecedentis est cōcessa. & cō-
cedenda & negatur q. secunda sit conceden-
da tanq. repugnans. Et est hic aduertendū
q. sicut in illo casu conceditur illa falsa. papa
currit. q. sequens s. m. illū modū pponendū
ita etiā quocunq. casu contingente falso. & bñ
admissio s. m. istā spēm fieri potest q. quectiq.

Tractatus

propositio falsa contingens concedatur bene
rīdendo a rīdente. disiungendo illā cū oppo-
sito illi? falsi admissi. vt posita ⁊ admissa ista
falsa. tu curris. factā concedere p̄ter q tu es
papa proponendo tibi istā tu nō curris v̄l tu
es papa que q: vera nō tibi repugnans con-
cedenda est. qua concessa arguitur sic. tu non
curris vel tu es papa. sed tu curris. igitur tu
es papa. ⁊ sic de alijs.

Quāuis

q tñ aliqua exempla specialiter po-
nemus de impositione. ⁊ accipi-
amus primo q ipositio de qua

hic intendimus est obligatio qua instituitur
terminus vel oīo ad significādū qd vel que
vel quomodo prius nō significabat. que im-
positio maxime cōuenit terminis vocalibus
aut scriptis. manentibus etiā conuenire pōt
qui tunc sunt equiuoci cum iponuntur. q: ab
solui nō possunt ab eo qd naturaliter signifi-
cant. ⁊ in hoc refert inter vocalia aut scripta
ex vna parte ⁊ mēalia ex altera. q: vocalia
⁊ scripta absolui possunt simpliciter ab im-
ponente ab eorū significatione prior. mēalia
vero nō. ¶ Itē accipiendū quod quotiens-
cunq iponitur ad significādū terminus q
ante nō significabat aliqd. pp cuius imposi-
tionē fit propositio vera q nō ante erat ppo-
sicio. cōcedenda est simplr illa propositio. nō
q: sequens. sed q: vera. ⁊ i hoc oēs disputā-
tes conuenire o:z. aliter. n. nulla esset propositio
vocalis cōcedenda vel scripta. q: si est cō-
cedēda nō est pcedenda nisi q: ipositor impo-
suit terminos ad significādū. p quorū impo-
sitionē facte sunt ppositiones vere. nec aliqs
esset fillogismus. aut p̄na vocalis vel scripta
concedenda. nisi fuisset casus de ipositione sa-
ctus. Sed p̄tra illud forte arguit. q ex illo se-
quitur q oīs hō est obligatus. ⁊ cuiqz homi-
ni est facta ipositio. aut p̄suppositū p quā cō-
cedit ppōnes vocales aut scriptas. ¶ Itē ar-
guē q nullus terminus vnqz fuit iposit⁹ ad
significādū a p̄mo ipositore. q: nullus fuit
terminus primus ab eo ipositus. nec eē po-
tuit. igit ⁊ ē. p̄ p̄na. ⁊ arguit aīo. q: si aliqs
fuit p̄mus terminus ponamus q fuerit iste
terminus hō. tūc sit for. ḡa argumētū q fuit
p̄mus ipositor. ⁊ imposuit illū terminum

ad significādū nō solū sibi. sed alteri. tūc opor-
tuit q p. ppositionē vocalē. vel scriptā. tñ ex-
p̄meret q iste terminus sic eēt significatiu⁹
⁊ si sic aliq fuit ppositō vocalis anteqz ille ter-
minus sic significaret. Sz. p hīs formis lā su-
pradiētū est. De vocibus aut vel scriptis q
ante nō significabāt. ⁊ nup iponuntur ad di-
serere significādū intelligat. q si ista vox for.
iponeret ad hūc hōiez mere substantia lter. ⁊
discrete significādū. q hō ante fuit p magnū
t̄ps. tūc pcedendū est q iste hō ē. for. posito
q illa vox nec aliū significet. nec ante significa-
uerit. ⁊ pcedit q iste hō fuit for. et tñ anteqz
ipe vocaret for. ⁊ fuisset for. l3 nunqz ipe fuisset
vocalis for. ⁊ sciebas istū hōiez esse for.
qn ipe nō vocabat for. nec aliquis hō potuit
vnqz esse for. nisi iste hō. Et si q̄rat. q: cōce-
dit q ille ē for. ⁊ nō est buff. v̄l pla. v̄l hōmō
Dī q iste terminus for. mō mihi significat
istū hōiez. ⁊ ista est mō mihi ppositio. iste ē
for. ⁊ nō ista. iste est buff. pp ipositionē cōce-
dēdo q iste ē for. nego tñ q iste sit for. pp
imponē. sicut q: vocat for. cōcedo q iste est
for. sed nō pcedo q iste est for. q: vocat for.
⁊ q: nō vocat buff. vel plato. id nō pcedo q
sit buff. vel plato. posito aut q p totum istū
diē iste terminus for. ita istū hōiez significabit
q nullū aliū. sed cras iponet ad significādū
aliū hōiez. est adhuc pcedendū q ille scōus
nō pōt esse for. nec poterit esse for. neqz vnqz
erit for. ita q ille scōs est for. q: adhuc puer-
tunt ⁊ cōuertent p totā istā diē. iste ppōnes
ille scōs poterit esse for. ⁊ ille scōs poterit esse
iste hō. cras tñ facta illa scōa ipōne cōcedā il-
lā iste esse for. illū tñ nunqz pcedā esse for. ⁊ it-
le terminus for. cras nō significabit istū esse
for. demonstrato illo scōo. sed tamē cōcedam
cras illā nō male rīdēdo ista significat q iste
est for. q: tunc ille termin⁹ alr significabit
nunc significet. posito aut q aliqs alius fue-
rit vocatus for. aut q nūc de p̄nti vocet for.
cōcedendū ē q vterqz illoz est for. ⁊ vterqz
istoz fuit for. illis duobus demonstratis. ⁊ vl-
tra q ille terminus for. nō est terminus di-
seretus sed cōis. q: supponit confuse tñ i ista
vterqz illoz est for. si enim staret discrete se-
queretur q for. esset vterqz istoz cū alijs ve-
ris. ¶ Et si contra arguitur. q ille terminus
for. est equiuocus in illa ppositione. vterqz

Obigationum

illoz est for. igit illa nō est ppositio. Hūc dī
q̄ hīc nō petitur illa difficultas. iō trāseat po
natur. n. g̃ra argumenti q̄ vnuoce significet
illos duos & stat q̄ intendimus. ¶ Cū vero
imponunt termini q̄ ex grāmatica solēt au
ctentice significare ad significandū alr q̄ pri
us. rīdere solent qdā in tpe obligatiōis sicut
extra ad ppositiōē enīus termini variant
significatiōē. vt illā hō est asinus. significan
tē adequate deū esse in tpe ppositā negant. q̄
extra tps etiā negarent vt dnt. Sed isti tñ di
uidunt. q̄: cor qdā negant illā in tpe. & cōce
dunt q̄ illa est concedenda. q̄ necessaria. Alij
aut negant illā. & dnt q̄ est neganda. & refert
it̄ ex inter eos extra tps. q̄ cū arguit prius q̄
negasti necessariū. igitur male rīdisti. prius
negant aīis. & dnt q̄ illa nō erat necessaria. l̄
ip̄i fuerant obligati ad concedendū q̄ illa ēē
necessaria. Ex aut reliqui negant p̄nam in
fra tēpus obligatiōis. tu negasti necessariū
simpliciter igitur male respondisti. Sed con
tra primā illoz rīsonē arguitur. q̄: negata
ista in tpe. hō est asinus. cedat tempus obli
gatiōis. ¶ Et arguitur sic. tu negasti illaz q̄
in tpe obligatiōis erat necessaria simpliciter
igitur male rīdisti. p̄ p̄na. & arguitur aīis.
q̄ illa erat necessaria. q̄ in tpe significauit p̄n
cipaliter deū esse. igitur in tpe fuit necessaria.
pat̄ p̄na & arguitur aīis. q̄ illa fuit imposita
ad significandū deū esse principaliter. igitur
eius impositio fuit facta p̄ quam significauit
principaliter deū esse. Itē impositio illius fu
it facta p̄ quā significauit principaliter deū
esse. igit illa variat significatiōē. cū ante si
gnificauerit hōē esse asinū. & vltra variatio
significatiōis facta fuit. & nō nisi ad significa
dū deū esse principaliter. igitur illa principa
liter significauit deū esse prius aīis arguitur
q̄: tu fuisti obligatus p̄ impositiōē illius. igit
tur impositio illius fuit facta. ¶ Itē in illa rīso
ne data ponatur q̄ rīdebis ad illā hō ē as
inus. Deinde arguit q̄ q̄litercumq̄ rīdebis
ad illā hō est asinus tu male rīdebis. q̄: vel
cōcedes illā. vel tu negabis vel dubitabis. l̄
siue sic siue sic tu male rīdebis ad illaz igitur
q̄litercumq̄ tu rīdebis ad illā tu male rīde
bis ad illā. & sic aliq̄ esset propositio ad quā
nō posses bene rīdere infra tps que tñ est sei
ta a te esse necessaria. ¶ Itē p̄ idē data illa re

sponsione posita & admissa illa tu es obligat
cedente tpe obligatiōis. negandū esset q̄ tu
fuisti obligatus. p̄is est falsum manifeste. q̄
ego posui tibi illā. & tu bñ admissisti eā. igitur
tu fuisti obligatus. p̄na p̄. q̄ illa tu fuisti obli
gatus sequebat̄ ex illa admissiōe. sicut q̄ i
la significauit sequebat̄ ex illa ip̄ōne vbi aut
nō sequitur obligatū ex obligatiōe vel admis
siōe. nō sic est. iō nō seq̄ ego posui q̄ for.
curreret. igitur sortes currebat. ¶ Itē p̄ idē
data illa rīsonē seq̄ q̄ ille terminus hō nō
significaret hōē. q̄ l̄ prius impositio posita
erit nō tñ seq̄ q̄ significauit. vel si p̄ eius i
positiōē factā d̄ illo termino hō p̄cedētē est
q̄ iste est hō. Cōsiliū iponas tu aut ego. & nō
erit cā q̄re ex ip̄ōne illa. ille terminus hō si
gnificauit hōē q̄n ex ip̄ōne mea vel tua pos
set significare asinū. alr termini vocales vel
scripti nō eēnt ad placitū significatiui. sed nō
est plus in istis sermonib⁹ morādū. ¶ Cōtra
scdaz rīsonē arguit sic. q̄: ex illa seq̄ q̄ aīis
ad p̄radictoria ē p̄cedendū nō male rīdēdo.
¶ Itē q̄ repugnās bñ cōcesso est p̄cedendū
Itē q̄ nō oē possibile scitū ē possibile & itel
lectū nō repugnās cū peti p̄ signa p̄positiōis
admitti ē admittēdū. Itē q̄ i p̄na bona & for
malī denotata & ē. significāte & ē. p̄is ē negā
dū & aīis nō ē p̄cedendū. & p̄ p̄is nō oē se
quēs ex bñ p̄cesso p̄positū i tpe ē p̄cedendū.
Itē p̄dones in hac arte nō sunt sustinende.
q̄: tota intentio ē p̄ntē rīsonē instruere rīdē
tē. Sed q̄ iste seq̄ntur ex illa rīsonē arguit.
q̄: ponat̄ q̄ hec hō est asinus fiat necessaria
adeq̄te significās deū esse p̄uertibilr. cum illa
dens ē. cū p̄ponit̄ illa infra tps hō est asinus
negat. q̄ negata p̄ponit̄ suū p̄radictoriū p̄
ponēdo negatiōē toti. s. nō hō est asinus. sit
enī illa sua p̄radictoria nō hō ē asinus. p̄ q̄
hec copulatiua est p̄cedēda s̄m illos deus est
& nō hō est asinus. q̄: extra tps p̄cederet. &
tñ ip̄a est aīis ad illa duo contradictoria de
us est. & nullus deus est. ¶ Ex isto sequitur
secunda conclusio. proposita autem & conces
sa ista deus est concedenda est adhuc illa. nō
homo est asinus ex responsione. que tamen
repugnat sibi. igitur repugnans bene con
cesso est concedendum. Tertia etiam conclu
sio sequitur. quia stante illo casu hec est pos
sibilis homo est asinus. scita esse talis & ē.

Tractatus

et tamen illa non est admittenda. si petatur ad
mitti per signa positionis. quod si admittitur illa
homo est asinus cum toto casu. pono igitur ti-
bi illam. homo est asinus cum toto casu. et pro-
pono eadem qua negata. arguitur quod illa est con-
cedenda. quod illa est posita et bene admissa. et
si sic igitur non eodem modo respondendum est ex-
tra tempus obligationis et intra. quod extra tempus ne-
garetur. et tamen in tempore conceditur vel cedat tempus ob-
ligationis. Et arguitur quod infra tempus illa fuit con-
cedenda. quod posita et bene admissa. et extra tem-
pus est neganda. igitur responsio nulla. Alie-
etiam due conclusiones sequuntur. quod illa est
consequentia simpliciter bona infra tempus
deus est. igitur homo est asinus denominata
a ly si et c. et antecedens est concedendum et con-
sequens negandum. Item quod non eodem modo
respondendum est intra tempus et extra ad propo-
nenti impositam arguitur sic. quod ponatur quod ista
homo est asinus. sit ad placitum significatio
sicut una. propositio greca. sic quod non significat ti-
bi latine. et sit propositio. nec tu intelligas gre-
cum. dato illo proponitur illa. homo est asinus
si conceditur aut dubitatur peccatur secundum illam
responsionem. si negatur cedat tempus obligatio-
nis. et arguitur quod in tempore negasti. propositionem
quam non intellexisti. igitur male respondisti. patet
prima. et arguitur antecedens. quod ista significa-
vit solum grece in tempore ut habet concedere
illa responsio et concedit. Ideo sequitur
tertia responsio respondens ad proponentes secundum quod il-
le sibi significat vel non significant. unde sicut
facta impositione istius vocis bub. vel huius
vocis sor. sit nomen singulare istius hominis
certo homine demonstrato. conceditur quod iste
homo est bub. aut sor. non quia ista sequatur ex
illa impositione. sed quia est vera et imperti-
nens. ita etiam posito quod iste terminus homo
significet unum asinum conceditur quod asinus
est homo. non quia ista asinus est homo se-
quatur. sed quod est vera. unde iste consequens
non valent. tu vocaris sor. igitur tu es sor. ca-
piendo illi terminum sor. mere substantialiter.
iste deus est et homo est asinus convertitur
sed deus est. igitur homo est asinus. quod ante-
cedens nunc forte est possibile et consequens
impossibile. Et addo generaliter ad istam re-
sponsionem quod si consequentia sit bona et for-
malis denominata a ly si et c. et antecedens est

concedendum prima etiam est concedendum.
Item quod ad propositionem impertinentem
concessis. aut negatis. vel eorum oppositis respon-
dendum est secundum sui qualitatem. et intelligatur
ut dictum est supra. Quibus acceptis. pono
quod omne nesciens se esse a. sit a. deinde propo-
no tu es homo. quo concessio quod verum non
repugnans proponitur tu es a. si negas. Con-
tra. omne nesciens se esse a. est a. tu nescis te esse
a. igitur tu es a. si negatur minor. Contra stet
oppositum. si tu scis te esse a. igitur tu es a.
Ideo forte dicitur negando illam consequen-
tiam. quod minor est negatio. et per hoc non est
forma in darii. Sed contra. quod sequitur tu
nescis te esse a. igitur tu es nesciens te esse a. tenet
consequentia. quod illud est participium alienius
verbi et non nisi huius verbi nescio. igitur et c.
Item tenet consequentia ista. sicut hec tu
non curris. igitur tu es non currens tenendo
ly non infinite ita quod illud sit unum verbum
infinitum non curris. Item tenet consequen-
tia illa. consequentia sicut hec ego volo curre-
re. igitur ego sum volens currere. et tenet con-
sequentia ultima ex tertio ethicorum. nec illa
contradiciunt tu scis te esse hominem. et tu ne-
scis te esse hominem. tenendo ly non infinite
sicut iste non contradiciunt. tu curris. et tu non
curris tenendo ly non infinite. quia utraqz illa
rum est in affirmativa. Item illa responsio
non tollit argumentum. quod si fiat illa forma o-
mne nesciens se esse a. est a. tu es nesciens se esse a.
igitur tu es a. si negatur minor. contra tu es
homo. igitur es nesciens te esse a. et antecedens
est concessum. igitur et c. In principio igitur
dicitur quod casus non est admittendus. quia ad
huc non intelligitur quid significet ly a. sed tamen
gratis disputationis volo admittere casum illi
et volo admisisse. nisi argumenta petant tales
difficultatem. deinde cum proponitur. tu es ho-
mo conceditur. et consequenter conceditur quod
tu es a. si tamen primo proponatur. quod tu es a.
negatur. et negatur postea quod tu scis homo.
Sed forte contra illam rationem arguitur. quod
numquam concedenda est illa in casu illo. si tu es a.
quod cedat tempus. et arguitur quod infra tempus concessisti pro-
positionem quam non sciisti esse veram. et quam non
intellexisti. igitur male respondisti. per prima et argui-
tur ass. quod predicatum huius quam concessisti
mihi tibi significabat infra tempus. quod nec boiem

Obligationum

nec a finis. nec aliqd aliud apprehēdebas p illū terminū. **¶** Sed huic forte dī q iste terminus. a. significauit tibi aliqd. et in nihil tibi significauit et apprehēdebas p. a. aliqd. et nihil p. a. apprehēdebas. Sed cōtra p idē p hoc pīcipiū grecū on. tu apphēdis aliqd. et nihil p ipz apprehēdis. et sic qz alter terminus grecus pari rōne significat tibi aliqd et nihil tibi significat. posito q de istis terminis aduertat q si pcedat pcedēdū est et q tu sis multū sapiens et nescis te esse sapiēte. Id dī ad argumentū q ille casus nō fuit admittendus. sicut pbat argumentū. et fuit excusatio facta in pīncipio q volebā admississe casum illū. nisi argumenta petāt difficultatē dī intellectu. a.

¶ Sic ponat q predicatū i ista oīs hō ē aīal supponat determinate. cuiusqz alterius termini manente significatōe. pīter hoc q ly oīs nō pfundat pīcatū confuse tū. et significet illa ppositio ex cōpōne suoz terminoz. deinde pponat illa. oīs hō est aīal. q si cōcedit arguit sic. oīs hō est aīal. et ista sunt oīa aīalia demōstrans oībus aīalibz. igit oīs hō est illud aīal. vel oīs hō est illud aīal. et sic de alijs pīs est falsum. et illa pīa est bona. q ly aīal supponit determinate. sub quo hez descendē ad oīa sua supposita cū debito medio diuisiue. igit aīal est falsum. et nō p scda pte. igitur p prima pte. **¶** Vel breuius arguit. concessio pmo illa i tpe obligatōis cedat tps obligatōis. Et arguit in tpe cōcessio illa falsā nō sequentem. igit male rīditi. Id si pīmo negatur ista. oīs hō est aīal. arguitur sic. iste hō est aīal. et iste hō est aīal. et sic de singulis et isti sunt oēs hoīes. igitur oīs hō est aīal. illa pīa pīa singularibus ad suā vniuersales est debito medio. et aīal est vez. igitur et pīs Itē hō est aīal. et nihil est hō non aīal. igitur oīs hō est aīal. pīa pīa copulatiua exponente ad suā expōitā. et aīal est vez. igitur et pīs. et nō est repugnās qd negas. ergo male rīdes. Idco dī in pīncipio qī ponitur illa oīs hō est aīal. negando illā. et negat ista pīa. iste hō est aīal. et iste hō est aīal. et sic de singulis. et isti sunt oēs hoīes. igitur oīs hō ē aīal. nec illa regula o singularibus ad suā vniuersalē valet pīa est vniuersalis. et vnus de casibus in quibus fallit est qī predicatū supponit cōter nō cōfute. et si querat que vni-

uersalis sequitur ex illis singularibus cūz illud debito medio. Dī q illa questio est multum impīnens. dicitur tū q multe sunt vniuersales que sequūtur ex illis singularibus cum illo medio. qz ex illis singularibus sequitur q oīs hō est ens. et q oīs hō est substantia. et q oīs hō sit ipemet. Et sicut dictum est de ista. oīs homo est aīal in casu illo. ita dicendū est de ista aliquis homo ē aīal. et quilibet homo est ille. posito q ly ille supponat determinate vnde scda eius pars copulatiue est falsa. et tū quilibet singularis illius vniuersalis est vera qz quilibet singularis illius diuisim capta est vera cū prima parte. et sequitur bene. quilibet singularis illius diuisim capta est vera. igitur quilibet singularis istius est vera. Itē si quilibet singularis illius diuisim capta est vera. habeat igitur illa vniuersalis quilibet hō est ille. supposita tria et tres singulares puta a. b. c. tunc. a. est vera cum prima parte diuisim. et b. vera cum prima parte diuisim. et c. est vera. cum prima parte diuisim. sed qtuor vera diuisim capta. vel quēcunqz non cōponunt copulatiuā falsam significantes ex compositione illoz. qz verum nunqz repugnat vero. igitur illa copulatiua facta ex illis singularibus cum prima parte erit vera. pōno enim q ita significant ille singulares dum sunt coniuncte cum illa particulari sicut significabant cum illa. alr enim iam non essent vel ante non fuissent singulares illius. Et sicut dictum est de illa copulatiua aliquis homo est. et quilibet homo est ille. ita dicendum est de illa aliquid est. et nihil ē illud. dato q ly illud supponat determinate. et tunc sequitur q illa est falsa pīo secūda parte. neqz scda pars sequitur ex singularibus. quaz quilibet ē vera cū prima parte. Sed ad secūda formam dī negando illā pīam. hō est aīal. et nihil est hō nō aīal. igit oīs hō est aīal. et negat q illa sit copulatiua exponens illā. Et si qratū q sit copulatiua exponens illā. Dicit q illa pōt poni per hunc modū. hō est aīal. et nihil est aīal quā illud sit oīs hō igitur oīs hō est aīal **¶** Et si itē arguitur q ista vocalis sit vera. oīs hō est aīal. qz mentalis cui illa subordinatur est vera. igitur ista est vera. qz ista mentalis est vera. oīs hō est aīal cui subordinatur ista. Dicitur q illa vocalis nō subordinatur

Tractatus

illi. sed isti aīal oīs hō ē. intelligendo tñ ly aīal
 a parte predicatī. 7 ly hō a pte subi. ¶ Item
 ponat q̄ predicatū illius. nullus hō est aīal.
 stet determinate. cuiusq̄ alterius termini si-
 gnificatione remanente 7 illa ppōne signifi-
 cāte ex cōpōne suoz terminoz. deinde ppo-
 nit nullus hō est aīal. si negas. negas vez nō
 repugnās. igit̄ male rñdes. hec pñā pz. 7 ar-
 guis aīas. qz bñ sequitur. nullus hō est illud aīal
 vel nullus hō est illud aīal. 7 illa sunt oīa aīa-
 lia. igit̄ nullus hō est aīal. pñā pz a descensu
 termini ad eius ascensum. Itē illa significat
 eīno sicut illa aīal nullus hō est. sed hec est ve-
 ra. igit̄ 7 illa. Itē forte cōcedis illa. nullus hō
 est aīal. Sz ptra. aliqs hō est aīal. igit̄ nō nul-
 lus hō est aīal. t3 pñā ab vno eqpollēti ad ali-
 ud. qz ly aliqs. 7 nō nullus equivalent. Item
 cōtraria illius est vera. s. quilibet hō est aīal.
 igitur illa nō est vera nullus hō ē animal vel
 sequitur q̄ duo ptraia sunt vera. Itē si nul-
 lus hō est aīal. igit̄ aliquis hō non est aīal. t3
 pñā ab vniuersali ad particulare 7 ex alia pte
 qlibet hō est aīal. igit̄ cōtradictio. Itē si ali-
 quis hō nō est aīal. igit̄ nō qlibet hō est aīal
 t3 pñā ab equipollēti ad aliud. Sz pro isto dī
 admisso casu pcedendo illā nullus hō est aīal
 7 cū arguit̄ q̄ aliqs hō est aīal. igitur nō nul-
 lus hō est aīal. Dī negando pñāz. ¶ Et cuz
 arguitur q̄ illa est bona. qz est ab vno eqpol-
 lenti ad reliquū. Dī q̄ ly aliqs. 7 nō npl-
 lus nō equipollent. nisi vniuersz termini re-
 maneant vis sua. sed nō remanet vtr usqz ter-
 mini vis sua. qz vis istius termini nullus est
 distribuere terminū cōez supponentē rectuz
 ab eodē verbo. sequente in eadē cathogorica.
 sed non sic est in illo casu. igitur 7ē. Et p hoc
 etiā dī q̄ iste nō ptradiciunt. aliqs hō est aīal
 7 nullus hō ē aīal. dato illo casu. sed ista mul-
 tus hō est aīal. nō nullus hō est aīal. nec iste
 sunt cōtrarie. nullus hō est aīal. quilibet hō est
 aīal. sed iste nullus hō est aīal. 7 quilibet hō
 omne aīal est. 7 negat illa pñā. nullus hō est
 aīal. igit̄ aliquis hō nō est aīal. sed sequit̄ so-
 lū ex illa data illius termini significatione q̄
 aliquis hō aliqd aīal nō est. Et sicut dictū est
 de istis. ita dicendū est de istis relatiuis. Si
 ponat q̄ in scda pte illius aliquod aīal est. 7
 nullus hō est id. ly id supponat cōiter nō di-
 stribuere. q̄ ille nō ptradiciunt aliquis hō ē

id. 7 nullus hō est id. cū vtraz sit vera. dato
 q̄ in vtraz supponat determinate. qz illa si-
 gnificatione data ille pnerunt̄ aliquid est. 7
 nullus hō est illud 7 aliquid est. 7 id nullus
 hō est. Unde credendū est q̄ nō pōt bene cō-
 tradictoriū vnus propositionis cathogorice
 signari. nisi terminus in vno eoz cōiter 7 di-
 stinctiue vel distinctim supponens in alio co-
 pulatiue supponat. neqz valet pñā illa recta
 illa significatione 7 relatione illius termini id
 at quis hō est illud seu id. igit̄ nō nullus hō
 est id. Sed de hoc amplius dictū est. Itē po-
 nat q̄ subm in ista. aliqs hō est quilibet hō
 supponat cōfise tñ. manente cuiusq̄ alterius
 termini significat one 7 significante illa pro-
 positione ex cōpositione suoz terminoz 7ē.
 Deinde pponit illa. aliquis hō est quilibet hō.
 q̄ si negat arguitur sic. qz hō aliqs hō ē. igit̄
 aliquis hō quilibet hō est. pñā pz. qz ille cō-
 uertuntur cū oēs termini eaz cōuertant̄. 7 p-
 eisdē 7 eodē mō supponant. Itē forte dī con-
 cedendo illā. ¶ Sed cōtra nō aliquis hō est
 qlibet hō. qz nec ille hō est qz hō. nec ille. 7
 sic de singulis. 7 isti sunt oēs hoies. igitur nō
 aliquis hō est qlibet hō. qd est oppositū con-
 cessis. pñā pz. Itē si aliquis hō est quilibet hō
 igitur aliquod aīal est quilibet hō. pñā pz ptra-
 dictoriū pñāz repugnat aīti. Itā. n. repu-
 gnant aliquis hō est qlibet hō. 7 nullū aīal ē
 qlibet hō. Itē si aliquis hō est qlibet hō. 7
 isti sunt oēs hoies. igitur ille vel ille. 7 sic de
 alijs est quilibet hō. pñā pz. qz ille terminus
 hō supponitur. cōfise tñ in illa. aliquis hō ē
 quilibet hō p positū. 7 sequit̄ iste vel ille hō
 7 sic de alijs est. quilibet hō. igitur istud vel illud
 aīal. 7 sic de alijs est quilibet hō. quo dato se-
 quit̄. q̄ aliquod aīal est qlibet hō tanq̄ ab in-
 fertori ad suū superius. pñā falsum vt prius.
 Itē dī in principio admittendo casum. 7 ne-
 go illā propositionē aliqs hō est qlibet hō. 7
 negat ista pñā quilibet hō aliqs hō ē. igitur
 aliquis hō est qlibet hō. Unde t3 in ista aī-
 qs hō est qlibet hō. ly hō supponat pñā tñ
 tñ qz ex ipa sequitur falsum. vt q̄ hō est oīs
 hō. adeo est neganda. ita etiā hec est neganda
 semp hō oīs hō est. qz ex illa sequitur q̄ ali-
 qñ hō. oīs hō est. 7 hec est concedēda semp
 oīs hō. hō est. q̄ nō termini pro eisdē 7 co-
 dē modo supponant. 7 terminū vnus corre-

Obligationum

pondentis cū terminis alterius cōuertatur.
Et p hoc p3. a. 7. b. propositiones esse similes
quantitatis 7 qualitatis. 7 suba 7 predicata
7 copulas conuerti. 7 p eisdē 7 eodē modo
supponere. 7 significata esse cōuertibilia illarū
propositionū significantiū. ex cōpositione il-
lorū terminorū adequate. 7 vnā esse necessariā
7 aliā impossibilē. Vtra. n. illa oīa requirit
eīno similis ordo terminorū. Ad aliā etiā for-
mā dī negando. sicut nō sequitur promitto
tibi istū vel istū denariū tibi pmitto. Itē po-
nat q iste puerat. de? est. nullus de? ē vna
illarū significāte pmarie. sicut solet significare
pmarie. puta q deus est vel q nullus de?
est. deinde proponitur deus est. q concessa.
q vera nō repugnans proponitur nullus de-
us est. Si cōceditur cōtra illa est impitens
q extra tps negaret. igitur 7 nunc est nega-
da. p3 pñā. 7 arguitur aīis. q nō sequitur illa
cōuertunt de? est. 7 nullus deus est. sed de?
est. igitur nullus deus est. q extra tps illa cō-
sequētia nō erat bona. q aīis fuisset possibile
7 pñā impossibile. 7 casus nō facit ad pñā igitur
7 nunc nō est bona. ¶ Itē forte dī q illa
pñā nō est bona. Cōtra pñā sequit ex secūda
parte aīis. igit illa pñā est bona. p3 pñā. 7
aīis arguit. q ille cōuertunt deus est. 7 nul-
lus deus est. Itē ex tibi dubio illa duo nō cō-
uertuntur. igit illa nō est a te concedēda. nul-
lus deus est. p3 pñā 7 arguit aīis. q ex tibi
dubio admissisti impossibile. q forte demon-
strant. iste due mētales. deus est. nullus de?
est. q inuicē pueri nō pñt. Item vna illarū p-
positionū est affirmatiua. 7 alia negatiua. igitur
ille nō cōuertunt. p3 pñā 7 maior. sed mī-
nor arguit. q illa. nullus deus est. est vna p-
positio cuius verbū principale negat igit illa
est negatiua. Itē dī i principio admittēdo ca-
sus 7 pcedit illa. deus est. deinde pcedit illa
nullus deus est. 7 si variaretur ordo pponē-
di negaretur vtraq. ¶ Et ad formā cū ar-
guitur. dī negando illa dī forma. sed negatur
eius aīis. illa. n. nō est ipinēs. sed sequens ex
pcedit. 7 pcedit q illa ē bona pñā. ille cōuer-
tunt de? est. 7 nullus deus est. sed deus est
igitur nullus deus est. q nā ver est q pñā ē
necessariū. Et cū arguit q nō. q ante casus
illa pñā nō valebat. sed casus non facit conse-
quentiam. igitur sequit q 7 nunc illa conse-

quentia non valet. dicitur q sic. 7. pcepue
casus de impositione qualis est iste. ¶ Ad ali-
am formam dicitur q apud illum qui pone-
ret etiam q mentalia vltra id quod natura-
liter significant possunt ad placitum significa-
re. q casus non est impossibilis. sed apud il-
lum qui poneret q mentales non possunt ad
placitum significare. vltra id qd naturaliter
significat. debet respondens certificari que p-
positiones demonstrantur per ly iste. ¶ Ad
aliam formam dicitur negando consequēti-
am. scilicet principalis copula istius propo-
sitionis est negata. igitur ista ē negatiua. sic est
am pars istius propositionis nullus deus est
esset negatiua. sed bene sequitur ista est pro-
positio cathegorica 7 principalis copula hu-
ius negatur per signum qd est pars istius. 7
ista adequate significat ex compositione ter-
minorum. igitur ista est negatiua. qd est ne-
gandum in illo casu concessio antecedente il-
lius consequentie. ¶ Item ponatur q buff.
sit dictio bisyllaba. si negatur casus. contra
possibile est. q bub sit dictio monosyllaba. igitur
possibile est q bub sit dictio bisyllaba. pa-
tet consequentia. quia non stat contradictori-
um consequentis cum antecedente. vel cedat
tempus obligationis. 7 arguitur q in tem-
pore negasti. qd non intellexisti. igitur male
respondisti. quia in tempore non fuit ista pro-
positio. bub. est dictio bisyllaba. cuz id qd po-
nitur pro subo illius verbi est. nō fit. nec erat
ps oīonis. igit si reddebat suppositū illi ver-
bo est. alr. n. nō posset dari vox li terata. q si
cēt ps oīonis. q si proferatur babu ad hnc. i.
pars oīonis vt seqt ex rñione. q stat ista ē
ppō babu ē vox bisyllaba. Itē dī i principio
nō admittēdo casus donec sciat rñdēs qd illa
vox bub. debeat sibi significare. 7 ita dī aīis.
¶ Itē ponatur q omne aīis alicui? psequē-
tie. 7 oppositum consequentis eiusdem. sine
similia. 7 omne consequens. 7 oppositū an-
tecedentis eiusdem sine similia. 7 sint gratia
argumēti. iste due pñie hō est. igitur risibile
est nō hō est. igit mul ū risibile est. 7 significēt
ille ex cōpositione suorū terminorū. deinde ppo-
nit hō ē. quo pcedit pponit nullū risibile ē. si
pcedit cedat tps. 7 arguit. tu pcedisti repu-
gnās concessio in tpe. igitur male respondisti.
¶ Itē proponitur hec est vera hō est. q pcedit

Tractatus

sa q: vera nō repugnans pponit̃ hec est vera. nullū rīibile est. qua cōcessa tūc sic. hec est vera homo est. et hec est vera nullū rīibile ē et iste adequate significat̃ sū primarias significationes. igit̃ homo est et nullū rīibile est. Et si forte negat̃ illa ppō homo est. pponit̃ illa est falsa. qua cōcessa pponit̃ hec est falsa nullū rīibile est. qbus concessis pponit̃. he sunt vere rīibile est. nō homo est. q cōtradictum pmissis. qua concessa arguit̃ sic. iste sunt vere rīibile est. nō hō est adequate et primarie significat̃ et. igit̃ rīibile est et non hō est. Ideo dī in principio admissio casu cōcedendo illā hō est cū pponit̃. et negat̃ illa nullū rīibile est. et cū pponit̃ illa est vera hō est. cōceditur. et cōceditur q illa est falsa nullū rīibile ē et cū arguitur illa est vera hō est. que est aīis latē et pīs eius est verum. s. rīibile est. et ultra arguitur oī aīis alicuius pīe et opposituz pītis eiusdē sunt similia. sed iste homo est et nullum rīibile est. sūt aīis et opposituz pītis eiusdem pītie. igitur ista sunt similia. sed illa est vera homo est. igitur et illa nullū rīibile ē et ex alia pte illa est vera rīibile est. igitur duo cōtradictoria sunt simul vera. Ideo huic dī negando illā pīam. sed oportet minorem sic sumi. Ille due sunt vere hō est. et nullū rīibile est. et illa adequate significant q homo est et nullū rīibile est. igit̃ homo est et nullū rīibile est. sed negat̃ q ista sit pīaria significatio tanq̃ repugnans. si tñ in casu illo adderet q ille pīe eēt adequate significantes ex cōpositione suoz terminoz et q illa homo adequate significaret hōiem esse et illa nullū rīibile est adequate significaret nullum rīibile esse. negandus est casus.

De depositione.

Ed nunc dica ^{mus}

^a cta depositio est obligatio q obligatur rīdens ad neganduz sibi depositam ppōnem. et quodlibet aīis ad illam. Ex descriptione p3. primo q deposita. et bñ admissa aliqua disunctiva. et pposita aliqua eius pte principali ipsa ē neganda. deposita tñ copulativa. et bene admissa nō continue quelibet eius pars est negāda. De qua primo depono tibi illam. alique propositiones nō sūt vere. et significet illa adeq̃

te q aliq̃ ppōnes nō sunt vere. Desinde ppono illā alique ppōnes nō sunt vere. qua negata q: deposita. pponitur oīs propositiones non sunt vere dīssue sumēdo. qua cōcessa. q: cōtradictorium depositi. pponitur etiā quelibet ppositio est vera. qua cōcessa. tanq̃ sequente q: bene sequitur. oīs propositiones sunt vere dīssue. igitur quelibet ppositio est vera. Et arguit̃ sic ultra. quelibet ppositio est vera. et illa est ppō. alique propositiones nō sunt vere igitur illa est vera. et ultra illa est vera. et illa adequate significat q alique propositiones non sunt vere. igitur alique propositiones nō sunt vere. et ex alia pte oīs propositiones sunt vere igitur cōtradictio. Ideo dī in principio non admittendo casuz repugnat. n. q oīs propositiones sunt vere dīssum. et q illa alique propositiones nō sunt vere adequate significet q alique propositiones nō sunt vere. Verūta men nō valet pīa illa. oīs propositiones sūt vere collectivē sumēdo. igit̃ quelibet ppositio est vera. q: stat q oīs propositiones sūt vere collectivē. et q aliqua sit implis. et q oīs sint false collectivē sumēdo. et q aliqua sit necessaria. ut posito q iste sint oīs ppōnes collectivē. dens est nullus hō est asinus. sic primarie significantes. tūc q: ille ambe sunt vere. et ille sunt oīs ppōnes collectivē. igitur oīs propositiones collectivē sunt vere. et tñ aliqua est impossibilis puta ps illius. s. illa homo est asinus. que est ps illius nullus homo est asinus. Et si ex illo aī. q illa ppō. nullus hō ē asinus ē ppositio necessaria et implis cōcedit̃ de copulato extremo. Sed forte arguit̃ remonēdo illā pīculā. s. q ista. alique ppōnes nō sūt vere adequate significet q alique ppōnes nō sūt vere. et deponat̃ simpliciter ista. alique ppōnes nō sunt vere. et sit a. ppō vna. quecunq̃ sit nō curo. que significet principaliter q aliq̃ ppōnes nō sunt vere. Et aī sic. a. ppō est vera. et a. ppō significat adequate q alique propositiones nō sūt vere. igit̃ alique ppōnes nō sunt vere. et pbatur q. a. est verū. sicut prius arguebat̃ de illa. alique ppōnes nō sūt vere q: quelibet ppō est vera. Sed huic dī negādo istum sū casum. sicut pīmissi. Sed forte cōtra aī. deponēdo illam. alique ppōnes nō sūt vere et ponēdo illā oīs ppōnes sūt vere dīssue. que est p̃tradictoria pīme adeq̃

De depositione

significans. sic. f. q. oēs ppositiones sūt vere
Sed huic dī adhuc nō admittēdo istuz casū
q. est simplis. ¶ Item depono tibi q. pposi-
tiones tā ad inuicē repugnātes. q. que nō sūt
repugnātes. nō sunt filēs. et q. illa ppositio
aliqua ppositio est sibi filis significet adeq̃
te q. aliqua ppositio est sibi similis. Deinde
propono oēs ppositiones sunt similes diuisi-
ue. que q. cōtradictoria depositi cōcedenda ē
Deinde pponitur quelibet ppositio cuiuslibet
propositioni est similis. que q. sequens est et
cōcedēda. Deinde pponit. oēs ppositiones
sunt false. si negat. Contra oēs ppositiones
sunt similes. et alique pponēs sunt repugnā-
tes. igit oēs ppositiones sunt false. et tenet cō-
sequētia illa. q. verū nō repugnat vero. De-
inde proponit. alique ppositiones nō sūt fal-
se. si negat. Contra aliqua ppositio est vera
igitur alique ppositiones non sunt false di-
uisim. patz pñā et arguitur añs. q. hec propo-
est vera. aliqua ppositio est sibi similis. q. alī
quia ppō est sibi similis. et ista adequate signi-
ficat q. aliqua ppō est sibi similis. igitur ista ē
vera. Ideo dicit in principio nō admittendo
casum. Ideo q. nō est notandū q. cum depo-
nitur aliqua ppō pro faciliōr responsiōe ba-
benda. imaginē rīdēns q. sibi ponat cōtra-
dictorium depositi. nec aduertat ad aliud. nisi
ad ppositiones quā imaginatur esse sibi posi-
tam. Ideo imaginādum est cū deponit illa
q. ppositiones. tam inuicem repugnantes q. nō
repugnantes nō sunt filēs. et ponit q. hec
aliqua ppositio ē sibi similis. adequate signifi-
cet q. aliqua ppō est sibi filis q. hec copulati-
ua ponatur omnes ppositiones tam inuicē
repugnantes. q. nō repugnantes sunt inuicē
similes. et hec ppositio. aliqua ppositio est
sibi similis. significet adequate q. aliqua ppo-
sitiō est sibi filis. et pz q. illa copulatiua est im-
possibilis. q. ex prima parte sequitur q. oēs
ppositiones sunt false. q. bene sequitur oēs
ppositiones sunt similes. et alique inuicē re-
pugnant. igitur omnes pponēs sunt false et
ex alia parte sequitur q. aliqua ppō est ve-
ra. igitur alique pponēs non sunt false. et
antecedens illius consequentie sequitur ex ca-
su. Ideo ex illo casu sequitur contradictio. Ideo
non est admittendus. ¶ Sed forte non ponē-
do secundam particulam deponitur illa soluz

tam ppositiones inuicem repugnantes. q. nō
repugnantes non sunt similes. quo ad-
misso proponitur deus est. que si conceditur
arguitur sic. tā cōcedis istaz. et ista ē falsa. nec
est sequens. igitur male et c. ¶ Sed forte dici-
tur concedendo primam partem antecedētis
propositam. Deinde proponitur secunda. q.
si negatur arguitur sic. illa est ppositio et nō
est falsa. igitur est vera. igitur alique ppo-
nes non sunt false. et ex alia parte omnes pro-
positiones sunt false. ut sequitur ex contradi-
ctio depositi. igitur contradictio. ¶ Item
etiam arguitur si forte negatur q. illa non est
sequens. Si forte dicitur q. illa est sequēs
q. necessaria. Ideo dicitur admissio illo secūdo ca-
su concedendo illā deus est. Et cum proponi-
tur. tu concedis illaz et illa est falsa nō sequēs
igitur male respondes. cōceditur pñā. neq. di-
catur ad añs neq. ad aliquam eius partem
nisi fm q. pponunt. pponēs per ordinem.
q. si primo pponitur prima pars añs cōce-
ditur. et conceditur etiam scda scdo loco pro-
posita. Deinde si postponatur pñs negetur
ipsum quo negato. negetur alia pars antece-
dentis. et conceditur q. illa est sequens nō ta-
men q. necessaria. q. hoc repugnat. et conce-
dendū ē q. est falsa tanq. sequens. ¶ Item
depono q. alique pponēs tres vel quattuor
non sint dissimiles. quo admissio proponitur
omnes tres aut quattuor ppositiones sunt
dissimiles. quo concessio. q. oppositum depo-
siti arguitur. sic omnes tres vel quattuor p-
positiones diuisim sunt dissimiles. sed. a. b. c.
.d. sūt quattuor ppositiones gratia argumē-
ti. igitur. a. b. c. d. sunt dissimiles ppositiones
Et appello dissimiles ppositiones quarū
vna est vera. et alia non est vera. Similes ve-
ro quarum vtraq. est vera vel vtraq. est fal-
sa consequens aut est impossibile. q. vel oēs
ille sunt vere vel omnes ille sunt false. vel due
sunt vere. et due false. vel tres false et vna ve-
ra. vel e contra. Sed siue sic siue sic. sequitur
q. non oēs ppositiones sūt dissimiles in illo
casu. immo in nullo casu non plures q. due
possunt esse ppositiones dissimiles ad inuicē.
sic q. quelibet cuiuslibet alteri sit dissimilis
Ideo dicitur in principio non admittēdo ca-
sum. Admittatur tamen casus remota illa p-
ticula tres vel quattuor. Deinde proponat

Tractatus

ille inuicem contradicunt. rex sedet. nullus rex sedet. deus est. nullus deus est. si conceditur tunc sequitur qd alique nō sunt dissimiles. qz sequitur qd illarum due sunt false. ⁊ due vere. si negatur pponitur alique illarum quattuor contradicunt. si conceditur adhuc sequitur qd alique ppositiones non sunt dissimiles si negatur pponitur ille due contradicunt deus est. nullus deus est. Si conceditur arguitur sic. qd tres ppositiones sūt. qz illa deus est. ⁊ nullus deus est. ⁊ iterum illa deus est. que est pars illius. nullus deus est. ⁊ per pns alique ppositiones nō sunt dissimiles. qz bene sequit tres ppositiones sunt. igitur alique ppositiones non sunt dissimiles. ¶ Item in illo casu cōcessio qd ille ptradicit. deus est. nullus deus est. pponitur. ita es obligatus ad istam alique ppositiones non sunt dissimiles. ¶ Si conceditur arguitur qd tres ppositiones sunt ⁊ per consequens alique ppositiones nō sūt dissimiles. ideo dictū admissio casu cōcedendo qd ille contradicunt. deus est. nullus deus est. ¶ Et cum arguitur qd tres ppositiones sunt qd illa deus est. ⁊ illa nullus deus est. ⁊ et illa deus est. que est pars eius est propositio. negatur qd pars eius sit propositio tanqz repugnans. Et si pponeret in illo casu. bec est vera iste contradicunt deus est. nullus deus est negatur tanqz repugnans. Et si proponatur bec est oio. ille contradicunt deus est ⁊ nullus deus est. pceditur. ⁊ negatur qd sit propositio tāqz repugnans. ¶ Et tūc ad aliud argumentū cum proponitur. concessio qd ille contradicunt deus est. nullus deus est. qd tu es obligatus ad illam alique ppositiones non sunt dissimiles negatur tanqz repugnans concessis ⁊c.

¶ Explicunt obligationes.

¶ Incipiunt insolubilia.

In difficultatibus

ppōnūz quas insolubiles vocāt dixerūt alique qd oīs ppositio insolubilis significat se esse verā. ⁊ se esse falsam. Oīs enim ppositio cathegorica significat se esse veram. qz oīs ppositio cathegorica significat idem esse vel non esse. p quo supponit subm ⁊ predicatūz. ⁊ esse idem vel non esse idem pro quo supponit subm ⁊ predicatūm est ppōnem affirmatūz. vel nega

tiuam esse veram. igitur oīs ppositio affirmatiua vel negatiua cathegorica significat se esse verā. vt dicūt. ⁊ qz oīs ppō insolubilis significat. id oīs ppō insolubilis significat se esse verā. ⁊ se esse falsā. Itē addūt qd ppō va est qd qliterūqz significat ita ē. ⁊ falsa ē qd nō qliterūqz significat ita est. Et ppō impolis est que nō qualiterūqz significat. ita pōt esse. Et possibilis est que qliterūqz significat. ita pōt esse ⁊ similiter de necessaria ⁊c. ¶ Sed cōtra istā positionem arguitur. capiendo vnum qd ipi psupponūt. s. qd dando ptradictoriū ppositionis insolubilis pponenda ē negatio aduersarialis negatiue tēta. aut preposita auferenda. quo accepto ex ista positione sequitur primo qd ppositio nō polis contradicunt contingenti. ¶ Item qd oīs ppositio insolubilis implicat contradictionem. ¶ Itēz qd ista ppositio mere negatiua. nō aliqua ppositio est. implicat contradictionem. ¶ Item qd due subcontrarie sunt simul false. ⁊ p pns duo pstraria vera in terminis simplicibus. ¶ Item ⁊ qnto qd duo contradictoria sunt simul falsa. ¶ Itē cōclusiones sunt impossibiles. quas tñ arguitur ex illa positione sequi. qz capiat ista ppositio. aliqua propō est vera que est ptingens. vt notum est. ⁊ qz se verificat. ideo sua ptradictoria que est ista. nō aliqua ppositio est vera se falsificat. ⁊ per consequens significat nō aliquam ppositionem esse veram. ⁊ hanc esse ipsamet demonstrata. ⁊ non sic pōt esse. igitē ipsa est ppositio que nō qualiterūqz significat potest ita esse. igitur ipsa est impossibilis. tener psequentia ex dāis ab illa positione. ⁊ ista contradicunt illi contingenti aliqua ppositio est vera. igitur aliqua ppositio possibilis cōtradicit ptingenti. qd fuit pbandum. Ex illo sequitur secunda conclusio. s. qd omnis ppositio insolubilis iplicat cōtradictionem. iplicat enim qd non aliqua propō est vera ⁊ qd bec sit vera. vnde datis illis modis loquendi sequitur qd ista consequentia sit bona non aliqua ppositio est vera. igitur non aliqua ppositio ē vera ⁊ ista est vera. illa demonstrata. qz cuius anis sit impolis vt probatum est nō stat oppositum pns istius pntie cū ante eiusdes. ⁊ qz ex pntie istius pntie sequit ptradictio. ideo ex ante illo qd est mere negatiuū sequitur illa contradiction. ⁊ p pns ex illa mere negatiua non

De insolubilibus

aliqua p^o est vera. sequitur illa affirmatiua. s. n^o aliqua p^o est vera. et hec est vera ipsa met demonstrata. ¶ Item arguitur quarta conclusio. q^o capiatur iste due subcontrarie. aliqua p^o p^oicularis negatiua est vera et aliqua p^o p^oicularis negatiua n^o est vera. et n^o sit alia p^opositio p^oicularis ab aliqua ista^z vel eius p^ote et tunc p^o q^o veraq^z illarum est falsa. prima enim est falsa. q^o significat q^o aliqua p^o p^oicularis est vera. et sec^oda similiter cum ista negatiua se falsificet. ¶ Duo dato sequit^r eti^a q^o duo c^otraria sunt simul vera. et sequitur aliud p^obandum q^o duo p^oradictoria sunt simul falsa. s. ista ois p^o p^oicularis negatiua est vera. et aliqua p^opositio p^oicularis negatiua n^o est vera. ¶ It^o arguit^r ista vltima c^oclusio signatis illis duobus p^oradictorijs mentibus. p^oradictorium. a. p^opositionis est verum et non contradictorium. a. p^opositionis est verum. et sit. a. ista affirmatiua. et p^o q^o. a. est falsum. q^o. a. n^o posset esse verum. et eti^a illa est falsa q^o se falsificat. s. ista n^o contradictorium. a. p^opositionis est verum. et sit ista. b. q^o si. b. est verum. et. b. est contradictoriu^m. a. igitur contradictorium. a. est verum. et ex alia parte non contradictorium. a. est verum igitur et. ¶ Item si non contradictorium. a. est verum. igitur nullum contradictorium. a. est verum tenet consequentia ab vno equipolenti ad aliud. et sequitur nullum contradictorium. a. est verum. et. b. est contradictorium. a. igitur. b. non est verum. ¶ Item si non c^otradictorium. a. est verum nullum verum est contradictorium. a. tenet consequentia a conuersa ad conuertentes. Et arguitur sic ex c^osequente. nullum verum est contradictorium. a. et. b. est contradictorium. a. igitur. b. non est verum. tenet p^oia in festino. ¶ It^o ex data ista positione seq^uitur q^o iste n^o p^oradict^o ois p^o est falsa. et n^o ois p^o est falsa. q^o ista. ois p^opositio est falsa significat oem p^opones esse falsam. et hanc esse veram demonstrata illamet. ista aut^o n^o ois p^o est falsa significat n^o oem p^oponem esse falsam. et hanc esse veram ipsa met demonstrata. sed iste copulatiue n^o contradictorie significant ois p^opositio est falsa. et hec est vera ista vniuersali affirmatiua demonstrata. et non ois p^opositio est falsa. et hec est vera p^oiculari ista negatiua demonstrata. et iste

due copulatiue significant ois sicut iste due et thegonice. igitur iste due n^o p^oradictorie significant. ¶ Item ista positione data q^o ois p^opositio ponit aliquid. q^o ois p^opositio ponit se esse veram. quod sequi patet aduertenti oia verba illius positionis. p^ois t^o est falsum. q^o nec principaliter. nec consequentue. ois p^opositio significat se ipsam esse veram. ¶ Item descriptioes ille super quibus fundatur opinio n^o sunt bone. quia qualitercuq^z significat ista homo est asinus. est sicut omne quod potuit etiam fuit. et omne quod potuit intelligi est. et fauendo etiam eorum intentioni que non est bona. non qualitercuq^z significat ista adaz fuit est. sicut non qualitercuq^z significat ista antichristus erit. est sed qualitercuq^z significat erit et ita est dicendum de istis negatiuis chymera n^o est. antichristus n^o fuit. tragelaphus seu hircoceruus non potest esse. et sic de aliis. ¶ It^o ex ista positione sequitur q^o non si omnis p^opositio p^oicularis est falsa. aliqua p^opositio p^oicularis est falsa. vbi t^o arguitur ab vniuersali ad suam p^oicularem que oia. quia non sunt vera. ideo relinquenda. Acceperunt autem alii in ista materia p^omo q^o p^opositio insolubilis est p^opositio de qua fit mentio in aliquo certo casu. que si in eodem casu precise significet sicut eius termini c^oiter pretendunt sequitur se esse veram et se esse falsam. Casus autem de insolubili est casus in quo fit mentio de aliqua p^opositione. que si in eodem casu significet precise sicut termini pretendunt sequitur se esse veram. et se esse falsam. Quibus datis posuerunt regulas. Et p^omo q^o si ponatur casus de insolubili. et non ponitur q^o liter istud debeat significare respondendum est ois. sicut extra tempus fuisset responsum. vt posito q^o sor. dicat istam sor. dicit falsum et nullam aliam non posito alio. ista est dubitanda. scilicet sor. dicit falsum. si autem ponatur q^o insolubile significet precise sicut termini pretendunt casus est reuocandus. et non admittendus. sed si ponitur q^o insolubile significet sicut termini pretendunt non ponendo precise. cedendum est insolubile tanquam sequens. et negandum est q^o sit verum si proponitur esse verum que tria posita sunt de p^opositionibus categorice significantibus. Si autem ponatur p^opositio insolubi-

Tractatus

lis ad significandum copulatiue. est videndus
si contradictoriu s'm partis copulatiue stat cu
casu. et si sic est casus admittendus. et si no. est
reiciendus casus. vt si ponat q' sor. dicat ista
sor. dicit falsum. adequate significante forte
dicere falsum et forte loqui. q' ista no stat si
mul sor. dicit falsum. et sor. no loquitur. id no e
admittendus casus. si aut ponatur q' ista sor.
dicit falsum significet precise forte dicere fal
sum. et sor. currere admittendus est casus. et
ista ppositio est concedenda. et negandu est q'
ipa sit vera. ¶ Ultimo si ponatur insolubile
significare diuisione dicit ista positio q' si op
positu diuideri pot stare cu casu negandus
est casus. vt si ponatur q' hec ppositio falsus
est sit quelibet ppositio adequate significans
q' falsum est. aut q' nullus deus est. casus no
est admittendus. sed si ponat q' ista. falsum
est. sit ois ppositio adeqte significans q' fal
sum est. vel q' deus est admittendus est ca
sus et neganda est ista. falsum est. cu pponit
et concedendu est q' sit vera. ¶ S3 contra istas
duas descriptiones arguitur. q' illis datis se
quitur q' nulla ppositio est insolubilis sine ca
su. pns est falsum. q' stat nullo casu posito q'
ista sor. dicit falsum dicat a forte. et nulla alia
q' no sit eius pars. et ista significet forte dice
re falsum. et no precise platoni. Arguit enim
q' ista est insolubilis. q' illa tunc significat. si
eum significaret si positum esset q' sor. diceret
ista et nulla alia significante q' sor. dicit falsus
no precise platoni. no consideret. n. aliquis de
ista nisi plato. et sequitur tunc q' nullo casu sta
te foret ista ppositio insolubilis. et sic stat q'
aliqua sit ppositio insolubilis de qua nulla
sit mentio in aliquo casu. It' ista metalls nul
lo casu stante est ppositio insolubilis. s. ois
ppositio est falsa. p3 q' sit. ppositio insolubilis
q' vel ista significat precise q' ois ppositio
vltis e falsa. vel ista significat q' ois ppoe e fal
sa. et no precise. et semp e insolubilis. ¶ Sed
forte d' q' illa metalls nec significat precise q'
ois. ppoe est falsa nec q' ois ppoe e falsa no pre
cise. ¶ S3 contra ista est ppoe metalls. igit ipa
no pot abolui a sua naturali significatioe pri
maria. q' lz poneretur q' termini mentales
ad placitu significant. no tn sic possunt signifi
ficare q' relinquat sua primaria significatio
ne. q' similitudo naturalis qdrati in mente tua

nunq est similitudo trianguli. aut circuli v' eeo
tra. ¶ Contra secundā regulā istius positiois
etiā arguitur. q' ista data. sequitur primo q'
aliqua est ppositio cathegorica vera. q' non
pot habere contradictoriu ipa sic adequate si
gnificante sicut ipa significat. ¶ It' q' nulla p
positio insolubilis significat principaliter ali
quo mo ex primaria sua significatioe. ¶ It' q'
q. a. et b. sunt propositiones. a. vera et b. fal
sa. et per solā distantiam. b. definit. a. esse p
positio. et tunc sequitur q' stat in casu q' tale
cōplexu falsus e in mente sor. no sit ppoe q' cō
clones sunt false. ¶ S3 arguit pmo sic. q' po
nat q' ista sit i mente fortis. aliq ppositio non
est falsa. adequate significans q' aliq ppositio
no est falsa. et sic ista. ppoe est vera. et huic no
pot assignari contradictoriu sic significanti. q'
si sic. tunc contradictorium eius esset ppositio
no contradictorio modo significans. s. ois p
positio est falsa. significans adequate q' om
nis ppoe e falsa et tunc corrumpatur prima il
la sola remanente mentali. s. omnis ppositio
est falsa. et sequitur q' ista est insolubilis. et
cum ista mentalis non possit plus. nec minus
significare q' plus et sit naturalis intentio. et
ppositio illa est insolubilis. igit aliqua p
positio insolubilis significat precise sicut eius
termini pretēdūt. q' repugnat regule. ¶ Se
cunda conclusio arguitur. q' cum hec men
talis. hoc est falsum se ipa demonstrata s'm
positionem non significet principaliter q' hoc
est falsum. quia ipa foret vera vt sequitur ex
positione. nec potest assignari qualiter hec p
cipaliter significet. q' nec deum. esse. neq te
esse et. Tamen hec primo non solui diffi
cultatem insolubiliū. sed nouam et imper
tinentem insolubiliū difficultatem ponit.
ponit enim propositiones significare et nescit
qualiter. q' ipemet obligans nescit qualiter p
positiones sibi significant. Alia conclusio ei
am sequitur. q' ponatur q' ista sit in mente
sor. falsum est. per quam sor. principaliter ap
prehendat qd falsum est. et no sit alia propo
sitio falsa in rerum natura. nisi ista. homo est
asinus. de qua tu solum consideres nesciente
sor. et tunc ponatur q' tu destrues istam fal
sam. et patet q' ista falsum est in mente sor. no
manet plus ppositio. quia si maneret. ppoe
suo cum sor. per istam non apprehendat ali

De insolubilibus

ter q̄ ante apprehendebat. vt ponō. sequitur
q̄ aliqua ppositio insolubilis significaret pre
cise sicut eius termini p̄tendūt. ideo sequitur
q̄ ista nō remanet p̄pō. vel saltē segtur q̄ tu
eris rome. et istā p̄pōnem destruens. facies
sor. cr̄ntem in anglia aliter intelligere p̄ istam
falsum est q̄ ante intelligebat per eādē. Ista
ppositio in vno miranda videtur. q̄ cum in
uentas insolubilium difficultates debeat sol
nere illis relictis nouas facit nec ipsamet scit
vtrum insolubilia faciat impossibilia vel con
tingentia. ¶ Item ista regula data segtur q̄
in mēte est ppositio plures. et q̄ termini mē
tales sunt equoci equocantes. qd̄ tñ sepe ne
gauit istius opinionis inuicitor. ¶ Cōtra autē
tertiā regulā istius opinionis s̄m q̄ ipse re
spondet ad insolubilia cathegorice sic arguit
q̄ ponat q̄ sor. dicat istā. falsum dī. et nō p
seratur ab aliquo alia ppositio. nisi ista aut ei?
pars. que significet falsum dici. nō tñ precise
sicut illi positioni placet. et sit. c. cōtradictoriū
istius falsum dī. que ḡa argumēti sit ista nō
falsum dī. deinde pponit ista falsus dī. et cō
ceditur s̄m istam positionem. et vltra pponi
tur ista. hec est falsa. que ē cōceditur s̄m istaz
positionem. ¶ Sed contra. q̄ segtur hec pro
positio falsum dī principaliter significat deus
esse. igitur ista p̄pō est necessaria. p̄na est bo
na scita eē talis et c. et añs est a te dubitandū.
igitur p̄ns eius nō est a te negandū. patz p̄na
s̄m istam positionem. et añs cū toto casu est
dubitandū. igit p̄ns nō est a te negādū. Itē
ista ppositio est impolis simpliciter. igit ista
nō est a te cōcedenda. ista p̄na est bona. et añs
est a te dubitādū. igit p̄ns nō est a te negādū
ista oia sunt vera p̄ hoc. q̄ est tibi dubius an
cū toto casu ista. falsū est. significet principalit̄
deū esse vel hoīem esse asinū. ¶ Et si forte ar
guitur cōtra p̄ argumētum istius positionis
q̄ ista est cōcedenda falsum dī. q̄ sequēs. q̄
bene sequit̄. sor. dicat istā falsū dī q̄ significat
falsum dici. et nulla ppositio dī nisi ista v̄ ei?
ps falsum dī. igitur falsum dī. R̄s̄det q̄ il
lud argumētū monens istā opinionē nihil est
sicut nō segtur hec est vera. homo currit. q̄ si
gnificat sor. currere. igit sor. currit. q̄ ista po
sitio nō curat inter has quo ad ppositū suū
falsum dī. falsum dici significat. et significat
falsum dici. ¶ Item cōtra tertiā et scōdam re

gulā arguitur simul. ponēdo q̄ sor. dicat istaz
et nullā aliā. sor. dicat falsus. que nō sit eius ps
et significet illa sicut termini p̄tendūt et nō
precise. deinde capiat̄ hec copulatiua deus ē.
et hec copulatiua est falsa. que est insolubilis
si ponatur q̄ ipsa significet. sicut ei? termini
p̄tendūt. et nō precise. ponatur igit q̄ ista
significet sor. dicere falsum precise. qd̄ est pos
sibile. vt notū est. et segtur q̄ tunc ista propo
est insolubilis. et est vera et cōcedenda et pre
cise cathegorice significans. et q̄ ista sit ppositio
insolubilis pz. q̄ est ppositio de q̄ sit mē
tio in aliquo certo casu que si cū toto casu si
gnificaret precise. sicut eius termini p̄tendunt
segtur se esse verā et illam esse falsam. v̄ po
natur loco istius deus est. et fiat argumētum
¶ Cōtra quartā regulam af. q̄ ponatur q̄
sor. dicat istā sor. dicat falsū adequate significā
tem q̄ sor. dicat falsum. et tu curris. et nō di
cat aliā q̄ nō sit ps istius. quo posito pponit̄
ista sor. dicat falsum. qua cōcessa s̄m istam po
sitionē arguit̄ sic. sor. dicat falsum. igit sor. di
cat falsum et tu curris. oia pz. q̄ arguitur ab
vno cōuertibili ad reliquum. et añs est cōce
dendum. igitur et p̄ns. et tunc vltra sor. dicat
falsum et tu curris. igit tu curris tenet p̄na
iterū. et añs est concedendū. igitur et p̄ns igit
tur coplatum est cōcedendum. cū oppositū
stat cum casu q̄ repugnat regule siue positio
ni. Itē ponat q̄ hec p̄pō. hec p̄pō precise. ca
thegorice significans nō est vera. significet p
cise q̄ hec ppositio est cathegorice significās
et q̄ tu non differs a te. et sit. b. ista ppositio.
tūc. b. significat copulatiue. et b. est vera. igit
insolubile significans copulatiue est verus. et
cōcedendū est esse verū. igit et c. ps p̄na et añs
est notū. q̄. b. precise significat q̄ ista p̄pō ca
thegorice significans nō est vera. et q̄ tu non
differs a te. igit. b. ppositio est vera. et in isto
casu arguitur q̄ casus de insolubili est admit
tendus. quādo insolubile imponitur ad signi
ficandum copulatiue q̄uis oppositum copu
lati non possit stare cum casu. et arguitur q̄
insolubile est verum. quorum vtrinqz oppo
situm dicit positio. ¶ Item contra vltimā
regulam istius positionis arguitur. q̄ ponat̄
tur hec omnis ppositio ē falsa precise signi
ficet. q̄ ois ppositio est falsa. vel deus ē. quo
admissō pponitur ista ois p̄pō est falsa. que

Tractatus

fi negatur vt dicit positio. Cōtra. qz sequitur deus est. igit ois ppositio est falsa vel deus ē pñā pz. qz sequitur deus est. igitur ois ppositio est falsa vel deus est. et añs est cōcedendū igit et pñs. et vltra dñ qz ois ppositio est falsa ab vno cōuertibilium ad reliquum et añs est cōcedendū. igitur et pñs. et pñs est insolubile disunctiue significās. igitur insolubile disunctiue significans est cōcedendum. ¶ Itē ponatur qz ista ppositio hec ppositio disunctiue significans est falsa. precise significet qz hec ppositio disunctiue significans est falsa vt deus est. et pz qz iste casus est polys et ista disunctiua est cōcedenda tanqz sequens. aut saltem est cōcedendū qz illa sit falsa. qd positio repugnat. ¶ Dixerūt aliū in hac materia qz pars ppositionis nō supponit p tota ppositione cuius est pars. nec p conuertibili nec pro cōtradictorio neqz p conuertibili cūz contradictorio istius. Et qz ex isto supposito hec positio ponebat rñsionē ad aliqua insolubilia. Arguit contra. qz sequitur qz nō valet hoc argumentum. ois ppositio pticularis est falsa. igit aliqua ppositio pticularis est falsa. qz in casu añs est verum. et pñs falsum. ponat enim qz nulla sit ppositio pticularis nisi illa que ē pñs. et patet qz añs est verū. qz añs nō plus significat siue ponit fm istam positio nem nisi qz ois ppositio pticularis est falsa que nō est illa vniuersalis vel secum conuertibilis. vel eius cōtradictoria. vel conuertibilis cū eius cōtradictoria. et hoc est vey pñs añs ē falsus. qz significat qz aliqua ppositio pticularis que nō est illud pñs pticulare est falsa. ¶ Sed huic dñ forte qz nō solū pars nō pōt supponere p toto cuius est ps aut conuertibilū et c. sed generaliter nō pōt supponere pro añte neqz p pñte ad illud. Et vt vno verbo apprehendam. pars nō pōt supponere p toto cuius ē pars. neqz p añte ad totū cuius ē pars. ¶ Sed contra istā rñsionem añ. qz capiat illa ppositio tu differs a te significās adequate te differre a te et pponitur. hec est falsa tu differs a te patz qz hoc est verum. quo cōcesso patz. qz ista pñā est bona tu differs a te. igit ista est falsa tu differs a te. Tunc sic ista pñā est bona et pñs eius est verū cuius pars supponit p añte. qz subm eius. igit ps pñtis supponit p añte eius. ¶ Item in ista ppōne

ois ppositio est falsa subm supponit p omni supposito eius. qz suppositio est statio termini in oīone p supposito vel suppositis p quo vel p quibus transit vis termini a quo hz vt supponat. sed iste terminus ppositio hz vt supponat ab isto verbo est. cuius vis transit in istū terminū indifferēt nō plus p vno supposito pñti istius termini qz p alio. igitur indifferēter p quolibet eius supposito supponit. Item ista est ppō. ista ppō est falsa se demonstrata. qz est oīo cōgrua. vt pz ex grā matrica pfecta et indicatiua et c. qz si deē statiz concluditur qz ista est ppositio falsa et vltra concluditur qz subm eius p aliquo supponit ¶ Itē hec ppō falsū ē principaliter significat falsum esse. igitur et c.

Quoniam voca

q bñloz equiuocatio decipit intellectum oprandum esset sine nominibus posse doceri. sed cū idē fieri nō possit prudentie est cūz aliquid sis dicturus p posse te liberius expedias. et sic te a confusione eorum absolvas. Et ergo cum verus omne ens significet. put ē terminus pme intentionis vel impositionis. et hoc modo oē ens est verum. et nullum falsum seu fictū. et hoc modo ois ppositio est vera ppositio et nō ficta. Ideo de hoc in presenti non curam. Sed dicemus qz duobus modis ppositio pōt dici vera. vno modo quando verificatur non propter supposita suorum terminorum quoz suppositorum ipsa vel alia ppositio est suppositum. s. qz ppositio vera nō reddat vera ex eo qz pars eius supponat p ipsamet nec p pertinente ad ipsam. sicut hec deus. Et isto modo ille ppositiones que sunt d terminis pime intentionis vel impositionis sūt proprie et simpliciter vere vel false. quoniam ppositio ex sua etimologia et fmonis virtute significat idēz qz pro alio positio. et hoc modo maior ps est vera vel falsa. Alio modo dñ ppositio esse vera quando verificatur pro se vel pro pertinente. et isto modo hec ppositio est vera. hoc est verum seipsa demonstrata. nō simpliciter. sed fm qd. sed est falsa pro modo. qz non verificatur. nisi pro supposito sue partis cuius ipsa est suppositum. sicut ista homo est asinus. vel ista disunctiua est fals

De insolubilibus

demonstrata per subm tota illa disunctina.
¶ Sed contra istam positionem forte arguitur. quia ex illa sequitur qd ex vero sequitur falsum. quia hec consequentia est bona. hoc est falsum. igitur hoc est falsum. demonstrando utrobique consequens. et eius ans est verum. qd ans principaliter significat qd hoc est falsus ante demonstrato. et hoc est falsum. qd se significat et qd pns non sit verum af. qd si pns sit verum et ans adequate significat qd hoc est falsum. demonstrato se ipso. igitur hoc est falsum. et tamen ans est verum. igitur ex vero sequitur falsum. **¶** Item ista positione data sequitur qd duo contradictoria sunt simul falsa. qd illa est falsa. hoc est falsus. seipsa demonstrata. et ista etiam est falsa. hoc non est falsus vel non hoc est falsum. non est cura eadem demonstrata. quia sequitur. hoc non est falsum. vel non hoc est falsum. igitur nullum falsum est hoc. consequens est falsum. qd aliquod falsum est hoc. igitur duo inuicem contradictoria sunt simul falsa. **¶** Item sequitur etiam qd duo contradictoria se sit vera. qd ista si sit vera hoc est verum non hoc est verum. utrobique demonstrando illam negatiuam. qd ista negatiua vel est vera vel est falsa. si vera et suum contradictorium significat adequate qd hoc est verum illa negatiua demonstrata. igitur suus contradictorium etiam est verum. si ista est falsa hoc non est verum. et suum contradictorium est. igitur suum contradictorium est verum. si hoc est verum. ista negatiua demonstrata. igitur ista negatiua est vera. et per consequens duo contradictoria sunt simul vera. **¶** Item capiuntur ista duo contradictoria. hec propositio est necessaria. hec propositio non est necessaria. vel non hec propositio est necessaria. si placet demonstrando negatiua ista utrobique. Et arguit qd propositio necessaria contradicit contingenti. aut contingens impossibile. qd hec propositio hec non est necessaria. aut non hec est necessaria. aut est necessaria. aut contingens. non necessaria. qd illud esset contradictio. nec impossibile. quia contradictorium suum esset necessarium. qd adequate significat qd hec est necessaria. ista negatiua demonstrata. sequitur igitur cum ista sit propositio qd ista sit contingens et suum peradictorium tamen est impossibile. Vel fiat argumentum de illis. hec propositio est necessaria adeq

ue significans qd hec propositio est necessaria. et hec propositio non est necessaria adequate significans qd hec propositio non est necessaria. et sequitur qd predictum est. data illa positione. **¶** Item ista positione data sequitur qd verum est falsum. qd ista hoc est falsus. seipsa demonstrata est vera fin vnum illoz membrorum. et est falsa fin aliud. ut p3 intelligenti positione. Item ista positione data sequitur qd ex ante contingenti sequitur impossibile. qd hec pna est bona. si hec pna est bona sic significando. igitur hoc est asinus demonstrando p subm antea ipsamet pna. et isti us pntie ans est contingens. et pns impossibile. igitur et. qd ans sit contingens af. qd illud ans non est imple sic significando. qd si illud ans esset impossibile illa pna esset bona sic significando et ans solum sic significat. si qd ista pna est bona. igitur ans est verum. et non necessarium. igitur contingens. et tamen consequens est falsum et impossibile. igitur et. **¶** Sed pro istis intelligendum est qd iste terminus verum est terminus equiuocus. et iste propositiones omnes sunt propositiones plures. hoc est verum. non hoc est verum. et sic de aliis. Et ideo cum proponitur non hoc est verum. hoc est falsum non est fin vnicam rationem respondendum. sed est respondendum qd hoc est falsum. fin primum membrum diuisionis posite et verum fin aliud. Et ita dicitur de suis contradictoriis non hoc est falsum. hoc est verum. negando qd hoc est verum primo modo diuisionis posite et concedendo qd hoc est falsum primo modo. **¶** Sed contra. forte arguit. qd aliqua est definitio. propositio vere. et quecumque datur repugnans dictis. igitur et. Item aliquis est terminus mentalis. cui subordinatur. iste terminus verum. igitur non est equiuocus. Item proponitur hec mentalis. non hoc est verum. Et qd terminus mentalis non est equiuocus. igitur ratio nulla. **¶** Item hec responsio non soluit argumentum factum de illa propositione. non ista propositio est necessaria. adequate significante sic demonstrata illa. non hec propositio est necessaria. igitur responsio nulla. Sed dicitur ut prius qd iste terminus verum tripliciter capi potest et dupliciter quod ad propositum. et fin illam descriptionem diligenter aduertens respondeat ad illa argumenta. **¶** Sed contra istam positionem arguit solinus. ponendo qd ois q

Tractatus

dicti vix ptransibit pontem. et ois qui dicit falsus non ptransibit pontem. et q for. dicat ista et nullam aliam que non sit pars eius. s. ego non ptransibo pontem. sic significant. Et querit vtrū for. ptransibit pontem aut nō. si nō ptransibit. et for. dicit ista sic adequate significant. igitur for. dicit vix. sed ois qui dicit vix ptransibit pontem. igitur et. Iō forte dicit in principio q for. ptransibit pontem. Et tunc arguitur sic. for ptransibit pontem. et ois qui ptransibit pontem dicit vix. igitur for. dicit vix. et solū dicit q for. nō ptransibit pontem igitur for. nō ptransibit pontem. Item ponat q talis sit cōuentio inter for. et platōne q si for. doceat filium platōis debeat a platōe habere centū. si filius platōis vincet primā questionem quā vnq habebit. et vltra ponatur q interea labatur tps quousqz ipe sit doctus. et for. requirente pecuniā habeat questionē cū filio pla. et nō habuerit iste filius vnq aliam questionem. Et querit an for. debeat habere istā pecuniā vel nō. Si sic igitur ipse pder primā qōnem. et p pns for. non dicit habere istā pecuniā. Ideo forte in principio dicitur q for. non dicit habere istā pecuniā. Et arguitur tunc sic for. nō dicit habere istā pecuniā ex ista lite. et hoc est solus ex eo q dicitur scipulus suus vicit istā qōnem. et ista est prima questio. igitur iste vicit primā questionē et si sic. igitur for. dicit habere istā pecuniā. Item ponatur q for. habeat duos seruos et vtrūqz manumittat sub ista conditione. q si vnus eorū qui dicit ire per viā obuiabit libero. iste sit seruus et alter si obuiabit seruo sit liber et vadant ambo. et gra argumenti obuiant sibi ipsis solis. Et queritur vtrum ambo sint liberi vel ambo serui. vel vnus seruus et alter liber. Et p q quocunqz dato sequitur illam esse seruū et esse liber. Ideo dicitur in principio negando oēs istos casus. primus. n. est impossibilis. vt clarum est. secundus etiā et similes sunt impossibiles. qz in eis clauduntur conditionales impossibiles. Iō si ponatur talis casus q for. precipiat platōi q plato. nō obediat sibi. Et queritur vtrum plato seruet preceptū et obediat sibi vel non. si obediat. si bi. et ipe precipit q nō obediat sibi. igitur nō obediat sibi. si nō obediat sibi. et precepit sibi q nō obediat. igitur obediat sibi. Dicitur q illud

nō est preceptum. neqz est possibile q iste sic precipiat. neqz valet hoc argumentum for. p fert ista ego precipio q nō obediat mihi adequate sic significantem. igitur fortes precipit platōi q non obediat sibi. et.

Explicit tractatus insolubilium et p pns tora logica magistri Petri mantuan.

Incipit subtilissimus tractatus eiusdem instanti.

Itemus primo natura

liter loquētes q sola forma fin se et quālibet sui partem pōt incipere et desinere esse.

Adateria enim prima est ingentia et incoaptibilis. et nō plus est fuit vel erit de materia prima in re natura qz nunc sit. vel minus fin tū veritatem materia aliqz dicit finit esse. vt in consecratione. plus aut vel minus aliqz est de forma tā substantiali qz accidentali. Sed hoc propositū nō destruit. Ex quo sequitur q si aliquod ens naturale incipit vel desinit esse. ipz incipit vel desinit esse p eius formā substantialē que incipit vel desinit esse. Item accipiat q forma substantialis naturaliter nō pot stare in materia sine dispositione vel dispositionibus ipam in materia conseruantibus. p q nō pōt esse q sit ignis sine aliquo gradu caliditatis vel siccitatis. Item petit q agens naturale velocius agit in parte propinquā qz in parte remotā. dum passus fuerit vni forme a principio actionis ceteris paribus. Item petit q materia prima saltē inferior nō stat sine forma substantiali sibi inherente. Ex quibz sequitur q quolibet forma substantialis inaiati producedi successine generabitur. saltē quo ad partes quantitatuas. quod arguitur. capto a igne vni forme in omnibus suis dispositionibus. p quas eius forma in materia cōseruatur. et appropinquet agens q agat cōsumendo illas dispositiones p quas forma illius ignis in materia cōseruatur. que gra argumentū sint. c. d. et seqz ex tertia suppone. q pus cōsumet. c. d. ad non gradū in parte magis propinquā qz in parte magis remota. et cum forma illi? ignis nō possit stare sine aliquo gradu illius dispositionis sibi cōuenientis. inducendo dispositiones contrarias sequit q plus cōsumetur forma propinquā agenti qz remota. et

De instanti

quacumque parte data illius forme prius cor-
rumpitur medietas. propinquoque remotior.
et quod materia non potest stare sine forma substan-
tiali. sequitur quod nulla erit prima pars forme
sequentis primo producta. et per consequens si-
ent ista forma successive corrumpitur sic alia se-
quens successive generabitur. ¶ Sed forte
dicitur hinc quod argumentum non procedit aut pro-
bat vniuersaliter. quod passum potest esse ita dif-
forme in resistentia quod agens agat eque velo-
citer et cum equali instrumento ad partem pro-
pinquam et remotam. ¶ Sed admissio isto ad-
huc preceedit argumentum. quod si passus sit ita dif-
forme resistens quod ipsum non sit vniforme in quan-
titate vel qualitatibus in quas agit istud alterans
adhuc sequitur quod id passum non est finem se to-
tum difforme resistens. non enim ita ageret id
agens in partem remotam et magis propinquam
cum sit melius applicatum partibus propinquis
bus et minus dispositum per conseruationem for-
me ad vnum punctum quam ad aliud. nec inter aliquod
duo puncta per totum est eque dispositum. igitur
prius incipiet forma corrumpi ad vnum punctum
quam ad aliud. et ita sequens induci. ¶ Item si il-
la regula non sit vera. scilicet oppositum. et de dare
minimam ignem. qui si detur iste corrumpitur per
diffusionem. et sequitur quod partes naturales illius ignis
stabant sine forma. cum nec mixtum nec elemen-
tum possit stare sub tanta modica quantitate per se.
¶ Ex quo sequitur quod si aliquid compositum inaiatum
generabitur ipsum successive generabitur per se. quod
tanta cito precise generabitur quam cito eius forma
et precise tunc. igitur si forma alicuius compositi
generabitur successive etiam illud compositum ge-
nerabitur secessive. Et ita etiam dicitur quod quolibet
forma substantialis alicuius inaiati quam aliquod cor-
rumpitur successive corrumpetur ita quod prius vna
pars quam alia corrumpetur. Ex quo sequitur quod si aliquid
compositum substantiale inaiatum corrumpetur ipsum suc-
cessive corrumpetur. Ex quibus per se non est pos-
sibile quod aliquid erit primum instans alicuius ignis
generandi. aut terre. aut aeris. et sic de alijs
inaiatis. nec aliquid potest esse vltimum instans ali-
cuius talis corrumpendi. quod nulla erit prima for-
ma generata. nec aliquid erit vltima quam corrumpetur.
Ex quo sequitur quod quolibet forma vegeta-
tina extensa generanda vel corrumpenda suc-
cessive generabitur aut corrumpetur. per se quod aliquod
forma vegetativa extensa successive genera-

bitur. Et eadem est ratio de vna et de quolibet. igitur
tunc et de per se prima. et minor. sed maior arguitur. quod
ponatur quod ex a. inaiato debeat generari planta.
sic. scilicet quod materia. a. inaiati erit materia plan-
te. Et arguitur sic. precise sicut corrumpitur forma
subalis. a. inaiati ita generabitur forma sub-
stantialis plante. sed successive corrumpitur
forma substantialis. a. inaiati. ex predictis igitur
successive producentur forma substantialis
plante generande. per se prima et maior arguitur. quod
nec materia stabit sine forma substantiali. nec
simul erunt iste due forme in eadem materia.
quod ad generationem vnius sequitur corruptio al-
terius si precedens extensa fuerit. ¶ Ex quibus
per se non est dare primum instans vel vlti-
mum forme generande aut corrumpende. Et se-
quitur ultra quod quolibet forma sensitiva extensa
producenda aut corrumpenda successive gene-
rabitur aut corrumpetur. per se istud. quod capiat se-
men. ex quo gratia exempli deo generari asinus.
Si arguitur sic. precise sicut corrumpetur forma
istius seminis ita generabitur forma sen-
sitiva asini. sed successive corrumpitur forma
dati seminis ut sequitur ex secunda supposi-
tione. quod ipsum est inaiatum. igitur successive ge-
nerabitur forma asini generandi. per se prima et ma-
ior ut prius. ¶ Sed forma dicitur ad minorem
datum semen est aiatum. Sed istud nihil est.
quod si illud semen est aiatum. igitur aliquod gene-
rabitur. Et fiat argumentum de illo inaiato ex
quo generabatur illud semen siue ipsum ponatur
aiatum aia sensitiva siue vegetativa. ¶ Item
quod istud semen non sit aiatum potest argui. quia
ipsum est superfluitas alimentum. nullum autem ali-
mentum immediate est aiatum vel viuens. ¶ Item
multe aie cent in boie. quod procedere non placet.
¶ Ex quo conclusionem per se non dabitur primum in-
stans nec vltimum asini generandi aut corrumpendi.
per se etiam quod infinite paruum asinus aliquod erit
generatus ex semine. quod infinite modica for-
ma asini aliquod erit producta in ista materia.
sed quanto erit forma asini in ista materia ita
cito erit aliquis asinus. igitur infinite prius erit
aliquis asinus ex dato semine generatus. ¶ Ex
quibus ultra concluditur quod nulla est minima ma-
teria de cuius potentia potest educi forma asini
neque sub maiori quantitate at minori potest sta-
re forma asini quam generari. ¶ Et si forte para-
arguitur. quod omnium natura constantem certum est

Tractatus

terminus magnitudinis augmenti et decre-
menti. ut dicit Aristoteles. secundo de anima. igitur et:
¶ Itē est dare animam carnē. ut patet primo phy-
sicorum. igitur et. ¶ Ad primum quod animata per-
fecta et perfecte organizzata non stant sub quocumque
modica quantitate nec sub quocumque magna.
¶ Pro secundo dicitur quod nulla est simpliciter mini-
ma caro. sed bene aliqua est minima potens
resistere dato medio corrupti abscis sui cor-
ruptione. Ex quibus concluditur quod non est dare
minimum formale aut materiale carnis ignis
aut alterius. ¶ Ad quod postea additur quod que
libet materia quā anima intellectiva informabit. quā-
tā non informat. ipsam successiue informabit. et
si aliquas informat forma humana quā aliquā
non informat per prius unā partē istius ma-
terie. definit informare quā alia. quā conclusio sic
probat. quod sicut corruptetur precedēs forma
in semine aut in aliquo alio. ita precise anima hu-
mana inducenda in istā materiā istius seminis in-
ducetur aut producet. sed successiue corruppe-
tur talis forma precedens ut est ostensum per
dicta. igitur anima humana quālibet materiam quā in-
formabit quā tā non informat successiue infor-
mabit. Itē si aliquā materiam finem se et quodlibet
sui incipiet subito informare anima humana. Sit
gratia exempli quod materiam pedalis quā adhuc non sit dis-
posita per susceptionem huius forme quā erit. a.
et sit. b. forma istius materie seminis pedalis
que non est adhuc disposita quantitate finem quan-
titate. et ponatur quod caliditas ut quattuor sit mi-
nima uniformis cum qua potest introduci forma
humana. et sit minima cum qua non potest sta-
re forma istius seminis. Et arguitur sic ista
materia aut disponetur ab agente intrinseco
aut ab agente extrinseco. si ab agente extrin-
seco cum alterans istā materiā finem caliditatem
velocius agat in partem propinquā quā in re-
motā. sequitur quod prius erit gradus ut quat-
tuor in parte propinqua quā in parte remota
ab agente inductus. sed quod cito erit adeoque in
aliqua parte gradus ut quattuor: tam cito erit
corrupta forma illius seminis in eadē parte
quod cum illa non potest stare ut posuimus. igitur prius
corruptetur forma illius seminis in parte propin-
qua quā in parte remota. sed sicut ista corrup-
per ita inducet forma humana. igitur prius in-
ducetur forma humana in aliquā parte illius ma-
terie quā in tota materia. cuius oppositum admis-

sum est. Si autem ponatur ista materiam disponi ab in-
trinseco agente ad susceptionem illius forme. vel
igitur ista materia disponet uniformiter per
totū aut difformiter sic quod una pars intensior
remissior intendat. Si secundo modo adhuc se-
quitur ut prius. quod prius intensior citius agat in
partē propinquā quā in parte remota igitur pri-
us inducet gradū ut quattuor in partē sibi pro-
pinquā quā in remotā. et per prius prius corruppe-
tur forma illius seminis in data parte diffor-
mi in parte propinqua quā in remota. seu in parte
propinquiori quā in remotiori. et sicut ista corrup-
per ita alia inducet. igitur et. Si vero ponatur
tur ista inrerit esse uniformē. et ab intrinse-
co uniformiter alterari. adhuc sequitur opposi-
tū. quod non est possibile naturaliter aliquid ab in-
trinseco alterari. quoniam agens extrinsecū effecti-
ue concurrat. igitur cum agens extrinsecū plus ad-
luat in una parte quā in alia prius introducet
gradus ut quattuor in una parte quā in alia. et
ista forma naturaliter corruptetur. igitur prius
corruptetur forma seminis in una parte quā in alia.
et sic prius alia inducet. igitur et. Et sic genera-
liter potest argui de omni forma corruptenda.
¶ Secunda pars conclusionis etiam deducitur
quod forma cadaueris subito generaret. si forma
humana finem se. et quodlibet sui certā materiam defi-
nat informare. imo sequitur quod forma cadaue-
ris subito crearet. Itē anima humana definit in-
formare materiam per indispōnes ab extrinseco pro-
ductas. igitur successiue definit informare. tenet
prius ex dictis. quod est dare minimā indispōnem
cum quā non potest in materia permanere. ¶ Itē agens na-
turale tardius corrumperet remotū quā propin-
quū. igitur et. Ex quod conclusione sequitur quod nullum
dabitur primum instans in quo erit generatus
aliquis homo ex prius dato semine. ¶ Itē ex co-
clusionē sequitur quod nullus aie humane per creati-
onē producente dabitur primum instans posito quod
non prius producet quā ipsa anima materiam informabit. Et
si forte arguitur. quod non immediate post datū in-
stans hec anima producet. quod si immediate post a-
gratia exempli producet. igitur immediate post. a. instans
in aliquo instanti producet. prius saltem. et prius
arguitur. quod ipsa subito producet. negat utraque
prius. ipsa. n. sic subito producet quod nullū tempus erit
aut instans antequam producet. si aut in alia materia si
gnato simplici grati. quod non mutet in vacuo.
sed immediate post hoc mutabitur. quod graue

De instanti

neq; p̄s neq; p̄ instans mutabitur.

Ed cum nō sit dare p̄i
mū n̄tans in
quo est forma ignis in data mā
pducta plante. hoīs. aut aīni ⁊
p̄r neq; p̄mū instās hominis
bonis plāte vel ignis q̄. Scire o; etā nūq̄
alienius aut nullius forme plāte hoīs aut al
terius pducende sit p̄mū instās assignandū
fui esse aut vltimū i quo nō. Et ex illo pate
bit an hoīs bonus plāte aut ignis sit dare p̄i
mū. ¶ Sed q̄ mā p̄mo accipit q̄ si aliq̄ agen
tia agant p̄ equale t̄ps a p̄portionibus equa
lib⁹ ⁊ aptitudinib⁹ ad agēdū neut; cor; ma
iorē pducet effectū q̄ aliud p̄ idē t̄ps. Itē q̄
p̄ oēs motus vniformes ⁊ eq̄ veloces in quo
uis p̄dicamento in eq̄l t̄pe pducunt eq̄les ef
fectus. hoc p̄ p̄ distinctionem motus vnifor
mis. Itē q̄ si aliquod agens pducet aliquem
effectū. ille effectus erit. p̄ quia terminus se
quens verbus sequitur naturā verbi. Item
si a agens pducet. b. effectum. b. effectus p
ducetur. igitur qd̄ pducetur erit. b. effectus.
Et quo sequitur q̄. b. effectus erit. igitur a
p̄mo ad vltimū si aliq̄ agens pducet aliq̄
effectū ille effectus erit. ¶ Quibus adiungit
q̄ nihil qd̄ pducetur prius pducetur q̄ ipm
erit pductum. qd̄ arguitur. q̄ nihil qd̄ subi
to pducetur prius pducetur q̄ ipm erit p
ductum. nec aliquid qd̄ successine pducetur
prius pducetur q̄ ipm erit pductum qd̄ ar
guitur. q̄ ponatur ḡra exempli q̄. a. q̄ntitas
pedalis acquireretur a sor. in hora futura que
hora erit. c. terminata ad. b. instans. Et argui
tur sic. a. quantitas pducetur in. c. hora ante
b. ⁊ in. c. hora adequate erit producta. igitur
non prius pducetur. a. quantitas q̄ erit p
ducta. p̄ p̄ia. ⁊ maior. s; minor arguitur sic
q̄ si. a. quantitas pducetur ex tertia supposi
tione. a. quantitas erit. ⁊ nō erit in. b. instanti
neq; aliquid eius. nec post. igitur erit ante. b.
instans. p̄ p̄ia. ⁊ ponatur aīns cū toto casu.
⁊ ex p̄te sequitur q̄. a. ante. b. erit producta
qd̄ sunt pbandū. ¶ Forte dī nō admittendo
in casu q̄. a. quantitas nō erit in. b. dī. n. fore
q̄ si aliquid pducetur o; q̄ ipm erit in fine
postq̄ pducet. ¶ S; p̄ra id arguit. ponat
q̄. a. quantitas aut a forma pedalter extēsa ge
nerabit in sor. in hora. ⁊ du; gnatur secunda

medietas p̄ma corrupat. tūc p̄ q̄ ista quatī
tas generabit seu pducet. ⁊ tū nō erit postq̄
pducet. vel ponat q̄ q̄n generabitur secun
da pars p̄portionalis corrupat p̄ma. ⁊ q̄n
generabitur tertia corrupatur secunda. ⁊
sic vltra. ⁊ tunc p̄ q̄ ista quantitas generabi
tur. ⁊ tū nō erit generata postq̄ generabit.
¶ Itē de motu locali ponat q̄ sor. moueat
localiter ab. a. puncto ad. b. ab eo pedaliter
distantem. ⁊ cū pertransibit secundā partem
p̄portionalē corrupatur p̄ma pertransita. ⁊
cū pertransibit tertiā corrupatur se
cunda. ⁊ sic vltra. ⁊ patet q̄ sor. pertransibit
pedalē distantā in hora. ⁊ tū nō manebit in
fine hore pertransita. ¶ Sed forte p̄ his om
nibus dicitur q̄ sor. nō acquireret istam peda
lem distantiam aut quantitates posito q̄ ita
sit q̄ corrupet p̄ partes ante partem. sicut
successine generabit. neq; sor. p̄transibit istas
pedales distantias. q̄ ipa nō manebit in fine.
Sed cōtra istā r̄sionem arguitur. q̄ ponat
tur in casu de platone consimiliter sicut posi
tum est per omnia de sor. preter hec q̄ quā
titas acquisita a platone remanebit in fine au
gmentationis. Et arguitur sic. sor. ⁊ plato p̄
totam istam horam augmentabitur ab eq̄li
proportionē ⁊ acitudine ad augmentatiōē
vniformiter ⁊ eq̄ne velociter vt pono. igitur
sor. ⁊ plato acquirerent equales quantitates in
data hora. ¶ Item sor. augebitur p̄ totam
istā horā vniformiter. aut localiter mouebit
igit p̄cise tū acqret i sēda medietaē q̄ tū in
p̄ma. p̄ p̄ia p̄ icdaz supponē. sed i p̄ma ac
qret semipedalē q̄ntitatē aut p̄rāsibit semipe
dale spaciū. igit i toia hora acqz pedalē q̄nti
tatē seu pedalē spaciū p̄rāsibit. Itē ista r̄si
one data segt q̄ nullū successinū erit. p̄ p̄ia
diligēt calculā. ¶ Itē ad p̄clusionē sic argu
itur. q̄ si sortes augebitur in hora adequate
vniformiter tunc motus augmentatiōis quo
augebitur adequate erit in ista hora i qua au
gebitur. ⁊ iste totalis motus erit ista totalis
quantitas quā acqret. igitur ista totalis quan
titas quam acquireret erit in ista hora patet cō
sequentiā ⁊ minor arguitur. quia ista quantī
tas erit illud per quod formaliter sor. auge
bit quia erit actus augmentabilis secundum
quod augmentabile. igitur ista quantitas erit
ista augmentatio tenet consequentiā a diffi

Tractatus

nitione ad diffinitum, vel si ista augmentatio
erit aliqd distinctum a q̄titate que acquirit̄
cū iste motus producat̄ur ad equare in hora
et iste motus nō erit in fine hore, igitur aliqd
tam cito erit productum q̄ cito producat̄, et
eadem rōne quodlibet successiue pducendū
igitur et c. ¶ Et quibus sequitur q̄ utrobiz
et respectu fortis et respectu platonis erit assi
gnare maximā q̄titem quā aliquis illorū
acquiret et habebit. ¶ Item ponatur q̄. a. et
. b. sint duo pedalia non colorata et q̄ per to
tam. c. horam alterabuntur vniformiter et eā
tē velocitate per equales ptes sūt. a. d. e. agen
tibus, et ponat̄ et q̄ si vtrūq̄ illorū maneret
cum aliis positis haberent albedines vt quat
tuor, sed in fine hore sit primūz nō esse. e. agē
tis et patet in isto casu q̄ albedo producta. a.
d. que erit vt quattuor non erit in fine hore i
aliqua proportionē intensior q̄ albedo pdu
cta ab. e. aut igitur iste latitudines erunt vni
formes, aut difformes, si vniformes in nulla
proportionē vna altera maior erit, q̄ tūc si re
mansisset. e. cū aliis partibus acquisisset. e.
illum excessum subito, q̄ est impossibile.
¶ Et idem arguitur si ponatur difformes si
ue ponatur correspondere gradui medio, et p
consequens exclusiue terminari, siue ponant̄
correspondere gradibus intensissimis earum
et per p̄s inclusiue terminari, ponatur igitur
vtra q̄ simul desinat cum. c. suum passum
. b. esse ita q̄ idē instans vtriusq̄ sit primum
nō esse. ¶ Et segtur q̄ data albedo in eodē
passo aut alio nō prius producat̄ur q̄ erit p
ducta, nec prius acq̄retur q̄ habebitur, et ca
sus totus est possibilis intelligenti, igitur et c.
p̄z igitur q̄ ex pte predicamētī qualitatis nō
prius producat̄ur aliqd q̄ ipsum erit produ
ctum, nec ex pte predicamētī quantitatis ne
q̄ ex parte p̄dicamētī vbi. Et q̄ ḡnāliter oē
successiue ita cito erit pductum sicut pduce
tur. ¶ Item dato q̄ res successiue acquirēda
prius acq̄retur q̄ ipsa erit, sequit̄ in casu fore
possibile q̄ a mobile mouetur velocius. b. et
in nulla p̄portionē. a. mouetur velocius. b.
¶ Itē q̄. a. alterans p totam istam horam al
terabit suū passum, et nunq̄ erit ita q̄ aliqua
est maxima velocitas qua alteratur suū pas
sum, q̄ ponatur q̄. a. alterans. b. passum in
tendat motum suū, qui sit sū caliditate quo

usq̄z habebit proportionem duplam supra. b.
ppter acquisitionem instamētī puta calidi
tatis, et signetur primum instans in quo habz
caliditate et instm cū quo habeat p̄portio
nem duplam cū aliis paribus super. b. passū
et sit illa. c. caliditas. Et arguit̄ q̄ nulla ē ma
xima velocitas qua id alterans agit p tunc.
p̄z q̄. a. nō agit sū p̄portionem quā tūc hz
super. b. passum suum, q̄ si agit sū istam ca
liditatem, sequitur q̄ ista caliditas successiue
agit et per p̄s prius agebat, quia quicquid
agit successiue prius agebat, sicut quicqd mo
uetur prius mouebatur, et nulla maior p̄por
tio infra duplam est maxima qua agit. Ideo
sequitur q̄ nulla est maxima velocitas qua
agit. Et sicut arguitur de hoc instanti, ita etiā
arguitur de quolibet, q̄ nunq̄ erit, ita q̄ ali
quid intendens motum suum agit ab aliqua
p̄portionē, sic q̄ neq̄ a maiori neq̄ a minori
adequate, et per p̄s nunq̄ erit ita q̄ aliqua
sit maxima velocitas qua aliqd intēdens mo
tum suum agit. ¶ Et tunc sequitur alia cōclu
sio ibi illata. s. q̄. a. agit velocius. b. et in nulla
proportionē velocius. Signato enī primo
instanti in quo primo est p̄portio dupla ma
xime potētie. a. agentis supra. b. passum, q̄
tamen nō est maxima qua agit, signetur aliū
. b. q̄d per idē tempus agat vniformiter, et
sequitur q̄. b. agit velocius. a. et in nulla pro
portionē velocius. a. quod super hoc fundat̄.
q̄ quicquid agit successiue prius agebat.
¶ Item sequitur q̄ motum diffōmitem nō
posset sc̄pere moneri vniformiter aliquo gra
du vniformi intensiori q̄ sit motus quo iam
mouetur, q̄ si sic ponatur q̄ aliqd intendat
motum suum per intensiōem sue potētie
quousq̄ moueatur. d. gradu quo. d. gradu
moueatur postea vniformiter, Et arguitur
q̄ hoc nō pōt ēē, q̄ vel dabit̄ primum instans i
quo mouebit̄. d. gradu aut vltimū i quo nō
mouebit̄. d. gradu. nō primum instans in quo
mouebit̄. d. gradu, q̄ tunc nō ager maxima
p̄portionē a qua pōt agere, q̄ illa potētia age
re q̄ prius nō egisset, itē dabitur vltimū in
quo nō. q̄ tūc in illo instā nulla foret maxia
velocitas qua ageret, Item tūc verūz esset q̄
illud intendit motum suum nec per tempus
neq̄ per instans, et q̄ illud mouebatur velo
cius q̄ iam moueatur, et in nulla p̄portionē

De instanti

velotius. ¶ Ex q^o acceptis p^o p^omo posse
esse q^o aliquid successine producedū erit. q^o
in nullo instanti erit. p^o q^o stat q^o aliqua quan-
titas aut q^olitas adequate generabitur in ho-
ra q^o erit in ista hora adeq^ote. et in nullo instanti
eius intrinseco. nec post. ¶ Ex quo p^o ultra
q^o multe res erūt q^o nō sunt et postea nō erūt
quaz^o nulla incipit nec incipiet esse. et nec desi-
nit nec desinet esse. q^o v^o est de oibus suc-
cessine produendis q^o nō manebunt postq^o
producentur. et erunt producta. Et q^o aliq^o
aial successine p^oducentur possibile ē q^o aliq^o
aial erit. q^o nō est. quod nō incipit neq^o inci-
piet esse. ¶ Sili^o nō cuiuslibet ignis plante.
asini produendi ē. dabitur primū instans
aut vltimū instans. ¶ Ex quibus p^o illas re-
gulas nō ē veras. q^o si aliquid producentur
p^o motū cuius nō erit dare primū instās erit
dare vltimū instans in quo nō. et e contra si
aliqua producentur in esse p^o motū cuius non
erit dare vltimū instans in quo nō erit dare
primū instans in quo sic. nec de desitione ve-
rum est. q^o si aliqua res erit q^o postea nō erit.
et ipsius non erit dare vltimū instans in quo
erit. erit dare primū instans in quo non erit.
neq^o est v^o q^o si aliqua res erit que postea
non erit. et illius nō erit dare primū instans
in quo non erit. erit dare vltimū instans in
quo sic. q^o multe erunt res que nō sunt et po-
stea nō erunt. et tū nec incipiunt neq^o incipiet
nec desinunt neq^o desinent. v^o p^o de quanti-
tate et qualitate successine generandis. et etiaz
successine componendis. Et si forte arguitur
contra istā responsionē. q^o ois res producen-
da p^o motū habebit esse post istum motū. et
nō prius. igitur post motū incipiet ē. ¶ Itē
q^ocuq^o re p^oducenda data signet totū tps p^o
quod ista res erit. et totū p^o quod ista res non
erit. et seq^o q^o in instāti medio illa incipiet ē.
Et signatō maximo tpe p^o q^o ipa erit in eius
fine ipa desinet esse. q^o in eius fine vel ipa erit
et nō immediate post erit vel in illo instanti nō
erit. et immediate ante illud instans fuit. et siue
sic siue sic sequitur q^o illa res desinet esse. Sz
ad primū d^o. si negando q^o ois res p^oduceda
p^o motū habebit esse post illū motū et nō ante
sed ois res q^o p^oducet in esse p^o aliquē motum
adeq^oti habebit esse cū illo motu p^o quē habe-
bit et p^oducet. ¶ Ad fin argumentū et terti

um d^o q^o nullū erit maximum tps p^o q^o illa
quantitas. aut q^olitas erit de q^o p^odicta sunt
vera. ¶ Sz p^o materia tenende sunt iste p^oclutū
ones. et est regula prima. q^o si aliqua res erit
in aliquo instāti aiala vel maiata. simplex vel
cōposita. q^o nō est in aliquo instanti ipa incipit
vel incipiet esse. sic q^o aliquid erit primū istas
esse sui. aut vltimū in quo nō. et de tali re q^o
cunq^o nō erit dare primū instās. i quo sic erit
dare vltimū instans in quo nō. et e contra. Si
iniliter de primo nō esse et vltimo esse. q^o si
aliq^o res erit in aliquo instāti. q^o postea nō erit
aliquid erit primū instans in quo ista res nō
erit. aut vltimū instās in quo erit. et vbi nō sit
dare primū instās i quo nō erit. erit dare vlti-
mū instās in quo erit et e contra. ¶ Et si ar-
guet cōtra predicta. q^o illis datus seq^o q^o ali-
qd erit ante primū instās sui esse. et q^o aliqd i-
cipiet esse postq^o fuerit. ¶ Itē q^o s^o p^o totam
istā horā augebit. et nō diminuet in aliq^o par-
te illi^o hore. et tū in nullo instāti illius hore erit
maior q^o an istud instās fuerit. ¶ Sz ad istā
p^o primū d^o q^o nihil erit in aliquo instanti an
primū instans sui esse. sed bñ aliqd erit ante
primū instās sui esse. Et p^o sedō d^o ipz conce-
dendo intelligendo ly incipit q^ol^o in p^ocedentis
bus est cōsum. ¶ Sz iā specialius d^o q^o cu-
i^olibet forme extēse p^oducedē i aliquo instanti
erit dare primū instās in quo ipa erit ita in-
telligendo q^o in illo instāti erit. et nō immediate
an illud instās in aliquo instāti priori erit. et hoc
ē v^o rā d^o forma substantiali q^o accidentalī. ¶ Ex
quo seq^o q^o cuiusq^o cōpositū habituri formaz
extēsez in aliquo instāti erit dare primū instās
in quo erit. p^o hoc. q^o oē tale cōpositū p^oduce-
tur in esse p^o motū in cuius fine habebit esse.
de tali. n. cōposito loquimur q^o manebit post
eius p^oductionē. et tūc oē tale cōpositū hēbit
ē in instāti termināte talē motū totalē p^o quē
p^oducet et nō an in aliquo instanti. igit^o et.
Sed de cōpositis habituris formā inextēsez
vltimā vt sunt aialia rōnalia dicat. q^o nullū
hois dabit primū instās i quo erit. sed cuiusq^o
hois q^o aliq^o incipiet esse dabit vltimū i quo
nō erit. Ex q^o seq^o q^o q^olibet hō q^o incipiet ē
an incipiet ē q^o incipiet esse hō. saltē si vnica
forma sbalis ponat in hoie. Et cā est. q^o nullū
us forme humane dabit primū instans. sed
vltimū i quo nō. sz nūq^o erit. ita q^o aliq^o hō

Tractatus

incipit eē. nec unq̄ erit ita q̄ aīa būana creat. q̄ neq̄ p tps. neq̄ p instās creat. q̄ si aliqui erit ita q̄ aliq̄s hō incipit eē. sit grā exēpli q̄ i b. instāi fortes incipit eē. Et arguit q̄ n. q̄ vel in hoc instanti fortes est. et tūc seq̄ q̄ nō inci pit eē demonstrēdo aīas fortis et materiam. et iste numerus ē fortes. igit̄ et. nec est vix q̄ fortes nō ē. et immediate post hoc erit. q̄ nul lus erit hō primo pductus ex dato semine. et ita de oī ente reali. Et ut in genere cōprehen dā. dī q̄ cuiusq̄ rei alterius ab hōie. aut ab eius forma incipientis esse dat̄ primū instās. Itē signet̄ nimia caliditas saltē vniformis cū q̄ nō pōt stare forma dati seminis. Et arguit sic. aut ista materia est vniformis. aut diffor mis fin caliditatē. si vniformis. cū agēs agat velocius in pte ppinquā q̄ in remotā. seq̄tur q̄ q̄cunq̄ pte data ppingorū agenti in istā ci tuis inducet̄ nimia caliditas cū q̄ non pōt stare q̄ in remotior. si aut passus istud diffor mie fuerit. aut erit sic difforme q̄ agens agat vniformiter in illud. et eque velociter agat in partē remotā sicut in pte ppinq̄. et hoc non pōt ptingere nisi in pte remotior sit minor resistentia. q̄ in ppinquior. et p pns minor pterietas. et p pns plus est de simili in pte remota q̄ in ppinq̄. et in pte distātorī maior caliditas est. igit̄ seq̄tur q̄ citius ad extremū remotius illius passi p quod vniformit̄ agat erit minima caliditas cū qua nō poterit stare forma illius passi. q̄ in ppingorū pte. et q̄ nul lū erit primū instans. in quo erit minima ca liditas cū q̄ nō pōt stare forma passi ad aliq̄d punctū intrinsecū eiusdē. id nullū erit p̄limūz instās. in quo erit aliq̄ forma substantialis se quens introducta in māz istius passi. Et est notandū q̄ si agens agat eque velociter i remotū sicut in ppinquū. et e contra nulla ps erit vniformis in resistentia. q̄ agens ageret velocius in pte ppinquā q̄ remotā pp infeli cōe applicationē agentis ad illā. si aut passum fuerit difforme sic q̄ cōtingeret agens velo cius agere in pte remotā q̄ in ppinquā. signe t̄ur ps ista in quā velocissime agat. pp mino rē resistentiā. et pp plus esse de fili in ista pte vel si placet rīdendū signet̄ ps in quā tardissi me nō agat. et seq̄tur q̄ cum illa sit difformis adhuc nō dabit̄ primū instans. in quo fuerit forma sequēs introducta. Sed forte cōtra

arguitur pbādo q̄ in aliquo casu ē dare cer tā māz p quā sm se. et quodlibet sui eā pri mo est introducta forma subalis. q̄ ponatur q̄ passus sit ita difforme q̄ sicut agens incipit et agere in datū passus serius ageret ad vnū punctū q̄ ad aliū. ita maiorē ppositionē hēat ad agendū ad punctū ad quē ageret tardius vbi passus eēt vniforme q̄ ad aliū. et seq̄ q̄ in fine dati tps p qd̄ ager erit vniforme sub minima caliditate ubi q̄ nō poterit stare for ma signatī passi. et p pns dabit̄ primū istas in quo aliq̄ certa forma est pducta sic q̄ nihil eius premit. Itē ponat̄ q̄ ppositōabiliter sicut aliq̄s punctus est remotior ab agēte. ita agens ad illū habeat maiorē ppositionē. q̄ ad illū sit minor resistentia. Et arguit. q̄ agens pōt facere q̄ in fine illud passus sit vniforme ponat̄. n. q̄ sit vniforme sub minima calidi tate sub q̄ nō pōt stare et seq̄ intentū. Item ad introductionē forme pducende. nō requir̄ passus illud esse vniforme. igit̄ pbatio pclusio nis nulla. Itē possibile est semē alterari sit ab intrinseco et extrinseco. igit̄ possibile est q̄ si alteret̄ cōcurrentib⁹ simul agēte extrinseco. et intrinseco q̄ aliquod erit primū instans in quo erit ista mā dī posita p totū p susceptōe forme. pbat̄ pns. q̄ possibile est agens intrin secū fore ita difforme ad agendū q̄ pcurrēte extrinseco oēs partes passi erunt eque cito dī sposite fin forme pducende. igit̄. Sed ad prima duo dī simul negando vtrūq̄ ca sum. q̄ quis. n. posset eē q̄ passum sit ita diffor me q̄ agens agat in istud vniformiter vel et alteret̄ illud velocius i parte remota q̄ in p te ppinq̄. ut pōt pcedi. nō tñ est possibile q̄ proportionabiliter sicut aliq̄s pūctus dati pas si plus distat ab agente. ita ad eundē punctū agens habeat maiorē ppositionē ad agendū q̄ vel nullā ppositionē haberet ad punctum immediatū vel ad quēlibet pūctū intrinsecū in finitā ppositionē haberet. et p pns cū ad quē libet punctū intrinsecū p certū tps ageret et nō tñ in vno instāi quēlibet effectū infinitū produceret. qd̄ nō ē possibile. et q̄ uallā pro portionē hēat ad pūctū immediatū repugnat casui. q̄ ponit q̄ in fine passus totū sit vnifor me factū ab illo alterate. Et p idē secundus ca sus est impossibilis. Et si ponat̄ casus i bis ter minis q̄ alterans habeat grā exēpli ppositio

De instanti

nē q̄druplā ad punctū mediātū ⁊ duplas ad punctū immediātū. ⁊ sic de alijs. sic q̄ vniformiter. adhuc casus ille nihil p̄bat. q̄ cuius pueniet actio ad partē propinquiorē q̄ remotiorē.

Ed pro rex definitione accipiendū est primo. q̄ cuiuslibet sbe aīate vel in aīate vel q̄litate desinentis esse dabit vltimū instās sic intelligēdo q̄ in dato instāti data res est. ⁊ nō immediate post illud instās in aliquo instāti illa res erit q̄ claz ē. q̄ aliter ps cēt suū totū. ¶ Itē scdo volumus q̄ ad variationē siue corruptionē ptis alicuius forme seq̄ variatio seu corruptio illius totalis forme. sic q̄ nō plus remaneat. ista forma totalis. ¶ Itē tertio accipit q̄ desinēte forma alicuius cōpositi esse desinit ip̄s cōpositū ē. sic q̄ variata forma alicuius cōpositi variat totale cōpositū. ex q̄b⁹ seq̄ q̄ variata pte forme sbalis. vel ip̄a forma subali variat totū cōpositū. ¶ Itē quarto accipit q̄ variata pte materie variat tota materia. vt prius patuit. ¶ Itē q̄nto q̄ variata mā alicuius cōpositi habētis formā extensam variat illud cōpositū. cuius est mā. Ex q̄b⁹ seq̄ q̄ variata pte materie aut tota mā habente formā subalē extensaz variat totum illud cōpositū. ¶ Et si cōtra arguit. q̄ nihil corūpit ad corruptionē ptis eius. q̄ si sic fertur q̄ q̄qd sufficit corūpere ptē sufficit corūpere totū. p̄ns falsum. q̄ maioris potentie est totū q̄ eius pars. Igit̄ regit̄ maior potētia ad corūpendū totū q̄ eius partē. Di q̄ maioris potentie est totū q̄ eius ps p se tñ q̄ ps innat a toto q̄tū illud totū sufficit innare. ideo nō regit̄ maior p̄positio. aut potētia ad corūpendū totū q̄ ptē put̄ inexistit totū. ¶ Ex quibus sequitur primo q̄ cuiuslibet cōpositi naturalis habentis formam extensam desinentis esse datur vltimū instās. patet ista conclusio. quia quolibet tale non potest desinere esse. nisi propter desinentiaz forme substantialis eius. sed cuiuslibet forme substantialis desinentis esse datur vltimū instās. igitur ⁊ c. Vel sic arguitur. quodlibet tale cōpositum iam cito ⁊ precise tunc desinet esse q̄ cito ⁊ q̄n desinet esse eius forma

sed quilibet forma alicuius talis cōpositi desinens esse sic desinit esse q̄ est aliquod eius vltimū instās. q̄ ip̄a est res inaiata. igit̄ cuiuslibet cōpositi naturalis habentis formā extensam desinentē esse datur vltimū instās. Et q̄ nullus hō desinit esse posito q̄ vnica aīa sit in homine ⁊ indimissibilis concludit generaliter q̄ cuiuslibet rei desinentis esse datur vltimū instās. Que conclusio sic arguitur cuiuslibet rei inanimatae datur vltimū instās. sed quilibet res desinens esse est res inanimata. aut desinens esse propter desinētionem esse rei inanimatae. igitur sequitur q̄ cuiuslibet rei desinentis esse datur vltimū instās. Si tamen ponantur respectus ⁊ relationes a suis fundamentis differre. ille due regule non sunt ita generales per totam materiam. Sz ad predicamentum substantie saltem. ⁊ qualitas regule se extendunt. vt si ista propositio. tu moueris que sit falsa incipiat esse vera tunc veritatis illius est dare vltimū instās in quo non est. si detur q̄ veritas illius propositionis immediate. post hoc differt ab illa propositione. ⁊ sic est de illa tu fuisse. que sit falsa. ⁊ incipiat esse vera. Et ita est dicendum de multis alijs. Si tamen ponatur decem predicamenta esse decem genera differentia. Et quia hoc ibi disputare non debet videatur discretum ingenium per hanc materiam transcurram qua velit via transire. ⁊ sibi exigentiam se preparat in hac materia respondurum.

Ed incidit dubi

um vtrum pars animalis sit animal. ¶ Pro cuius declaratione accipitur primo q̄ omnia composita naturalia habentia formas vltimas eiusdem speciei specialissime sunt eiusdem speciei specialissime. patet quia naturaliter forme substantiales eiusdem speciei distribui nō possunt in materijs diuersarum specierum ideo tota composita sunt eiusdem speciei specialissime. ¶ Item composita naturalia ponuntur in specie per formas eorum vltimas. igitur si forme sunt eiusdem speciei specialissime etia ⁊ cōposita. Itē accipiat q̄ nulle due sube non inuicē comunicātes i spē sunt equa

Tractatus

lis pfectionis essentialis. Et quel bet due sic
cōicantes ad invicē in spē sunt equalis pfectio
nis cēntialis. Quibus adhuc adiungit qd iste
terminus hō. put est de pēdicamēto sube est
finis? absolut? et spēs spālissima. Et qd? se
gitur primo qd quodlibet mēbr? aīalis cū quo
libet mēbro eiusdē aīalis est eiusdē spēi spālif
sime subalis. p3 primo de hōitibus formā ex
tensaz. qd quodlibet tale aīal h3 formā vltimā
extensaz p totū cū? quelibz ps ē eiusdē spēi
cū ipa tota. qd ipa forma extensa tā subalis qā
accēntialis est hōgenea. igit p primā supponēz
quodlibz mēbr? alicuius aīalis est eiusdē spēi
cū quolibet mēbro eiusdē. et pbat aīis. s. qd i
quolibz aīali est vna forma extēsa p totū et vl
tima. qd alr nō foret qūttas cōtinua. cū tū oē
aīal sit corpus sicut ps arida ligni nō cōtinua
tur cū pte virente ligni. ¶ Datet ēr ista conclusio
d aīalibus formā vltimā inextēsam. hōitibus
et indivisibiles qd in oībus talibus qdlibz mē
brū h3 formā vltimāz eiusdem spēi. ten can/
dem numero cum altero mēbro eiusdem
aīalis. et iō. os. caro. nervi et c. si eiusdē speciei
specialissime in homine qūis a spiritu et san
guine. et a quolibet alio humore specificē dif
ferāt. qd nullus istorū cōvertit. aut assimilāt
sube aliū. Itē sequitur qd quelibet ps qūttativa
aīalis est eiusdē spēi spālissime cū ipso aīali. qd
quelibet talis ps qūttativa habet formā vl
timā subalez eiusdē spēi cū toto cōposito. qd
qūttat ps h3 eandē formā numero vltimā cū
toto. aut h3 formā extēsz. sicut et finū totū. qd
est hōgenea. igit et c. Et qbus seqt qd qūttat
ps qūttativa alicuius cōpositi nālis est eiusdē
pfectionis cēntialis cū suo toto. p3 ista pñā ad
iuvātē fa supponē. ¶ Itē dato opposito cō
clusionis sequitur qd foret pōtē aliqd trāsire de
spēi i spēs sbales. ipō nō corrupto cū ps bonis
possit esse bos. qūis ponatur qd nō sit bos.
Quibus datis sequitur qd ps bonis est hō. et ps
bonis est bos. qd qūttat ps qūttativa bonis est
eiusdem spēi spālissime cū toto hōie. sed non
continet. nisi sub tali spēi spālissima subali hō
igit qūttat ps qūttativa continet sub illo termi
no h3 cū sig nificet p eīdem atqz ēr sub reali
specie continet si qua sit. ¶ Itē si ps qūttativa
bonis nō sit hō. cum ipsa sit alicuius spēi spe
cialissime subalis. qd qūquid est saltz pūulare
in genere aliquo ēr in aliqua spēi spālissima eius

dem et est aliqd individū istū? sequitur qd est
alicuius alterius spēi sbalis quā humane. et
p pñā cōposito hōitū formas eiusdē spēi spe
cialissime specificē differūt. qd est pñā primā
suppositionē. Itē dato opposito cōclusionis seq
tur qd est dare spēs subales nō cōicantes pfe
ctionis cōlis cēntialis ut ps bonis et bos. qd
est pñā sam supponē. Ideo cōcedit qd ps
bonis est hō capiēdo illū terminū hō mēre sb
stāntialis p cōposito ex mā et aīa intellectiva.
nō. n. plus qā hoc cōplexum cōpositū ex mā
et aīa intellectiva significat. verūtā talia solet
vulgus spnere. de quo nō est cura. Est. n. dif
ficile cū vulgo nālia seq. capit. n. modo loquē
di tū et nō subālter. Qdlibet igit cōpositūz
nāle est hōgeneū. qd qdlibet cōpositū nāle su
mit eadē denotatiōnez fin spēm spālissimāz
quā sumit sua ps. qd qdlibet tale cōpositū est
eiusdē spēi spālissime cū qūttat sui pte. et ideo
oīs hō est qd hōgeneū. h3 fin aliā denotatio
nes sit etherogeneū. et nō solū oē corpus est
hōgeneū. sed qūttat forma extēsa. et quelz mā
Et breuiter res qūttat corporea est hōgenea
et ipsa est eiusdē spēi spālissime cū qūttat sui p
te qūttativa. ¶ Et si pñā arguit. qd etheroge
neū est illud. cuius nō quelibet ps est eiusde
denotatiōnis cū suo toto cuius est ps. Et hō
geneū est illud cuius qūttat ps est eiusdem de
notatiōnis sū cū suo toto. igit ipōtē est qd hō
geneū sit etherogeneū. Dicūt qd hōgeneū est
illud cuius qūttat ps qūttativa est simul. aut
eiusdē denotatiōnis cum suo toto. Et ethero
geneū est illud cuius qūttat ps qūttativa est di
uerse denotatiōnis cū suo toto. Et qd ptes qū
ttativē bonis hōt diueras denotatiōnes a suo
toto. qd alia caro. alia sanguis. alia nervus. et
hōi. et alias denotatiōnes a suo toto sumūt
et hec denotatiōnes sūt accēntales. ideo ēr ethe
rogeneū. hōt ēr eandē denotatiōnē substantiāle
cū suo toto. ideo hō est hōgeneū et etheroge
neū. qd melius ps intelligētī vocabula greca
a qbus derivate sunt iste dictiones hōgeneū
et etherogeneū. ¶ Sed pñā arguit. qd si pes
bonis est hō. igit pes bonis est aīal risibile rōa
le. pñā saltz. qd nec pōt pes ridere. nec rōci
nari. Dicūt capiēdo illos terminos rōale et
risibile p passiōe bonis et dīa. cōcedēdo pñā
et negādo pñāz illā. s. qd pes bonis nō est rōa
lis. aut risibilis. qd nō pōt ridere. aut rōcina

De instanti

ri. sic. n. capiti illi terminat solū significat q̄tum
potentiā puta aīam ex sui nā rīsus. ⁊ rōnis p
ductuā. hīabile aut q̄tum hīs aīam ex nā
sui p se vel p accēs hīitus. pductuā. qd di
co pp ptes equi hītes formas pīales. vñ lz
cōpositum fuerit sic dispositū q̄ nō possit rī
dere nō minus remanet nālis anime potētia
q̄uis auferat nālis actus ex defectu alterius
requisiti. puta instī. aut alterius. q̄uis cōce
dat q̄ ps aīalis sit aīal. nō tñ pceditur q̄ q̄li
bet ps for. sit for. habito q̄ iste terminus for.
sit terminus discretus. q̄ si aliqua ps for. sit
for. sit illa. b. ps q̄ntitativa. ¶ Et af sic for. est
pedal. sit. n. ita ḡa exēpli. ⁊ for. ē. b. ps īgī. b
ps q̄ntitativa est pedalīs. p̄ns falsū. q̄ tūc ps
esset equalis toti cuius est ps. ⁊ tenet p̄na ex
positioe. q̄ for. est terminus discretus. vt po
nit. ¶ Sed p̄tra p̄dicta forte arguit. q̄ si ad
variationē p̄tis forme subālis sequitur variatio
totius cōpositi nālis sequitur q̄ nullum cōposi
tū ināiatū pōt augeri nec diminui. Distingue
do augmētationē ⁊ diminutionē p̄tra rarefa
ctionē. aut cōdensationē. q̄ nullū tale pōt dimi
nui qn aliqua eius ps corūpat. aut auferat.
sed corrupta vel ablata p̄te nō plus diminuit
q̄ nō plus est datū totū. Item dato igne se
mipedalī q̄ sit. b. arguit q̄. p. ignis nō potest
augeri deducta rarefactione. q̄ si sit pole ad
dat ḡa exēpli alter semipedalīs ignis q̄ sit
c. ⁊ tūc sequitur. q̄ si. b. ignis pōt augeri. q̄. b.
ignis est factus pedalīs q̄ sit. a. igitur. a. ignis
est. c. ⁊. b. ⁊ tñ. b. est medietas istī. q̄ id qd
erat ante augmētationē iam est medietas. a.
⁊ iam. b. nō est nisi qd p̄ius erat. igit̄ totū ē
sua medietas. Itē si sit pole q̄ aligis ignis di
minuat ponat q̄ pedalī ignis sit ī orīte a quo
paulatīne auferant p̄ticle donec medietas. a
erit ablata ⁊ in occidēte posita. ⁊ sequitur tunc
q̄ qua rōne. a. est in orīte eadē rōe est in occi
dente. Ideo forte p̄cedit conclusio ad quam
deducit q̄ nullus inanimatus pōt augeri vñ
diminui lz multa ināiatā p̄nt rarefieri vel cō
dēfari. ¶ Sed p̄tra. q̄ illo dato sequitur q̄ nul
lum ināiatum pōt hīe aīam p̄tes q̄ iam ha
beat. q̄ dato opposito sequitur q̄ possit augeri
Ideo p̄cedit cōclusio deducta. ¶ Sed p̄tra
q̄ isto dato sequitur q̄ nulla plāta pōt augeri
aut diminui. q̄ ablata p̄te aut corrupta nō re
manet eadē plāta. sed q̄cito incipit auferri seu

corūpi aliqua ps forme plante definit eē for
ma date plāte ⁊ p̄ns definit esse plāta tota
igit̄ ipsa nō incipit diminui q̄ si ipsa diminue
ret ipsa maneret p̄ tps. ¶ Et cōsilt af q̄ ipa
nō pōt augeri. q̄ nō hīe pōt alīā p̄tem q̄ tā
hī. q̄ nulla forma. aut mā pōt hīe alīaz par
tē q̄ iaz hīeat. q̄ resultās ex addito ⁊ p̄ritē
te nō est p̄ritens. forte dī hūc q̄ hec plāta
manet eadē numero. q̄ maior ⁊ principalior
eius pars manet. ⁊ hoc sufficit ad hoc q̄ ma
neat eadē numero. ¶ Sed p̄tra ponat q̄. a.
planta incipiat diminui si sit pole sic q̄ incipiat
aliqua ps etus corūpi. ¶ Et af q̄ ista planta
nō incipit diminui. nec vnq̄s diminuet. ⁊ per
nullū tps post hoc hec manebit eadēz nume
ro. q̄ p̄ nullū tps post hoc manebit. igit̄ ⁊ c.
p̄batur aīis illa plāta definit esse. igit̄ p̄ nullū
tps post hoc ipsa manebit. p̄ p̄na ⁊ aīis pro
bat. q̄ iam definit esse forma illius plante. ⁊
taz cito definit esse cōpositū. aut corpus nā
le q̄ cito definit esse aīa eius. aut forma subā
lis. q̄ forma est que dat esse rei. ⁊ p̄seruat eā
in esse. igit̄ iam definit esse ista planta. p̄ p̄na
⁊ minor. sed arguit maior q̄ incipit aliq̄ ps
illius forme que est res inanimata nō esse. sed
q̄cito incipit aliqua ps alicuius forme rei in
animate nō esse tā cito ipsa res incipit nō esse
quā corruptionē partis rei inanimate sequi
tur corruptio totius. igitur incipit iam totalis
forma illius nō esse ⁊ p̄ p̄ns istud totale cōpo
situm qd est ista plāta definit esse. Ideo cō
ceditur forte totum sicut est concedendum.

¶ Contra. q̄ tūc nullum animatum anima
sensitiva extēsa posset augeri. aut diminui. p̄
eodem argumento. q̄ q̄ cito pars forme ex
tēse definit eē ita cito definit eē ista forma tota
lis ⁊ ip̄s cōpositū cui⁹ est forma. Itē ē p̄cedi
tur illud tanq̄ sequēs. q̄ nulla posset assigna
ri ratio. quare inanimate res non possent au
geri quin per eandem habentia formas extē
sas vegetatīas aut sensitīas non possent au
geri. ⁊ quecunq̄ ratio esset ad probandum
brutum posse augeri posset ēt ad eē. proban
dum istam plantam augeri. ⁊ quecunq̄ ra
tio detur. p̄similia argumenta possent addu
ci pro vegetabilibus ⁊ plantis. ¶ Sed p̄tra
id arguitur. q̄ sequitur ex illo q̄ nulla planta
neq̄s aliqd aīal hīs formam extēsam pos
set habere aīam partem q̄ iam habet. ⁊ tūc

Tractatus

sequitur quod nullum tale animal posset nutriri nec aliqua planta. quia si nutritio esset ipsa esset conuersio nutrimenti. aut alimenti in substantiam rei alie. sed nullum animal habet formam extensam potest habere aliam partem quam ipsa habeat. igitur nullum nutrimentum potest esse eius pars.

¶ Item illo dato sequitur quod nullum tale animal habens formam extensam potest alterari. nec localiter moveri. quia non manet per tempus. quia continue fit in tali resolutio multarum partium etc. ¶ Item huius oppositum ponit aristoteles. in primo de generatione ubi ponit augmentationem esse possibilem. et animata augeri posse. Sed ex ista resolutione sequitur quod augmentatio non fit possibile saltem in datis animalibus. ideo etc.

¶ Ad primum dicitur concedendo conclusio nes. 1. quod nulla res potest aliam partem quam ipsa habeat habere. Et ultra dicitur quod nutritio non est conuersio nutrimenti in substantiam aliam. sed si aliquid conuertitur in substantiam aliam nihil conuertitur. nisi materia prima nutrimenti. quia substantialis forma nutrimenti corrumpitur ideo si aliquid nutritur isto modo capto termino ex sola materia prima nutritur. et non ex aliqua forma substantiali. aut accidentali. quia substantialis forma corrumpitur. et nullum accidentis est. aut esse potest pars alicuius substantie tum quia in materia illius nutrimenti non potest esse pars illius materie quam modo habet id quod ponitur nutriri. sed si nutritio est ipsa est assimilatio partis materialis nutrimenti cum inductione forme substantialis istius speciei. cuius est forma substantialis plante. aut animalis quod per illum modum concedimus alii. Sed cum ultra concluditur quod non esset possibile aliquid animal alterari. aut localiter moveri negatur consequentia. et ad probationem. quia continue fit resolutio ab animali. dicitur quod istud non sequitur. stat enim animatum vivere et non aliter. sicut in primo instanti. in quo est generatum animal in quo instanti non nutritur illud nec resoluitur. sed admittatur cum casu quod continue fiat resolutio. ab aliqua parte illius animalis post primum instans esse eius. et sequitur quod continue aliquod animal desinit esse sed ex hoc non sequitur quin multa animalia maneat per tempus. quia multe partes animalis manent que etiam sunt animalia. habent enim admittatur quod continue in aliqua parte animalis fiat resolutio aut in

cipiat fieri. non tamen admittitur quod in qualibet parte. quia tunc istud animal finem se et qualibet sui partem quantitativam desinere esse. sequitur enim cuiuslibet partis quantitativae istius incipit aliqua pars corrumpi. igitur. nulla quantitativa pars huius immediate post hoc erit. Et iterum sequitur cuiuslibet partis istius incipit aliqua pars diminui. igitur nulla pars immediate post hoc erit. Similiter cuiuslibet partis istius incipit aliqua pars augeri. igitur hoc incipit esse infinitum. sed de rarefactione et condensatione nullum tale argumentum valet. ¶ Et si arguitur quod a quolibet parte illius animalis fiat resolutio quia in qualibet parte calor naturalis agit in humidum radica e. igitur a quolibet parte eius resoluitur de ipso humido. Dicitur negando premissam. quia non quilibet calefactio est sufficiens datam partem corrumpere. sed si debeat corrumpi pars data propter dispositionem calorem oportet quod inducatur in istam partem minima caliditas cum qua stare non potest forma substantialis date partis que caliditas non subito producit a calefaciente intrinseco aut extrinseco in istam partem agente. ideo proceditur quod possit localiter et qualitativae moveri. sed nihil habens formam extensam potest augeri nec aliquis est verus motus in predicamento quantitativae nisi rarefactio aut condensatio. per additionem enim partis non augetur aliquid. aut per diminutionem diminuitur. quia non manet idem per tempus in diminutione. et sic diminui non potest aut augeri ut patet advertenti. Sed aristoteles. primo de generatione posuit animata posse proprie augeri et inanimata non posse. vulgi auribus alitendens. quia bene percipitur quod ex additione semipedalis terre ad bipedalem terram deducto alio motu non est illa terra maior. sed resultat unum maius ex illa semipedali terra et illa bipedali. et non augetur procedens terra nec sequens. nec aggregatum ex his. se in animal non fit ita precepuibilis additio. quia paulatim. et quia sit additio per intus susceptionem nutrimenti in partes formales. quia nutrimentum iuxta ponitur partibus non porosis. et ab eis assimilatur nec preexistentes particule crescent nisi rarefendo. Ideo finem rei veritatem licet hic non sit ita perceptibilis additio sicut alia. tamen talia animata anima extensa non augetur. sicut nec inanimata. et quaecumque ratio

De instanti

facile ad probandum quod ista animata angentur potest facere etiam et quod inanimata angentur. Et sicut respondetur pro una parte sic per alia ut patet calculanti materiam. ¶ Sed contra illud forte arguitur sic. quia ex illo sequitur quod nullum animatum anima inextensa potest augeri aut diminui. et per consequens nihil potest augeri vel diminui. quia nec animatum nec inanimatum. Sed forte dicitur concedendo. ¶ Pro quo clarius videndo notare debes nunc idem peritas forme sufficiat ad idem peritatem compositioni. cum autem non possit pars materie in habentibus formam extensam variari. quin secum varietur et forma. de illo non expedit dubitare quod variata parte materie variatur totum compositum. et contra. et modo considerasti variata parte forme et c.

Abiūmergo in

cidit. utrum remanente eadem forma in composito unicam habente formam indissolubilem. et variata materia addendo vel diminuendo sit aggregatum resultans aut remanens illud in eo quod ante erat. ¶ Et arguitur quod non. quia hoc dato sequitur quod pars sortis esset caput eius et similiter quod sortis esset quilibet pars quantitativa sortis. quia materia non variat idem peritatem numeralem. igitur cum quilibet pars quantitativa sortis habeat eandem formam substantialem ultimam cum quilibet alia parte quantitativa et etiam cum sorte sequitur quod quilibet pars quantitativa sortis est eadem cum quilibet parte quantitativa eiusdem. et sequitur quod sortis est quilibet pars quantitativa eiusdem. ¶ Item isto dato sequitur quod foret possibile quod sortes est plato. et quod sortis differt a platone consequens est impossibile. et arguitur illa consequentia. quia ponatur quod deus animam sortis infundat in b. materiam pedalem quam materiam ista anima informet. et sit sortes homo habens istam materiam et istam animam. ponatur etiam quod deus eandem animam infundat in c. materia bipedali quod possibile est. sicut possibile est quod eadem anima numero sit in pede et in capite et sit homo compositus ex c. materia et ista anima plato. et arguitur quod plato est sortis. quia plato habet eandem animam numero quam habet sortis. et materia non variat idem peritatem numeralem.

igitur plato est sortis. et pedale bipedale.

¶ Et arguitur quod sortis differt a platone. quod ponatur quod sortis currat. et plato sedeat et sequitur intentum. ¶ Item per hoc definire esse sortis remanente platone. igitur sortis non est plato. ¶ Item si sortis est plato. sequitur quod quilibet pars sortis est pars platonis et contra. Aliter si sortis habet aliquas partes quas non habet plato aut contra sortes non est plato. quod bene sequitur sortes habet b. partem et plato non igitur et c. et sequitur sortes habet b. partem et sortes est plato. igitur plato habet b. partem et sic de aliis. ¶ Item isto dato sequitur quod iste terminus sortes sit accidentis seu terminus accidentalis. consequens falsum ut supponitur ponatur enim quod iste terminus sortis sit terminus substantialis et singularis et arguitur contra. quod ponatur quod sortis sit bipedalis cuius una medietas sit a. et diminuatur donec a. sit sortis. et arguitur sic. iste terminus sortes predicatur successine vere negative et affirmative de termino singulari supponente pro sorte. et preter subiecti corruptionem. quia utraque istarum erit vera preter subiecti corruptionem. hoc est sortes. hoc non est sortes demonstrato. a. igitur iste terminus accidentalis. per contra per diffinitionem termini accidentalis. Et sicut arguitur de illo termino sortes. ita de omnibus aliis terminis substantialibus cōsibus et discretis potest argui. ¶ Item arguitur quod illa contradictoria. hoc est sortes. hoc non est sortes. que sunt mentalia demonstrato sortis. per certum tempus erunt vera. quod enim sint contradictoria. per subiecta enim convertuntur cum predicatis. cum idem demonstrat ut pono. et si alia requisita et non significabunt aliter ille propositus vel per totum tempus dandum. igitur continue sit et erit contra dictoria. et utraque erit vera cum alia. Continuum enim erit ita quod hoc est sortis. demonstrato sortis. et ista propositus erit sic significans hoc est sortis. igitur continue pro ista mensura erit ista propositus vera. hoc est sortis. igitur ista erit pro tunc vera. sed ista convertit cum illa in mente posita. igitur aliud contradictorium erit verum pro eadem mensura. ¶ Et quod hec puerat cum illa affirmative ponatur. n. quod diminuat sortis. quousque reddatur vera ista. hoc non est sortis. Et arguitur quod nunc in nunc puerantur simul posita et eodem modo penitus significant. sicut ante significabant. sed ante convertebantur. igitur et nunc convertuntur. ¶ Item isto dato sequitur quod sortis erit per

Tractatus

dalis in .a. instanti et quod pro eodem instanti erit maior quam pedalis. quod ponatur quod sortes sit bipedalis et diminuat quousque sit pedalis. sic tamen quod in .a. instanti sit maior pedali. Et arguitur quod sortes erit pedalis in .a. instanti. quod sortes erit hoc pedale in .a. instanti demonstrato illo pedali quod remanebit sortes. igitur sortes erit pedalis in .a. instanti. per prima et arguitur a se. quod quod erit hoc pedale in .a. instanti erit sortes. igitur sortes erit hoc pedale in .a. instanti. per prima a conuersa ad conuertentem. Et si forte dicitur quod hoc est sua pueritens quod erit hoc pedale in .a. instanti erit hoc in .a. instanti. Contra quod tunc ista non posset conuerti in unam veram albu erit nigrum in .a. instanti. quod tunc sua conuertens esset illa. quod erit nigrum in .a. instanti erit album in .a. instanti. Item ista responsio non tollit argumentum. quod ad hoc illa est vera. quod erit hoc pedale in .a. instanti erit sortes in .a. instanti. quod sortes erit hoc in .a. instanti. et sortes erit aliquid quod erit hoc pedale in .a. instanti. igitur aliquid quod erit hoc pedale in .a. instanti erit sortes in .a. instanti. Et ex casu sequitur quod sortes erit maior quam pedalis in .a. instanti. Item .a. est pedale. et immediate post instans quod est prius est bipedalis. et tamen nunquam augebitur. sed quousque .a. erit .a. diminuetur. per quod .a. immediate post hoc erit sortes in casu posito. quod sortes immediate post hoc erit sortes et cetera. Et tunc sequitur etiam quod .a. incipit esse sortes. quod in instanti quod est prius .a. non est sortes et immediate post instans quod est prius .a. erit sortes. et tamen per magnum tempus post hoc erit etiam ita quod .a. incipit esse sortes. et prima ex causa verificatione eius quod est incipere. Et per idem concludi potest quod sortes per totam istam horam erit albus et tamen per eandem horam erit summe niger. Item sequitur quod per eandem horam sortes calefiet per quas tota frigeat. posito quod una pars calefiet per totam istam horam et alia equaliter frigeat. et quod vtraque illarum medietatum aliquando erit sortes. Item sequitur possibile fore quod pars sortis est maior sorte. Item ponatur quod separetur manus sortis a sorte remanente anima intellectiva in ista manu sicut erat quando erat coniuncta. quod possibile est supernaturali potentie cui sicut puenit facere quod una anima intellectiva sit in quolibet parte quantitativa sortis ita conuenit sibi facere quod eadem anima sit in manu separata vel saltem in illo

quod erat manus sortis. et eque bene potest deus facere utriusque. Quod dato sequitur quod duo homines sunt separati quousque quibus est sortes. et sequitur quod sortes est illa manus. Et sortes non est illa manus vel saltem est illud quod erat illa manus et non est illud quod erat illa manus. per prima intelligitur. et tamen sortes est terminus discretus. Item sequitur quod quolibet pars quantitativa sortis. differt a sortes. et tamen nulla potest differre a sortes. quod quilibet potest esse sortes. Item ponatur quod .a. anima. et .b. et .c. materia fuerint sortes. et .b. materia defuerit esse gratia exempli. et sortes remanserit. .a. et .c. Et arguitur sic. hoc fuit sortes. quod ista non est sortes. demonstrato .a. et .b. et .c. hoc fuit aliquid. igitur aliquid fuit sortes. quod ista non est sortes. per prima. et etiam maior quod ista non fuit sortes. demonstrando tria quousque unum ista defuit esse. Et tunc arguitur sic aliquid fuit sortes. quod ista non est sortes. et nihil nisi anima. igitur anima fuit sortes. quod ista non est sortes. et nullum anima nisi hoc igitur aliquid hoc fuit sortes. qui ista non est sortes. et nullus hoc nisi sortes. igitur sortes fuit sortes. quod ista non est sortes. prius falsum. quod tunc sequitur quod sortes fuit sortes. et ipse non est sortes. quod est falsum. quod sortes fuit sortes. et ille est sortes. Item tamen sortes. qui fuit sortes fuit sortes. igitur non sortes. quod non fuit sortes. fuit sortes. Item ista dato sequitur quod aliquid per totam istam horam diminuetur et per eandem horam augebitur. ponendo quod sortes sit bipedalis cuius anima sit unum pedale quod remanebit sortes. facta diminutione. et incipiat augeri a pedale. non tamen tamen augendo quantum deperdet sortes. et sequitur quod .a. erit minus quam .b. quod ipsum augebitur. et sequitur quod .a. non erit minus quam .b. est quod ipsum continue diminuetur quod sortes continue diminuetur. ut pono et sortes erit .a. igitur et cetera.

Oppositum tamen arguitur sic vulgariter. quod si variata parte materie variat compositum naturale sequitur quod nullus est terminus discretus aut quod sortes non manebit sortes per tempus. nec plato manebit plato. et sic de alijs. et tunc accideret deceptio hominibus in commutationibus et distributionibus bonorum et malorum. Item quod multi fuerunt dii quousque quilibet ab altero differebat. et quod deus potest incipere esse aut desinere esse saltem per potentiam sui puta per definitionem partis eius aut per inceptionem.

Ad dubium igitur dicitur accipiendo quod ad variationem partis materie sequi

De instanti

tur variatio totius materie. Secundo quod ad variationem materie totius sequitur variatio totius compositi. Et quibus sequitur quod variata parte materie aut totali materia sequitur variatio totius compositi naturalis. Et quibus acceptis eorum precedentibus sequitur generaliter quod nulla substantia potest habere aliam partem quam iam habet. et per idem nullus accidens nec aliquid aliud potest habere aliam partem quam iam habeat sicut dictum est. ideo nec forma nec aliquid aliud potest augeri. Si enim quis absque tedio aspererit. videbit quod tam bene sustineri poterit quod tam inanitata augeri quam aia. et tam bene ad rationes potest responderi quam sustineri. et responderi potest ad rationes probantes quod forma et alia aialia habentia formas extensas possunt augeri. imo ut vere loquar hoc potest tam male sustineri quam illud. et tamen contra aristoteli. est quod tam aia anima extensa si augeatur quam habentia aiam inextensam. quod et in homine creditur aristoteli. aliqua aliam formam habentem extensas. nec posuisset quod in quo liber homine esset una aia indivisibilis inherens. perpetua. et eterna. sed posuisset unicum intellectum in tota specie. quod per colligendo diversa dicta in diversis locis. quod aristoteli. creditur nihil habere principium quod non sit habitum finem nec aliquid habitum finem quod non habuerit principium. ut per primo celi. Terminus autem de anima posuit intellectum humanum non corruptibile. et in secundo de anima dicit. Se paratur autem hoc ab hoc tanquam perpetuum a corruptibile. ubi forma sensitiva comparat ad intellectum eternam. et per primum non habere principium. igitur non poneret intellectum humanum nisi intellectum quem posuisset formam appropriatam toti speciei humane. ut colligi potest secundo et tertio de anima. ubi dicit. relinquitur igitur potentia que nullius corporis est actus. ideo non posuisset ultimam potentiam in homine fore creatam. quod nihil finem cum sit ex nihilo. ut per primo physico. Nec dicitur ultimam potentiam fore aiam in homine sed intellectum. unde omnis aia est actus corporis. ut per ex diffinitione eius secundo de anima. nec multiplicasset homini potentias cum in una tali possit spiritus conservari. Et hanc fuisse intentionem aristoteli. colligitur ex variis passibus ab eo dictis. Et si attente per eius volumina aspereris hoc totum creditur auctoris tertio de anima commento vigesimo primo. Ideo per placere aristoteli. non

est ponendum aia habentia formam extensam inherentes posse augeri. quod et ista non est intentio aristoteli. imo aristoteli. creditur ultra intellectum appropriatum esse formam extensas in homine. cum materia inferior non sit sine forma substantiali inherente et negasset aristoteli. quod aia remaneret post mortem que nec esset inherens nec appropriata in illis saltem libris qui ad latios pervenerunt. sicut negasset spiritus malignos quos vulgus detractores vel temptatores vel diabolos appellat. aristoteli. enim per magna parte quicquid nescivit negavit imo nec de anima humana nec de homine quo ad augeri vel diminui verbis suis credendum est. sicut nec de forma credimus. Sed ad primum argumentum negat primum. aliquis enim est terminus discretus ut per forma. vel plato. qui est positus ad significandum hominem. qui est compositus gratia augmenti ex. a. materia et. b. forma. et stat quod forma. erit forma. per tempus. quod qua ratione est possibile per tempus quod in aliqua parte non fiat resolutio possibile est eadem ratione quod in toto homine non fiat resolutio per tempus aliquod. Item stat hominem egrum non nutrire. et plantam etiam non nutrire. tam quo ad se quam quo ad partes. quod stat plantam esse in magno frigore et nec crescere nec resolvi. igitur per illud stat istud quod iam premissum est. Et eorum arguitur quod esset deceptio in commutationibus et distributionibus bonorum et malorum. quod non puniret qui peccasset nec premiaret qui meruisset Dicitur quod finem institutionem commutativam vel distributivam aut finem catholicam veritatem spectandum est ad aiam. quod omnis actio compositi pervenit ab illa et non ad materiam a qua nihil pervenit. Ideo si anima cum. b. materia peccavit et tunc erat fortes iste homo qui erat compositus ex illa materia et ex illa forma. non ideo quod ista aia puniatur cum ista materia sed sufficit quod ista aia cum quis materia puniatur. Item et catholica veritas non fundatur in materia. cum enim deus filius tres naturas in se continet. scilicet. verbum. aiam. et materiam. stat quod ille numerus qui est illa tria designat esse. sicut stat quod numerus qui est deus et hoc instans designat esse et incipiat esse. Ideo possibile est quod spiritus sit parte materialem et finem quod homo designat esse. Talis autem disputatio non est dicenda apud vulgum quod non potest subtilitates que sunt ultra consuetudinem specularem Si vero non stent ista conclusiones illatas a contrario oppositum saltem procedere quam intellectus non bene

Tractatus

cognoscit. Dñ vero cōsiderat istas hic cōces-
sus pōnes optime intelligit. Et pñter rñdē
do ad casus poles se apret ad istos &c.

Ad adhuc ori-

blum. Utñ sit dare primū in-
stās in quo for. erit sciēs vñtuosus
aut sanus. posito q for. debeat
transmutari de ignorātia in sciaz. & de vñto i
virtutē. Et de egritudine in sanitatē. ¶ Et añ
primō q non. Et añ sic. Si for. aliquā ppō-
nem incipiat scire. aliqd erit vñtū instās in
quo nō sciet illā. qz qñcunqz for. sciet aliquas
ppōnē sub aliquo gradu certe itēfōis sciet il-
lam. sed oēm ppōnem quā for. sciet sub ali-
quo gradu certe intensiōis prius sciuit sub
gradu remissiōis. igitur nullū erit primum in
stās in quo sciet illā ppōnem. & for. incipiet
scire illā ppōnez. igit aliqd erit vñtū instās
in quo nō sciet illā. ¶ Itē ista nō ē vera plato
mouet. & iam nō est dare nisi vñtū instās
in quo nō erit vñ. igit nō est dare nisi vñtū
in quo non erit scita. & si aliquando erit scita
in aliquo instanti cum iam non sit scita. igit-
tur &c.

Oppositum añ. qz aliqua est
ppō q nō pōt in-
cipe ēē vñ nisi erit aliqd instās i quo pño erit
vñ vt p3 de ista ppōne. hoc instās ē. igit alien-
ius talis pñgit dare pñū instās i quo sit scita
¶ Pro cuius dubii solutione primo accipit
qz oīs qualitas ē gradualis. p3 qz oīs q̄litas ē
apta qñtū est de se subiectū suū terminatū in
tensūz reddere. & nulla est in infinitū remissio
Nulla. n. pōt esse remissio infinita. ¶ Itē si
aliqua nō sit gradualis sit ista mētalis noticia
.a. Sed ptra. qz. a. noticia mētalis est gradua-
lis. Aliqs. n. aliqn magis aliqn minus credit
eādē ppōnez. & q rōevna ē itēfibil eadē rōe
q̄libet mētalis. & q facit p vna fac p vtraqz
& sciēs ita rñdebit p vna sicut p alia. ¶ Se-
cūdo accipiat q nulla actio nātis pñt ēē istāta
nea. p3 qñtāte ordie nāe nō pōt agēs appo-
rimari passio nisi successiue & nō sic qz p instā-
ti agat. ¶ Tercio accipit q latitudines ptra-
rio: nō primoz. sicut est albedis. nigredinis
credulitatis. hesitatōis. si necessario mutuo se
expellūt. Stat enīz albedinem generari absqz
corruptione nigredinis. & remissam credulita-

tem absqz formidine aliqua. p3 qz stat remissio
sām cōsiderationem esse sup aliquo vero cre-
dito remisse absqz formidine aliq & cōtrarli
cōsideratione. ¶ Quarto accipit q scia ē ha-
bit⁹ vel assensus vi sine formidine. Et opinio
ē hñms vl assensus verus cū formidine. Er-
ror: est assensus falsus siue sit cū formidine si-
ue sine formidine. Er quo sequitur q aliqs er-
ror: erit scia & cōtra aliqua scia erit error: p3
posito q remanēte assensu. a. ppōnis incipi-
at. a. ppō ēē falsa. ¶ Et ita ē pcedēdū est q
scia erit opinio. & opinio error: & cōtra. p3 qz
iam aliqs assensus verus q est sine formidine
pōt admisceri cū aliquo gradu hesitatōis s3
quē modum cōcedendū est q aliqua scia infi-
nitiles erit error: & cōtra. & infinites for-
incipiet scire datam ppōnem & desinet scire
eandē. ¶ Er qbus acceptis sequitur primo q
nō est dare primū instans aut vñtū instans
alicuius noticie sensitine. puta visionis. tacti-
onis. & hñmōi. qz oīs talis qualitas est gradua-
lis per primā suppositionem. & nulla talis po-
test subito acquiri p scdam. igit nullus ē pri-
mus gradus visionis aut vñm⁹. ¶ Er quo
sequitur vltra q oīs noticia sensitina sit ex peri-
stenti cognitione sensitina. ¶ Item sequitur q
nullus est primus cōceptus in mēte generat⁹
qz quocūqz dato prius fuit cōceptus seu noti-
cia incōplexa remissio. ¶ Itē sequitur q ē da-
re vñtū instans nō esse opinionis foris vel
platonis & primū nō esse. posito q scia desi-
nat esse p admixtionez hesitationis vt posito
q for. credat firmiter celū moueri & p aliqs
euidētiās ad oppositū factas generet formi-
do in mēte for. ita q for. nō credat tam firmi-
ter qz modo credit. sed cū hesitatōe. & tūc p3
ppositū. ¶ Unū est aduertēdū q tripliciter pōt
aliqs transmutari de sciēte i nō sciētē. & cōtra
¶ Pño. n. aliqs errare & habere assensūz falsū
de ppōne cōtingenti. que eo sic credente inci-
piat esse vera. & tūc datur primū vel vñtū
affirmatiue vel negat ue. tā quo ad desitionē
qz quo ad inceptionē sñm qz ppō de q est assē-
sus incipit vel desinit esse vera. Et ita est de
transmutatione ab errante in sciētē manente
assensu re pñntata. ¶ Pño ē aliqs transmutari
de nō sciēte in sciēte. & de sciēte in nō sciē-
tē p remissionē pñarii admixti cū assensu. vt
posito q for. opinet celū moueri. & credat ce-

De instanti

lū moueri cū hesitatione ⁊ remittat illa hesi-
tatio vsq; ad nō gradū. remanere assensu. ⁊
p3 tūc qd erit dare primū instās in quo iste as-
sensus erit scia ⁊ in quo for. erit sciens. ⁊ idēz
instans erit primū nō esse opinionis for. qd
erit primū instans istius scie. Nunq; enīz isto
modo dat primū vel vltimū signate opinio-
nis. cū nō datur primū vel vltimū hesitationis
cōiūte. ¶ Dōt ēt aliquis trāsmutari a nō sciē-
te in scientem absq; signate rei mutatione vī
hesitationis remissione. ¶ Dōt. n. aliq; nullam
habere credulitatē de. b. ppōne vera ⁊ inci-
pere a nō gradu credere. ppōne. p. aliquā cui
dentia incipitē a nō gradu mouere ipsū ad
assensum. b. ppōus. Et isto mō nō erit assi-
guare primū instans in quo for. erit. sciēs. b.
ppōnem. sed vltimū in quo nō. Nec p illū
modū est dare primū instans in quo. ppō sci-
tur nec vltimū in quo scit. ppō quo ad defi-
tionē. Ex quo p3 q nō oē primū instās i quo
sciūtur premisse vī aīis alius pñe denoiatē
a ly fi. vel igit. ⁊ c. scite esse bone est primū in-
stans in quo scit pclusio eiusdē pñie. q; pñ
git unūq; fore primū instans in quo sciūtur
premissa sicut terito modo. Et ēt ptingit ali-
qd esse primū instans in quo sciūtur pmissa
vī p3 scdo modo. Et nullū est primū instās i
quo sciūtur pclusio. q; nulla forte est euidētia
ad ptem pñariā respectu pclusionis in pñci-
pio sed respectu pñissay aliqua est euidētia
ad ptes pñariā. ¶ Item pole satis est hoc in
pñissis dyalecticis. q; pole est q; pñia sit scita
esse bona ⁊ aīis sit scitū. ⁊ pñs nō scitū ab eo
dem. Qd pōt multipliciter cōtingere. vel q;
aīis sit intellectū ⁊ pñs nō. vī posito q; aīis sit
latinum. pñs vero grecū. ⁊ credas istā pñaz
esse bonā sicut qlibet nostrum credit multas
ppōnes grecas aut pñias fore bonas. ⁊ ipa-
rum nullam intelligit. vel q; forte creditur q;
ex vero sequat falsum. Et tūc stat q; data cō-
sequētia sit scita esse bona ab illo a quo antecē-
dens est scitū ⁊ pñs nescitū. q; putat ipsuz
esse falsum. ¶ Itē pōt esse q; aīis sit scituz ⁊
pñia sit scita esse bona ⁊ repugnet pñs sciri. si
cut est verum de tali oīs ppositio scita ē affir-
matia. igitur nulla ppositio scita est negati-
ua. ⁊ de tali hoc nō scit. igit hoc nō sciūtur de
monstrando vtrubiq; pñs. pñs enīz sciri nō
pōt q;uis rez sit. vī est aliq; ppositio vera q;

a nullo sciri pōt. sicut ista hec. ppositio nō scit
eadem demonstrata. imo aliqua est. ppositio
q; uam tu potes scire. ⁊ deus nō potest scire il-
lam. vī ista hec nō sciūtur a deo ipa demōstra-
ta. ¶ Sed contra istud q; sensus exterior non
immutat integre prius a suo toto per se q; a
sua parte arguitur. q; ex illo sequitur q; sen-
sus exterior nō prius sentit totum p se q; par-
tem p se cuius est pars. pñs falsum. q; posito
aut signato instanti in quo for. incipiat p se vi-
dere. a. totum sequitur q; in eodēz instanti in-
cipiat videre per se aliquam partem totius. ⁊
si sic sequitur q; immediate post illud videbit. a
esse diuisibile in duas partes aut plures. ⁊
per pñs immediate post illud instans vide-
bit vtrāq; illarum medietatū p se. tenet pñia
q; nō pōt aliqd videri diuisibile nisi saltē videat
diuisibile in duas medietates aut i ptes equa-
les suis medietatibus. Et ex illo concluditur
q; si videt medietatem p se. videt medietates
mediatatis. ⁊ sic vltra. ⁊ per pñs quamlibet
ptem q;ritatū illius p se videbit. qd est im-
possibile. ¶ Sed huic dī q; nullus sensus ex-
terior pceptit aliquid per se. i. put distinguit
ab alio. q; sensus exterior non ponit pueniētiā
nec differentia iter aliq;. ¶ S; sensus cōis est
ponens dīam inter res diuersas ⁊ pueniētiā
Et si fiat argumētū de sensu cōi vtrūz prius
sentiat totū per se q; eius partē. dicat q; sic. lz
nō prius imutetur a toto q; a parte. Et si ar-
guitur q; respectu sensus cōis aliqd apparet
nō diuisibile. dī q; pñs nō est incōueniēs. licz
difficilis esset experētia. nī hoc argumētūz va-
let sentit totū per se. igit sentit aliqua ei? ps
per se. put ps cius. ⁊ ex pte sensus exterioris
qui nō pceptit nisi singulare est verū q; sensus
exterior nō sentit prius totum p se imutare
q; ei? ptem imutātes. alr. n. aliqd foret min
sensatū ⁊ ēt sensibile qd p se imutaret. sensuz
a ppositione cōlūtatia. ideo incipies sentire to-
tū p se incipit sentire ptem p se sicut nihil pōt
prius incipere esse q; fuisse. ¶ Sed pro con-
ceptuum ordine iterūz scias q; intellectus pri-
us concipit rem conceptu singulari incom-
plexo vago confuso. ⁊ non circumstantia-
to. quia aliter esset processus in infinitum in
cognitionibus vel conceptibus. Exinde vero
eandē cōceptu trāscēdente. ⁊ p ordinē descen-
dit. ⁊ vltimo eā cōcipit cōceptu singulari de

Tractatus

terminato. nec aliter intelligendus est. Arist. primo physicoꝝ & primo posteriorꝝ cum suis equivocationibꝫ. de vli & singulari. qꝫ pꝫratio mō vti illis terminis in dictis locis sine verba intelligant de toto integrali & eius pte. siue d toto vli & eiꝫ pte siue d minus vniuersali in eadem linea. qꝫ prius intelligimus rē sub conceptu magis vniuersali qꝫ minus vniuersali. ¶ Qd tñ illud qd supradictū est sit vtz f. qꝫ latitudo hesitationis & credulitatis non mutuo se expellunt. arguitur. qꝫ possibile est for. assentire per. b. c. euidētiā huic propositioni celū mouetur. q sit. a. & habere. d. euidētiā in cōtrarium. nō tñ ita forte sicut. b. vel. c. Quo dato for. opinatur celum moueri ponatur igitur qꝫ incipiat. d. euidētia remitti & hesitatio ab ea producta cōsumpi. & for. diuertatur & obliuiscatur. d. euidētie remanētibus. c. & b. euidētijs non intensis. ¶ Qd onatur enim qꝫ for. non firmiter aduertat. sed potius remittatur in consideratione. & sequitur qꝫ remittatur hesitatio non remissa credulitate. Ex quo pꝫ qꝫ nō oīs credulitas sine hesitatione est scientia que non est pars alicuius alterius. ¶ Itē possibile est for. opinari celum moueri per. b. c. euidētiā & per. d. ad aliam partem oppositam. & qꝫ incipiat fortes remitti in aduertētia donec erit totaliter oblitus. & pater qꝫ simul remittetur credulitas cum hesitatione. aliter enim for. nō posset remitti in aduertētia aut hesitatione vsqꝫ ad nō gradum. sicut igitur intensa credulitas remittitur ita & hesitatio. & e contra. ¶ Itē pōt incipere generari albedo absqꝫ hoc qꝫ incipiat cōsumpi nigredo. vt pꝫ in mixto ex elementis immediate generato. igitur & c. Sed pro ordine sensationum & intellectionū habendo intelligendum est qꝫ si for. non sentiat nec intelligat qui aliqui sentiet & intelliget incomplexe & complere affirmatiue & negatiue. assentiet & dissentiet prius per tps sentiet qꝫ intelliget. qꝫ oīs notitia exterior. puta auditio. visio & c. successiue generabitur. & aliqui tam modica sensatio erit generata qꝫ ipa nō sufficiet multiplicare species suas ab organo sensus exterioris vsqꝫ ad organū sensus interioris. aliter tota sensatio foret infinite potentie si quelibet pars eius per se ad tantam distantiam sufficeret multiplicare species suas. ideo si for. nec

sentit nec intelligit & sentiet & intelliget prius per tempus sentiet qꝫ intelliget. & prius sentiet incomplexe qꝫ complere. qꝫ prius per sensum exteriorē qꝫ per sensum interiorē. sꝫ sensus exterior non percipit complere affirmatiue vel negatiue. qꝫ sensus exterior non percipit nisi fin qꝫ immutatur a sensibili exteriori. sed nullum est sensibile exterior aptū natum generare in organo exteriori actum cōponendi aut diuidendi. igitur & c. prius etiam for. intelligit incomplexe qꝫ complere. & prius affirmatiue qꝫ negatiue. & prius assentiet qꝫ dissentiet. qꝫ propositio si qua primo erit concepta a forte erit affirmatiua de hoc verbo ē secundo adiacente ab eo credita absqꝫ alia euidētia. aliter enim esset processus in infinitum in euidētijs. sed intellectus nulli propositio nisi affirmatiue vel negatiue dissentiet. nisi propter aliquam euidētiā vel propter aliquas euidētiā ad vnam vel ad vtrāqꝫ partes cōprehensas inæquales. ¶ Et consimiliter dicendum est de transmutatione de virtuoso in viciosum desitione. Ex quo pꝫ qꝫ nulla res succedina pōt incipere esse nec aliqua desinere esse quam ponitur distinguī a permanente. nullum enim tempus immediate post hoc erit nec aliquod immediate ante hoc fuit. nec ē possibile qꝫ aliquantū velociter vel tarde incipiat aut desinat aliquid moueri. qꝫ nō sit possibile qꝫ incipiat esse aliquis motus. & incipiat aliquid in infinitum tarde moueri. hec oīa patient per hoc. qꝫ quocumqꝫ successiue futuro signato nulla erit prima pars eius. ¶ Sꝫ forte contra istud superius dictum arguitur. sꝫ qꝫ si moueri. est rē alr se habere qꝫ prius & c. Et arguitur sic. ponatur aīam for. ad sciam alterari. & for. ab alijs moribꝫ quiescere. & sequitur qꝫ for. fin se & quālibet sui partē qꝫ tatiūam alteratur. data ista diffinitione. quia quelibet pars quantitatiua for. alter se hꝫ qꝫ prius per tps. aut saltem sic se habebit p si gnatum tps. qꝫ quelibet ps quantitatiua for. continue habebit aliquid de qualitate qd prius non habuit. ¶ Sꝫ forte dꝫ in isto casu qꝫ aīa for. nō alterat in manu aut in pede. sꝫ solū in corde. Sed pꝫ aīa in pede recipit sciam & continue recipiet p tps. igitur alteratur & alterabitur pꝫtinue in pede. igitur pes continue aliter se habebit for. maliter. qꝫ quicqd in

Dei instanti

deret partim inheret toti adequate vel non adequate, et tunc iste pes non mouetur. **Sed** forte dicitur in isto casu quod quilibet pars quantitativa for. mouetur. Sed contra per idem utraque manus mouetur si una eius pars localiter mouetur, et si aliqua pars quantitativa for. localiter mouetur quilibet eius pars mouetur. **Sed** forte dicitur negando prius. Dicitur enim forte quod quicquid anima moueatur in una manu quiescit tamen in alia. Sed contra, quod illa anima nihil potest recipere in aliqua parte quantitativa quin id in qualibet recipiat in qua fuerit ideo si motus localis sit subiective in anima existente in una manu, idem est subiective in pede, igitur non sequitur ibi cum ipsa ibi alteretur. Quod si conceditur arguitur motus localis est in pede aut alteratio, igitur pes mouetur. **Item** quodcumque motu mouetur pars aliquid cuius mouetur totum cuius est pars, ideo eodem motu mouetur pes quo mouetur pars eius. Item si anima mouetur in pede motu locali, igitur anima mutat locum in pede vel ubi prius fuit. Item signetur mixtum nunc generatum quod nunc, ante hoc fuerit, cum materia nunc aliter et immediate ante hoc alterabatur, et sequitur quod illud mixtum nunc primum mouetur, quod in eo est motus, quod medietas fuit, pars eius mouetur, per hoc prius nunc igitur illud mixtum mouetur, quod ante non mouebatur, per quod ante non erat igitur moueri non est aliter se habere quam prius. **Item** motus et tempus non differunt a rebus permanentibus, ideo si sic sequitur quod aliquis est motus? qui non est successiuus prius falsus et ante prius, de motu signato per certo instanti in se, quod ad subiectum diffinitur mouetur quod ad tempus, et sequitur quod quod liber quod mouetur localiter habet in se accensum infinitum per quia in toto aliquo finem se et quodlibet fuit mouetur quod quod est in eo, igitur mouetur in toto in eo extensum. Item sequitur quod extensum est subiectum in non extensum et indivisibile, quod motus localis est subiectum in anima. **Item** dicitur ad primum limitatio illa deservit probationem, et dicitur quod si moueri debet, ipsum debet rem alter se habere intrinsece formali per tempus quam prius finem se vel saltem finem aliquid sui parte put est pars illius, et tunc procedunt ille conclusiones, si in aliqua parte quantitativa for. anima for. mouetur ipsa mouetur in quibus eius parte, quod iste motus? successiuus reperit ubique illa est, et in quocumque parte illa sit eius est quodlibet eius accensum in toto in toto anima in aliquid parte in nulla parte quiescit, et mouetur

ipsa motu localiter et motu alterationis in pede habet non localiter forte mouetur. Item dicitur eius pars, et ideo non requiritur quod mouetur sit in pede, ideo pars quod non sequitur motus localis est in isto composito, igitur hoc compositum mouetur localiter et non quocumque motu mouetur aliqua pars alicuius compositi mouetur ipsum compositum, quod forte compositum non mouetur. Et per hoc pars ratio ad illud quod arguitur, de mixto. Admissum, casu gratia argumienti procedit quod istud non mouetur, et tunc plures eius medietas mouetur vel saltem medietas posito quod illud mixtum habeat formam extensam, tunc finem rei veritate non est possibile quod hoc mixtum sic sit quod non prius fuerit naturaliter loquendo. Item signato aliquo certo mixto quod nunc primum sit, conceditur quod istud mouetur et ante mouebatur, ipsum nunc ante fuit habet non per tempus nec per instanti, et non sequitur, nunc primum hoc mixtum est, igitur non ante hoc fuit, sed sequitur quod non immediate ante instanti quod est prius in aliquo instanti priori fuit, et conceditur quod aliquid generandum erit ante primum instanti esse sui et incipiet esse postquam fuit, et erit postquam desinet esse ad istum intellectum terminum. **Ad aliud** quod tempus et motus non differunt a rebus permanentibus, dicitur quod motus localis quilibet differt a re que mouebitur et similiter tempus, et tunc non sequuntur conclusiones ille, quod motus localis nec mouetur nec moueri potest, cum in motum debeat esse idem sub utroque termino, nec pro aliquo instanti est extensus aliquis motus adequate per aliquod subiectum.

Ad adhuc

oritur dubium, nunc quid aliqua distantia predicamentalis possit naturaliter incipere aegri vel haberi, sic quod finem se et quodlibet sui vel eius deest primum aut ultimum in quo non verbi gratia, nunquid aliqua albedo, aut aliqua quantitas, aut aliquid spacium possit naturaliter incipere pertransiri aut acquiri, et arguitur quod sic, quod ponatur quod sint duo corpora bene teris, polita et non porosa perfecte plana se tangentia, quod eque distanter incipiant eleuari, et sit a, aer circumdatus ista duo corpora, et b, sit distantia quod est a, circumferentia usque ad centrum puta semidiametri alicuius istorum corporum. Et arguitur sic, b, spacium incipit pertransiri ab a, aere,

Tractatus

igitur et per prima et alia arguitur. quod si a. aer non tangit punctum medium alicuius istorum corporum. et immediate post hoc tangit illud. igitur a. aer immediate post hoc pertransibit totum semidiametrum alicuius istorum corporum. ¶ Vel sic arguitur de applicatione. distent. n. ista corpora dura quadrata. puta. c. d. p. pedalem distantiam. que et iam eam distanter applicantur et sequitur quod in illo instanti in quo primo se tangent desinet tota diametrum pertransiri ab aere circumstante. igitur pariter aliquod talis diametri potest incipere pertransiri ab aere circumstante. ¶ Sed forte dicitur quod si est possibile quod duo corpora dura veniant ad contactum. et sic quod nec ista. ¶ Sed contra descendat versus illorum super aliud. et sequitur quod aliquod generetur super illo tangendo illud. aut sequitur quod a portione minoris inaequalitatis fiet actio aut prohibito talis actionis. Aer. n. quoniam ponitur medius non est in instanti resistens dividendi. ¶ Itaque ponatur opacum semipedale intra lumen nostrum pedale. et statu luminoso crescat illud opacum quousque fiat maius luminoso. et sit a. immobile in cono umbræ in principio. et continue moveatur secundum quod distabit plus conus umbræ. Stet. n. continue in fine umbræ. et sic contra argumentum nunc. c. instans in quo sunt equalia et sequitur quod spatium infinitum immediate post hoc pertransibit. Signetur. n. maxima umbra que est pro isto instanti. aut per hoc instans que est columnaris et finita. Et arguitur prima per propositionem perspectivam quod opacum luminoso minus umbræ efficere pyramidalem. eque. columnarem maius vero everfas pyramidem infinitam. Et per illud conceditur etiam quod aliquod lumen secundum se incipit generari aut corrumpi si eam fiat mutatio ad equalitatem. ¶ Itaque augeatur contra argumentum a. pedale sic quod in prima per proportionali hore ad duplum. in secunda ad quadruplum. et sic ultra. et per quod in fine date hore. a. magnam quantitatem desinet accrescere. et incipiet habere. quod immediate ante finem hore infinitam quantitatem per tunc habebit. id est in nullo instanti ante saltem corrumptum. Et si contra fiat mutatio magnam et infinitam incipiet deperdere.

Oppositum tamen arguitur. quod omnino quod potest naturaliter produci tamen successive potest produci productione naturali. Quod si. n. naturalis transmutatio omnis natura est principium et non mutationis in

stantaneum. ¶ Sed ad primum dicitur premissendo primo quod quicquid pertransit partem alicuius pertransit totum cuius est pars. et quicquid velocitate moveatur pars alicuius quod moveatur localiter tanta velocitate moveatur totum cuius est pars. ¶ Et si forte dicitur quod ista accepta repugnant ante dictis quod nihil moveatur. quod nec ipsa nec motus esse assignatum est supra. Dicitur quod est fugere difficultatem argumenti. n. non petunt ista difficultatem verum tempus sit. sed ponunt illud contra argumentum ut illa difficultas quam exigunt ostendatur facilius. Verum si oio contrarietur rationes et non sit ista admittere ponatur de futuro aut de preterito et veniet tandem ad illud ad quod intendimus pervenire. Quibus positis conceditur dubium. scilicet quod aliqua distantia potest incipere accipere. et conceditur in dato casu quod aer circumstantis subito pertransibit istud spatium. sic intelligendo quod nullum tempus vel instans erit post hoc antequam pertransibit datum semidiametrum. Et quod si a. aer circumstantis immediate post hoc pertransibit istum semidiametrum. nullus tamen aer habet se et quilibet sui immediate post hoc pertransibit sed immediate post hoc infinita velocitate movebitur aliqua pars et etiam totalis aer circumstantis. quod quacumque velocitate movebitur pars alicuius quod movebitur tanta velocitate movebitur ipsum totum. ¶ Sed forte contra illud arguitur. quod illo dato sequitur quod ab agente finito. et per positionem finitam perveniret velocitas infinita et contra. possumus. n. imaginari de non virtuoso in virtuosum aliquem transmutari per intentionem dispositionis repugnantis dato virtuo. ut dato quod fortis intemperatus debeat transmutari ad temperantiam per successivam de perditionem illius virtutis. et per successivam acquisitionem dispositionis repugnantis per quam disponatur appetitus sensitivus vel intellectus ad perfectam temperantiam. et patet quod si fuerit facta talis transmutatio erit dare primum instans in quo fortis erit virtuosus. quod erit dare primum instans in quo non erit aliquid de ista dispositione virtuti repugnante. quod diu. n. dispositioni virtuose est admixta dispositio contraria apta inclinare appetitum de se in malum non est ista dispositio virtuosus. sed continentia aut pferentia aut bimodum. ut videri potest septimo ethicorum. Alio modo potest fieri transmutatio non de virtuoso in virtuosum absque deperditione alicuius dispositionis repugnans

De instanti

dis virtutis ut posito qd for. i. a nullā malā dis-
pōnē habeat in appetitu sensitivo vel intelle-
ctivo. et incipiat p bonā p̄suetudinē et bonas
operationes generari vna dispō virtutis in
appetitu sensitivo vel intellectivo foris. Et se-
quitur qd nō est dare primū instans in quo
erit generata virtus. qd quicunq; erit bona di-
spōitio sine dispōnē cōtraria rectificās appe-
titū ad recte intelligendū vel eligendū est in
eodem appetitu virtus. Ito igitur modo
nō dat primū nec vltimū instans virtutis in
for. sed primo modo dat vtrūq;. ¶ Sed cō-
tra illud forte arguit. qd oīs virtus est de dif-
ficili mobilis. igit nō infinite remissa est aliq;
virtus cui? oppositū sequitur ex dictis. ¶ Ite
sequitur qd possibile foret virtuosum ēē virtuo-
sum. qd for. nō dicto pōt fieri tēperatus per
depditionē intēperantie vel dispōitis repu-
gnantis. ponat igit qd ita fiat remanente for.
pūillāmo. et seq̄ grā exēpli. qd i. a. instāterit
for. virtuosus. qd erit tēperatus. et p̄ia a spē
ad genus. et in eodē instāti for. erit pūillanti-
mus igit virtuosus. p̄ia p̄ ut prius. ¶ Sed
ad primū dī qd oīs virtus est de difficili mobi-
lis. qd omne finite difficile est facile. iō p̄ illas
differentias facile et difficile non differunt ha-
bitus et dispositio. Et conceditur illo modo
qd in infinitū remissa dispositio ē virtus. et ta-
men quilibet virtus est de difficili mobilis.
Uerumtamen si alr capiat ille terminus vir-
tus ut significet dispositionē nō cōmixtā re-
pugnanti dispositioni rectificatiuā appetitus
sub certo gradu intensam et firmam vel vl-
tra certū gradū. tunc dabitur primū instans
in quo sic vel vltimū in quo non. fm̄ variam
termini significationē. si enī dispositio sine cō-
trario intensa vltra. e. gradum quēcumq; sit il-
la sit virtus et non aliqua sub. e. gradu nec cō-
tra tunc dabit vltimū instans in quo non erit
virtuosus. Si vero nominet virtus disposi-
tio sine contrario suo sub. e. et vltra. e. et non
citra dabitur primum vel vltimū instans.
¶ Sed primus modus ē acutior. qd quilibz
pars virtutis est virtus. iste aut est sensibilis:
et isto modo virtus est de difficili mobilis se-
nsibiliter. et isto modo dispositio differt ab ha-
bitu sic capto termino. ¶ Sed ad secundum
dicat qd sine p̄taditione cōcedendū est vir-
tuosum ēē virtuosū. nec illi terminat p̄tarte op-

ponuntur virtus et vitiū. qd mediū nō oppo-
nitur extremis p̄tarte. qd p̄taria sūt que sub
eodē genere posita a se inuicē maxime distāt
sed mediū nō maxime distāt ab extremis. s̄
quodlibet vitiū alicui vitio est cōtrariū. ut ti-
miditas est cōtraria audacie iter que duo ex-
trema vitiosa est mediū virtus que est forti-
tudo. Sed hec materia nō est p̄sentis specu-
latōis. ¶ Et si itez arguit p̄tarte. qd impossibile
est qd album vel nigrū naturaliter sit punicetū
vel alurgū. igitur per idē nō pōt esse qd virtu-
osum sit vitiōsū. dicat qd nō valet consequen-
tia. qd albedo et nigredo sunt species specia-
lissime. et etiā rubedo. et nō quilibet color est
medius inter duo p̄taria extrema sicut queli-
bet virtus. Sed de sanitate et egritudine scito
primo quas res significant. Capiatur igitur
ille terminus sanitas prout significat idē qd
dispositio corporis viuētis a qua operatio na-
turalis puenit vel est apta prouenire nō lesa
Egritudo aut est dispositio corporis viuē-
tis a qua operatio lesa puenit. et qd nullū est
dare primū instans lesionis. qd nulla est mini-
ma lesio. iō dat vltimū nō esse egritudinis et
vltimū instans est sanitatis. et primū est eius
posito qd transiunt ab ergo in sanū. sed si i-
ciperet ēē aīal alr esset. qd vero nulla sit mini-
ma lesio. patet qd vel ista foret lesio in cōplexi-
onibus aut in numero vel in vnitāte vel incō-
tinuitate. nō incōplexionibus nec etiā in alijs
ut patet. ¶ Uerūtamen egritudinem alr dif-
finit medicus dicens. qd egritudo est disposi-
tio a qua operatio prouenit vel est apta pro-
uenire sensibiliter lesa. et ponit neutralitatem
esse dispōnē a qd puenit operatio insensibiliter
lesa. et tūc dī ut prius qd est dare primū et vl-
timū instans sanitatis. sed dat primū nō esse
neutralitatis. et vltimū esse. qd datur vltimū
nō esse egritudinis quo ad inceptiōē quam
immediate antecessit neutralitas. Sed econtra
egritudinis datur primū nō esse. qd datur vl-
timū tā sanitatis qd neutralitatis. Sed cōtra
istud forte arguit. qd dato illo seq̄ qd sanum
sit egrū et egritudo sit sanitas. ¶ Ite seq̄ qd
aliq; sit remississima sanitas. et etiā seq̄ qd lati-
tudo sanitatis terminet in clusine in extremo
remissioni. p̄is falsis. et arguit p̄ia. quia ali-
qs est remississimus gradus sanitatis. et ille
gradus non est in latitudine neutralitatis aut

Tractatus

egritudinis. igitur est in latitudine sanitatis. igitur latitudo sanitatis illum includit et nullum remissor. Sed ad primum procedit quod sanus in completionem est egrum in numero vel ita sic esse. Pro aliis stude.

Anquid autem

res successiva incipiat vel desinat esse. Dicemus accipientes primo quod si tempus est ipsum est quantitas continua. Secundo quod si tempus est quilibet pars temporis est. et omnes partes alienius temporis sunt tamen collectivae quod divisivae. et nulla est que non sit. nec alique sunt que non sunt. quod si aliqua vel alique partes sunt tunc aliqua vel alique sunt. et nulla vel nulle sunt quoniam illa vel ille sunt. igitur quilibet pars temporis est et etiam omnes partes temporis sunt. Tercio accipit quod si motus est ipsum est aliqua rem aliter se habere quam prius formaliter et intrinsece per tempus. Ex quibus sequitur quod nihil potest in instanti moveri. nec motus potest esse in instanti. quod intelligimus indivisibile. quod sequitur hoc movetur in instanti. igitur hoc habet se formaliter et intrinsece per tempus aliter quam prius in instanti. Ex eodem patet istas praedictas non valere. fortes se habet aliter quam prius. igitur fortis movetur. fortes immediate post instans quod est praesens movebitur et immediate ante instans quod est praesens movebatur. igitur fortis movetur. patet quod fortis non moveatur localiter. et quod immediate ante instans quod prius movebatur localiter et quod immediate post instans quod est praesens movebitur localiter. Quibus assumptis est concludendum quod si tempus est puta hora nulla pars eius definit esse. quia si aliquod tempus est sit. a. hora in cuius medio sumus. et fuerit lapsa medietas. b. et erit medietas. a. c. et tunc si. a. hora sit. et b. non sit. tunc aliquid est compositum ex aliquibus quorum nullum est aut neutrum quia. a. est. b. c. collectivae. et nec. b. est nec. c. est. Et sequitur quod quando erit tempus tam diu aliqua eius pars erit. data positione. quo dato sequitur quod nihil erit prius altero. nec aliquid fuit altero prius. Item sequitur quod quicquid unquam erit erit immediate post hoc. ita quod ipsum est. et sequitur tunc quod nihil incipit esse nec de finit esse. Item et quicquid fuit per infinitum tempus fuit. et quicquid erit per infinitum tem-

pus erit. que omnia sunt impossibilia. Item si aliquod tempus sit ut. a. hora nulla eius pars definit esse. quia si. a. hora sit. sumus ut prius in medio instanti. et si nulla pars eius definit esse et c. igitur tunc adhuc. b. est. consequentia patet. per illam positionem. concedit enim consequens. similiter concedit quod. b. est et quod. c. est. Sed contra istam positionem sic arguitur. quia ex illa sequitur talia argumenta valere. a. fuit. igitur. a. est. ponit enim quod si aliquid fuit ipsum est. et similiter si aliquid erit. Ex quibus sequitur quod si aliqua propositio erit vera illa est vera. et si aliqua fuit vera ipsa est iam vera. Ex quibus sequitur quod si antichristus erit ipse fuit. et si adam fuit ipse erit non potest enim poni antecedens alicuius talium consequentiarum verum et consequens falsum. Item sequitur quod necessarium contradicit necessario aut contingens impossibile quia ex positione sequitur quod necessarium sit contingens. Item sequitur quod antichristus contingenter est. et necessario est. quia utraque pars illius copulative est vera. sine obligatione. igitur est concedenda in hac materia. et antecedens sequitur ex assumptis. ideo concluditur quod de tempore aut de motu quos solemus res successivas ponere finem rei veritatem nihil habemus praeter instans. et sic intelligendo quidam ex antiquis philosophis intellexerunt. Ideo secundum rei veritatem nihil habemus de praeterito nec de futuro. ubi tamen materia difficultatem non exigit de esse temporis concedimus quod motus est et tempus. propter brevitatem et conceptus nostros facilius exprimere. et secundum istum modum vulgarem locuti sunt multi de tempore. quorum auctoritates sunt intelligende et retorquende ad verbum de praeterito aut de futuro. Et ulterius dicitur quod quodlibet successive erit in mensura sibi. Ideo conceditur quod per quodlibet instanti intrinsece ceterum incipit moveri et definit moveri. et ita consequenter respondetur ad hanc dubitationem sicut ostensum est supra de rerum inceptione et consequens falsum. Et arguitur consequentia. quia signato toto motu quo movebatur aer iter ista corpora gratis argumentum erit horalis. Arguitur quod iste motus erit infinite velox. quod latitudo huiusmodi motus terminabitur ad gradum infinitum. et si exclusi

De instanti

ue. Igitur inclusive. paret consequētia. et minor
quod latitudo motus positine continetur. derata non
terminatur exclusive versus gradū summū
ut ostenditur infra. ¶ Item si datus aer per
transibit illud spaciū aut instantanee aut suc
cessive. non primo modo nec secundo modo
quod tūc velocitas infinita foret successiva. et du
raret per tempus et solū spaciū finitum p̄trā
siretur per eā. et tunc sequitur quod latitudo si
n ita motus et latitudo infinita per equale tē
pus durantes eidem gradui correspondere
p̄t. ¶ Item huius oppositum dicunt Ari
sto. et averrois. in secundo de anima. ¶ Sed
ad primū dī. p̄cedendo quod ab agente finito et
latitudine proportionis finita puenit ista velo
citas infinita. Infinita tamen modicā resisten
tiā habebit aliq̄ ps aeris ad mouendū. et erit
resistentia in illo motu duplici dī eā. primo quod
illa duo corpora immediate post hoc p̄ infinitū
modicū distabunt. id nō erit aer tā tenuis. et
paruus quod immediate post hoc finitū se et quod li
bet sui posset ingredi. id cuiuslibet acri imedia
te post hoc erit resistentia extrinseca. Aer eti
am de se apparet eē p̄tinuus. et vna ps alteri
resistit. et pars p̄cedens resistit sequenti. et quod
nulla erit prima quod mouebitur finitū se. et quod
libet sui. id quod libet mouebit eū sua resistentia
Et est imaginandū in ista materia sicut in ta
li casu in quo ponit quod esset pedale spaciū di
uisum in ptes. proportionales proportionē du
pla. Et ad primū punctū prime partis. propor
tionalis essent infinita mobilia quorum primū
inciperet moueri aliquantulum velociter. et scdm
in duplo velocius. et sic ultra. et ponat quod pri
mū mobile motu suo p̄transibit. a spaciū vni
formiter in medietate hore. et sequitur quod quod
libet istorum mobiliū ip̄transibit istud spaciū
posito quod primū p̄transibit in prima pte. p
portionali. et secundū in secunda. et tertium in
tertia. et sic ultra. id quod libet aliorum p̄transibit
id spaciū et in infinitū modico tpe p̄transi
bit aliq̄ sp̄lor id spaciū. nullū tñ illorum mobi
liū mouebit infinita velocitate. Et si oēs iste
velocitates essent inuicē cōplicate facerent la
titudinē infinitā intensiue. Et si eōtra in ho
ra sequente diuisa in partes proportionales
minoribus terminatis versus nō incipiant o
dine p̄mutato ita quod id quod fuit primū esset vl
timū. et secundū in p̄transcundo eēt penul

timū. et sic ultra immediate post hoc erit p̄trā
situm hoc spaciū. sed a nullo mobili erit per
transitum hoc spaciū. ita penitus imaginan
dum est de aere exite inter duo corpora pe
daliter distantia quorum vnū dī eā distanter
descendere ad cōtactū alterius. Diuiso. n.
illo aere medio in partes proportionales. mi
noribus versus corpus quiescēs inferius ter
minatis et exeundo cedit prima pars condē
psando forte sequentem. et scda gr̄a argumē
ti p̄transcundo distantiam vsq̄ alteraz fin
se et quodlibet sui. et conformiter tertia. et sic
ultra. et sequitur quod infinite velociter mouebi
tur aliquis aer aliq̄ in exeundo finitū se et quod
libet sui. et econtra fiet. si ista corpora eleuabū
tur eque distante ut positū est de alijs mobi
libus infinitis. Et per hoc dī ad aliud argu
mentū quod p̄t fieri de aere et de aqua q̄dra
tis. et bñ plantis quod debeant diuidi trāuersalr
p̄ aliq̄ diuidēs planū quod s̄z sup̄ficiē diuidet
et separet. b. medietatez aeris. a. c. medietate
deductis alijs motibus a diuisione ista. vl cō
sequentibus ad istā. p̄. n. in illo casu quod dabit
primū in quo distabit. b. aer. a. c. Et erit illud
instans in quo erit finitū sup̄ficiē inter. b. et c. et
in illo casu erit cōcedendū quod infinita veloci
tate vel velocitate infinita saltē mouebitur tā
c. q̄. d. Et sicut hic erit dare primū instās in
quo istud spaciū erit p̄transitū ita in priori
casu. s. in eleuatione vni⁹ corporis ab alio da
bitur vltimū in quo nō erit istud spaciū per
transitū. quod nō prius p̄transibitur pars quod to
tū. Et sicut ita est r̄sūm de aere intercepto
inter duo corpora dura applicata eque distan
tia ita dicendū est dī parte i⁹nis aut aque aut
gutte quod aliq̄ in infinitū siccabitur aut subrili
abitur et in elementū conuertetur. Et ita dī
de grauī mutato in vacuo quod nō dabitur pri
mū instās in quo mutatur graue simplex ad
missū casu gr̄a argumenti. sed vltimū in quo
nō. quod nunq̄ in aliquo instanti mutabitur ali
quid in vacuo et nō datur primū instans in
quo mutatur in vacuo est in termino ad quez
quānis etiā successiue moueret graue sue na
ture dimissū in casu et mixtū successiue mo
ueret. ¶ Sed forte contra hoc arguit. quod se
quitur quod aliqua erit velocitas infinita adeq̄te
in hora. quod concedendū est t̄z non per quālz
partē illius hore. ¶ Sed adhuc concluditur

Tractatus

q̄ aliqua referit q̄ nec p̄ r̄ps nec p̄ instāz erit
nec etiā p̄manens nec successiva. q̄: mutatio
q̄ mutabit̄ graue in vacuo. et in nullo in
stanti erit. postq̄ nō dabit̄ p̄mū instans in
quo illud mutabit̄. et illud nec mutabit̄ per
ips̄ nec p̄ instans. ¶ Jō dī de virtute serm̄
nis cōcedendo istud. Sed forte adhuc argui
tur q̄ corpus duz nō p̄t applicari duro sic
q̄ ip̄m tangat vtroq̄ manēte duro et appli
cando ip̄a p̄ modū iā dictū. q̄ si sic seq̄ q̄ so
ret possibile p̄fecte sphericū tāgere planū. p̄is
falsū. q̄: vel tāgeret punctualiter aut sup̄fi
cialiter. aut corporaliter. nō vltimo mō. quia
eēt penetratio corpōz p̄ se exīstūm. nec scdo
mō. q̄: illud sphericū nō foret p̄fecte sphericū.
nā si vtroq̄ existente altero p̄fecte spherico al
tero p̄fecte plano foret p̄tactus sup̄ficialis ab
eodē centro punctuali ad circūferentiā nō fo
rent oēs linee eq̄les. p̄is est impossibile. vel tri
angulus rectilineus haberet tres angulos in
e. quales duobus rectis. q̄d est contra tertiā
regulā p̄mī euclidis. p̄z p̄na. de tribus line
is ductis a dato centro illius sup̄ficialis sphericū
ad tria puncta partis contacte. s. ad punctum
mediū et ad puncta extrema illius. quarum
media foret minor. q̄: maiori angulo opponi
tur maius latus. Et si iste tres linee conce
duntur equales sequitur secunda pars. quia
causabūt angulos rectos super plano. ¶ Et
arguitur q̄ nō tangit ip̄um in puncto. q̄. a.
sphericū distat. a. b. plano. igitur. a. sphericū nō
tangit. b. planū. p̄z p̄na. et arguitur aīis. quia
quelibet pars. a. sphericū distat. a. b. plano igit
tur. et c. arguitur aīis q̄: inter quālibet partē
a. sphericū et b. planū cadit aliqua distantia. igit
tur et c. ¶ Item si aliqua pars a. sphericū tan
git. b. planū sequitur q̄ immediata erit aliqua
pars a. sphericū in. b. plano. igitur aliqua pars
est sine medio inter. a. et b. consequens falsū
q̄: quolibet est cum medio. ¶ Vel sic argui
tur. et breui⁹ si. a. tangit. b. igitur. a. et b. sunt
immediata. p̄is falsū. q̄. a. et b. sunt cū ma
gno medio mediata. ¶ Itē ponat̄ ad imagi
nationē q̄ gescēte aere q̄ iā est circa. a. speri
cū. et b. planū sū se. et q̄dlibz sui desinat a. speri
cū cē. Tūc arguit̄ sic. Ater iste aut est p̄fora
tus sū istā p̄te aut nō. si nō sit p̄foratus. seq̄
tur q̄ nō tangebāt. a. sphericū. b. planū. q̄: aer
est cōtinuus sū istā partē. si nulla. n. pars ē

diuisa ab alia. si aut sit p̄foratus tūc lātēra di
stant. et p̄ p̄is. a. sup̄ficialiter tangebāt. b. q̄d
ē impossibile. ¶ Itē ponat̄ q̄ datū sphericū au
geat ip̄o tū manente p̄fecte spherico cum alijs
ibi positis. ¶ Et arguitur tūc sic. Circūse
rentia maiori circuli minus curuat̄ q̄ circūse
rentia minoris circuli. et minus distat a re
cto. tūc arguitur sic i infinitū modicū distat
aliquis punctus a sphericū ab aliquo puncto. b.
plani. et a. datū sphericū immediate post hoc
augebitur. igitur immediate post hoc tanget. a.
plus q̄ in vno puncto. vel minore ē illud spe
ricū. Et arguit̄ q̄ nō immediate post hoc tan
get. q̄: tanget minus q̄ iā tangat. ¶ Sed p̄
istis intelligendū est q̄ nullus corpus potest
tangere aliud corpus sū se et q̄dlibet sui. nī
si penetratur ab isto corpore vel sit pars isti⁹
corpōis. vñ q̄lz ps date forme tangit̄. a. mā
q̄ illa forma penetrat. q̄dlibz etiā corpus quālz
p̄te quātitatīnā sui tāgit. et iō i corpib⁹ quoz
vñ ē totalr extra aliud nō ē. possibilis talis
tactus corpore⁹. nī ē possibilis tactus sup̄fici
alis vel p̄ctualis sic intelligēdo q̄ ē possibile
vñ corpus eē alteri immediatū sū aliqua su
p̄ficiē. ita q̄ sup̄ficies vñus alteri sup̄ficiali cō
tignat sū planū. tactus etiā p̄ctualis est
possibilis quōtīenscūq̄ duo corpōra aut sup
ficies due sic appropinquāt. ita q̄ punctus
vñus sine medio ē ad punctū alterius salēz
exīstib⁹ ambobus i plano. vñ loquēdo de ta
ctu nālī vt distinguit̄ p̄ra tāgere q̄ ē sentire.
Ad hoc q̄ duo corpōra se tāgāt sufficit q̄ in
ter p̄ctū vñ⁹. et aliqūē p̄ctū alterius nō sit
interceptibile aliq̄d mediū nō mutato aliquo
i stoz vel q̄ nulla sit minima linea aut distan
tia p̄ quā distat adeq̄te ps vñ⁹ a p̄te alteri⁹.
¶ Capiendo aut tāgere p̄ sentire possibile ē
q̄ organū tactus tāgat obiectū ab eo distās.
¶ Et q̄bus p̄z. q̄. a. in casu posito tangit. b.
et tangit totū. b. et tamen nullam partem
sū se et q̄dlibz sui tangit. nec aliquam super
ficiem. tangit. q̄: illud nō requiritur ad hoc
q̄. a. tangat. b. tangit tamen. a. magnam par
tem superficialem. b. et magnam partem. b.
q̄: quicquid tangit partem alienius tangit to
tū cuius est pars. Sicut qui videt partē ali
cuius rei videt totam illam rem cuius est ps
tamen. a. tangit. b. solum in puncto adequa
te. ¶ Et per hoc dicitur ad secundū negādo

De instanti

istam pñam inter quālibet partē. a. et b. ca-
dit aliq̄ distantia. igit̄. a. distat a. b. Sicut in-
ter sortē tangentem manū platonis. et plato-
nez cadit multus aer. et tñ sor. tangit platonez
q̄uis multa distantia sit inter sortē et platone
Ideo negatur etiam ista pñā. aliqua pars. a.
tāgit. b. igitur aliqua pars. a. est immediata. b.
seu sine medio ad. b. istec sequitur ecōtra. a.
est immediatum. b. igitur. a. tangit. b. vt posito
q̄. a. et b. p̄ ymaginationem forent in vacuo
nō se tangentia. tunc esset verum q̄. a. est im-
mediatū. b. q̄ tñ nec tangit nec ab eo distat.
nec forent. tunc. a. et b. contigua. q̄ oīa tā cō-
tigna q̄ continua inuicem se tangunt. q̄uis
nō econtra. oīa se tangentia sint cōtingua vel
continua. q̄ aliqua puncta possent esse īne-
diata. et se tangentia finē veritatem vocabuli.
q̄uis nō sit possibile q̄ sint contigua vel con-
tinua. q̄. continua vel contigua sunt quoz vt
tina sunt vnum vel simul. Et per hoc dī ad
aliud admissō casu q̄ aer nō remanet perfo-
ratus. sed in infinitum subtilis versus pun-
ctū p̄actus terminatus vsq̄ ad nō gradū p̄
funditatis vsus p̄uctū illū. Et hoc sufficit ad
hoc q̄ illa corpora tetigissent se. ¶ Ad aliam
formā negat ista pñā. p̄ q̄tūcūq̄ remissum
motū posset aliq̄ punctus. a. tangere aliq̄
punctū. b. quē nō tā tangit. et immediate post
hoc. a. sphericū augebit̄ motu quo puncta q̄
sunt versus cōt. cū fient p̄p̄inquo. igitur
immediate post hoc. a. tangit in multis pon-
ctis. b. Sicut etiā non seq̄. In quocūq̄ mo-
dico tpe p̄ infinite remissus motū pōt aūq̄ p̄
p̄portionalis hui⁹ p̄mū p̄rāsire. et immedi-
ate post instās qd ē pñs mouebit̄ aliqd mo-
bile sup̄ aliq̄ pte p̄portionali vniformiter i cō-
tinuū et directū. igit̄ immediate post hoc instās
qd ē pñs aliqd mobile p̄transibit̄ aliq̄ partē
p̄portionalēz datū spaciū. sicut posito q̄ sup̄
p̄ima pte p̄portionali incipiat moueri aliqd
mobile aliq̄līr velociter. et sup̄ scdā aliud mo-
bile in duplo tardius. et sic in infinitū est añs
vex et pñs falsus. hoc etiā p̄z i alio casu. vñ si
sit a. pedale. cui⁹ p̄ima ps. p̄portionalis sit al-
ba. scdā nigra. tertia alba. et sic vltra. et pona-
tur. b. p̄angēs ab extremo p̄mū nūmo. p̄. p̄ce-
dendū ē q̄. b. tangit. a. nū tā tñ p̄ez alba. nec
nigra tangit. Quis tñ oppositū cēt si corpus
posset tāgere aliq̄s ptes adeq̄te alicuius cor-

poris p se cūctis. Et q̄uis poneret p̄manu
p̄te p̄portionalē rarefieri vsus. b. cōdēfando
sequētes q̄escente extrema sup̄ficie grā argu-
mētū q̄lz ista p̄mū foret p̄pingo. b. q̄ lz sit.
sed nulla immediata. id nō seq̄ in infinitū mo-
dici distat aliq̄ ps alba. a. b. et immediate post
hoc erit q̄libet ps alba. p̄pingo. q̄ sit tā. igit̄
immediate post instās qd est pñs. b. tāget ali-
quā pte alba ipsius. a. Dī igit̄ q̄ q̄uis id spe-
ricū augeret i infinitū si fieri possit. nūq̄z tñ
a. tanget istud planum. nisi in puncto adeq̄te
q̄uis nō possit manere sphericū ip̄o facto infi-
nito. Et n. cōtradictio q̄ aliq̄ figura corpo-
rea vel sup̄ficialis. vt sphaera vel circulus aut
triangulus et hui⁹ sit infinita. q̄ oīs figura
termino vel terminis claudit̄. Sic etiā si spe-
ra diminueret in infinitū nūq̄z tāget plus vel
minus q̄ punctū. adeq̄te. ¶ Verū tñ q̄uis
aliq̄ distantia localis possit finē se et quodlibet
sui incipere p̄transiri nō tñ est sic p̄cedendūz
de lumine. aut quantitate in illis casib⁹. vñ nō
est vex q̄ augeat vmbra in infinitū post. q̄
vmbra nō ē nisi lumē remissus et diminutus
vt dī p̄mū p̄spectue. ¶ Verū tñ si lumino-
sum p̄lus egisset p̄ spaciū infinitū nō infinite
intēfuz opacū sibi p̄iuctū faceret vmbra inf-
nitā. i. p̄ infinitū spaciū radices incidentes im-
pediret. Et ita intelligenda est illa p̄positio p̄
spectua. ¶ Idēo alio dī q̄ in illo casu nullaz
quantitatē finē se et qdlibet sui incipit istud pe-
dale habere vel acquirere. ¶ Sed forte cōtra
illud qd in rñsione p̄supponit̄ arguit̄. i. q̄
opacū iuxta luminosuz positū efficiat vmbra
post se ipediendo radios incidenter. q̄ capta-
tur luminosum pedale. cui⁹ sit iuxta positum
opacū cubicū minus et augeat illud lumino-
suz in p̄ima parte p̄portionali ad duplū ver-
sus sursum ad colūnarē figuram. et in secun-
da parte p̄portionali ad quadruplū. et sic vl-
tra. et sequit̄ q̄ i fine date hore nulla erit vim-
bra post illud corpus cubicū. q̄ infinite pro-
pinqua illi corpori opaco ex illa parte q̄ poni-
tur esse vmbra multiplicabitur radius incidē-
ter. q̄ sicut ps erit remotior. ita multiplica-
bit radius p̄pinquus incidenter. ¶ Idēo sequit̄
q̄ nulla vmbra in fine date hore erit post il-
lud opacū. ¶ Itē stat q̄ luminosum sit ita
modice potentie q̄ ip̄m nō sufficiat multipli-
care lumen post opacum infinite enim mo-

dice potētie pōt esse lūminosum. Igit̃ illa pēlu
 sio nō est generalit̃ vera. ¶ Sed p̃ isto dicē
 q̃ l̃z istud lūminosūz. sit infinite longū nō tñ
 sequit̃ q̃ quelibet ps multiplicet radiū incidē
 tē vsq̃z ppe istud corpus opacū. q̃z forsan ali
 que ptes sūt tam modice potētie q̃ ad tantā
 distantiā nequeūt radios multiplicare nec p̃
 esse q̃ quelibet ps agat ad tantā distantiā nisi
 ponat̃ q̃ quelibet ps sit potētie infinite ⁊ ha
 beat in se lucē infinitā in potentia. Et si pona
 tur illud admittit̃ g̃ra argumētū. ⁊ pceditur
 q̃ post illud opacū nulla est vmbra. q̃z vmbra
 ē lūmē reflexū ⁊ remissūz. ibi aut̃ nō fo
 ret lūmē remissūz. sed infinite intensum ab in
 finitis p̃tibus infinite potētie multiplicatū. p
 positū aut̃ ista q̃ opacū iuxta positū lūminio
 so vmbra modo dicto efficit̃. est vera de lū
 minoso finite potētie p totū. ¶ Et si p̃tra
 illud arguit̃ sic. pōt esse q̃ aliqd̃ tale infinite
 potētie esset solum finite intensum. Igit̃ pōt
 esse q̃ tale lūmen multiplicatum ab eo sit so
 lum finite intensūz. Igit̃ cū nullus sit radius
 simul cū alio pp̃diculariter incidēs ad aliq̃nē
 punctū istius corporis. aliter enīz parallele cō
 currerēt. erit pote q̃ post illud cubicū rema
 neat totale lūmen in aliqua pte remissum ⁊
 reflexūz. ⁊ p̃ p̃s q̃ ibi remaneat vmbra ⁊
 hoc totū est. q̃z illud agens nō agit vltra gra
 dum pp̃riūz. Sed huic dī q̃ si lūminosum
 infinite potētie p totū sit in medio suscepti
 uo lūminis cū aliis p̃tibus post illud opacū
 nulla erit vmbra. sed erit lūmen intensum infi
 nite. ¶ Et cū arguitur q̃ nō. q̃z nō agere vltra
 gradū pp̃riūz. Dicē q̃ agens multipliciter
 pōt agere vltra gradū pp̃riūz. vel q̃z agit ac
 tione reflexa sicut in pposito. Vel q̃z agit q̃/
 litatem sp̃e differentem. sicut est generatione
 sūmī coloris siue saporis generati a p̃mīs q̃
 litatibus remissis. Et in pposito ē est verūz
 q̃ agit q̃litatē sp̃e differentē a qualitate agēte
 q̃z lux specificē differt a lūmine. tota tñ cā tā
 te intensiōis est reflexio in illo casu. ¶ Item
 aliqd̃ pōt agere vltra gradū pp̃riūz istius q̃
 litatis quā h̃z ⁊ vniūoce puta q̃ aliqd̃ est vl
 tra suā pp̃riā nām. sicut est de aqua calefacta
 reducēte se ad frigiditatē ⁊ in sibi similit̃ agē
 te. ⁊ sicut ē hic. ita d̃ multis aliis. Ad aliā fo
 mā dī negando pēlonem. p̃supponit̃. n. lū
 minosum includere opacū intra sp̃am actiū

tatis sue. ¶ Ad aristō. ⁊ auero. dī p̃mo q̃
 experimētū illud de lapidibus cōplicitis in
 aqua positis nō pbat. q̃z lapides illi p̃nt esse
 humidī multiplici rōne. ¶ P̃mo forte. q̃z illi
 lapides nō sūt inuicē bene cōpliciti. Et da
 to ē q̃ essent bene cōpliciti stat ipsos eē hu
 midos nō solum ad ptem cōtactam sed et ad
 ptes centrales. Sicut. n. corpus pōt calefieri
 ad ptes cōtrales sine eius scissione ⁊ aeris me
 diatione. ita cōtingit hic humiditatē generari
 ad ptes intrinsecas cum humiditas eque be
 ne agat sp̃ualiter sicut aliqua alia qualitas.
 ¶ Et cū arguitur auctoritate aueroys q̃ da
 ret vacuū. aut motus in instāri. Dī q̃ neu
 trū seguit̃. sed bene verū est q̃ aer circūstās
 velocitate infinita mouebit̃ sicut p̃ius osten
 debatur. Et sic nūc de ista materia sufficiat.

¶ Explicit logica subtilissimi logici magistrī
 Petri mantuanī accuratissime emēdata per
 eximīū artū doctore mag̃m Joānem ma
 riam Adapellum Vincētinum.

¶ Illu stris philosophi ⁊ medici Appollina
 ris Ostredi cremonēsis de p̃mo ⁊ vltimo i
 stanti in defensionē cōis opinionis aduersus
 Petrum Adantuanum feliciter incipit.

Capitulum

Genus natu

raliter ⁊c. ¶ P̃mo mag̃ notan
 ter dicit nāliter loquētes. q̃z sup
 nālī ⁊ p̃ potētiā diuinaz posset

mā s̃m se ⁊ qd̃libet sui creari. sicut ē in crea
 tione mūdi dens creauit s̃l mūdi māz ⁊ ei
 formā sbales. Dicit ē s̃m se ⁊ qd̃libet sui. q̃z
 l̃z cōpositū incipiat vl̃ desinat eē s̃m se totūz
 cathegorematicē nō tñ desinit eē s̃m qd̃libet
 sui. q̃z nō desinit eē s̃m eius māz. cū mā nul
 lo mō desinat eē. ¶ P̃dōt igr̃ argui sup̃pō sic
 oē qd̃ est. aut est mā aut forma subalis vl̃ ac
 cidētalis aut cōpositū ex mā ⁊ forma subālī
 tiali. sed mā nō pōt nālī incipere vl̃ desinare
 esse cū sit nālīter eterna ingēnita ⁊ incorrupti
 bilis. Et p̃ idē nullū cōpositū pōt s̃m qd̃libz
 sui incipere vel desinare esse. pp̃ eius materiā
 sequit̃ igr̃ q̃ sola forma est h̃mōi q̃ pōt ⁊c.
 ¶ Argui tñ alias q̃ aliqua mā pōt. desinare
 esse s̃m se ⁊ qd̃libet sui. Ut sit. a. mā aque in

quā successiue introducitur forma ignis. et pñr
successiue corripitur forma aque aut desinet eē
nā qđ cito in aliqua pte erit forma ignis et in
alīa forma aque nō amplius erit. a. mā. qđ si
sic. g. a. mā erit mā vna. et p pñs pñua qđ
repugnat casui. eo qđ forme erūt discontinue
lō et mā p idē af. qđ s3 qđlibet sui desinet esse
qđ si aliqua ps remanebit sit. b. et sequitur ex
casu qđ prius forma ignis introduceat in pte
ppinquā. b. qđ remotā. et p pñs aliqñ in aliq
pte. b. erit forma ignis. et in alīa forma aque
et tūc fiat argumētū vt prius. Et p idē ar/
gueret qđ ipsa ēt fm se et qđlibet sui inciper
esse. incipet enīz esse in fine gñatōis totius for/
me ignis. et sic de qđlibet pte arguetur.

¶ Rñderet pcedēdo qđ argumētū pbat s3
hoc nō est ptra intētiōez magfī. qđ vult qđ
mā nō pōt desinere esse fm se et qđlibz sui.
sic vt nihil eius remaneat post eius desinēdū
nec sic incipere esse fm se et qđlibz sui vt nihil
eius fuerit añ eius inceptiōē aut pñuz suay.

¶ Cōsidera primū eius correlariū. si aliqđ
ens nāle incipit vel desinit esse hoc est qđ
forma vel incipit desinit esse. ¶ Dico notant
loqur additiōalr. nā fm eū multa sūt hmoi
qđ nō incipiūt nec desinūt esse sicut bō. vt in/
fra apparebit. ¶ Sedo p ens nāle intelligit
cōpositū ex mā et forma et sic forma subalis
vel accidētalis nō erit ens nāle. aliqñ falsum
ēēt dictū suū. qđ forma nō incipit eē eo qđ sua
forma incipiat esse. Veritas aut correlariū p3
postqđ mā nō pōt incipere vel desinere esse.

¶ Alias tñ argui ptra correlariū. qđ for. aliqñ
desinet esse et tñ eius forma subalis nūqđ de/
sinet esse. tenendo aīam intellectiā a mā pos/
se separi et ppetuo pmanere. ¶ Rñdi qđ d3
limitari correlariū. qđ si aliqđ ens nāle desinit
esse. hoc est qđ eius forma desinit esse. aut sal/
tem sepatur a mā. Et hec rñsio est vera. sed
nō ad mētem eius. ¶ Aliter rñdi qđ for. non
desinit esse nec desinet. et hoc colligitur ex
verbis eius infra. eo qđ ille binarius ex. a. mā
et b. forma for. nūqđ desinet eē. et ille binari/
est for. ergo et. ¶ Hec rñsio est ad mentem
eius. qđ aut ille binarius non desinit nec desi/
net esse. p3 postqđ tam. a. materia qđ. b. aīa p/
petue erunt. ¶ Argui tñ alias ptra rñsionē il/
lā et pbabam qđ for. desinit esse. Simul in pri/
mo nō esse. b. forme in. a. mā vel eius parte.

ita vt nunc. primo nāllā ptem a mēte i for/
mat. sed imēdiate ante hoc in aliquo instanti
informabat aliquā et arguitur sic for. in instā/
ti pñti nō est. et imēdiate ante hoc fuit in ali/
quo instanti. qđ ille binarius imēdiate añ hoc
fuit in aliquo instanti. ergo for. desinit esse.

¶ Argui etiā alias qđ est pole for. incipere et
Sit nunc vltimū nō esse. b. forma in aliq par/
te a materie. et sequitur qđ for. incipit esse. pba/
tur. qđ for. i instāti pñti nō est et imēdiate post
istās pñs erit i aliquo instāti. ergo for. incipit eē
maior p3. et minor. pbatur. qđ ille binarius i/
mediate. post hoc erit. demfatis a. materia
et b. forma. et ille binarius erit for. ergo et. pñā
p3 fm eum. et assumptū est notum in casu.

¶ Vel posset argui vt prius. hoc incipit esse.
ergo for. incipit esse. a. cōuertibili ad cōuert/
bile. et assumptū af. vt prius. ¶ Cōsidera se/
cūdam suppositionem cōtra quā argui alias
supposito qđ dēntur minima nālla. et qđ ex. b.

aqua generet. a. ignis. et qđ summus gradus
caliditatis et siccitatis aliqñ erit introductus
aliqua certa parte materie mōi minimo na/
turali anteqđ in ista sit forma subalis ignis qđ
satis pole videt. aut saltem dispōnes qđlitate
ne sufficientes inducere formā ignis et abice/
re formā aque erūt in illa parte. et patet qđ in
illa parte nō erit forma ignis. s3 forma aque
cum materia non possit stare sine forma. Et
tñ in illa parte nō est dispositio cōueniens for/
me aque. Hoc est argumētum. Angelī i suo
de maxima et minima materia. ¶ Dixi huic
argumēto alias primo qđ fm. Ad. nō admittit
dari minima nālla imo manifeste infra
tenebit oppositū. ¶ Dixi sedo qđ illo admissō
augmentū pbat vt etiā concedit angelus. sed
correlariū est limitādum de forma substan/
tiali tota que nō est ps alterius. ¶ Cōsidera
tertiā supponez qđ agēs naturale veloci et.

¶ Argui alias de luminoso agente luminis
latitudinem vniformiter diffōrmem a gradu
vt octo vsqz ad non gradum p pedalem di/
stātiā. et duplex eius potētia ita vt candelz
latitudinē agat p bipedalem distātiā. I3 in
gradu nō intendatur nec remittat. et sequit
qđ vbi erat nō gradus. pducet d nouo lumē
vt. iiii. ad nullū tñ punctū citra pducet lumē
vt. iiii. imo vt p3 in tractatu de luminosis de
nouo pducet latitudinē vniformiter diffōrmē

a nō gradu in extremo aeris tangente lumi-
nosum ad gradū. vt. iiii. in puncto predicto.
¶ Alias dixit Uigo. qd cetera non sunt paria
eo qd in toto illo pedali puncta remotiora sūt
vt sic magis apta lumen recipere ab illo lumi-
noso qd p̄p̄inquoia. est igitur disparitas ex p-
te dispositionis passi. ¶ Cōsidera illā suppo-
nem. materia saltem inferior nō possit sta-
re sine forma subali sibi inherente &c. Dicit sal-
tem inferior p̄ corpus celeste qd pōt aliquo
modo dici materia. & tñ sūm Auer. nō h̄z for-
mam inherente. l̄z cōcedi possit qd h̄z formas
affluentē v̄z intellam. ¶ Cōsidera illā suppo-
nem circa correlariū qd p̄ncipalr in. erf. illd. n.
nō appet mibi necessariū l̄z sit v̄t plurimū ve-
rum. ¶ Et hoc alias declarauit in duobus ca-
sibus. primo de agente intrinseco. vt si sit aqua
vniiformiter calefacta & ab int. insesco reduca-
tur ad p̄stīmā frigiditātē. & forma aque sūl cū
frigiditate eius virtuali sit eq̄lter potens vbi
qz aliis p̄ibus. & eius caliditas p̄ totū eq̄lis
resistentie. & sit ex pte mediū p̄tinentis pari-
tas. p̄z qd vniiformiter p̄ totum frigeſcet. & sic
vniiformiter p̄ totum acq̄ret dispositiones fa-
ciētes p̄ forma aque. ¶ Alius casus solet po-
ni cōlter de duobus luminosis intensis vt oc-
to quoz vtrūqz sufficiat agere latitudinē vni-
formiter diffōrmez luminis a gradu vt octo
v̄sqz ad nō gradū p̄ distātiā pedālē. & po-
nant hec duo in duabus extremitatibus vni-
us mediū pedāl. vniiformis. & luminis ab vtro-
qz receptum. & tūc p̄z qd si ex duob⁹ luminib⁹
ab illis agentibus in eodē puncto inductis fi-
at vnum lūmē in quolibet p̄fecto illius mediū
erit equalis gradus luminis & p̄ p̄ns in quo-
libet p̄duccet eq̄lis gradus caliditatis. Si at
nō fiat vniū. saltes in quolibet p̄fecto erit equa-
liter de multitudine luminis nālter calidita-
tis p̄ductum. & p̄ p̄ns in quolibet p̄fecto equa-
lis gradus caliditatis p̄duccet. Et p̄ idē si d̄z
forma ignis mediātē illa caliditate induci tam-
cito inducet in p̄tem remotāz sicut p̄p̄inquā
¶ Alius casus est imaginādo passum. a. esse
in se vniiformis q̄tūas. sed diffōrmis resisten-
tie taliter. vt l̄z rōne p̄p̄ingatis maioris de-
beret velocius agere in a. qz in b. tñ. b. sit tā-
te minoris resistentie qd oib⁹ compensatis
agat eque velociter in b. sicut a. & sūl de oī-
bus aliis punctis. d̄z tūc p̄z qd p̄tinue erunt

in oib⁹ punctis passi p̄siles dispōnes facien-
tes pro forma inducēda. & per p̄ns eque cito
forma inducet in p̄tez remotāz sicut p̄p̄inquā
¶ Apparet insibi qd argumēta p̄bent verita-
tē adhuc nō tenēdo minima nālta. qz tenēdo
illa nō ē dubiū qd forma minimi nālts in q̄l-
ptem sūl inducēt. Sed correlariū est vt pluri-
mum v̄l q̄si sup̄ verū. rarissime enīz aut for-
te nunqz sic reperit de facto euenire sicut i ca-
sibus illis ponit. ¶ Ad argumēta sua. Ad p̄-
mum d̄z sicut dicit r̄f̄sio ibi posita. Ad repli-
cationē cōtra r̄f̄sionem d̄z negando p̄nam. i
mo potius ex illo asite appet cōcludēdum nī
si forte littera sit corrupta. ¶ Ad sūm d̄z qd in
casibus meis nī p̄suppono dari minima natu-
ralia. nec dico dari minimū ignem tñ qz illud
est p̄babile. & v̄ de mēte Ari. ideo descenda-
tur. Et p̄ns d̄z qd dato minimo igne & ip̄o d̄i-
uiso in duas medietates statim cōuerteretur
in nām p̄tinentis. & p̄ns sub. o in quālibet p-
tem sue m̄ae acq̄liret forma subālis sitis for-
me mediū cōtinētis & subito acq̄ret d̄i positio-
nes faciētes p̄ illa forma. Videt̄ ibi velle nī
littera sit corrupta qd nullam elin posset stare
sub tā modica q̄tūate sicut ignis cuius oppo-
situm apparet rōnabile eo qd sicut elemētūz
nālter est d̄f̄sus. ita naturalr v̄ posse per se
stare sub minori q̄tūate. & sicut elemēta i to-
to vniuerso sibi determinant minorē molem
quo ad totā cor̄z molē. ita ēt nālter sibi limi-
tant minorē q̄tūates. & sub minori stare pos-
sunt p̄ se. ¶ Ex his infero cōtra. Ad. qd cor-
relaria sequētia de forma inatati generāda vel
cōrūpēda & p̄ns de inatati generando vel
cōrūpēdo sic p̄ditionaliter posita nō sunt ve-
ra. sed absolute posita sunt vera p̄ maiora p-
te v̄l quasi semp. ¶ Idē ēt d̄z de sequētib⁹
correlariis quo ad aīam vegetatiuā sive aīaz
plante. sūt enīz vt plurimū vera absolute po-
sita. sed cōditionaliter nō. qz cōditionalis ve-
ra est p̄positio necessaria. ¶ Videt̄ tamen cū
Ad. ibi incidenter dicit qd ad generationē vni-
us forme sequitur corruptio alterius si prece-
dens extensa erit. hoc forte dicit qd p̄ter in-
ductionē aīine in materia hominis sit indu-
ctio forme particularis vt forme subst. nālts
carnis ossis & similiū. & tñ precedēs nō cōrū-
pitur. Sed idē diceret aliquis dicendū videt̄
de forma aīini. scilicet aīa. & formis inētib⁹ eius

particularibus. Vel melius hoc dicitur propter generationem forme cadaveris ex homine. non enim oportet animam intellectivam preexistentem considerari sed sufficit ea a materia separari. ¶ De aliis conelariis quo ad animam sensitivam conelarium primum est verum plurimum. et hoc supposito ut supponitur quod non deus infinita naturalia. ¶ Per idem sed in est ut plurimum verum. tertium autem esset verum apud ipsum. sed penes aliam opinionem oio falsum. Considera tamen cum dicitur quod forma animi non potest sub maiori vel minori quantitate stare quam generari. hoc de minori videatur verum non tenendo infinita naturalia. non tamen sic ut de maiori. non enim verisimile est sub tanta quantitate posse formam animi generari sub quanta stare potest sine sue adolescentie. ¶ Considera ulterius conclusionem quam ponit de anima intellectiva. ipsa enim non est necessaria ut in similibus predictis hoc plurimum et quasi semper vera. Et ad probationem hanc dicitur quod solum est ut plurimum vera ut in precedentibus dictum est. ¶ Ad aliam probationem considera cum ponit casum quod a. sit maxima caliditas cum qua non potest introduci forma humana et minima cum qua sit stare forma dati seminis. non est possibile illud quod tunc quasi in aliquo puncto esset a. caliditas. in illo non esset forma humana nec forma dati seminis preexistentis. et sic esset materia sine forma. ¶ Forte littera est corrupta et ubi dicitur et infra a. et c. dicitur. vi. et sic corripitur in libro meo. ¶ Sed ulterius ad vim argumenti conceditur esse possibile quod in certa parte materie finis se et quodlibet sui incipiat subito induci anima humana. et consequenter quod gradus caliditatis. ut. lxxx. incipit induci in quolibet partem illius materie. et negatur consequentia. agens est propinquius uni parti quam alteri. ergo velocius agit in propinquam. quam oppositum consequentis cum antecedente est possibile ut satis declaratum est supra. Et cum arguitur de actione ab intrinseco. Dicitur quod potest hoc fieri siue materia illa sit uniformis siue dissimilis. dummodo concurrentibus agere intrinseco et extrinseco simul. taliter contingat quod in eodem instanti erit introductio gradus caliditatis ut quattuor in quemlibet punctum illius partis. quod satis videtur possibile ex superius dictis. Et per idem patet ad secundam partem conclusionis quod hoc plurimum sic contingat non tamen est univ ersaliter ve-

ra aut necessaria. Et consequenter possibile est aut contingit. hoc rarissime ut in certis partem materie subito inducatur forma cadaveris. et negatur ulterius prima cum inferre quod tunc forma cadaveris crearetur. non enim produci nisi in materia presupposita. Vera autem creatio est cum non solum forma finis se et quodlibet sui in certa materia produci. sed ulterius requiritur illam produci sine materia aut materia eius subito produci. per hoc patet sequentia conelaria. non enim sunt necessaria. sed solum plurimum contingentia. ut satis patet ex predictis. Dicit autem notanter posito quod non prius. creetur quam materia informet. propter quosdam theologos tenentes animam humanam per instantis prius creari quam materiam informare. Et per idem ad ultimum conelarium in fine capituli dicitur non esse necessarium. hoc per maiorem parte verum. Cap. 2

Intra secundum capi

tulum videlicet. Scire oportet et c. considera diligenter. Et primo suppositiones. ¶ Prima namque suppositio et secunda sunt limitate penes communem opinionem. presertim hentyfberi ut infra dicitur in responsionibus ad argumenta sua. ¶ Negatur itaque primo illud quod primo concludit ex premisis siue conclusio siue conelarium fuerit vel ultima suppositio videlicet quod nihil quod produciatur prius produciatur quam erit productum. Et consequenter dicitur quod res permanens successine producienda sicut quantitas vel qualitas permanens prius produciatur quam erit producta. quia in fine temporis sue productionis habebit primum esse productum. sed in toto tempore ante finem produciatur. ¶ Ad rationes in oppositum dicitur sicut illic. ¶ Respondetur quod ubi quantitas pedalis gratia exempli que deberet a se. acquiri in hora non remanebit in fine. nec aliquid eius. quantitas pedalis non produciatur nec acquiritur. sed quolibet minor produciatur. ¶ Similiter dicitur ad alios casus. posito quod quando produciatur secunda medietas illius quantitatis corumpitur prima. aut quando produciatur secunda pars proportionalis corumpitur prima. et secunda corumpitur quam produciatur tertia. et sic in infinitum. ¶ Et eodem modo da-

o de p[er]t[ra]nsitione sp[ati]i. In oib[us]. n[on] illis cau
sibus. vt illic d[icitu]r n[on] acquiratur illa quantitas
nec illud totu[m] sp[ati]u[m] p[er]transibit. vt dicitur. H[oc] e[st]
t[er]tib[er] in sophis[ma]te illo. ois homo qui est al
bus currit. Et p[ro]pter c[on]cederetur q[uo]d quelib[et]
pars proportionalis. a. q[ua]ntitatis s[ed] h[ab]e[re] dione[m]
acq[ui]ret. et t[er]m[in]u[m]. a. q[ua]ntitas n[on] acq[ui]retur. Sed in
p[ri]mo casu d[icitu]r q[uo]d p[ri]ma medietas acquiratur
sec[un]da autem n[on]. Ad replicatione[m] in oppo[si]
tum admissio casu de sor. et platone d[icitu]r negan
do illam p[ro]p[ri]am sor. et plato p[er] tota[m] illa[m] hora[m]
angebuntur ab equali p[ro]p[or]tione et aptitu
dine ad agendum et vni[fo]rmite[m] et eque ve
lociter. ergo sor. et pla. equales q[ua]ntitates ac
quirent. fundatur enim argumentum sup[er]
suppositione p[ri]ma que d[icitu]r sic limitari. Si ali
qua agentia agent p[er] equale tempus a p[ro]
p[or]tionibus et aptitudinibus ad agendu[m] equa
libus ceteris paribus neutrum eor[um] maiore[m]
producat effect[u] q[uam] reliquu[m]. sed in p[ro]posito ce
tera n[on] s[un]t paria. cu[m] quantitas sor. n[on] rema
nebit in fine et quantitas platonis sic. Simili
ter dicitur si plato remaneret et sor. n[on]. Vel
p[ot]est limitari sic. neutru[m] illo[rum] in aliqua p[ro]p[or]
tione maiore[m] effect[u] p[ro]ducet q[uam] reliquu[m] impedi
mento deducto. et sic erit in p[ro]posito nostro.
q[ui]s enim plato maiore[m] quantitate[m] acquireret
q[uam] sor. q[uo]d acquireret pedale. sor. vero n[on] s[ed] q[ua]
libet minore[m] pedali. in nulla t[ame]n p[ro]p[or]tione ma
iore[m] acq[ui]ret plato q[uam] sor. Dico notanter de
ducto impedim[en]to. q[uo]d vbi. a. mobile mouere
tur eque velociter sicut. b. in hora. sed. a. p[er]
se moueatur versus o[mn]es. et p[er] acc[us]us versus
occidens. sicut de eo q[uo]d mouet in naui p[er]tra
mora. p[er]tingeret. b. p[er]transire maius sp[ati]u[m]
q[uam] a. p[ro]pter impedim[en]tu[m] q[uo]d accedit. a. et n[on]
b. Securius e[st] tamen limitare cu[m] ly ceteris
paribus. Per id[em] r[ati]o[n]e[m] ad secunda[m] re
plicatione[m] nega[n]do illa[m] p[ro]p[ri]am sor. p[er] totam il
lam hora[m] mouebit vni[fo]rmite[m] et eque velo
citer. ergo t[ame]n p[er]transibit in secunda medietate
sicut in p[ri]ma. fundat[ur] eni[m] sup[er] secunda sup
positione que d[icitu]r sic limitari. p[er] o[mn]es motus
vni[fo]rmes et eque veloces. s. eiusdem speciei
in equali tempore ceteris paribus equales ac
quirentur effectus. hic aut[em] cetera n[on] s[un]t pa
ria. Aut sic limitabit[ur] equales p[ro]ducen[tes] v[el]
sunt apti p[ro]ducere effectus. et sic est v[er]u[m] in p[ro]po
sito. s[ed] eni[m] n[on] equales effectus acquiruntur a
sor. et platone. t[ame]n s[un]t apti acquiri p[er] illos mot[us]

et acq[ui]rerent quocu[m]q[ue] alio deducto. Ad ali
am vero r[ati]o[n]em dicit[ur] nega[n]do c[on]sequentiam
q[uo]d t[unc] nullu[m] successiuu[m] erit vel p[ro]ducet. aliud
enim dicendu[m] e[st] de re successiua. aliud de re per
manente q[ui]s eni[m] res p[er]manens successiue p[ro]du
catur. ad esse t[ame]n sui requirit[ur] illa e[ss]e simul s[im]
quantilibet sui par. e[st] in aliquo instanti. et p[er] c[on]
sequens id[em] requiritur ad hoc q[uo]d acquiratur
vel erit acquisita. n[on] sic autem de re successi
ua cuius partes continue de sui natura corru
p[er]unt et alie continue generantur. quare ratio
n[on] p[ro]cludit. Ad alia[m] replicatione[m] r[ati]o[n]e[m] d[icitu]r q[uo]d
illa pedalis q[ua]ntitas n[on] erit motus augmen
tationis. q[uo]d nunq[uam] est nec erit actus augmen
tabilis inq[ui]tantu[m] augmentabile. q[uo]d nunq[uam] erit
et p[er] p[ri]us nulla erit totalis q[ua]ntitas q[uam] acq[ui]retur
p[er] tota[m] hora[m]. q[uo]d nulla erit maxima q[uam] sic. sed pe
dalis erit minima q[uam] n[on]. vt dicitur. H[oc] d[icitu]r. loco
allegato. Sed p[re]cedit q[uo]d p[er] quolz instat[ur] h[oc]e
q[ua]ntitatis q[uam] t[unc] erit. erit augmentatio. Et p[ro]p[ter]
id[em] q[uo]d accipiendo motu[m] p[er] motu[m] s[im] m[ai]or[em] nul
lus motus adeq[ue] erit in illa hora. Sed acci
piendo motu[m] p[er] motu[m] s[im] forma[m] iuxta mo
du[m] loquendi. Alter. tertio physico[rum]. d[icitu]r q[uo]d ali
qs motus adeq[ue] durabit p[er] hora[m]. et illi n[on]
corru[m]debit aliqs terminus adeq[ue]us. sed infi
niti termini corru[m]debut tanq[uam] adeq[ue]i infini
taz partiu[m] illius motus. et p[ro]pter nulla q[ua]nti
tas erit iste motus. sed ille motus est vel erit
de predicamento passionis. et nullus talis est
quantitas. Et cu[m] arguitur q[uo]d salte[m] ille mo
tus distinctus a qualibet q[ua]ntitate et qui ade
quate durabit p[er] hora[m] n[on] p[ri]us produ
cetur q[uam] erit productum. concederem. Et cu[m]
arguitur q[uo]d similiter dicendum est de quali
bet re alia successiue producenda. negatur c[on]
sequentia et similitudo. Aliud enim est de re
successiua. aliud de re permanente successiue
producenda vt p[ri]us dicebatur. Ad aliam
replicationem cum arguitur de. a. et. b. pas
sis non coloratis et. d. e. agentibus. quoru[m]. d.
remaneat in fine h[or]e. e. vero n[on]. Dicitur
q[uo]d siue ille acquisitiones albedinum erunt
vni[fo]rmes siue diffo[r]mes q[uo]d albedo taz. a. q[uam]
b. remanebit in fine h[or]e. et respectu vtriu[m]q[ue]
eadem vel similis erit maxima albedo in fi
ne h[or]e quam vtrunq[ue] illorum habebit. licet
enim de eo quod recipit albedinem dice
ret. si n[on] remanet q[uo]d nulla erit maxima et e[ss]e.
n[on] tamen inuenio cu[m] sic dicere de agen

te. nec rōnabiliter dicere posset. stantibus enī
a. b. in fine hōre respectu vtriusq; est verum
dicere i. a. ē vna albedo totalis et similiter in
b. Et p̄ter dī q̄ illa albedo in b. pducit ab
e. agente in tota illa hōra et in fine erit pduc-
ta. p̄ tunc tñ a nullo agente habebit esse pro-
ductum. q; l3 pducit requirit p̄tiam agentis
tñ pducta esse nō necessario requirit p̄tiaz agē-
tis. ¶ Sed cū vltērius ponit q̄ b. passum
simul cū e. agente desinet esse. p̄ter dī q̄ in
fine nō erit aliqua albedo totalis acq̄sita ma-
xime tenendo q̄ ad desitiones cōpositi et cī
variationē sequatur desitio et variatio accidē-
tium. et sic nulla totalis albedo adequate ac-
quiretur in hōra. nec aliqua erit total adeq̄te
acq̄sita i fine hōre. et hoc respectu. e. agētis et
b. passi. sed respectu. d. et a. aliqua talis ade-
quate erit in hōra. ¶ Ad aliam replicationem
negatur vtraz conclusio et cōceditur in casu
ab eo posito. q̄ cum taliter erit intensa calidi-
tas. a. vt habet p̄portionē duplam supra. b.
q̄ pro tunc ager. a. in. b. a. p̄portionē dupla
et p̄ter tunc illa erit maxima p̄portio. s̄m
quā ager. et velocitas ab ea puenies. erit ma-
xima et c. Et si illa caliditas erit. vt. lūi. gratta
exēpli pcedit q̄ c. caliditas vt. lūi. p tūc ager
Et cum inferitur ergo ante hoc agebat. nega-
tur p̄tia. nec est regula aliqua q̄ quicq̄ suc-
cessiue agit prius agebat. Et negatur vltēri
illa similitudo et p̄tia. omne qd̄ mouet. prius
mouebatur ergo. Dico. n. q̄ l3 de aliquo agē-
te successiue verificet. p̄sertim de agēte p̄ci-
pali. q̄ cum sit actio successiua prius aliquo
agente fiebat actio. nō tñ sic o3 esse de agente
instāli. nunc aut caliditas est agens instāle.
ignis aut gratta exēpli. vel eius forma est
agēs p̄ncipale. et iō in casu p̄dicto sequit q̄
ante datū instās aliqd̄ agens prius agebat in
b. videlz a. vel simile. sed hoc nō sequitur de ca-
liditate. Ex quo p3 nō p̄bāt p̄tiam p̄tionez
d. enī in casu illo nō agit velocius a. imo agit
eque velociter et a p̄portionē dupla. ¶ Ex
eodem p3 ad sequentē p̄tionez que negat
et p̄ter dī q̄ cum a. incipit moueri veloci-
tate. d. v3. vt q̄ttuo: gratta exēpli poterit con-
tinuare motum suū s̄m illū gradū veloci-
tas. et p̄r dabit p̄mū instans. in quo mo-
uebit velocitate. d. et dabit maximā p̄portio
maxima velocitas qua p̄ tunc mouebitur.

¶ Possēt etiam aliq̄s cauillare p̄tra. Ad. qñ
vult q̄ c. caliditas nō prius fuit imo s̄m cū
prius fuit in tpe. l3 in nullo instāti prius. Ad.
pcederet. et iō p̄tra alios conat cōcludere q̄
c. fuit ante illud instans. sicut ante illud pduc-
ebatur. ¶ Ego vero replicō cōtra r̄siones
illas. et pono agens p̄ncipale intendi in po-
tētia. ant nō esse p̄tine idem. vt si successiue
forma ignis generet. et sicut successiue gene-
rat. ita successiue agat. et s̄m q̄ p̄tine ē plus
de forma ignis. ita ē maioris potētie ad agē-
dū i. b. et finis nūc in medio instāti. i quo se-
ma ignis que p tūc repitit l3 p̄portionē du-
plā ad. b. et patz tūc q̄ illa forma p̄ tunc nō
ager aliter prius egisset. hoc aut est falsum. q;
nō prius fuit. ¶ Ex quo infero. p̄portionem
duplā nō esse maximā. neq; aliam minorem
duplam. quare et c. nisi vellent dicere sicut.
Ad. infra q̄ imo prius fuit. l3 in nullo instāti
prius. ¶ Videt mibi tenendo r̄siones cōez
eādē dicēdū q̄ ē de agēte p̄ncipali. nō o3 q̄
agit prius agebat. sed bene seq̄t q̄ vel ip̄m
vel aliqd̄ eius prius agebat. et tunc esset ver;
¶ Cōsidera vltērius qualiter p̄banda est se-
quens p̄lo. s. q̄intenderet motum suū. et tñ
nec per tps. nec p̄ instans intenderet motum
suū. ¶ Credo q̄ velit hoc modo p̄bare. si
finis in illo instāti esset verum dicere. a. in
tendit motum suū et nō per tps. q; tūc instās
duraret p̄ tps. nec per instans. q; tunc in illo
instāti hēret aliquem gradū motus quem
prius nō hēbat. qd̄ tñ est manifeste falsū vt
ex p̄dictis p3. ¶ Nunc aut p3 r̄sio ex dēis
q; cōcedendum est q̄ a. in illo instāti l3 ali-
quem gradum motus gratta exēpli vt q̄t
tuor quē prius nō hēbat et ille gradus est nu-
per acq̄situs. ¶ Et p̄ idem p3 ad aliam p̄lo-
nē q̄ a. velocius mouebit q̄ nūc. et in nulla
p̄portionē velocius. q̄ debet sic p̄bāt. p̄mo
mouebitur velocius. eo q̄ intendet eius mo-
tum cōtinue. et in nulla p̄portionē velocius.
eo q̄ imēdiate post hoc mouebitur velocita-
te. vt q̄ttuo: nunc aut mouet qualibet infre
quattro: nulla est p̄portio. ¶ Diceret. n. q̄
nūc mouetur velocitate vt. iiii. sicut quēlibet
infra quattro: mouebit. arguētum. igitur
super falso fundatur. ¶ Aliter dicēdo s̄m
Ad. p̄batur conclusio. q; imēdiate post hoc
mouebitur velocius q̄ nunc. eo q̄ nunc non

mouebitur. ut. in. sed immediate post sic. qua-
 re immediate post hoc intēdet motū. et nō p. in-
 stans tūc ut p. q. instās immediatē instanti
 Nec p. tps. q. in toto tpe sequēti mouebitur
 vniformiter. ut. in. Et p. idem pbatur fa-
 cōclusio. Ad odo p. ex dictis fundamentum
 eius deficere. **C**ōsiderādum preterea cir-
 ca conclusiones que sequūtur fm eū q. vide-
 tur sibi sufficiēter ex dictis. p. b. e. q. uis enī
 fm eius opīonem pcederent. tūc nō oīo s. s.
 cōm opīonem. **V**ide tūc primā que. q.
 particularis est de virtute sermonis. et fm
 cōm opīonē cōcederet l. nō ad intellectū
 eius. Dicit enī aliqd successiue pducendū
 erit qd in nullo instanti erit. hoc. n. verum ē
 de tempore. et motu que sunt res successiue
 nō tūc verum est fm cōm opīonem de re
 permanente successiue pducenda. puta quā-
 tūte qualitate. et. de quibus ipse intelligit.
Cōrelaria vero sequentia qualiter verifi-
 cari debent fm eum satis liquet. Ideo hic i. o.
 extēdo calanum. **C**ōsidera tūc cōclusiōes
 quas postea dictū tenēdas. q. prima videt
 contra ipsum in sequētibz. q. dicit q. for.
 nunq. incipit esse. eo q. ille binarius nō inci-
 piet esse. demonstratis mā et aīa intellectiua
 for. **S**imiliter q. idem binarius nunq. de-
 finet esse. for. nunq. desinet esse. et tūc for. erit
 in aliquo instanti. q. nunc nō est in aliquo in-
 stanti. **C**ōsidera postea rñsiones ad p. o.
 nes quas adducit p. ra se p. bationes earum
Prima. p. b. e. facilius. q. si for. erit in fine
 hore et in nullo instāti ante finem hore finis
 hore erit primū esse sui. et tūc for. erit in tota
 ora ante finem hore. ergo et. **E**t p. idem
 arguit q. incipiet esse postq. fuerit. q. in fine
 hore incipiet esse. eo q. tunc erit. et nō imedia-
 te ante in aliquo instanti erit. et tūc prius erit
 videlicet immediate ante finem hore. ergo inci-
 piet esse postq. fuerit. **T**ertū vō sic p. b. e.
 augeat for. vsq. ad finem hore et sit in instāti
 medio pedalis. tunc arguitur q. in instāti me-
 dio nō erit maior q. ante. q. in instanti medio
 nō erit maior q. pedalis. et immediate ante erit
 pedalis. ergo. **A**d prima duo. Ad. rñdet
 l. breuiter et succinte. Ad tertū vero nō ap-
 paret rñsio. sed mihi videt cōcedendū esse
 tertū fm eū. sicut et duo precedentia. **C**ō-
 sidera vltēus q. dicit de rōnalibus. dicit. n.

q. nullius hōis dabitur primū. sed cuiuslibet
 hominis qui aliqd incipiet esse dabitur vlti-
 mus qd nō. **M**agister nō se declarat. **S**z
 primū sic p. batur. Si datur primū esse for.
 sit. ergo for. nunc primo in. a. instāti. et argui-
 tur sic. for. prius fuit in aliquo instanti. ergo a
 instans. nō est primū esse ipsius. assumptū
 p. batur sic. Iste binarius ante hoc fuit in ali-
 quo instāti. et iste binarius est for. vel fuit for.
 ergo for. fuit aī hoc in aliquo instanti assum-
 ptum p. s. eo q. hec anima anteq. informaret
 hanc mān for. prius informabat ptem. et p.
 p. s. prius fuit. et hec materia ē fuit prius in ali-
 quo instanti. ergo ille binarius. **S**ecundū
 p. b. e. q. postq. hec anima p. ptem ante pte
 introduceet in hanc mān dabit vltimū in quo
 nō erit in aliqua pte materie et per p. s. dabi-
 tur vltimum nō esse huius anime. q. enī incipiet
 induci hec anima in aliquam ptem ma-
 terie. tunc hec aīa nō erit. sed immediate post
 erit in aliquo instanti. ergo et idē erit vltimū
 nō esse for. Si enim for. dicat aggregatū ex
 a. forma et b. materia. tunc in illo instanti ille
 binarius non erit. q. tunc hec anima nō erit
 et immediate p. illud iste binarius erit i. aliquo
 instanti. ergo tunc erit vltimum non esse illi
 binarii. Et per idē erit vltimū nō ēē for. eo
 q. for. tūc nō erit. et immediate post illd for. erit
 in aliquo instanti. q. ille binarius. immediate
 post erit in aliquo instanti et ille binarius erit
 for. ergo et. **C**ōtra hec duo ar. Et primo
 contra primū. sit ita q. for. dicat aggregatū
 ex. a. materia et b. anima intellectiua. et tūc se-
 quitur q. dabitur primū instās in quo. b. for.
 in. a. adequate informabit. a. materiam et sit il-
 lud. c. et arguo tunc q. c. erit primū esse for.
 q. i. c. instāti for. erit et for. nō immediate ante
 illud instans erit in aliquo instanti. ergo. Vel
 melius sic cum erimus i. c. tūc erit verum
 q. c. erit primū. eo q. est in. c. et for. imedia-
 te ante hoc nō fuit in aliquo instanti. ergo te-
 net p. ra per modū exponēdi suū. et aīa p. batur
 supponēdo nō dari ampliationem ut ipse
 vult. q. si nō sit vera. detur oppositū. s. for. i.
 mediate ante hoc fuit in aliquo instāti. modo
 hec est falsa q. significat q. aliqd qd fuit for.
 immediate ante hoc fuit in aliquo instāti. s. hec
 videt falsa. q. nihil ante hoc fuit for. **I**tem
 si esset vera hoc maxime videt p. illas re-

soluentes. Ille binarius immediate an hoc sit in aliquo instanti. et ille binarius fuit sor. ergo modo p3 minor non esse vera eo quod nunquam an hoc fuit sor. ¶ Possit ipse dicere cavillando quod in eo ante hoc sor. fuit et immediate ante hoc sor. fuit in tpe. lz in nullo adequate et in nullo instanti ante hoc fuerit et sic procedendum erit quod ille binarius fuit sor. ¶ Aliter quidam dixerunt argumento meo quod ex illis resolutibus solum sequitur quod incipit sortes esse aut incipit esse sor. sed non sequitur quod sortes incipit esse. ¶ Deinde arguitur contra secundum quod si fundamentum suum si nunc incipit. b. aia in triduci per prem an prem. a. materie et in fine hore adequate informabilis. b. in qm vs in causati segit quod quolibet instans huius hore an. c. erit ultimus non esse sor. quod non est roabile. et per batur dña. q. dato instanti medio in isto non erit sor. et immediate post sor. erit in aliquo instanti eo quod iste binarius ex. a. et b. inmediate post erit in aliquo instanti. ergo sor. immediate post illud erit in aliquo instanti. Et sicut arguitur de uno instanti an. c. ita vs arguendum de quolibet alio. ¶ Hunc posset ipse dicere quod in isto instanti medio non erit sor. tñ sor. erit in illo instanti medio. et per pñs prima exponens esset falsa. q. ly sor. dñs pcedere. Ad aut sor. erit in illo instanti medio p3. q. ille binarius erit in illo instanti. et ille binarius erit sor. ergo Et tñ pñr concederet quod sor. p magnum tps erit anqñ erit sor. ¶ Sed contra rñsionem adhuc arguitur. sit ita quod nunc distemus p vnā horem a principio illius hore in quo incipit. b. anima introduci in aliquā ptez materie. et sit illud. c. et tunc fin cum. c. erit ultimus non esse sor. et consequenter in. c. instanti sor. incipit et esse. ¶ Sed arguitur quod non. q. si sic hoc maxime foret per eius exponentes sor. i. c. non erit sed immediate post. c. erit in aliquo instanti. modo prima est falsa. q. ille binarius erit in. c. hoc est manifeste falsum. fin enim. ideo nihil probans. ¶ Arguitur tamen adhuc contra. quia saltem sequitur quod quocumque instanti dato huius hore an. c. ipsum erit ultimus non esse sor. q. cum erimus in instanti medio erit verum dicere. sor. non est in instanti presenti. et immediate post hoc sor. erit in aliquo instanti. eo quod ille binarius immediate post hoc erit in aliquo instanti. ideo tunc erit verum dñe. hoc

esse ultimum non esse sor. Et sicut arguitur de isto. ita de quolibet et alio. ¶ Non igitur potest evitari quin concedendum sit quod quocumque dato tali quando ipsum erit. erit verum dicere hoc est ultimus non esse sor. ¶ Hunc autem pro veritate dicenda dicam ea que mihi apparēt. ¶ Primo si tenemus quod ad identitatem compositi naturalis. sufficit identitas forme consequenter pono duas conclusiones. ¶ Prima. Si anima intellectiva sor. incipiat subito induci in certam partem materie sicut est possibile. ut prius ostendi. tunc dabitur primum esse sor. sicut dabitur primum instans illius anime in materia. quecumque sit illa. ¶ Secunda conclusio. si anima sor. per partem ante partem introductur. tunc sicut non dabitur primum instans anime sort. in materia. sed ultimum quod non ita dabitur ultimum non esse sor. et non primum esse ipsius. Si vero tenemus opinionem magistri quod ad identitatem sor. requiritur hec materia. et hec forma consequenter dicentur due conclusiones. ¶ Prima conclusio. Si anima intellectiva incipiat subito induci in certam partem materie dabitur primum esse sor. vel alterius requiretis formam. et illam materiam ad esse sui. ¶ Secunda conclusio. Si per partem ante partem inducetur anima intellectiva in materiam. et ad esse sor. requiratur. a. materia generalis argumeti. tunc quod cito erit extensa hec anima in intellectiva in a. materia adequate. tam cito erit sor. et per consequens cum dabitur primum instans. in quo. b. anima erit in. a. materia extensa adequate. ideo dabitur primum esse sor. ¶ Ad rationem autem suam in oppositum quam elicere possumus ex verbis suis. lz non in isto loco cum arguitur quod sor. erit in aliquo instanti ante illud instans. q. ille binarius erit in aliquo instanti an illud instans. et ille binarius erit sor. ergo. ¶ Respondetur negando consequentiam nec est syllogismus expositivus. ut alias dixi in tertio de anima. ¶ Sed contra. hec responsio non tollit argumentum. eo quod tantum connotatur ly sor. sicut ly ille binarius. ita namque significat compositum ex hac materia. et ex hac forma sicut ille binarius. quia rñsio non habet colorem quam posui in tertio de anima sequendo opinionem eodem. ¶ Hunc posset dici quod saltem est illa diversitas. q. ly sor. et

notat hanc materiam. et hanc formam simul
unctas. sed non ly ille binarius. ¶ Sequendo
aut opinione eodem quod ad esse for. sufficit
identitas forme. tunc ly ille binarius est magis
connotativus. ut ibi dicitur. ¶ Considera ulterius
circa correlaria sequentia. concedit enim quod
libet homo qui incipit esse prius incipit esse. quod
incipit esse homo. ¶ Credo quod hoc modo verifica-
ri velit. si for. gra argumētū quod incipit esse. ad
cuius esse requiritur. a. materia simul cum. b.
forma. et sequitur tunc quod for. nunquā incipiet
esse homo. nisi quā. b. forma erit adequate in a.
materia. sed prius incipiet esse. ergo assum-
ptum probatur. quod in eo instanti. in quo aia i-
cipiet introduci in aliquā partē. a. for. incipiet
esse. Arguendo sic. ille binarius incipiet esse.
et ille binarius erit for. ergo. ¶ Sed apparet
mihi multiplex deficere fundamentum eius.
¶ Primo. quod cum non datur ampliatio sin-
guli in ista for. incipit esse ly for. solum suppo-
nit per eo quod incipit esse. modo nihil incipit esse
for. in casu isto. ¶ Secundo sicut conceditur i
casu illo quod for. incipiet esse. ita concedendū vī-
detur quod tunc incipiet esse homo. quod tunc non erit ho-
mo. sed immediate post erit homo. quod ille bi-
narius immediate post erit homo. et ille bina-
rius erit for. ergo. ¶ Item non valet ille mo-
dus arguendi. ut prius dixi. ille binarius inci-
pit esse. et ille binarius est vel erit. for. ergo. sed
solum sequitur quod aliquod aggregatum quod
erit for. incipiet esse. ¶ Item illud videtur cō-
tradicare fundamento priori quo probatur
cor. predictum. scilicet si aliquis homo incipit
et esse prius incipiet esse et. ideo non sequitur
nullus erit primus homo productus ex da-
to semine. ergo et. patet enim ex predictis cō-
sequentia non valere. ¶ Considera post hoc
argumentum quod adducit ad probandum quod
non dabitur primus instans introductionis
anime intellective. et consequenter non dabi-
tur primus homo productus. admissio enim
quod a. sit minima caliditas cum qua non potest
stare forma dati seminis. consequenter ad ar-
gumentum dicitur quod hoc contingere potest
ut datur primum esse for. et primum est ani-
me eius in materia ut superius probatum ē
esse possibile. et hoc sine caliditate illius mate-
rie sit uniformis sive difformis. Et consequē-
ter quod si sit uniformis verum est ut plurimum

quod tunc agens ageret velocius in partes pro-
pinquas quam remotas. non tamen necessario. imo potest
eque velociter agere in omnem partem. ut su-
perius predictum est. ¶ Cū autem dicitur ulterius quod si pas-
sum sit difformie. tunc aut erit sic difformie. quod
aget eque velociter in partem proximam et re-
motā. et dicitur hoc non esse possibile. ¶ Dico quod
si erit difformie in caliditate et debeat in oēs
partes eius eque cito inducere aīaz intellectivā
dicitur etiam in oēs partes eius eque cito inducere a
caliditatē. et hoc non potest esse nisi velocius age-
ret in illas partes in quibus est minus de calidi-
tate. quod esse potest per in illis minus resistere sed
frigiditatē. et ibi minus est de multitudine for-
me resistētis. ¶ Et ulterius quod verum est si de-
beret agere eque velociter in partē proximā et
remotā dicitur remotā esse minoris resistentie. sed
ex hoc non sequitur quod ibi plus dicitur esse de fili sine d
caliditate. et prius minus dicitur frigiditate ut ipse in-
nuunt. Staret enim i remotā parte plus esse de frigi-
ditate gradualis. sed est minoris resistentie. Non
ergo sequitur illa conclusio quā pelndit. videlicet a ea-
litas prius erit ad extremum remotius illi
passi quam in partē proximā. nisi suppositis illis
quod ipse supponit. videlicet quod agens uniformiter
agat quo ad partes materie et in parte remotā
erit intensior caliditas. ¶ Alium est etiam
nullū erit primum instans. in quo erit a. caliditas
ad aliquē punctū intrinsecū passi. nisi suppo-
sitis illis quod dixi. et ulterius quod nulla pars passi
sit uniformis. ¶ Cū autem dicitur ulterius quod si su-
erit taliter difformie quod velocius agat i remo-
tū quam in proximū. Dico hoc esse possibile per
minore esse resistentiā in parte remotā. et prius
admittitur dari partē in quā velocissime agit
scilicet quo ad extremum eius. et hoc erit
propter minorem resistentiam. unde cumque
hoc pronuntiat. non tamen oportet ibi esse plus
de simili. scilicet caliditatem gradualiter intensiore
neque etiam plus esse de multitudine calidita-
tis. Ad istas enim alius causas. sit una quali-
tas minus resistens quam ratione minoris
multitudinis. Imaginor igitur agens tales ha-
bere proportionales ad omnia puncta. et taliter
ad ea difformiter agere quod in eodem instanti
erit omnibus eis introducta a caliditas. et hoc
erit remissioni existente caliditate in parte re-
motiori quam in parte proximiori post
quam continue velocius agat ad puncta re-

motuora q̄ ppingo: a. tunc. n. in cōli tpe intē
 fio: ē inducet in remotū q̄ in ppinguū. iō nō
 sequitur illud qd vltimate concludit. videlz
 nullū erit primū instās in quo forma sequēs
 erit introducta. ¶ Considera vterius circa ar
 gumenta q̄ adducit ptra se ⁊ solutiones eius
 verū. n. dicit. nō addendo casus primū ⁊ se/
 cundū. q: tunc aut agens nullā haberet pro
 positionē ad punctū immediatū. c. aut ad quēli
 bet punctū intrinsecū h̄et infinitū. sed nega/
 tio illorū casuū nō obstat qn possibile sit age/
 re in certā partē materie simul fm se. ⁊ qdli
 bet sui inducere. a. caliditatē ḡa exēpli. ⁊ cō/
 sequenter eq̄ cito p totū inducere formā. Ca
 sus autē q̄ ponit in replicatione ptra rōnē su/
 am est possibilis. ⁊ probat intētiū. R̄sio autē
 sua nihil est. cū dicit q̄ hoc nihil pbat. eo q̄
 adhuc citius pueniet actio ad partē pping/
 o: ē. q̄ uis. n. iā sit tñ adhuc stat tales h̄re pro
 positiones ad puncta intrinseca q̄ eque cito
 inducet. a. gradū caliditatis in oīa illa. ⁊ eq̄
 cito formā ad oīa illa introducet. ¶ Ad tertiū
 nō r̄idet. q: vey probat q̄ argumentū suū
 maxime pbat de passo vniformi siue vnifor/
 mis resistentie. sed de passo diffōrmi ptingit
 intentū. ¶ Ad quartū nō r̄idet. q: pbat vey
 est enim possibile taliter agens extrinsecū ve
 locius agere in ppinguū. ⁊ intrinsecū taliter
 agere velocius in remotum. q̄ illa duo simul
 eque cito inducent. a. gradū caliditatis p to/
 tū ⁊ p̄ter formā substantiālē. ¶ Cū autem
 in vltimo notabili dicit q̄ si agens agat velo/
 cius. aut eque velociter in remotū. tunc mi/
 nus est de qualitate in remoto. non appa/
 ret mihi necessarium. potest enim esse eque
 gradualiter. licet minoris resistentie in parte
 remota. Item posset esse equaliter de multi/
 tudine forme licet merito alterius circūstan
 tie min⁹ resisteret in pte remota. Ca. 3.

Ad pro rerum

s definitionibus ⁊ c. Considera pri/
 mo suppositiones eius. In pri/
 ma in libro meo loquitur solum
 de re inanimata. in alijs libris reperit tam de
 aīatis q̄ de ināiatis. Et si loqueret vniver/
 saliter nō esset vniver saliter verum. sicut de
 for. desinente esse posito q̄ ad eius esse suffi/
 ciat sola forma in materia. nisi forte velet seq

suā fantasiam q̄ nullus hō desinit esse. Ideo
 forte dicit in lra cuiuslibet sube desinentis: ēē
 ⁊ c. verū tñ diceret ipe q̄ ad esse for. regritur
 esse b̄tius forme in hac materia. ¶ Vltima
 eius suppositio nō tenet fm cōem opinionē
 v3 variata tota materia variat cōpositū cu
 ius est materia. idē. n. for. eadez aīa manente
 pōt cū diuersis totalibus materiis manere.
 ¶ Considera r̄sionē eius. Ad argūmen
 tū cōtra ipm cū arguit q̄ tunc q̄cquid sufficit
 corūpere p̄re alicuius cōpositi sufficeret corū/
 rūpere totū. licet r̄sio sua vera sit. tñ alia faci
 lis: r̄sio dari pōt ⁊ magis vt puto. pposito
 conueniens. v3 concedendo q̄ q̄cqd sufficit
 corūpere partē alicuius totius sufficit corū/
 pere illud totū cathegorematicē. nō tñ sinca/
 thetica vt sufficiat corūpere q̄libet eius par
 tē. Et p̄ter dē q̄ nō regritur maior potētia
 vel ppositio ad corūpendū totū cathegore/
 maticē q̄ partē l3 regritur maior ad corūm/
 pendū totum sinca the. ⁊ ex consequenti non
 maioris difficultatis est corūpere totū cathē/
 gorematicē q̄ partē. Sed forte sequitur ipe
 opinionem calculatoris de reactione. qui vult
 passum debilius agente nō sufficere alijs pa/
 ribus in aliqua parte agentis corūpere qua/
 litatem contrariā. ¶ Vlti in correlario se/
 quente appellat animā rem inanimatā. Di/
 cit enim quālibet formā substantiālē desinen
 tem esse rem inanimatā. ¶ Considera dum
 fecit exceptionem sue conclusionis ponendo
 relationes differre a suis fundamentis. non
 loquitur consequenter. debet enim probare
 q̄ veritatis illius. tu moueris. non datur vl/
 timū in sui desitione. sed potius primū q̄ nō
 vt est rei veritas. Ipe autē dicit q̄ eius veri/
 tatis nō dat primū sed vltimū q̄ nō. ⁊ hoc
 est vey. ⁊ hoc est quo ad eius inceptiōē q̄re
 non nō ad ppositum regit. Ca. 4.

Ad incidit

s aīalis ⁊ c. ¶ Circa suppositiones
 q̄s ibi ponit q̄ prima fronte ve/
 re apparent. videatur in solutio/
 ne argumentorū suorū an limitrāde sint ⁊ q̄li
 ter. ¶ Considera primū correlariū cuius infert
 q̄ qdlibet membrū alicuius aīalis est eiusdē
 speciei cū quolibet mēbro eiusdē. hoc enim
 nō foret verū tenēdo in aīali ore formas par

ticulares mēbroꝝ p̄ter aīaz. Tunc. n. p̄ter
 dicemus q̄ ossis eq̄ et carnis eiusdē nō ē for-
 ma vltimata eiusdē speciei. Alterius. n. spe-
 cieī est forma particularis carnis. et alterius
 forma ossis. et ite sunt vltimate forme. ¶ Et
 idē v̄ dicendū ad aliud qđ infer̄ vltērius d̄
 hoīe q̄uls. n. in q̄libet pte quātitatīa huius
 hoīs sit eadē aīa numero. in p̄ter illā in di-
 versis m̄t̄is dīversē sunt forme particula-
 res et ille sunt vltime. ¶ Per idē p̄ sequēs
 conelariū nō esse v̄ez q̄ quēlibet pars quā-
 titatīa alicuius aīalis et illud aīal sunt eiusdē
 speciei. hāc vltimata forma totius aīalis ē aīa
 sed vltimata forma partis nō est aīa sed for-
 ma particularis. ¶ Si tñ fieret instantia d̄ ag-
 gregato ex carne et nervo vel capite manu et
 similibus. D̄ q̄ caput nō est vere vnū per
 vnā formā sed aggregatū ex partibus dīver-
 sarū speciez q̄ tñ inuicē p̄tinuantur p̄ formā
 vnā totius. q̄ omnib⁹ illis partibus est cōis.
 ¶ Ad igitur oꝝ vltērius concedere vt ip̄e cō-
 cedit q̄ totū et sue partes sunt eiusdē speciei
 essentialis. ¶ Ad argumentū autē cū vl-
 terius infer̄ q̄ foret possibile aliquid transi-
 re de specie in spēm aliā ip̄o nō corrupto. cō-
 ceditur q̄ pars bouis pōt fieri bos q̄ tñ non
 est bos. tñ illa pars nullus erat determinate
 speciei. sed erat aggregatū quoddā ex pluri-
 bus dīversarū speciez inuicē p̄tinuatīs p̄ vnā
 formā vt p̄ d̄icebat. ¶ Et si arguit q̄ ca-
 put ḡra creplū ē vnū ens p̄tinuū p̄ vnā formā
 et p̄ oīs idīuiduū vnū et p̄ oīs sub vna sp̄e
 tñ cōtentū de p̄dicamēto s̄be. q̄re nō est ag-
 gregatū. ex idīuiduīs pluriū sp̄ez. ¶ D̄re-
 terea querendū esset q̄ species esset illa sub q̄
 est. R̄ndet negando p̄tiam primā. q̄uis. n.
 partes eius cōtinuent p̄ aīaz. sunt postea for-
 me particulares rōe q̄rū cū sint specie distin-
 cte nō est totū vnū idīuiduū. sed plura inni-
 cē cōtinuata et aggregata. ¶ Aliter posset q̄s
 dicere q̄ caput est vnū idīuiduū. sub deter-
 minata specie capitis. et illud idīuiduū ē ag-
 gregatū ex pluribus idīuiduīs dīversarū
 speciez q̄ adinuicē p̄tinuat p̄ vnā formā eis
 cōez l̄z nulli illorū vltimata. ¶ Cō aut vltēri-
 us infer̄ qđ quēlibet pars quātitatīa hoīs
 est hō. et quēlibet pars bouis est bos. p̄z ex
 p̄dictis illud nō esse p̄cedendū s̄m opposi-
 tā opinionē. et p̄ter negat q̄ quēlibet pars ho-

minis et hō sint eiusdē speciei. tenendo supe-
 rius dicta. Hoc autē dico sequendū cōez op̄i-
 nionē. et cū hoc tenendo in mēbris hoīs for-
 me distinctas formas particulares quib⁹ in-
 uicē distinguunt. ¶ Ad agis tñ alias credidit
 et alio nō apparente magis credo hūc ma-
 gistro. et p̄ter teneo partē aīalis esse eiusdē
 speciei cū toto isto aīali. ¶ Sequendo autem
 opinionē cōem. vt modo sustētaui. r̄ideo vl-
 terius ad aliā p̄firmationē cū arguit q̄ tunc
 pars hoīs esset idīuiduū alterius speciei ab
 hoīe. D̄ si loqueris de parte simplici ip̄a est
 alterius speciei ab hoīe vt caro nervus et c. et
 conceditur q̄ illius partis et totius eadē est
 forma sp̄e. sed vnus vltimata. alterius non.
 Aīa. n. tota est vltimata homini et nō vltima-
 ta carni. est totaliter hoīs totius et particula-
 ris carnis. forma vero carnis est vltimata
 carni. sed nō toti homini. et est adequata car-
 ni. sed nō toti homini. sed est forma totius ho-
 minis partialit̄. et hoc mō nō inconuenit di-
 uersa idīuidua specie hīc easdē formas sp̄e
 vltimata vni et alteri nō. vntadequata. et al-
 teri nō. Si vero loqueris de parte etheroge-
 nea vt capite et filib⁹ p̄z ex p̄dictis illā nō ē
 idīuiduū vnū sub vna determinata sp̄e solū ē
 p̄cedendū sed aggregatū et c. vt p̄sūdz est.
 ¶ Ad illud aut qđ vltimo inducit. v̄z dato
 opposito sequeretur duas species differen-
 tes. aut duo idīuidua illarū specierum diste-
 rentiū et nō cōmunicantiū esse equalis per-
 sectionis essentialis. Ad probat ip̄e cōclusi-
 onē. Sed pōt sic probari. pars bouis et bos
 aut pars hominis et homo sunt dīversarū
 specierū. et tñ eiusdē p̄fectionis cūz maxima
 vniūsq̄ perfectio sit aīa que in homine. et in
 parte ipsius est eadem numero. et in boue et
 parte ipsius est eiusdē speciei. ¶ Quare mi-
 bi apparet saluo meliori iudicio cōcedendā ē
 cōclusionē. Illas repugnat loquēdo de idī-
 uiduīs dīversarū specierum quorū vnū est p̄
 alterius. et quibus l̄z maxima eorū perfectio
 sit eadem forma numero vel specie. tamen
 vni illorū est vltimata alteri nō. vni est ade-
 quata alteri vero non. Considera vltērius cū
 infer̄ opinionē suā. vera. n. dicit s̄m illaz cū
 magis assentio vt prius dixi. licet p̄tem op-
 positū defendi posse vt hīc prius defendi.
 ¶ Considera quare ponit illaz particulā. qđ

dico ppter partes equi habentes formas par-
 tiales. et hoc dicit in ratione ad illud argumē-
 tum qd pes hominis esset risibilis et rationalis.
Considera ulterius ea que dicit de augeri
 et diminui. dum arguit contra se conceden-
 do conclusionem quam intendit. Ille con-
 clusiones videntur concedende supposito qd
 nihil vere augeatur. nisi illud quod recipit ali-
 quam partem de nouo per intus susceptionem
 alimenti. non est enim idem a principio usq;
 ad finem id quod recipit motum augmenti
 quare et c. Possunt tamen duo esse modi
 loquendi vel tres ei oppositi. Primus est
 tenendo qd ad identitatem compositi sufficiat
 identitas forme. et non requiratur identi-
 tas materie. consequenter diceretur qd saltem
 homo potest vere augeri. quia manet idem
 homo cum eadez anima a principio augmen-
 ti. vel diminutionis usq; ad finem. h; fiat ma-
 terie variatio. Possimus secundo sequi
 modum Ugonis. quem tenet in questione se
 parata de augmento videlicet. primo suppo-
 nendo sicut prius ad identitatem compositi suf-
 ficere identitatem forme. secundo qd eadez for-
 ma numero extensa potest aliquando esse ma-
 ior. et aliquando minor s; maiorem. aut mi-
 norem materie extensionem. et sic cum diuer-
 sis materiebus semper est eadem formagne-
 dum in homine. sed in omnibus alijs ani-
 matis. et consequenter neduz homo vere au-
 getur. sed oia animata postq; post aduentus
 noue partis eadem manet forma numero. et
 ppter manent eade partes formales. vt dici-
 tur primo de generatione. Dicit etiam qd in
 transmutatione nutrimenti fit materierum si-
 mul penetratio et utraq; simul eandem for-
 ma numero informat sine additione noue for-
 mae. Tertius modus loquendi potest esse iste
 supponendo qd vera augmentatio. h; presup-
 ponat additionem partis ad partem mediate alimen-
 to. non tamen requirit ad hoc vt aliqd vere augea-
 tur ipsum esse compositum ex parte preexisti et de
 nouo addita. sed sufficit ipsum extendi ad ma-
 iores dimensiones. concurrente cu hoc additi-
 one noue partis astate ad partem astatam. qd vel prius
 fuerit. vel nup; fiat. Et tunc ppter diceretur
 qd p; persistens si extendat ad maiores dimen-
 siones vere augeat. Sicut p; de nouo addita
 ad maiores dimensiones extensa vere augeat.

Idem etiam de toto est possibile. nam possibile est
 cu aial fiat p certu tps. ubi gra p hora i quo
 nulla fiat actualis transformatio nutrimenti et i sub-
 stantia alicui h; fiat pparatio et totu aial fin se
 quolibet sui pte extendi fin oes diamet; ad
 maiores dimensiones. et p pns vere augeri.
Et pot teneri fin hunc modu sicut ma-
 gistro ad variationem materie variari composi-
 tu. et fin hunc modu ita saluabit de habenti-
 bus aiaz extensaz sicut de hoie. sicut etia pe-
 nes fin modu de vtroq; saluabit de dimi-
 nutione. Eadem sententia ponenda vt fin oes hos
 modos. Penes primu p; qd de hoie salte; reueret.
 h; no de alijs vere diminui cu ma-
 neat p; tunc eade aia. Penes fin de vtroq;
 verificat. cu fin illu ita p; t; aiaz extensaz
 eandem numero cōdēfari ad p; dēfationē corpo-
 ris sicut cōtingit eā magis extēdi. Penes ter-
 tiu modu diceret qd possibile est aial p tps
 manere a quo nulla fiat resolutio. et a fortiori
 possibile est de parte. si enim a qualibet par-
 te cōtinue fieret resolutio subito totu fieret
 quantu. Quo supposito possibile est partē ita
 de nouo additā q; preexistentē vere diminui
 vt in tpe senectutis si fiat cōtractio alicui par-
 tis sine resolutione. Idem etia de toto posito p
 hora nihil resolui. et tū totu p; trahi. tunc eni;
 aial vere diminuit p; tractionē et c. et manz
 idē cōpositu cu eade forma et eade materia
 p hora. Et penes hunc tertiu modu tenet
 pot; fauendo magistro ad identitatē cōpositi i
 regri identitatē materie. Ad illud aut qd po-
 stea magister pcludit qd nihil pot; hie aia p-
 te q; h; manēs idē numero. illud pcedit fin
 eodem opinione. de forma. de materia. de q; t-
 tate. de q; litate. de cōposito vero h; ite forma
 extensaz etia pcederet h; eoz opinione. S; h;
 p; nō pcederet i opinione prius recitata.
 De habente aut forma inextensaz nō cōcede-
 ret fin eoz opinione. neq; fin. v. sed apud
 magistrū istū tenentē identitatē materie. regri
 illud pcederet. magister aut; prius facit men-
 tionē de inaiatis. de illis aut minor ē difficul-
 tas. Arist. aut et ceteri pcedit sola aiata vere
 augeri. eo qd augmentatio p; pna supponit
 aduentu nutrimenti. qd nō reperit in rebus in-
 aiatis. sed bñ p; t; fieri. Idem etia p; t; dimi-
 nui diminutione oppnita augmentationi. p-
 prie sumpte. h; possit condensari. Et alias

ego dixi qd rarefactio ⁊ cōdēsatio sunt verius
dicende motus q̄ augmētatio ⁊ dīminutio/
aiatorū de q̄bus loquitur. Aris. eo qd in rarefa/
ctōe ⁊ cōdēsatione manet. idē mobile a prin/
cipio ad finem. Cū autē vltērius magis arguit
cōtra q̄dam rāsonē q̄ est Arist. primo de
generatione qd planta manet eadē numero i
augmētatione vlt dīminutioe eo qd manet ps.
principalior. Dici potest qd augmentū pbat
qd nō manet in dīminutioe plāte eadē forma
nec eadē plāta nūero idēitate stricte sūpta tñ
idēitate large sūpta manet idē vñero. Et
vidē dīstictōes magis loco al. ⁊ ponit p̄t tāq̄
ali⁹ mod⁹ loquēdi ad dictā difficultatē. Cō
sidera vltēri⁹ cū magis cōcedit ar. q̄ cū qd ac/
cipiēdo nutritionē vt cōiter accipit. p cōuer/
sione nutrīmēti ⁊c. nō est possibile aliqd nu/
triri. Oppositū enīz bulius teneret sūm alios
Cōsūmo penes cōem opiniōnē saltē cōce/
deret de hōie. manēte enīz eadem aīa intelle/
ctiua numero succedētibz p̄sibus mālībus
manet idē expositū. ⁊ sic p̄ps idē for. ve/
re nutrit. De aliis autē aīatis ab hōie vñ con/
cedēdum qd magister pbat nisi reducāmur
ad opiniōnē Arist. Cōpenes autē modū
sūm. s. Vgo. diceret de oībz aīatis ipsa ve/
re nutriri ⁊ qd planta vel asinus est idē nu/
mero a principio nutritionis vsq̄ ad finē cūz
maneat eadē forma infor. mās p̄iorē ⁊ sequē/
tem lz sub alia ⁊ alia extensione. Cōpenes
tertū modū adherentē p pte magistro ⁊ te/
nentē qd ad idēitatē cōpositi regraf idēitatis
māe cōcederet qd magis cōcedit. Cōpenes
autē Arist. p̄z nō cōcedēdū qd magister
cōcedit. qd in fine nutritionis aīati manet idēz
numero large lz nō stricte. hec diceret sufficē
ad mētē Arist. Quo autē ad illd qd dicit qd
nihil pōt hēre aliā p̄tē q̄ hēat iā p̄us dictū est
Cōsidera vltēri⁹ quo ad illū modū arguē/
di quē fac. qd si nutritio est pueris ⁊c. tūc aīa
tñ ex sola mā p̄ma nutrit. qd sola mā p̄ia
puerit ⁊c. Itā nō sūm illos modos loquēdi
vz. sed sūm veritatem sequit. dicimus. n. cibū
cōuerit in chylū. ⁊ chylū in sanguinē. ⁊ sic de
aliis lz sola mā remaneat ⁊ noua generet for/
ma. Cōuerit nāq̄ subāl. de quo intēdimus
nō dicē verū motū. ita vt oporteat idē ppositū
manere vsq̄ in finē. sed dicit corruptionē cō/
positi cū inductione noue forme in eius mate

ria. sicut etiam concedimus aere in aqua cō/
uerit ⁊ econtra. Cōsidera vltērius modū
illum quem ponit. qd si nutritio est aliqd
ipsa est assimilatio p̄tis materialis nutrīmē/
ti cū inductione forme subāl. eiusdēz speciei
⁊c. loquitur cōditionaliter qd nō cōcedit mo/
tum esse de presenti. sed de futuro vel preteri/
to tñ. Cōsidera tñ. nam sūm illum modū
querā ab eo quid est illud qd vere nutritur.
Itā pōt sūm eū dici neq̄ concedi de animali
neq̄ de parte eius preexistente mālī nec for/
mali nec forma nec materia eius. Itē ita igitur
vt illud concedatur de nutrīmēto vlt de
materia ipsius sicut ipse videtur velle conce/
dere. sed hoc est derisorium nutrīmētūz nu/
triri. aut materiam eius primam. nec hoc ver/
bis nec intentioni Arist. est consonum. quare
melius est vñ modo loquēdi comminā ⁊
trāsire vt prius dicebatur. Cōsidera vltē/
rius cum dicit negando qd continue sit resolu/
tio ab animali. ⁊ per hoc se restringit ad pri/
mam instans animalis. tunc enim non resolu/
uitur. quia tunc daretur primum esse resolu/
tionis. ⁊ hoc credo esse fundamentum eius.
sed iudicio meo non oportebat se sic restrin/
gere. quia certe verisimile est per aliquod tē/
pus. licz paruum manere posse aliquod ani/
mal sine resolutione alicuius partis. licet calor
naturalis per idē tempus continue calefa/
ceret ⁊ subiret. Admissō autem gratia ar/
gumentū qd ab aliqua parte animati continue
fiet resolutio. tunc recurratur ad vias prius
recitatas vel ad vñam magistrī sicut respon/
denti placuerit. Cōdudum autēz scīstī qua/
liter sequitur qd si a qualibet parte animalis
fieret vel inciperet fieri resolutio. tūc nulla ps
remaneret ⁊c. quia si dicas qd aliqua pars re/
maneat que sit ⁊ sequitur qd quelibet pars
eius que prius fuit est. aliter non remaneret
⁊ per consequens non est ab ea resoluta ali/
qua para. Cōsidera tamen illos modos
arguēdi quos dicit valere. inter quos vlti/
mus videtur non valere. Videllect cuiuslibet
p̄tis incipit aliqua ps augeri. ergo totū incipit
esse infinitum. hec enim p̄ia vñ valde dubia
ymagino: enim totaliter aliqd augeri p ad/
ditionem vt aliquod totum toti addat ⁊ me/
dietas medietati ⁊ q̄ta pars quarte parti ⁊
sic in infinitum siue hoc fiat cum penetratio

ne partū. vt iudicio meo oꝝ ymāgnari. siue
sine penetratione ꝛc. qꝛe cōsidera q̄liter ve-
rīficare intendit dictū sūū. ¶ Cōsidera ver-
ba sequētia q̄ declarant qd̄ prius dixisti qd̄ p
tꝑs pōt manere idē aīal. lꝫ calor ꝑtinue agat
subtillādo ꝛc. qꝛe vt ipe dicit. idē aīal nume-
ro pōt p tꝑs alterari. aut localiter moueri.
Et vltērius dicit id qd̄ alias dixisti qd̄ nullus
est verus motus in predicamēto quantitatis
nisi rarefactio ꝛc. p̄dēfatio. ¶ Vnde postea qd̄
dicit ad aris. ꝛ verba eius increpatua. tu scis
quid dici oꝝ tenendo oppositū. La. 5.

Abūm igitur

Incidit vꝛꝫ manēte eadē forma ī
composito ꝛc. ¶ Si volumus
defensare opīnionē cōꝝ rīden-
dū est ad argumenta magistri lꝫ difficile sit.
alias dixi qd̄ loquendo siue capiendo termi-
nos inere substantialiter verior: apparet mi-
bi opīnio magistri. ¶ Ad pꝛimū igitur nega-
tur ꝑꝛia qd̄ pes for. esset caput eius. ꝛ sic d̄ ei
qualz parte. cuius rō est. qd̄ ille terminus pes
nō solū dicit banc aīaz intellectiua cū hac ma-
teria. sed etiā particulares formas carnis ner-
ui ossis ꝛc. cōponentiū tꝑs. est etiā terminus
cōnotatiuus significans talē p̄salmationē vi-
delicet figurā ꝛc. ꝛ talē numeꝝ partū taliz
vel taliz. Caput autē dicit aliā figuratiōē ꝛ re-
liq̄. Et lꝫ nō esset cōnotatiuus alicuius acci-
dētis tñ cōnotat aut substantialiter significat
predictas formas substantiales particulares
que alie sunt ꝛ alie numero in pede ꝛ capite
ꝛ alijs partibus. ꝛ sic vna pars non erit alia
vt ipe inducit. ¶ Cōtra tñ illā rōnē posset in-
stari. ¶ Pꝛimo qd̄ signo solū aggregatū ex
materia totius pedis for. ꝛ aīa eius pꝛeter-
missis alijs formis particularibus. ꝛ tunc pꝛ
qd̄ hec substantialiter est for. cū in eo nō sit ni-
si forma for. ꝛ materia. ꝛ nō ē ibi alia forma
substantialis. ꝛ sic de qualibet alia arguitur
quare quelibet pars for. esset for. ꝛ quelibet
esset quelibet. ¶ Itē quero in q̄ spece sit pes
substantialiter acceptus siue hec pars substā-
tialiter accepta. ꝛ non vī esse in aliq̄. non. n.
in specie humana. qd̄ tunc esset hō. nec in spē
nerui. qd̄ tunc esset neruus. ꝛ p̄ idē nec in spe-
cie carnis aut ossis. ꝛ sic aliq̄ sba vere vna ꝛ
cōtinua nō repon. res in aliqua siue specie

lissima. ¶ Forte d̄ qd̄ pes nō est sba vere vna
sed aggregatū ex pluribus. Cōtra. qd̄ partes
eius vere ꝑtinuant. ergo est vna sba ꝑtinua.
¶ Ad hoc est difficile rīdere iudicio meo. tñ
vt mihi apparet p̄ nunc. Ad pꝛimū d̄ qd̄ ag-
gregatū ex materia totius pedis for. ꝛ aīa in-
tellectua eius nō est for. nec hō ad hoc. qd̄
esset hō regreteretur aīaz intellectiua eē vltima
tā formā illius aggregati. sed hoc nō est ve-
rū. aīa. n. intellectua est vltimata forma soli
totius cōpositi. Illiꝫ vero aggregati ples sūt
vltimate forme suaz partū. vt vna ē vltima
tā nerui. alia ossis. sed nulla ē vltimata totiꝫ.
¶ Sꝫ ꝑtra demōstrato illo aggregato vt pꝛi-
us. hoc est sba aīata sensitua. ergo est aīal p
diffōnē aīalis. ꝛ nullū nisi hō. ergo est hō. ꝛ
nullus nisi for. ergo est for. D̄ negando pꝛi-
mā ꝑꝛia. sed d̄ argui sic. hoc est sba aīata
sensitua p̄ aīaz exstē vltimatiū eius actū. er-
go ꝛc. sed aīis est falsū. vt dictū est. ¶ Et si
d̄ qd̄ tūc ly aīal cēt terminus cōnotatiuus ꝛ
accīdētis. qd̄ tūc diffiniret p̄ extrinseca. nega-
tur ꝑꝛia. cū. n. d̄ p̄ aīaz exstē actū eius vlti-
mū. oēs illi termini aut sunt de predicamēto
sbe. sicut ly aīal. aut trāscendētes essentielles
sicut ly actus. ¶ Cōtra itēꝫ instat. si nulla cēt
in for. forma substantialis pꝛet aīam istud ag-
gregatū foret hō. ꝛ ꝑster for. sed nūc nō in-
nus est hō qd̄ tūc. ergo. ¶ Pꝛobabilr d̄ ne-
gādo mīorē. eo qd̄ tūc illa mā nō h̄et formā
vltimā vltimas formas vltimatas q̄s nūc hꝫ
¶ Alij vero dicerēt negādo maiore cū illud
aggregatū nō sit p̄ se seorsū exstē. ¶ Sꝫ hec
rīfio tūc incidit ī illud incōueniēs. qd̄ terminꝫ
inere subalis aliqd̄ extrinsecū ꝑnotatet. ꝛ per
idē ēt ps aq̄ quātitatiua nō ēt aq̄ nec ps ae-
ris ēt aer. ꝛ sic d̄ singulis. ¶ Ad sebz d̄ pe-
dē nō ēē ī aliq̄ determinata spē sube p̄ se. qd̄ si
est vere ꝛ simplr ꝑtinuū. lꝫ. n. sit quoddā cō-
tinuū ꝑtinuitate materie ꝛ ꝑtinuitate forme nō
vltimate. nō tñ continuitate forme vltimate.
forma. n. sbalis nerui nō ꝑtinuat forme car-
nis aut ossis nec ecōtra. ꝛ ꝑster dicere illud
aggregatū eē in p̄dicamēto sube p̄ reductio-
nē aut p̄ accīdētis rōnē pūū suaz. ¶ Cōtra. si-
gno aggregatū ex mā nerui for. ꝛ aīa eiꝫ in-
tellectua. tūc illud est vere cōtinuū. ꝛ ē sba
ergo ī aliq̄ spece. ꝛ nō vī nisi in spē humana
ꝛ sic adhuc stat difficultas argumenti. ¶ Ad

hoc phabiter rñdetur qd lz illud sit vere pri-
 mu nō tñ p aliqd qd sit vltima forma eius.
 Est. n. vere prius p formā nerui simul cu
 aia intellectua. sed aia intellectua nō est eius
 vltimata formā nec forma nerui est forma il-
 lius aggregati. ¶ Et si arguat vt prius q ter-
 minus mere fbalis eēt cōnotatiuus. rñdeat
 vt prius. ¶ Ad fm eius principale apparet
 mihi difficillimū satisfacere. et illud inter ce-
 tera mihi magis pñadet eius opinionē esse
 veriorē. neqz video modū aliquē bñ securū
 rñdendū ad ips. lz Albertus pñs et qdā ali
 dicerēt q ex impossibili seqz qdā. cū igit sit i-
 possibile eadē aiaz numero fil' eē in diuersis
 materieb' totāb'. lz de' hoc facere possit.
 nō icōuenit ex hoc seqz for. eē platonē. et tñ
 for. differre a platone. ¶ Hec tñ rñsio mul-
 tis appet ignara. lz. n. hoc eēt nātr ipossibile
 nō tñ apud deū ē ipossibile. imo neqz hoc na-
 turalr repugnat aut iplicat ptradictionē. Sz
 ex impossibili nātr et possibili supnātr neqz im-
 plicat ptradictionē nō dz seqz ipossibile impli-
 cas ptradictionē puta for. esse platonē. et for.
 simul currere et sedere. et currere et nō cur-
 rere. et sic de alijs. sed hec sequent data posi-
 tiōe. et illo casu admisso. qd rñsio nulla. ¶ Pre-
 terea illud nō foret ipossibile. imo nātr possi-
 bile. vt statim hic infra dicet ¶ Ad hñ tñ oc-
 currit hic modus rñdendū q illo casu admis-
 so. neqz aggregatū ex prima mā et illa aia est
 for. neqz aggregatū ex secunda. cū illa aia est
 for. sed aggregatū ex ambab' materieb' cū
 eadē aia ē for. sicut a fili qñ dz alqz hō dz no-
 uo. pducti pñs cor pducit et pñr alia mēbra
 pñr nēpalla. añ. qz alia sint. pducta vel aiata. dz
 mēte Aut. xxi. tertij ca. de generatione embri-
 onis. Cū igitur cor fuerit aiatū et cerebz. alia
 vō mēbra nō. tñc cor et cerebz cū sint in lo-
 eis inuicē distātib' nō inuicē pñnuant neqz
 ptes intermedie pñnuant cū eis. cū nō dum
 sint aiata. et pñter dicendū erit neqz cor esse
 for. nec cerebz sed aggregatū ex his. ¶ Et
 hoc naturali pz rñe Alberti parū fore min'
 rōnabile. ¶ Sz ptra rñsionē arguitur si hec
 aia intellectua sit prius adēqz te in. a. mā pe-
 dali. tñc hoc ē for. demonstrato composito ex
 viroqz. sed vbi postea infundit deus eandem
 aiaz in. b. māz bipedalē. tñc hoc nō minus ē
 for. qz prius postqz in hoc cōposito nō est sa-

eta variatio. ergo rñsio nulla. Diceret pñter
 negā lo minore eo q hec aia erat prius for-
 ma adēqz huius materie. nūc aut nō. ¶ Sz
 hec rñsio vñ incidere in illā rñsionē dz p se exi-
 stere. qz. s. regnat cōpositū subale p se existe-
 re si dz esse in predicamēto sube. ¶ Itē con-
 tra instat. qz demonstrato illo aggregato hoc
 est suba aiata sensitua p se scōsuz existens p
 aiaz tanqz formā illius cōpositi vltimatā. er-
 go est aia. et pñter est hō. et pñter nō ali' q
 for. quare rñsio nulla ad hanc replicationem
 cōtra rñsionē. ¶ Ad aliud cum arguit q ille
 terminus for. foret accidentalis negatur pñs
 lz hoc nullū sit suppossibile. posset enī ad bñ
 placitū ipōni de nouo taliter vt esset cōnota-
 tiuus. ¶ Defendēdo aut q sit mere subalis
 rñdet negando illā pñs. iste terminus for.
 successiue predicat affirmatiue et negatiue dz
 termino singulari supponēte p for. sine cor-
 ruptione suā. ergo qz. q. n. hec aliqñ sit ve-
 ra demonstrata pte for. et aliqñ falsa. for. ma-
 nēte nō accidit. qz ly for. sit connotatiuus. sed
 hoc est. qz ly hoc cōnotat certā māz cū certa
 forma. sed ly for. sine materie cōnotationē si-
 gnificat for. Si enī ly hoc ita sumeret me-
 re subalr et sine cōnotationē sicut ly for. semp
 for. manente hec foret vera hoc est for. ¶ Ad
 illā negat illā cōclusio q hec contradictoria
 hoc est for. hoc nō ē for. p totā illā hōā erit
 vera. vbi vtrobiqz demonstrat ps for. que ali
 qñ erit for. vt magister supponit. et pñter per
 totā hanc hōam affirmatiua erit falsa. ¶ Ad
 argumentū in oppositū negat q illa hoc est
 for. pñter cū illa hoc est for. demonstrato
 for. p totā illā hōā. neqz etiam nūc cōuertit
 tñ et pñter qñ in fine hōre ablata vna parte
 solū remanebit hec pars. vez erit q hoc est
 for. demonstrato aggregato qd prius erat ps
 for. Sed negat q ille tunc conuertetur. hoc
 est for. et hoc est for. in quarum vna demon-
 stratur predictum aggregatum. et in alia for.
 mere substantialiter. ¶ Et si arguatur q sic
 quia suba cōuertunt et ē. sūt paria ergo. ¶ Ne-
 gatur maior. ¶ Contra. quia significant om-
 nino idem. et eodem modo. ¶ Negatur mi-
 nor. primum enim hoc significat for. conno-
 tando materias certā. fm autē mere subalr
 spz significat nullā talē mā cōnotādo. Aut
 dz q nō significat omnino idem. qz ly hoc si

significat certā materiā. et nō ly hoc mediate
 tñ et p idē nō demonstrant oio idē. ¶ Ad aliā
 rōnē negat illa pclusio for. erit pedale i. a. in
 stāti. et tñ erit maior q̄ pedalis in a. instāti.
 ¶ Ad argumētū admissō casu q̄ for. sit bipe
 dalis. et diminuat p ablationē partis donec
 erit pedalis. ita tñ q̄ in a. instāti erit maior
 q̄ pedalis. n. gat tūc illa for. i. a. instāti erit pe
 dale. et si illa for. in a. instāti erit hoc peda
 le. et pñr negat illa pñā aliqd qd erit pedale
 in a. instāti erit for. ergo et. Itēq; hoc argui
 tur a puerente ad snā puerfz puerfioe sim
 plici. ¶ Et posset vno in 5 dici sicut illa rñsio
 ibi posita q̄ sua puerfz est illa. aliqd qd erit
 pedale in a. instāti erit for. in a. instāti. ¶ Ad
 rōnē pñmā i oppositū cū at q̄ illa nō posset
 pueri in verā sicut nec illa. albū erit nigrū i a
 instāti. Negat pñā. dico. n. q̄ vtraq; i verā
 cōuerfō pōt. Si. n. ita foret q̄ in a. instāti for.
 eēt talit̄ diminutus vt remaneret solū hoc pe
 dale. tūc cōuerfā et cōuerfēs eēt vere. Illa
 vō albū erit nigrū in a. instāti sufficiēter con
 uertit p istā. qd erit nigrū in a. instāti aliqd
 do erit a. bñ vel ē albū. et nō o3 dicere erit al
 bū in a. instāti. Cui⁹ rō diuersitatis ē. q̄ ly al
 bū ē termin⁹ cōnotatiuus et accīdētis. ly for.
 aut nō. ¶ Ad aliā rōnē cū arguit q̄ adhuc il
 la est vā. aliqd qd erit pedale in a. instāti erit
 for. in a. instāti. q̄ for. erit for. in a. instāti. et
 for. aliqñ erit aliqd qd erit pedale in a. instā
 ti. ergo et. Consequent̄ dici posset negando
 pñā. s3 d3 assumi illa minor. et for. in a. instā
 ti erit aliqd qd erit pedale in a. instāti. et hec
 ē falsa vt p3. Itēq; tñ q̄ s3 l3 ē tñ. in sopbi
 mate pñō. nō incōueniret illas sit esse vās i
 casu pñcō for. erit pedale in a. instāti. et for.
 in a. instāti erit maior q̄ pedalis. qm̄ ista di
 ctiō in a. instāti nō determinat vñ exp̄ssum
 sū cū. sed aliud iplicitū in pñōe pñmā. vt
 sit sensus q̄ for. aliqñ erit aliqd qd erit peda
 le in a. instāti. et p3 illā fore vām. negaret tñ il
 lā copulatiuā for. in a. instāti erit pedale. et in
 a. instāti erit maior q̄ pedalis. ¶ Alr ad pñ
 cipale dici pōt negādo vt pñ illā eē cōuertē
 te suā. Et si querat q̄ est ista sua cōuertens.
 Dici pōt pñmo q̄ nō quelz pñcū. is vel in
 definita pōt simplr cōuerfō in pñōe. s. con
 uertibilē cū ea. et maxie si fuerit cū tñm̄ ac

cidentilib⁹ et cū tali determinatiōe q̄lis ē illa
 Dici pōt fo q̄ in puerfēte subm d3 eē ita me
 re subaliter sūptuz sicut ly for. et si tale subm
 sumeret eēt cōuertēs falsa vbi. s. ly aliqd so
 lū supponeret et vificari deberet p re subalt
 formalit̄ accepta nullā cōnotādo māz. ¶ Alr
 pōt tertio dici ad pñcipale q̄ illa ē sua cōuer
 tens quā magis dicit. v3. aliqd qd erit pedale
 in a. instāti erit for. et illa ē vā. s3 nō legē ex il
 lo cōuerfā eē vām. Itēq; sp o3 si vna cōuertē
 tū cōuerfione simplici sit vā q̄ altera sit vā.
 et possunt in talib⁹ tñm̄ cōnotatiuis vt pñ
 us. ¶ Cōueniētior rñsio ē q̄ ly in a. instāti de
 terminat vñ exp̄ssū et nō ly pedale. cū nō
 sit vñ. neq; vñ iplicitū. q̄ nulla rō cogit
 subintelligi. Et pñr idē est dicere for. erit hoc
 pedale in a. instāti. et for. in a. instāti erit hoc
 pedale. et cōuertēs est hñmōi. qd in a. instāti
 erit pedale in a. instāti erit for. et hec ē falsa. et
 nō seq̄ for. in a. instāti erit for. et for. erit hoc
 pedale. ergo et. cā supradcā. ¶ Ad aliā rōnē
 negat illa pñā. a. ē pedale et immediate post
 hoc erit bipedale et tñ a nūq; augebit. s3 po
 ti⁹ diminuet. Et in casu suo q̄ a. ps pedal a
 liqñ erit for. qñ illa ps erit ablata. negat q̄ a
 immediate post hoc erit bipedalis. et negat illa
 pñā for. immediate post hoc erit bipedalis. et
 for. erit a. ergo et. ppter eā sup̄i⁹ dcāz.
 cū ly a. sit cōnotatiu⁹ certe materie. nō autēz
 ly for. sed solū seq̄ q̄ aliqd qd aliqñ erit
 a. immediate post hoc erit bipedale. ¶ Ad ali
 ud cū vlt̄. us infertur q̄ a. incipit esse for. et
 p idē per totā hanc horam erit ita q̄ a in
 cipit eē for. negatur cōclusio. et cōsequēter ne
 gatur q̄ a. immediate post hoc erit for. Et si
 arguatur sic for. immediate post hoc erit for. et
 for. aliqdādo erit a. ergo et. negatur pñā p
 pter eā sepe dcām. et ideo nō oportet cōce
 dere q̄ per totam illam horam erit ita et.
 ¶ Ad aliam cōclusionem q̄ for. p totā istā
 horam erit albus. et tamē p totam istā horāz
 erit sūme niger. D3 negando cōclusionem.
 ¶ Modus autē vificandi istam cōclusionem
 eēt iste q̄ for. sit alb⁹ apredñio. et sic remane
 bit p totā istā horā. et a. ps eius sit summe ni
 gra. et post illā horā for. talit̄ diminuet q̄ nō
 remanebit nisi a. s3 i illo casu pcedit q̄ for.
 p totam illā horam erit alb⁹. et negat illa for.

v3. Nulla p̄t differre a for. ⁊ hoc in certo ca-
su ubi p̄ductū esset solū cor. for. ⁊ relique par-
tes nōdum essent aiate. tūc. n. q̄cūq; parte
data q̄titatīna for. illa pōt esse for. q; pōt; cor.
illud ⁊ eius ptes successiue resolui. aliis p̄tib;
nō p̄ductis taliter vt q̄cūq; pte data illa pos-
set p se seorsum remanere arguendo sic. Si
aliqua nō possit esse for. sit. a. Cōtra. Ipono
q; successiue resoluat eo: donec remanebit a.
pars p se aliis resolutis ⁊ patet q; a. erit for.
⁊ p̄r pōt esse for. In illo igitur casu v̄r cōce-
dendā esse p̄lōnem de virtute sermonis. cū
ly for. a pte post supponit p omni eo qd pōt
esse for. v̄tute huius verbi potest. ⁊ suppo-
nit distributiue mobiliter virtute d̄ly differ-
re. Alius tñ subtilis loicus posset oppositū
dicere. ⁊ p̄r in quocūq; casu negare p̄lōnē
imō quolibet ps for. pōt differre a for. Et
si arguat vt prius q; si. a. pōt differre a for.
ergo pōt differre ab eo qd pōt esse for. ⁊
p̄r a seipsa. negat p̄na. eo q; p̄rartū est ordi-
ni debito ⁊ nature terminor. vt termin⁹ sin-
gularis resoluitur in cōez. ⁊ terminus nō di-
stribuibilis resoluit i nō distribuibile. ly for.
aut est terminus singularis ⁊ nō discret⁹ ⁊
nō distribuibilis. s; ly qd pōt esse for. est ter-
minus cōis ⁊ distribuibil. Et nō hūc mo-
dū loquendi in logica. q; ad alia multa p̄fice-
re pōt ⁊ puto ipsum meliorē opposito modo
Ad penultimā p̄lōnem r̄ndet negando il-
lam. for. q; fuit for. iam nō est for. vt argumē-
ta p̄bant in oppositum ēt concedetur q; hoc
aggregatum ex. a. b. c. p̄tib; fuit for. qd iaz
nō est for. ⁊ cōceditur q; illud nō fuit nisi aīal
lz oppositum sit pōtē puta si aliqñ totū illud
aggregatū fuisset ps for. Et vltērius negat il-
la p̄na cū infert q; aliqñ aīal fuit for. qd iam
nō est for. Et rō est. q; ly aīal ē terminus nie-
re subālis. n̄sibil cōnotans accidentale. neq; ali-
quā mām aut p̄tein eius. sed ly aliqd verifi-
cat i pōt in p̄posito p aliquo aggregato con-
notante certā mām. ⁊ ptes eius. Qd sicut pri-
us dicebat de mō arguēdi resolutio: q; in
talibus terminis nō v3. sic in p̄posito dicen-
dū est. Ad vltimā p̄lōnez r̄ndet negādo
eā. s. for. p totam illā horā augebit ⁊ p eandē
d̄minuet. ⁊ in casu suo negat p̄ma ps. ⁊ cō-
cedit scdā. Ad rōnem in oppositū negat
illa p̄na quā ipse tacite innuit. a. per totā istaz

horā augebit ⁊ aliqñ erit for. ergo ⁊c. ⁊ hoc
rōe vel rōnibus superius dictis. Et p̄ idēz
patet ad illud qd postea arguit. videlz. a. ps.
erit maior q̄ est ⁊ nō erit maior q̄ est p̄ma
est cōcedēda. scdā neganda. Ad rōnem in
oppositū. for. nō erit maior q̄ est. ⁊ for. erit
a. ergo ⁊c. negatur p̄fita ratione p̄ma supe-
rius dicta. Etia alia est cā. q; ly maior d̄iner-
sam habet adiacētiam in antecedēte ⁊ in cō-
sequente. cū in consequēte adiaceat ad ly. a.
pars. in antecedente ad ly for. Ex illo enī an-
tecedēte. lz cōcludere q; a. pars nō erit for-
ma maior q̄ nūc sit. Et sic p3 solutas esse oēs rō-
nes magistri cōtra op̄inōnem communem.
Deo gr̄tias qui m̄sibi lumen intellectus do-
navit.

Oppositum tamen arguit. Uti
def̄necōuenientia q̄
contra se adducit. Sed modo deducit. Ipono
q; for. nō manebit for. p tempus ⁊ pla-
⁊c. hoc deducitur supposito q; a for. cōtinua
fiat resolutio. tunc enim nō manebit per tem-
pus eadem aīa cūz oīo materia eadem. ⁊ p
p̄r neq; idēz for. aut si dicas manere for.
tunc ly for. esset terminus cōis ⁊ nō discre-
tus q; successiue de pluribus. verificabit af-
firmatiue. ⁊ sic dicitur de aliis terminis q; di-
creti ponuntur. Secūdo adducit q; fieret
error: in distributionibus bonor ⁊ malorū
eo q; lz for. hodie fecisset aliquod opus meri-
torū aut maleficiū ⁊ cras premiaret aut
puniretur nō esset idēz for. q; illud fecit aut cō-
misit ⁊ qui premiabitur aut puniet. ⁊ hoc. p
pter cōtinuā resolutionē in eo factam. Terc-
tio adducit q; plures sunt dī. q; dato xpo q
dicit aggregatum ex dīuinitate anima intel-
ctiua ⁊ materia eius. tunc aggregatū ex me-
diate materia anima eius intellectiua ⁊ dīu-
nitate esset alius deus q̄ totus christus pro-
pter materie alietatem. Et sic dicam de aliis
partibus materie imino sequeretur q; infini-
ti essent dī hoc modo imaginationis quorū
alter ab altero differt. propter materie alietate-
tem. Quarto adducit q; deus possit incipe-
re esse ⁊ desinere esse. q; vbi a christo resol-
uatur. a. pars materie. tunc aggregatum ex
a. materia ⁊ dīuinitate ⁊ anima intellectiua
desinet esse ⁊ per p̄sequens talis deus defini-
esse. Et per idē aliquis deus incipiet esse. pro

pter acquisitionem noue materie in christo p
viam immutationis. sicut etiam in forte nou⁹
homo incipit esse per acquisitionem noue ma
terie per viam nutrimenti. ¶ Considera ulter⁹
ratiocinam suam ad dubium. ¶ Positio sua
verior mihi apparet loquendo de identitate nu
merali stricte sumpta. tñ hic sigillatim conside
ra que dicit. ¶ Primo suppositiones sue ve
re sunt fin eum. ¶ Ulterius insert qd nihil
pōt habere aliam prem qd iam hz. de hoc su
perius est satis dictū. ¶ Secundo insert. qd nī
hil pōt augeri. de hoc etiam superius ē satis
dictum. ¶ Qd autem dicit esse de intentione
Arist. considera et vult iste magister Arist.
tertio de anima sentire illud quod commen
tato: Aver. ei imponit de unico intellectu in
omnibus hominibus cuius tamen opposi
tum sensisti in tertio de anima. ¶ Imponit et
sibi qd credit oē habens principium habere
finem et contra. cuius tamen oppositum te
nemus de aīa intellectiva de angelis et c. Et
alii expositores. ut brūs Thomas opp⁹ mo
do ut exposuit octavo physicoz. et tertio de
celo. ¶ Considera ulterius rationes ad argu
menta que adducit contra se. ¶ Responsio
enim ad primum est valde conueniens. ¶ Si
multis ad secundam de distributione premio
rum et pena. un. ¶ Ad tertium vero. et ad
quartum qd plures essent dī et c. non distincte
et ordinate responderet. sed dat aliqualem ma
teriam respondendi. ¶ Diceretur ergo ad p
rimam apparere meo. negando quod plures
sunt dī. et consequenter qd totus christus est
vnius deus et aggregatum ex immediate ma
terie cum eadem anima intellectiva et divini
tate est idem deus numero. et sic de aliis eo
qd hz varietas materie variet identitate nume
ralē. quo ad naturā creatā humanā. nō tamē
quo ad naturā divinā que ē eternali⁹ penitus
imālis. et pñr negat. ut ipse negare vñ qd de
us incipiat vel desinat eē. vñ fm hāc opinionē
precederet qd in xpō sunt plures hoīes partia
les cōpositi ex aīa eius intellectiva et pte mātē
nō tñ plures dī. ut prius dictū. ¶ Similiter
precederet qd facta resolutioe mātē in xpō qd ali
quis hō desinit eē. et sñr aliquis hō incipit eē
per novā acquisitionē mātē per viā nutrimenti.
et ille numerus trinarus desinit eē per desin
tione materie que ē eius multas. et xpūs ut hō

desinit eē. ex hoc tñ nō sequit⁹ qd aliquis deus
incipiat vel desinat eē. qd semp idē est deus cu
quacūqz mātē vel pte materie xpī. Un sicut de
us admixtus fuit materie xpī. siue divinitas
pūmcta spūit sue materie. ita potuit cōiūgi cū q
cūqz mātē alī⁹ hoīs. et tūc pcessū fuissz qd hoc
ē de⁹ demonstrato xpō. et hoc ē de⁹ alio de
monstrato. et tñ sēp idē fuisset deus. Cap. 6.

Ed adhuc ^{onē dubi}
^{um et c.}

¶ Considera prio. in hoc dubiuz
supponē primā. qd oīs qualitas
est gradualis. Videt enī prima
frōte modus suus pbādī extraneus. qd quel
bet ē apt⁹ reddere subiectū suū eriminatū fi
nite intēū. et nulla ē infinite remissio eo qd nul
la remissio ē infinita. qd nulla remissio sit infinita
p3. qd oppositū ipicat contradictionē. si. n. ali
qua qualitas ē infinita remissio. aut infinite re
missio sequit⁹ qd est aliquāte remissio. et p pñs
aliquāte intēnsa. et p pñs nō infinite remissio.
¶ Considera tñ si reperiri possit aliqua quali
tas que nō sit gradualis. aut intēnsibilis et re
missibilis. sicut forte de qualitatibus intelligē
tiarū alig crederēt. ¶ Considera postea scđam
supponēz qd nulla actio nālis pōt eē instantā
nea. huius enī oppositū tenuisti. fo de aīa de
pductione luminis. et de visione. aut de pdu
ctioe visiois et silibus. Itē hz de silibus non
eēt vez que sūt cū reuerētia saltē p acciō. tñ
de actioe itellectuali. nō vñ necessariū ipsā fie
ri successine. sed videt⁹ qd cōingat subito fieri
¶ Tenendo igitur oppositum p3 ad argumē
tum eius in oppositū. negādū eē aīz qd non
potest agēs subito appproximari passio. ¶ Co
sidera tertiā supponē que vera vñ fm omnes
de albedine enī et nigredine videt⁹ notandum
in multis casibus. ¶ Et primo vbi ex elemē
tis debeat immediate generari aliqd mixturā
būm. Non enim oportet in productione. aut
intensionē albedinis in illo mixto aliquēz gra
dum nigredinis producti. cum plus in elemē
tis illis non fuerit nigredo. nec alius color.
¶ Item quia multotiens ex colore medio fit
albedo vel nigredo. vbi non oportet graduz
albedinis aut nigredinis consumi. quia cum
colore illo medio non necessario est albedo vñ
nigredo. et sic de aliis imaginari possumus. et
in casibus multis de credulitate etiam. et be

sitatione verum satis apparet q magister dicit. licet quidam videatur oppositum tenere.

Considera in quarta suppositione eius magister dicit q opinio est assensus verus cu formidie hoc enim non apparet esse vniuersaliter verum. nam opinio. ita potest esse circa falsum vt patet de mente Aristo. secundo de anima et secundo posteriorum. et ex communi modo loquendi. contingit enim aliquem opinari solem esse minorem terra et tunc eius opinio est assensus falsus. **C**onsidera correlata que postea insert q aliquis error erit scilicet et e contra. loquitur ipse de scientia communiter sumpta qua sciuntur contingentia. Et tunc verificatur primum ponendo q te continue firmiter credente fore currere aliquis errat aliqui si et tunc idem assensus fortis currere erit scientia qui non corrente erit error. Et accipitur hic scientia non pro habitu sed pro actuali noticia vel assensu. **I**llud autem correlatum q eadez scientia infinites erit error et e contra. et infinites fortis. incipiet et desinet scire eandem propositionem. hoc modo verificatur. **P**ono horam futuram diuidi in partes proportionales in infinitum et credas tu continue per illam horam hanc propositionem pars impar hore est. et patet q infinites erit scientia quia infinites erit assensus verus et infinites error. quia infinites erit assensus falsus. scilicet in qualibet parte part hore. Et per idem patet qualiter infinites fortis incipiet scire illam propositionem. pars impar hore est. scilicet in principio cuiuslibet partis imparis. et infinites desinet scire. scilicet in principio cuiuslibet partis paris. **C**onsidera vltimius alia correlaria sequentia. **P**rimo enim insert q non est dare primum nec vltimum instans noticie sensitue putavisionis et c. eo q non est dare primum aut vltimum gradum et c. **O**ppositum enim probabiliter posuit secundo de anima. **S**ecundo enim speciem coloris in oculo successive intendi per successive suam intensiorem coloris. et non sufficiat que libet species coloris quantificans remissa causare visionem. sed sufficiat gratia exempli. species vt duo et nulla remissio. tunc igitur quando erit in oculo species vt duo. visio producat. et erit minima visio que esse potest erit tamen gradualis et per consequens con-

cedetur contra suppositionem eius secundas aliquam actionem naturalem fore instantaneam. et per idem si remittatur species in oculo existens intensa vt. iiii. donec per totum oculum perveniret ad gradum vt duo. tunc dabitur vltimum visionis. si vltimius remitteret eo q tunc erit visio alius stantibus conditiombus. et immediate post non erit aliqua visio cum non possit visio producta cum remissore specie q vt duo. **E**t enui etiam alteram partem quam magister tenet. et verisimilior apparet. et patet q non sit danda remississima species coloris que sufficit ad visionem causandam. sed infinitissima que non gratia exempli. vt duo et tunc non daretur minima visio. sed infinite non remissa esse posset aliqua visio. et postea non daretur primum gradus visionis acquisitus nec vltimus deperditus. **I**tem nec primum instans visionis nec vltimum. **N**ota tamen q se per huius visionis daretur primum et simile vltimum. **I**tem etiam aliquis gradus huius visionis prius fuerit productus. nunquam tamen fuit hec visio nisi quando habuit omnes partes eius graduales simul. sed dabitur primum instans in quo habebit omnes partes graduales eius simul. ergo et cetera. et quando cito incipiet aliquis gradus huius visionis deperdi tam cito hec visio desinet esse. ideo in sui deperditione dabitur vltimum. **C**um autem vltimius insert q omnis noticia sensitiva sit experientia notitia sensitiva. vt. itaque ex parte eius gradualis. verum est finem suam opinionem. tenendo tamen oppositum tunc oppositum diceretur vt p3. Et tamen idem q tenet ipse in questionibus posterioribus. **C**um etiam vltimius insert q non dabitur primum conceptus primo productus. adhuc verisimilius teneri potest oppositum q de sensatione. **C**onceptus enim mentales magis producti sunt sine resistantia q sensationes. et cum hoc sunt indivisibiles extensive quilibet autem sensatio est divisibilis extensive. Similiter vbi in mente fore sit species coloris vel sube vel aliterius sufficiens causare conceptum aut notitiam mentalem. sed non causat propter inadvertentiam. tunc quam cito fortis incipiet advertere causabitur conceptus mentalis. et sic erit primum et primo conceptus productus. Et idem argumentum de sensatione fieri posset. **S**ecundum tamen aliam opinionem diceret q

Alia aduententia accret p parte añ partē l3 in
tpe modico. 7 sic visio vel pceptus p partes
añ partē accret. ¶ Cōsidera vterius corola
riū sequens cū toto notabili suo. ea nāq que
ibi dicit vera videntur. Si tñ aliq teneat q
nō glibet assensus q̄tūcūq remissus etiā si
ne foridine sufficit dici scia. sed ad minus re
grit q sit tate intensiois sicut verisile appa
ret. tunc dare p̄mū scia. 7 sū vltimū qñ
esset assensus tñ intensus. 7 añ non vel post
nō. Itē in casu aliquo aliq latitudo assensus
posset subito accri. 7 subito de p̄di postq ac
grit sine resistētia. iō satis possibile vī. tunc
etiā dare p̄mū quo ad inceptiōē 7 vlti
mū quo ad definitiōē. ¶ Cōsidera postea q
magister dicit p̄tinentia ad logicā de p̄ia sci
ta esse bona cuius añs sit scitū 7 p̄is non. 7
alia q ibi dicit q vera satis apparent. ¶ Cōsi
dera postea q magister dicit cōtra se in argu
mento. 7 rñsiōē ad illud argumentū qd tā
git difficultatē quā ponit l̄entys. in sophis
mate illo. Neutrū oculū hñdo. ea nāq que
magister dicit satis vera 7 verisilia sunt. tñ cō
cedi posset sensum exteriorē aliqd diffite cō
prehendere 7 aliqd p̄fuse l3 magister oppo
fitū dicat. Nec seq̄. aliquis distincte cōpre
hendit. ergo componit vel diuidit. si. n. visus
for. videat duos hoies quoz vtrūqz p se cō
prehendat ita vt vnus nō iuuat ad cōprehen
siōē alterius 7 apprehendat hoc tanqz hoc
sine illo. 7 ecōtra illud tanqz illud 7 nō hoc.
tunc vtrūqz distincte cōprehendit. ¶ Juxta
quē modū posset p̄cedi vt bentys. dicit loco
allegato. q visus for. grā exēpli p̄ius videbit
totū q̄dratū p se distingūdo a quolibet alio
q̄ p̄cipiet partē p se distincte cōprehendēdo
a quolibet alio. Et p̄ter posset p̄cedi q in ca
su l̄entys. de approximatione visibilis da
bis de facto p̄mū instans in quo. a. visibile
a visu distincte cōprehendit. 7 idē erit vlti
mū in quo nulla pars distincte cōprehendit.
l3 magister videat. sentire oppositiū. Uī. n.
velle q aliquid erit vltimum instans in quo
visibile nō erit distincte cōprehensū a visu
cū nō de minimis sensatio neqz minimū sen
satū aut minimū sensibile. Et mihi vī cum
l̄entys. q licet nō daret minimū qd distin
cte cōprehendi posset neqz p̄mū in quo pos
set. tñ daret minimū qd absolute incipit vi

deri p se 7 p̄mū instans in quo distincte vi
debit. 7 hoc supposito q nō dent neqz dari
possint optime circūstantie. Tñ dato oppo
sito q optime dari possint. qz nō repugnat.
dicere nō solū dari p̄mū in actu aut in in
iti in actu. sed p̄mū qd p̄t. 7 minimum
quod potest.

De ordine pceptuū 7c.

¶ Cōsidera quid postea dicit magister d or
dine cōceptuū. Itā in qōnib? de aīa 7 poste
rior. notati ordinē q apparet valde cōueni
ens. q sicut sensus exterior p̄mo apprehen
dit indiuiduū in cōcreto. verbi grā. hoc albū
ita etiā intellectus p̄ius apprehendit. 7 p̄ p̄is
talis pceptus p̄ius est in intellectu. 7 p̄ter
distingūdo substantiā ab accidente aut ab
strahendo vñ ab alio p̄ius abstrahit cōce
ptū magis vniuersalem. 7 p consequens mi
nus vniuersalem donec ad specialissimā de
ueniat. aut saltem intellectus de natura sui sic
aptus est facere procedendo faciliōr modo
sue cognitionis. ¶ Vnde que locis predictis
scripta sunt per ordinē. ¶ Dicit etiā Aristo.
cum equiuocationibus processisse p̄mo po
sterior 7 p̄mo p̄physicorum. tñ concordant
alias vtrūqz textū sine equiuocis. 7 ideo illuc
currere. ¶ Cōsidera vterius cū ipse conat
probare q credulitas 7 hesitatio circa eādē
rem non necessario se inuicem expellant. l3 ve
rum sit dictum suum vtputo. tamen vt plu
rimū vtputo accidit q intensio credulitatis ē
causa remissionis hesitationis quando de ea
dem re habētur hesitatio 7 credulitas. 7 ecō
tra intensio hesitationis est causa remissionis
credulitatis. vbi enim de eadem re habeatur
credulitas 7 hesitatio 7 non fiat obliuio. nec
inaduententia. nec deperdatur aliqua eiden
tia ad aliquam partium. sed intendatur. cre
dulitas. hoc est quia magis intellectus adbe
ret vñ parti. 7 consequenter alteri minus
manentibus predictis. 7 consequenter remit
tetur hesitatio. Similiter ecōtra si intendi
tur hesitatio. hoc est quia intellectus magis
adheret oppositē parti quam p̄ius. siue hoc
sit per adiunctam eidentiam. siue qualiter
cūqz alr. 7 p p̄is alteri parti minus adbe
ret statū? predictis. qz remittet credulitas.
¶ Cōsidera vterius cū magis ip̄licite p̄t plu

res regulas. Quia prima est ut colligitur ex
verbis eius qd si for. nihil sentiat nec intelligat
et aliquid sentiat et intelligat. prius p ipso sentiat
qd intelligat. hec regula non videtur necessaria. et in
certo casu non vera. si. n. loquamur de homine q
nihil aliud intellexerit sicut in infantia non re-
pugnare videtur qd statim cum infans aliquid primo
senserit sine mora temporis et aliquid intelligat post
qd intellectus eatur sine resistantia. Si loqua-
mur de homine adulto adhuc fortius non videtur ve-
ra. homine enim aut dormiente aut in nullo penitus
considerate nec per sensum advertere pringit ip-
sus immediate moveri ad intelligendum per species
reservatas per novam advertentiam vel considera-
tionem nulla precedentem sensatione. aut simul
cum nova sensatione. et sic tunc non prius per tempus
sentiat qd intelligat. consideret tamen qd in eodem
homine prius non est sentire qd intelligere. et ut plu-
rimum verum est qd. Ad. dicit presertim de inci-
piente de novo sentire de quo apparere meo
loquitur. Ad. Verum enim est qd ille prius tempore
sentiat qd intelligat saltem ut plurimum. **Secunda**
regula est. Si for. nihil sentiat incipere
nec complere et aliquid aliquid sentiat tamen complere
qd incipere prius sentiat incipere qd. si. prius
sentiat sensu exteriori qd interiori. **Tercia** hec
regula potest habere instantiam. qd possibile est
producta de novo specie albedinis tamen in sensu
exteriori qd interiori de se sufficienter causare se-
sationem nullam produci sensationem de defectu spi-
rituum. aut debite advertentie. deinde super-
niente simul debita advertentia utrobique sic
satis possibile est. aut utrobique simul occurrere
te sufficienter quantitate spirituum ut satis possibi-
le est fiat sensatio in sensu tamen interiori qd exteri-
ori. et per qd simul fieri poterit. Item si loquimur
de homine non incipiente sentire de novo possibi-
le est for. nihil exterius sentiente nec interioris
reservata esse speciem in sensu interiori a qua po-
stea moveatur for. ad sentiendum interioris nihil
exterius sentiat. **Ad** agitur tamen ut credo in-
telligit de homine de novo incipiente et c. **Con-**
cedendum tamen puto qd quasi semper de novo de
bens sentire sicut infans prius tempore sentit sensu
exteriori qd interiori et per prius prius incipere
qd complere. et qd semper quilibet sentiens de novo
prius natura sentit sensu exteriori. neque inte-
riori. comprehendere posset nisi comprehen-
deret vel comprehendisset exteriori. et per

prius prius tamen incipere qd complere. quibus etiam
sensus interior non minus incipere qd comple-
re comprehendere potest. et oppositum superficialiter
videatur velle magister. **Tercia** regula est ista
Si for. aliquid intelligit incipere et complere. et
nihil intelligit prius intelligit incipere qd com-
plere. et videtur semper velle qd prius tempore. Item hec vi-
detur habere instantiam. Si. n. loquamur de infan-
te verum est ut plurimum. et quasi semper qd in-
cipiens intelligere prius tempore intelligit incipere
et videtur verum est qd prius natura. non tamen
illa conditionalis necessaria cum contingere pos-
set oppositum. aut saltem non repugnat simul
for. incipere intelligere deum et deum esse. Si
loquamur de adulto. per qd simul tempore prius
incipere for. intelligere complere et incipere per
species reservatas ut ipso surgente a sono. immo
staret qd prius complere intelligit qd solum in-
cipere. intelligere tamen incipere semper est pri-
us natura et tamen causa presupposita ab intelli-
gere complere. **Quarta** regula. Si for. nihil in-
telligat affirmative nec negative et aliquid aliquid
intelligat tam affirmative qd negative. primo
tempore intelligat affirmative qd negative. **Ter-**
cium regula non est conditionaliter vera. stat. n.
for. iam adultum dormire et actu per tunc nihil in-
telligere. deinde ipso surgente a somno per species
interius reservatas primo intelligere se non do-
mire. aut aliquid aliud negative antequam aliud
affirmative intelligat. ergo non prius per tempus
affirmative. **forte** dicit qd intelligit de in-
fante nup intelligente. aut qd regula sic intelli-
gitur. si for. nihil intelligat nec unquam aliquid in-
tellexit affirmative vel negative et c. **Sed**
adhuc isto modo intelligendo videtur dubia regu-
la. qd non videtur repugnare qd cum for. incipiat de no-
vo intelligere complere simul incipit intelli-
gere affirmative et negative verbi gratia ubi
prius intellexisset incipere matrem et patrem
eius per species in eo reservatas poterit simul
incipere intelligere hoc esse hoc. utrobique ma-
trem demonstrando. et hoc demonstrata ma-
tre non esse hoc demonstrato patre. Nec vi-
deo ullam repugnantiam huius casus. **Con-**
cedendum tamen mihi appet qd sic est ut plurimum
qd homo incipiens de novo intelligere prius
tempore intelligit affirmative tanquam aliquid quod
est intellectui facilis et naturalis. Et videtur
us qd affirmative intelligere est in eo prius na-

tura. & nunq̃ aliquid negative itelligeret. nisi intelligat affirmatiue vel p̃us affirmatiue itelligeret. **¶** Quia regula. Si so: nihil credit. neq̃ discredit. & aliqui aliquid credit & aliquid discredit prius tempore credit q̃ discredet. Idem est h̃z instanciam. **¶** Primo de homine adulto surgere nup̃ de sono & icipere. p̃ p̃p̃ones reſuatas discredere se dormire. **¶** Forte d̃: q̃ itelligit de eo q̃ actu nil itelligit nec vnq̃ aliquid itelligeret ut denotat eius verba in p̃batione regule sue. **¶** Adhuc regula haberet dubiū staret enī in mente so: debētis de nouo itelligere iam esse ſormatas has duas p̃positiones. hoc est hoc vtrobiq̃ demonstrando m̃rem. & hoc demonstrato patre. ē hoc deuōstrata m̃re. quāsi neuter p̃us credit nec discredit. sed nūc incipiat alterutrum herere & alteri discredere. nō enī videt aliquid esse repugnātiā ita cōtingere. quare si mul tpe credit & discredet. & nō prius tempore credit. **¶** Concedit tamē vltimum ita euenire ut magister dicit. & q̃ credere est natura prius q̃ discredere. & itellectus nālius est ad q̃d facilius inclinā. neq̃ intellectus vnq̃ aliquid discrederet. nisi ṽl actū aliquid crederet vel prius aliquid credidisset. **¶** Cōsidera diligenter super his.

Et consimiliter dicendū est de transitu de vicioso. &c.

¶ Cōsidera diligenter que dicit de virtute & vicio. qualiter vno modo dicitur primum affirmatiue. sed alio modo datur negatiue. & videntur satis vera que magister ibi dicit. tamen iste modus secundus quem ponit de virtute. q̃ non glibet habitus rectificans appetitum &c. q̃tūcūq̃ remissus est denomināndus virtus. sed requiritur q̃ sit ad minus sub determinato gradu vel vltra aut q̃ sit vltra datum gradū. **¶** Et vltimus cōsidera dū cōcedit viciosum esse virtuosum. **¶** Vide q̃: forte alii dicerent q̃ ad denotandū hominem virtuosum nō sufficit vna virtus. sed oēs simul in eodē requiruntur. Itē dicit q̃ melius nō repugnat extremis. hoc nō videtur verū. sicut enim timiditas repugnat audacie que sunt extrema ita fortitudo vtriusque extremo repugnat licet minus q̃ extremus extremus. **¶** Similiter sicut auaricia repugnat pro-

digalitati. ita liberalitas vtriusque extremo repugnat licet minus quam extrema inter se &c.

Sed de sanitate & egritudine &c.

¶ Cōsidera que ibi dicit que multū p̃formis sūt his que cōter scribunt in medicina & p̃sertim a iacobo qualiter tranſeūdo de egritudine in neutralitatē dabitur primum nō esse egritudinis & p̃lequēter primum esse neutralitatis. & tunc erit maxima dispositio que ē neutralitas & p̃ster tranſeūdo de neutralitate i sanitatē dabitur primum instans sanitatis. & idem erit primum nō esse neutralitatis. q̃ non datur minima neutralitas sed bene dabilis ē minima sanitas. Si autē ecōtra fiat transitus de sanitate in neutralitatem dabitur vltimum sanitatis & idem erit vltimum nō esse neutralitatis. Et si p̃ster fiet transitus de neutralitate in egritudine dabitur vltimum neutralitatis & idem erit vltimum nō esse egritudinis. **¶** Causas autem horum satis itelligit p̃tus in medicina & scripsi alias in notatis medicine. **¶** Tamen considera postea q̃ non respondet ad argementa sc̃do adducta contra seipsum nisi forte ad primum & adhuc valde diminuere. **¶** Ad sc̃dū cōceditur q̃ dabilis est remississima sanitas siue remississimus gradus sanitatis. ille qui immedietur latitudini neutralitatis & cōsequenter q̃ latitudo sanitatis terminatur inclusiuē in extremo eius remissiori. **¶** Ad primum vero dicit q̃ sanum in cōplexione est egrum in numero. Ex hoc tamē nō se declarat an concedere velūt absolute sanum esse egrum h̃z prima fronte videatur q̃ sic. **¶** Medici t̃m oēs aduersantur. non concedentes corpus absolute esse sanū nisi sit in omnes naturas sanum & pro impossibili habent q̃ idem absente sit sanū & egrum. accipiendo egritudinem pro dispositione preter naturam. Si t̃m volumus absolute etiā logicē respondere nō esset forte malus modus loquēdi oppositus. puta q̃ so: sit sanus habens complexionem de se sanam vel aptā esse &c. & est eger habens complexionem egrā. Dicere enim possumus q̃ sanum & egrum sunt genera. & sanum in cōplexione vel egrum. Similiter sanū in cōplexione vel egrum sunt species. ideo sequit̃ so: est in cōplexione sanū ergo

sanus. et est in cōplexione eger. ergo eger. nec tales termini sunt diminutivi ut cōter medi ei dicunt dicentes. qd ibi arguit a fin qd ad simpliciter. ¶ Sed adhuc magis verissimile vel rōnabile apper qd bona cōplexio absolute dicat sanitas sine sit bone cōplexioni plun eta sine male. ¶ Et eodē modo bona cōpositio est absolute sanitas sine bone cōplexiōi plun eta sine si. Et hoc vñ sentire. ¶ Dicit qd cōmētator. et de hoc scripsi in annotatis medici ne. l3 Ja. et alii moderni sentiant oppositum quo p̄cesso p̄r cōcedendū vñ for. simul esse sanū et egrū. qd a cōplexione sana que est absolute sanitas d3 dici sanus. et a cōplexione q̄ est absolute egritudo d3 dici eger. ¶ Adnec te itaqz super his.

Capitulum.

7

Unquid autem

res successiva et c. ¶ Cōsidera q̄ magister in hoc capto dicit adducēs p̄fecto argumenta sortia. ad pbandum nullū successiū esse. ¶ Cōsidera igit p̄mo que dicit circa p̄mā sup̄pōnem que absolute vera vñ de virtute sermonis. s. quelibet p̄s t̄p̄s est. et oēs partes t̄p̄s sunt siue collectiue sine diuisiue. ¶ Cōsidera et hāz sup̄pōnez. s. si moueri est ipsū est aliter se habere q̄ p̄ius intrinsece et formaliter p̄ tēpus Si nāqz p̄ illa v̄ba denotet illd totū se h̄re aliter et c. eē diffinitionē mot⁹ aut moueri vt p̄ma frōte denotare verba vident. tūc nō vident vera. ¶ P̄mo. qd fore existente albo et platone n̄gro si fiat plato albus acgritur nōna similitudo for. et p̄ illā for. se h̄z aliter intrinsece et formaliter q̄ p̄ius et per t̄p̄s. et tñ for. nō mouet. Itē faba ascendente et occurrēte molarī descendenti in instanti cōtactus nō mouetur faba. qd tūc simul moueret motu sursum et motu deorsus. et cōtrarij motus cōtinuarent. et tñ se h̄z aliter q̄ p̄ius intrinsece et formaliter. ¶ Vides tñ magi in quodā correlario sequenti nō p̄ fuisse illa verba diffinitione. sed solū consecutiue. vt. s. for. mouet. ergo se h̄z aliter q̄ p̄ius intrinsece et c. ¶ Sed adhuc hoc haberet instantiam de for. moto versus vnam differentiam positionis. et for.

lus mundus. scilicet celum et centrum et reliqua mouerentur versus eandem differentiam equali velocitate. tunc enim forti non acquireretur aliquod vbi. et per consequens nō se aliter haberet intrinsece et formaliter quāz p̄ius. et tamen moueretur. Diceretur autēz huic argumento. aut qd illa consequentia solū tenet ex ordine naturali. aut qd intelligitur consequens sic qd ipsū se habet aliter et c. vel merito motus est aptum se aliter habere ¶ Contra tamen p̄imam responsionem. posset instari de for. moto in naut que moueatur ad contra. iam differentiam positionis equali velocitate ad cuius motū etiam mouetur for. per accidens. tunc enim esset in eodē aspectu ad celum et centrum. et p̄ p̄s in eodē vbi. et per p̄s nō se aliter haberet et c. et tamen for. moueret. Appz igitur secūda responsio securfor. ¶ Verū tamen saluando dictū magistri discetur qd vigor verborū suorum in hoc p̄stitit qd si for. mouetur de presenti tunc per tempus se h̄z formaliter aliter q̄ p̄ius. et qd hoc est impole vt ipse dicit. qd tunc motus de presenti esset p̄ tempus et per p̄s tas motus qd tempus esset in presenti instanti. qd est impole. Ideo reputat ipse fore impossibile de presenti for. vel aliud mobile moueri.

¶ Cōsidera vltēius cum infert correlariū qd n̄bū potest in instanti moueri nec aliquis motus potest esse in instanti s̄m opinionem communem. quidam concedunt hoc de virtute sermonis qd for. non potest moueri in instanti. tamen hec est concedenda for. mouetur et non sequitur for. mouetur ergo in instanti presenti mouetur. sed bene sequitur ergo mouetur in instanti presenti vel in tempore. ¶ Instegatur autem ab eis for. moueri in instanti. quia per illam denotatur instans eē mensuram adequatam motus. Et quidam vltēius concedunt illam in instanti presenti for. moueri. sed non sequitur vltēius a parte. post qd for. mouetur in instanti. Quidam autem audacia vtrāqz concesserunt dicentes qd per illam for. mouetur in instanti. aut motus est in instanti. non denotatur instans esse mensurā adequatam motus. sed sufficit qd sit adeq̄ta mēsurā alienius iduisibilis motus puta alle⁹ mutati eē ipsi⁹. ¶ Cōsidera vñ

certus aliud correlariū cū insert illas pñas illud
nō valere sor. se h3 aliter q3 prius. ergo mo-
uet sor. immediate an hoc mouebat. et ime-
diate post hoc mouebat. ergo mouet. Verū
est q3 ille pñe nō valēt. sed nō ea cā q3 ipse pu-
tat. nā ipse vult pñs esse impossibile. q3 seq3 pre-
sentialiter motū eē. qd3 reputat p3 impossibile.
¶ Hora tñ dū pbat intentū ponit directe in
casu q3 intendit probare nisi lra sit corrupta.
¶ Ego vero dico illas nō valere in qbusdaz
casib3. Verbi grā in casu de faba ascendēte et
postea descendēte. sine occurrat ei molaris vlti-
mūtercūq3. Sz post3 dici q3 pñs hec val3 sor.
se h3 alie q3 prius. et immediate post hoc se ha-
bebit alr q3 nūc. et hoc intrinsece et formalit3
quocūq3 impedimēto deducto. ergo sor. mo-
uet. ¶ Der idē alia pñs t3 cū illa pñcula quo-
cūq3 impedimēto deducto. Vel sic sor. imedia-
te an hoc mouebat. et immediate post hoc mo-
uebit eadē spē spālissima motus. ergo. ¶ Cō-
sidera vltimū correlariū qd3 insert ptra cōem-
opinione tenēt q3 tps pñtialr est. Et pñdera
oia argumēta sequētia ptra cōez opinionez.
¶ Pro q3 sustinēda rñdebo ad singula argu-
mēta. ¶ Primo igit3 cū insert q3 nulla pars
tpis definit eē. Negat pñs. ad pbatōne. sit
a. hora pñs cui3 medietas. b. preterit et alia
q3 sit. c. sit futura. tūc pñr d3 q3. b. nūc definit
eē. q3 nūc nō est. et immediate an hoc fuit. Et
cū arguit q3 nō. q3 tūc parī rōne. c. nō ē. Lūz
igit3. a. sit adequate cōpositū ex. b. c. sequit3
q3 aliqd3 qd3 est adeq3te cōpositū ex his q3 non
sunt. ¶ Rñdē cōcedēdo pclusionē. nec hoc
incōuenit de reb3 successiuis. ¶ Et si arguit
illā esse falsam de vltute sermonis. a. cōpo-
nit ex. b. c. q3 ly. b. c. supponit respectu huius
verbi cōpositū solū. p eo qd3 est. q3 seq3 q3. b.
et c. sunt. ¶ D3 pñr sūm cōez opinione q3 ly
cōpositū est verbū ampliatiūz dās supposi-
tionē p eo qd3 est vel fuit vel erit. ¶ Ad aliaz
rōne cū arguit q3 tūc nūc erit vel fuit alte-
ro prius. negat pñs. et sic pclusionē illā nō p-
bat. ¶ Sz dicere possumus pbatōne tr3 di-
ctis eius prefertim in ca. eius de incipit et de
finit. q3 si sor. erit prius q3 plato. sit ita q3 per
annū erit prius q3 plato. Lōtra arguitur sic.
ita cito erit plato sicut sor. erit. ergo sor. non
erit prius et. assumptum probatur. q3 plato
erit in hoc tempore demonstrato toto tēpore

futuro eo q3 erit in aliqua parte ipsius. et hoc
tempus erit ita cito sicut sor. erit. eo q3 aliqua
pars eius erit ita cito sicut sor. erit. et q3 cito
erit aliqua pars tēpōis illud tempus erit. er-
go et. Vel arguo sic. tūc plato erit. et tūc
erit ita cito sicut sor. erit. ergo et. ¶ Hūc re-
spondetur negando vtrāq3 cōsequētiā. nec
ille modus arguendū est sillogismus exposito-
rius. fallacia enī in hoc cōsistit. q3 illi termi-
niata cito resoluitur ac si essent vnus termi-
nus cōmunis resoluibilis. q3 tñ nō est verum
imō ex modo significatiōis sue repugnat eis
equiualeere nomini recto vel obliquo. Itē in
alio fallacia consistit. q3 in sillogismo exposito-
rio cum resoluitur terminus obliquus. aut
equiualeens obliquo debet minor sumi in re-
cto. aut in equiualeenti termino recto sicut si
resoluitur hec propositio hominē tu vides.
sic resoluitur. hunc tu vides. et hoc est homo
ergo et. ¶ Itē si resoluitur illa. aliquando tu
eris. sic resoluitur in hoc instanti vel tempore
tu eris. et hoc erit aliquādo vbi ly aliquando
teneatur in recto. et est sensus q3 hoc instans
erit aliquod tēpus vel instans. ergo et. et nō
intelligatur minor: cui3 predicato obliquo. ita
vt sit sensus. hoc instans erit in aliquo tempo-
re vel instanti. Ideo nō sequeretur in. a. ho-
ra futura tu eris. et a. hora erit. b. instans. er-
go in. b. tu eris. posito q3 tu eris post. b. et nō
in. b. nec ante. et sit. b. intrinsecū. a. hore. Si-
cut etiā nō sequitur. hunc equum tu vides. et
hic equus est sortis. ergo sortē tu vides. In p-
posito igit3 cum arguitur sic. tūc plato erit. et
tūc erit ita cito sicut sor. erit. Si illi termini
ita cito equiualeant alicui termino recto in
minori propositiōe cōsequētia valeret. sed
predicti termini nulli termino categorico eg-
ualent recto. nec obliquo. et si alicui equiuale-
rent potius equiualerent obliquo. qm in re-
cto illa significaret. q3 hoc tempus erit aliqua
res demonstrata. ita cito sicut sor. erit qd3 fal-
sum est. vt patet. Et vltimate dico q3 si ali-
qua cōclusio sequitur ex illo antecedente. aut
talibus pmissis est illa in aliquo tpe qd3 erit
ita cito sicut sor. erit plato erit. ¶ Ad aliaz cō-
clusionem cum insertur. q3 quicquid vnquā
fuit immediate ante hoc fuit. etiā qeqd vnq3
erit immediate post hoc erit. semp3 demonstra-
to instanti pñt. l3 negat pclusio. ¶ Ad pbatō-

onez qua tñ bñ nō adducit. rñdēt puta si sic argueret si conclusio nō sit vera. sit igit q̄ anti p̄s erit. ⁊ nō tñ immediate post hoc erit. S3 cōtra in hoc tpe anti p̄s erit demonstrato to to tpe futuro. ⁊ hoc tps immediate post hoc erit. eo qd̄ immediate post hoc aliqua pars ei⁹ erit. ergo anti p̄s immediate post hoc erit.

Quod negando p̄nam. Si n̄ negaretur simili de preterito arguendo sic. in hoc tpe Adaz fuit demonstrato toto tempore preterito. ⁊ hoc tps immediate añ hoc fuit. ergo adā immediate ante hoc fuit. cuius cā est oīo similis precedenti. primo q: ly immediate post hoc p̄ batur tanq̄ terminus resoluibilis. cū tñ non sit resoluibilis. sed potius exponibilis vt p3. Alia cā est. q: ly immediate post hoc esset resoluibilis. tunc minor. vt prius dictum est deberet sumi in recto. videlz illa hoc tps immediate post hoc erit. Adodo hoc est falsum. naz ly immediate non resoluitur in terminū cathegorematicum. ⁊ si in aliquem resolveretur potius resolveret in obliquū. Si. n. resolveretur in rectum esset sensus q̄ hoc tempus erit aliqua res dicta immediate post hoc. qd̄ ē derisorium. Si igitur aliqua conclusio sequeretur ex illis premissis erit illa. in aliquo tempore qd̄ immediate post erit anti p̄s erit. p̄por tionabiliter. d̄ de illa de preterito. adam immediate añ hoc fuit. **A**d aliā conclusionem q̄ nihil incipiet aut desinet esse. negatur illa conclusio. Eius probatio pender ex precedentiibus arguendo sic. si aliquid incipiet esse sit igit for. qui in. a. instanti incipiet esse. aut igit in a instanti erit ⁊ nō immediate ante. a. aut in. a. n̄ erit. sed immediate post. primū est falsum. imo si for. erit in. a. immediate añ. a. erit. eo q̄ tunc erit demonstrato toto tpe futuro. ⁊ tunc immediate añ. a. erit. ergo for. immediate ante. a. erit. Si d̄ scdo mō arguit q̄ in. a. for. erit. q: tunc for. erit. vt prius. ⁊ tunc siue hoc tps erit in. a. ergo tē. d̄ ad utrūq̄ negādo cōsequētiā. primo nō valet p̄ cās dictas. ⁊ si d3 aliq̄ conclusio inferri o3 q̄ sit illa. in aliquo tpe qd̄ immediate añ. a. erit anti p̄s erit. **U**t possit aliq̄ dicere ⁊ in idē redit q̄ ad hoc q̄ p̄na valeat o3 sic arguere. in hoc tpe for. ade q̄te erit. ⁊ hoc tps immediate ante. a. erit. ergo tē. sed maior est falsa. Et filii dici possz in cōsequētijs p̄dictis. **S**cda p̄na etiā nō valet

p̄ cās predictas. cū. n. d̄ in minori hoc tps erit in. a. illa prepositio. in. cū suo ablativo n̄ pōt in recto resolui. imo nec i terminū cathegorematicū. sed si sumat hoc predicatū. hoc tps erit tps in. a. tunc recte inferet illa cōclusio in aliquo tempore qd̄ erit in. a. anti p̄s erit. **A**d aliā cōclusionē rñdēt negādo illā videlz. q̄qd̄ fuit p̄ infinitū tps fuit. aut q̄quid erit p̄ infinitū tps erit. eo q̄ illa dictio per. d̄ tribuit terminū sequentē. denotat igit q̄ qd̄ erit p̄ infinitū tps quāz parte erit. ⁊ hoc ē falsuz vt p3. **C**ōcedit tñ q̄ q̄quid erit in finito tpe erit. supposita eternitate mundi. q: q̄qd̄ erit in tpe infinito ⁊ erit in tempore finito quāz o3q̄. **A**d aliā cū arguit q̄ si tps sit nulla pars definit esse. negat conclusio. **A**d agf aut vt iponere aduersario q̄ illa sit p̄cedēda dicit. n. q̄ fin positionē p̄cedēdū est q̄. b. p̄s preterita est. ⁊. c. pars futura est. Et forte q̄ dā erant suo tpe illud concedentes vt ip̄e vt die in ca. de incipit. **E**go aut dicerē illā negando. nec video viā illud p̄bandi nisi s̄ re illam quā prius posuerat videlicet q̄. b. non definit esse. q: tunc aliqd̄ qd̄ est cum ponere tur ex his que non sunt. hoc autem nō inconstenit in rebus successiuis vt prius erat dictū aut pōt esse illa. q: si. b. definit esse. hoc erit i medio instanti hore. sed arguitur q̄ erit i medio instanti hore. ergo tunc nō definit esse. **A**d sumptū arguitur. q: tūc. b. erit demonstrata tota hora. ⁊ tē erit in medio instanti eo q̄ qd̄ libet tps h3 ē in quol3 suo indiuisibili siue instanti. ergo. b. erit in medio instanti. **U**duic autem rñdetur negando p̄naz. cā prius dicta. predicatum enim illius minoribus sumitur in obliquo. ⁊ si sumatur minor hoc modo tunc erit aliqd̄ ens vel tps in medio instanti. tunc licebit inferre istā conclusionem in aliquo ente vel tpe qd̄ erit in medio instanti erit b. **A**d alias conclusiones sequentes. negantur oēs. q: fundantur super concessio a q̄buldam. **N**egatur igitur q̄ si aliquid erit ipsum est. ⁊ si aliquid fuit ipsum est. ⁊ p̄ter negatur q̄ si anti p̄s erit ip̄e est. ⁊ si adam fuit adam est. Et p̄ter negatur q̄ si aliqua prepositio erit vera ip̄a est vera. ⁊ si aliqua fuit vera ip̄a est vera. Et consequenter negat q̄ necessarium contradicat necessario que probaretur ab eo sic ponendo q̄ illa. deus est. que

fundamentū. ¶ Hos autē dicemus s3 opti-
mōne cōem q̄ imo. a. motus p̄teritus imedi-
ate añ hoc fuit. ⁊ tūc nō est. id̄ definit ēē. Nec
est verū q̄ a. nō habebit ēē nisi in mēsurā eq̄
li. imo semp habebit ēē q̄ncunq3 pars ei3 ha-
bebit esse. se imēdiate añ hoc aliqua pars ei3
fuit ergo ⁊c. Et per idē a. motus futurus in-
cipit esse. ⁊ immediate post hoc erit. Nec o3
q̄ si erit solū erit in mēsurā sibi eq̄li. imo erit i
omni mēsurā in q̄ erit pars eius. sed imēdia-
te post hoc erit aliq̄ pars eius. ergo ⁊c. Idēz
dico de tpe pcedēdo q̄ est possibile. a. tps ici
pere vel definire ēē. ¶ Dicit etiā vltcrius q̄
nō est possibile q̄ aliqd aliquante velociter vt
tarde incipiat moueri. pōt fin eū pbari q3 d̄
tur oppositū. v. g. q̄ soz. aliquante velociter
vel tarde incipiat vel desinat moueri. tunc se-
quitur q̄ aliquanta velocitas vel tarditas mo-
tus incipit ēē. p3 p̄na. q3 ly aliquātū velociter
vel tarde supponit determinate. ⁊ vltra. cum
velocitas aut tarditas motus nō sit nisi mo-
tus. sequit̄ q̄ aliquis motus incipit vel desi-
nat ēē. ⁊ hoc est incōueniens apud eū. ¶ Hos
autem dicemus oppositum ⁊ concedere-
mus consequens vltimum tanquam verum
est necessarium. quod tamen ipse habet pro
inconuenienti. concedit tamen ipse q̄ incipit
aliquis motus esse. ⁊ possibile est quod ali-
quid incipiat infinite tunc moueri. ⁊ hoc sa-
tis p3 apud oēs. ¶ Dicit vltcrius q̄ quocūq3
q3 successino signato q̄ erit nulla erit p̄ma p3
eius. quedam littera dicit. nulla erit pars ei-
us. Si dicit p̄ma littera est clara etiam ap̄
alios. Si dicit absolute. pars eius hoc modo
verificatur secundum eum. quia datur oppo-
situm q̄ a. erit pars b. quero si b. erit quan-
do a. erit. vel non. Si sic. sequitur q̄ eadem
erit mensura equalis vtriq3. vt patet. patet
consequentia. quia nullum successiuum erit
nisi in mensura sibi equali. Ex quo vltcrius
infertur q̄ a. erit equalē. b. ⁊ pars quantita-
rina equalis toti. Et si dicitur q̄ non tunc nō
erit pars b. sequitur a. erit pars. b. in. c. tem-
pore. ergo. b. erit in. c. tempore cum ly pars
restringat ly. b. ad dandū p eodē tpe. R̄ idicu-
lum enīz dicere q̄ aliqd erit pars alterius
quando totū nō erit. ¶ Hos autē dicemus

q̄ immo. a erit pars. b. et hoc quando. b. erit
 gratia exēpli medietas hōre erit quādo hōra
 erit. sed negatur consequenter q̄ tam. a. q̄
 b. non habebūt eē nisi in mensura sibi adeq̄
 ta. imo. b. habebūt esse in qualibet eius parte
 ¶ Considera ulterius argumenta que addu
 cit contra illā descriptionem. Ad ouerū est ali
 quid se habere aliter q̄ prius intrinsece et for
 maliter. et solutiones ad illa argumenta. Et
 ulterius vide qualiter ad illa argumenta dice
 retur fin cōem opinionē. ¶ Ad primū put
 nunc mihi occurrit respondebo. q̄ vbi ani
 ma for. alteret ad scientiā. tūc aia nō alterat
 in corde nec in pede nec in manu vel i alia pte
 sed aia in toto cathogorematicē alterat. Uti
 dent. n. ille. ppositiones. Aia alterat in corde
 vel in pede et similes denotare quādā exten
 sionē aie in tali pte aut appropriationē illi par
 ti. sed aia non appropriatur parti sed toti. etiā
 est indiuisibilis vt p3. Conceditur tamen q̄
 aia existens in pede alteratur ad scientiam.
 Similiter existens in manu et in corde altera
 tur. sed ex hoc nō sequitur q̄ alteratur in pe
 de aut in manu aut in corde. Ideo dicit qui
 dam q̄ in manu alteratur. sed non alteratur
 in manu. Et isti habent intellectum predictū
 videlicet in manu alteratur. i. in manu existēs
 alteratur. Secundū tñ veritatem iste sunt cō
 uertibiles. in manu alteratur. et alteratur in
 manu. ¶ Possumus secundo concedere q̄
 aia for. nō i qualibz eius parte quantitativa al
 terat ad scientiam. s. in capite pede manu et c. s3
 in aliqua determinata parte. s. in qua fantas
 mata fundantur subiectiue sibi ad scientiam de
 seruiciū videlz in cerebro aut corde vel vtro
 q̄. Et eodē modo si aia for. alteretur ad sen
 sationē in determinata parte et nō alia altera
 tur. vt si ad visionē in oculo alteratur. et si ad
 auditionē in aure alterat. et si ad extimatio
 nē vel imaginationē in cerebro. et sic de alijs
 ¶ Et cū arguit cōtra. q̄ aia in pede recipit
 scientiam et hoc per tempus. ergo et c. Di negā
 do assumptū. vel forte melius pñam. sed so
 lū recipit sciāz in cerebro vel corde. sed pcedi
 tur q̄ aia existens in pede recipit sciāz. Nec
 tñ rāio nō vī secura. q̄ in pede est aliqua q̄
 litas que prius non fuit in eo. et per conse
 quens est in eo recepta. quare pes illam re
 cepit et per consequens ad illam alterabatur

quare anima in pede ad illam alterabatur.
 ¶ Item. vt ipse arguit. pes se habet aliter
 quāz prius. intrinsece et formaliter. ergo et c.
 ¶ Possset probabiliter dici negando pñam
 penultimā et hoc est q̄ pes solū recipit p ac
 cidens et p modū sequele pp aiam existentē
 eandē numero in toto. q̄ cū in toto p se recipi
 at sciā in. aut vt separata recipiat. aut recipiat
 p se in determinata parte. s. cerebro vel cor
 de pñter in pede recipit. cū etiā in pede exi
 stat ibi talis sciā in forma. Sed ex hoc nō
 ulterius sequitur q̄ pes vel aia in pede alte
 rabatur ad illā. ¶ Possumus dicere tertio
 concedendo q̄ in qualibet parte quantitati
 ua for. aia eius alterabatur ad scientiam et hoc p
 accidens et p modū sequele. aut in aliqua p
 se. et in aliqua per accidens fin aliquos. s3 ex
 hoc nō sequitur illā partē. puta pedē vel ma
 num vel cor. vel cerebrum alterari ad illam.
 et hoc propter eādem dictam. ¶ Item q̄ scien
 tia et similes aie passionēs intellectiue nō sunt
 apte p se recipi in organo aliquo extēso neq̄
 aliqua talium partiu de natura sui est apta
 recipere per se aliquod huiusmodi accidenti
 um vt p3. ¶ Possumus et quarto concede
 re. q̄ aia tam in pede q̄ in manu et vniuersa
 liter in qualibet parte quantitativa recipit sci
 entiam ipā per se. quolibet autem pars per
 accidens et per modum sequele. et consequē
 ter q̄ in manu pede et c. alteratur vel potest
 alterari ad scientiam. non tamen concedendū
 est ex illa q̄ pes vel manus aut sciat aut intel
 ligat. quia ille sunt denominationes que solū
 anime et toti composito attribuitur. ¶ De
 sensatione autem dicemus verbi gratia visi
 one q̄ anima for. non recipit illam nec al
 teratur ad illam nisi in oculo et non in quali
 bet parte. et consequenter q̄ nulla alia pars
 recipit visionem nec ad illā alteratur. ¶ Cū
 autem Adagister ulterius arguit q̄ pari ra
 tione si vna manus moueatur motu locali et
 reliqua localiter mouetur. et sic de residuis
 partibus. Dicitur negando consequentiam
 et similitudinem. immo mota vna manu et
 alia quiescente dicendum est q̄ nec illa ma
 nus localiter mouetur. nec anima localiter
 mouetur in illa manu. Causa vero diuersita
 tis ē. q̄ sciā est q̄litas spūalis et indiuisibilis
 que p se primo recipitur in aia. In parte ve

ro nō accipit nisi per accidens et per modum
sequele. quare huiusmodi accidentia denota-
re possunt saltem per accidens partes in qui-
bus recipiuntur per modum sequele ut ma-
nus pedes etc. Ad motum autem localem et alium motum
proprie sumptum per se recipiuntur in composito et
in parte quantitativa per se recipi possunt in anima
aut recipiunt nec recipi possunt nec per se nec
per accidens. imo nec est forma extensa ipsum
recipit sicut nec forma parietis huius in se albedi-
nem totaliter nec partialiter. dicant alii ut si-
bi placet. Ideo non oportet si una manus mo-
uet aliam moueri motu locali aut alio motu pro-
prie sumpto. Cum igitur arguitur sic. anima for-
tis non aliquid recipere in una parte quoniam istud re-
cipiat in qualibet alia. ergo si motus localis est
subiective in anima existente in una manu est et
subiective in anima existente in pede vel alia manu
quare pes vel alia manus recipit illum. Di-
citur adhuc de virtute sermonis concedendo
quoniam per manum. sed pars eius est una conditio
nalis que nihil ponit in esse. adhuc enim non
probatur animus eius. videlicet motus localis reci-
pit vel est subiective in anima for. in una eius ma-
nu. imo illud est negandum sicut et pars ut pri-
us est dictum. Ad aliud cum asseritur quod motus
mouet per se mouet totum etc. dicitur illud non
esse verum de qualibet parte et quolibet toto.
sed est verum de toto proposito. Si namque anima for.
aut alia eius pars moueret aliquo alio motu
proprie vel improprie sumpto. for. etiam moueretur
illo motu. si est aliqua pars quantitativa manuum mo-
ueretur aliquo motu. manus illo motu moue-
retur. sed non sic oportet de parte qualitativa siue
subali. et de toto quod non est per se ens sed pars
alterius. sicut in proposito contrahitur. Item illud
est verum quoniam fit pars que mouet vel est apta mo-
ueri illo motu per se et habet illum motum in se
subiuncte. modo anima for. non est apta moueri per
se localiter. nec huius nec habet potestatem in se subiective
motum localem. Ex his patet quod non oportet dicere ea
que magister dicit de motu locali. Primo
cum dicit quod si anima for. mouet motu locali in ali-
qua parte. mouet et eodem motu in qualibet ei-
us parte. hoc est enim manifeste falsum. imo mo-
ta manu et pede gesecente. non mouet anima in pe-
de motu locali. Fundamentum autem suum ad
hoc probandum facilius deficiet. Conceditur. nam
quod omne accidens existens in anima for. in manu

est etiam in anima for. in pede. modo motus lo-
calis non est in anima for. subiective. neque in ma-
nu neque in pede. ut prius est dictum. Et licet gratia
complacendi socio concederet quod ille motus est
subiective in anima partialiter et per accidens. tunc
non esset verum quod si est in ea in una parte est in ea
in qualibet parte. Unde tunc motus localis in ca-
su nostro non esset in anima in pede. licet possit con-
cedi quod esset in anima existente in pede. Ad hoc
etiam concedere quod anima mouet motu locali in ali-
qua parte et tamen illa pars geseit. Unde procedit
quod pes quiescit in casu nostro. et negat quod anima
mouetur motu locali in pede. licet concedendum
sit quod anima existens in pede locali motu mouet
et localiter mouetur. Videtur autem ipse facere
distinctionem inter illas propositiones. mouet localiter et
mouetur motu locali. quod ad unam illarum vult seg-
re mutet finem in pede. ad aliam autem non.
Similiter non oportet concedere quod motus
localis est in aliquo composito. et tamen compositum
illud non mouetur illo motu. saltem in
casu nostro. quod in illo casu non est verum quod mo-
tus localis sit in pede. nec etiam est in anima
in pede siue prout est pars pedis. imo nullo
modo est in anima ut prius dictum est. et si in ea
esset inesset partialiter et per accidens. et tunc
non deberet quod sit esset in pede. Illud autem
quod ultio adduxit quod non omni motu quo mo-
uet pars alicuius totus mouet totum. est verum. ut
prius dixi loquendo de quolibet toto et quali-
bet parte indifferenter. licet oppositum sit verum de toto
per se existente et parte quantitativa. siue de parte
apta moueri per se et habente motum in se sub-
iective. licet hoc adhuc habeat instantiam ut
videbitur in solutione sequentis argumenti.
Ad aliam rationem de mixto tunc primo pro-
ducto respondet primo magister secundum eodem opi-
nem et melius quod illud non mouet licet aliqua
pars eius quantitativa moueatur. sed non respondet ad
argumentum in oppositum cum arguitur quod mo-
tus localis est in eo et quod pars eius naturalis mo-
uetur. quare illud etiam mouetur. Dicitur po-
tест dupliciter. Uno modo tenendo quod mo-
tus localis est principaliter in composito. et quod
variatur ad variationem compositi licet ea-
dem materia maneat. diceretur tunc negando
quod motus localis sit in toto ad eamque licet in multis
eius partibus quantitativis sit motus localis et bre-
uiter in quolibet parte quod prius producta fuit. Sicut

nō est motus adquare in tota eius materia
 sed in multis eius partibus. sed illud totum
 nunc incipit moveri per remotionem de
 presenti. Si vero teneretur altera opinio q
 motus est principaliter subiective in mate-
 ria. & q varietur ad solam materie varie-
 tatē & manente eadē materia cōposito varia-
 to manet idē motus. tūc pcederet q motus
 est in toto cōposito. & q pars eius materia-
 lis mouet. videlz tota eius materia. pars et
 in quantitate eius mouet. & tū illud nō mo-
 uet. Sed seqt ex istis premissis q ipm aut
 mouet aut incipit moveri. **¶** Hoc tū vltimū
 haberet instantiā vbi inciperet aliq ps eius
 corūpt. q: tunc illud nō immediate post hoc
 esset. ideo nō immediate post hoc moueret
 Ideo licet illud sit contingens. nō tū necessari-
 um in casu nostro q illud incipiat moveri.
¶ Ex his igit apparet illā limitationē supe-
 rius positā habere instantiā quo ad illā ppo-
 sitionē. Ad ora aliqua parte mouet totū cu-
 ius est pars. oportebit igit aliā limitationem
 adducere vbi. s. illud cōpositū immediate ante
 pū instantis fuerit. & immediate post instans
 pū erit. **¶** Sz dubiū est positō q. a. mixtū
 cōtinuet postea motū locale p horā & in fine
 hore incipiat resolui aliq pars alijs manenti-
 bus & mota nūqd in fine. a. mouebit. Idez
 diceret d for. a quo pūne p horā fiat resolu-
 tio & pūne moueat supponendo q motus
 principaliter hz esse in materia. **¶** Posset di-
 ci pter ad predicta q in fine nō mouebit. sz
 in quolibet instanti ante finē mouebit. & hoc
 est q: nō immediate post finē mouebitur neq
 erit. **¶** Alter etiā possumus dicere ad pūci-
 pale tenendo semp opinionē sedaz q. a. mo-
 uet. neq oz q oē q mouet immediate an hoc
 mouebat. Sit nō oz q oē q mouet ime-
 diate post hoc mouebit. sed illud esset verus
 vbi illud immediate ante hoc fuerit. & imedia-
 te post hoc erit. aut q illud est vox de pūci-
 pali subiecto motus videlz d materia pūna
 d secundario. aut vt cōposito illud nō oz. Et
 vltius q omne iūd quod mouet aut ipz
 aut aliqua sui pars immediate ante hoc moue-
 batur. & immediate post hoc mouebit. Aut di-
 ci pōt q itelligit de mobili quod pūmo mo-
 uet. idest sz se & quābet eius partē. **¶** Ad a-
 gister aut postea ingredit aliā fantasiā dāns

aliā solutionē sūm opinionem eius. Qd om-
 ne generandū successine cuius erit dare pa-
 mū instans erit in tpe ante primam esse sui.
¶ Ibi nāq conceditur q. a. mixtū immedia-
 te ante hoc fuit. sz i nullo istāti an hoc. & ime-
 diate an hoc mouebatur. Et ibi pcedit q ali-
 quod generandum incipiet esse postq fuerit
 que conclusio hoc modo declarari pōt sz eū
 q: in fine hore grā exempli. a. mixtum erit &
 nō immediate. ante in aliquo instanti erit. ergo
 tunc incipiet esse. & nō ante finem hore erit sz in
 nullo tpe adequate. ergo prius erit qz incipi-
 et esse. & per pūsz incipiet esse postq fuerit.
¶ Vltimam vltimate concedit vna conclu-
 sionem q valde dubia est. neq video vllum
 modum ipam pbandi. videlicz. Aliquid erit
 postqz desinet esse. quia si ita sit dicatur q. a.
 erit postqz desinet esse. aut igitur hoc verifi-
 cabitur p remotionem aut p positionē d pre-
 senti. **¶** Non primo modo. repugnat. n. q. a to-
 taliter desinat esse vt in. c. instanti nō erit. & q
 immediate post. c. erit. q: tunc corruptum redi-
 ret. **¶** Nec secundo modo. q: tunc oportet q i
 c. instanti erit. & nō immediate post in aliquo
 instanti erit. & tū immediate post. c. erit. s. in
 tpe. **¶** Sz hoc apparet ridiculū dicere cum
 res aliqua corūpuit etiam per positionē d
 presenti ipa erit post sui corruptionem sine di-
 catur q erit in tpe sine in instanti. Considera
 igitur an habeat alium modum probādi pre-
 dictam conclusionem. **¶** Ad vltimā rationē
 principalem magister negat. & bene q mo-
 tus & tempus non differant. a rebus perma-
 nentibus. Verum non rīdet complete ad ar-
 gumentum in contrarium cum arguitur. er-
 go primo q aliquis est motus qui nō est suc-
 cessiuus. negatur pūa. Ad probationem dicit
 magister q p3 de certo motu vniū. quo
 ad subz qd diffōmter mouetur quo ad tem-
 pus. **¶** Credo q hoc modo magister occul-
 te deducere velit. Sit. a. mobile qd continue
 per horam futuram intendat motum suum
 tū dum mouetur continue omnes eius par-
 tes equali velocitate moueant. & finis nūc
 in medio instāti motus & signetur motus ex
 tensus in. a. qui sit. b. & sequitur q ille motus
 nunq ante hoc fuit. cuz enī ille motus. nūc
 sit intensus vt quattuor: grāia exempli & nū-
 qz ante sic fuit intensus sequitur q ille motus

nūq̄ añ hoc fuit. Item quia intensio fit p̄ ad
 ditionem partis ad partem vtrāq̄ remanen
 te. quare motus ille qui nunc est nō ante hoc
 fuit. patet consequentia cum a continue inten
 derit motū suū. ⁊ p̄ p̄ns a nō est motus suc
 cessiuus. q̄ tunc prius fuisset. ¶ R̄sponder̄ sal
 no meliori iudicio q̄ i illo casu ille motus fu
 it prius. Supposito idē esse mobile cōtinue.
 Et negatur illa p̄ns. Ille motus nūc est intē
 sus vt quattuor. ⁊ nūq̄ ante fuit sic intensus
 ergo nunq̄ ante fuit. L̄occedit. n. q̄ idē mot⁹
 numero pōt esse aliqñ intensior ⁊ aliqñ re
 missior. sicut idē esse pōt velocior ⁊ aliqñ tar
 dior s̄m q̄ plus p̄ ipm. aut minus acquirit
 de effectu in tpe equali. De equalitate vero
 ⁊ caliditate vel albedine secus diceret. ¶ Non
 enī p̄t eadem qualitas numero esse aliqñ
 intensior ⁊ aliqñ remissior. sed p̄tinue est alia
 ⁊ alia qualitas vbi subm̄ intendatur in illa.
 ¶ Ad n. motus est res absoluta q̄ acquiritur
 p̄ motū sicut qualitas. ¶ Der hoc p̄ ad scōdaz
 dicitur enim q̄ intensio qualitatis fit per ad
 ditionem partis ad partem vtrāq̄ remanen
 te. non sic autem de motu. imo idem nume
 ro ē primo remissior ⁊ postea intensior. ¶ S̄
 hīc esset bonū dubiū. q̄ dato. b. motu inten
 so vt quattuor in eo est assignare partes gra
 duales ab invicē differentes s̄ ū s̄m intensi
 onē. ⁊ nō s̄m extensionē subī vel temporis.
 Signentur igit̄ due medietates vt duo que
 sint. c. d. ⁊ q̄ro nūquid vtrāq̄ illaz ante hoc
 fuit vel nō. Si sic sequit̄ q̄ ante hoc cōpone
 batur intensiue ex duabus medietatibus vt
 duo. ⁊ p̄ p̄ns ante hoc fuit intensus vt quat
 tuor qd̄ repugnāt casui. Si d̄r q̄ nō. Sit igit̄
 tur q̄. e. ante hoc fuit. sed nō. d. ⁊ tunc sequi
 tur q̄. b. ante hoc nō fuit postq̄ aliqua eius
 pars ante hoc nō fuit. ¶ Considera bñ v̄re
 niter dicitur q̄ vtrāq̄ medietas ante hoc fu
 it. Et negatur vterius p̄ns cū inferitur. Qd̄
 ante hoc cōponebat̄ ille motus ex duab⁹ me
 dietatibus. vt duo. q̄ illa medietas q̄ nūc est
 intensa vt. ij. nunq̄ ante hoc fuit vt duo. sed
 ip̄amet numero fuit aliqñ vt vnū. ⁊ cōtinue
 ante hoc remissior q̄ vt duo. ¶ Ad aliā autē
 rōnē q̄ in sub̄o aliquo finito esset accidēs infi
 nitū. siue vt vult ip̄e dicere infinita accidentia
 vtputa infiniti motus. eo q̄ aliquo sub̄o mo
 to mouetur oē accidens qd̄ est in eo. ⁊ p̄ p̄ns

a. mouet̄ motus in eo existens. ⁊ hoc medi
 ante alio motu. ⁊ pari rōne de alio motu di
 cendū erit. ⁊ sic erit p̄cessus in infinitū in mo
 tibus. ⁊ p̄ p̄ns cū ex oībus illis fiat vnū erit
 motus infinitus ⁊ accēs vnū infinitū. ¶ Ad
 hoc r̄sponder̄ negando p̄nsam p̄nsā. Ad p̄bati
 onē negatur q̄ motus moueat̄. ⁊ p̄nter q̄
 omne accidens subī motū. aut mobilis moue
 atur. sed illud est v̄r de accidentibus absolu
 tis. ⁊ nō respectiuis qualis ē motus. ¶ Nec
 r̄spondit h̄z dubiū. ¶ Ad in aliq̄ uo vbi est ille mo
 tus in quo prius nō fuit. ergo mutauit vbi. ⁊
 p̄ p̄ns p̄ se vel p̄ accidens mouet̄. aut ē mo
 tus. ¶ Considera qd̄ de hoc sic dicēdū. ¶ Ali
 ter posset dici concedendo q̄ motus mouet̄
 p̄ accide. sed nō mediāte alio motu. s̄ mo
 uetur p̄ se ita q̄. b. motus est p̄ se cā vt cōti
 nue aliud vbi. ⁊ aliud p̄ accidens acgrat. ⁊ p̄
 p̄ns est cā q̄ ip̄emet p̄ accide. moueatur. ⁊
 sic nō oportet p̄cedere motū aliū eē quo mo
 uet̄. b. nec in motibus esse pro. essuz in infinitū
 nec accidens aliqd̄ fore infinitū. ¶ Ad aliā
 conclusionē q̄ motus diuisibilis esset subiecti
 ue in indiuisibili ⁊ in extenso. licet in alio p̄po
 sito cōcesserim conclusionem vt p̄z ex his q̄
 secundo de aīa dicit̄. tñ in p̄posito negatur cō
 clusio. dī. n. motū localem non esse quocūq̄
 modo subiectiue in aīa vt in p̄cedētibus sa
 tis est dictū. ¶ Addit autē postea magister.
 q̄ motus nō mouet̄. nec moueri pōt. q̄
 mobile in aīa idē sub̄o termino. ⁊ supple
 nō sic de motu apparet. Et addit vterius q̄
 nec p̄ aliquo instanti est extensus ad equare p̄
 subm̄ aliquod. ¶ Nec tñ duo habent dubiū
 p̄mo p̄mū. q̄ pur apparet q̄ motus saltem
 p̄ accidens mouet̄ vbi vt prius dicebat̄. Se
 cundū ē app̄et mirabile. nā possibile ē subm̄
 aliquod quo ad oēs eius p̄tes moueri. ⁊ tñ
 motus erit extensus ad equē p̄ ipm̄ vt in ip̄o.
 ¶ Considera q̄uo velit verificare dictū suū
 ⁊ nūq̄ in aīdeo casu. aut absolute intendat
 verificare. forte vult verificare p̄ hoc. q̄ s̄m
 cū in p̄cedētib⁹ in nullo instanti ē aliq̄ mot⁹.
 iō nec p̄ aliquo instanti ē aliq̄ motus ad equē
 extensus p̄ alqd̄ subiectū. La. 8.

Ad incidit dubiū r̄c.
 Considera
 primo suppositionem. primam
 t. quicquid pertransit pars per

transit totum cuius est pars. Et quacumque velocitate mouetur pars mouetur et totum. hoc enim posset habere instantia facta in ea. precedenti probando. si est possibile parte aliquam moueri et totum non moueatur. Ideo si volumus illud tenere limitatur hec suppositio. ut in precedenti ca. limitabatur. Considera ulterius rationem ad dubium. et ea que ibi dicit que oia vera videntur et concordant cum his que dixisti secundo de aia in hac difficultate. et vi hic completius dicere que illic dixisti. Considera ulterius rationem ad illam difficultatem. Ad tunc a proportionem finita proueneret velocitas infinita. hanc reigisti secundo de aia. in argumento de applicatione corporum. et illic habes alium modum respondendi. videlicet quod cum aer qui expellitur non moueatur nisi ad motum lapidis descendens. lapis autem descendens finitam habet proportionem supra resistantiam. tunc non inuenit quod consecutive ab illa proportionem finita infinita velocitas proueneret. nulla tamen erit velocitas infinita. Sicut nulla erit pars que adequate et sine quolibet sui moueatur infinite velociter. quauis ergo ab illa propositione finita motus lapidis et velocitas eius finita solui proueniat quod ille motus primo et principaliter prouenit ex illa propositione. tunc ex consequenti non inconuenit aerem infinita velocitate moueri. Quauis ergo hec ratio colore habeat in casu de applicatione corporum ad inuicem. non tamen habet locum in casu de elevatione. tunc enim aer qui ingreditur ad centrum illorum corporum non mouebit violenter per impulsione facta ab illo sed a seipso. mouebitur naturaliter ne detur vacuum. et tunc infinita velocitate immediate post hoc mouebit. et agens erit finitum cum resistantia finita. et per hanc a proportionem finita prouenit motus primo intentus principaliter ab illa proueniens velocitatis infinite. Illa igitur ratio hic non haberet locum. Ut de igitur rationem. Ad. qui dicit quod illa infinita velocitas proueniret ab agente finito cum latitudine. tunc proportionum infinita eo quod infinite modica in resistantia habebit aliquam aerem. Considera tamen qualiter verum est quod infinite modica in resistantia est. Postea vero declarat quod ille aer habebit resistantiam extrinsecam ex parte partium duorum corporum.

rum. et intersecam ex parte partium aeris sibi inuicem resistantium. per diuisionem earum et propter precedentem resistere sequenti. Sed ex hoc vi contradicere precedenti dicto. nam vi quod non infinite modica erit resistantia intrinseca. imo non minor tanta. gra exempli. ut. l. etiam immediate post hoc infinite modica pars et infinite modice potentie pars aliqua aeris mouebitur. quare potius dicendum esset quod infinite modica erit aliquam proportio que infinite magna erit. Et si vellet dicere quod infinite modica erit resistantia intrinseca. quod immediate post hoc infinite modicus aer precedens resistet sequenti. Ita et immediate post hoc infinite modice potentie aer mouebitur ad centrum. eo quod infinite modicus est. ut prius dictum est. Ideo ex hoc non concluderet quod immediate post hoc infinite magna erit proportio aeris modi ad resistantiam suam. Considera igitur bene ac diligenter solutiones huius difficultatis. Dicit potest quod aer ille acquirit certum gradum potentie a natura etiam communi ad vitandum vacuum. et prout cum infinita modica aliquam erit resistantia. infinita erit proportio et. Considera illa exempla que adducit convenientia ad propositum. et videntur satis vera que dicit. ut illud exemplum de infinitis mobilibus positis in primo puncto. a spaciis et. Item aliud exemplum de diuidente. a. corpus sine superficie. eius. ita ut diuidens cum superficie incipiat diuidere. et sic continue diuidat sic. verbi. g. ut est securus. i. quo casu concedit quod tam. b. q. c. mouebitur infinite velocitate. quod potest sic declarari. Sit nunc diuidens mediate applicatum superficiem. a. corporis et sit illa superficies digitalis quantitas ipsius diuidentis. et signetur duo puncta in. a. contacta ab illa superficie diuidentis distantia solum per se in digitale quantitate et incipiat nunc diuidens diuidere. et sequitur quod illa duo puncta immediate post hoc distabunt ad minus per digitale quantitate. scilicet per tantam quantam est superficies diuidentis. ergo immediate post hoc pertransibunt ad minus semidigitale spacium. et sicut arguitur de hoc. ita de quolibet alio est arguendum. Sic etiam patet de ligno diuiso cum securi notabilem habente superficie occurrente ligno. sed verum est quod

postea dicit. et videtur dubium quod si conceditur quod aliqua velocitas infinita erit adequate in hora non tamen erit per quamlibet partem illius hore. illa namque duo manifeste repugnare videntur. nam in qualibet parte hore verificabitur hoc modo predicto aliqua duo puncta subito transire vel esse pertransita certam distantiam ut prius dicebatur. Nisi forte renenti velit ad opinionem suam. Quod ille motus vel ista velocitas que adequate mensurabitur hora non erit in aliqua parte hore quod motus non erit nisi in mensura sibi adequate.

Item dicit quod dabitur primum instans in quo b. c. distabit inter se. illud in quo primum erit complete divisum. hoc videtur dubium de virtute sermonis. nam quod erit semisfacta divisio aliquae partem b. et c. mutice distabunt. quod aliquid medium interponetur inter illas partes et per prius inter b. et c. et per prius b. et c. erunt mediata. quod tunc in medio instanti distabunt et non solum in fine divisionis. Idem potest dupliciter responderi. Primo ab salute defendendo. Ad concedendum quod inter c. et b. erit in dato instans aliquid distantia. sed ex hoc non sequitur quod distabunt. bene autem concludi potest quod b. et c. vel tunc simpliciter distabunt. vel secundum quod. et hoc concedetur per secundam partem. Ex quo non videretur se quis quod absolute distabunt. Alter dicit potest quod in modo tunc distabunt absolute. et negaret quod b. c. sint imediata. et tamen se tangunt. imo sunt mediata. quod habent aliquid medium inter se situatum. conceditur tamen quod erunt secundum quod imediata. puta secundum partem se tangentes. Magister autem intelligit quod erit dare primum instans in quo complete distabunt. et illud ei edit esse sine divisionis ut puto.

Nota tamen circa prius dictum quod si concedatur quod velocitas infinita erit adequate in hora. non tamen sic intelligitur quod in aliquo instanti erit illa velocitas finita. imo in nullo instanti erit. et secundum eam opinionem de motu. eo quod in nullo instanti elongabuntur partes immediate ab invicem. sed immediate post quodcumque instans erit infinita velocitas aliquarum partium que per illo instanti erunt immediate. et forte hoc intellexit. Ad quod dicit quod non per quamlibet partem hore erit velocitas infinita.

Considera postea alia que sequuntur. et que dicit de mutato subito in vacuo que omnia vera sunt et pulchra. Considera postea circa illud dubium de spherico tangente planum. Primo consideranda argumenta que subtilia sunt. et vide modum deducendi suam conclusionem. quod si sphericum tangeret planum sicut superficialiter. tunc vel a centro circum

li ad circumferentiam linee ducere essent inequales. vel triangulus rectilineus haberet duos angulos rectos. describendo figuram. sicut hic in margine. Si. n. sphericum tangeret planum secundum totam superficiem comprehensam inter illas duas lineas extremas. tunc linea media foret minor aliis duabus extremis. et sic habebit prima pars conclusionis. Vel si sit equalis cum illa cadens super planum diametraliter causet angulum rectum tunc constituto triangulo ex linea media cum altera extrema. et alia tertia linea in superficie plani ille triangulus habebit duos angulos quorum uterque est rectus videlicet illum qui cadit a linea media. et alterum qui cadit ab altera linea extrema. Cum enim ille linee sint equales eis debent in triangulo opponi anguli equales. quod maior maior opponitur. et minor minor. et equalia equalia ut per primo geometrie. Cum igitur angulus cadens a linea media sit rectus. et opponatur linee extreme. sequitur quod angulus cadens a linea extrema et oppositus linee medie sit rectus. quod fuit deducendum.

Considera postea in ratione. ubi dicit quod non est possibile quod aliquid tangat ab alio secundum quamlibet eius partem. ibi. n. videtur velle quod materia et forma extensa sit corpus. et sequitur modum Alberti per quem sic arguit. Ad autem et forma extensa est longa lata et profunda. ergo est corpus. Ego autem aliter dixi oppositum. et quod illa prima non valet. sed bene valet sic arguendo. Ad autem et forma est per se longa lata et profunda. ergo est corpus. sed aliter. est falsum. imo materia et forma solus per accidens est longa lata et profunda.

Ibi et dicit quod forma. scilicet extensa tangit materiam et contra secundum quamlibet eius partem. hoc autem non apparet proprie dictum. quod se tangentia debet habere aliquid quo modo distinctione situm. hoc autem non apparet ibi. ideo oportet ipsum dicere quod hoc non oportet. Idem consideranda bene si dictum eius est probabile.

Dicit et ibi. Ad. quod si contactus oppositus secundum quamlibet partem. et c. non sit possibile. est tamen possibile contra. et c. ut superficialis. aut punctualis. De lineali vero nulla ibi facit mentionem. et tamen talis est possibile. ut. scilicet. quod duo corpora. aut due superficies solus se tangant secundum lineas. Idem prima de duabus superficialibus. ut si duo trianguli superficiales equales sibi iuxta ponantur ut latera unus immediate lateri alterius.

Similiter per secundam de duobus corporibus. ut si duo corpora triangulata sic invicem applicentur

tur qd solum se tangant sicut lineas terminantes
 eorum superficies. et que sunt latera triangularitas
 illorum corporum. **¶** Possit dici qd si non fecerit in-
 tentionem de contactu lineali. tunc dedit intelligere
 per contactum superficialem punctuale. **¶** Considera
 ulterius quod magister in ratione argumentorum
 dicit hanc positionem non valere. Inter. a. spicuum et
 b. planum cadit aliqua distantia. ergo. a. distat
 a. b. hoc. n. concordat cum una ratione data hic
 superius defendendo magistrum in casu de
 dividendo sicut superficies. **¶** Sed tunc videndum
 erit quod posita non valet. et quod requiritur ad hoc qd
 aliqua distent. **¶** Credo qd ipse diceret qd re-
 quiritur qd inter ea sicut se et quolibet sui interpo-
 natur aliquod medium. sive aliqua distantia.
 Sed ut puto hoc est voluntarie dictum. Si
 quis. n. tenere velit secundam rationem positam lo-
 co dicto credo qd non esset minus. imo magis
 rationalis et faciliter se defenderet ab argumen-
 tis in oppositum. **¶** Nam igitur sicut illa rationem
 inconueniret qd. a. sphericum tangit. b. et tunc distat. a.
 b. et a. et b. sunt mediata per aliquam distantiam per
 quam distat. Tene tu quam vis. **¶** Considera ulte-
 rius quod dicit quod illa posita non valet. a. et b. sunt
 mediata. ergo se tangunt. ut si. a. et b. pone-
 retur in vacuo non tamen se tangenda. imaginatur
 enim. **¶** Inter. a. et b. nihil interponi. sed non
 capit intellectus dari uacuum. in quo nihil sit et
 qd ibi ponatur. a. et b. non se tangenda. si enim non
 se tangunt oportet ibi imaginari quandam dimensionem
 aut linealem aut superficialem. aut corpoream posi-
 tam inter illa. Item in quocumque vacuo intellecto
 contigit imaginari tam. a. quam b. ibi moueri suc-
 cessine. aut subito mutari. sed hoc imaginari
 non possumus nisi imaginata distantia praesenti-
 ta ab illo mobili. quare necessarium est yma-
 ginari distantiam imaginato vacuo. et per positionem
 inter. a. et b. non se tangenda interponetur aliqua
 distantia. si non naturalis. saltem mathematica.
 et per positionem non esset immediata. **¶** Ad ibi ap-
 pareat saluo meliori iudicio argumentum proba-
 re verum. sed considera quid diceret defendendo
 ipsum. **¶** Considera ulterius cum dicit qd si. a.
 sphericum conumpet alius manentibus. tunc aer
 circumstantis non esset perforatus. sed infinitum
 subtilis versus punctum contactus. **¶** Quidam
 ex hoc concludere conantur qd sicut cum infi-
 nite raritas possit esse aliquis aer. Sed mihi
 apparet qd hoc concludi non possit ex verbis

eius. **¶** Primo cum loquantur aditionaliter. Se-
 cundo licet concederet hoc ad ymaginationem non
 esse peccatum. maxime cum argumenta non petant
 hanc difficultatem. Tercio qd non sequitur aer ver-
 sus punctum contactus in infinitum subtiliando per-
 cedit. ergo est infinite raritatis. imo stat qd per
 totum sit equaliter rarus. et tamen sic subtiliando per-
 cedit. et verba sua sequentia declarant hoc to-
 tum quod dicit terminatur. n. ad non gradum profundi-
 tatis versus punctum illud. **¶** Tunc iterum qd subtilitas
 non sit nisi pura profunditas. sicut et contra loquimur
 cum igitur infinite pure profunditatis sit vel esset ali-
 qua pars illius aeris versus punctum illud. id est in
 finite subtilis esset aliqua huiusmodi pars.
¶ Considera ulterius solutionem alterius ar-
 gumenti de motu spici qui conueniens est. Et prius
 aduerte duo pulchra et subtilia exempla que ibi
 ponit. et ea que ibi dicit valde subtilia et vera
 sunt. **¶** In eo autem qd dicit de lumine et ym-
 bra credo istam contra repiri corruptam. et sic
 reperi in tribus libris. Sed iudicio meo hec
 est falsa. **¶** Primo dicit loquendo de virtute ser-
 monis contra speciosos qd opacum finitum oppo-
 situm luminoso finitum non facit umbram infinitam
 sed sit eo maius. qd umbra non est nisi lumine remissum
 sed. modo non facit lumen remissum in infinitum
 etiam dato qd umbra foret priuatio luminis.
 aut impedimentum radiorum incidentium. ta-
 men talis priuatio. aut impedimentum non esset
 infinitum. eo qd luminosum non potest multiplici-
 care lumen infinitum. **¶** Nihil autem dicit alterum
 priuare vel impedire ab effectu quem illud al-
 terum producere non potest. hoc non dicit ipse.
¶ Postea vero videtur dicere qd si lumino-
 sum prius egisset per spatium infinitum et oppo-
 neretur sibi opacum quod sufficeret causare umbram
 id est impedire radios incidentes per infinitum
 spatium radios incidentes impediret. Si e
 sufficeret impedire ad. a. punctum. a fortiori ad
 quolibet ultra. a. et sic per spatium infinitum
 Et ad hunc intellectum verificaretur ipsum
 causare umbram infinitam. **¶** Ad alium ca-
 sum est eius responsio conueniens. **¶** Sed for-
 te contra illud quod in responsione illa presu-
 ponitur. **¶** Considera bene totam responsio-
 nem quam magister ponit ad illum casum qd ista-
 te opaco iuxta posito luminoso augeatur illud
 luminosum in prima parte. proportionata ad duplum
 in secunda ad quadruplum et sic in infinitum.

Quod prima ratio est satis vera. Sed postea dicit. Nec potest quod quilibet pars agat ad tantam distantiam. nisi quilibet pars sit potentie infinite et habeat in se lucem infinitam. Hoc dupliciter non videtur verum. Primo quod posset esse quod quilibet pars saltem finita esset potentie solus finite. et tunc sufficeret multiplicare ad tantas distantias videlicet usque ad iuxta extremitatem operari. ponendo. scilicet quod sicut finis pedale illius luminosi est gratia exempli in duplo remotius ab opaco quam primum. ita sit primo in duplo maioris potentie ad agendum. Et sicut tertius est in triplo remotius. ita sit in triplo maioris potentie. et sic in infinitum. Et patet quod quodlibet tale pedale sufficiat agere lumen usque ad iuxta extremitatem operari et tunc nullum illorum est potentie infinite. immo solum finite. **E**go hic dicere dupliciter. Uno modo argumentum probare veritatem. Sed pro magistro dicere ipsius de sciendo sciam fuisse diminuta. sed de dicere. Nisi quilibet pars infinita sit infinite potentie et hoc verum esset in casu predicto. sed enim quodlibet pedale. a. luminosi sit potentie finite tunc quilibet pars ex infinitis pedibus composita est infinite potentie. **A**lter absolute tenere possumus sciam ut stat. Et tunc er dicemus in casu predicto quod quodlibet pedale est infinite potentie. Unde licet quodlibet pars se quo ad potentiam essentialiter sit finite potentie. tunc quodlibet iunctum cum aliis aggregando simul potentiam essentialiter et incrementum quod recipit ab aliis est infinite potentie. et ideo argumentum non procedit. **S**ecundo non videtur illud dictum verum. quod bene posset esse quod quodlibet pedale. a. in casu nostro multiplicaret lumen usque ad opacum. sed nullum illorum haberet lucem infinitam. Et puto quod intelligat infinitas in multitudine. ubi. scilicet finis pedale in duplo plus haberet quam primum. et tertium in triplo plus. et sic in infinitum. Nec potest hic considerari sicut ad precedentem. quod licet illo modo concederet quodlibet pedale esse potentie infinite essentialiter et accidentaliter simul non tamen dicendum est aliquod illorum pedalius habere in se lucem infinitam. eo quod neque essentialiter neque accidentaliter unum illorum habet in se lumen alterius pedalis. alioquin idem accidens esset in pluribus subiectis ab invicem distinctis. Si vero intellexisset lucem infinitam intensius. quod non puto adhuc videretur magis

falsum. nam adhuc videtur possibile quodlibet partem illius esse infinite potentie. quod infinitam multitudinem luminis contineret. et quod ad infinitum spacium sufficeret lumen multiplicare sed non habeat lucem infinite intensius. potest enim lumen augeri in potentia sed in gradu luminis non augeatur ut satis patet in materia de luminosis. Ad idem apparet a contrario probare veritatem. Et primo pro magistro dico quod non intelligit lucem infinitam intensius sed infinitam in multitudine. Secundo quod litera dicere debet. Nisi si quilibet pars infinita ponatur esse infinite potentie et habere in se lucem infinitam. Aliqui tamen sunt libri qui non habent illam secundam partem. Et habeat in se lucem infinitam. Considera bene. **C**onsidera ulterius cum magister dicit quod admissio illo casu et. illud opacum nulla causaret umbram. quod umbra non est nisi lumen reflexum et remissum. ibi autem nullum foret lumen remissum. sed infinite intensum vel ab infinitis partibus infinite potentie multiplicatum. **F**orte melius esset dicere quod umbra est privatio radiorum incidentium in aliquo medio cum privata radiorum reflexorum in illo. Nam ex modo loquendi magistri ubi sol aliquod medium illuminaret nullo interposito opaco ibi umbra causaret. Ubi. n. sol aliquam partem terre illuminet sine interpositione operari. adhuc in illo medio preter radios incidentes multiplicabatur reflexi a partibus aeris circumstantibus. Ubi enim est incidens radius per maiorem partem est reflexus. sed non e contra. et per hanc ibi caretur umbra nullo opaco interposito. quod videtur irrationabile. **C**redo oportebit supplere dictum magistri ipsius de sciendo. umbra non est nisi lumen reflexum et remissum sine privata radiorum incidentium. Aut dicemus quod illud dictum non fuit positum a magistro per modum distinctionis. sed quod ita absolute est verum quod umbra realiter est tale lumen. Verumtamen tunc terminus umbra aliquid ultra connotat quod requiritur poni in eius distinctione. **S**i placet diffinire umbras ut prius dixi quod est privatio radiorum incidentium et. eo modo quo solet de somno diffiniri mihi apparet valde rationabile. **C**um autem dicit ulterius quod illud lumen foret infinite intensum certe ut prius dixi non oportet etiam sed luminosum esset infinite potentie. Alia tamen ver

ba disjuncte posita supplet hunc defectum cum dicit vel ab infinitis partibus infinite potestate multiplicatum. quasi magister perpenderet primam partem non fore necessariam. Unde tamen verba sequentia in solutione unius argumenti que absolute illud affirmant.

Contra igitur arguitur &c.

¶ Considera in hoc argumento cum dicit quod luminosum non multiplicaret in casu illo radius aliquem perpendiculariter incidentem ad opacum alium. parallele deurrerent inique quod sequitur quod alii parallele &c. Credo saluo meliori intellectu hoc modo intelligendum est quod linea perpendicularis cadens super punctum extremum luminosi et linea perpendicularis cadens super opacum cum sit posita in eodem medio recto luminosam et opacum sunt sibi inuicem parallele. cum igitur ante eodem puncto luminosi a quo dicitur duci lineam perpendicularem ad opacum ducatur etiam linea perpendicularis ad ultimum punctum luminosi si sita sita. scilicet in tali medio sequitur quod ille due si nec perpendiculares erunt parallele. et ille due linee concurrunt in eodem puncto luminosi. ergo &c. ¶ Considera si meliori modo verificari potest. in quibusdam tamen libris illa littera non reperitur aliter parallele concurrerent. ¶ Considera ulterius in solutione argumenti in qua absolute concedit quod si luminosum infinite potentie in medio luminis suscipit &c. totum lumen ab eo productum est infinite intensum. ¶ Hoc tamen non apparet rationabile ut prius dixi. Item quia dato tali luminoso columnaris figure ad puncta sibi immediata non producit intensus lumen quia habeat in seipso. sed lumen in eo est finite intensum ut ponitur. et ipsum concedit in responsione quando concedit ipsam agere ultra gradum prius. ergo ad puncta immediata solū finite intensum lumen producit sed ad puncta remota remissius producit quod ad immediata. ergo ad nullum punctum producit lumen infinitus intensus. ¶ Item non videtur verum fundamentum suum. Quod lumen illud infinite intensum provenit ex reflexione. quia illo dato contingeret etiam luminosum finitum et finite potentie agere lumen intensius quod habeat in se ipso tam ad puncta remota quia ad im-

mediata. consequens non apparet bene rationabile. et patet consequentia postquam illud luminosum gratia exempli non habet in se nisi lumen intensum vti quatuor. et in principio sit pedale. ubi crescat in infinitum. sicut ponitur aliquando producit ad idem punctum lumen in duplo intensius quam nunc secundum eum et aliquando in quadruplo intensius. et per consequens aliquando intensius quod habeat in se ipso. ¶ Item licet concedere ei quod lux finite intensa producere posset qualitatem alterius speciei ut lumen sub intensiori gradu finito quod ipsa sit. et per consequens ageret ultra gradum proprium. non tamen verisimile appareret lucem finite intensam posse producere lumen infinite intensum. ¶ Sic sicut duo luminosa ab invicem distincta agentia in idem punctum non producant unum lumen ex illis duobus compositum secundum veriorum opinionem. sed aggregatum quoddam maius multitudinis luminis ita in proposito scilicet omnes partes illius luminosi infinite producerent quoddam aggregatum ex lumine infinite multitudinis. cum ex illis non fiat unum. non ex hoc produceretur lumen intensum. ¶ Considera super his licet bene quod mihi apparet verisimilius oppositum et scilicet quod magister tenet. licet ad hoc ultimum non est facile respondere. dicendo quod non est simile de duobus luminosis separatis et de partibus illius luminosi. quia ex illis partibus sit verum unum. et ex lucibus omnium illarum sit una lux. et ex luminibus omnium illarum sit unum lumen. et sic consequenter ex effectibus productis ex omnibus illis sit unus effectus. et sic ex luminibus omnibus productis ab illis in eodem puncto sit unum lumen non sic autem est de duobus luminosis separatis. ¶ Si velis partem oppositam tenere vide qualiter differant multitudo luminis et eius intensio. quia si non differant forte magister verum diceret. quod sicut ab illo luminoso infinito ad idem punctum produceret lumen infinite multitudinis sic produceret lumen infinite intensio nis. ¶ Aduerte ulterius illos tres modos aliquid agendi ultra gradum prius quod videntur satis veri et subtilis. etc. a sunt satis nota.

¶ Et sic finem impono huic laudabili operi. Ad laudem Omnipotentis dei. Beatissime eius matris virginis Marie. Apostolorum eius. martirum et confessorum. Angelorum et omnium

ntie celestis prophetarum et patriarcharum beatorumque Sebastiani, bonifortii, rochi, Bernar-
dini, syri, Augustini, Thome de aquino, De-
tri martiris, et Nicholai de tollentino. Be-
ate Catherine Lucie et Appollonie et omnium
sanctarum dei. Et hoc tpe inualde est pestilentie
in civitate Napie, a qua defensus sum cum to-
ta familia mea. Et ob hanc defensionem infir-
tas habeo gratias omnipotenti deo et omnibus san-
ctis eius. Amen. vigesimo octavo lunij. 1482.

Veritur

quod positionis sit bona qua communiter dicitur quod suppositio est acceptio termini in propositione pro aliquo vel pro aliquibus etc. Et arguitur affirmatiue auctoritate communis modi loquendi et quasi omnium doctorum illas diffinitiones admittenti-
um tanquam bonas. Negatiue arguitur illis dif-
finitionibus datis sequitur quolibet terminus
cathegorematicum in propositione positum
supponere. Nihil est falsum, cum secundum rei ve-
ritatem non supponit subiectum hulus, chymera
est, et propterea arguitur, nam in qualibet propositione
quolibet terminus cathegorematicus accipitur
vel est aptus accipi pro aliquo vel pro aliqui-
bus sicut subiectum huius chymera est, accipitur
hoc est intelligitur pro chymera dato quod non sit
chymera. Item sequeretur quolibet ter-
minum supponentem supponere indifferen-
ter pro quolibet suo supposito tam imagina-
bili quam presenti, et sic de singulis, nihil est falsum, cum
communiter dicatur subiectum huius, homo est,
non supponere nisi pro presentibus, et propterea argu-
itur, cum ly homo indifferenter intelligatur
vel accipiat pro homine preterito futuro
vel imaginabili sicut pro presenti eodem modo
quo extra propositionem. Ideo sequitur con-
clusio non posito alio in diffinitione, scilicet supposi-
tio est acceptio etc. Propterea alij ponunt
secundam diffinitionem, scilicet suppositio est statio
termini in oratione preteriti pro supposito vel sup-
positis pro quo vel quibus transit in ipsum vis
verbi, a quo habet ut supponat. Et per istam
periculam pro supposito vel suppositis etc. ut sa-
tisfacere illa diffinitio argumentis superius
factis, huius, n. propositionis, chymera est, non
supponit subiectum cum vis illius verbi est, non
transit in ipsum pro eius supposito vel supposi-

tis, quod nulla chymera est. Si ly bulus homo est,
ly homo solus pro presentibus supponit, quod vis verbi
non transit in ipsum nisi pro presentibus. Contra
ista diffinitionem arguitur. Nam sequitur subiectum hu-
lus supponere. Isti sunt, demonstrato sor, et
ada. Si sor, et ada sunt, nihil contra et ab inue-
ntore illius diffinitionis negaretur et arguitur pro-
pter quod vis illius verbi est, transit in ipsum pro aliquo
supposito, scilicet pro sor. Confirmatur, quod sequitur
ly albus supponeret in hac albus est, dato quod nul-
lus albus est, nihil manifeste falsum, et propterea, quod
adhuc vis verbi transiret in aliquid eius signifi-
catum, scilicet in male reputa subiectum. Item secundo ex illa
diffinitione sequitur quod vel subiectum huius chymera in-
telligitur non supponit, vel subiectum huius homo
currit, posito quod nullus homo currat, sed quod
aliquis homo sit, consequens pro veritate pre-
negaretur contra ab inuentore illius diffinitionis
et assumptum propter quod autem pro vim verbi intelligit
actum, vel ipsum verbi. Si ipsum, agitur non supponit
huius subiectum chymera intelligitur sicut nec in
illa chymera est. Si vero intelligitur actum verbi, tunc se-
quitur secunda conclusio supposito, n. quod nullus
homo currat, sed quod aliquis homo sit non transit actus
huius verbi currit in hoc subiectum homo dicendo homo cur-
rit. Sed forte diceretur quod dato quod non transiret
actu non transiret denotat ut potest. Contra tunc
inferretur subiectum habet supponere chymera currit.
Ante ipsum currit, quoniam utrobique denotat actus
huius verbi currit, transire in subiectum. Sed forte
prederet aliquis quod subiectum huius homo currit, non sup-
ponit posito quod nullus homo currat, quod solus pro
currentibus supponere debet respectu illius verbi.
Contra ex hoc primo inferretur aliquis duas esse
propositiones omnino peritibiles pro se existeres quibus
vni subiectum supponit, alterius vero non, hoc ne-
garetur contra. Et patet propterea in his duabus, homo
currit, homo est currens, supposito quod nullus
homo currat, quoniam in prima scilicet rationem non sup-
ponit ly homo, in secunda sic cum solum ca-
piat suppositionem ab illo verbo est. Item
inferretur aliquam esse universalem affirmati-
vum falsam cuius tamen predicatum vere
affirmatur de quolibet pro quo distribuitur
subiectum, conclusio negatur contra. Et arguitur
illa sic, ponatur quod aliquis homo currat, et al-
ter quiescat, tunc sequitur hanc esse falsam, omnis
homo currit, et tamen illud predicatum cur-
rens vere affirmatur de quolibet pro quo di-

Item ex diffinitione inferitur terminus ex
tra. ppōnem supponere consequens est falsū
et arguitur p̄ha. Capiatur hec oratio. Intelli
gens hoīem. videtur q̄ ly hoīem supponit
cum sit terminus in oratione cōnexus in cu
lus multa supposita transit vis illius partici
pīi intelligens. ¶ Item illa diffinitio petit p̄
cipium. cū diffiniat idem p̄ idem. ¶ dicit vis
termini a quo habet vt supponat. ¶ Item ex
illa diffinitione cōcluditur aliquem terminus
complexū nō supponere cuius tñ vtracq̄ p̄
supponit. p̄his videt falsum. et p̄ha af. ponit
q̄ nihil videat for. sed tñ aliquod videat. et for.
sit tunc b̄nūs. ppōnis hō est videns for. to
tum predicatū nō supponit. q̄ nihil est vidēs
for. et tñ ly videns supponit. q̄ alqs est vidēs
et similiter ly for. q̄ for. est. ¶ Item af. In
bac p̄positione. asinus hoīs erit ponendo q̄
ly hō et asinus sint. sed nullus sit hoīs asinus
¶ Item sequitur aliqd̄ complexus supponere
cuius tñ neutra pars supponit. p̄elo est falsa
q̄ vī supponēs compleri resultare ex suppo
sitionibus p̄rium sicut et significationem et af
cōclusio sic. Sit. a. medietas hōie p̄stis. b. āt
futura. Tunc vī q̄ subiectum huius collecti
ue sumptum. f. a. et b. que sunt hōia suppo
nat. q̄ vī affirmatiua vera. et tñ neutra pars
supponit. q̄ nec. a. est. nec. b. est. Item af. in
bac tu ens nō chymica. posito q̄ solum ens
infinitum sit ly nō ens. et ly chymica ab eodē
neget et ab eodem distribui denotet. et hoc
maxime. p̄cedit cōtra ponentes terminū infi
nitū solum distribuere terminū cōem sequē
tem. p̄z. n. q̄ ly nō ens non supponit. neq̄ ly
chymica. Sed q̄ totum p̄plexum supponit
af. hec. n. ēya. tu es si ens chymica. et p̄his
illud p̄dicamētū respectu huius verbi ē affir
mati supponit. aīs af. q̄n si hec nō esset ve
ra. hoc maxime esset q̄ ly chymica staret af
firmatiue et negative supponere denotat. et dī
stribuit. et p̄ p̄his sequeret ex illa chymica ēē.
¶ Sed contra. Ex hac r̄sione cōcluditur ali

quem terminum a signo negatio distribuit.
 ⁊ tñ ab eo nō negari pōtō implicat. cū distri-
 butio in termino negatio sit actus negatione
 posterior ⁊ ab illa dependet. vt h3 videri f3
 grāmatics speculatiōis. ⁊ p pñs signū ne-
 gatiū distribueri nō pōt alium terminū nisi
 eūde3 neget. pōtō pbatur. In hac. n. ppōne
 tu es nō ens asinus. ly asinus distribuit a ly
 nō ens q nō distribuit nisi rōne negationis v
 modi significandi negatiū quē h3 glibet ter-
 minus infinitus. ⁊ tñ ab eodem nō negat. ne
 q3 supponit fin illā rñsione3. Itē ponatur ly
 chymera. vt ponebat regi a ly ens vñ nō ens
 ⁊ ab eo supponem cape si supponit. ⁊ tñ po-
 terit haberi illa fuga q3 stet vel denotet sup-
 ponere affirmatiue respectu verbī affirmati-
 ui sicut dicit illa rñsio. Ideo segtur pōtō prin-
 cipalis. Eadem conclusio vñ sequi in his ter-
 minis. ¶ In hac qōne pñmo notādum ē sup-
 positionem alr a logico ⁊ alr a grāmatico cō-
 siderari ⁊ dñserisimode diffiniri. ¶ Grāma-
 ticus enim pñsiderat supponem vt est quedā3
 dependētia vel terminatio suppositi ad ver-
 bum t3 cōpatione ad predicatū fin debitas
 ppositiones ad inuicem. fin quā acceptione3
 cōcedūt grāmaticū tñ subim supponere. ⁊ tñ
 predicatū. Cōcedunt ēt tam terminū sñcathe-
 goematicū q3 cathegorematicū supponere. ⁊
 sñt terminū chathego. ematicū. cui nō corñ-
 det suppositū fin vñm verbī. In hac. n. Oīs
 chymera est. supponit ly oīs chymera nieri
 to dependētie vel terminationis quā h3 re-
 ctus casus cū verbo pñsonali fin debitas ppo-
 sitiones. Et fin hanc acceptionē signa non
 variant suppositionē. neq3 modū supponēdi
 q3 nō variat talem terminationē neq3 modū
 terminationis. ¶ A logico vero cōsiderat p-
 q3to denotat pñcatū alicuius ppōis attri-
 buti subo vel ab eo remoueri. p illo vñ illo sup-
 posito fin exigentā verbī vel pñcipi. ¶ Se-
 cūdo notādū q3 logicus necessitatē habuit cō-
 siderandi supponem ex hoc. Cū. n. totā inten-
 tio logicī sit ad sillogismum ⁊ maxime ad for-
 mam sillogismi necessē fuit cū cōsiderare il-
 lud sine quo haberi nō pōt debitū fundamē-
 tū forme sillogismi. Illud autē est suppositio.
 Illā fundamentū pñmi modi pñme figure
 a quo cēs alii eiusdē figure. ⁊ alia3 fundamē-
 tum ⁊ originem capiunt. vt h3 videri pñmo

piloꝝ. est qñcūq; aliqđ p̄dicatū. vt. a. vere
 predicat de. b. ⁊. b. de. c. q. a. ve predicat de
 .c. In tali aut fundamēto nō denotat. a. attri
 bui vel p̄dicari de. b. ⁊. b. de. c. p̄ eoꝝ quoli
 bet significato. sed solū fm̄ exigētiā vbi. al.
 .n. nō posset assignari cā. qñ illa nō ēēt debita
 forma sillogistica. ois hō est aīal. Adā fuit hō
 ergo adā est aīal. nisi q; nō debite tenet. neq;
 descendit p̄ fundamētum p̄me figure. eo q;
 nō denotat aīal attribui illi subo p̄ quolibz si
 gnificato absolute. sed p̄ quolibz p̄nti. Iō ne
 cesse fuit logicū p̄siderare supponēem. ¶ Et
 ex hoc corollarie inferit verissimū loquēdo ter
 minū nō supponere nisi in oīone p̄fecta. s. p̄o
 positione. ¶ Tertio est notādū q; licz multis
 modis distinguat significatū vel suppositum
 māle p̄tra formale. In p̄posito tñ vocari p̄t
 significatū formale sign. ficatū adequate signi
 ficatum cor. rident sicut ly albū significat sbaz
 ⁊ albedinē. ⁊ albedo cōiter vocat significatū
 formale respectu sube. q; forma denominās.
 sed in p̄posito vocat suba significatum for
 male fm̄ q; alba. q; vt sic adeq̄te significatōi
 cor. rident. Suba vō ⁊ albedo p̄ se vocat mā
 lia sicut ps respectu totius mā dī. ⁊ totū for
 ma. Silr huius cōplexi for. ⁊ adā vocare
 tur suppositū formale aggregatū ex for. ⁊
 adā. sed vtraq; ps p̄ se māle. Silr huius ter
 minū hō for. nō est significatū formale put ē
 for. vel aīal sed put est hō. ¶ Hīs notatis sit
 prima p̄clō. Nō ois acceptio termini in p̄o
 positione p̄ aliquo vel p̄ aliquibus est supposi
 tio. Ista p̄ p̄ argumēta prius facta. Accipit
 enī ly chymera totali. er. p̄ aliquo vel p̄ aliq
 bus in illa chymera est. sicut in illa chymera
 intelligitur. ⁊ tñ nō supponit. ¶ Scda p̄clō
 Nō ois statio termini in oīone cōnexi p̄ sup
 posito vel suppositis p̄ quo vī gbus transit
 in ipm̄ vis vbi vī p̄ncipiū a quo hz vt sup
 ponat est suppositio. illa p̄clō p̄ p̄ rōnes aī
 dictas cum non supponit subiectum huius
 ad am ⁊ for. sūt. ⁊ tñ vis verbi trāsit in aliqđ
 suppositum. s. in for. ¶ Tertia p̄clō. Suppo
 sitione est trāitus verbi vel p̄ncipiū in ter
 minum cathegorematicū in p̄pōne positum
 p̄ supposito formali ad qđ extendi denotat
 actus eiusdem vbi vel p̄ncipiū. illa p̄clō p̄ p̄
 aīdicta. Et ideo supponit subm̄ huius. chy
 mera intelligitur. nō respectu t̄pis p̄nti. neq;

actus illius vī l. q; stat q; chymera actu nō i
 telligatur. sed q; ly intelligitur trāsit in ipm̄
 p̄ supposito ad qđ extendi denotat actus. s.
 ad chymera ymaginabilē. vel intelligibilem
 Silr posito q; qđ hō q̄scat supponit subm̄
 huius. hō currit cū illud verbum currit trā
 seat in ipm̄ p̄ supposito formali ad qđ extē
 di denotat. s. ad boiem. qñ p̄z. qñ ponat oīs
 ille p̄ticle p̄ter illā p̄ supposito formali. dī
 enim formali p̄ argumētū factū. lz enī i
 hac for. ⁊ adā sunt. ⁊ in hac. albū erit. verbum
 trāseat in subm̄ p̄ supposito māli. nō tñ p̄ for
 mali. i. adeq̄te significatōi cor. rident.

¶ Quarta p̄clō. lz aliq; terminus cathegore
 maticus in p̄pōne positus nō supponat. qui
 libet tñ supponere denotat. ¶ Prima ps patz
 scda ēē clara est ex p̄cedentibus enī semp v
 tus verbi denotat ipm̄ trāfire in quēlibet ter
 minum cathegorematicū p̄ aliquo supposito
 ⁊c. siue iste terminus sit totale extremū vī ps

¶ Sed cōtra predictā diffōnem arguit illa
 diffōne data p̄cludit subm̄ eius nō suppone
 re. lignum currit. dato q; lignū sit p̄ns falsus
 imo p̄ quolibet ligno p̄nti supponit. ⁊ patet
 p̄ns. qm̄ actus huius verbi currit. nō deno
 tat extendi ad aliqđ eius suppositum. cum li
 gnū nō aptū sit currere. ¶ Itē sequeret sbm̄
 huius hō currit. nō supponere p̄ boie t̄fica
 to pedes vel quoquoimō indispōito ad currē
 dum q; exēpli grā sit for. p̄ns falsus cū suppo
 nit p̄ quolibet boie p̄nti. ⁊ p̄ns arguit. qm̄ si
 denotat actus illius verbi extendi ad for. cū
 nō possit currere. ideo sequit p̄clō. ¶ Itē cō
 tra eandē adducitue due p̄clōnes superius
 argute. s. aliqđ cōplexū nō supponere cuius dī
 vtraq; pars supponit. ⁊ aliud cōplexū sup
 ponere cuius neutra ps supponit. ⁊ arguit
 vt superius. ¶ Itē ex eadem diffōne cōcludi
 tur. q; si fuerit aliq; terminus cathegorema
 ticus nō supponēs i. p̄pōe affirmatiua i. qm̄
 nulla ponit negatio. illa erit falsa. p̄ns arguit
 esse falsum. ⁊ p̄ns pbat. qm̄ ad p̄pōnem af
 firmatiua esse verā requiritur p̄dicatum at
 tribui subo mediāte virtute verbi p̄ncipalis.
 Hoc aut nō pōt esse nisi virtus verbi in ipm̄
 transeat. ideo sequitur p̄clō. Nō aut p̄clō sit
 falsa patz in ista tu es hō vel chymera. cum
 illa sit vera ⁊ tñ ly chymera. est terminus ca
 thegorematicus nō supponēs. ¶ Itē illa dī

finitio nō haberet pcedere. q̄ si terminus in
 vno contradictoriō supponit. in altero sup-
 ponit qm̄ in contradictōis idē est verbū. ⁊ idē
 terminus categorēmaticus. alī nō cēt cō-
 tradictōia. ergo sicut in vno contradictoriō
 trāsīt verbū in illū terminū p supposito ⁊ c.
 ita ⁊ in reliquo. p̄ia nota intelligēti māz ⁊ affi-
 cedens similiter. Qd̄ p̄ia sit falsū aī. Capīat
 ille due. nulla chymera est. ⁊ tu intelligis q̄
 chymera est. In ista negatiua ly chymera n̄
 supponit vt p̄. ⁊ tñ in sua contradictōia suppo-
 nitur que est p̄s huius totalis. tu intelligis q̄
 chymera est. cuz ly chymera. in ista ppōne
 affirmatiua vera capiat supponēs ab illo ver-
 bo est nō simpliciter. sed put cōiūgitur cuz
 hoc verbo intelligis. Item inferē subā harū
 oīs hō est vnus homo. Quilibet hō est vn⁹
 homo. equaliter supponēs. p̄lō arguit. qm̄
 verobiqz est idem verbū. s. ly est. ⁊ idē subie-
 ctū. s. ly homo. cum ergo formaliter suppo-
 a verbo vel p̄cipio dependeat. sequit ly hō
 vtrobqz p̄cise p̄ eisdem supponere. qd̄ ar-
 guit sic. Si pro aliis supponeret ly homo in
 illa. oīs homo erit. q̄ in hac. quilibet hō cur-
 rit. hoc maxime esset. ppter signa diuersorū
 generum. que tales supponēs darent vel au-
 ferrent. Sed contra hoc arguitur. Supposi-
 tio cōtētaliter depēdet a verbo vel p̄cipio.
 sic q̄ referuato eodem verbo vel p̄cipio
 manet eadem suppo sp̄ ⁊ manente eodem
 termino categorēmatico accipere supponē
 remanet eadem suppo numero. ergo signa
 nō hnt variare. nec auferre eandem suppo-
 nem. ⁊ p̄ p̄ia ly homo. p̄ eisdem supponit in
 illis duabus. sed arguit p̄lō esse falsū. Quia
 tunc sequeretur illas cōuerti. qd̄ tñ est falsū
 cum vna sit vera. ⁊ reliqua falsa. Et p̄ p̄ia
 qz cetera sunt paria. Ad hoc r̄ndetur. Ad
 p̄imū negetur cōclusio. ⁊ dicitur q̄ actus il-
 lius verbi erit denotat extendi ad aliqd̄ lignū
 dato q̄ nullum lignum sit aptum currere. qz
 talis denotatio est ex parte verbi. Et p̄ idē
 r̄ndetur ad scdū. Quoniā nec valet illa p̄ia
 ita est p̄lō for. currere. ergo act⁹ illius ver-
 bi currit n̄ denotat extendi ad for. Et ideo ly
 hō pro for. supponit sicut p̄ quolibet alio p̄e-
 senti. Ad aliud d̄ pcedendo p̄lōnes. scdā
 tñ nō conceditur p̄ scdāz cōfirmationez. sed

alias videbitur illa mā de termino infinito.
 Ad argumentum in oppositum significatio
 totius resultat ex significationibus partiu⁹ er-
 go ⁊ suppositio negetur p̄ia ⁊ similitudo. ⁊
 patet per instantiam adductam. Ad aliud
 dicitur negando p̄lōnem vt pbat instantia.
 ⁊ argumentum in oppositum nō concludit
 vt patet per inst. antiam. Ad aliud d̄ simi-
 liter negando p̄lōnem. vt probat instantia.
 ⁊ argumentū in oppositum. Et ad argumē-
 tum dicit q̄ cōcludit de contradictōia per se.
 existentibus quoz termini categorēmatici
 ab eodē verbo quo ad supponē dependēt
 sed in illa. Tu intelligis q̄ chymera ē. ly chy-
 mera quo ad supponē nō tñ dependet ab
 illo verbo est. sed p̄ncipaliter ab illo verbo
 intelligis. cū totum illud cōplexum q̄ chyme-
 ra est. ab eodem depēdeat ⁊ regatur. illi⁹ ve-
 ro per se existentis nulla chymera est ly chy-
 mera solum ab illo verbo est dependet. Itē
 non concludit argumentum. Ad vltimū
 neget p̄ia. Ad id quo notāda ī suppositio-
 ne duo sunt. vnum formale. ⁊ alteruz mate-
 rialē. formale enim est verbum. vel v̄rtus
 eius que extenditur ad supposita huius vel
 illius differentie temporis ⁊ c. Materialē ve-
 ro est terminus categorēmaticus. secundū
 ergo q̄ variatur v̄rtus verbi est alia suppo-
 sitio specie. Sicut dicendo. homo est. ⁊ ho-
 mo fuit. sunt diuersę supponēs specie fm̄ ve-
 ro q̄ variat materialē sit alia suppositio nu-
 mero. Ille enim sunt diuersę numero ⁊ non
 specie. Asinus est. ⁊ homo est. Alia vero que
 sunt in suppositione sunt accidentalīa que nec
 variant eam specie neqz numero. sicut termi-
 num supponere pro illo vel illo supposito.
 Ad argumentum ergo concedetur eādē
 esse suppositionez in his duabus. Omnis ho-
 mo currit. ⁊ quilibet homo currit. cum vtro-
 biqz sit idem verbum ⁊ idem subiectum. qz
 non variatur ille terminus homo. Et cum
 concluditur ergo pro eisdem supponunt. ne-
 getur consequentia. licet enim signa non auf-
 ferre vel variare possint essentialiter suppo-
 sitionem numero vel specie. tamen accidenta-
 liter variare possunt. scz. enim existente. hu-
 ius propositionis homo currit subiectū sup-
 ponit pro for. ⁊ ipso corrupto. nō p̄ ipso sup-

ponit. et tñ remanet eadē suppositio tā nūme-
ro q̄ specie. sicut ly quilibet. facere pōt suppositi-
tionē solū pro masculis. nō tñ pp hoc variat
essentialiter suppositio. sed solū accidentaliter. Ac-
cidentaliter enim est tali supponi q̄ pro mascu-
lis vel femellis supponat.

Veritur

q suppositio materialis. Et arguitur
affirmative. q̄ si nō esset dabilis
sequeret q̄ esset processus in in-
finitū in denotationibus terminorum. pñs falsū
et arguitur pñs. nā si ly hō nō posset suppo-
nere p se et significare se et sibi similes. sicut in
hac hō est nomen. tunc oppoteret impone-
re illi unū nomen qd illud significaret. et pro
illo supponere posset. et itē illi aliud nomen
eadē rōne. et sic in infinitū pcederet. ¶ Itē
infertur pñs ipositorē nō potuisse impone-
re aliqd nomen ad aliqd significandum pñs
absurdum. et p3 pñs. qm̄ nō potuisset ipone-
re nisi p talē modū loquendi vel simile signi-
ficet illa vox hō boiem in quo mō loquendi
vel oz suppositione materiali. ¶ In opposi-
tū arguit data suppositione materiali pñs
tur. a. et b. esse duos terminos oīo pñs tibi-
les et sinonimos quoz vnus supponere pōt
materialiter. alter vero nō. conclusio nō vī ve-
ra. cū nō appareat aliqua cā diuersitatis. sed
conclusio arguitur. Lapiant isti duo termini
vox et vox. quoz. a. sit in voce. b. sit i scripto
tunc. b. supponere pōt materialiter. vt cōter
pceditur. q̄ aut. a. nō possit arguē. nā si pos-
sit sit ergo in hac. vox est nomen cōtra sup-
ponendo pro se supponit p eo qd fuit impo-
situs ad significandū. ergo pñs aliter suppo-
nit. ergo nō materialiter. p3 pñs p cōe dictū
et assis p3. qm̄ fuit impositus ad significandū
quālibet vocē. et p pñs se. cū sit terminus vo-
calis. ¶ Itē infertur quēlibet terminū mate-
rialiter supponentem esse equiuocū. pñs nō
conceditur. pñs probatur. qm̄ quilibet termi-
nus siue cathegorematicus siue sincathegore-
maticus habuit ab impositore modum signi-
ficandi per quem stare posset significatiue in
propositione. Et cū hoc h3 aliū modum si-
gnificandi se. et quālibet sibi similem. sūm opī-
nionem. ergo diuersa significat diuersis rōni-
bus. ergo est equiuocus. et p3 pñs p diffini-

tionem termini equiuoci. ¶ Item illa opīno
haberet concedere terminū materialiter sup-
ponentem subordinari termino mentali per-
sonaliter supponenti. et similiter propositio-
nes in quibus ponuntur. pñs videtur impli-
care. nulla enim propositio vocalis vel scri-
pta subordinari dicitur alicui mentali nisi mo-
di eius significandi ex quibus aggregatur. et
similiter totales eius modi sint omnino confi-
miles modis intelligendi mentalis et ab eis
immediate accepti. sed conclusio arguitur. hu-
ius enim vocalis homo est nomen subiectū
materialiter supponit. et istius mentalis ho-
mo est nomen cui illa subordinatur subiectū
personaliter supponit. q̄ si supponeret mate-
rialiter. tunc posset abstrahi a significatione
principali. qd est impossibile de termino me-
tali. et p3 pñs. Quia tunc dīcimus terminū
supponere materialiter qm̄ mutatur vel ab-
strahitur a significatione qua significatiue te-
netur et significat se et sibi similes. ¶ Itē in-
fertur quēlibet terminū materialiter sup-
ponentem esse secunde intentionis vel impo-
sitionis. nam quilibet terminus materialiter
supponens significat se et sibi similes ea ratio-
ne qua vterius signa sunt. ideo est secunde
intentionis vel impositionis. p3 pñs. per dis-
tinctionem terminū. secunde intentionis vel im-
positionis. Itē ex eadē opīnionē concluditur
aliqd esse subiectū propositionis qd nō ē alī-
cuius partis oīonis. pñs impossibile. qm̄ ali-
ter nō esset ppositio et conclusio arguit. Sic
q̄ in hac ppositione hō est nomen subiectū
materialiter supponit. sed arguitur q̄ nō sit
nomen. de quo manifeste vī. Quia nō est termi-
nus cōis. neq3 discretus. q̄ nō est species. de
quo marie vī nō enī est spēs ad for. et pla-
tonē et ē. sicut ly hō pñs aliter sumptus. neq3
ad alia indiuidua. vt p3. ¶ Forte aliq3 rīde-
ret q̄ est spēs ad illos terminos hō vocales
mentales et scriptos. ¶ Contra tunc sequit
conclusio ista q̄ idem terminus est per se in
diuersis predicamentis. et per se in diuersis
generibus eiusdem predicamenti. conclusio
negatur apud intelligentem materiam. sed il-
la arguitur. ly homo significat aliqua indiui-
dua que sunt sube. et aliqua que sunt qualita-
tes. ergo per se reponit in predicamēto sube
et q̄litas. p3 pñs. cū eā pñs et p eadē modū

oīa illa significet. sed arguitur aīa significat. n. terminos scriptos q̄ cōter ponunt eē sube. et vocales et mentales q̄ ponunt esse q̄litates.

Et etiā arguitur q̄ sit p se in diuersis generibus q̄litate. s. in habitu vel dispōne. vel passiōe vel passibili q̄litate significat. n. tanq̄ sua p se. s. diuisiua terminos mētales q̄ sunt in genere habitus vel dispōnis. et vocales q̄ sunt in passiōe vel passibili q̄litate.

Item ex eadem ratiōe sequitur illa p̄dictio. vñ et eūdem terminum eē spēs et indiuiduū ad semetip̄s cōcludi.

falsa et absurda. et arguitur sic. n. illa p̄dictio

hō eadē rōne significat se et sibi

rōne est spēs ad sibi sibi

cōclusio. **F**orte his p̄dictis

p̄dictis p̄clusioni hūc et

vocales significare

scriptos. **C**ōr

Aliquā p̄pōnē

alicui mētali

Ita vocē

pōt. ma

gnific

vocē

tiō

a

n

l

gnificat hōiēz ut est aīa

rialiter. vel p̄sonali

supponere mō

hōiēz. q̄ p

nomē h

sup

Tractatus

nisi merito significa
p^rimum oionis vel
que signifi
cationez
vel pro

p^r cum quilibet terminus categoriaricus
mentalis supponere possit personaliter. & nō
merito alterius significationis. ut argutum ē
7c. ¶ Sexto notandum q^d tam sⁱm ponētes
vniuersalia q^d sⁱm negantes termini diuersi
mode in predicamentis reponuntur. ponē
tes enim vniuersalia sicut ordināt predicamē
ta rerū. ita & terminos sibi correspondē
tes & vocant^r ea predicamēta signoz. ¶ In
substantia ponitur generatū. ita ter
minus significans substantiā ea ratione qua
generatū in predicamento
omniū est genus subal
terius ipsū ea ratione
ly animal. Et sicut
anima. ita terminus
homo est spēs
vniuersalis correspō
dens ly hō. &
indivisiuis
terminus.
se re
ac/
r

De instanti

nerentur. sicut isti termini species genus differencia. & sic de similibus. Unde iste terminus species equaliter significat quantlibet specie cuiuslibet predicamenti. non ergo magis in vno reponi deberet q̄ in altero. neq; magis in vno per se q̄ in altero per accidens. vñ econverso. Ideo merito vocatur circūiens p̄dicamēta. Et isti termini habent aliquos infra se minus communes sicut ly species habet illum terminum homo & illum terminum asinus &c. similiter ille terminus. terminus circūit predicamenta signorum cum equaliter significet quentlibet terminum cuiuslibet predicamenti. ¶ Sed aliquis diceret. non ne sicut in albu ponitur in aliquo predicamento per accidens ratione connotationis. ita possunt poni illi termini differentia species &c. ¶ Dicitur q̄ nō. & causa diuersitatis est. quoniam ly album & cōsimiles cōcrete significant aliquid cōnotant illud tamen q̄ significant. & illud qd connotant nō sunt equaliter significata. l̄ sunt illa diuerso p̄dicamētōz sicut ly albu alia ratione sub̄as. alia rōe albedinem significat. ideo q̄ significat immediate rem in aliquo p̄to positam. cōnotādo tamē aliqd extrinsecum per accidēs reponitur in eodem s. sube. & per accidens. vel fin alios per se in p̄to qualitatis. nō sic autem est de illo termino species & cōsimilibz. qm̄ abstracte & nō cōcrete equaliter & nō diuersis rationibus immediate significat signum rei posite in predicamento in quātum est signum. sicut illos terminos homo asinus. & sic de singulis. nō in quātūz sunt tales res. sed in quantum sunt signa rerum. Ex quibus inferitur quēlibet terminum secunde intētionis vel impositionis similiter vocari circūeuntes p̄dicamēta vel predicamētum. sicut ly nomē equaliter & abstracte immediate significās nomina in quātum signa sunt & nullus in quātum res determinat. Ex quibus cōcludit ly homo & ly asinus significātes se & sibi similes in quātum signa sunt & alios similes vocari circūeuntes p̄dicamēta. Nec tamē vidētur extranea a presenti materia & maiori declaratione ind. gent. sed ne aliqui concludere apparentes concludant. ideo posita fuerunt aliqua p̄ aliquali declaratione. ¶ Illis notans sit p̄ma conclusio. ¶ Licet dabilis sit suppositio

materialis. non tñ necessaria est ad exprimendū cōceptum mentis necessitatis absolute. ¶ Prima p̄s cōclusionis huius p̄ duas rōnes adductas p̄. p̄. & p̄ rōnes grāmaticōz que nō tñ eius politatem. imo necessitatē p̄bare vident. que nūc nō adducūtur grā breuitatis sed a pars p̄. p̄. n. exp̄m̄ p̄ceptus mentis l̄ nō ita habiliter nō ponendo terminūz materialiter supponere. itā dicēdo iste terminus hō est sp̄s. possumus disponere q̄ ly homo nō se teneat ex pte sub̄i sed sit quedam interpositio p̄ferendo istā vocem grā notificatōis sicut si dicerē sic. illa vox quā statim p̄feram est nomē. deinde paulo post hoc modo p̄feram homo. Sed vez est q̄ habiliter exp̄m̄ mus mentis p̄ceptum aliqñ vtendo suppositione māli. sicut in hac. homo ē nomē. ¶ Secunda conclusio. nullus terminus mentalis supponere potest materialiter. Ista conclusio p̄ ex predictis. cum terminus mentalis supponere possit merito quarte significatōis. s. que est p̄ceptus adequatus rei. Sed merito illius supponit p̄sonaliter igit māli ter supponere nō p̄ p̄na. q̄ nō est p̄te merito oīo eiusdē significatōis eundem terminum supponere posse materialiter & p̄sonaliter. Confirmatur eadem conclusio. tunc enī dicitur aliquem terminum supponere materialiter qñ abstrahit a significatōe p̄māria ad se significādū & sibi similes. hoc aut nō ē possibile in mēte. vt p̄. Cōfirmat qm̄ si sit possibile seq̄t aliquas esse duas p̄pōnes mētales sinonimas quoz vnus subm māli ter supponit alterius p̄sonaliter. p̄ns inconueniens. & p̄na arguit. itā sit q̄ in hac mēta. hō ē nomē. cui subordinat vocalis illi filis sub̄z māli ter supponit. iponat ergo vnū nomē cōe oībus talibz terminis hō significās eos ea rōne q̄ ly hō. & sic. a. & seq̄t q̄ illa. a. ē nomē sub̄z p̄sonaliter supponit. cū retineat ibi significatōne habitam ab imposito. tunc capiantur ille due in mente. homo est nomen. & a. est nomen. & ille due in voce illis subordinate. Homo est nomen. & a. est nomē. tunc in mēte illud subm materialiter supponit. vt conceditur. & illud sub ectum. a. p̄sonaliter. vt patet & ille propositiones sunt sinonime. ergo conclusio vera. consequentia nota cum maiori. minor arguitur. subiecta sunt sinonima.

ma. & cetera sunt paria. ergo &c. p3 pñā cum
minor. & maiorē pbo. q2 subā vocaliū sunt
sinonima. cū subā vocaliū subordinant sibi
mentalium. ergo &c. p3 pñā & minor. ponit
in casu. & maior. p3. qm significat eadem &
eadem rōne. ¶ Tertia conclusio quilibet termi
nus vocalis vel scriptus supponere pōt mā
liter. Ista pēlo arguit ex p̄dictis. Tūc. n. di
cimus terminū māliter supponere cū suppo
nit merito significationē q se significat & sibi
similes inq̄tū signa sūt dep̄dita significatione
primaria. sed quilibet terminus vocalis v̄l scri
ptus est binōi. ergo &c. pñā nō. cū maiori ex
p̄dictis. cū nō p alia significationē supponit
terminus māli. & minor. af. q2 si esset aliquis
vocalis v̄l scriptus q p hoc supponere non
posset māliter maxime ēēt terminus semet
impositus ad significādū. sicut ly vox i voce.
¶ Sed af q māli supponere possit. qm euz
dī vox est nomē. ly vox supponēs p se & si
bi sibi nō retinet significationē habitā a pri
mo impositore. & p pñā nō personaliter sup
ponit. p3 pñā & arguitur añs. a primo. n. im
positore habuit vt significaret vocē ea rōne q
vox. & sic quālibz vocē significaret. hāc autē
significationē hic nō retinet. cū solū significet
tales terminos vox. & nō illas voces hō aīal
& sic de similibz. significat ēēt al q que nō ipo
situs fuit ad significādū. fillos terminos mēta
les vox vel scriptos. ergo nō eādē rōnez si
gnificandi retinet. & sic māliter supponit. qd
fuit arguēdū. ¶ Sed cōtra p̄sonem arguit
ly vox inq̄stum p se supponit nō māliter sup
ponit. igit nec a simili inq̄stum p sibi similibz
supponit. pñā nota. & arguit añs. qm inq̄tū
p se supponit p eo q fuit impositus ad signi
ficandū supponit. ergo &c. p3 pñā p cōe di
ctum añs p3. cū fuerit impositus ad significā
dū quālibz vocē. ¶ Itē p̄tra eandē arguit
imponat aliqz terminus de nouo ad signifi
cādum se & similes vel solū se. sicut ly hō se.
ipsum demonstrās. & sequit q talis nō pōt
supponere māliter. cū p se supponēdo & sibi
similibz solū supponit p eo qd fuit imposi
tus ad significādum & habitaz ex impōne re
tineat significationē. ¶ Ad primū pñā negat
qm l3 p se supponēdo supponat p eo q iposi
tus fuit ad significādum. non tamen merito
eiusdē significationis qua impositus fuit ad

se significandum. per illā euz significationem
significabat se rōne cōi inquantū vox. nō autē
ratione cōi significat se inquantū tale signū
vox. Ad scdm euz dicitur imponitur & ē. que
ratur an velit illū terminū significare in
quantū res est. sicut ly homo semet demō
strans adequate. & tūc dicitur q non merito
significationis illius supponit materialiter. s3
merito huius qua se significat vt signū. sicut
dicendo ly homo est nomen. Tūc bene q2
cōiter additur q ly hō se ipm demonstrat &
se ipm significaret. & tunc stat difficultas ar
gumentū. nam in ista ly hō est. nomen. sup
ponit ly homo pro eodem precise & eodem
modo. qm fuit impositus. vt p3. l3 eqz di
cēt de terminis obstat cū cōiter admittitur.
probat tamen cum ratione. q addi debe
at. Si vō velit ipm se significare vt signum.
hoc esse non pōt. nisi eadem vox prius impo
nitur ali d significare. q2 aliter ēēt circulatio
& ideo non probatur ipm non posse suppone
re materialiter. ¶ Quarta conclusio. l3 quili
bet terminus vocalis vel scriptus potēs sup
ponere personaliter possit supponere mate
rialiter. aliquis tamen materialiter suppone
re potest. & non personaliter retentia eius pri
maria significatione. prima pars p3 ex p̄ce
denti conclusione. & secūda probatur. qm ly
omnis & cetera sineatbe goremata materiali
ter supponere possunt vt dicendo. omnis est
signum. non autē personaliter. vt patet in
tuenti. ¶ Quinta conclusio. diuisio suppositi
onis in materiale & personale nō est in spe
cies suppositiōis essentielles. sed accidentales. Ista
conclusio sic probatur. Ab eo qd in aliquo ē
formale sumuntur ipēs & differentie. sed for
male in suppositione est vis verbi transiens
in suppositū terminū ergo eius species ab il
lis sumuntur. Diuidit ergo essentialiter sup
positio in suppositiones p̄ntis. & p̄teriti. &
futuri. & sic de alijs & sic p3 conclusio. ¶ Ad
argumenta in oppositū respōdetur. ¶ Ad
primum dicitur concedendo conclusionē ēē
possibilem. non tñ ibidem probatur. dicitur
enim q huius subm vox est nomen materi
aliter supponit. & ad argumentum in oppo
situm patet solutio ex dictis. Sed si capiat
terminus mentalis secum sinonimus conce
ditur conclusio. Sed contra salū arguitur

a. & b. esse vocales sinonimas & a. mālī sup
ponere. & b. psonaliter. sicut angebat prius
in istis duabus. Hō ē est nomē. & a. est nomē
ipōnēdo. a. significare oēs terminos tales hō
rōne cōi q̄ talia signa sunt. Si id sit verū. tunc
arguit cōtra. q̄ secūda p̄clusio apparēter nō
haberet euidentā. pōt. n. aliq̄s pcedere i mēte
sicut tu pcedis in voce. iō h̄ exīter & non ap
parēter argumētū pcluderet. adhuc illud ma
le. q̄ nulla filiendo mētalis pōt se intellectu
rep̄stare vt pbari v̄ ex libro de aīa. Jō nul
lus terminus mētalis poterit p se suppone
re. Et vide q̄ p idē. ita videt. dicendū de
termino demonstratio vocali de quo dubi
tas in margine ista. Et vide q̄ p̄benter ita
erit de pte demonstrāte totū. vt in insolubili
bus. Hōc est falsus. & sic de filib⁹ rīdet cō
cedēdo. hoc tñ dictis nō repugnat. qm̄ ly. a.
dato q̄ nō mālī supponit tñ pōt. sicut hic ly
a. est nomē. ¶ Ad scđz negatur p̄clusio. & dī
versilius loquēdo q̄ cū ly hō supponit ma
terialit. nō amplius retinet significatiōē pri
maria. & nō est idē terminus q̄ prius erit. Iō
sic eadē vox. vel scriptū idē. ¶ Sz p̄tra tunc
seq̄ret nō ēē possibile predicatū secūde intēsi
onis dīstrahere aliq̄e terminū ad supponē
mālē. q̄ sit q̄ ly nomē dīstrahat ly hō. p̄tra
dīstrahit illū. ergo trahit ip̄s ab vna significa
tione in aliā. ergo idē termin⁹ h̄z plures sup
positiones. quod ip̄sibile ē & negādū. ¶ Rñ
det q̄ argumētū de virtute sermonis pbat
veritatē. sed admittit. ille modus loquēdi nī
si argumēta illā difficultatē nō requirāt. & ita
semp cū alijs h̄z cōueniētiā cū modo loquē
di dīmodo argumēta pposita illā difficulta
tē nō perāt. Sed cōis modus loquēdi vnum
terminū dīstrahere aliū. hoc ē dīstrahere vo
cē vel scriptū ab vna significatiōe ad aliāz.
¶ Ad tertiu conceditur cōclusio. vt pbat cō
clusio secūda. ¶ Ad quartum concedit con
clusio vt argumentum probat. ¶ Sed p̄tra
ex hoc arguitur esse p̄cessus in infinitū in
terminis supponentibus materialiter. prius re
putatur ip̄sibile. & p̄ia arguitur. Nam
sit q̄ subiectū huius p̄positionis. homo est
nomen significet subm̄ huius homo currit
vt signum. & oportebit iterum assignare alte
rum terminū significantem illud subz huius
homo est nomen. & alterum significantē alte

rum. & sic in infinitū. ¶ Rñ detur negando
conclusionē. & ad argumētū dicitur. Qd nō
requiritur assignare tertium terminū. ¶ Po
tes enim adducere tot terminos quot v̄s.
quotquot adducas equaliter semet & alios
oēs significat sicut alij. & sic nō inducitur aliq̄
necessitas tertium assignandi. ¶ Ad quartū
negatur conclusio. Et ad primum argumen
tum dicitur q̄ ly homo est terminus cōmu
nis. Et cum dicitur nō est species ergo non
est terminus cōmunis. negatur cōsequentiā
q̄ considerari pōt tanq̄ res. aut tanq̄ signū
eiusdem termini. Si primo modo. & sic est
indivduum qualitatis vel sube. si enī sit vox
sic est indivduum qualitatis si sit scriptū sic
est indivduū sube. vt cōmuniter ponitur. si
autem vt signum. sic non est in aliquo p̄dict
camento. sed circūit omne predicamentum
sube. cum sit terminus secūde impositionis
vt declaratum est supra. vel si inveniatur ali
us modus per accidens reducendi ad p̄dict
camentum. poterit reduci ad predicamentū
sube. tanq̄ signum signū eiusdem predicamē
ti. quoniam licet significet aliquos terminos
qui realiter sunt qualitates. non tamen signi
ficat eos vt qualitates. sed vt signa rerum de
predicamento sube mediate. vel immediate.
¶ Vel si loquantur large de specie. vocando
quolibet terminum non supremum speciem
concedi posset ly homo esse speciem ad illos
terminos homo. & solum in predicamento
sube. modo quo dictum est. Sed tunc opor
teret concedere. idem indivduum & species
respectu subinet. vt significatum & vt signum
sicut subm̄ huius mentalis qualitas est ens.
vt signum est genus ad semet. & indivduū
vt significatum. ¶ Ad secundam confirma
tionem negatur prima consequentiā. licet. n.
non habeat significatiōes ex impositione da
tam habet tamen aliam acquisitam ex cōmu
ni modo loquēdi per quam significat se &
sibi similes vt signa sunt. & per illam modū
significandi in nomine reponitur. vt patet ex
p̄dictis. Ad tertiam confirmationem nege
tur prima conclusio. & causa est. q̄ prius signi
ficabat se significatiōe naturali. q̄ quolibet
res se significat. & ille modus non sufficiebat
ip̄m facere nomen esse. vt dicebatur supra.
nunc autem. significat se vt signum. Et per u

nam modum significandi est nomen. Uterum
antecedens est falsus, quod non plus significat, et
quod nunc significat se et sibi similes, prius autem
solum se. Unde proceditur, quod aliquis terminus
materialiter sumptus pro se et sibi simili
supponit, ut in hac hoc est nomen, aliquis so-
lum pro se, ut in hac, hoc hoc est nomen, per
hoc demonstrando subim huius. Aliquis so-
lum pro sibi simili, ut in hac, hoc hoc est nomen
demonstrando mentale sibi similem. Ad
ultimum argumentum valde sophisticum responde-
tur, quod homo est nomen significans homines, ut
personaliter sumitur, et ad argumentum, ergo
sub huius propositionis personaliter suppo-
nit, negetur persona. Et si negetur conclusio, un-
de non sequitur in quantum personaliter su-
mitur significat homines, ergo ille homo est
nomen, vel et sic de singulis, consimiles enim
modi arguendi sunt valde deceptorii.

Meritur

tertio. Ut
bene diuisa
q tur suppositio personalis vel ma-
terialis in communem et discretam.

Et arguitur, primo affirmati-
ue ex omnibus auctoritatibus, per etiam ex alio.
nam soli termino cathegorematico attribuitur
suppositio, sed cathegorematicus sufficiens
ter diuiditur in communem et discretam, ergo
et suppositio eorum personalis quam materialis suf-
ficienter diuideretur in communem et discre-
tam, patet consequentia, et totum antecedens
similiter. Ad alteram partem, scilicet opposita
affirmatiue subim huius for, erit personaliter suppo-
nit, et tamen nec communiter nec discrete, ergo con-
clusio falsa, patet consequentia cum maiori, po-
nitur enim quod for, sit, et minor arguitur, non
enim communiter supponit, ut omnes conce-
dunt. Quod non discrete arguitur, quoniam vel
per for, subordinatur huic quod vocatur for, vel
simile fori, vel tale quale est for, vel subordi-
natur huic. Ille homo cum his vel istis circum-
stantiis, aut illi termino mere subalterni, hic vel
ille homo for, demonstrato. Si primo modo tunc
non discrete supponeret, sed determinate, et sic
sequeretur for, diu fuisse, et for, et tamen incipere
et finire esse fore, sequeretur etiam fore possi-
bile homines esse a se. Et sequeretur nullam esse
terminum mere substantialem, que omnia falsa sunt.
Si dicat secundo modo, tunc sequeretur duo

profora inconuenientia, videlicet nullum esse termi-
num mere substantialem. Et for, diu fuisse et fore
et tamen incipere esse for, et finire esse for, cum sit
possibile ipsum incipere habere has vel illas circum-
stantias, accidentales vel finire. Si dicat
tertio, tunc sequitur unam partem omnium subor-
dinari alteri, videlicet nomen, pronomen, persona reputa-
tur impossibile apud grammaticum, et per persona cum
per for, sit nomen et terminus demonstratiuus
sit pronomen, et sic inferat per for, non discrete sup-
ponere, quod non videtur quod significatio. Item huius
propositionis, Ille homo currit for, demonstra-
to, subim non contra supponit, nec discrete, er-
go et per maiorem, et minorem huius homo currit,
supponit et contra, sed adueniente signo de-
monstratiuo non tollit eius suppositio nec min-
tatur, ergo nunc non discrete supponit, per persona
cum maiori, et minor arguitur, quoniam signa uero
nec variant suppositionem termino, cum sup-
positio essentialiter a verbo et a participio de-
pendeat, et sic argumentum, habet euiden-
tiam contra tenentes suba harum equaliter
supponere, omnis homo currit. Et quilibet
homo currit. Item subim istius isti homines cur-
runt, demonstrando for, et pronomen, non discrete
nec contra supponit, ergo et per persona nota et ma-
ior per, quoniam pro pluribus supponit, et minor ar-
guitur si contra supponeret, hoc esset merito
alicuius significationis contra, sed nulla signifi-
cationem contra habet, sed discretam merito ter-
mini demonstratiui, ergo non contra supponit.
Item subim huius omnis homo qui est for, currit,
neque discrete, neque contra supponit, ergo et per
persona nota, et maior patet, quoniam stat distributive,
minor arguitur quoniam totum id contra non nisi
pro uno supponere potest, pro for, ergo contra
supponit si per persona per, et totum affirmatiue. Item subim
istius, talis homo currit for, demonstrato, non contra
nec discrete supponit, ergo per persona, et affirmatiue
non, non discrete supponit, quoniam per pluribus verificari
et supponit per. Quod non contra affirmatiue, quoniam subiecti
terminus contra determinat signo demonstrati-
uo, ergo discrete supponit, ergo si contra. Et for
re aliquis dicet negando personam, quod determinat si-
gno demonstratiuo, si tamen est signum discretum, sed
contra. Contra hanc rationem affirmatiue quod dicit aliquis esse per
ponit veram de subo demonstratiuo cuius tamen per
catum non per re demonstrata verificat, sed de re non
demonstrata, conclusio videtur impossibilis, quod si non ver-

fical de re demonstrata cū terminus demon-
 stratiuus nō nisi ex demonstratiōe significet.
 nō verificat̃ d re significata p subm. & sic nō
 esset vera. qd̃ alteri parti repugnat. Sed ar-
 guit̃ conclusio sic. ponat̃ platonē similem sorti
 currere. & sor. gescere. tunc sor. demonstrato
 hec est vera. talis hō currit p platone. & non
 pro sor. ergo sequitur cōc usio. ¶ Itē subz isti
 us. isti hoies sunt hō. nō cōiter supponit. vt
 arguebatur supra. nō etiā discrete. qz si sic.
 hoc esset. qm̃ supponeret fm̃ significatiōez
 acceptam a proprijs rōnibus istoz. & tunc se-
 queretur hanc esse verā sic arguendo ille est
 hō. & ille est hō. ergo isti sunt hō. patz p̃na. &
 tñ videtur consequens impossibile esse. quia
 tunc sequeretur qz duo homines essent vnus
 homo. ¶ Sed hūc forte aliquis diceret con-
 cedendo vtrāqz esse verā. cum includat ly &
 tentum diuisione qd̃ confundit ly homo. Et
 diceret illa responsio qz in hac. duo homines
 sunt homo. ly homines determinate suppo-
 nit̃s habet aliquas singulares tentas diuisi-
 ne & aliquas collectivē. & ideo licet ille in qui-
 bus ly isti tenetur collectivē sint falsē. ille tñ
 vere sunt in quibus tenetur diuisione. & vteri-
 us concedit vtrāqz istarum. isti differunt ab
 hominibus. & isti differunt a seipis. demon-
 strato sor. & platone. ¶ Sed contra responsi-
 onem arguitur. Et illa inferitur qz aliqui ho-
 mines sunt hō q non sunt hō. p̃ns impossibi-
 le. & arguit̃ p̃na. Aliq hoies sunt hō & illi nō
 sunt hō. ergo &c. p̃z p̃na. & aīis arguit̃. Isti
 sunt hō demonstratis sor. & platone. & illiner
 nō sunt hō. ergo &c. p̃na vera p̃na ps aīis
 pcedit a sic r̃sidente tenendo ly isti diuisione.
 ¶ Secōdo arguit̃. qz isti nō sunt hō & isti sunt
 illiner. ergo &c. p̃na patz a resolventibus ad
 resolutā. fm̃. n. illā r̃sionē includit in termi-
 no pluralis numeri ly & stans collectivē & di-
 uisione. & p̃ p̃ns p veritate illius indefinite ne-
 gatiue sufficit veritas vnus singularis. & an-
 tecedens p̃z tenendo ly isti collectivē. ¶ Itē
 arguitur hanc esse falsāz duo hoies sunt hō.
 Supponendo primo qz q̃libet propositio in-
 definita vera & affirmatiua resoluibilis p ve-
 ritate sui requirit̃ duas resolūtes veras. hoc
 p̃z ex cōi mō loquendi. secundo qz in resoluē-
 tibus pluralis numeri terminus demonstrati-
 uus debeat eodē modo stare vtrobiqz. s. col-

lectiue vel diuisione. patet qm̃ nō essent debi-
 ter resoluentes. aliter istis suppositis assignent̃
 dne resoluentes illius p̃pōniserūt ergo iste. &
 isti sunt hoies. & isti sunt duo hoies. tunc er-
 go q̃r̃t̃ vtz ly isti vtrobiqz stent collectivē. &
 tūc prima ē falsa. vel vtrobiqz diuisione. & tūc
 scda est falsa. seq̃. n. tenendo diuisione. isti sūt
 duo hoies. ergo iste est duo hoies. & iste. &
 ista p̃na ē bona s̃z illā r̃sionē. & cōiter loquē-
 tes illā vident̃ pcedere. & sic pcludit̃ quōch
 qz illam esse falsam duo hoies sunt homo.
 ¶ Itē ex eadem r̃sione concluditur sor.
 differre a seipō. qz sequit̃ isti differūt a seipis
 ergo sor. differt a seipō. aīis conceditur ab il-
 la r̃sione. & p̃na t̃z fm̃ cōm op̃ionē de re
 latiuīs cū d natura relatiui recipiōci sit refer-
 re idē in se. ¶ Itē p̃ncipaliter. ad q̃stionē ar-
 guit̃. predicatū huius. oīs hō est sor. vel pla-
 to vel cicero. nō cōiter supponit. qm̃ nulla
 eius pars cōiter supponit. nō etiā discrete.
 qm̃ p pluribz supponit. ¶ Itē nulla suppo-
 sitione discreta supponit. sed pluribz. ergo nō
 discrete supponit. ¶ Sed forte aliq nega-
 ret hanc vltimā p̃nam. & cōcederet aīis. qm̃
 ex oībus illis supponibz discretis nō sit vna
 suppositio. ¶ Sed contra vnitatis suppositi-
 onis dependet ex vnitatis verbi vel participij
 & termini cathegorematici capietis suppositi-
 onē. t̃z ibi ē vnū verbū. vel vnū participiū &
 vnus terminus saluz p̃iūctione. ergo ē vna
 eius suppositio. ergo aliq suppositiōe suppo-
 nit. qd̃ ab illa r̃sione negat̃. ¶ Itē ad q̃ōnez
 arguit̃. subz hūc vidēs sor. currit. vel asinus
 sor. currit nō supponit cōiter. cū vna ps di-
 serete supponat. nec discrete. cū vna ps cōit̃
 supponat. Et idē arguit̃ de subo huius. iste
 asinus hois currit. ¶ Sed forte aliq diceret
 pcedendo. qz nec cōiter nec discrete suppo-
 nit. sed cōiter & discrete collectivē. ¶ Sed es-
 tra sequitur aliquem terminum distributiue
 supponere. & tamen non cōmuniter. conse-
 quens impossibile. Et arguitur cōsequentiā
 i hac. omnis asinus sor. currit. posito qd̃ sor.
 habeat plures asinos. patet qz subiectum il-
 lius vniuersalis distribuitur. mobiliuer & sup-
 ponit. & tñ non cōiter fm̃ illā r̃sionē. ¶ Itē
 ly asinus sor. vel videns sor. merito sue signi-
 ficatiōis cōis pro pluribus supponere pōt̃.
 ergo cōiter supponit. Itē i hac iste asin⁹ ho-

minis currit. totū illud cōplexū virtute signi-
ficationis terminū demonstratiuū nō nisi vni
cōpetere pōt. ergo tñ discrete supponit par-
tīa. ⁊ negat antecedens.

In hac qōne. ⁊ primo est
notandum q nō ē
dicēdū terminū discrete suppo-
nere. q: tñ p vno supponat. ne
q: cōiter. q: p pluribus. prima

ps p3. posito. n. q nō sit hō nisi for. subm hu-
ius hō est tñ p for. supponit. vt apud oēs cō-
ceditur. scda pars ē p3. qm in hac. isti hoīes
sūt subz discrete supponit. ⁊ nō cō. ter. vt infra
declarabit. ¶ Scdo est notādū. nō sufficien-
ter argui terminū discrete supponere. vñ ter-
minū supponēz esse discretū. nisi q: nō nisi pro
vno supponere possit respectu eiusdē verbi
qm dicendo senit ē. vñ instans est. ly senit. vel
instans nō nisi p vno supponere pōt respec-
tu huius verbi est. ⁊ tñ cōmuniter suppo-
nit. vt oēs pcedūt. ¶ Tercio est notādū q
sufficienter ar supponem esse discretū. q: ter-
minus supponit merito significationis discre-
te. s. accepte a proprietatibus singularibz. ⁊ cōi-
ter q: merito cōis. s. de appet qm nō dī sup-
posito discreta nisi respectu terminū discreti
⁊ nō dī terminus discret⁹ nisi respectu signi-
ficationis discrete. ergo ⁊ c. p3. pna. ⁊ sili to-
tum aīa ⁊ eodē mō dicat de suppone cōi q
nō dicimus aliquā esse talē nisi respectu signi-
ficationis cōis. ¶ Quarto notādū q oīs illa
vocaret significatio discreta que accepta ē tñ
a proprietatibus picularibus vnus vel plu-
rum. vñ ly isti hoīes i plurali numero ha-
beat modū plura significandi. ea tñ discrete
significat p rōnes eoz particulares. ¶ Quinto
notādū aliquē terminū ex vnica imposi-
tione simplici habere significatiōē discretam
sicut ly for. aliquē vero nō ex vnica. sed ex mul-
tis ad discretā determinatibus. sicut hoc cō-
plexū hō qui est for. ⁊ sic de pñlibus. ¶ Se-
xto notādū q aliqd esse vñ subm vñ vnus
predicatū pōt esse tripliciter. vt h3 videri cir-
ca expositiones ppheticas. vñ mō vnus
simpliciter. sicut hic hō est aīa. scdo mō vñ
dependentia sicut asinus for. currit. dato enī
q sit cōplexū. tñ vna p3 p dependentiā ab al-
tera dependet. tertio cōiunctione sicut dicen-
dum n3. vel hō currit. aut homo ⁊ asinus

currit. sunt enim vñ subm p talem cōiuncti-
onem. ⁊ aut vñ. ¶ His notatis sit prima con-
clusio. Aliqs terminus discrete supponēs p
pluribus. imo supponit p infinitis. Ita con-
clusio p3 ex pñctis. istius enim subm illa pñ-
cta sunt demonstratis infinitis punctis in. a.
linea discrete supponit merito significationis
discrete. ⁊ tñ p infinitis supponit. vt p3 intue-
ti. Scda conclusio ē. hec. aliquod est subz q. p
positiōis vñ p hoc signū oīs qd tñ discrete
supponit illa conclusio ar. huius. n. p pōis oīs
homo q est for. currit totū cōplexum. discre-
te supponit ppter significationem discretam
ex multis cōplexz. ⁊ tñ est subm vñ ⁊ c.

¶ Cōtra istam cōclusionē deducit eundē ter-
minum stare discrete ⁊ distributue. pñs im-
possibile. q sequitur ar. nam subm illius vñ
discrete supponit. p rñsonem datam. ⁊ q dī-
tributue supponat p3. q: sub eo l3 copulati-
ue descendere merito illius signi omnis. ¶ Re-
spondet negando pñctiōes. Et dicit q nō
distribuit totum cōplexum. sed solum ly ho-
mo. totū. n. cōplexum h3 modū discretū cui
distributio repugnat. vñ pceduntur iste pñ-
ctiōes. ¶ Prima aliqs terminus cōis solus
distribuit a signo vñ nullo alio signo pceden-
te vñ impedite. ⁊ tñ immobiliter supponit. p3
q: si h3 solū distribuit a ly oīs. ⁊ tñ immobiliter
supponit. nō enī sub eo l3 descendere p se. s3
sub illo cōplexo hō q est for. ¶ Scda pñctiō.
Aliqd cōplexum mobiliter copulatiue sup-
ponit p signū vñ. qd nō distributue suppo-
nit imo discrete. p3 de illo cōplexo homo q ē
for. ¶ Tercia pñctiō. Aliqs termin⁹ cōiter sup-
ponit q tñ nō nisi p vno supponit. nec suppo-
nōt. p3 de subo huius senit. vñ instans est.

¶ Quarta pñctiō. diuīsiō supponis mālīs ⁊ p-
sonalis in cōem ⁊ discretā sufficiēs est pñctiō
p3 p rōnes ad ptem affirmatiuam. ¶ Ad ar-
gumēta in oppositiōē rōdet. ¶ Ad primū dī-
q ly for. discrete supponit. ⁊ ad argumentū.
negat illa diuīsiō. sed dī q subordinat cōce-
ptui discreto nō demonstratiuo accepto a p-
prietate particulari que est illud indiuiduum
⁊ ille conceptus est nomen. Et ista rñsiō val-
ad aliquas difficultates in materia de stare
dubitare. ¶ Ad secundum. dicitur subm dī-
crete supponere. ⁊ ad argumentum con-
dit signū demonstratiuū nō variari cōiuncti-

ter supponem. sed accedat ut declaratum est
superius quod prima. Ad tertium dicitur quod ly hoies
discrete supponit. et ad argumentum per pluribus
supponit. ergo et. negetur prima sic patet ex dictis.
Ad quartum. dicitur quod totum illud complexum stat
discrete. et negetur quod totum distribuat. sed solus
ly ho ut patet ex dictis. Ad quintum dicitur subim il
lius coiter supponere. et ad argumentum nege
tur quod determinet signo demonstrativo. dicitur
enim quod ly talis non est demonstrativus. sed in se in
cludit ex coiter modo loquendi terminum demon
strativum. ut talis ho currit. i. talis ho quilibet est
iste currit. modo patet totum illud coiter supponere.
sicut etiam dicitur de relativo. quod appellat diversita
tis quod non est relativum. sed ex coiter modo loquendi
relativum includit. ut ho currit et alter dispu
tat. i. alter ab illo quod currit disputat. Ad sex
tum conceditur quod in hac. isti hoies sunt ho subim
discrete supponit et negetur illa esse vera. et sicut
illa duo hoies sunt ho. et negetur ista prima. ille
est ho. et ille est ho. ergo isti sunt ho. ubique. n.
ly ho stat determinate. et dato quod ly et divisi
ne tentum perfunderet non tamen per hoc sicut confun
deret terminus pluralis numeri vel materi
alis. Iamque exponat aliqui talis terminus per
notam copulativam. non tamen illa in significatione sua
includit. Ad aliud dicitur totum illud predicatum
for. vel pla. vel cetero discrete supponere. et
vna discreta suppositione supponere. sicut. n.
ex oibus illis terminis singularibus fit vnum par
tium conjunctione. Ita fit vna suppositio coniu
ctione ex oibus illis discretis suppositionibus.
Ad ultimum dicitur illud complexum asinus for. ut
videtur for. coiter supponere. eo quod ly vna per
coiter. et alia discrete supponat. tamen ex illis sup
positionibus fit vna coiter ratione significationis
totius complexi. Et per oppositum. dicat de hoc
complexo. iste asinus hoies currit. quod discrete
supponit. cum ex duabus significationibus illo
rum simpliciter fiet vna significatio discreta.

Veritur quarto. Ut
huius dividatur

suppositio coiter incofusaz deter
minata et distributiva. Et distri
butiva in mobile et in immobile.
et sicut per se. Ad partem affirmativam est coiter
opinio oium loquentium in hac materia. Ad
negativam arguitur. Iamque ex illa divisione simul
cum distinctione partium inferat eundem terminum
nisi distributive determinate et confuse suppo

nere. prius vel absurdum. et arguitur prius. In hac
conditionali. si ois ho currit. ois ho mouetur.
Iamque ly ho distributive supponit in comparatione
ad totam illam ois ho currit. in comparatione.
ad suam indefinitam determinate. et ad additionem
le confuse. et coiter concedit. Illud forte rati
onem. procedendo conclusionem. Contra hanc rati
onem. primo deducitur eundem terminum coiter
discrete supponere. prius vel repugnare. sicut
repugnat significatio coiter et discreta. sed con
clusio patet. Iamque huius subim. ille ho currit. coiter
supponit in comparatione ad partem eius. i.
indefinitam. et in comparatione ad totam. discrete
iuxta rationem. Itaque ex eadem deducitur. eundem
terminum mobiliter et mobiliter supponere
prius implicat et arguitur prius. In hac. n. non ois
ho currit. ly ho in comparatione ad totam si mo
biliter copulative supponit. quia due distribu
tiones cum limitant. et in comparatione ad vnum
saltem depra negatione mobiliter copulative sup
ponit. ut procedit ratio. Et idem arguitur. de subo
huius. necessario ois ho est animal. Itaque infer
tur eundem terminum materialiter et personaliter
supponere sic dicendo. ho est nomen. ly ho in respec
tu ad totam materialiter. et ad partem personaliter
supponit. s. illa ho est. Itaque nota additionali
non dependet suppositio. sed a verbo. ut superius
tactu est. ergo nec per se. patet. quia. quia per se est
species suppositionis. et per prius in conditionali
predicta non supponit ly ho per se. Itaque per
firmat quod in predicta additionali ly ho non deter
minate supponit. quoniam in parte per se separata
determinate supponeret. non tamen vel sufficienter
posse concludi quod in illa parte sic supponat cum al
teri coniungit totam actu constituendo. Itaque ex ea
dem ratione inferri posset alicuius indefinite af
firmative subz et predicatum. distributive sup
ponere sicut in parte huius. Nullus ho est
animal. et alicuius subim distributive et predica
tum per se tamen. ut in parte huius ois ho est animal
et alicuius subim per se et predicatum distributi
ue. sicut hic. tantum homo est animal. Sec
undo ad questionem arguitur terminus ali
quis non stat determinate sub quo tamen
licet descendere disunctive. ergo et. conse
quentia vel bona per coiter distinctionem supposi
tionis determinate. et assensu patet. quia in hac ois
ho currit. sub ly ho ly descendere disunctive
ut patet. Illud forte ratiocineret aliqui quod diffini
ti

q 5

intelligit. s. Illa suppo merito cuius
 siue descendere lz est determinata.
 s. b. ly ho in vniuersali no tm disunctiue
 cendere. lz ergo qd. **C**otra hac rñsionē
 primo deducit subz huius. **H**o est. no de-
 terminate supponere. pñs vñ falsum. 7 pñs
 arguit. qm sub ly ho no tm disunctiue de-
 scendere lz imo 7 copulatiue. qm bñ sequit
 ho est. 7 isti sunt oēs hoies. agit iste ho est. 7
 iste 7 sic de singulis. **I**tem eludic subz hu-
 ius no distributiue supponere. ois ho cur-
 rit. pñs manifeste negandū. 7 pñs arguitur.
 sub ly ho merito illius suppositionis no tm
 copulatiue descendere lz. imo etiā disunctiue
 ergo qd. t3. pñs a fili. qm sicut dñ suppositio
 determinata. qz merito illius tm disunctiue
 descendere lz. ita d3 dici distributiua. qz tm co-
 pulatiue descendere lz merito eius. **I**tem
 suba haz. deus est. finitās est. senex est. deter-
 minate supponunt. 7 tm no sub eis descende-
 re lz ad sua supposita qm no hñt plura sup-
 posita nec hñe pñt. **I**tem aliqs terminus cō-
 iuse supponit sub quo tm disunctiue no descen-
 dere lz ergo qd. pñs p3 p cōm diffōnem. 7
 añs arguit. Qm in hac ppositiōe for. differt
 ab omni hoie no disuncti descendere lz sub ly
 hoie. 7 tamen pñse supponit vt ponunt aliq.
Unic forte rñderet. qz lz n̄ disuncti tm co-
 pulati descendere lz. 7 hoc sufficit ad hoc qd
 fit suppositio pñsa. **C**otra rñsionē arguit
 In hac pñsione. hoc lignū differt ab oi ligno.
 ly ligno fm rñsionē pñse supponit. 7 qd non
 liceat copulati. neqz disuncti descendē arguit.
Prmo n̄ disuncti. qm hec ē falsa. hoc lignūz
 quouis demonstrato dñt ab hoc vel ab hoc. 7
 sic de singulis. imo hoc lignū est hoc vel hoc
 qd. 7 no copulati. qz ponat nō ē aliud lignū
 in rex natura pter hoc 7 partes suas. tñc p3
 añs ē vey p exponētes suas. qm hoc lignūz
 nō est oē lignū. qz nō est sua medietas. 7 tm
 hoc est falsū. hoc lignū dñt ab hoc 7 ab hoc
 7 sic de singulis de copulato extremo. imo
 d hoc 7 hoc collectiue numerādo oēs ei⁹ par-
 tes. **I**tem arguit ptra diuisionē distributiue
 vel cōiuse mobilē 7 imobilē. **D**ñ. n. imobi-
 lis distributiua. qz nō descendere lz. sed si licet
 copulatiue descendere. 7 sili pñsa imobilis
 qz n̄ descendē lz. lz si licet disuncti descendētur.
Cotra arguo. **P**rmo de virtute sermo-

nis. qz tñc seqt qd in hac. necessario ois ho ē
 aial. ly ho staret pñse tm. 7 in hac. **N**ecessa-
 rio ho ē. ly ho staret distributiue. qm sub se
 cūdo licet disuncti descendere remoto ipedi-
 mēto. 7 sub primo copulatiue. **S**ecdo ar-
 guit ad intensionē. qz iste seqret qd subm hu-
 ius. **N**ecessario ho est aial determinate im-
 mobiliter supponere. pñs nō pcedit 7 patet
 pñs. dñ. n. si licet descendere hoc ē si remo-
 ueret tale ipedimētū sicut ly necessario licet
 ret copulatiue descendere. sicut in hac neces-
 sario ois ho est aial. 7 cōsili si remoueretur
 ly necessario distributiue descendere licet i
 pñs. ppositione sub ly ho merito determi-
 nate suppo. ois ergo qd. **I**tem cōcludi posset
 qd subm huius no ois ho currit. distributi-
 ue immobiliter supponit. pñs est cōtra loquē-
 tes in hac materia. cū dicat ip3 stare deter-
 minate merito duoy signoy q̄ imediate ca-
 dunt supra eū. sicut etiā determinate suppo-
 nit in hac pñsulari sibi equalēti. aliqs ho nō
 currit. 7 pñs arguit. qm si licet descendere
 hoc est remoto ipedimēto. s. negatione lz co-
 pulatiue descendere vt p3 intēti. **I**tem in
 his tu incipis esse ois ho. possibile est te esse
 oēm hoiez. tu intelligis oēs hoies. ly ho vel
 hoies supponit distributiue immobiliter. 7 tm
 remoto ipedimento nō descendere. aliquo
 descensu. qz residuū nō remaneret pñs. er-
 go qd. **I**n illa qōne sit hec pñma conclusio.
 Sub quo unqz termino lz copulatiue descē-
 dere sub eodē disunctiue 7 disuncti descendere
 lz illa pñs p3 p cōes regulas. qm ex copula-
 tiua seqt disunctiua ex eisdē cathegoricis cō-
 posita. etiā sili. ppositio de disuncto extremo.
Secda cōclusio. Sub aliquo termino disū-
 ctiue descendere lz sub quo nō disuncti. nec co-
 pulati. Et sub aliquo disunctim sub quo nec
 disunctim nec copulati. Et sub aliquo licz
 descendere copulati sub quo nō disuncti-
 ue nec disunctim intelligendo semper in com-
 paratione ad eandem propositionē. **T**ri⁹ cō-
 clusionis prima pars patet ex precedentibus
 qm i hac. hoc lignū differt ab oi ligno. lz dis-
 iunctiue descendere sub illo termino ligno. vt d
 se p3. 7 nō disuncti. nec copulati. vt pbatum
 est supra. secunda pars patet p istaz. **O**is ho
 est aial. qm sub ly aial lz disuncti descendere
 7 nō copulati nec disunctiue. vt d se p3. tertia

pars arguit ponat for. et platonē trahere na-
 uis q̄ nullus p se trahē possit. itē sub hac. Isti
 p se trahūt nāuim l3 copulatiu descendere et
 nō distictiue nec distictiui ut patz intelligenet
 ¶ Tercia p̄lo. Notificatio supponit deter-
 minate distributue v̄l cōfusa p descendit ter-
 mini nō est p cōtūalia sed a signo sūpra. Ita
 cōclusio p3. qm̄ tales denotationes cōpetunt
 supponit p cōparationē ad apprehensionē intelle-
 ctus. tūc. n. vocatur determinata qm̄ virtute
 illius intellectus est apprehensiuus termini p
 aliquo determinate p quo denotat suppone-
 re in cōparatione ad residuū pponis. distribu-
 tiua qm̄ p quolibz. cōfusa qm̄ nec p quolibet
 nec p aliquo determinate. ¶ Quarta est sp̄
 descendit signū sufficiens. ut videbitur infra.
 ¶ Quinta p̄lo. p̄supposito descendit termi-
 ni esse signo sufficienti nō dici d3 suppo distri-
 butiua mobilis. qm̄ merito ei9 copulatiue. aut
 tū copulatiue. sed qm̄ primo copulatiue de-
 scendere l3. prima pars huius p̄lois p3 ex
 p̄cedentibus. qm̄ sub hac. hō est. l3 copulatiue
 descendere. et sub hac. oīs hō est. distictiue
 merito eius supponis. in virtute. n. cōfusa
 qm̄ est inferre copulatiua. est et inferre disticti-
 uam. sed a ps p3 qm̄ hō sub illa. oīs hō currit.
 liceat distictiue descendere nō tū primo l3 se-
 cūdario. et l3 sub hac. hō est. liceat copulatiue
 descendere nō tū primo sed p accedēs. Et fili-
 ter p oīa p̄portionalr dicat de cōfusa mobilis
 et determinata. ¶ Quinta p̄lo. l3 supponis
 cōis diuisio in determinatā et c. sit p acciden-
 talia est tū sufficientis. prima ps p3. qm̄ suppo
 talis denotat p signū extrinsecus adueniens
 cōfundens v̄l distributue. vel p defectū talis
 ergo et c. sed a ps et p3 discurrēt p oēm sup-
 positionem cōm. ¶ Ad argumēta. Ad pri-
 mum posset dici negādo p̄loem. et tūc di-
 ceret qm̄ in hac cōditionali. Si oīs hō currit.
 oīs hō mouet. l3 hō tū distributue suppo-
 nit. et nō cōfusa. qm̄ termin9 nō accipit modū
 supponēdi in cōparatione ad ypothetica. nec
 determinate. qm̄ terminus nō accipit suppo-
 nem actualē. nec modū supponēdi nisi in re-
 spectu ad totales cathogorica. ¶ Aliē rīdet
 p̄ p̄cedēdo p̄loem. Et ad argumēta i oppo-
 siti rīdet cōcedēdo primā p̄loem. et nō p
 p̄terea seq̄r eīdē h̄se p se significatiōē cōm
 et discretā. qm̄ l3 hō tū cōm habz p se. et l3

iste hō discretā. ¶ Ad hāz rīdet illi
 cōis implicatē contradictionē. et nō v3 he-
 p̄patōe ad istā. si oīs hō currit. l3 hō
 lic supponit. ḡ mobilr supponit. Al. n.
 qd ad simplr. Neget tū illud aīis. et nō se
 in cōparatione ad illā supponit immobiliter co-
 pulatiue. Igit in cōparatione ad illā immobilē
 supponit. qm̄ mobiliter distictiue supponit i
 cōparatione ad eādem. ¶ Ad tertiā filiter dī
 negādo. qm̄ nō est pole esse eūdē terminum
 mālīter et psonalīter supponēt. qm̄ tūc habe-
 ret duas principales significaciones ut decla-
 ratū est supra. et dī qm̄ in hac partiali. hō oīs
 est mālīter supponit l3 hō dato qm̄ in sibi sibi
 p se exīte psonalīter supponat. ¶ Ad aliū dī
 negādo p̄nam. qm̄ l3 terminus non accipiat
 supponem nisi a verbo tū accipere pōt con-
 fusionē vel distributōz a nota cōditōal. imo
 modū supponēdi nō accipit a verbo vel par-
 ticipio sed a signo. ¶ Ad aliud negat p̄nam. na-
 enim suppositio attribui pōt termino in p̄po-
 ne que est ps alterius sicut in totali. ¶ Ad vl-
 timū rīdetur cōcedendo oēs cōclusiones tā
 qz possibiles. ¶ Ad scdm̄ principale p3 ex re-
 spōsū ex sup̄ adictis. Dī. n. terminus deter-
 minate supponere qm̄ merito illius supponis
 primo distictiue descendere l3 sub eodem.
 ¶ Ad tertiū dī qm̄ l3 isti tūc instās deus et
 seny nō possint habere nisi unū suppositū nō
 p̄pterea impediunt motus arguēdi quē fieri
 l3 merito suppositionis termini. s. descendēdo
 hoc enim argumentum v3 oīs seny currit et
 iste sunt omnes senices. ergo illa currit et ista
 et sic de singulis. et filiter descendendo sub il-
 la seny currit distictiue. ¶ Ad aliud primo
 dī aliquē terminū stare cōfusa. sub quo nul-
 lo mō l3 descendere. sicut hic. necessario hō ē
 aīal. ¶ Sed ad materiā argumenti negatur
 aīis pro minor. Dicē. n. cōiter qm̄ l3 hō. stat
 determinate. qm̄ duo signa distributua imedi-
 ata cadunt supra eū. Sed ut infra videbitur
 nec determinate nec cōfusa supponit l3 primo
 distictiue descendere liceat sub eodē. ¶ Ad
 vltimum rīdetur qm̄ illo modo nō dici debet
 cōfusa. immobilis nec distributua. sed duz ali-
 quis terminus distribuit ab aliquo signo et
 merito alterius nō sub eo primo copulatiue
 descendere liceat dī distributua immobilis.
 Licet forte alio descendit descendit posset. Et

aabiliter dicitur confusa in mobili-

Veritur quin^{10.}

q Utrū terminus sequēs vl' pce-
dens aliū distribuere possit vel
cōfundere aut eū impedire a distri-
butione. ¶ Ad ptem affirmatiuā sunt cōiter
loquētes i hac mā. ¶ Ad negatiuā af. ¶ Prio
sic. Nullū signū agit modū significandi in ali-
um. ergo ipsū nō distribuit nec cōfundit pñā
nota est. qz distribuere vel pñdere aliqd nō
est nisi in ipsum agere nouum pñdare modū
significandi. et añs vl' notū. qz qlibet ter-
minus illud et eodē modo significat itra ppō
nem qd significat extra nō variata impōne.
¶ Cōfirmat. suppo tñ a verbo depēdet vl'
a pñcio sic positū ē supra. igit et distributio
vel pñfusio q eius sunt spēs. et p pñs nō a signo
salte sicut cōiter ponit. ¶ Item af. ex pte af-
firmatiua. infert aut q ab exponētibus ad ex-
positam pñā nō valet. aut q aliqua vlis est
vā et cuiuslibet supposito subī cōrēdet vna sin-
gularis. et tñ inike sunt singulares false. pñ-
sio falsa p vtraqz pte. et pñā af. ¶ Nam i hac
vl' cuiuslibet hoīs asinus currit. aut distribui-
tur ab illo signo cuiuslibet totū cōplexū aut
tñ ly hoīs. Si primo modo. ponat tñc quē-
libet asinū hoīs currere et tñ for. nō hñe ali-
quē asinū. tñc māifeste sequit scda ps. illa. n.
vlis est vera vt patz ex casu. et illa singularis
falsa istius hoīs asinus currit. demf ato for.
Si scdo mō. tñc in casu supposito exponētes
illius vlis sunt vñ. s. alictius hoīs asinus cur-
rit. et nihil est hoīs asinus qñ illō currat. et tñ
exposita est falsa. qñ infert hñc falsā. qlibz hō
est ens cuius asinus currit. si ly hoīs solū di-
stribuat. ¶ Itē ad idē arguit. Si signū ali-
qd distribuere possz maxime foret negatiō vl'
terminus negatiōne includēs sicut terminus
infinitus et pñuatiuus. vt qdam dicūt. Sed
af q nō. qz tunc sequerēt q for. est iniustus
et tñ nō est iniustus hō. pñs ipicat. et arguit
pñā ponat for. esse iniustū et arguit scda ps
pñdōis. qz si nō pcedat oppositiū. et arguit
sic for. est iniustus hō plato ē hō. ergo for. est
iniustus plato pñā videt tenere a termino
stante distributiue mobiliiter cum debito me-
dio ad sua supposita. et pñs impossibile. er-

go et añs. quod si concedatur. arguitur illam
esse veram. sic for. nō est iustus homo et est
aptus natus ēē iustus homo. ergo et c. pñtia
patet a cōuertibili ad pñuertibile. et antecedēs
ex casu. ¶ Hñc aliquis forte respondēt conce-
dendo cōsequens nec sequitur for. esse plato-
nez. qz ly plato stat negatiue. ratione negatio-
nis incluse in termino pñuatiuo. ¶ Sed pñtia
tunc infertur quālibet istarum esse verā for.
est iniustus deus. for. est iustus asinus et est i-
usta capra. pñs absurdum. et patet pñtia si-
mul rōne concedit enīz hanc. for. est iniustus
plato. propter hoc argumentum for. non est
iustus plō. et for. est aptus natus esse iustus
ergo est iniustus plato. et similiter arguendo
sequitur. for. non est iustus deus vel asinus et
est aptus natus esse iustus. ergo et c. consequē-
tia tenet a simili. et antecedens patet. Et pro-
portionaliter per omnia arguitur. de termi-
no infinito. ¶ Item isti termini. differt et aliō
non distribuit absolutos supra quos imme-
diatē cadunt. ergo a simili nec aliud signum
consequentia videtur tenere a sufficienti simi-
litudine. et antecedens arguitur. quoniam da-
to opposito sequeretur q tu differres ab asi-
no. et tamē non differēs. nec differēbas ab asi-
no. et per consequens incipis differre ab asi-
no. sequitur enīz tu differēs ab asino. brunel-
lus erit asinus. ergo tu differēs a brunello. cō-
sequens est falsum. posito q brunellus gene-
rabitur postqz eris corruptus. et sic arguitur
de preterito. tu differēbas ab asino. brunellus
erat asinus. ergo tu differēbas a brunello.
Et eadem conclusio probatur pro quolibet i-
stanti preterito et futuro. ¶ Item sequitur q
tu differēs ab asino et tñ nō potēs differre ab
asino. sequitur enīz. Tu potēs differre ab asi-
no. brunellus pōt esse asinus. ergo potēs dif-
ferre a brunello. consequens falsum. qz non
poteris durare vsqz ad illud tempus in quo
generabitur brunellus. vt pono. Hñc aliqz
respondere concedēdo conclusionē. ¶ Sed
contra. supponatur eundem effectum nume-
ro posse produci in diuersis instantibus sicut
videtur tenere magister philosophorum. tñc
tu potēs differre a brunello. dato enīz q non
generabit brunellus in tpe i quo eris poteris
tñ i eodē generari ex supposito. ¶ Item seq-
retur has esse impōles. tu eris aliud ab asino

Tu eris videns oēm hoīem. q: ly asino & ly
 hoīes stāt distributīue p quol3 suo supposito
 futuro. ¶ Et p idē has ēē ipolēs aliud a cur
 rēte currat aliū a currēte pōt currere. sege. n.
 aliū a currēte currēt. g^o aliū ab illo qd currēt
 currēt. Aliud a currēte pōt currere. ergo ali
 ud ab illo qd pōt currere pōt currere. & ita
 sequeret qd idē currāt. & pōt esse aliud a se.
 ¶ Quinto principaliter af. dictio cōditionalis
 nō cōfundit. ergo nec aliud signum. pñā p3 a
 sufficienti similitudine. aīis af. qm sub cōditiona
 li nō h3 descendere disunctim nec copulativim. er
 go &c. pñā p3 maxime finī ponentes qd sub
 cōditionali disunctim h3 descendere. & aīis
 est notū n3. n. sequit si homo currit al3 cur
 rit. sed hec alia sunt oīa. ergo si hō currit. hoc
 vel hoc aīal currit. aīis. n. est copulativa vera
 & conclusio pditionalis impositis. & p pñā nec
 copulativim descendere h3. ¶ Sexto af nullum
 signū immobilizare distributiones terminū. qm
 ly incipit. hoc facere nō pōt. ergo nec aliud si
 gnū. pñā nota a sufficienti similitudine. & aīis
 af. qm dato opposito sequeret qd incipit oīs
 asinus currere. & definit oīs asinus currere
 & tñ nullus asinus incipit vel definit currere.
 Itē qd incipit scire oēm ppōnem. & tñ nō in
 cipit scire aliquam nec aliquam incipit scire.
 ¶ Pro primo ponat qd pñā an hoc fue
 rint tñ tres asini currētes & currāt & currēt.
 sed nūc de novo generet alius asinus nō cur
 rēs. & immediate post hoc corūpat. tūc. p3 qd
 nūc nō currit oīs asinus. & immediate post hoc
 currēt oīs asinus. Et immediate ante hoc cur
 rebat oīs asinus & tñ nullus incipit vl definit
 currere. ¶ Pro secūda cōclusionē ponat qd cō
 tinue fuerint tñ quatuor. ppōnes quaz tres
 sciveris. qrtā vero falsa nūc definat esse per
 remotionē de presenti. tūc p3 cōclusio intuiti
 ¶ Hūc forte rīdetur cōcedendo pclusiones
 ¶ Sed ptra arguit. & maxime ptra primaz.
 qm si illa est vera. hoc ptingit fin rīsonē. q:
 ly incipit cōfundit nomē rectū a pte a te. pñā
 falsum. q: tūc sequeret a pari hāc esse veraz
 a te dēt oīs homo sicut hec. tu dēs ab oī hoīe
 Item sequeret has pñās nō valere. denariū
 pmitit tibi aliq3 homo. ergo denariū aliq3
 homo tibi pmitit. Chymerā intelligit aliq3
 homo. ergo chymerā aliq3 homo intelligit
 den. n. est si significat aliq3 p3. ergo den. n. ēē

aliqua ppositio significat. pñā negandum. &
 p3 pñā a fili. qm sicut ly incipit cōfundit imo
 biliter nō in sequente rectum a pte ante sic &
 notata verba. ¶ Septimo af ly necessario &
 ceteri termini modales nō immobilitant. ergo
 &c. pñā nō. & aīis af. q: si dicat qd in hac. ne
 cessario oīs hō est aīal. ly necessario impedi
 at descensū illius terminī homo. Contra ista
 pñā valet. necessario omnis homo ē animal
 & isti sunt oīs hoīes. ergo iste hō & iste sic de
 singulis est aīal. ergo ly necessario nō impedit
 descensum. pñā p3. q: impedire est. phibe
 re aliqd qd sine illo fieri posset. sed remoto ly
 necessario tñ descendere ad singulares illius
 oīs hō est aīal. ad quas nūc descendere h3 cuz
 debito medio. ¶ Octavo af. nullū signum se
 quens impedire vel pfinder e terminū pceden
 tē. qm si ēēt pole. maxime foret sic cōter dī
 lu hac differens ab ente nō est ens. qd illa ne
 gatio sequens cōfundat ly ente. Sed ptra q3
 tuz distributīue mobiliter supponit subin bu
 ius. oīs hō currit tā distributīue supponit ly
 ente. ac differēs ab ente ē ens. Sed negatio
 sēquens ly hō nō immobilizat neq3 pfundit sic
 in hac oīs homo nō currit. ergo nec impeditur
 vel confunditur ly ente a negatione sequente
 p3 pñā. & sūt totum aīis intelligenti. Cōfir
 mat q: tūc sequeret negationē sequentem ha
 bere vim distribuēdi terminū pcedentē. pñā
 nemo cōcederet. & pñā af. q: h3 aliq3 signa se
 quentia vel precedentia immobilizēt terminū
 distributum. nullum tñ h3 vim mutandi sup
 positionem distributivā in cōfusam vel deter
 minatā nisi haberet vim distribuēdi eūdez
 terminū vt cōter ponitur. sed ista negatio se
 quens mutat supponem distributivā de ly
 ente in cōfusam. ergo sequit cōclusio. pñā cla
 ra est. & maior. ex cōi modo loquendi. & mi
 nor. p3. q: sub ly ente tñ disunctim descende
 re h3 cū nō disunctim nec copulativim.

In hac questione. ¶ Pro
 gabat questū. scdo pp quoddā argumētū in
 vestigabitur quō distribuāt ps vl totū hoc
 cōplexum qd est subin huius. cuiuslibz hoīs
 asinus currit. & in silibus. tertio quō ly inci
 pit cōfundat vel immobilizat terminū. & sūt
 ly pōt & terminū cōcernentes actum mentis.
 ¶ Quantum ad primum. ¶ Primo notandā

q̄ aliquē terminū alium distribuere dupli-
citer pōt intelligi. Aut q̄ in eum agat modū
significandi q̄ distributio vocat. q̄ distribuere
v̄t importare quādam actionem. et hoc modo
non intelligimus cōter. quilibet. n. terminus
metalis vocatis vel scriptis oīo eundē modū
significandi generalē et spāles p̄cise habz intra
ppōnem et extra nō variata eius impositiōe
si sit vocalis vel scriptus. Aliter pōt intelligi
sic q̄ virtute illius actus distributivi intellect⁹
sit apprehensivus termini cōis sigillatim cir-
ca q̄libet eius suppositum distribuendo. et
isto modo cōter intelligitur. nō. n. appren-
ditur terminus cōmunis distributivē virtute
alicuius sui modi significandi. sed virtute si-
gnificandi actus distributivi ipsum determi-
nantis et interdū sibi adiacētis. Et p̄portio-
nabiliter dicatur de cōfusione. Secundo no-
tandū q̄ distributio et cōfussio nō sunt essen-
tialiter supponēs. sed tñ modi. v̄t accidentia
supponūm. v̄t declaratur est sup̄a. Ex quo
infertur q̄ cōfussio vel distributio ab alio q̄
a verbo accipi p̄t. imo nō a verbo depen-
dent. sed tñ a signo determinanti. ¶ Tercio
p̄supponitur quilibet terminū habere oīo
eandem significationē et modū significandi i-
tra ppōnem quam extra non. facta impositi-
one nova si sit vocalis vel scriptus. Istud sup-
positum p̄z. q̄ aliter nō essent idem termini
et eiusdē p̄is oīonis intra ppōnem et extra.
¶ Istis notatis sit p̄ma cōclusio. Aliq̄s ter-
minus aliū distribuere pōt. p̄clusio aī. Aliq̄s
termin⁹ h̄z modū significandi distributivū ab
impositore habitū p̄ quem determinare pōt
terminū cōem. ergo et c. p̄ma videt̄ nota ex p̄-
mo notabili. et antecedens clarum de se. Ista
enim singula oīs nullus et glibet et similia v̄t
tra modum cōtialē p̄ quē sunt nota. et acci-
dentalē p̄ modū adiacētis habuerit aliū mo-
dum multiplicantiā vel distributis h̄is mo-
dis p̄steriorē et p̄ illū modū determina-
re p̄nt terminū cōem p̄ suis suppositis.
¶ Secūda cōclusio. Aliq̄s terminus distribui-
tur. qui tñ nō supponit. Ista p̄clō arguit̄ sub-
sectū huius oīs chymera est distribui et tñ
nō supponit p̄ma nō. et maior. et minor argui-
tur. In hac oīs chymera est ly. oīs h̄z oīo
eundem modū significandi sicut in hac. Oīs
chymera intelligitur et eundem terminū p̄ci-

se determinat. sed in sc̄da distribuitur ly chy-
mera. ergo et in p̄ma p̄ma nō. q̄ distributio
tñ a modo significandi termini distributivi
depēdet. et nō a verbo. v̄t declaratum est. et
maior p̄z ex p̄supposito. et minor cōis cōcedi-
tur q̄ in hac oīs chymera intelligitur. ly chy-
mera distributivē supponit respectu huius
verbi intelligitur. ¶ Tercia cōclusio. Nullus
terminus aliū distribuens eidem remanēs i-
mediatus a distributione impediri pōt p̄ ali-
um p̄cedentem vel sequentē. p̄clō arguitur.
¶ Itā si nō vera. dicatur. v̄t cōmuniter dicitur
q̄ in hac nō oīs hō currit. ly oīs impedit̄ a
negatione ne distribuat ly homo. Contra aī.
Eandem vim et eundē modū h̄z p̄cise. ly
oīs p̄posita negatione et ipsa remota. ergo
negatio eius officium vel modū significandi
nō impedit. ergo sicut distribuit ablata nega-
tione sic et eadē apposita. p̄z p̄ma. et aīis ar-
guif. ly oīs omnino eidem actui subordinat̄
siue p̄ponatur negatio. vel nō et similiter to-
tum hoc cōplexum. Oīs homo. ergo eadē
vim h̄z et modū significandi. p̄z p̄ma. et aīis
ex p̄supposito. ¶ Quic aliq̄s nō intelligens
mām raderet negando ultimā p̄mam. Ne-
gatio nō impedit modū significandi. ergo si
cui distribuit et c. ¶ Sed hec rāio nō est di-
gna argumēto. Ridiculum. n. dicere ali-
quod terminū in constructione debite ordina-
tum h̄re modum alteri adiacētis. et nō alte-
ri adiacere. sic et v̄t mōz distributis et nō
distribuere. ¶ Itō. n. et ly oīs act⁹ distributiv⁹
in mente nisi p̄ eū intellectus distribuat siue
p̄cedat negatio vel non. ¶ Quarta cōclusio
Terminus alium distribuens impediri pōt
ab eadem distributione dum non remaneat
ei immediatus. conclusio p̄z. Itā dicendo tu
differs ab hōie. ly homine stat distributivē et
adueniente ly omni impedit dicendo. Tu dif-
fers ab omni homine. Non enim distribuit̄
nisi ab illo signo omni. q̄ differs emitit vim
suam sup̄a cōplexum. et non tñ sup̄a ly
homine. ¶ Ex qua correlarie infertur. a. di-
stribuere. b. et adueniente. c. a impediri a di-
stributione sup̄a. b. et tñ. b. remanere distri-
butum. patet correlarium ex conclusione.
¶ Contra conclusionē arguitur. Ex secūda
concluditur terminū extra orationem vel
propositionem distribui. p̄is falsum. q̄ ter-

minus nō supponit nisi in oratione. ergo nō distribuitur. et consequentia arguitur. Capia-
tur hec oratio. omnis homo. ly omnis habet
eādem vim quam haberet in oratione perfe-
cta. ergo sicut in hac. omnis homo est distri-
bueret ly homo sibi adiacendo. sic et in hac i-
pfecta omnis homo. ¶ Item sequeretur ter-
minum distributum distribui p quolibet sup-
posito suo imaginabili in quacunque ppositio-
ne existat. consequens falsum. q: tunc terminus
p pluribus distribueretur q suppone-
retur sicut in hac. Ois homo est. et pna ar-
guitur. Equiter distribuitur ly hō in his ois
nibus. ois hō ē. et ois hō. sed in hac imper-
fecta. ois homo p quolibet imaginabili hōie
distribuit. ergo et in alia. pna nō. maior ar-
guitur. Distributio nō a verbo. dependet. s3
cū a signo. sed ly ois utrobiz eādē vim h3
et utrobiz adiacet ly homo. ergo et c. minor
declarat. ly ois distribuit ly homo nō per ali-
quam diā temporis limitatam. ergo et c.
p3 consequentia. q: non videt qua cā magis
distribuit p presenti q3 pterito futuro vel
imaginabili vel e contra. ¶ Item ex tertia cō-
clusionē concluditur eundem terminū cōm
distributivē supponere in duobus ptradicto-
ris pna contra cōe dictum. et pna p3. Quā i-
his duob3. ois hō currit. et nō ois hō currit
ly omnis utrobiz supponit distributivē iux-
ta illam cōclusionem. Quod si concedatur. ar-
guitur. illud esse falsum. In hac equivalenti.
Aliquis homo non currit determinate sup-
ponit ergo et in hac. Non omnis homo cur-
rit consequentia patet. q: de equivalentibus
idem est iudiciū. et antecedens de se est notū.
¶ Itē ex tertia cōclusionē pcludit. q nō qd
mobilitat immobilitatuz. immobilitat mobilita-
tum consequens contra cōmūnem regulam
patet consequentia ex supradictis. ¶ Ad hoc
respondet. Ad primum conceditur cōclusio
et ad argumentum in oppositum. terminus
non supponit nisi in ppositione. ergo nec di-
stribuitur. neget pna. qm vt dictū est. suppo-
sicio a verbo principalr depēdet. distributio
vō a signo sed bñ seget terminus nō nisi i ppo-
ne supponit. g3 nō nisi in ppoēne distributivē
supponit. Ad fm pceditur conclusio. et ad ar-
gumentum in oppositum conceditur eē pos-
sibile terminum p pluribus distribui q sup

ponere nō tamē p pluribus distributivē sup-
ponere. ¶ Ad tertium similiter cōceditur cō-
clusio. et conceditur q utrobiz supponit di-
stributivē mobilitat. In prima tñ mobilitat
copulativē et in negativa mobilitat disiuncti-
ue. Et ad argumentum in oppositum dī ne-
gando pnam. de equivalentibus. n. idem est
iudiciū quo ad esse verum vel falsum. sed
in aliis multis disconveniūt. cōveniunt tñ in
hoc q utrobiz sub ly homo disiunctivē de-
scendere l3. Et hoc est q volunt dicere. com-
muniter loquētes in hac mā. Nō ois homo
currit supponit determinate. i. q sub eo merito
duorū signorū. l3 primo descendere descēsu
quo primo descendit merito suppositiōis de-
terminatē. ¶ Ad qrtū q ista regula plus ha-
bet veritatis absolute vt verba sonāt q3 fm i-
tentum sibi dari solitum. Dicitur enī cōiter
illam regulam sic debere intelligi. Si duo si-
gna distributiva cadāt supra eundem termi-
num sic q vt liq per se haberet vim distri-
buendi eundem se invicem impediūt. Et faci-
unt stare illam determinatē vel cōfise. Istud
aut nō est verum. signum enim supra eū ca-
dēs ppinquius eū distribueret. nec impedit
a precedente. vt declaratum est. ¶ Ideo pro
hac mā sit prima distinctio. Alique terminus
alium mobilitare est copulativē disiunctivē ve-
disiunctivē vel copulativē mobilitare Ad ob-
litare. n. aliquem terminus non est nisi q vir-
tute illius signi aliquo descensu primo descen-
di possit sub ppositione in qua ponit ad su p-
posita termini cōis. Unde descensus primo
competit ppositioni. et secundo termino
cathegorematico virtute tamen signi ipsius de-
terminantis. Talis autem descensus. vel sit
per copulativam sicut sub hac. omnis homo
currit. vel per disiunctivā sicut sub hac. Ali-
quis homo currit. v3 pro ppositione de di-
suncto extremo sicut hic tantum animal est
homo. ¶ Tertia distinctio. Aliquem termi-
num mobilitare alium copulativē est duplici-
ter scilicet per se. et partialiter. Per se cū vir-
tute eius sub illo termino per se accepto me-
dio pmeti ad sua supposita copulativē descē-
dere l3 sicut hic. ois hō currit. Partialr vō
qm nō p se mobilitat. s3 totū quins ē ps. vt h
omnis homo albus currit. potest. n. pcedi q
ly hō copulativē mobilitat supponit partiali

ter. q: sub hoc toto hō albus descendere licet
copulatiue cuius ly hō est pars. Et de copu
latiua mobilitatione p se accepta cōiter logici
loquūtur. ¶ Sit ergo conclusio prima. Absolu
te loquēdo. nullus terminus sup aliā cadens
reperiens ipz mobilitatū in ppositione ipm
mobilitat illa conclusio arguitur. Nullus ter
minus cōis ē absolute imobilitatus nisi. quē
determinat dictio modalis vel incipit et cōsi
miles. Sed adueniēte signo distributiue eq
bene imobilitat. et ē. ergo et ē. p3 pñā. maior
arguit dū. n. huic. homo currit addit illud si
gnū. oīs nō reperit ipm absolute imobilitatū
sed tñ copulatiue. soli ergo termini imobili
ter absolute supponunt q determinant a di
ctionib' dictis. et minor principalis p3. Om
niā enim illa signa q confundunt terminū im
mobilitat etā imobilitant ipm. quocunqz de
scensu si distribuatur. sicut patere pōt per oīa
discurrenti. ¶ Secūda conclusio. Multa si
gna habent vim imobilitandi que nō habēt
vim mobilitandi. imo aliqua dictio imobilitat
terminū a primo descensu. et tñ neqz habz
vim cōfundendi. neqz distribuēdi. prima ps
cōclusionis nota est. Itā ly necessario et ter
mini spectantes ad actum mentis et similes
imobilitant. et nō aliquo descensu mobilitant
vt patere potest intuitu. secūda pars arguit
sub hac enim oīs hō currit. descendere lz ad
supposita eius illius termini homo. et adue
niente ly albus. vt omnis homo albus cur
rit. ipedit cum a primo descensu. et tñ neqz cō
fundit. neqz distribuit vt p3 inēti. ¶ Tertia
cōclusio. si duo signa distributiua cadant sup
aliquē terminū cōez quoz utrūqz eundē co
pulatiue p se mobilitaret faciūt eū stare non
mobilitat copulatiue. Itā cōclusio p3 intuitu
et discurrenti. Et hoc est qd cōiter itelligi d3
p illā regulā. Quicqd mobilitat et ē. Et notā
ter d3 Quoz utrūqz eundē mobilitaret copu
latiue per se. pp terminos partialiter mobi
litaros. D3 etā q imobilitat copulatiue. qm
nō absolute imobilitat. sub hac. n. nō oīs hō
currit. lz disunctiue descendere sicut sub ista.
aliquis hō nō currit. ¶ Predicta tñ conclusio. itelli
gat ipm ad descensuz formale. sic q illa duo
signa ipediūt argumētū esse formale. qd eēt
merito vnius illoz. vnde bene seqt. Itā oīs
hō est. et isti sunt oīs hoīes. ergo nec iste. hō

est. nec iste. et sic de singulis. Seqt. n. forma
liter nō oīs hō est. ergo aliquis hō nō est. et se
quitur. aliquis homo nō est. ergo nullus hō
est. et ultra. ergo nec isti hō est. nec iste est. nō
ergo illa duo signa absolute ipediūt descē
sum. sed tñ ipediūt argumētum nō est
bonum. p quā formā prius tenebat descēdē
do sub hac. oīs hō currit. vel sub hac. nō hō
currit. ¶ Sed cōtra regulā sic intellectā argu
itur. predicatū huius. tñ hō est omne aīal. dī
tributiue et mobilitat copulatiue supponit. et
tñ supra ipz cadunt duo signa. et ē. sicut ly tñ
et oīs. ergo regula falsa. pñā nota cum minor
et maior arguitur. hec consequentia valz. tan
tum hō est omne aīal. ergo homo est om
ne aīal. ab exponentibus ad expositā. que tñ
si valeret nisi ly aīal staret distributiue et mo
biliter copulatiue in aīte sicut in pñte. ¶ Cō
firmatur secundo. in hac ppositione. quilibet
asinus cuiuslibet hoīs currit. supponit ly hoīs
vt prius. et tñ cadunt supra ipm duo signa. s.
ly quilibet et cuiuslibet. ergo et ē. p3 pñā. et mi
nor. et maior arguitur vt prius. qm ista pñā
valet. quibet asinus cuiuslibet hoīs currit. er
go asinus cuiuslibet hoīs currit que nō vale
ret nisi ly hoīs staret distributiue i aīte. sicut
in consequente. ¶ Item confirmatur tertio
in hac. omne aliud ab asino currit. ly asino sup
ponit. vt prius. et tamen cadūt duo signa et ē.
sicut ly omne. et ly aliud. ergo et ē. consequen
tia nota. et antecedens arguit. vt prius. ¶ Cō
firmatur quarto. predicatum huius. tantum
homo nō est animal. supponit vt prius. et ta
men determinatur p ly tñ. et non. ergo. et ē.
pñā nō. et aīte vt prius p3. ¶ Ad hoc forte re
spondetur cōcedendo q illa regula nō vni
uersaliter lz. qm dictio exclusiua. nō ipedit
signū vniuersale. nec signū vniuersale aliud
quodcunqz signū sequens. nec dictio exclusi
ua negationē sequentē. Et per hoc p3 rñsio
ad argumenta. q: oīa vez probāt. ¶ S3 cō
tra responsionē arguitur. ¶ Primo q: dato q
argumenta vez cōcluderent. nō tñ est cōtra
regulā. et maxi. ne secundū et tertium. Itā
in ista quibet asinus cuiuslibz hoīnis currit
si ly quibet p se esset nō mobilitaret illū termi
num hoīs. vt dicendo quibet asinus hominis
currit. sed totū complexū. q: sub ly hominis
per se nō lz copulatiue descendere. sed sub cō

plero. Similiter in hac. oē aliud ab asino currit. ly oē p se nedū vīz nō hz mobilitādī. imo nec distribuēdi ly asino cū sibi adiacere non possit. ¶ Itē af qz predici termini nō distributivē supponūt vel saltz nō mobilitē. qm hoc argumētū valet. quibet asinus cuiuslibet hoīs currit. 7 sor. est hō. ergo quilibet asinus sor. currit. Itā ponat brunellū q sit solus asinus cuiuslibz hoīs currere. si sit pole. 7 tñ fort. hīc asinū nō currētem. tūc pz pñā nō vale re. Et p idē nō segtur oē videns oēm hoīem currit. 7 sor. est hō. ergo oē videns sor. currit posito. n. qd plato videat oēm hoīem. 7 currat. 7 sor. 7 solū se videat. 7 nō currat. ē aīis verū. 7 pñs falsum. ¶ Itē nō segtur oē aial aliud ab asino currit. brunellus est asinus. ergo oē aial aliud a brunello currit posito. n. qz oē al' preter asinum currat. 7 sint multi asini simul cū brunello est aīis vey 7 pñs falsum. ¶ Itē nō segtur tñ hō nō est albus. sed brunellus est albus ergo tñ hō nō est brunellus posito. n. qd hz ens pter hoīem sit albus 7 sit leo 7 brunellus. est aīis vey 7 pñs falsum. 7 idē af in oībus cōsilibus. ¶ Alr rñdet ad argumēta. ¶ Ad primū dī pcedendo qz ly al' stat distributivē ut pbatū est supra nō tñ mobilitē. ut argumēta pbat. Et ad pñmationē pcedit pñā. 7 negat qz non valeret nisi staret mobil' in aīte sicut i pñe. ¶ Ad hz rñdet negādo sil qz ly hoīs stat distributivē nō mobilit' copulativē p se. Et ad argumētū i oppositū rñdet ut prius. ¶ Ad tertū 7 qrtum dī silr. Et ad argumētū i oppositū ut prius

Quantum Ad hz pñcipale. Sciē dū qz circa illā mām dīversī sē modī loquēdi. Quidā. n. dñt qz sbz est totū pplexū 7 totū distributivē. sicut ēi totū cōplexū est suppositū. 7 nō solū ly hoīs v' ly asinus. Alii vō dñt qz illa est distinguēda sūm duplicē sensuz. ¶ pñs. n. pñs significare qz quibet hō est aliqd. cuius asinus currit. 7 tñc solū ly hoīs subicit 7 distribuit. ¶ Cōtra has opiniones. af. Et pñmo ptra primā. ly cuius hz nō determinare pōt hūc terminū asinus p. modū alteri adiacētis mediate nec imedia te. ergo ipsuz nō determinare pōt p. modū distribuēns. igit' ipz nō distribuit. pz pñā. qz in signo vli negatio modus distribuēns in segtur modū adiacētis. 7 aīis de se est notuz

Itā hz interdū signū vli affirmatiūsi deter minare possit rectū sil' cū obliquū. tāqz ei' de terminationē. ut quibet asinus hoīs currit nō tñ signū obliquū hoc facere pōt. neqz enīz de terminaret rectū pñcipalr. neqz tāqz alteri' de determinationē. ¶ Itē ex illo modo loquēdi infert aliqdē terminū discretē supponētes di stribui. pñs falsū 7 ipole. 7 af pñā. nā hūi' pñōis. cuiuslibz hoīs brunellus currit. totū cōplexū distribuit sūm illā opinionē. 7 qz di serete supponat. pz cū vñte significatiōis di serete tñ vñi ppetere possit. ¶ Itē ex illa op i nione pcludit. Aliquā vlem esse vām cuius tñ multe sūt singulares false. pñ nō pcedit. 7 af pñā ponat quēlz asinū hoīs currere. 7 tñ sint multi hoīes q nō hēant asinū. tūc pz hāc vlem esse verā. cuiuslibz hoīs asinus currit qz pñertit cū hac vā. quibet asinus hoīs cur rit. vtrōbqz. n. distribuit totū cōplexū. Et qz multe sint singulares false patz. sicut istius hoīs asinus currit. 7 sic de singulis demāus hoībuz nō hñtibz asinū. Itē argumentū forte rñdet qz singulares nō sūt ille assignate sed sūt ille in qbus demātur hō hñs asinum ¶ Cōtra. aut singulares sine sūt prius assigna te. v' tales. iste asinus hoīs currit. 7 sic de sin gulis. v' tales. istius hoīs iste asinus currit. 7 sic de singulis demāto hoīe hñte asinū. Si dicat pñmo modo. adhuc stat argumētū. Si scdō modo sequeretur tūc qz singulares illarū vñiversalium puerterentur. quilibet asinus hominis currit. 7 cuiuslibet asinus hominis currit. quod tamen negat' ab inuētoze hu ius opinionis. ¶ Itē nō cēnt singulares in q bus demāret hō hñs asinū. sed tñ asinus demāret. Si tertio mō segtur. qz ab vli ad singulares nō valet argumētū cū debito me dio. staret. n. vlem hāc esse verā existente fal sa ista singulari. istius hoīs iste asinus currit. ponendo qz iste asinus transmutet. ¶ Cōtra/ mat' ptra eādē opinionē arguēdo qz aliqd sup positū 7 subm nō pñcat idē. cū eius. vñdamē to repugnat. hūi'. n. syl'. Ab oī hoīe v' sor. pñs est hō. ergo 7c. pñtur ly hoī mīnori 7 per pñs in maiori subicit ly hoīe. qd tñ ē opposi tum. ¶ Aliter ergo rñdet in hac mā qz rei veritas est qz totū pplexū est subm. tñ solūz pñma ps distribuit. ¶ pñma ps pz. qm cuiz ibi ponatur expresse pñcatum qd est ly cur/

rā et totum complexum antecedit verbum et
 ab ipso regit a parte ante relinquitur ipsū esse
 totū subm. scda vero ex rōibus adductis el-
 citur. Idē est iudiciū de hac et pñlibus. Ois
 ppō vel eius cōtradictoria est vera. Itaz to-
 tum disunctum cōcedit cē subm et solū pñ-
 mam ptem distribuit. Cōtra scdam ptem
 huius pñōis af. ille cōuertuntur cuiuslibz ho-
 minis asinus currit. et quibet asinus hoīs cur-
 rit. in quartā scda distribuit totū pplexū. er-
 go et in prima. p3 pñā saltim de inā in his ter-
 minis. aīs af. cōtraria earum cōuertuntur. er-
 go et ille cōuertuntur pñā nō. et aīs p3. cum
 ille pueritur nullus hoīs asinus currit. et
 nullus asinus hoīs currit. cū vtrobiqz datur
 totum cōplexum. et cetera sint paria. Cōn-
 firmat scdo. cōtradictoria cōuertuntur ergo
 et ille. pñā nō. et assumptum af. Itā ite cōuer-
 tuntur alicuius hoīs asinus nō currit. et asinus
 alicuius hoīs nō currit eo q subā pueritur
 et eodē modo supponit. ceteris paribus.
 Et per idē af. q subalterne eaz pueritur
 Item predicatū huius exclusiue tñ currit
 est hoīs asinus supponit distributiue q cor-
 rñdet illi vñ. igitur et subm vñ distributiue
 supponit. pñā tenet p cōm regulam. et aīs
 notū p vtraz pte. Itē cōfirmat q vñ
 cōuertat. ille exclusiue cōuertunt tñ currit
 est hoīs asinus. et tñ currit est asinus hoīs.
 igit et vñ sibi corrñdētes. pñā vera. et aīs
 af. q: pñā vtrobiqz eodē modo supponit
 ceteris pñibus et exponētes puerunt. vt p3 in-
 tuenti. ergo et c. Cōfirmatur idē. exponētes
 earū cōuertunt. ergo et ille expōite. aīs ar-
 gantur. q: vtraz bz has exponētes alicuius
 hoīs asinus currit. et nihil est hoīs asinus qñ
 illud currat. Item singulares cōuertuntur
 ergo et vñ pñā nō. et aīs af. q: mutuo infe-
 rūt. vt p3 intuenti. Ad hoc rñdetur. ad pñ-
 mū cū af. q illa cōuertatur. eo q cōtraria cō-
 uertitur. negatur pñā. sicut ista cōuertuntur
 Nullus homo aibus est et nullus homo est

albus. Et tñ affirmatiue cōtrarie nō cōuer-
 tunt. s. oīs homo albus est. Et oīs homo est
 albus. Ad scdm negat aīs. Ad argu-
 mentū in oppositum cū af. subā cōuertuntur
 et eodem modo supponit. ergo cōuertuntur
 negatur pñā. q: ordo illoz terminoz quo ad
 pñationem illoz maxime facit ad diuersitatē
 illarum pñositionum. cum illa hoīs asinus
 nō currit. sit resoluibilis rōe illius oblig. fave-
 ro rōe totius cōplexi. Dicit tñ q illa alicui
 hominis asinus nō currit. non cōtradicit pre-
 dicte vñ. sed hoc. licuius hoīs nullus asinus
 currit nisi ly asinus stet distributiue. Et ad cō-
 firmationē dicit negatō pñā qñ hec puer-
 tuntur homo albus est et homo est albus. nō
 tñ vñs ea. vt p3. Ad aliud cū af. pñā
 exclusiue stare distributiue que corrñdet vñ
 negatur scda pars aīs. sed hoc sibi corrñdet
 tñ. aliquid cui asinus currit ē hō. Ad aliud
 negatur pñā. qñ nulla illarū exclusiue cor-
 rñdet predicte vñ. et cōceditur aīs vt argu-
 mentum pbat. Ad aliud negat aīs. nam
 scda exponēs pñā vñs. est illa. Et nihil est
 homo qñ illius asinus currat. Ad vñm
 negatur pñā. sicut posito q oīs homo sit al-
 bus singulis. hāz vñm cōuertunt. s. oīs ho-
 mo aibus est. et oīs homo est albus. cū cete-
 ris pñiculis. et tñ vñs nō cōuertunt. vt patz
 aīs etiam manifeste est falsum. cum in singu-
 laribus illius. cuiuslibz hoīs asinus currit. tā-
 tum hoīs demonstrarentur. in scda vero tñ
 aīui hoīm. Quantum ad tertiam pñā
 cipale aduertendum primo.

Explicit scriptum de instāti Illustris pñi
 losophi et medici magri Apollinaris Ostre-
 di cum suppositionibus eiusdem accuratis
 sine emendatum per extimū Artium do-
 ctorem magistrum Joannem Adariaz Ad-
 pellum Vincentinum Impressum Venetiis
 per Symonem alē beuilaqua Napiesi.
 1492 die primo decembris.

Registrum

a
Prima alba
Christi
matice igitur
immediate

b
cat & magis
nere negationem
vel sedebit
rat. tunc

c
sunt populus
singularis
Primo
consequens

d
secreta in quantum
dale istius
homo prius
est idem

stans quod
erit ante
prius contra
& q. illa

f
Ina verum
siones sicut
debet contrahere
etiam sunt

g
Non est
tum per
est vel non
loquendi

h
indigens ad
est bona
stratur demonstrato
pugnat a.

i
ergo tu
num qui
est animal
assensus sit

l
bene intellectus
nomen
igitur credis
in hac

t
tibi aliquid
illorum est
nec asinum
spondentis cum

m
quacumque parte
neque per
velocius
nem quadruplam

n
erit parti
tis virtuti
ue igitur
istam priam

o
motiora quod
disco propter
ne partium
gnificat certum

p
onem quantum
quod in modo
non est
transit totum

q
omnia illa
neretur sicut
a. & b. esse
rificatur de
ter suppositionem

Magl. F.6.3 (III)

Handwritten text in a medieval script, likely Latin, arranged in columns. The text is faint and difficult to read due to fading and bleed-through from the reverse side. The script appears to be a Gothic or similar medieval hand.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. F.6.3 (III)

Magl. F.6.3 (III)

